

**BYRÅDETS
ÅRSBERETNING
2022**

INNHOLDSFORTEGNELSE

OM ÅRSBERETNINGEN	3
BYRÅDSLEDEREN HAR ORDET	4
ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER.....	7
OSLO KOMMUNES REGNSKAP FOR 2022	13
PERSONALRESSURSER – ARBEIDSGIVERTILTAK	41
HELHETLIG VIRKSOMHETSSTYRING OG INTERNKONTROLL	55
FINANSFORVALTNING I OSLO KOMMUNE	59
KLIMAARBEIDET I OSLO I 2022.....	64
MÅL 5: OSLOS BIDRAG TIL KLIMAGASSUTSLIPP UTENFOR KOMMUNEN ER BETYDELIG LAVERE I 2030 ENN I 2020.....	80
BYKASSENS REGNSKAP 2022	83
KAPITTELVIS GJENNOMGANG AV MÅL OG RESULTATER.....	98
BYDELENE	98
BYRÅDSAVDELING FOR HELSE, ELDRE OG INNBYGGERTJENESTER.....	129
BYRÅDSAVDELING FOR ARBEID, INTEGRERING OG SOSIALE TJENESTER	140
BYRÅDSAVDELING FOR OPPVEKST OG KUNNSKAP	151
BYRÅDSAVDELING FOR BYUTVIKLING.....	163
BYRÅDSAVDELING FOR MILJØ OG SAMFERDSEL	180
BYRÅDSAVDELING FOR NÆRING OG EIERSKAP	204
BYRÅDSAVDELING FOR KULTUR, IDRETT OG FRIVILLIGHET	224
BYRÅDSLEDERENS KONTOR	238
BYRÅDSAVDELING FOR FINANS	245

Om årsberetningen

Byrådets årsberetning beskriver hvorvidt sektorenes og virksomhetenes hovedmål, tjenesteproduksjon og økonomi i budsjettet for 2022 er oppnådd. Det gis dessuten en systematisk omtale av hvordan de ulike målformuleringene i budsjettet er fulgt opp.

Årsberetningens Del I inneholder en beskrivelse av rammebetingelser, økonomiske resultater i Oslo kommune med bakgrunn i regnskapsredegjørelsen, jfr. byrådssak 1018/23, personalressurser og arbeidsgjortiltak, virksomhetsstyring samt finansforvaltning og forsikringer. En stor del av tabellene og grafene har tidsserier fra 2018. I tillegg er det laget en samlet omtale av status på klimaarbeidet og oppfølging av klimabudsjettet for 2022.

Del II inneholder en sektorvis gjennomgang av mål og resultater i virksomhetene. For ytterligere informasjon vises det til virksomhetenes egne årsberetninger som er tilgjengelig på kommunens nettsider. Byrådet vil legge frem egne saker til bystyret om årsregnskap/ årsberetninger for hver enkelt bedrift/foretak. Videre inneholder Del II en beskrivelse av de økonomiske resultatene for bykassen i Oslo kommune og karanteneutvalgets virksomhet.

Det presenteres sammenligningstall mellom Oslo kommune, landet uten Oslo og storbyene (Stavanger, Sandnes, Fredrikstad, Drammen, Bærum, Asker, Lillestrøm, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Tromsø). Som følge av kommunereformen som trådte i kraft 1.1.2020 ble det gjort endringer i kommunegrupperingene brukt i KOSTRA fra 2020, og av den grunn har flere av grafene tidsserie fra 2020. Presentasjonene er plassert under de respektive hovedmålene de hører til. Det understrekes at KOSTRA-tallene for 2022 er foreløpige tall fra SSB. Resultatene må brukes med forsiktighet da det erfaringsmessig forekommer feilregistreringer som følge av ulik forståelse av hvilke data som skal registreres på de ulike KOSTRA-funksjoner og KOSTRA-arter, samt noe dårlig kvalitet på grunnlagsdata i mange kommuner. Grafene anses likevel å fange opp hovedtrekk i Oslos utvikling og gi et bilde av forskjeller i tjenestetilbudet mellom Oslo, landet for øvrig og de øvrige storbyene. Videre minnes det om at grafene ikke viser kvaliteten på de tjenester som ytes.

I vedlegg 1 til årsberetningen gis det tilbakemeldinger på flertallsmerknader fra bystyrekomitéenes behandling av årsoppgjøret for 2021 og budsjettet for 2022 og oppfølging av bystyrets verbalvedtak i budsjettet for 2022. Det gis også tilbakemelding på verbalvedtakene fra bystyrets behandling av sak 119/22 "Revidert budsjett 2022 – effekt av regnskap 2021 mv.", samt kontrollutvalgets merknader vedrørende årsoppgjøret for 2021. Det går frem av vedlegget at det er gjort et omfattende arbeid for å følge opp bystyrets verbalvedtak og merknader.

Byrådslederen har ordet

For ett år siden hadde vi endelig lagt bak oss den største krisa Oslo har vært gjennom i fredstid.

Nå har det utenkelige skjedd - igjen. Det er ikke fredstid lenger. Det er krigstid.

Våre venner i Ukraina står bokstavelig talt i frontlinjen. De har måttet leve i en blodig og brutal krig i over ett år. Men også vi, langt unna, her i trygge Oslo, har kjent på krigens konsekvenser. Prisen på mat, strøm og andre nødvendige varer er blitt høyere. Vi har fått mindre å rutte med. Og - som under pandemien, er det de som har minst fra før som merker det aller mest.

Men krigen har også gitt oss muligheten til å hjelpe dem som har det så uendelig mye verre enn oss. De ansatte i kommunen fikk en ny, plutselig og stor krise kasta i fanget 24. februar 2022, og viste at Oslo stiller opp. Da vi gikk inn i året hadde vi planlagt for å bosette 225 flyktninger. Etter angrepet på Ukraina har vi bosatt nesten 2000. Dette er historiske tall. Fagfolk ute i bydelene har gjort en formidabel innsats. Det ble satt i sving et enormt apparat for å kunne skaffe boliger, tilby helseoppfølging, skole- og barnehageplasser, tilgang til språkopplæring, og alt annet som en ny innbygger i byen vår har behov for.

Jeg er utrolig stolt over det vi har fått til i Oslo, og kommunens ansatte som nok en gang kastet seg rundt og løste store utfordringer. Og som i mange andre krevende situasjoner, har frivilligheten og sivilsamfunnet også bidratt med uvurderlig hjelp.

Et vanlig problem med beredskap, er at vi forbereder oss på den forrige krisa, ikke den neste. Likevel har vi høstet mye god lærdom og erfaringer i forbindelse med håndteringen av pandemien. Den kunnskapen får vi bruk for nå. Vi skal fortsette å ta imot de som må flykte fra krigen i Ukraina, og vi skal fortsette å styrke beredskapen mot uønskede og uventede hendelser. For mange av dere har dette krise- og beredskapsarbeidet kommet på toppen av det viktige arbeidet kommunens ansatte gjør, hver eneste dag, døgnet rundt. Tusenvis av dere holder hjula i gang, slik at innbyggerne nyter godt av tjenestene de får fra Oslo kommune.

I 2022 var det 50 år siden forbudet mot homofili ble avskaffa i Norge. Det ble markert med Skeivt kulturår rundt om i hele kommunen. Oslo fikk sin egen regnbueplass, og byen vår var vertskap for en stor, direktesendt markering på NRK fra Oslo rådhus. Vi fikk Kim Friele-benken og avduket blått skilt der Oslos første skeive utested, Metropol (Meter'n) lå, som ett av flere homohistoriske steder i byen vår.

I juni ble byen vår pakket inn alle regnbuens farger under Oslo Pride. Vi feira kjærligheten og mangfoldet. Som en av Norges største arbeidsgivere, er det viktig at Oslo er en inkluderende og åpen arbeidsplass, hvor alle føler seg trygge til å være den de er. Vi så frem til å gå bak Oslo kommunes seksjon i Pride-paraden.

Så kom terroren til Oslo igjen. Brått ble fest og feiring snudd til sjokk og skrekk. To mennesker mistet livet under skytingen utenfor Per på hjørnet og London Pub. Mange ble alvorlig skadd, og enda flere ble påført store traumer. Det som skulle ha vært en festdag, ble i stedet en dag for sorg, redsel og fortvilelse. Også etter angrepet ble Oslo kommunes ansatte satt på vanskelige prøver. Igjen måtte de kaste seg rundt og sørge for at ofre, pårørende og hele det skeive miljøet ble tatt vare på.

De siste årene har lært oss at vi ikke lenger kan ta det vi har vært vant til å ta for gitt, som en selvfølge. Det gjelder til og med noe så hverdagslig som vannet i springen. I mai sendte vi ut en sms til alle Oslos innbyggere og ba dem spare på vannet. Igjen stilte Oslos befolkning opp. Bare en måned senere hadde vannforbruket sunket betydelig. Vi slapp å innføre rasjonering på vann.

Også vannmangelen var en påminnelse om at vi trenger bedre beredskap. Årtier med etterslep og manglende utbygging har gjort oss sårbare. Hele byen er avhengig av én kilde til drikkevann. Dette er en

uholdbar situasjon. Bryter systemene for vannforsyning og avløp sammen, kolliderer hovedstaden og må evakueres. I tillegg har kloakkutslipp bidratt til at Oslofjorden - en av Norges mest artsrike fjorder - trues av økologisk sammenbrudd. Som om ikke det er nok, er rørene for gamle. Det fører til lekkasjer og vannsløsing.

Derfor trenger Oslo en alternativ kilde til drikkevann - og vi må rense kloakken bedre. Det arbeidet er nå godt i gang. Mange kommuner i Norge opplever de samme problemene som Oslo. Jeg er glad for at vi allerede har tatt tak i arbeidet med å løse denne formidable oppgaven.

For ett år siden avsluttet jeg slik: «Etter snart to år med aktiv krisehåndtering ser byrådet nå frem til en mer normal hverdag, der vi skal løfte annen viktig politikk for folk i byen vår». Jeg kan ikke si det akkurat sånn i år. Vi skal fortsette å utvikle og fremme god politikk for alle som bor i Oslo. Men vi må være forberedt på at også det neste året blir et kriseår, med uventede og uønskede hendelser, og med krig på europeisk jord. Heldigvis har alle de dyktige og engasjerte medarbeiderne i Oslo kommune vist – igjen og igjen - at vi har evnen til å strekke oss lenger enn vi kunne forestille oss når situasjonen krever det.

Signatur

Raymond Johansen

Del 1

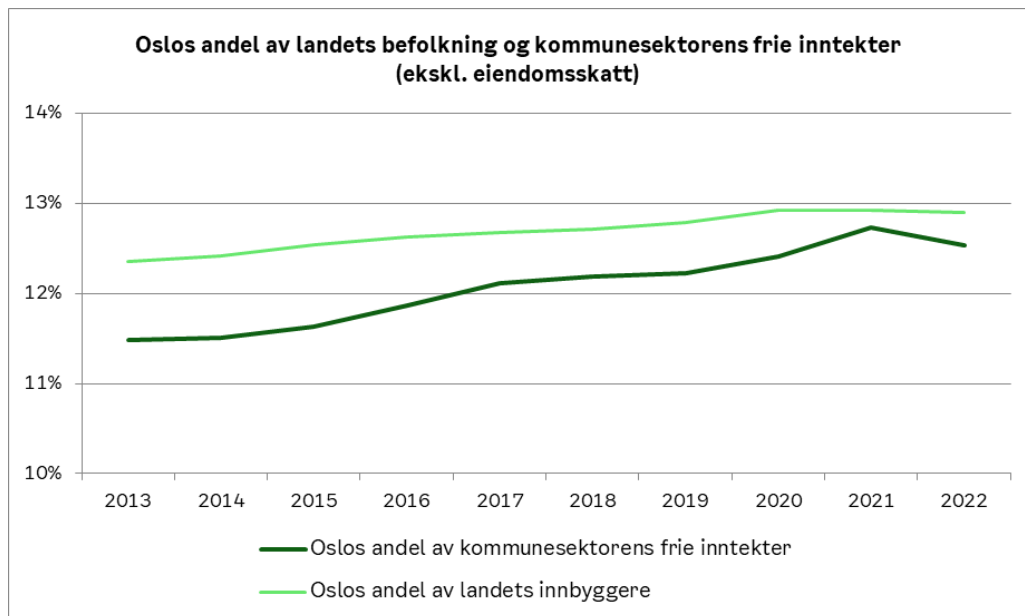
Økonomiske rammebetingelser

- Oslos frie inntekter (inkl. eiendomsskatt) var 58,7 mrd. i 2022
- Vekst i frie inntekter fra 2021 på 2,1 mrd.
- Oslo ble trukket 10 mrd. i skatteutjevningen i 2022
- Inntektene fra eiendomsskatt for 2022 ble 1,7 mrd.
- 1,3 % vekst i befolkningen
- Fødselsoverskudd på 4 255

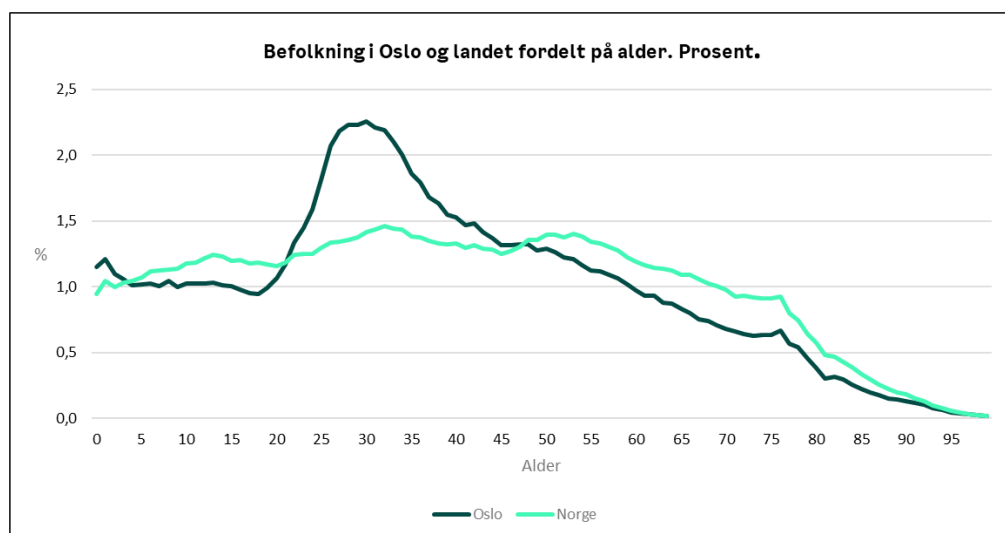
Frie inntekter i 2022

Størstedelen av kommunens inntekter kommer fra inntekts- og formuesskatt fra Oslos innbyggere og rammetilskudd fra staten. I tillegg krever kommunen inn eiendomsskatt. Sammen utgjør disse inntektskildene kommunens frie inntekter. I 2022 fikk Oslo kommune 58,7 mrd. i frie inntekter hvorav inntekts- og formuesskatt utgjorde 49,1 mrd., rammetilskudd 7,8 mrd. og eiendomsskatt 1,7 mrd. Dette er 5,8 mrd. høyere enn opprinnelig budsjett og 2,9 mrd. høyere enn regulert budsjett. Gjennom 2022 ble skatteinntektene justert opp to ganger, mens rammetilskuddet ble justert ned. I slutten av desember ble det utbetalt over en milliard i rammetilskudd primært knyttet til koronakompensasjon som ikke var varslet, og midlene kom for sent for en budsjettjustering.

Figuren nedenfor viser Oslos andel av kommunesektorens frie inntekter (eksklusiv eiendomsskatt) og Oslos andel av befolkningen i Norge. Eiendomsskatten er utelatt da eiendomsskatt i resten av kommunene for 2022 ikke er kjent. Oslos andel av kommunesektorens frie inntekter har økt mer enn befolkningsandelen, men fortsatt har Oslo kommune lavere frie inntekter per innbygger enn landsgjennomsnittet. Inntektene i 2021 og 2022 må sees i lys av at Oslo var særlig hardt rammet av koronapandemien og fikk en stor del av kompensasjonen som ble gitt til fylkene knyttet til inntektsbortfall i kollektivtransporten.

Figuren nedenfor viser aldersfordelingen til befolkningen i Oslo og landet per 1. januar 2023. Figuren viser andel av befolkningen for hvert årskull og viser at Oslo har flere små barn, færre skolebarn og svært mange flere unge voksne enn landsgjennomsnittet.

Skatteinntekter

I 2022 ble skatt på inntekt og formue i Oslo 49,1 mrd., noe som er 9,0 mrd. høyere enn opprinnelig budsjett og 2,8 mrd. høyere enn regulert budsjett. Oslo tar utgangspunkt i nasjonale anslag, og justerer for lokale forhold i Oslo. Skatt på inntekt og formue vil bare unntaksvis stemme med budsjettet. Skatteinntektene utbetales fra Skatteetaten etterskuddsvis, og skatteinngangen i november og desember ble kjent for sent til å fremme en ny budsjettjusteringssak.

De økte skatteinntektene gjennom 2022 skyldtes både at sysselsettingen ble høyere enn forventet og at skattyterne som en skattetilpasning tok ut ekstraordinært utbytte mot slutten av 2021. Utbytte for skattyterne i Oslo økte med 144 % fra 2020 til 2021 og mye av skatten på utbyttet ble først betalt i 2022 i forbindelse med skatteavregningen for 2021.

For kommunesektoren samlet ble skatt på inntekt og formue 38,5 mrd. høyere enn lagt til grunn ved årets start, og 11,5 mrd. høyere enn anslått i nasjonalbudsjettet for 2023. Skatt på inntekt og formue i Oslo økte med 17,9 % fra 2021 til 2022. For kommunesektoren som helhet var det en økning på 12,3 %. Figuren nedenfor viser at skatteveksten i Oslo de fleste årene har ligget over skatteveksten i kommunesektoren samlet. Unntakene er 2013 og 2018.

Rammetilskudd

I 2022 ble rammetilskuddet til Oslo 7,8 mrd. Fra 2021 til 2022 gikk rammetilskuddet til Oslo ned med 40,9 %, mens kommunesektorens rammetilskudd gikk ned med 3,0 %. Den store nedgangen for Oslo kan forklares med høyt trekk grunnet skatteinntektene. Rammetilskuddet ble 3,2 mrd. lavere enn opprinnelig budsjett, og 106 mill. høyere enn regulert budsjett. Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2022 ble det vedtatt et trekk i rammetilskuddet til kommunesektoren på 12,1 mrd. knyttet til ekstraordinære skatteinntekter. Oslos andel av trekket var 1,9 mrd. og var ikke en del av skatteutjevningen. På slutten av 2022 fikk kommunesektoren tilleggsbevilgninger på rammetilskuddet knyttet til koronakostnader og økt sosialhjelp. Det var om lag 1 mrd. som ble kjent så sent på året at man ikke rakk å justere budsjettet. Økt skatteutjevningende trekk grunnet høye skatteinntekter bidro til at avviket fra regulert budsjett ble 106 mill.

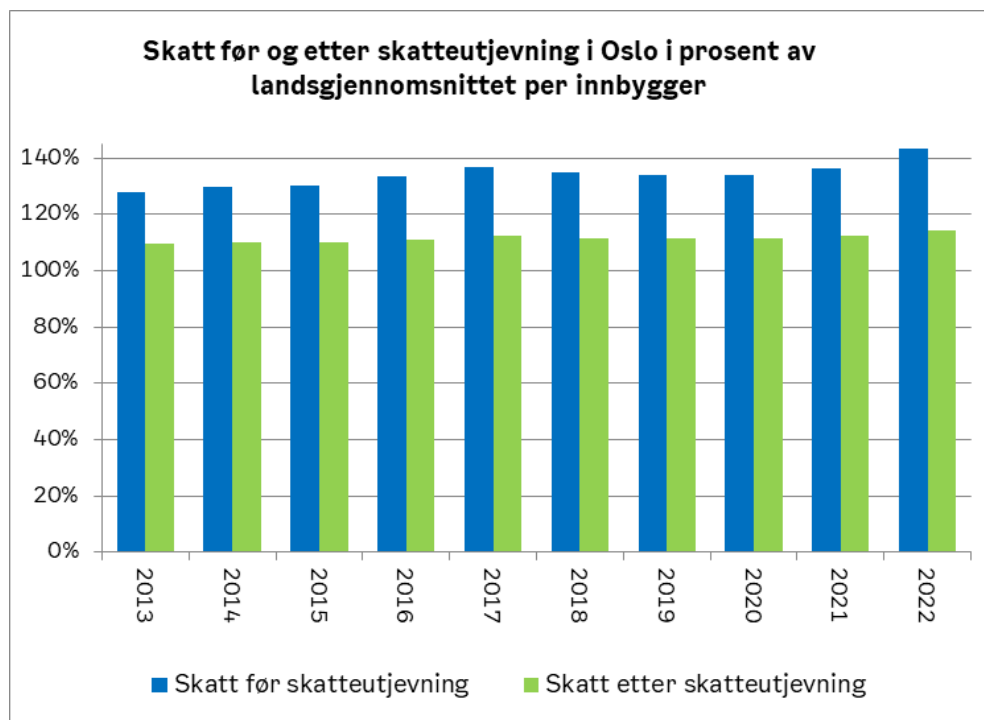
Oslo kommunes rammetilskudd 2018 – 2022

	2018	2019	2020	2021	2022	Endring 2021-2022
Rammetilskudd brutto	16 137	16 916	20 090	20 577	17 743	-13,8 %
Skatteutjevning	-5 742	-5 938	-5 939	-7 411	-9 958	34,4 %
Rammetilskudd netto	10 395	10 977	14 152	13 166	7 785	-40,9 %

Skatteutjevningen

Gjennom skatteutjevningen trekkes kommuner med høye skatteinntekter i rammetilskuddet, mens kommuner med lave skatteinntekter får et tillegg. Siden Oslo har skatteinntekter over landsgjennomsnittet skjer det et trekk i rammetilskuddet som følge av skatteutjevningen. Oslo kommunes skatteutjevningende trekk for 2022 ble 9 958 mill. fordelt med 8 043 mill. til andre kommuner og 1 915 mill. til andre fylkeskommuner.

Oslos skatteinntekter per innbygger var 143,5 % av landsgjennomsnittlig skatt per innbygger i 2022. Tilsvarende tall etter skatteutjevning var 114,5 %. Dette illustrer en stor grad av skatteutjevning.

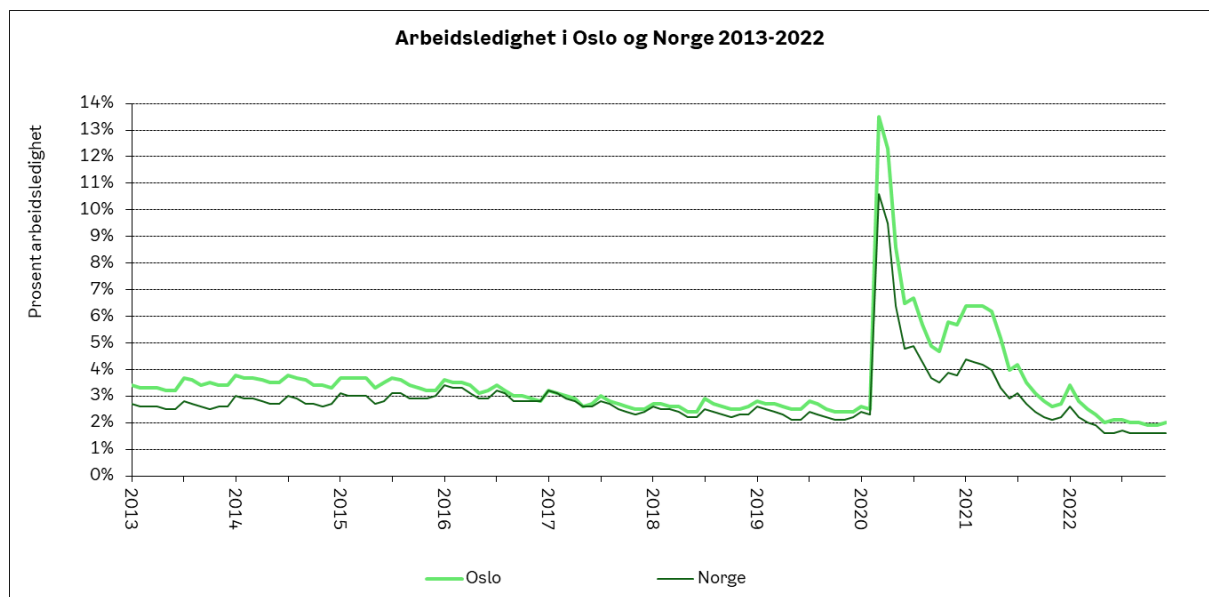

Eiendomsskatt

Inntekter fra eiendomsskatt ble i 2022 på 1 737 mill. som er 13 mill. lavere enn opprinnelig budsjettet. Inntekter fra eiendomsskatt på bolig og fritidseiendommer utgjorde 709 mill., mens inntektene fra eiendomsskatt på næring mv. utgjorde 1 028 mill.

Antall helt arbeidsledige i Oslo

Helt arbeidsledige i prosent av arbeidsstyrken har stort sett ligget over tilsvarende tall for landet. I perioden 2016-2018 nærmet arbeidsledigheten i Oslo og landet seg hverandre. Som følge av koronatiltakene i Norge fra mars 2020 gikk ledigheten kraftig opp, og gikk gradvis ned de påfølgende månedene. Ved inngangen til 2022 var arbeidsledigheten i Oslo 3,4 %, og i Norge 2,6 %. I desember 2022 var ledigheten i Oslo 2,0 %, mens den i Norge var 1,6 %. I de siste 8 månedene har ledigheten stabilisert seg og ligger nå på det laveste nivået i hele 10 årsperioden.

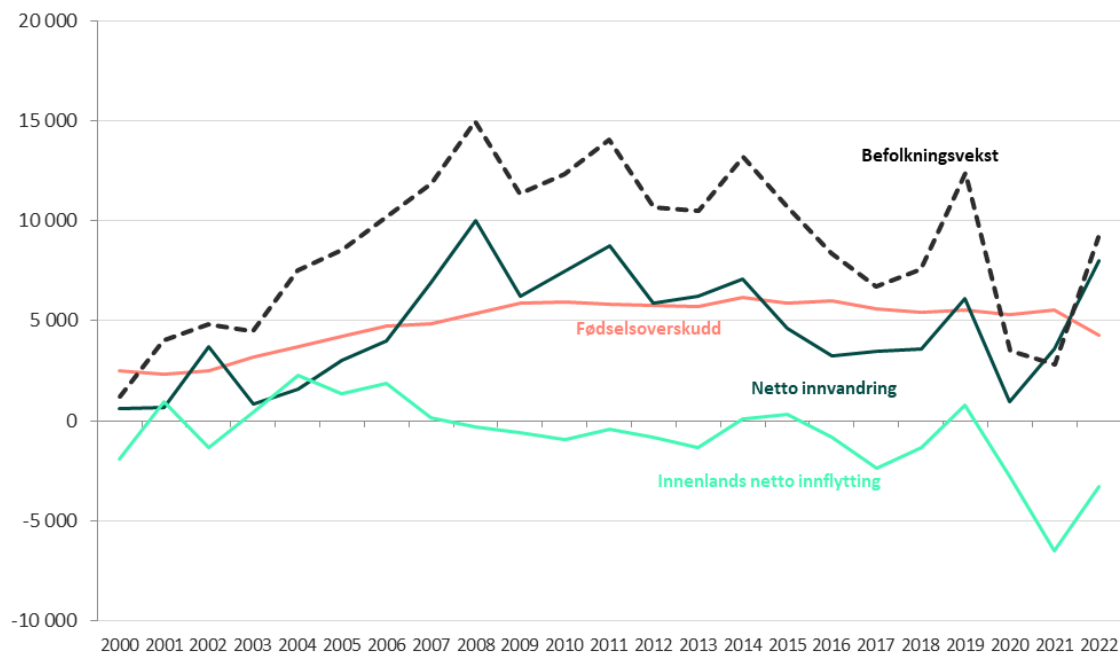

Befolkningsutvikling i 2022

Per 1. januar 2023 bodde det 709 037 innbyggere i Oslo. Gjennom 2022 økte folkemengden i Oslo med totalt 9 210 innbyggere. Befolkningsveksten i 2022 var med det 6 400 høyere enn i 2021.

Hovedårsakene til veksten er økt innvandring, bl.a. som følge av ukrainske flyktninger, og en mer dempet utflytting enn hva som var tilfellet under pandemien. På den annen side hadde Oslo en kraftig nedgang i antall fødte, noe som resulterte i det laveste fødselsoverskuddet siden 2005.

Fødselsoverskudd, netto innvandring, innenlands netto innflytting og befolkningsvekst i Oslo. 2000-2022.

Befolkningsendringer i Oslo. 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Folkemengde ved inngangen av året	673 469	681 071	693 494	697 010	699 827
Fødte	9 309	9 343	9 199	9 563	8 407
Døde	3 894	3 791	3 868	4 030	4 152
Fødselsoverskudd	5 415	5 552	5 331	5 533	4 255
Innvandring	12 463	12 955	8 730	11 707	15 825
Utvandring	8 889	6 843	7 780	8 098	7 843
Netto innvandring	3 574	6 112	950	3 609	7 982
Innflytting, innenlandsk	31 404	32 930	33 318	33 455	32 148
Fraflytting, innenlandsk	32 764	32 150	36 076	39 942	35 442
Netto innflytting, innenlandsk	-1 360	780	-2 758	-6 487	-3 294
Nettoinnflytting, i alt	2 214	6 892	-1 808	-2 878	4 688
Befolkningsvekst	7 598	12 420	3 516	2 817	9 210
Folkemengde ved utgangen av året	681 067	693 491	697 010	699 827	709 037

Nettoinnvandringen til Oslo gjennom 2022 var på 7 982 personer, mens den innenlandske nettoinnflyttingen var på -3 294. Den samlede netto innflyttingen til Oslo bidro dermed til en vekst på 4 688 innbyggere. Til sammenligning hadde Oslo i 2021 en samlet netto innflytting på -2 878. Den innenlandske utflyttingen fra Oslo, som var rekordhøy under pandemien, var langt mer dempet 2022. I løpet av året ble det gjort 35 442 utflyttinger fra Oslo til andre kommuner. Dette var 4 500 færre utflyttinger enn i 2021.

Økningen i netto innvandring i 2022 skyldtes flere innvandring til Oslo, ikke færre utvandring. I 2022 innvandret 15 825 personer til Oslo, over 4 000 flere enn i 2021, og det høyeste antall innvandring siden 2013. I følge SSB, sto innvandring av ukrainere for 2 400 av innvandringene til Oslo i 2022, en

økning på nesten 2 000 fra året før. Ukrainske flyktninger forklarer dermed mye av veksten i innvandring, men ikke alt.

Det ble født 8 407 barn i Oslo i 2022, hvilket var hele 1 156 færre enn i 2021. Ikke siden 2003 har det blitt født færre barn i Oslo, og det til tross for at Oslo i 2022 hadde en større befolkning og flere kvinner i fruktbar alder enn noen gang. Den lave fruktbarheten gjelder ikke bare for Oslo. For landet som helhet var antall fødte i 2022 det laveste på 40 år.

De 8 407 fødte i 2022, fratrasket de 4 152 som døde, gav et fødselsoverskudd på tilsammen 4 255 innbyggere. Dette var 1 278 lavere enn fødselsoverskuddet i 2021, og det laveste siden 2005.

Befolkning fordelt på aldersgrupper i perioden 01.01.2014-2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	%- endring 2014- 2023	%- endring 2022- 2023
0 år	9 524	9 845	9 569	9 681	9 235	9 002	9 101	8 843	9 137	8 151	-14,4 %	-10,8 %
1-5 år	42 353	42 409	42 192	41 897	41 672	41 031	40 533	39 399	38 259	38 198	-9,8 %	-0,2 %
6-12 år	45 071	46 645	48 522	49 698	50 497	50 986	51 241	51 308	50 722	50 678	12,4 %	-0,1 %
13-15 år	17 062	17 238	17 524	17 944	18 700	19 257	19 755	20 323	20 828	21 557	26,3 %	3,5 %
16-18 år	17 351	17 478	17 565	18 013	18 097	18 211	18 539	19 109	19 697	20 365	17,4 %	3,4 %
19-66 år	437 043	445 937	453 181	458 012	462 322	468 003	477 911	480 049	481 868	489 177	11,9 %	1,5 %
67-79 år	44 142	46 553	48 611	50 547	52 045	53 622	55 077	56 266	57 643	58 809	33,2 %	2,0 %
80-89 år	17 067	16 528	16 214	16 001	16 059	16 162	16 475	16 789	16 803	17 326	1,5 %	3,1 %
90 år+	4 850	5 043	5 012	4 966	4 842	4 797	4 862	4 924	4 870	4 776	-1,5 %	-1,9 %
Sum	634 463	647 676	658 390	666 759	673 469	681 071	693 494	697 010	699 827	709 037	11,8 %	1,3 %
Sum endring fra året før		13 213	10 714	8 369	6 710	7 602	12 423	3 516	2 817	9 210		

De siste ti årene, fra 2014 til og med 2023, har befolkningen i Oslo økt med 74 574 personer eller 11,8 %. Den årlige befolkningsveksten i perioden har variert kraftig, fra 13 213 i 2015, til 2 817 i 2021.

Til tross for befolkningsvekst gjennom året var det noen aldersgrupper som sank fra 1.1.2022 til 1.1.2023. Dette gjaldt først og fremst barn under 12 år og eldre over 90 år. Nedgangen i antall barn skyldes i hovedsak at fruktbarheten har hatt en fallende trend siden 2010. Nedgangen blant de over 90 år skyldes på sin side en kombinasjon av at det er små mellomkrigskull som trer inn i denne aldersgruppen, og at dødeligheten i 2022 sannsynligvis var noe høyere enn i 2021 og 2020 som følge av oppheving av smitteverntiltak.

Oslo kommunes regnskap for 2022

- Driftsinntekter på 85,5 mrd.
- Driftsutgifter på 84,0 mrd. (inkl. avskrivninger på 4,2 mrd.)
Lønn og pensjon utgjør 38,2 mrd.
- Netto finansutgifter på 1,4 mrd.
- Netto driftsresultat på 4,3 mrd. (ekskl. avskrivninger på 4,2 mrd.)
- Det ble investert for 16,4 mrd.
- Beregnet gjeldsgrad på 52,4 % ved utgangen av 2022

Oslo kommunes regnskap består av 5 selvstendige regnskaper – ett for bykassen inklusiv underliggende etater og bydeler, i tillegg kommer tre kommunale foretak med hvert sitt regnskap, samt et eget regnskap for kommunens "interne" bank – lånefondet – hvis formål er å ta opp eksterne lån som igjen lånes ut til bykassen og kommunale foretak til de investeringene som skal finansieres med lån.

Etter ny kommunelov og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv, gjeldene fra 01.01.2020, skal det avlegges et konsolidert kommuneregnskap, dvs. for regnskapsenheter som inngår i rettssubjektet Oslo kommune. Det konsoliderte årsregnskapet skal vise kommunen som en økonomisk enhet.

I del 1 av byrådets årsberetning fremstilles det konsoliderte kommuneregnskapet, dette omfatter driftsregnskap, investeringsregnskap samt balanseregnskap. I del 2 av byrådets årsberetning er det redegjort mer i detalj for hvert av de enkelte selvstendige regnskapene.

Driftsregnskapet

Tall i mill.

Økonomisk oversikt etter art - drift	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Avvik 2022	Regnskap 2021
Rammetilskudd	-7 785	-7 680	-11 010	106	-13 166
Inntekts- og formueskatt	-49 143	-46 300	-40 100	2 843	-41 695
Eiendomsskatt	-1 737	-1 750	-1 750	-13	-1 670
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-9 087	-6 058	-5 635	3 030	-9 128
Overføringer og tilskudd fra andre	-911	-8 695	-8 088	-7 784	-813
Brukerbetalinger	-1 878	-1 945	-2 281	-67	-1 876
Salgs- og leieinntekter	-14 922	-13 875	-13 425	1 047	-15 005
Sum driftsinntekter	-85 463	-86 303	-82 289	-839	-83 352
Lønnsutgifter	29 353	28 908	27 654	-446	27 998
Sosiale utgifter	8 850	9 025	8 196	175	8 385
Kjøp av varer og tjenester	34 296	42 100	36 830	7 804	33 710
Overføringer og tilskudd til andre	7 249	8 031	7 123	782	6 958
Avskrivninger	4 211	2 050	1 989	-2 161	3 932
Sum driftsutgifter	83 958	90 113	81 792	6 155	80 983
Brutto driftsresultat	-1 505	3 810	-497	5 315	-2 369
Renteinntekter	-966	-773	-776	193	-644
Utbytter	-1 942	-1 942	-1 629	0	-952
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	1 480	1 560	1 663	80	1 206
Avdrag på lån	2 823	2 761	2 542	-62	3 205
Netto finansutgifter	1 394	1 606	1 799	211	2 815
Motpost avskrivninger	-4 211	-2 050	-1 989	2 161	-3 932
Netto driftsresultat	-4 321	3 366	-686	7 687	-3 486
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering – generell	699	815	299	116	582
Overføring til investering –fond	522	728	548	206	921
Bruk av bundne driftsfond	-1 913	-2 330	-483	-417	-1 553
Avsetninger til bundne driftsfond	1 541	511	283	-1 031	1 737
Bruk av disposisjonsfond	-1 664	-5 441	-474	-3 777	-1 251
Avsetning til disposisjonsfond	5 136	2 351	513	-2 786	3 049
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	4 321	-3 366	686	-7 687	3 486
Fremført til dekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

I opprinnelig budsjett og regulert budsjett inngår budsjetterte transaksjoner mellom bykassen og foretakene. For regnskap er disse eliminert ut.

Oslo kommunens netto driftsresultat i 2022 ble ca. 4,3 mrd.

Netto driftsresultat omfatter driftsinntektene fratrullet driftsutgiftene og netto finansposter. Et positivt netto driftsresultat kan benyttes til å finansiere utgifter i investeringsregnskapet og avsettes til fond for senere bruk.

Samlet netto driftsresultat for Oslo kommune i 2022 ble 4 321 mill., hvilket er 7 686 mill. bedre enn regulert budsjett som var negativt med 3 366 mill. For bykassen er netto driftsresultat 7 384 mill. bedre enn budsjettert mens samlet netto driftsresultat for de kommunale foretakene er 303 mill. bedre enn budsjettert.

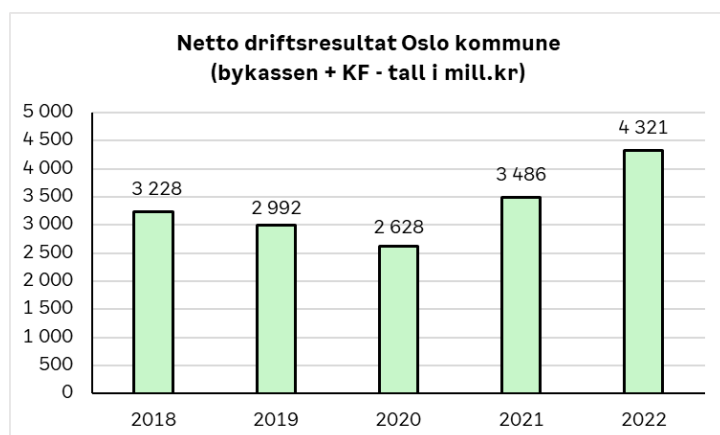
Høyere netto driftsresultat enn budsjettert skyldes i hovedsak forsinket bruk av øremerkede midler med 3 067 mill. og mindreforbruk med 1 168 mill. på ordinær drift i bykassevirksomhetene og på sentrale avsetninger, hvorav 121 mill. for Utdanningsetaten og 277,5 mill. for bydelene (inkl. sentrale bydelsavsetninger). I tillegg ble det bl.a. merinntekter på frie inntekter med 2 935 mill., og mindreutgifter med 303 mill. for de kommunale foretakene.

I opprinnelig budsjett for 2022 var Oslo kommunes netto driftsresultat positivt med 686 mill. I løpet av 2022 ble budsjetterte utgifter økt gjennom bl.a. rebevilgninger av ubrukte øremerkede midler, overført mindreforbruk og bruk av regnskapsmessig overskudd fra 2021, jf. bystyresak 221/22 Revidert budsjett 2022 – effekt av regnskap 2021 mv. Bruk av slike avsetninger i 2022 medførte teknisk sett at budsjettert netto driftsresultat ble tilsvarende redusert. Til sammen ble budsjettert netto driftsresultat i saken om revidert budsjett redusert med om lag 4,8 mrd. Denne budsjettjusteringssaken er hovedårsaken til at regulert budsjett for netto driftsresultat for 2022 fremstår som negativt med 3 366 mill.

Tall i mill.

Netto driftsresultat	Avvik vs regulert budsjett					
	2022	2022	2021	2020	2019	2018
Bykassen	-4 287	7 384	-2 853	-1 818	-2 222	-2 754
Undervisningsbygg Oslo KF	-	-	-	-504	-540	-363
Omsorgsbygg Oslo KF	-	-	-	-46	-41	18
Boligbygg Oslo KF	55	46	34	-152	-58	7
Kultur- og idrettsbygg Oslo KF	-	-	-	-22	-10	-9
Oslobygg KF	83	201	-562	-2	0	0
Oslo Havn KF	-172	56	-105	-83	-121	-127
Sum Oslo kommune	-4 321	7 687	-2 628	-2 992	-3 228	-2 553

*Fra 2020 er Undervisningsbygg Oslo KF, Omsorgsbygg Oslo KF og Kultur- og idrettsbygg Oslo KF, samt en andel av Boligbygg Oslo KF, innlemmet i det nye foretaket Oslobygg KF

En beregnet resultatgrad i 2022 på 4,7 %

Resultatgraden viser størrelsen på kommunens netto driftsresultat sett i forhold til driftsinntektene. I beregningen av resultatgraden korrigeres det for endringen i bruken av øremerkede midler (endring i ubrukte øremerkede midler pr. 31.12.2021 vs. 31.12.2022).

Tall i mill.

Resultatgrad	Opprinnelig	
	budsjett 2022	Regnskap 2022
Netto driftsresultat bykassen (korr. for endring i ubrukte øremerkede midler)	-470	-3 954
Netto driftsresultat kommunale foretak	-216	-34
Sum korrigert netto driftsresultat Oslo kommune	-686	-3 988
Resultatgrad Oslo kommune	1,0 %	4,7 %

Beregnet resultatgrad i opprinnelig vedtatt budsjett for 2022 er 1,0 %. En beregnet resultatgrad basert på regnskap 2022 viser 4,7 %. Uten ovennevnte korrigeringer er resultatgraden i 2022 på 5,1 %.

Oslo kommune fikk et regnskapsmessig overskudd i 2022 på 3 768 mill.

Oslo kommunes regnskapsmessige mer-/mindreforbruk fremkommer ved å korrigere netto driftsresultat for overføringer til investeringsregnskapet, inndekking av underskudd og justert for avsetninger til- og bruk av fond. Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk tilsvarer summen av alle budsjettavvik i driftsregnskapet før strykninger, og viser således hva som er kommunens overskudd/underskudd.

Tall i mill.			
Regnskapsmessig overskudd før strykninger og avsetninger	regnskap	reg. budsj.	avvik
Netto driftsresultat	-4 321	3 366	7 687
Overført til inv.regnskapet	1 384	1 543	159
Netto bruk og avsetning til bunde fond	-371	-1 819	-1 448
Netto bruk og avsetning til disposisjonsfond	-460	-3 090	-2 630
Regnskapsmessig overskudd	-3 768	0	3 768

Ved avslutning av regnskapet skal årsoppgjørdisposisjoner gjennomføres i henhold til budsjettet. Dersom driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disse disposisjoner er gjennomført, skal mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond, avsette til disposisjonsfond eller stryke/reducere overføring til investering. Etter ovennevnte budsjetterte årsoppgjørdisposisjoner, men før strykninger fremkommer et samlet regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) for Oslo kommune i 2022 på 3 768 mill. I 2021 hadde Oslo kommune et regnskapsmessig mindreforbruk på 2 635 mill.

Det er i 2022 foretatt strykning i bruk av ubundet driftsfond og/eller avsatt til ubundet driftsfond, samt strykninger i overføring til investering med totalt 3 768 mill. og driftsregnskapet er avlagt med 0 i bunnlinjen.

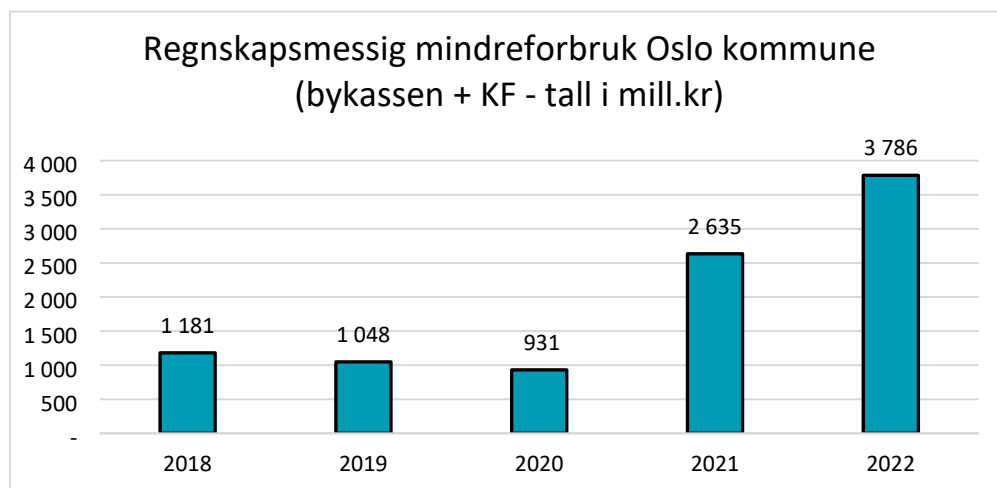
Tall i mill.					
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	2022	2021	2020	2019	2018
Bykassen	-3 476	-1 971	-631	-656	-965
Undervisningsbygg Oslo KF	0	-	-79	-185	-72
Omsorgsbygg Oslo KF	0	-	-74	-81	-57
Boligbygg Oslo KF	-46	-18	-117	-48	0
Kultur- og idrettsbygg Oslo KF	0	-	-4	-3	-5
Oslo Bygg KF	-191	-636	-2		
Oslo Havn KF	-55	-10	-23	-75	-83
Sum Oslo kommune	-3 768	-2 635	-931	-1 048	-1 181

De 3 kommunale foretakene hadde til sammen et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) i 2022 på 292 mill. mot 663 mill. i 2021.

Bykassens fikk et regnskapsmessig mindreforbruk på 3 476 mill. i 2022 mot 1 971 mill. i 2021. Årsaken til mindreforbruket skyldes i hovedsak merinntekter på inntekts- og formueskatt med 2 843 mill., besparelse på finansposter med 240 mill., samt besparelser på ordinær drift utover fremføringsreglene i virksomheter og sentrale kapitler.

De økte skatteinntektene gjennom 2022 skyldtes både at sysselsettingen ble høyere enn forventet og at skattyterne som en skattetilpasning tok ut ekstraordinært utbytte mot slutten av 2021. Utbytte for skattyterne i Oslo økte med 144 % fra 2020 til 2021 og mye av skatten på utbyttet ble først betalt i 2022 i forbindelse med skatteavregningen for 2021. Skatt på inntekt og formue i 2022 ble på 49 143 mill. Dette er 9 043 mill. høyere enn opprinnelig budsjett og 2 843 mill. høyere enn regulert budsjett. På landsbasis ble skatteinntektene til kommunesektoren 38 546 mill. høyere enn lagt til grunn ved årets start, og 11 546 mill. høyere enn anslått i nasjonalbudsjettet for 2023. Oslo tar utgangspunkt i nasjonale anslag, og justerer for lokale forhold i Oslo. Skatt på inntekt og formue vil bare unntaksvis stemme med budsjettet. Skatteinntektene utbetales fra Skatteetaten etterskuddsvis, og skatteinngangen knyttet til november og desember ble kjent for sent til å sende en budsjettjusteringssak til bystyret. I slutten av desember 2022 fikk kommunesektoren tilleggsbevilgninger på rammetilskuddet knyttet til koronakostnader og økt sosialhjelp i desember. Det var på usikkert grunnlag budsjettert med 200 mill. av

disse. Dermed var det 1 064 mill. som ble kjent så sent på året at man ikke rakk å justere budsjettet. Økt skatteutjevning grunnet høye skatteinntekter reduserte rammetilskuddet med 958 mill. utover det som var lagt til grunn ved siste budsjettjustering. Etter dette ble rammetilskuddet 106 mill. høyere enn regulert budsjett.

Driftsinntekter

Oslo kommunes driftsinntekter i 2022 er på 85,5 mrd. De frie inntektene (inntekts- og formuesskatt, rammetilskudd fra staten og eiendomsskatt), utgjør 69 % av driftsinntektene i 2022.

58,7 mrd. i frie inntekter i 2022

Oslo kommunes skatt på inntekt og formue, eiendomsskatt og rammetilskudd i 2022 ble 58 665 mill. Det er 5 805 mill. mer enn opprinnelig budsjett og 2 935 mill. mer enn regulert budsjett.

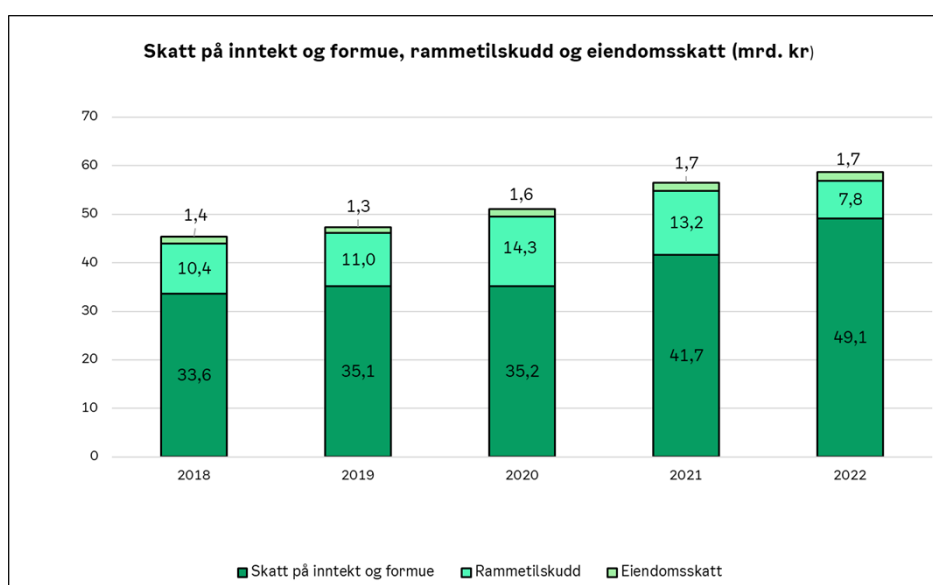
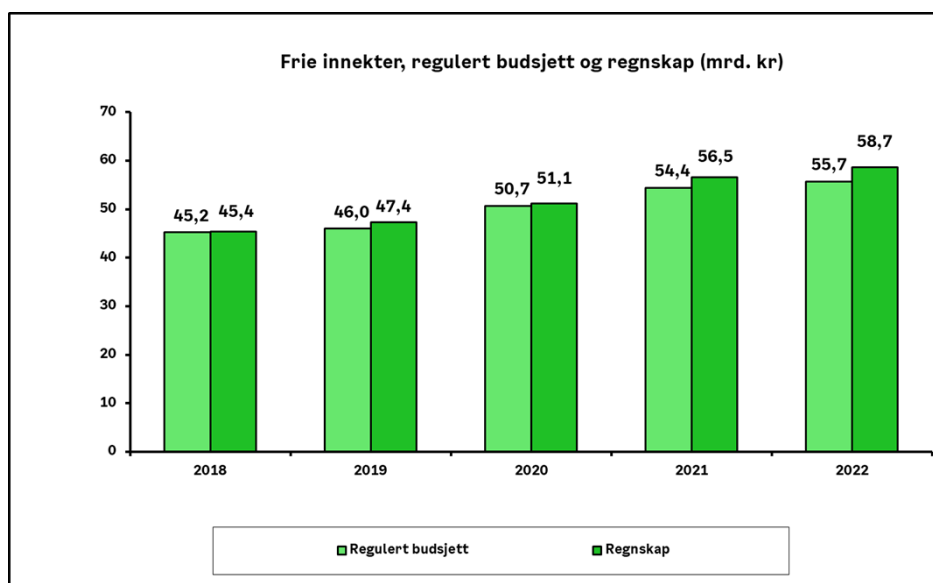
Skatt på inntekt og formue i 2022 ble på 49 143 mill, som er 9 043 mill. over opprinnelig budsjett. Budsjetterte inntekter fra inntekts- og formuesskatt ble oppjustert med til sammen 6 200 mill. i løpet av året, og skatt på inntekt og formue ble 2 843 mill. høyere enn regulert budsjett.

Rammetilskuddet fra staten ble på 7 785 mill. i 2022. Dette er 3 225 mill. lavere enn opprinnelig budsjett, og 106 mill. høyere enn regulert budsjett. I løpet av året ble det gjort trekk i rammetilskuddet på grunn av høye skatteinntekter i tillegg til skatteutjevningen. Mot slutten av året kom det 1 064 mill. Hovedsakelig knyttet til koronakompensasjon og det var for sent til å gjøre en budsjettjustering.

Gjennom skatteutjevningen trekkes kommuner med høye skatteinntekter i rammetilskuddet, mens kommuner med lave skatteinntekter får et tillegg. Oslo kommunes skatteutjevningende trekk for 2022 ble 9 958 mill. fordelt med 8 043 mill. til andre kommuner og 1 915 mill. til andre fylkeskommuner. Eiendomsskatten inngår ikke i beregningsgrunnlaget for skatteutjevningen.

Inntekter fra eiendomsskatt ble på 1 737 mill. Som er 13 mill. lavere enn budsjettert.

Det vises for øvrig til omtale av frie inntekter i kapitlet "Økonomiske rammebetingelser"

Andre overføringer og tilskudd fra staten

I 2022 er det mottatt 9,1 mrd. i andre overføringer og tilskudd fra staten. Av dette utgjør ca. 2,7 mrd. momsrefusjon fra staten. Videre utgjør refundert sykelønn og fødselspenger ca. 1,8 mrd. I tillegg er det mottatt diverse tilskudd innen psykisk helsearbeid og barnehager, flyktningetilskudd og boligtilskudd.

Overføringer og tilskudd fra andre

I overføringer og tilskudd fra andre ligger refusjoner og overføringer fra private og andre kommuner/fylkeskommuner. Det er i 2022 regnskapsført 0,9 mrd. i overføring og tilskudd fra andre.

Brukerbetalinger

Det er i 2022 totalt mottatt om lag 1,9 mrd. i brukerbetalinger som primært gjelder salg av tjenester til kommunens innbyggere i bydelene, Helseetaten, Velferdsetaten og Aktivitetsskolen.

Salgs- og leieinntekter

I salgs- og leieinntekter med totalt 14,9 mrd. i 2022 er ca. 3,6 mrd. avgiftspliktige gebyrer for salg av tjenester fra Renovasjonsetaten, Vann- og avløpsetaten og Oslo Havn KF. Ca. 3 mrd. er inntekter fra utleie av kommunale boliger/lokaler/tomter og gjelder i hovedsak Boligbygg Oslo KF i tillegg til Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Oslobygg KF og bydelene. Øvrig avgiftspliktig salg utgjør ca. 1,7 mrd. og er

primært knyttet til diverse virksomheter innen sektoren for miljø og samferdsel i tillegg til Plan- og bygningsetaten, Gravferdsetaten og Munchmuseet. I tillegg utgjør diverse avgiftsfrie salg ca. 7,2 mrd. som også inkluderer internsalg i bykassen mellom virksomhetene, som for eksempel salg av institusjonsplasser, barnevern og sykehjemsplasser.

Driftsutgifter

Oslo kommunes driftsutgifter utgjør 84 mrd. i 2022. Av dette er lønnsutgifter, inkl. sosiale utgifter på 38,2 mrd. og utgjør 46 % av driftsutgiftene i 2022.

Utgifter til lønn og pensjon på driften ble ca. 38 mrd. i 2022

Samlede utgifter til lønn (inkl. sosiale utgifter) i driftsregnskapet ble ca. 38 mrd. i 2022, noe som er en økning på ca. 1,8 mrd. fra 2021. Antall årsverk ble redusert med 372 (0,8 %) til 44 613 i 2022 mens antall ansatte ble redusert med 365 (0,8 %) til 54 147. Budsjettrammen for Oslo kommunes lønnsoppgjør i 2022 var i utgangspunktet på 3,2 %. I revidert budsjett for 2022 ble budsjettrammen oppjustert til 3,7 %. Den faktiske årslønnsveksten i 2022 endte på ca. 3,84 %.

Om lag 79 % av kommunens lønnsutgifter i driftsregnskapet i 2022 gjelder ansatte i de 15 bydelene, Utdanningsetaten og Sykehjemsetaten.

Det vises for øvrig til kapittel Personalressurser – arbeidsgivertiltak.

						Mill.kr	
						%-andel 2022 av sum lønn og sos.utg.	%- endring fra 2021 til 2022
Lønn- og sosiale utg. -driftsregnskap*	2018	2019	2020	2021	2022		
Fast lønn	20 041	21 479	22 809	24 331	25 616	67 %	5 %
Lønn til vikarer	968	969	995	1 152	1 183	3 %	3 %
Lønn til ekstrahjelp	611	620	501	716	592	2 %	-17 %
Overtidslønn	279	301	352	482	627	2 %	30 %
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser	590	618	615	647	686	2 %	6 %
Lønn folkevalgte	61	74	66	85	75	0 %	-11 %
Kvalifiseringsstønad	508	492	439	390	386	1 %	-1 %
Andre oppgavepliktige godtgjørelser	182	195	213	196	187	0 %	-4 %
sum lønnsutgifter	23 240	24 748	25 990	27 998	29 353	77 %	5 %
Pensjonsinnskudd og trekkplikt. forsikringsord.	3 838	4 184	4 241	4 192	4 322	11 %	3 %
Arbeidsgiveravgift	3 554	3 805	3 783	4 192	4 528	12 %	8 %
sum sosiale utgifter	7 392	7 989	8 024	8 385	8 850	23 %	6 %
Sum lønn- og sosiale utgifter	30 633	32 737	34 014	36 383	38 203	100 %	
%-endring fra året før	5,00 %	6,90 %	3,90 %	7,00 %	5,00 %		

*I investeringsregnskapet er det i tillegg i 2022 bokført 382 mill. i lønn- og sosiale utgifter.

Antall ansettelsesforhold/årsverk Oslo kommune	2018	2019	2020	2021	2022
Antall ansatte	49 368	51 619	52 202	54 512	54 147
Endring fra året før - i %	1,5	4,6	1,1	4,2	-0,7
Antall årsverk	40 222	41 956	43 253	44 985	44 613
Endring fra året før - i %	2	4,3	3,1	3,9	-0,8
faktisk årslønnsvekst i %*	2,9	3,5	1,7	3,0	3,8

*2018-2021 er data for hele kommunesektoren hentet fra Teknisk beregningsutvalg (TBU) mens 2022 er resultatet av årets oppgjør i Oslo kommune.

Nærmere om pensjonskostnader

Mill.kr

Oslo kommune-pensjonskostnader belastet regnskapet	2018	2019	2020	2021	2022
Samlet pensjonskostnad OPF	3 153	3 510	3 655	3 543	3 654
herav					
førtidspensjoner	69	66	57	57	59
AFP 62-64 år	113	115	54	59	63
Samlet pensjonskostnad andre pensjonsselskaper	639	629	554	583	622
sum	3 792	4 139	4 208	4 126	4 276
arbeidsgiveravgift	511	568	495	541	686
sum pensjonskostnad	4 303	4 707	4 703	4 666	4 962
Endring fra året før - mill. kr	76	404	-4	-37	296
Endring fra året før - i %	1,8	9,4	-0,1	-0,8	6,3

Pensjonskostnaden, som belastes kommuneregnskapet, er beregnet ut i fra forutsetninger som årlig fastsettes av Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD). KDDs forutsetninger for beregning av pensjonskostnader for 2022 er uendret fra 2021.

Premier som betales følger av forsikringstekniske krav til fondering av ordningen. Dette innebærer bl.a. at det må innbetales premie til forsikringsselskapene i takt med lønnsvekst, vekst i folketrygdens grunnbeløp G, utvikling i ansattes tjenestetid, levealder, kjønns-sammensetning mv.

Årlig differanse mellom faktisk innbetalt premie til forsikringsselskapene og beregnet utgiftsført pensjonskostnad i kommuneregnskapet leder til premieavvik.

Premieavviket skal amortiseres (utgiftsføres) i kommunens driftsregnskap de kommende årene. Denne forpliktelsen er således å sammenligne med gjeld og gjeldsavdrag. Premieavvik fra og med regnskapsåret 2014 amortiseres over 7 år.

Samlet pensjonskostnad (inkludert arbeidsgiveravgift) som ble utgiftsført i kommunens regnskap i 2022 var 4 962 mill., hvilket er en økning på 296 mill. sammenlignet med 2021. I 2022 benyttet Oslo kommune 1 480 mill. av premiefondet i Oslo Pensjonsforsikring AS (OPF) for å redusere premiekravet for 2022 fra selskapet. Kommunens netto akkumulerte premieavvik, summen av årets og tidligere års premieavvik fratrasket amortisering, er økt med 1,86 mrd. til ca. 7,7 mrd. ved utgangen av 2022.

Mill.kr

Utvikling i premieavvik	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022
netto akkumulert premieavvik til amortisering (utgiftsføring)*	6 515	5 138	4 548	5 867	7 727
Endring fra året før - mill. kr	343	-1 377	-590	1 319	1 860
Endring fra året før - i %	5,6	-21,1	-11,5	29,0	31,7

*inkl. arbeidsgiveravgift, premieavvik oppstått i perioden 2002-2010 amortiseres over 15 år med 1/15 pr år.
Fra 2012 skal premieavvik oppstått fra og med 2011 til og med 2013 amortiseres over 10 år med 1/10 pr år.
Fra 2015 skal premieavvik oppstått fra og med 2014 amortiseres over 7 år med 1/7 pr år.

Pensjons- og finansutgiftenes som andel av kommunens frie inntekter

Pensjons- og finansutgiftene som andel av kommunens frie inntekter (skatt og rammetilskudd) ble redusert fra 16,5 % i 2021 til 16,3 % i 2022. Pensjons- og finansutgiftene økte med 2,1 % mens de frie inntektene økte med 3,8 %. Andelen har variert mellom 16,3 og 18,8 % i perioden 2018-2022. Gjennomsnitt for perioden er 17,5 %.

Mill.kr (løpende priser)					
Pensjons- og finansutgifter	2018	2019	2020	2021	2022
Sum pensjonsutgifter (inkl. arbeidsgiveravgift)	4 303	4 707	4 703	4 666	4 962
Sum finansutgifter (brutto)	3 982	4 122	3 588	4 411	4 303
Sum pensjon- og finansutgifter	8 285	8 829	8 291	9 077	9 265
Årlig vekst i %	-7,2 %	6,6 %	-6,1 %	9,5 %	2,1 %
Sum frie inntekter (formue- og inntektsskatt+rammetilskudd)	43 962	46 108	49 322	54 861	56 928
Årlig vekst i %	3,8 %	4,9 %	7,0 %	11,2 %	3,8 %
Pensjon- og finansutgifter i % av frie inntekter	18,8 %	19,1 %	16,8 %	16,5 %	16,3 %

Kjøp av varer og tjenester

Kjøp av varer og tjenester viser totalt ca. 34,3 mrd. i 2022. Ca. 7,2 mrd. av dette er interne transaksjoner mellom bykassevirksomhetene. Videre er 3,3 mrd. kjøp av kollektivtjenester fra Ruter, ca. 1,7 mrd. er driftstilskudd til private sykehjem betalt av Sykehjemsetaten og 7,1 mrd. gjelder bydelene knyttet til driftstilskudd og kjøp av institusjons- og barnevernsplasser fra private. Av øvrige utgifter gjelder ca. 5,8 mrd. leie av lokaler/grunn fra eksterne, vedlikehold av egne bygg og til innleid arbeidskraft og kjøp av konsulenttjenester. Videre er det brukt ca. 3,4 mrd. til energi, serviceavtaler/vaktmestertjenester og til renholds- og vaskeritjenester.

Overføringer og tilskudd til andre

Av overføringer og tilskudd til andre på 7,2 mrd. i 2022, gjelder ca. 4,3 mrd. overføringer til private og andre hvorav ca. 2,2 mrd. til økonomisk sosialhjelp, bostøtte og barnevern, ca. 0,5 mrd. til kultur og den norske kirke, og ca. 0,3 mrd. i overføringer til næringslivet. Videre inkluderer overføringsutgiftene merverdiavgift på ca. 2,7 mrd. knyttet til kjøp av varer og tjenester til drift som gir rett til momskompensasjon.

Avskrivninger

Av avskrivninger på totalt 4,2 mrd. er 2,2 mrd. knyttet til avskrivning av anleggsmidler i de kommunale foretakene.

Netto finansutgifter på driften i 2022 ble ca. 1,4 mrd.

Oslo kommune hadde netto finansutgifter på 1 394 mill. i 2022, hvilket er 211 mill. lavere enn regulert budsjett. Budsjettavviket skyldes i hovedsak at det er mottatt mere renteinntekter enn budsjettet med 193 mill. Netto finansutgifter var til sammen 29 mill. mere enn budsjettet i de kommunale foretakene, mens det for bykassen ble 240 mill. lavere enn budsjettet. Bykassen sin besparelse på finansutgifter skyldes i hovedsak høyere renteinntekter knyttet til regnskapsføring av påløpte renteinntekter på utlån til Hafslund/CCS Finansiering.

Tall i mill.							
Finansposter i driftsregnskapet	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik 2022	Regnskap 2021	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Regnskap 2018
renteinntekter	-966	-773	193	-644	-754	-856	-740
aksjeutbytte	-1 942	-1 942	0	-952	-848	-1 385	-926
sum finansinntekter	-2 908	-2 715	193	-1 596	-1 602	-2 241	-1 666
renteutgifter	1 480	1 560	80	1 206	1 400	1 521	1 386
avdrag på lån	2 823	2 761	-62	3 205	2 188	2 601	2 596
sum finansutgifter	4 303	4 321	18	4 411	3 588	4 122	3 982
sum netto finansposter	1 394	1 606	211	2 815	1 987	1 881	2 316

Sammenlignet med 2021 ble Oslo kommunes netto finansutgifter redusert med 1 421 mill. i 2022. Dette skyldes i hovedsak økt aksjeutbytte med 990 mill., lavere avdragsutgifter på lån med 382 mill. og økte renteinntekter.

I perioden 2017-2021 har bykassen foretatt ekstraordinær nedbetaling på sitt lån i Lånefondet med ca. 4,1 mrd. Dette er i hovedsak finansiert med økte frie inntekter (skatt på inntekt og formue + rammetilskudd) og ved disponering av regnskapsmessig overskudd.

Ekstraordinær nedbetaling av gjeld på bykassens lån i Lånefondet	Tall i mill.				
	2018	2019	2020	2021	2022
	892	659	-	1 048	-
	sum				
	4 149				

Samlet ordinært utbytte fra aksjeselskaper i 2022 ble 1 942,2 mill. Det ble 1 750 mill. i utbytte fra Hafslund E-CO AS, og 192,2 mill. fra Fortum Oslo Varme AS.

I Oslo kommunes investeringsregnskap for 2022 er det bokført bruk av nye langsiktige låneopptak med ca. 10,2 mrd. hvorav 1,9 mrd. gjelder lån fra Husbanken til videreutlåns-ordningen (startlån). Økningen i låneopptaket i 2022 gir økte rente- og avdragsutgifter først fra og med 2023. Bokført bruk av lån i investeringsregnskapet i 2021 er likevel 22,3 mrd. lavere enn budsjettert. Dette skyldes dels at en andel av investeringsutgiftene er midlertidig finansiert av likviditetsbeholdningen (ca. 13,5 mrd.) og dels at det fortsatt er et investerings-avvik på 9,0 mrd. ved utgangen av 2022 (investeringsprosjekter som i hovedsak ikke er ferdigstilt og hvor ubenyttede investeringsmidler overføres til 2023).

Det vises til nærmere omtale av kommunens lånegjeld og gjeldsgrad nedenfor under avsnittene om balanseregnskapet og investeringsregnskapet, samt til kapitlet om finansforvaltning i del 1 av årsberetningen.

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Overføring til investering

Det ble i 2022 overført 1 221 mill. fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet, hvorav 805 mill. gjelder bykassen og 415 mill. gjelder de kommunale foretakene.

Det er overført 323 mill. mindre enn regulert budsjett i virksomhetene og foretakene, hvorav 116 mill. skyldes at Oslo Havn KF, pga investeringsetterslep og høyere inntekter i investeringsregnskapet enn forutsatt, ikke har hatt behov for å overføre noe fra drift til investering for å finansiere sine investeringsutgifter. Av et budsjett på 728 mill. i overføring til investering ved bruk av driftsfond, er det pga investeringsetterslep kun vært behov for å overføre 522 mill.

Overført til investering	Mill. kr		
	regn 2022	budsj 2022	avvik
Overføring til investeringsregnskapet	336	336	0
Overføring til investeringsregnskapet - virksomhetene	362	479	116
Overføring til investeringsregnskapet - bruk av driftsfond	522	728	206
Totalt overført til investeringsregnskapet	1221	1543	323

Bruk og avsetning av fond

Det er netto avsatt 3 101 mill. til bundne og ubundne fond i 2022. Av dette ble det avsatt 5 136 mill. til disposisjonsfond, hvorav 4 964 mill. gjaldt bykassen og 172 mill. for foretakene. Til sammen ble det regnskapsført bruk av disposisjonsfond med 1 664 mill., hvorav 1 137 mill. i bykassen og 527 mill. hos foretakene.

Regnskap 2022 Bruk og avsetning fond	Drift		
	Avset.	Bruk	Netto
Disp.fond	5 136	-1 664	3 472
Bundne driftsfond	1 541	-1 913	-371
Sum Oslo kommune	6 678	-3 577	3 101

Det vises for øvrig til nærmere omtale av fond i kapitlet om balanseregnskapet.

Investeringsregnskapet

Tall i mill.

Oslo kommune (bykassa + KF)	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Avvik vs. Regulert budsjett	Regnskap 2021
Investeringer i varige driftsmidler	16 409	25 392	19 747	8 983	13 942
Tilskudd til andres investeringer	406	1 277	327	872	81
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 023	14 023	0	0	326
Eksterne utlån av egne midler	6 225	7 150	961	925	1 162
Interne utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Eksterne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Interne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	37 063	47 842	21 035	10 780	15 510
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 441	-2 468	-1 916	-1 028	-1 342
Tilskudd fra andre	-3 509	-3 805	-3 256	-296	-2 192
Salg av varige driftsmidler	99	-65	-280	-165	-821
Salg av finansielle anleggsmidler	-12 262	-12 263	0	-1	-113
Utdeling fra selskaper	-125	-112	-112	14	-130
Mottatte eksterne avdrag på utlån av egne midler	-7 539	-7 544	-201	-5	-1 188
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	-2	-2	-2	0
Bruk av eksterne lån	-8 257	0	0	8 257	-7 641
Bruk av interne lån	0	-30 663	-14 545	-30 663	0
Sum investeringsinntekter	-33 033	-56 922	-20 311	-23 889	-13 427
Videreutlån	1 933	1 806	1 806	-127	1 513
Bruk av lån til videreutlån	-1 932	-1 800	-1 800	132	-1 512
Avdrag på lån til videreutlån	963	1 452	917	489	1 332
Mottatte avdrag på videreutlån	-777	-800	-800	-23	-788
Netto utgifter videreutlån	188	658	123	470	545
Overføring fra drift – generell	-699	-815	-299	-116	-582
Overføring fra drift – fond	-522	-728	-548	-206	-921
Bruk av bundne investeringsfond	-554	-565	0	-11	-1 076
Avsetning til bundne investeringsfond	562	61	0	-501	540
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	-2
Avsetning til ubundet investeringsfond	58	0	0	-58	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	10 469	10 469	0	0	9 881
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	9 314	8 421	-847	-893	7 840
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	13 531	0	0	-13 531	10 469

I 2022 var samlet finansieringsbehov i Oslo kommunes investeringsregnskap på ca. 51 mrd., hvorav ca. 16,4 mrd. til investeringer i varige driftsmidler, ca. 0,4 mrd. i tilskudd til andres investeringer, ca. 14 mrd. til kjøp av aksjer og andeler i selskaper, ca. 6,2 mrd. i utlån av egne midler hvorav ca. 0,5 mrd. til Sporveien og ca. 5,7 mrd. knyttet til eierendring i Fortum Oslo Varme AS, ca. 1,9 mrd. til videreutlånsordningen av husbankmidler og ca. 1 mrd. i avdrag på kommunens lån i husbanken. I tillegg er det avsatt ca. 0,6 mrd. til investeringsfond og regnskapsført ca. 10,5 mrd. for å dekke inn udekket (underskudd) i investeringsregnskapet fra 2021.

Investeringsregnskapet er i 2022, som i 2012-2021, gjort opp med et udekket beløp (underskudd). I 2022 er investeringsregnskapet gjort opp med en underdekning på ca. 13,5 mrd. Dette skyldes en tidsforskyvning i opptak av langsiktige lån. Underdekningen i 2022 er midlertidig finansiert av likviditetsbeholdningen, som ihht. regnskapsforskriften ikke kan regnskapsføres som benyttet

finansieringskilde i investeringsregnskapet. Underdekning er således av teknisk karakter og vil bli foreslått inndecknet i saken om revidert budsjett 2023 – effekt av regnskap 2022 mv.

Investeringer i varige driftsmidler i 2022 ble ca. 16,4 mrd.

Investeringer i varige driftsmidler - mill.kr	regn 2022	%-andel	regulert bud 2022	avvik 2022	Regnskap i % av regulert budsjett 2022*	regn 2021
Skolebygg	1 542	9 %	2 295	753	67 %	2 556
Omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner	2 391	15 %	3 338	947	72 %	2 079
Barnehager	302	2 %	879	577	34 %	173
Kommunale utleieboliger	919	6 %	1 393	474	66 %	783
Samferdsel/kommunaltekniske anlegg	8 322	51 %	10 146	1 825	82 %	5 770
Kirke, kultur, idrett og friluftsliv	1 805	11 %	3 274	1 469	55 %	1 225
Byutvikling	631	4 %	1 797	1 167	35 %	741
Øvrig (inventar, IKT, maskiner, biler etc.)	498	3 %	2 270	1 772	22 %	615
Sum totalt Oslo kommune	16 409	100 %	25 392	8 983	65 %	13 942

* I 2021 var andelen samlet sett på 61 %.

Samlede investeringer i varige driftsmidler for Oslo kommune i 2022 ble 16 409 mill., hvilket er 8 983 mill. lavere enn det regulerte budsjettet på 25 392 mill. Opprinnelig budsjett for investeringer i varige driftsmidler var på ca. 19,8 mrd. I tillegg kommer overførte ubrukte investeringsmidler fra 2021 med om lag 9 mrd. I saken om revidert budsjett 2022 – effekt av regnskap 2021 mv. ble investeringsrammene redusert med ca. 2,8 mrd., jf. bystyresak 221/22. Mesteparten av de inndratte midlene i revidert budsjett har fått ny periodisering av utgiftene og er lagt tilbake i investeringsbudsjettet i den vedtatte økonomiplanen for 2023-2026. I tillegg ble investeringsrammene redusert med ca. 1,3 mrd. i sak om budsjettjustering som ble fremmet samtidig med Tilleggsinnstillingen for budsjett 2023 i november. jf. bystyresak 361/22. I tillegg er investeringsbudsjettet økt i andre budsjettjusteringssaker i løpet av året.

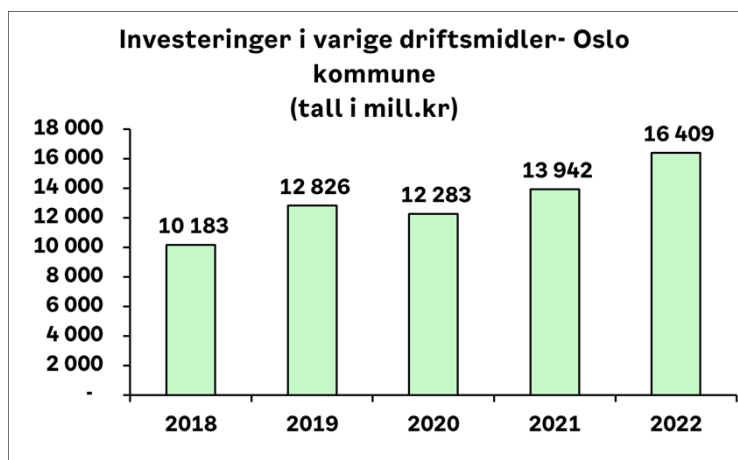
Gjennomførte investeringer i 2022 ble rekordhøyt med 16,4 mrd. hvorav ca. 8,3 mrd. (51 %) til samferdsel/kommunaltekniske anlegg, ca. 2,4 mrd. (15 %) i omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner og 1,8 mrd. (11 %) til kirke, kultur, idrett og friluftsliv.

Innenfor samferdsel/kommunaltekniske anlegg utgjør prosjektene Ny vannforsyning til Oslo og Fornebubanen hhv. 3,66 og 2,14 mrd. av investeringsutgiftene i 2022.

Innenfor omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner utgjør prosjektet Ny storbylegevakt ca. 0,9 mrd. av investeringsutgiftene i 2022.

Innenfor kirke, kultur, idrett og friluftsliv utgjør prosjektet Nytt Tøyenbad ca. 0,6 mrd. av investeringsutgiftene i 2022.

	2022	2021	2020	2019	2018	sum 2022- 2018	%-andel
Investeringer i varige driftsmidler - mill.kr							
Skolebygg	1 542	2 556	2 466	2 021	1 989	10 574	16 %
Omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner	2 391	2 079	1 513	1 359	957	8 300	13 %
Barnehager	302	173	436	712	683	2 305	4 %
Kommunale utleieboliger	919	783	452	259	659	3 072	5 %
Samferdsel/kommunaltekniske anlegg	8 322	5 770	4 768	4 314	3 027	26 201	40 %
Kirke, kultur, idrett og friluftsliv	1 805	1 225	1 598	2 845	1 857	9 331	14 %
Byutvikling	631	741	399	566	310	2 647	4 %
Øvrig (inventar, IKT, maskiner, biler etc.)	498	615	649	749	703	3 213	5 %
Sum totalt Oslo kommune	16 409	13 942	12 283	12 826	10 183	65 642	100 %

	Mill.kr
Investeringer i varige driftsmidler - Oslo kommune	regn 2022
063 Oslobygg KF (NOE)	6 089
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	4 871
712 Fornebubanen (MOS)	2 144
055 Boligbygg Oslo KF (NOE)	919
542 Bymiljøetaten (MOS)	662
761 Sykkelprosjektet (MOS)	493
545 Idrett (KIF)	234
200 Utdanningsetaten (OVK)	150
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	134
121 Oslo Origo (HEI)	122
060 Oslo Havn KF (NOE)	117
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	114
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	84
502 Kulturetaten (KIF)	76
314 Helseetaten (HEI)	53
313 Sykehjemsetaten (HEI)	36
590 Gravferdsetaten (KIF)	35
Sum øvrige virksomheter/kapitler	78
Sum investeringer i varige driftsmidler - Oslo kommune	16 409

Investeringsavvik ved utgangen av 2022 på ca. 9 mrd.

Tabellen nedenfor viser avviket mellom regnskap og regulert budsjett ved utgangen av året for investeringer i varige driftsmidler. Ved utgangen av 2022 er det ca. 9 mrd. i ubrukte investeringsmidler hvorav ca. 1 mrd. er reelle besparelser på ferdigstilte prosjekter. Mesteparten av de øvrige ubrukte investeringsmidlene vil bli overført til 2023 for å fullføre de vedtatte investeringsprosjektene.

Tall i mrd.					
Investeringsavvik	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunale foretak	6,8	4,6	5,0	2,5	2,6
Bykassen	2,2	4,5	4,3	2,9	3,6
Sum Oslo kommune	9,0	9,1	9,3	5,4	6,2
Regnskap i % av budsjett	65 %	61 %	57 %	70 %	62 %

I 2022 er det størst investeringsavvik på områdene for samferdsel og kommunaltekniske anlegg med ca. 1,82 mrd., til inventar/IKT/maskiner/biler etc. med ca. 1,77 mrd. og til kirke/kultur/idrett/friluftsliv med ca. 1,46 mrd.

Investeringsavviket i 2022 på 9 mrd. kan fordeles på følgende fire forklaringskategorier:

Tall i mrd.					
Investeringsavvik kategorisert	2022	2021	2020	2019	2018
Periodiseringsavvik men innenfor vedtatt tidsplan	5,9	4,9	8,3	4,1	4,1
Reelle forsinkelser fra vedtatt tidsplan	0,9	0,6	0,4	0,7	0,8
Uforutsigbare avsetninger	1,2	1,9	0,6	0,1	0,6
Reelle netto besparelser på ferdige prosjekter	1,0	1,5	0,1	0,5	0,7
Sum investeringsavvik	9,0	9,1	9,3	5,4	6,2

For mange av investeringsprosjektene som går over flere år er periodiseringen av utgiftene for det enkelte år blitt noe annerledes enn forutsatt. De fleste av disse prosjektene forventes likevel å bli ferdigstilt innenfor den opprinnelige fastsatte tidsplanen. Dette forklarer ca. 5,9 mrd. av investeringsavviket i 2022 hvorav bl.a. ca. 2,8 mrd. gjelder foretakene, ca. 0,4 mrd. Fornebubanen, ca. 0,3 mrd. for Bymiljøetaten, ca. 0,2 mrd. VAR-sektor og ca. 0,2 mrd. på kultur- og idrettsområdet.

Reelle forsinkelser i gjennomføringen av prosjektene forklarer ca. 0,9 mrd. av investeringsavviket i 2022. Av dette gjelder ca. 0,32 mrd. foretakene, ca. 0,25 mrd. knyttet til VAR-sektor, ca. 0,1 mrd. Bymiljøetaten og ca. 0,1 mrd. innen kulturområdet.

I investeringsbudsjettet er det enkelte avsetninger hvor det er knyttet usikkerhet til når midlene vil bli brukt. Dette forklarer 1,2 mrd. av investeringsavviket i 2022. Ca. 0,6 mrd. er knyttet til kjøp av eiendommer, ca. 0,2 mrd. gjelder vann- og avløp innen VAR-sektor og ca. 0,16 mrd. for sentrale avsetninger knyttet til bydelene, hvorav ca. 0,1 mrd. gjelder intern utlånsordning til bydelene for kjøp av el-biler. I tillegg er det avsetninger til inventar og utstyr hvor bl.a. en del kjøp gjøres først etter at det er foretatt befaringsett år etter ferdigstilling av nye skoler.

Reelle netto besparelser på ferdige prosjekter forklarer ca. 1 mrd. av investeringsavviket i 2022. Ca. 0,62 mrd. gjelder Oslobygg KF, ca. 0,2 mrd. VAR-sektor og ca. 0,1 mrd. Bymiljøetaten.

Investeringsavvik fordelt pr virksomhet Kapittel/virksomhet	Investerings- avvik 2022
063 Oslobygg KF (NOE)	3 145
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	765
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	727
542 Bymiljøetaten (MOS)	516
180 Usikkerhetsavsetning invest. (NOE)	484
055 Boligbygg Oslo KF (NOE)	474
712 Fornebubanen (MOS)	416
307 Bydelene - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	231
060 Oslo Havn KF (NOE)	198
313 Sykehjemsetaten (HEI)	192
121 Oslo Origo (HEI)	177
308 Bydelene - avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	161
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	138
122 Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	123
502 Kulturetaten (KIF)	123
150 Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	113
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	112
200 Utdanningsetaten (OVK)	101
372 Byomfattende tiltak - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	99
314 Helseetaten (HEI)	90
192 Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	68
271 Bydelsoppgaver (OVK)	56
590 Gravferdsetaten (KIF)	55
504 Munchmuseet (KIF)	52
545 Idrett (KIF)	45
543 Bymiljøetaten - parkering (MOS)	42
505 Deichman bibliotek (KIF)	25
416 Fornebu-utbyggingen (BYU)	22
Sum øvrige virksomheter/kapitler	231
Sum investeringsavvik Oslo kommune	8 983

Det vises for øvrig til omtale i del 2 i årsberetningen hvor det redegjøres nærmere om investeringene og investeringsavvik i de enkelte virksomhetene.

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Det ble utgiftsført kjøp av aksjer og andeler i selskaper i investeringsregnskapet i 2022 med 14 023 mill. hvorav 13 697 mill. er knyttet til restrukturering av energiselskapene og realisering av karbonfangstprosjektet på Klemetsrud og 148 mill. gjelder omdanning av Veas til AS. Øvrig 177 mill. gjelder Boligbygg Oslo KF som har kjøpt eiendomsselskapet Sinsenveien Panorama AS.

Tall i mill.

Kjøp av aksjer og andeler i selskaper	2022	2021	2020	2019	2018
Restrukturering av energiselskapene*	13 697				17 895
Omdanning av Vestfjorden avløpsselskap til AS	148				
Kjøp av Grenseveien 73 AS**					143
Restrukturering av kollektivselskapene				518	
Øvrig kjøp	1				
Sum bykassa	13 846	0	0	518	18 038
Undervisningsbygg Oslo KF***					914
Boligbygg Oslo KF****	177	326	277		
Sum Oslo kommune	14 023	326	277	518	18 952

*8,35 mrd. gjelder Hafslund AS og ca. 5,35 mrd. gjelder CCS Finansiering AS.

**Selskapet består av en eiendom på Ensjo som benyttes til skoleformål.

***I 2018 Kjøp av selskapet Nydalsveien 30 C AS (eiendom som benyttes til Nydalen vid. Skole, flerbrukshall og bydelsbibliotek)

****Kjøp av Munkedamsveien Eiendom AS og Amtmann Meinichs Gate 14D AS i 2020. Kjøp av eiendomsselskapene Odinsgate 4 AS, Sven Brunsgate 1 AS, Sven Brunsgate 3 AS, Sven Bruns gate 7 AS og Observatoriegaten 13 og 15 AS i 2021.

Utlån i investeringsregnskapet på ca. 8,2 mrd. i 2022

Det ble utgiftsført utlån for totalt 8 158 mill. i kommunens investeringsregnskap i 2022 fordelt med 5 695 mill. knyttet til eierendring i Fortum Oslo Varme AS og realisering av karbonfangstprosjektet på Klemetsrud, 1 933 mill. til videreutlånsordningen av husbankmidler og 530 mill. til Sporveien for anskaffelse av nye trikker og t-banvogner.

Tall i mill.

Utlån	2022	2021	2020	2019	2018	sum 2018- 2022
Kollektivselskapene:						
Sporveien AS (trikkebaser på Holtet og Grefsen)*				300	400	700
Sporveien AS (opsjon 3 - 57 nye t-banvogner)	430					430
Sporveien AS (nye trikker)**	100	162	346	350	205	1 163
Sum utlån kollektivselskapene	530	162	346	650	605	2 293
Øvrige utlån:						
Videreutlånsordningen (husbankmidler)	1 933	1 513	1 412	1 147	1 239	7 245
Øvrig utlån***	5 695	1 000		25		6 720
Sum utlån fra Oslo kommune	8 158	2 675	1 758	1 822	1 844	16 258

*Delutlån til trikkebaser. Til sammen er det vedtatt en utlånsramme på 1 046 mill.

**Delutlån til anskaffelse av 87 nye trikker. Til sammen er det vedtatt en utlånsramme på 4 165 mill.

***Utlån i 2022 gjelder 2. mrd. for Hafslund og 3,695 mrd. for CCS Finansiering AS. 1 mrd. i 2021 er knyttet til fusjonen mellom Oslo Energi Holding AS og Hafslund E-CO AS. Utlån på 25 mill. i 2019 er til Oslo konserthus AS.

Utlån til kollektivselskapene benyttes for å finansiere deler av deres investeringer. Kollektivselskapene investeringer kommer således i tillegg til Oslo kommunes egne investeringer. I perioden 2018-2022 har kollektivselskapene fått lån fra kommunen til investeringer med ca. 2,3 mrd. hvorav 530 mill. i 2022. Kollektivselskapene betjener lånene fra kommunen med midler hovedsakelig fra Oslopakke 3.

Nærmere om inntekter i investeringsregnskapet

Kompensasjon merverdiavgift

I kommunens investeringsregnskap er det i 2022 inntektsført 1 441 mill. i kompensasjon av merverdiavgift fordelt med 396 mill. på bykassen og 1 045 mill. for de kommunale eiendomsforetakene.

Mill.kr

Kompensasjon merverdiavgift	2022	2021	2020	2019	2018
Bykassa	-396	-492	-496	-371	-333
Boligbygg Oslo KF	-40	-52	-28	-46	-131
Oslobygg KF	-1 004	-798			
Kultur- og idrettsbygg Oslo KF			-181	-355	-79
Omsorgsbygg Oslo KF			-276	-311	-261
Undervisningsbygg Oslo KF			-346	-371	-328
Sum Oslo kommune	-1 441	-1 342	-1 327	-1 455	-1 132

Oslo Havn KF ordinær momspliktig aktivitet, momskompensasjonsloven gjelder derfor ikke for foretaket. Dette gjelder også VAR-sektor for bykassen.

Tilskudd fra andre

I kommunens investeringsregnskap er det i 2022 inntektsført 3 509 mill. i tilskudd fra andre.

Tall i mill

Tilskudd fra andre	2022	2021
Statlig tilskudd til Fornebubanen	-1 832	-1 256
Tilskudd fra Viken fylkeskommune til Fornebubanen	-248	-184
Statlige tilskudd til bygging/rehabilitering*	-331	-383
Grunneierbidrag**	-120	-182
Spillemidler fra staten	-174	-78
Tilskudd fra Husbanken ifm kjøp av eiendom	-76	-46
Diverse øvrige tilskudd fra andre***	-728	-64
Sum	-3 509	-2 192

*Gjelder eiendomsforetakene

**Gjelder byutviklingsprosjekter i Bymiljøetaten

***Hvorav 182 mill. i tilskudd fra staten til sykkelprosjekter

Salg av eiendom

Det ble inntektsført 83 mill. i salg av eiendom i investeringsregnskapet i 2022, hvorav 38 mill. for bykassen, 25 mill. for Oslo Havn KF og 20 mill. for Boligbygg Oslo KF.

Mill.kr

Salg av eiendom	2022	2021	2020	2019	2018
Bykassen	-38	-570	-100	-80	-102
Oslo Havn KF	-25				
Boligbygg Oslo KF	-20	-183	-79	-7	-15
Sum Oslo kommune	-83	-753	-179	-87	-116

Salg av finansielle anleggsmidler

Det ble inntektsført 12 262 mill. i salg av aksjer og andeler i investeringsregnskapet i 2022 hvorav 12 030 mill. er knyttet til eierendring i Fortum Oslo Varme AS og realisering av karbonfangstprosjektet på Klemetsrud. I tillegg gjelder 56 mill. salg av Odins gate 4 AS i regi av Boligbygg Oslo KF, 28 mill. ved salg av eierseksjoner i Vaterland Bussterminal AS samt 148 mill. knyttet til omgjøring av Veas til aksjeselskap.

Tall i mill

Salg av aksjer og andeler	2022	2021	2020	2019	2018
Restrukturering av energiselskapene*	-12 030				-15 395
Restrukturering av kollektivselskapene				-518	
Salg av Odins gate 4 AS	-56				
Oppløsning av Haraldrudveien 20 AS					-186
Oppløsning av Bonnet Eiendom AS					-105
Oppløsning av eiendomsaksjeselskaper**		-113	-164		
Salg av eierseksjoner Vaterland Bussterminal AS	-28				
Omgjøring av Veas til aksjeselskap	-148				
Øvrig salg					-1
Sum Oslo kommune	-12 262	-113	-164	-518	-15 687

*8,35 mrd. gjelder Fortum Varme AS og 3,68 mrd. gjelder CCS Finansiering AS

**I 2021 gjelder det Amtmann Meinichs gate 14D AS og Munkedamsveien 82B AS.

I 2020 Etterstadgaten 26 AS og Lilleaker Eiendom AS. Både 2021 og 2020 gjelder Boligbygg Oslo KF.

Utdeling fra selskaper

I investeringsregnskapet er det i 2022 inntektsført 125 mill. i utbytte fra aksjeselskap. Dette gjelder utbytte fra Hav Eiendom AS. Selskapet er 100 % eiet av Oslo Havn KF. Utbyttet inngår i finansieringen av investeringene til Oslo Havn KF.

Tall i mill

Utbytte fra AS	2022	2021	2020	2019	2018
Hav eiendom AS	-125	-130	-110	-134	-17

Mottatte avdrag på utlån av egne midler og mottatte avdrag på utlån av videreutlån

Det ble inntektsført 8 316 mill. i mottatte avdrag på utlån i investeringsregnskapet i 2022 hvorav 7 347 mill. er knyttet til eierendring i Fortum Oslo Varme AS og realisering av karbonfangstprosjektet på Klemetsrud, 777 mill. gjelder videreutlånsordningen av husbankmidler (startlån) og 189 mill. fra Sporveien.

Tall i mill

Mottatte avdrag på utlån	2022	2021	2020	2019	2018
Restrukturering av energiselskapene*	-7 347	-1 000			-2 500
Videreutlånsordningen (startlån)	-777	-788	-723	-657	-731
Kollektivselskapene	-189	-184	-170	-173	-170
Enøk-utlån	-3	-4	-4	-4	-4
Sum Oslo kommune	-8 316	-1 976	-897	-834	-3 405

* 1 000 mill. i 2021 er knyttet til fusjonen mellom Oslo Energi Holding AS og Hafslund E-CO AS

Bruk av lån

Det ble bokført bruk av lån med 10 188 mill. i investeringsregnskapet i 2022 hvorav 8 257 mill. fra lånefondet. I tillegg ble det brukt 1 931 mill. i lån fra Husbanken for å finansiere videreutlånsordningen (startlån).

Bokført bruk av lån i investeringsregnskapet i 2022 er om lag 22 mrd. lavere enn regulert budsjett. Dette skyldes dels at en andel av investeringsutgiftene er midlertidig finansiert av likviditetsbeholdningen (ca. 13 mrd.) og dels at det fortsatt er et investeringsavvik på 9 mrd. ved utgangen av 2022 (investeringsprosjekter som i hovedsak ikke er ferdigstilt og hvor ubenyttede investeringsmidler overføres til 2023). Det er i tråd med kommunens finansreglement at det ikke tas opp eksterne lån før det likviditetsmessig er behov for det.

Tall i mill.

	2022	2021	2020	2019	2018
Bruk av lån	-10 188	-9 153	-8 035	-7 676	-5 832
herav					
lån i lånefondet	-8 257	-7 641	-6 625	-6 528	-4 522
lån i husbanken	-1 931	-1 512	-1 410	-1 145	-1 238
Oppløsning Haraldrudveien 20 AS					-72
Øvrig				-3	
Bruk av lån fordelt på:					
Bykassen	-5 273	-5 093	-3 563	-3 224	-3 967
KF	-4 915	-4 060	-4 472	-4 452	-1 865
Sum Oslo kommune	-10 188	-9 153	-8 035	-7 676	-5 832

Overføringer fra driftsregnskapet

Overføringer fra drift til investeringsregnskapet i 2022 ble 1 221 mill. hvorav 805 mill. for bykassen og 416 mill. for foretakene. Dette er 323 mill. lavere enn regulert budsjett og skyldes i hovedsak mindre behov for overføring fra drift på grunn av forsinket fremdrift med investeringene og høyere inntekter i investeringsregnskapet enn forutsatt.

Mill.kr

Overføringer fra driftsregnskapet	2022	2021	2020	2019	2018
Bykassen	-805	-1 000	-1 088	-1 347	-921
Boligbygg Oslo KF	-42	-4	-4	-10	0
Oslobygg KF	-374	-270			
Oslo Havn KF	0	-229	-33	-46	-45
Kultur- og idrettsbygg Oslo KF			-11	-12	-9
Omsorgsbygg Oslo KF			-21	-16	0
Undervisningsbygg Oslo KF			-617	-377	-437
Sum Oslo kommune	-1 221	-1 503	-1 774	-1 808	-1 411

Etter økonomibestemmelsene i ny forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, som tredde i kraft 1.1.2020, skal bruk av ubundet og bundet driftsfond regnskapsføres i driftsregnskapet. Bruk av disse driftsfondene for finansiering av investeringsprosjekter vil derfor inngå i overføring fra driftsregnskapet. Tabellene nedenfor viser overføring fra driftsregnskapet fordelt på ordinær overføring fra drift og overføring fra drift ved bruk av driftsfond for bykassevirkksomheter og for foretakene samlet.

Mill.kr

	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik	Regnskap 2021	Regnskap 2020
Oslo kommune					
Overføring fra drift - generell	-699	-815	-116	-582	-829
Overføring fra drift - bruk av driftsfond	-522	-728	-206	-921	-945
Sum overføring fra drift	-1 221	-1 544	-323	-1 503	-1 774

Av det overført beløpet på 1 221 mill. i 2022 gjelder 522 mill. bruk av midler fra driftsfond mens 699 mill. er tilført fra årets drift.

Bruk av investeringsfond

Det ble i 2022 regnskapsført bruk av bundne investeringsfond med 554 mill. hvorav bykassen med 550 mill. og foretakene med 4 mill. Det vises til omtale av kommunens balanseregnskap hvor det er nærmere redegjort for avsetninger til og bruk av fond i 2022.

Inndekning av tidligere års udekket (underskudd) i investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er i 2022, som i 2012-2021, gjort opp med et udekket beløp (underskudd). Dette skyldes en tidsforskyvning i opptak av langsiktige lån. Underdekning er blitt midlertidig finansiert av likviditetsbeholdningen, som ihht. regnskapsforskriften ikke kan regnskapsføres som benyttet finansieringskilde i investeringsregnskapet.

Underdekningen har, i tråd med regelverket, blitt gjort opp/inndekket året etter at det oppstod. I 2022 er underskuddet fra 2021 på ca. 10,5 mrd. gjort opp/inndekket.

Tall i mill.					
Inndekning av tidligere års udekket	2022	2021	2020	2019	2018
Bykassa	5 554	5 821	3 801	2 893	2 724
Undervisningsbygg Oslo KF			1 310	2 269	770
Kultur- og idrettsbygg Oslo KF			1 579	1 103	1 095
Omsorgsbygg Oslo KF			1 583	980	
Oslobygg KF	4 337	3 796			
Boligbygg Oslo KF	577	264		175	
Oslo Havn KF					
Sum Oslo kommune	10 469	9 881	8 272	7 419	4 590

Udekket (underskudd) i investeringsregnskapet for 2022 på 13,5 mrd. vil bli foreslått gjort opp/inndekket i saken om revidert budsjett 2023 – effekt av regnskap 2022 mv.

Udekket i 2022 som må inndekkes i 2023	Tall i mill
Bykassa	9 172
Oslobygg KF	3 771
Boligbygg Oslo KF	588
Sum Oslo kommune	13 531

Balanseregnskapet

					Tall i mill.
Oslo kommunes balanse	2022	%-andel	2021	%-andel	Endring
Eiendeler					
Faste eiendommer og anlegg	131 740	44 %	119 472	44 %	12 268
Utstyr, maskiner og transportmidler	4 636	2 %	4 916	2 %	-280
Sum varige driftsmidler	136 376	46 %	124 389	46 %	11 987
Aksjer og andeler ²⁾	34 547	12 %	25 562	10 %	8 985
Eksterne utlån ¹⁾	21 064	7 %	21 221	8 %	-157
Sum finansielle anleggsmidler	55 611	19 %	46 783	18 %	8 828
Pensjonsmidler	87 684	29 %	78 664	29 %	9 020
Sum anleggsmidler	279 671	93 %	249 836	94 %	29 835
Bankinnskudd og kontanter	6 283	2 %	6 269	2 %	14
Kundefordringer	864	0 %	721	0 %	144
Eksterne kortsiktige fordringer	4 641	2 %	3 923	1 %	718
Premieavvik	7 939	3 %	6 111	2 %	1 828
Sum Kortsiktige fordringer	13 443	4 %	10 754	4 %	2 689
Sum omløpsmidler	19 727	7 %	17 023	6 %	2 703
Sum eiendeler	299 398	100 %	266 859	100 %	32 539
Egenkapital					
Disposisjonsfond	12 305	4 %	-8 833	3 %	-3 472
Bundne driftsfond	-2 626	1 %	-2 998	1 %	371
Merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0
Sum egenkapital drift	-14 931	5 %	-11 831	4 %	-3 101
Ubundet investeringsfond	-220	0 %	-162	0 %	-58
Bundne investeringsfond	-619	0 %	-611	0 %	-8
Udekket beløp i investeringsregnskapet	13 531	-5 %	10 469	-4 %	3 063
Sum egenkapital investering	12 692	-4 %	9 695	-4 %	2 997
Kapitalkonto	-141 459	47 %	-120 530	46 %	-20 930
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	407	-0,1 %	407	-0,2 %	0
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	-9	0 %	-9	0 %	0
Sum annen egenkapital	-141 061	47 %	-120 131	46 %	-20 930
Sum egenkapital	-143 300	48 %	-122 267	46 %	-21 033
Gjeld					
Ekstern gjeld kredittinstitusjoner	-25 584	9 %	-22 813	8 %	-2 771
Obligasjonslån	-43 235	14 %	-39 735	15 %	-3 500
Sum lån	-68 819	23 %	-62 548	23 %	-5 271
Pensjonsforpliktelser	-70 025	23 %	-67 523	25 %	-2 502
Sum langsiktig gjeld	-138 844	46 %	-130 071	48 %	-8 773
Leverandørgjeld	-4 983	2 %	-4 766	2 %	-217
Annen kortsiktig ekstern gjeld	-12 059	4 %	-9 512	4 %	-2 547
Premieavvik	-212	0 %	-244	0 %	32
Sum kortsiktig gjeld	-17 254	6 %	-14 522	5 %	-2 732
Sum egenkapital og gjeld	-299 398	100 %	-266 859	100 %	-32 539
Ubrukte lånemidler	633		765		-132

Denne balanseoversikten er konsolidert – dvs. at interne fordringer og gjeld mellom bykassen, kommunale foretak og lånefondet er eliminert.

Utlån¹	Tall i mill.
CCS finansiering AS	3 695
Oslo Vognselskap AS	2 980
Sporveien Oslo AS	2 756
Oslo Pensjonsforsikring AS	1 240
Oslo konserthus AS	20
Sum utlån til AS	10 691
Videreutlånsordningen	10 255
Øvrig utlån (i hovedsak sos.lån)	118
Sum totale utlån	21 064

Aksjer og andeler²	Tall i mill.
Hafslund AS	26 715
CCS Finansiering AS	1 667
Oslo Pensjonsforsikring AS	1 430
Hav Eiendom AS	1 337
Sporveien Oslo AS	1 077
Nydalsveien 30C AS	890
Sinsenveien Panorama AS	179
Veas AS	148
Kabelgata 10 AS	148
Frysjaveien 31 Holding AS	147
Grenseveien 73 AS	143
Observatoriegaten 13 og 15 AS	134
Det norske teater	132
Grenseveien 91 AS	112
Ruter AS	101
Oslo konserthus AS	28
Øvrige	159
Sum aksjer og andeler*	34 547

*Bokførte verdier

Balansen viser Oslo kommunes økonomiske stilling pr. 31.12.2022 og hvordan eiendelene (anleggs- og omløpsmidler) er finansiert med henholdsvis egenkapital og gjeld. Sum anleggsmidler økte med 29 835 mill. mens sum omløpsmidler økte med 2 703 mill. i 2022. Til sammen gir dette en økning i sum eiendeler med 32 539 mill. som korresponderer med en tilsvarende økning i sum egenkapital og gjeld (langsiktig og kortsiktig gjeld økte med til sammen 11 505 mill. mens egenkapitalen økte med 21 033mill.).

Økningen i anleggsmidlene skyldes i hovedsak investeringsaktiviteten i 2022. Faste eiendommer og anlegg og utstyr/maskiner etc. økte med ca. 12 mrd. I tillegg økte pensjonsmidlene med ca. 9 mrd. og aksjer og andeler med ca. 8,8 mrd.

Arbeidskapital

Arbeidskapital fremkommer som differansen mellom sum omløpsmidler og sum kortsiktig gjeld i balansen, og gir uttrykk for i hvilken grad kommunen har tilstrekkelig med midler til å dekke sine løpende kortsiktige forpliktelser. For å unngå betalingsvansker bør omløpsmidlene være minst like store som den kortsiktige gjelden.

Arbeidskapitalen er imidlertid ingen statisk størrelse men endres hver dag gjennom hele året alt etter som når de løpende utgifts-/utbetalings- og inntekts-/innbetalingsstrømmer skjer gjennom regnskapsåret. Oslo kommune har avtale om trekkrettighet (kassakreditt) med sin bankforbindelse på inntil 3 mrd.

	Tall i mill.				
Arbeidskapital - Pr. 31.12	2018	2019	2020	2021	2022
Kortsiktige fordringer	4 003	4 320	4 221	4 644	5 505
Kasse, postgiro, bankinnskudd	1 667	3 343	4 836	6 269	6 283
Premieavvik	6 674	5 486	4 865	6 111	7 939
Sum omløpsmidler	12 345	13 150	13 922	17 023	19 727

Sum kortsiktig gjeld	10 428	11 654	12 366	14 522	17 254
Arbeidskapital	1 917	1 496	1 555	2 502	2 473
Endring arbeidskapital		-420	59	947	-29

Pr. 31.12.2022 var Oslo kommunes arbeidskapital positiv med ca. 2,5 mrd. Blant omløpsmidlene inngår imidlertid et brutto premieavvik på ca. 7,9 mrd. (som er så mye mer kommunen faktisk har betalt inn i pensjonspremie til pensjonsselskapene sammenlignet med det som er utgiftsført i kommunens driftsregnskap, premieavviket skal utgiftsføres i kommunens driftsregnskap de kommende årene). Premieavviket kan imidlertid ikke gjøres om til likvide midler for å gjøre opp for kortsiktig gjeld. Korrigeres det for dette, fremstår kommunen med en negativ arbeidskapital pr. 31.12.2022 med ca. 5,4 mrd. Lav arbeidskapital/likviditet må ses i sammenheng med udekket resultat i investeringsregnskapet hvor man har utsatt låneopptak og isteden benyttet ledig likviditet for å finansiere utgifter i investeringsregnskapet. Ledig likviditet må igjen ses i sammenheng med mindreforbruk og overskudd i driftsregnskapet samt ubrukte fondsmidler.

Fond

Samlet fondsbeholdning ble i 2022 økt med 3 166 mill. til 15 770 mill. Netto avsetning til fond i driftsregnskapet i 2022 var 3 101 mill. (avsatt 6 678 mill. og brukt 3 577 mill.) mens det var en netto avsetning til fond i investeringsregnskapet med 65 mill. (avsatt 620 mill. og brukt 555 mill.).

Bruk og avsetning til fond i drifts- og investeringsregnskapet 2022:

Regnskap 2022	Drift			Inv			sum tot.
	Avset.	Bruk	Netto	Avset.	Bruk	Netto	
Disp.fond	5 136	-1 664	3 472			0	3 472
Bundne driftsfond	1 541	-1 913	-371			0	-371
Ubundne invfond			0	58	0	58	58
Bundne invfond			0	562	-555	7	7
Sum Oslo kommune	6 678	-3 577	3 101	620	-555	65	3 166

Fondsbeholdning pr. 31.12.22	Disposi- sjonsfond	Bundne driftsfond	Ubundne investerings -fond	Bundne investerings -fond	sum pr 31.12.22	sum pr 31.12.21	endring fra 2021 til 2022
Bykassen	-11 440	-2 616	-83	-611	-14 750	-11 257	-3 492
Oslobygg KF	-191	-10	-3	-2	-206	-665	459
Boligbygg Oslo KF	-98	0	-12	0	-110	-207	97
Oslo Havn KF	-577	-0	-122	-6	-705	-475	-230
Sum Oslo kommune	-12 305	-2 626	-220	-619	-15 770	-12 604	-3 166

Sum disposisjonsfond ved utgangen av 2022 utgjør 12 305 mill. hvorav 11 440 mill. for bykassen. Sum disposisjonsfond er inklusiv kommunens regnskapsmessige overskudd på driften i 2022 på 3 768 mill. hvorav 3 476 mill. for bykassen og 292 mill. for foretakene.

Disposisjonsfond pr 31.12.22 - bykassa	Tall i mill.
Fond kommunale øremerk. Midler	-4 977
Fond for dekning av premieavvik	-2 863
Fond for avsetning driftsmidler	-1 708
Fond for 4 % regel	-1 113
Avsetning fond driftsmidler	-271
Fond for koronareparasjon	-182
Fond for tap på lånegarantier	-135
Vintervedlikeholdsfondet	-134
Øvrige disposisjonsfond	-58
Sum	-11 440

Av bykassens disposisjonsfond utgjør fond for kommunalt øremerkede midler 4 977 mill. hvorav 2 993 mill. er knyttet til bykassens overskudd på driften i 2022 mens de resterende 1 984 mill. er ubrukte øremerkede midler som virksomhetene får overført til sine budsjetter i 2023.

Fond for 4 % regel utgjør 1 113 mill. hvorav 484 mill. er knyttet til bykassens overskudd på driften i 2022 mens de resterende 629 mill. er netto mindreforbruk på ordinær drift i bykassevirksomhetene i 2022 som de får overført til bruk i 2023.

Fond for dekning av pensjonspremieavvik utgjør 2 863 mill. (ved utgangen av 2022 har Oslo kommune et netto akkumulert pensjonspremieavvik på ca. 7,7 mrd., dvs. påløpte pensjonsutgifter som må belastes regnskapet de kommende årene).

Fond for avsetning driftsmidler utgjør 1 708 mill. Fondsmidlene er disponert til generell finansiering av bykassens drift i vedtatt økonomiplan 2023-2026.

Avsetning fond driftsmidler utgjør 271 mill. Fondsmidlene er disponert til generell finansiering av bykassens drift i vedtatt økonomiplan 2023-2026.

Fond for koronareparasjon utgjør 182 mill. Fondsmidlene er disponert til koronareparasjonstiltak i vedtatt økonomiplan 2023-2026.

Fond for tap på lånegarantier utgjør 135 mill. Samlet garantiansvar ved utgangen av 2022 er 1 189 mill.

Vintervedlikeholdsfondet utgjør 134 mill. og er en buffer for å kunne håndtere økte utgifter ved unormale vær- og føreforhold.

Foretakene har til sammen 866 mill. på disposisjonsfond hvorav 577 mill. for Oslo Havn KF, 191 mill. for Oslobygg KF og 98 mill. for Boligbygg Oslo. Oslobyggs disposisjonsfond er i sin helhet knyttet til foretakets overskudd på driften i 2022. For Oslo Havns disposisjonsfond utgjør 47 mill. foretakets overskudd på driften i 2022. For Boligbyggs disposisjonsfond utgjør 55 mill. foretakets overskudd på driften i 2022. For eiendomsforetakene benyttes disposisjonsfond i hovedsak til økt rehabilitering og vedlikehold av bygningsmassen og til nedbetaling av lån.

Bundne driftsfond pr. 31.12.22 - bykassa	Tall i mill.
Fond statlige/private øremerk. Midler	-1 082
Tapsfondet (videreutlånsordningen)	-552
Klima- og energifondet	-463
Fond for spillemidler	-243
Fond for Oslopakke 3	-104
Justeringfond selvkost	-100
Øvrige fond	-71
Sum	-2 616

Sum bundne driftsfond ved utgangen av 2022 utgjør 2 626 mill. hvorav 2 616 mill. for bykassen. For bykassen er 1 082 mill. øremerkede statlige/private midler som ikke ble benyttet i 2022 og som overføres særskilt til 2023. Videre inngår bl.a. tapsfondet knyttet til videreutlånsordningen av husbankmidler med 552 mill. (samlet utlån ved utgangen av 2022 utgjør ca. 10,3 mrd., tapsfondet gir en dekningsgrad på 5,3 %), klima- og energifondet med 463 mill., fond for spillemidler med 243 mill. hvor en andel av spillemidlene vil bli utbetalt til private prosjekter ved ferdigstilling og fond for Oslopakke 3 (bompenger) med 104 mill.

Sum bundne investeringsfond ved utgangen av 2022 utgjør 619 mill. hvorav 611 mill. for bykassen. Av bykassens bundne investeringsfond gjelder 513 mill. avdragsfondet. Midlene på avdragsfondet er ekstraordinære avdragsinntekter i 2022 fra videreutlånsordningen som i 2023 vil bli benyttet til nedbetaling på kommunens lån i Husbanken.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser

Sum pensjonsmidler under eiendeler og sum pensjonsforpliktelser under gjeld må ses i sammenheng og utgjør kommunens netto pensjonsforpliktelse. I 2022 økte pensjonsmidlene med 9 020 mill. til 87 684 mill. mens pensjonsforpliktelsene økte med 2 502 mill. til 70 025 mill.

Nettoforpliktelsen er negativ, på ca. -17,6 mrd. og følger av KDD's beregningsforutsetninger. Når disse beregningsforutsetningene anvendes for å beregne estimert forpliktelse (nåverdi av fremtidige pensjonsytelser) og størrelsen på pensjonsmidlene (pensjonsmidler + estimert avkastning), vil de beregnede størrelsene avvike fra de faktiske. Forpliktelser og midler beregnes for ordningen med de pensjonsregler og den bestand av ansatte, tidligere ansatte og pensjonister som var registrert pr. 01.01. i regnskapsåret. Siden det vil være endringer blant medlemsbestanden i ordningen og/eller det kan inntreffe regelendringer og avkastningsavvik, vil faktisk forpliktelser og midler pr. 31.12. i regnskapsåret avvike fra estimerte forpliktelser og midler. Den negative nettoforpliktelsen i 2022 følger av amortisering av estimatavvik på pensjonsmidlene som følge av høyere enn estimert avkastningsresultat i 2021 og en reduksjon i pensjonsforpliktelsene som følge av implementeringen av ny offentlig tjenstepensjon. Amortiseringen av beregnede forpliktelser og midler har ingen likviditets- eller resultatmessig effekt, kun en balansemessig effekt.

Kommunal regnskapsforskrift anviser at gjenstående opptjening til pensjonsalder skal legges til grunn for beregningen av fremtidig pensjonsytelse. Det innbetales premie, og derav bygges opp pensjonsmidler i takt med opparbeidet opptjeningstid. Siden nåværende ansatte nødvendigvis vil ha gjenstående opptjeningstid til pensjonsalder, vil det måtte regnskapsføres en netto forpliktelse. Nettoforpliktelsen kan anta negativ verdi når pensjonsmidlene øker mer enn pensjonsforpliktelsen. Kommunens forsikringsavtale i Oslo Pensjonsforsikring AS er fullt ut fondert, dvs. at det er avsatt tilsvarende pensjonsmidler som størrelsen på de ansattes opparbeidede pensjonsrettigheter.

Pensjonsforpliktelsene er ikke en rentebærende gjeld for kommunen. Oslo kommunes pensjonsordninger blir ivaretatt gjennom Oslo Pensjonsforsikring AS og Statens pensjonskasse (lærere). De forsikringstekniske beregninger er utført av selskapene.

Langsiktig rentebærende lånegjeld økte med ca. 6,3 mrd. i 2022

Balansen viser at Oslo kommune har en langsiktig gjeld (inkludert pensjonsforpliktelser) på ca. 138,8 mrd. Når det ses bort fra pensjonsforpliktelsen som er dekket/fondert med innbetalte midler til pensjonsselskapene, fremstår Oslo kommune med en langsiktig ekstern brutto rentebærende lånegjeld på 68,8 mrd. ved utgangen av 2022, hvilket er en økning på 6,3 mrd. fra 2021.

Brutto langsiktig rentebærende lånegjeld:

Tall i mill.

	2022	2021	Endring 2021 til 2022	2020
Langsiktig ekstern lånegjeld Oslo kommune pr 31.12				
Obligasjonslån+gjeldsbrevlån (Lånefondet)	-57 735	-52 235	-5 500	-47 735
Lån i husbanken-videreutlån (bykassen)	-9 928	-9 091	-837	-8 823
Øvrige lån (bykassen+KF)	-0,4	0	-0	0
Finansiell leasing - bykassa (skolebygg)	-712	-740	28	-768
Finansiell leasing - Oslobygg	-366	-398	32	-428
Lån i husbanken-egne investeringer (Boligbygg)	-78	-84	6	-90
Sum langsiktig brutto rentebærende lånegjeld	-68 819	-62 548	-6 271	-57 844

Kommunens "interne bank" – lånefondet – har i 2022 økt sin eksterne lånegjeld med 5,5 mrd. til 57,7 mrd. I 2022 tok lånefondet opp 10 mrd. i nye lån mens lån for 4,5 mrd. ble innfridd.

Lån i Husbanken til videreutlånsordningen (såkalte startlån til kjøp av bolig, ett tilbud til byens innbyggere som ikke får lån i bankene) lånes opp direkte av bykassen. Kommunens lånegjeld til Husbanken for videreutlånsordningen økte med 837 mill. og utgjorde pr. 31.12.2022 totalt ca. 9,9 mrd.

Finansiell leasing for bykassen på 712 mill. er knyttet til OPS-prosjekter for grunnskolene Gran og Veitvet og Ullern videregående skole som ble ferdigstilt i 2015. Finansiell leasing for Oslobygg på 366 mill. gjelder OPS-prosjekter for skolene Høybråten, Persbråten og Bogstad som ble ferdigstilt i 2005-2008.

Det vises for øvrig til nærmere omtale av kommunens låneopptak og likviditet under kapittel «Finansforvaltning» samt kapitlet ovenfor om finansiering av kommunens investeringsregnskap i 2022.

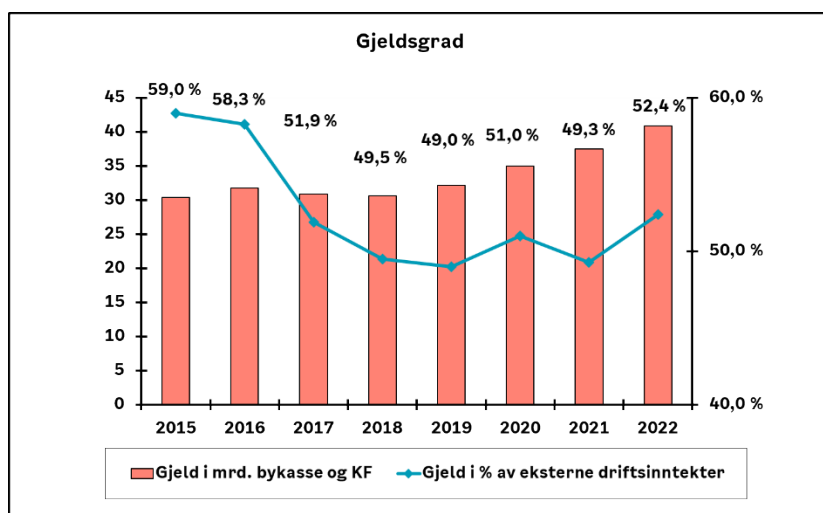
Gjeldsgrad

Gjeldsgraden viser størrelsen på kommunens brutto lånegjeld sammenlignet med driftsinntektene. Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg sett opp mot driftsinntektene.

Ikke all lånegjeld tas med i beregningen av gjeldsgraden. Det ses bort fra pensjonsforpliktelsene som ikke er en rentebærende lånegjeld. I tillegg gjøres det noen ytterligere korrigeringer. Dette gjelder lån for å finansiere investeringer til vann, avløp og renovasjon (finanskostnadene dekkes av VAR-gebyrer), lån til havneinvesteringer (finanskostnadene dekkes av havneavgifter) og lån i Husbanken til videreutlånsordningen (en selvfinansierende ordning hvor kommunens låntagere er forutsatt å betale det samme til kommunen som det kommunen må betale til Husbanken).

Gjeldsgrad

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Korrigert sum langsiktig lånegjeld								
Oslo kommune-mrd.kr	30,4	31,8	30,9	30,7	32,2	35,0	37,5	40,9
Gjeldsgrad	59,0 %	58,3 %	51,9 %	49,5 %	49,0 %	51,0 %	49,3 %	52,4 %

Beregnet gjeldsgrad for kommunen ved utgangen av 2022 er 52,4 %, som er 3,1 prosentpoeng høyere enn ved utgangen av 2021. Korrigert lånegjeld er økt med 3,4 mrd. (9,2 %) til 40,9 mrd. mens korrigerte eksterne driftsinntekter økte med om lag 2 mrd. (2,7 %) til 78 mrd. Uten ovennevnte korrigeringer fremkommer en gjeldsgrad på 81 % (lånegjeld på 68,8 mrd. og driftsinntekter på 85,5 mrd.).

I perioden 2016-2021 har bykassen foretatt ekstraordinær nedbetaling på sitt lån i Lånefondet med ca. 5,2 mrd. hvorav ca. 1 mrd. i 2021. Dette er i hovedsak finansiert med økte frie inntekter (skatt på inntekt og formue + rammetilskudd) og ved disponering av regnskapsmessig overskudd.

Bokført bruk av lån i investeringsregnskapet i 2022 er om lag 22 mrd. lavere enn regulert budsjett. Dette skyldes dels at en andel av investeringsutgiftene er midlertidig finansiert av likviditetsbeholdningen (ca. 13 mrd.) og dels at det fortsatt er et investeringsavvik på 9 mrd. ved utgangen av 2022 (investeringsprosjekter som i hovedsak ikke er ferdigstilt og hvor ubenyttede investeringsmidler overføres til 2023). Det er i tråd med kommunens finansreglement at det ikke tas opp eksterne lån før det likviditetsmessig er behov for det. God likviditet må igjen ses i sammenheng med mindreforbruk og overskudd i driftsregnskapet samt ubrukte fondsmidler.

Oslo kommunes garantiansvar

Garantiansvar pr. 31.12.2022 utgjorde 1 189 mill., hvorav bl.a. 588 mill. er garantier knyttet til avløpselskapet Veas AS og 162 mill. for depositum innen sosialsektoren. Det samlede garantiansvaret gikk opp med 573 mill. fra 31.12.2021 og skyldes i hovedsak garantien til Veas AS.

Samlet garantiramme utgjør 1 508 mill. Det innebærer at garantier for 319 mill. fortsatt er ubenyttet hvorav 300 mill. gjelder Sporveien.

Det ble ikke regnskapsført tap på lånegarantier i 2022 (kap. 426).

Fondet for tap på lånegarantier er på ca. 135 mill. ved utgangen av 2022, som gir en dekningsgrad for garantiansvaret på ca. 11 %.

Mill.kr					
Garantiforpliktelser	2022	2021	2020	2019	2018
Garantiansvar	1 189	616	586	559	605
Endring fra året før	573	30	27	-46	-87

Øvrige nøkkeltall for Oslo kommunes regnskap 2018-2022:

	2018	2019	2020	2021	2022
Driftsregnskap					
Sum driftsutgifter (inkl. avskrivninger) i kroner pr innbygger 1)	87 919	92 818	107 747	115 719	118 411
Frie inntekter (skatt og rammetilskudd) i % av sum driftsinntekter 1)	70,5 %	69,8 %	64,7 %	65,8 %	66,6 %
Frie inntekter i kroner pr innbygger	64 548	66 487	70 777	78 392	80 289
Skatteinntekter i kroner pr innbygger	49 286	50 658	50 458	59 579	69 310
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter 3)	5,2 %	4,5 %	3,4 %	4,2 %	5,1 %
Investeringsregnskapet					
Lånefinansiering i % av totalt finansieringsbehov 2)	15,8 %	32,1 %	27,3 %	26,6 %	16,2 %
investeringer i anleggsmidler i % av driftsinntektene	16,3 %	19,4 %	16,1 %	17,0 %	19,0 %
Balanseregnskapet					
Netto lånegjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) i kroner pr innbygger	42 204	46 143	52 572	57 960	66 459
Arbeidskapital i % av sum driftsinntekter 1)	3,2 %	2,3 %	2,1 %	3,0 %	2,9 %
Netto lånegjeld (ekskl pensj.forplikt.) i % av sum driftsinntekter 3)	46,1 %	48,4 %	48,0 %	48,7 %	55,1 %
Brutto lånegjeld (ekskl. pensj.forplikt.) i % av sum driftsinntekter 3)	76,7 %	79,0 %	75,8 %	75,0 %	80,5 %
Omløpsmidler i % av kortsiktig gjeld	118,4 %	112,7 %	112,6 %	117,2 %	114,3 %
Kortsiktig gjeld i % av sum driftsinntekter 1)	16,7 %	17,6 %	16,2 %	17,4 %	20,2 %
Langsiktig gjeld (ekskl. pensj.forplikt.) i % av sum driftsinntekter	76,7 %	79,0 %	75,8 %	75,0 %	80,5 %
Langsiktig gjeld i % av sum anleggsmidler	55,3 %	55,8 %	55,0 %	51,5 %	49,6 %

1) I sum driftsinntekter og sum driftsutgifter er det eliminert for interne transaksjoner mellom regnskapsenheter i Oslo kommune.

2) Investeringsregnskapet er gjort opp med udekket beløp (underskudd) på 7,4 mrd. i 2018, 8,3 mrd. i 2019, 9,9 mrd. i 2020, 10,5 mrd. i 2021 og 13,5 mrd. i 2022 pga. utsatt langsiktig låneopptak (midlertidig finansiert av likviditets-beholdningen/kortsiktig likviditetslån). Underskudd er inndekket i regnskapet året etter det oppstod.

3) Resultatgrad og gjeldsgrader basert på metoder til Statistisk sentralbyrå.

Personalressurser – arbeidsgivertiltak

Oslo kommune som arbeidsgiver

Oslo kommune skal ha en inkluderende arbeidsgiverpolitikk hvor det skal være plass til alle. Kommunen må kontinuerlig sørge for å ha kompetanse og ressurser til å kunne utvikle og levere tjenester hvor innbyggernes behov skal være førende i utviklingen. Det skal tilrettelegges for innovasjon og nytenkning.

Byrådsplattformen, verdigrunnlag og etiske regler, danner plattformen for HR-arbeidet i kommunen. HR-arbeidet, både sentralt og lokalt, skal bidra til at kommunen leverer tjenester av god kvalitet.

Covid-19 pandemien hadde også betydning for de ansatte og kommunen i begynnelsen av 2022 med bruk av hjemmekontor og høyt sykefravær som følge av pandemien. Det var en egen avtale om godtgjøring og arbeidstid knyttet til arbeid med pandemien. Avtalen gjaldt for de mest berørte virksomhetene og hadde varighet ut april 2022.

I 2022 har man gjennomført forskjellige arrangementer for å styrke HR- og HMS- arbeidet, delvis på digitale plattformer. Personalsjefs- og tillitsvalgsamlingen ble arrangert i august 2022. Fagdag HMS/IA ble gjennomført fysisk i oktober.

Kommunen etablerte i 2022 et prosjekt for etablering av en felles lønnstjeneste som skal settes i drift fra januar 2024. Kommunen vil samle ressursene som jobber med dette i virksomheten i en felles enhet. Tjenesten vil understøtte kvantitative og kvalitative gevinster som kommer kommunens innbyggere og ansatte til gode, og vil gi kommunen en mer kostnadseffektiv lønnsproduksjon med bedre kvalitet.

Oslo kommune har også en egen personalhåndbok. Den oppdateres årlig og ble sist revidert januar 2023. Håndboken skal bidra til god personalpolitikk, forutsigbarhet og likebehandling av ansatte i kommunen.

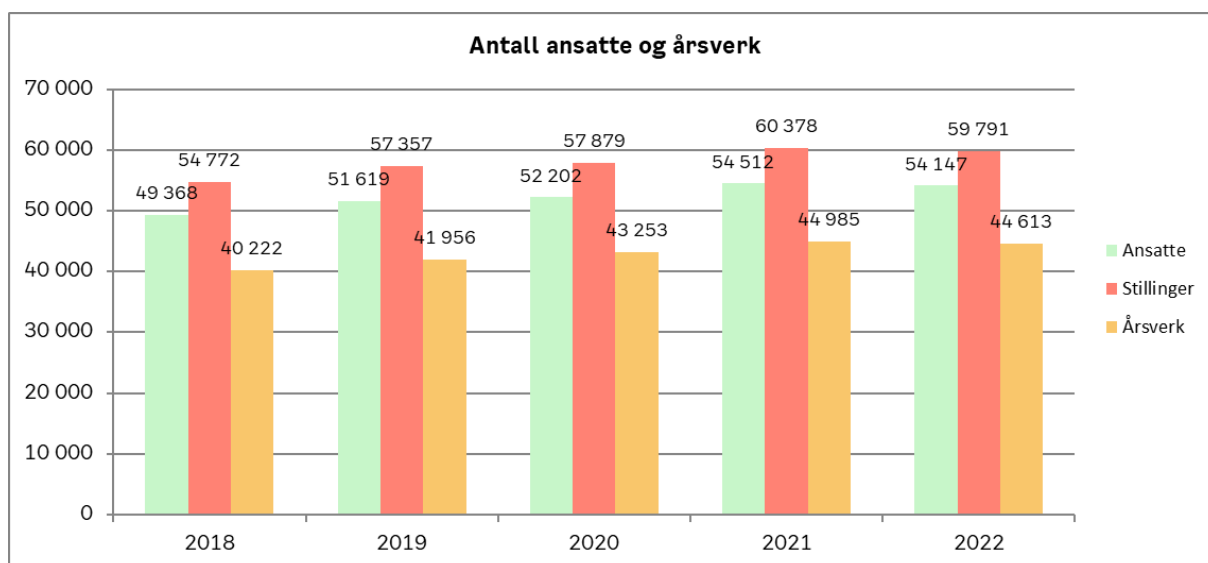
Ansatte, stillinger og årsverk

Ansettelsesforhold i Oslo kommune pr. september 2021 og 2022 fremkommer i tabellen nedenfor.

Ansettelsesforhold i Oslo kommune

	Ansatte		Stillinger		Årsverk		Endring 2021-2022		
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	Ansatte	Stillinger	Årsverk
Kvinner	37 410	37 111	41 130	40 727	30 877	30 595	-299	-403	-282
Menn	17 102	17 036	19 248	19 064	14 108	14 018	-66	-184	-90
I alt	54 512	54 147	60 378	59 791	44 985	44 613	-365	-587	-372

Kilde: Statistikkbanken sept. 2022

Pr. september 2022 hadde Oslo kommune 54 147 ansatte, 59 791 stillinger og 44 613 årsverk. (antall ansatte er færre enn antall stillinger da noen ansatte har flere stillinger). Antall ansatte er redusert med 365, stillinger redusert med 587 og årsverk redusert med 372.

Årsverkene (alle ansatte) pr. september 2022 fordeler seg slik;

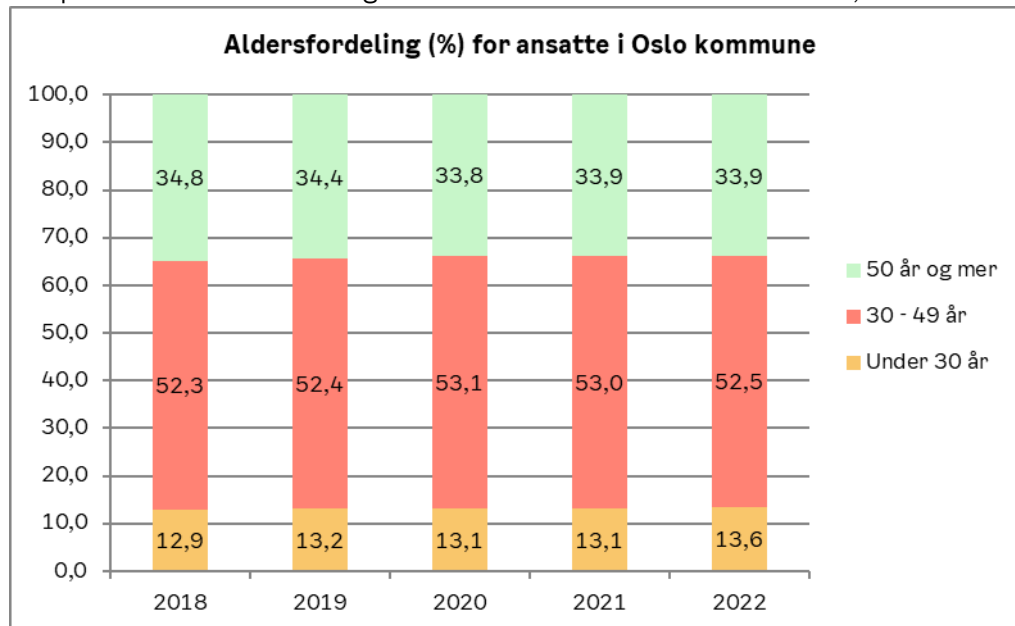
Årsverk fordelt på virksomheter	2022	% andel	2021	% andel	Endring årsverk
Bydelene	17 268	38,7	17 779	39,5	-510
Utdanningsetaten	15 155	34,0	15 148	33,7	7
Sykehjemsetaten	3 153	7,1	3 010	6,7	144
Helsetaten	1 070	2,4	1 237	2,7	-166
Velferdsetaten	943	2,1	942	2,1	0
Bymiljøetaten	861	1,9	817	1,8	45
Vann- og avløpsetaten	664	1,5	624	1,4	39
Renovasjons- og gjenvinningsetaten	641	1,4	633	1,4	8
Barne- og familieetaten	547	1,2	578	1,3	-31
Brann- og redningsetaten	515	1,2	510	1,1	6
Plan- og bygningsetaten	499	1,1	501	1,1	-2
Utviklings- og kompetanseetaten	399	0,9	357	0,8	42
Byrådsavdelingene	393	0,9	382	0,8	11
Kulturetaten	315	0,7	277	0,6	38
Øvrige virksomheter	2 189	4,9	2 193	4,9	-4
Årsverk totalt	44 613	100 %	44 985	100 %	-372

Kilde: Statistikkbanken sept. 2022

Nedgangen i antall årsverk for bydelene kan i stor grad forklares med nedgang i behovet for arbeidskraft knyttet til pandemien. Tilsvarende årsak gjelder også for Helsetaten. Økningen i antall årsverk for Sykehjemsetaten har sin årsak i overtakelse av Kantarellenhjemmet. Økningen i Kulturetaten kan forklares med økt antall ansatte i Kulturskolen. For flere detaljer vises det i virksomhetenes respektive årsberetninger.

Aldersfordeling

Den prosentvise aldersfordelingen for fast ansatte i Oslo kommune er slik;

Kilde: Statistikkbanken sept. 2022

Lønnsutgifter

Tall i mill.

	2018	2019	2020	2021	2022
Sum bykassen	30 439	32 330	33 648	35 937	37 725
Sum kommunale foretak (KF)	663	722	774	820	863
Sum lønn (inkl. sos. utg.) Oslo kommune	31 102	33 052	34 422	36 757	38 588
%-endring fra året før	5,81 %	6,27 %	4,15 %	6,78 %	4,98 %

Tariffoppgjøret 2022

Tariffrevisjonen 2022 var et hovedoppgjør hvor hele avtaleverket var gjenstand for forhandlinger. Det ble ikke oppnådd enighet i forhandlingene, og oppgjøret gikk til mekling. Resultatet fra meklingen ble et generelt tillegg på lønnstabellen på 3,71%, dog slik at tillegget minst utgjorde kr. 18 800 med virkning fra 1.5.2022.

Utover tillegget på lønnstabellen ble det avtalt flere endringer knyttet til fellesbestemmelsene i overenskomstens del A; herunder lønn under lovbestemt verneplikt hvor kvinner og menn nå er likestilt og økt godtgjørelse med kr. 5 for arbeidstakere som har ordinær tjeneste lørdager og søndager. Det ble også foretatt flere endringer til generelle særbestemmelser i overenskomsten del B knyttet til lønnsamtale og utvidelse av tariffbestemmelse knyttet til Kompetanse, læring og utvikling.

Det ble i tillegg inngått en tilslutningsavtale til særbestemmelser med Utdanningsforbundet. Tilslutningsavtalen innebærer at ni andre organisasjoner blir part i særbestemmelsene. Dette betyr blant annet at disse organisasjonene kan delta i forhandlinger om lokal arbeidstidsavtale på den enkelte skole. Endringer i særbestemmelsene vil fortsatt være en forhandling mellom kommunen og Utdanningsforbundet.

Mangfoldig og inkluderende arbeidsmiljø

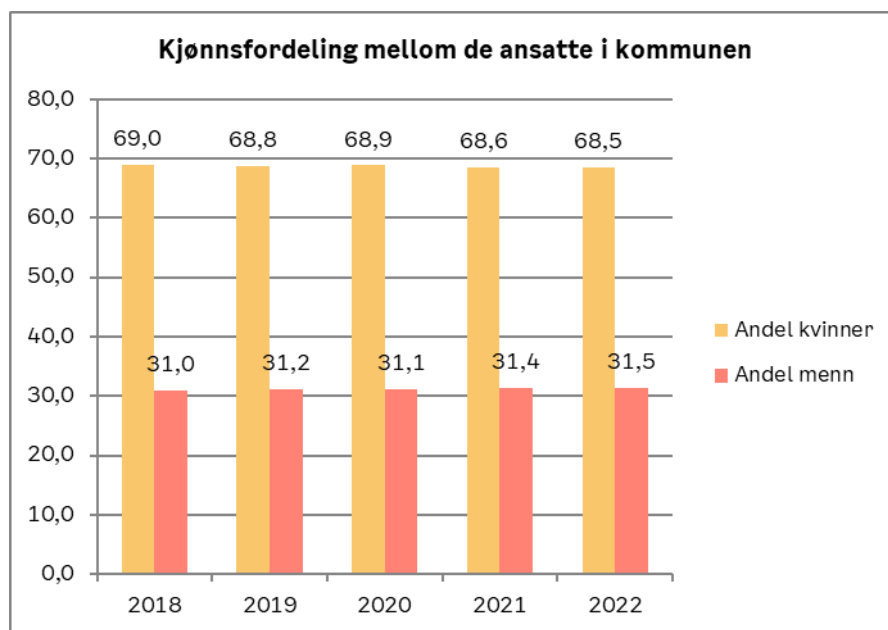
Oslo kommune skal være en attraktiv og mangfoldig arbeidsgiver som stimulerer til åpenhet, toleranse og mangfold. Arbeidsplassene skal preges av mangfold, og de ansatte skal gjenspeile mangfoldet i byens befolkning på alle nivåer.

I juni 2022 arrangerte kommunen Oslo Pride. Arrangementet ble rammet av et terrorangrep den 25.06.2022. Flere av kommunens ansatte ble berørt av hendelsen. Det ble gjennomført regnbuetog/folketog og solidaritetsmarkering den 10.09.2022.

Kommunens likestillings- og mangfoldsarbeid følges primært opp ute i den enkelte virksomhet. Det vises til virksomhetenes egne årsberetninger der det rapporteres på oppfølgingen av kommunens planer på området og pliktene som følger av likestillings- og diskrimineringsloven.

Kjønnslikestilling

Kvinneandelen i kommunen er relativt stabil og høy og var i 2022 på 68,5 %. Den store kvinnedominansen gjenspeiles av at en stor del av kommunens oppgaver er knyttet til områder innen helse-, omsorg og oppvekstsektoren som tradisjonelt er kvinnedominerte. Lite tyder på at dette kjønnsrollemønsteret skyldes ulikheter i forhold til arbeidets kompleksitet og ansvarsområde.

Kilde: Statistisk statistikkbanken 2022

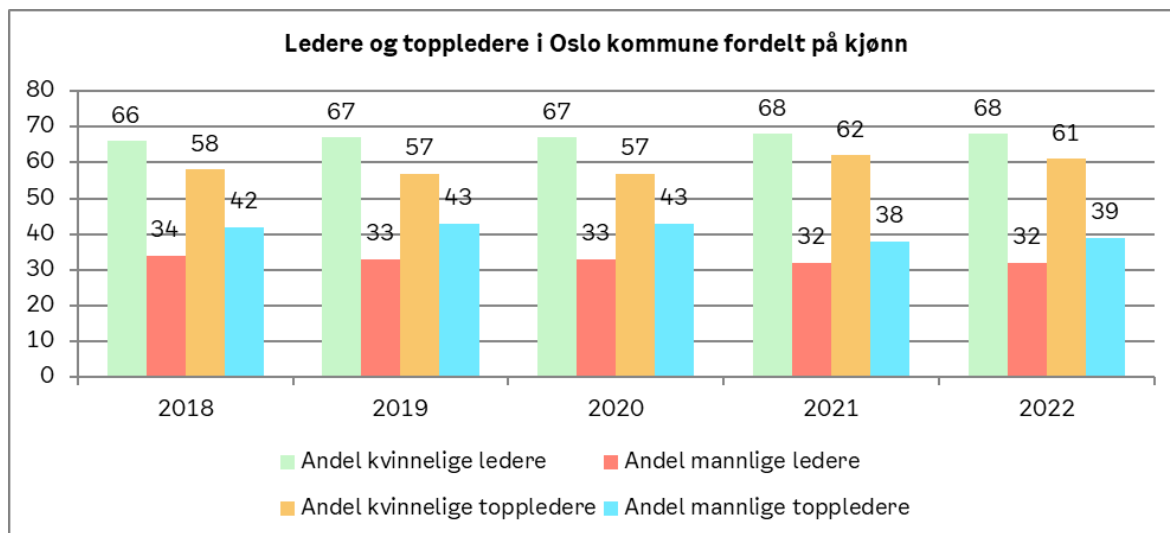
Sykefravær Oslo kommune - fordelt på sektor (tall i %)	År	Kvinner	Menn
Bystyrets organer		6,2	2,6
Bydelene		12,9	8,4
Byrådslederens kontor		6,5	5,6
Byrådsavdeling for finans		6,9	2,9
Byrådsavdeling for byutvikling		8,6	4,1
Byrådsavdeling for næring og eierskap		7,7	6,0
Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap		8,8	6,1
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel		7,6	8,3
Byrådsavd. for helse, eldre og innbyggertjenester		11,1	7,7
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet		8,6	6,7
Byrådsavd. for arbeid, integrering og sos.tj		13,8	9,4
Oslo kommune totalt	2022	10,7	7,1
	2021	9,9	6,3
Foreldrepermisjon	2022	3,2	1,7
	2021	3,5	1,4

Den enkelte virksomhet i kommunen skal ivareta likestillings- og diskrimineringslovens krav til aktiviteter i likestillingsarbeidet innenfor sitt ansvarsområde. Det er utarbeidet en veileder til virksomhetene, som gjennomgår kravene til systematisk arbeid med likestilling og mangfold, herunder om evaluering av tiltak

i det systematiske arbeidet med likestilling og mangfold. Videre inneholder veilederen maler som virksomhetene kan benytte i sitt arbeid med å ivareta redegjørelsesplikten.

Kjønnsfordeling ledere og toppledere

Ledere og toppledere i Oslo kommune fordelt på kjønn 2018-2022 i prosent følger av grafen nedenfor.

Fordelingen på kvinnelige og mannlige ledere har vært stabil de siste årene med en andel kvinnelige ledere på 68 % i 2022. Når det gjelder fordeling av toppledere er kvinneandelen 61%.

Kjønnsbalanse og lønn på sektor

Kjønnsbalanse og lønn på sektor (tall pr. jan. 2023)

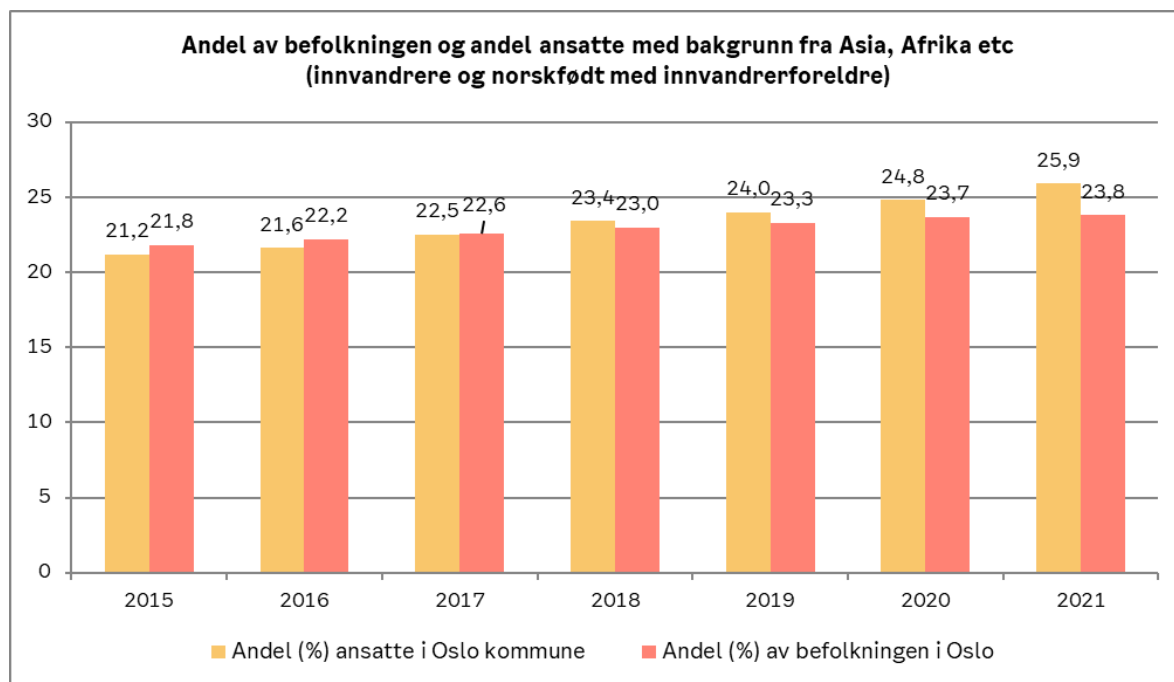
			Kjønnsbalanse		Lønn (regulativlønn + tilleggslønn) jan. 2023 x 12mnd.		
	Års- verk		Kvinner %	Menn %	Kvinner (Kr.)	Menn (Kr.)	Kvinner andel av menn %
Kommunen totalt	2023	44 161	69	31	617 500	628 082	98,3
	2022	44 037	69	31	590 560	601 217	98,8
Toppleders ledergruppe	261		58	42	1 089 831	1 118 199	97,5
376 Avdelingssjef	221		59	41	1 083 670	1 110 210	97,6
336 Avdelingsdirektør	40		50	50	1 130 080	1 154 150	97,9
Undervisningspersonale	8 086		69	31	625 234	632 387	98,9
Utdanning 1-4 år	8 091		69	31	632 695	655 806	96,5
58 Sykepleier	1 726		83	17	698 048	730 992	95,5
237 Pedagogisk leder	2 058		85	15	592 933	575 382	103,1
35 Konsulent	572		64	36	544 230	552 693	98,5
36 Førstekonsulent	556		75	25	594 370	588 627	101,0
39 Avdelingsingeniør	243		38	62	639 983	651 305	98,3
40 Senioringeniør	279		33	67	700 815	715 736	97,9
41 Ingeniør I	6		-	100	-	634 450	-
42 Overingeniør	340		43	57	796 244	807 372	98,6
46 Sjefingeniør	306		41	59	938 817	948 152	99,0
134 Avdelingsingeniør II	34		53	47	581 888	569 631	102,2
339 Miljøarbeider	1 313		51	49	558 818	566 037	98,7
146 Miljøterapeut	657		70	30	643 596	657 379	97,9
Fagarbeidere lr. 10	5 358		71	29	576 724	576 494	100,0
Ufaglærte	3 186		73	27	461 157	451 475	102,1
9 Barnehageassistent	1 626		81	19	441 876	433 801	101,9
10 Assistent	1 559		66	34	485 874	461 840	105,2
Byrådsavdelinger/sektor							
Bystyrets organer	113		69	31	773 951	828 561	93,4
Bydelene	17 127		77	23	596 725	608 695	98,0
Byrådslederens kontor	477		59	41	860 283	849 884	101,2
Byrådsavdeling for finans	464		60	40	716 556	766 467	93,5
Byrådsavdeling for byutvikling	676		59	41	724 616	739 495	98,0
Byrådsavdeling for næring og eierskap	995		43	57	777 640	777 764	100,0
Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap	15 635		66	34	598 653	582 005	102,9
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel	2 740		30	70	711 150	659 532	107,8
Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertj	4 269		81	19	659 144	696 429	94,6
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet	722		58	42	616 130	609 041	101,2
Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sos.tj	941		59	41	672 794	668 041	100,7

Merk: I hver sektor inngår underliggende virksomheter. I Byrådslederens kontor inngår ansatte i byrådsavdelingene. I byrådets årsberetning 2021 ble kvinners andel av menns lønn oppgitt til 98,8%. Det riktige tallet var 98,2%.

Med utgangspunkt i lønnskjøringen januar 2023 utgjør kvinners andel av menns lønn (regulativlønn + tilleggslønn) 98,3 %.

Andel av befolkningen og andel ansatte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc.

Oslo kommune har en personalpolitikk som har som mål å gjenspeile mangfoldet i byens befolkning og gi like muligheter til alle.

Kilde: SSB

Figuren viser utviklingen av befolkning og ansatte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. i Oslo kommune. Andelen ansatte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. er økende i Oslo kommune fra ca. 13 % i 2002 til 25,9 % i 2021. I samme periode har andelen av Oslos befolkning med denne bakgrunn økt fra 15 % til ca. 23,8 % i 2021. Fra 2018 var andelen ansatte med innvandrerbakgrunn ansatt i Oslo kommune høyere enn tilsvarende andel av befolkningen.

Heltid og deltid faste stillinger

Omfanget av deltid for faste stillinger i kommunen er redusert fra 32,0 % til 31,0 % fra 2021 til 2022.

Faste stillinger heltid/deltid

Faste stillinger	2018		2019		2020		2021		2022	
%-andeler	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid
Kvinner	64,1	35,9	64,9	35,1	66,6	33,4	66,9	33,1	67,9	32,1
Menn	69,6	30,4	70,1	29,9	70,3	29,7	70,6	29,4	71,2	28,8
I alt	65,8	34,2	66,5	33,5	67,7	32,3	68,0	32,0	69,0	31,0

Kilde: Statistikkbanken september 2022

Andelen deltid for faste stillinger er redusert fra 34,2 % i 2018 til 31,0 % i 2022.

En ansatt kan ha flere stillinger. Andel heltid dersom man ser på ansatt og ikke stilling vil derfor være høyere. Tilsvarende tall for andel heltid/deltid for ansatte fordelt pr. sektor og virksomhet er som følger;

Tabellen nedenfor viser andelen heltid/deltid pr. sektor og virksomhet for faste ansatte.

Byrådsavdeling/virksomhet	2021		2022		Endring heltid %- poeng
	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid	
Oslo kommune i alt	73,1	26,9	74,0	26,0	0,9
Bystyret	94,4	5,6	92,5	7,5	-1,9
Bystyrets sekretariat	97,8	2,2	97,8	2,2	0,0
Personombud i Oslo kommune og Akershus	95,0	5,0	84,2	15,8	-10,8
Kommunerevisjonen	90,7	9,3	90,7	9,3	0,0
Byrådslederens kontor	95,1	4,9	95,1	4,9	0,0
Byrådsavdelingene	96,3	3,7	95,9	4,1	-0,3
Beredskapsetaten	100,0	-	100,0	-	0,0
Kommuneadvokaten	89,7	10,3	96,7	3,3	7,0
Rådhusets forvaltningstjeneste	91,3	8,7	90,4	9,6	-0,9
Byrådsavdeling for finans	93,1	6,9	92,7	7,3	-0,5
Innkrevningsetaten	94,8	5,2	96,7	3,3	1,8
Utviklings- og kompetanasetaten	92,9	7,1	92,0	8,0	-0,8
Byrådsavdeling for næring og eierskap	98,1	1,9	95,2	4,8	-2,9
Næringsetaten	96,0	4,0	71,2	28,8	-24,8
Boligbygg Oslo KF	97,5	2,5	95,8	4,2	-1,7
Oslo Havn KF	97,0	3,0	97,9	2,1	0,9
Oslobygg KF	98,8	1,2	97,4	2,6	-1,4
Byrådsavdeling for byutvikling	93,8	6,2	95,1	4,9	1,3
Byantikvaren	89,7	10,3	96,3	3,7	6,6
Eiendoms- og byfornyelsesetaten	96,9	3,1	99,2	0,8	2,4
Plan- og bygningsetaten	93,3	6,7	93,9	6,1	0,6
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel	95,9	4,1	96,0	4,0	0,1
Brann- og redningsetaten	99,4	0,6	98,8	1,2	-0,6
Bymiljøetaten	95,0	5,0	95,4	4,6	0,4
Fornebubanen	100,0	-	100,0	-	0,0
Klimaetaten	85,0	15,0	86,4	13,6	1,4
Vann- og avløpsetaten	97,0	3,0	96,6	3,4	-0,4
Renovasjons- og gjenvinningsetaten	93,0	7,0	93,9	6,1	0,9
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet	68,3	31,7	66,4	33,6	-1,9
Deichmanske bibliotek	74,5	25,5	70,1	29,9	-4,4
Gravplassetaten	91,9	8,1	93,5	6,5	1,6
Kulturetaten	48,6	51,4	51,1	48,9	2,5
Munchmuseet	78,5	21,5	73,1	26,9	-5,4
Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap	71,0	29,0	71,9	28,1	0,9
Barne- og familieetaten	54,7	45,3	57,3	42,7	2,6
Utdanningsetaten	71,7	28,3	72,5	27,5	0,8
Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester	53,7	46,3	55,5	44,5	1,8
Helseetaten	57,7	42,3	60,8	39,2	3,1
Sykehjemsetaten	50,8	49,2	52,1	47,9	1,3
Origo	99,0	1,0	97,5	2,5	-1,5
Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester	61,0	39,0	61,9	38,1	0,9
Velferdsetaten	61,0	39,0	61,9	38,1	0,9
Bydelene	73,4	26,6	74,4	25,6	1,0
Bydel Gamle Oslo	77,1	22,9	78,0	22,0	1,0
Bydel Grünerløkka	83,6	16,4	84,3	15,7	0,7
Bydel Sagene	75,4	24,6	77,1	22,9	1,7
Bydel St. Hanshaugen	86,1	13,9	85,2	14,8	-0,9
Bydel Frogner	79,1	20,9	78,4	21,6	-0,7
Bydel Ullern	71,0	29,0	72,5	27,5	1,5
Bydel Vestre Aker	70,4	29,6	72,1	27,9	1,6
Bydel Nordre Aker	64,9	35,1	66,7	33,3	1,8
Bydel Bjerke	70,7	29,3	73,1	26,9	2,3
Bydel Grorud	70,8	29,2	71,4	28,6	0,6
Bydel Stovner	72,3	27,7	73,2	26,8	0,9
Bydel Alna	73,4	26,6	74,9	25,1	1,5
Bydel Østensjø	69,1	30,9	68,5	31,5	-0,6
Bydel Nordstrand	72,7	27,3	72,2	27,8	-0,5
Bydel Søndre Nordstrand	68,9	31,1	72,9	27,1	4,0

Kilde: Statistikkbanken september 2022

Fordeling faste og midlertidig ansatte, stillinger og årsverk

Den prosentvise fordelingen av faste og midlertidige ansatte, stillinger og årsverk 2016 til 2022 følger av tabellen nedenfor.

Faste og midlertidig ansatte

	2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		Endring 2021/2022 andel fast %- poeng
	Fast	Midl.	Fast	Midl.	Fast	Midl.	Fast	Midl.	Fast	Midl.	Fast	Midl.	Fast	Midl.	
Ansatte	71,9	28,1	71,1	28,9	71,5	28,5	70,8	29,2	72,7	27,3	70,4	29,6	72,5	27,5	2,2
Stillinger	70,1	29,9	69,2	30,8	69,4	30,6	68,7	31,3	70,6	29,4	68,5	31,5	70,7	29,3	2,2
Årsverk	79,3	20,7	79,0	21,0	79,3	20,7	79,0	21,0	80,2	19,8	77,9	22,1	80,5	19,5	2,6

Kilde: Statistikkbanken sept. 2022

Hovedregelen i Oslo kommune er at man skal ansette personer i hele og faste stillinger. Deltidsansatte skal årlig gis tilbud om heltidssamtale. Virksomheten skal minst én gang i året informere og drøfte prinsippene for bruk av innleid arbeidskraft og midlertidige stillinger, herunder omfang av og grunnlag for midlertidige ansettelser. Se Dok. 25 del A § 2.1.

Dette temaet har vært oppe i flere fora, blant annet HR-forum, tidligere personalsjefs- og tillitsvalgtsamlinger og det foreligger et eget rundskriv på området. Virksomhetene skal i årsberetningene rapportere på andel faste og midlertidige stillinger.

Fra 2020 til 2021 var det en økning av midlertidig ansatte. Årsaken til dette kan i hovedsak forklares med oppbemanning i forbindelse med korona pandemien (blant annet TISK-arbeidet). I 2022 er andelen midlertidige tilbake på nivået før pandemien.

Helse, miljø og sikkerhet

Byrådet har i 2022 arbeidet med å følge opp at kommunens virksomheter har egne oppdaterte HMS-systemer i overensstemmelse med byrådets vedtak og lovgivningen på HMS-området. Oppfølgingen foregår gjennom årlig rapportering fra de lokale arbeidsmiljøutvalgene til sentralt arbeidsmiljøutvalg. Byrådet orienteres om arbeidet gjennom en årlig rapport. I tillegg til denne rapporteringen er det gjennomført en ekstern HMS-revisjon av en av kommunens virksomheter, samt en HMS-gjennomgang gjennomført av Byrådsavdeling for finans i samarbeid med Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester.

Det har vært møter i sentralt arbeidsmiljøutvalg (S-AMU) og møter med sentralt hovedverneombud (S-HVO) for å sikre medvirkning. Det årlige HMS-seminaret ble avholdt i oktober med ca. 200 deltakere. Temaene omhandlet bl.a. psykososialt arbeidsmiljø, samarbeid mellom ledelse og vernetjeneste og hvordan hjemmekontor påvirker arbeidsmiljøet.

Etterlevelse av arbeidstidsbestemmelsene er satt på dagsorden, både i sentralt arbeidsmiljøutvalg og på ulike fagsamlinger med representanter fra arbeidsgivere, tillitsvalgte og verneombud. Virksomhetene har i sine årsberetninger rapportert om følgende brudd i 2022:

Antall brudd på arbeidstidsbestemmelsene

Etat	2020		2021		2022	
	Antall brudd	Antall brudd pr. årsverk	Antall brudd	Antall brudd pr. årsverk	Antall brudd	Antall brudd pr. årsverk
Byrådsavdelingene	494	1,3	457	1,2	357	0,9
Beredskapsetaten	6	0,4	6	0,3	107	7,1
Kommuneadvokaten	105	3,1	27	0,9	32	1,0
Rådhusets forvaltningstjeneste	21	0,3	7	0,1	6	0,1
Innkrevingsetaten	5	0,1	4	0,1	13	0,2
Utviklings- og kompetanseetaten	764	2,1	663	1,9	1 361	3,4
Næringsetaten	45	0,7	5	0,1	1	0,0
Boligbygg Oslo KF	271	1,7	284	1,7	158	0,9
Kultur- og idrettsbygg Oslo KF	65	0,8	-	-	-	-
Omsorgsbygg Oslo KF	212	1,0	-	-	-	-
Oslo Havn KF	206	1,9	55	0,5	107	1,0
Undervisningsbygg Oslo KF	476	2,3	-	-	-	-
Oslobygg KF	-	-	318	0,6	800	1,6
Byantikvaren	1	0,0	1	0,0	1	0,0
Eiendoms- og byfornyelseetaten	48	0,3	101	0,8	21	0,1
Plan- og bygningsetaten	43	0,1	67	0,1	284	0,6
Brann- og redningsetaten	3 054	6,2	1 516	3,0	2 587	5,0
Bymiljøetaten	114	0,1	160	0,2	212	0,2
Renovasjons- og gjenvinningsetaten	120	0,2	126	0,2	212	0,2
Fornebubanen	0	0,0	0	0,0	187	4,2
Klimaetaten	5	0,1	0	0,0	21	0,5
Vann- og avløpsetaten	352	0,6	280	0,4	378	0,6
Deichmanske bibliotek	268	1,0	103	0,4	120	0,4
Gravferdsetaten	1	0,0	4	0,0	17	0,1
Kulturetaten	160	0,6	179	0,6	161	0,5
Munchmuseet	65	0,5	372	2,5	167	0,9
Barne- og familieetaten	1 236	2,2	1 397	2,4	1 044	1,9
Utdanningsetaten	260	0,0	261	0,0	582	0,0
Helseetaten	5 750	5,2	5 503	4,5	3 003	2,8
Sykehjemsetaten	8 051	2,6	10 776	3,6	7 427	2,4
Origo	68	0,8	43	0,4	22	0,2
Velferdsetaten	1 773	1,8	2 163	2,3	1 825	1,9
Bydel Gamle Oslo	2 457	1,7	1 725	1,1	1 558	1,0
Bydel Grünerløkka	1 694	1,3	2 258	1,6	1 538	1,1
Bydel Sagene	2 303	2,1	3 287	2,9	3 820	3,6
Bydel St. Hanshaugen	1 410	2,1	740	1,0	408	0,6
Bydel Frogner	1 411	1,4	1 841	1,7	1 239	1,2
Bydel Ullern	1 200	1,7	2 986	3,8	3 136	4,0
Bydel Vestre Aker	1 402	1,5	1 924	1,8	2 510	2,4
Bydel Nordre Aker	1 907	1,7	2 493	2,0	3 360	2,6
Bydel Bjerke	1 747	1,6	3 274	2,9	1 251	1,1
Bydel Grorud	2 007	2,1	3 253	3,2	2 412	2,5
Bydel Stovner	3 040	2,7	1 489	1,2	3 232	2,7
Bydel Alna	575	0,4	617	0,4	698	0,5
Bydel Østensjø	1 558	1,1	2 143	1,5	2 062	1,5
Bydel Nordstrand	1 778	1,4	743	0,6	1 679	1,3
Bydel Søndre Nordstrand	2 365	2,2	1 992	1,7	2 242	2,0
Oslo kommune i alt	50 893	1,2	55 643	1,2	52 202	1,2

Det er en reduksjon av antall brudd i 2022 i faktisk antall brudd, mens antall brudd pr. årsverk er det samme som i 2020 og 2021. Også dette året har til dels vært preget av konsekvensene av pandemien, med høyt sykefravær og periodevis stor belastning på helsetjenestene.

Det er ulik utvikling i omfanget av brudd mellom de ulike virksomhetene. Enkelte virksomheter har en klar reduksjon i antall brudd, mens andre har en økning.

Kommunen ser alvorlig på de bruddene som er avdekket. Byrådet har i 2022 videreført tiltak som:

- Presisert at byrådsavdelingene skal ta opp brudd på arbeidstidsbestemmelsene og tiltak som skal iverksettes i styringsdialogen med virksomhetene
- Krav til at antall brudd skal fremgå av virksomhetenes årsberetninger
- Rapporteringer om antall brudd skal fremkomme i rapporteringene fra de lokale arbeidsmiljøutvalgene til sentralt arbeidsmiljøutvalg
- Brudd på arbeidstidsbestemmelsene var tema på den årlige HMS/IA-samlingen, som samlet over 200 deltakere med ansvar for HMS/IA-arbeidet i virksomhetene

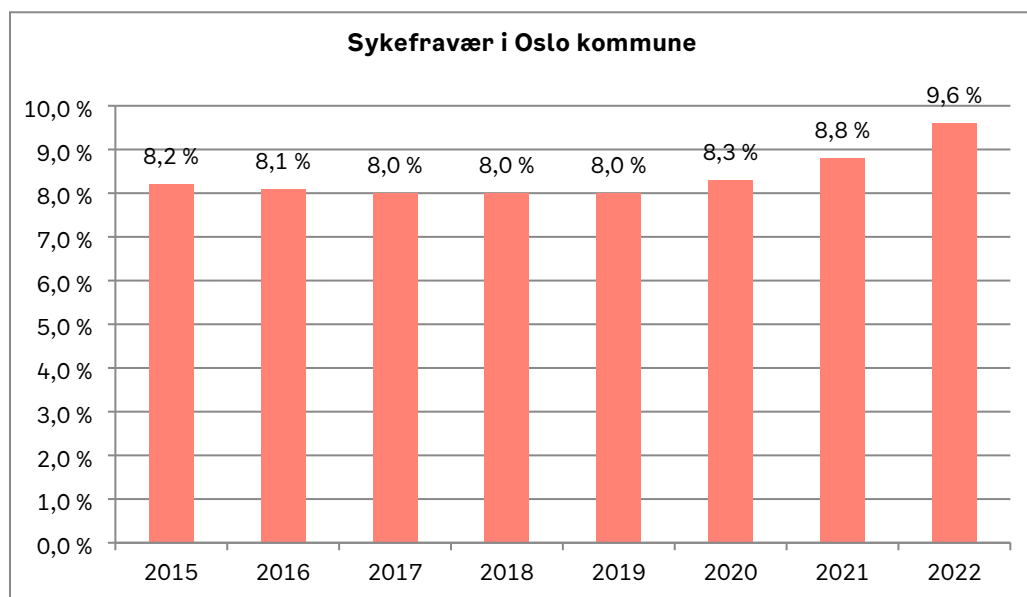
Arbeid for å redusere sykefraværet og øke nærværet

IA-avtalen er endret, slik at den nå omfatter hele det norske arbeidslivet. Oslo kommune følger opp innsatsområdene og de virkemidlene IA-avtalen omhandler. Avtalen har som mål at sykefraværet og frafallet i arbeidslivet skal reduseres.

Pandemihåndteringen har vært svært ressurskrevende de siste årene, og arbeidet med å redusere sykefraværet har vært utfordrende.

Det har vært et økende fravær gjennom pandemien. Fraværet skyldes dels direkte sykdom med covid-19 eller mistanke om slik sykdom. I enkelte yrker og bransjer har sykefraværet vært så omfattende at belastningen på gjenværende arbeidstakere har blitt så stor at det i seg selv har medført sykefravær. Selv om flere tiltak knyttet til pandemien har blitt avsluttet i løpet av 2022, ser vi at en økning i sykefraværet også dette året. SSB har i sine tall for første halvdel 2022 omtalt at økningen i sykefraværet samlet skyldes en kraftig økning i influensa- og koronadiagnoser. Det antas at økningen i Oslo kommune skyldes samme forhold som SSB omtaler.

Kommunens samlede sykefravær endte på 9,6 % i 2022. Korttidsfraværet (1-16 dager) i 2022 har økt med 0,7 %-poeng fra 2021, mens langtidsfraværet har økt med 0,1 %-poeng.

Tabellen under viser det prosentvise sykefraværet i Oslo kommune i 2021 og 2022 pr. sektor.

Sektor	2022	2021	Endring
Bystyrets organer	4,9	5,1	-0,2
Bydelene	11,9	10,9	1,0
Byrådslederens kontor	6,1	4,9	1,2
Byrådsavdeling for finans	5,3	4,6	0,7
Byrådsavdeling for byutvikling	6,8	5,3	1,5
Byrådsavdeling for næring og eierskap	6,7	5,4	1,3
Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap	7,9	7,4	0,5
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel	8,1	6,6	1,5
Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester	10,4	9,9	0,5
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet	7,8	6,9	0,9
Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sos. tj	12,1	9,3	2,8
Oslo kommune totalt	9,6	8,8	0,8

Tabellen under viser sykefravær per sektor fordelt på korttids- og langtidssykefravær i 2022.

Sektor	Sykefravær	Korttid (0-16 dager)	Langtid (17 > dager)
Bystyrets organer	4,9	2,4	2,6
Bydelene	11,9	4,3	7,6
Byrådslederens kontor	6,1	2,4	3,7
Byrådsavdeling for finans	5,3	2,7	2,6
Byrådsavdeling for byutvikling	6,8	3,1	3,6
Byrådsavdeling for næring og eierskap	6,7	2,8	3,9
Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap	7,9	3,3	4,6
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel	8,1	3,5	4,7
Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester	10,4	3,5	6,9
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet	7,8	3,6	4,2
Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sos. tj	12,1	3,9	7,2
Oslo kommune totalt	9,6	3,7	5,9

Tjenestepensjon

Oslo kommune ønsker å legge forholdene til rette for at seniorer kan stå i arbeid lenger. Virksomhetene skal føre en seniorpolitikk med individuelle tilpasninger av arbeidstid, -sted og -oppgaver, og sørge for at ansattes kompetanse, engasjement og kreativitet verdsettes og brukes uavhengig av alder og livsfase.

Pensjonsstatistikken er basert på medlemskap i pensjonsordningen med grunnlag i ansettelses i Oslo kommune ekskl. kommunale foretak.

I 2022 var snittalderen for nye alderspensjonister for menn 67,6 år (68,3 år i 2021) og for kvinner 67,4 år (66,8 år i 2021). Dersom avgang iht. tidligpensjonsordninger tas med, blir snittalder 64,7 år for menn (64,6 i 2021) og 65,0 år for kvinner (65,5 år i 2021).

I tråd med etablert praksis rapporteres omfanget og utviklingen av tidligpensjonstilfeller i byrådets årlige sak om årsberetning og regnskap for OPF.

Uttaksalder ved midlertidig og varig uførepensjon:

I 2022 var snittalderen for nye midlertidig uføre 49,1 år (50,6 år i 2021). For nye uførepensjonister var snittalderen 57,3 år (55,8 år i 2021).

Kommunens ordning med egenandelsbelastning ved uttak av AFP 62-64 er videreført.

Tariffesting av pensjon

Tjenestepensjonsordningen ble tariffestet med virkning fra 01.01.2022 etter enighet om dette i tariffrevisjonen 2020 og enighet om Avtale om pensjonsordninger for arbeidstakere i Oslo kommune fra 15.11.2021.

Arbeid med personalomstilling; overtallighet og arbeidstakere med avklart arbeidsevne

Utviklings- og kompetanseetaten administrerer Oslo kommunes arbeid med personalomstilling på vegne av Byrådsavdeling for finans.

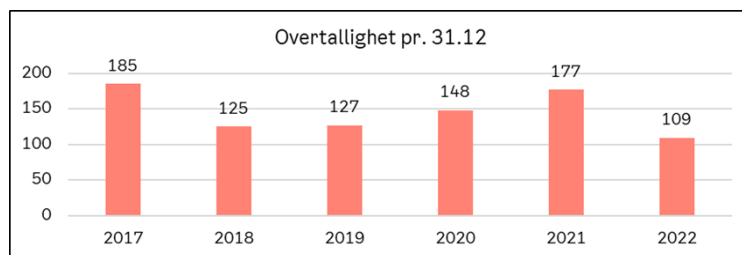
Målet for arbeidet med overtallige er å gjøre tiden som overtallig så kort som mulig for den enkelte berørte arbeidstaker. Det arbeides aktivt med at prosessen fra overtallighetstidspunktet til innplassering i ny stilling, skal oppleves som positivt for arbeidstaker.

Utviklings- og kompetanseetaten V/Personalomstilling gjennomfører omstillingssamtaler med alle som blir definert som overtallige for å kartlegge den overtalliges kompetanse, gjennomgå rettigheter og plikter som overtallig i Oslo kommune. Gjennom dette avklares aktuelle tiltak for å få den overtallige raskest mulig over i ny stilling.

Personalomstilling bidrar også med rådgivning til virksomhetene knyttet til omstillingsprosesser og attføringssaker.

Det er et tett og godt samarbeid mellom virksomhetene som har overtallige og UKE for å finne gode løsninger for den enkelte.

I løpet av 2022 ble det registrert 49 nye overtallige i HR systemet. 119 personer ble i 2022 omplassert til annet fast arbeid eller sluttet i kommunen. Av det totale antallet på 109 overtallige registrert pr. 31.12.2022, var 35 tilvisningsklare, 59 personer i midlertidige stillinger og 15 sykmeldte eller midlertidige uføre.

Utviklings- og kompetanseetaten støtter økonomisk ulike tiltak for overtallige og virksomheter som ansetter overtallige. Hoveddelen av refusjoner som UKE har til disposisjon for tiltak, har i 2022 vesentlig vært refusjon av lønnsgap ved mottak av overtallige arbeidstakere.

Kvalifikasjonskravene til stillinger i Oslo kommune har generelt økt og det utlyses svært sjeldent stillinger uten formell kompetanse. Dette fører til at overtallighetstiden kan for enkelte bli lang i påvente av at det utlyses stillinger der den overtallige fyller kvalifikasjonskravet.

Antall sentralt registrerte arbeidstakere med avklart arbeidsevne i Oslo kommune er 11 personer. Det ble registrert 6 nye arbeidstakere med avklart arbeidsevne i 2022. Av det totale antallet på 11 personer som er registrert i HR systemet er 8 personer tilvisningsklare og 3 personer er i arbeid i midlertidige stillinger.

6 arbeidstakere med avklart arbeidsevne kom over i ny fast stilling i Oslo kommune i løpet av 2022.

Arbeidstakere med avklart arbeidsevne i Oslo kommune	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antall arbeidstakere med avklart arbeidsevne klar for tilvisning pr. 31.12	14	9	10	8	7	8
Antall arbeidstakere med avklart arbeidsevne i vikariat, sykmeldte osv.pr. 31.12	13	10	8	7	4	3
Totalt antall arbeidstakere med avklart arbeidsevne pr. 31.12	27	19	18	15	11	11
Antall omplasserte arbeidstakere med avklart arbeidsevne i året	10	14	7	2	6	6

Bruk av eksterne konsulenter

Det vises til byrådssak 263/15 om bruk av konsulenttjenester i Oslo kommune. I henhold til saken skal det innarbeides en særskilt rapportering på virksomhetenes konsulentbruk i årsberetningen. Nedenfor følger oversikt over utgifter til bruk av konsulenter fra 2018 til 2022 i henholdsvis driftsregnskapet og investeringsregnskapet.

Byrådet jobber for å redusere bruken av eksterne konsulenter og sørge for at kommunen selv innehar riktig kompetanse. Det vil allikevel være ulike grunner til at kommunen til enhver tid har bruk av eksterne konsulenter. Det kan være at en oppgaves art er slik at det kreves særskilt kompetanse som det ikke er hensiktsmessig å bygge opp i kommunen, eller at oppgaven krever uavhengighet og/eller ekstern kvalitetssikring. Det kan også være rekrutteringsutfordringer i form av både lønnsnivå og tilgang til ønsket kompetanse som medfører behov for bruk av eksterne konsulenter. Byrådet er imidlertid opptatt av at kommunen på alle nivåer har fokus på at konsulentbruken blir begrenset til det som er nødvendig.

Fra og med budsjett- og regnskapsåret 2020 er det innført ny felles kontoplan for kommunen. Dette betyr blant annet at flere kontoer har endret navn, nye kontoer er innført og noen er opphørt. Innføringen har blitt gjennomført gjennom året og tallene fra og med 2020 vil ikke være direkte sammenlignbare med tidligere år. I tillegg er utgifter ført på *andre eksterne kjøp av tjenester* ekskludert fra rapporteringen fra og med 2. tertial 2022.

Beløp i mill.					
Konsulentbruk - Driftsregnskapet	2018	2019	2020	2021	2022
Rådgivningstjenester prosjektering	330	302	351	167	240
Rådgivningstjenester byggeledelse mv.	117	326	73	60	36
Konsulenttjenester innen kvalitet og kontroll	74	89	23	42	42
Konsulentbistand - IT	157	119	92	185	209
Konsulentbistand - organisasjon og org.utvikling	49	47	48	38	22
Konsulentbistand - HMS	14	13	13	6	6
Andre konsulenttjenester	170	172	291	352	214
Totalt Drift	911	1 069	892	850	770

Beløp i mill.					
Konsulentbruk - Investeringsregnskapet	2018	2019	2020	2021	2022
Rådgivningstjenester prosjektering	470	629	876	818	831
Rådgivningstjenester byggeledelse mv.	230	235	406	224	401
Konsulenttjenester innen kvalitet og kontroll	46	30	50	167	198
Konsulentbistand - IT	77	99	125	115	179
Konsulentbistand - organisasjon og org.utvikling	2	0	0	0	0
Konsulentbistand - HMS	1	2	0	0	0
Andre konsulenttjenester	140	223	212	193	158
Totalt Investering	965	1 218	1 671	1 518	1 767

Samlede utgifter til konsulenttjenester

Beløp i mill.							
	2018	2019	2020	2021	2022	Endring 2021-2022	Endring 2021- 2022
Sum konsulentbruk	1 876	2 288	2 563	2 368	2 537	169	7,1 %

Bruk av eksterne konsulenter har samlet økt med 169 mill. fra 2021 til 2022. Økningen kan i hovedsak forklares med økte utgifter til eksterne konsulenter samlet for foretakene med 211 mill. og Fornebubanen med 55 mill., samtidig som det har vært en reduksjon i bruk av eksterne konsulenter i øvrige virksomheter.

Helhetlig virksomhetsstyring og internkontroll

Helhetlig virksomhetsstyring handler om aktivt å legge forholdene til rette for at kommunen skal oppnå de ønskede resultater, unngå styringssvikt og svekket omdømme.

Virksomhetsstyring er prosessen som omfatter oppfølging av fastsatte mål, planlegging av hvordan målene skal nås, løpende rapportering og risikovurdering, analyser av situasjonen og utforming og iverksetting av korrigerende tiltak for å nå mål. Gjennom dette legges også grunnlaget for bedre resultater og kontinuerlige forbedringer av kvalitet og effektivitet i oppgaveløsningen.

Virksomhetsstyring omfatter ledelse, styring og kontroll som er rettet mot å gjennomføre politiske vedtak, herunder følge opp budsjetter og planer, og skal sikre at lover og regelverk overholdes.

Styring og ledelse

Byrådet vedtok i byrådssak 1055/17 at tillit skal være et bærende prinsipp i styring og ledelse i Oslo kommune. Dette får konsekvenser for praktisering av mål- og resultatstyring ved at det skal legges mer vekt på tydelige mål og forventninger til resultater og effekter og mindre vekt på kontroll, detaljrapportering og aktivitetsmåling. En lærende organisasjon og kunnskapsbaserte beslutninger er en forutsetning for tillitsbasert styring og ledelse. Å bygge og endre kultur tar tid. For å lykkes i dette arbeidet i Oslo kommune er det viktig at sentrale og lokale tiltak virker sammen og samtidig.

Arbeidet med utvikling av tillit i styring og ledelse skjer på alle nivåer i kommunen. Sentrale tiltak og initiativ supplerer og støtter opp under arbeidet som foregår i den enkelte sektor.

Tilbud til toppledere og deres ledergrupper med mål om økt strategisk samhandling på tvers i kommunen, "Sammen for Oslo", ble videreført i 2022. Dette handler om felles forståelse av samfunnsutfordringer og styrket kompetanse i håndtering av sammensatte utfordringer samt økt forståelse av topplergruppens rolle i dette. Om lag 40 topplergrupper benytter seg av tilbudet. Refleksjonsgrupper og tilbud om individuell coaching ble også videreført. For å styrke onboarding av toppledere ble partnerprogram for nye toppledere lansert i 2022.

Kommunens koronaevaluering har vist at krisehåndteringen ikke blir bedre enn den styring og ledelse som utøves i en normalsituasjon og har dermed synliggjort viktigheten av å jobbe kontinuerlig med utvikling av styring og ledelse.

Byrådet vedtok i byrådssak 1036/22 en ny instruks for virksomhetsstyring. Nettverk for virksomhetsstyring i byrådsavdelingene er ellers videreført.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Oslos sentrale kriseledelse avsluttet i februar 2022 og markerte dermed slutten på nesten to år med vedvarende krise- og hendelseshåndtering i kommunen i forbindelse med koronapandemien.

For å styrke kommunens evne til krisehåndtering ble det i 2021 og 2022 gjennomført en omfattende evalueringsprosess i alle kommunens virksomheter for å frembringe kunnskap om styrker og svakheter i krisehåndteringen til bruk for læring og forbedring. Resultatene fra evalueringen utgjør et viktig underlag for videreutvikling av samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet i kommunen.

Kommunens evaluering av pandemihåndteringen peker på at evnen til å jobbe helhetlig, systematisk og tverrsektorielt har vært viktig for krisehåndteringen i Oslo kommune. Mye ble håndtert godt under pandemien, men det er også identifisert viktige læringspunkter som kommunen er i gang med å følge opp.

Evalueringen har synliggjort at fokus på planverk er viktig, men at dette i seg selv ikke er nok. God styring, ledelse og organisering i en normalsituasjon legger premisser for håndteringen av krise. Læring fra evalueringen må derfor ses i et bredere perspektiv knyttet til organisasjon, styring og ledelse og hvordan kommunen i det daglige arbeidet samvirker og kommuniserer internt og eksternt.

Andre hendelser og utvikling nasjonalt og internasjonalt, inkludert krigen i Ukraina, har satt sitt preg på beredskapsarbeidet i Oslo kommune i 2022 og har bl.a. bidratt til økt oppmerksomhet på bortfall av strøm, bortfall av vann og atomberedskap. Kommunens overordnede atomberedskapsplan ble revidert, og det ble utarbeidet nye og reviderte delplaner og tiltakskort til kommunens overordnede planverk. 25. juni ble det skutt mot to utesteder i Oslo sentrum. To personer døde og en rekke mennesker ble skadet. Terrorangrepet skjedde samtidig med Oslo Pride. Kommunen var involvert i håndteringen både i den akutte fasen og i oppfølgingen etter hendelsen.

Politirådet er styringsgruppe for SaLTo-modellen for rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid overfor ungdom, og har et overordnet ansvar for sentrumssamarbeidet for en tryggere by. Politirådet i Oslo har avholdt fire møter og ett seminar i 2022.

Kommunenes koordineringssentral (KOSS) er en del av operasjonssentralen på politihuset i Oslo, og skal bidra til økt samhandling og dialog mellom nødetatene og Asker, Bærum og Oslo kommune ved operative hendelser. Med ukentlig oppdaterte situasjonsbilder bidrar KOSS med kunnskapsgrunnlag i beredskapsplanleggingen til nødetater og kommunale virksomheter.

Massekommunikasjon

Kommunikasjonsseksjonen på Byrådslederens kontor (BLK) har hovedansvaret for massekommunikasjon til byens innbyggere og media, blant annet under kriser, i tett samarbeid med andre byrådsavdelinger og virksomheter. Under pandemien har BLK, i kraft av å være hovedaktør i K5, informasjonsenheten i kriseledelsen, styrt mediearbeidet og mediehåndteringen. Dette ble mer eller mindre avsluttet våren 2022, men med noen unntak, blant annet informasjon om vaksineringsdose 4.

24. februar 2022 invaderte Russland Ukraina, og det ble behov for kommunikasjon knyttet til at mange flyktninger kom fra Ukraina til Norge. Sentralt i kommunikasjonen ble slagordet «Oslo stiller opp», og det ble produsert informasjonsmaterieell som kunne brukes bredt blant kommunens virksomheter.

Våren 2022 oppsto det vannmangel i Oslo. Det ble utformet kampanjer for å få folk til å spare vann med påfølgende oppdateringer på vannstand.

Oppdateringer i sosiale medier, primært Oslo kommune på Facebook og Instagram har, slik det var under pandemien, hatt stor betydning for god dialog med befolkningen.

I 2022 opprettet Byrådsleders kontor en stilling som nettedaktør. Det har vært behov for en styrking av Oslo kommunes nettsted når det gjelder å informere innbyggerne om beslutninger og viktige saker med betydning for dem, i tillegg til fokus på de tjenestene som tilbys av kommunen. I løpet av året har vi etablert «Nytt fra byrådet» etter mønster fra regjeringens «Offisielt fra statsråd», og det jobbes med få etablert et system for utsendelse av nyhetsbrev som innbyggerne og mediene kan abonnere på.

Visuell kommunikasjon

Oslo kommunes visuelle identitet har en implementeringsfase frem mot 2023. De aller fleste av kommunens virksomheter har lagt om til ny visuell identitet og bruker maler, designmanualen og designverktøyet daglig.

Det er gjennomført et større prosjekt for å ytterligere styrke og kvalitetssikre skiltprogrammet i kommunens designmanual, og samtidig styrke kompetansen på universell utforming blant ansatte og leverandører.

Oslos visuelle identitet er helt avgjørende for å kunne kommunisere effektivt og tydelig med både innbyggere og tilreisende

Informasjonssikkerhet og personvern

Byrådet har gjennomført tiltak knyttet til brukeradministrasjon ved å etablere ny tilgangsstyringsløsning. Løsningen skal i første omgang sikre tilganger til fellessystemer som M365, sharepoint filområder og ytterligere fellessystemer. Løsningen etablerer felles tilgangsstyringsprosesser og godkjenningsprosesser for alle ansatte.

Videre pågår det arbeid knyttet til å samle de få virksomhetene som ikke er en del av felles IKT plattform, på plattformen. Dette vil legge godt grunnlag for en mer enhetlig IKT styring og endringsstyring i kommunen.

Det er i Utviklings- og kompetanseetaten ansatt flere ressurser i kommunens interne respons-miljø (CSIRT) for å styrke informasjonssikkerheten, herunder sikkerhetsstyring og risikostyring. En oppgave innenfor sikkerhetsstyring handler om å etablere kontinuitetsplaner, samt planlegge og gjennomføre øvelser. CSIRT-miljøet skal styrke kommunens evne til å respondere på hendelser og bidra til håndtering for å minimere konsekvenser og avkorte tjenesteavbrudd.

Forebygging av korrupsjon og misligheter

Byrådet har i 2022 videreført det prioriterte arbeidet med forebygging av korrupsjon og misligheter. Hovedfokus vil fortsatt være å styrke og videreutvikle risikostyring og internkontroll i virksomhetene. Det er gjennomført revisjonsoppdrag og gjennomgang av styrings- og kontrollsystemer på prioriterte risikoområder i samarbeid med berørte byrådsavdelinger. I nettverk for forebygging av korrupsjon er det gjennomført to møter i 2022. Oslo kommune er medlem i Transparency International og relevant informasjon er formidlet på nettverkets intranettside.

Varslingsordningen

Varslingsordningen er en viktig kanal for å forebygge, avdekke og rette opp i kritikkverdige forhold. Ordningen omfatter ansatte, brukere, leverandører og andre. Det kan varsles anonymt, og i den sentrale varslingsordningen er det også mulig å varsle til et eksternt varslingsmottak hvor varslere kan få bistand til å nedtegne varsel og motta generell veiledning. Det jobbes kontinuerlig med å forbedre kommunens varslingsordning ved å oppdatere rutiner og retningslinjer samt øke saksbehandlingskompetanse. Det arbeides med å anskaffe et felles varslingsssystem for alle virksomheter, for å forenkle lokal varslings og forbedre kommunens saksbehandlingsprosesser. Det tas sikte på å oppdatere retningslinjene for de lokale varslingsordningene i forbindelse med innføringen av felles varslingsssystem.

Internkontroll

Byrådet vedtok i 2022 Ny instruks for internkontroll, jf. byrådsak 1037/22. Formålet med instruksjonen er blant annet å fastsette krav til etablering av et helhetlig system for internkontroll i kommunens virksomheter. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. For å sikre styring og kontroll med krav, rammebetingelser og leveranser må internkontrollen løpende tilpasses endringer i virksomhetens eksterne og interne omgivelser. Risikostyring skal være integrert i virksomhetsstyringen og det skal være etablert et system for risikostyring som er helhetlig, systematisk og dokumentert. Tiltak og kontrollaktiviteter skal iverksettes som følge av gjennomført risikovurdering, for å forebygge og for å hindre at feil inntreffer eller avdekkende for å sikre at feil som har inntruffet kan korrigeres, eller konsekvenser av feil reduseres.

Oslo kommunes virksomheter rapporterer i sine årsberetninger at de helt eller delvis har etablert et risikobasert helhetlig system for internkontroll. Tre virksomheter rapporterer at de ikke har et slikt system, men arbeider med å etablere et risikobasert helhetlig system for internkontroll. Virksomhetene rapporterer også at de helt eller delvis har etablert tiltak og kontrollaktiviteter som følge av

risikovurderinger og at tiltakene er fulgt opp. For å følge opp virksomhetenes risikovurdering og risikobilde inngår dette som fast tema i styringsdialogen.

Det er gjennomført eller igangsatt 38 tilsyn i Oslo kommune i 2022. Det har vært gjennomført tilsyn på områder som blant annet arkiv, vannforsyning, helse, krisesenter, barnehage og skole.

For utfyllende rapportering på internkontroll, vises det til virksomhetenes egen årsberetning.

Etterlevelse av reglene om offentlighet og journalføring

Det er tilbudt flere kurs om åpenhet for saksbehandlere, blant annet tilbys grunnkurs om lovverket som er åpent for alle kommunens ansatte. Kurs tilbys av Byrådslederens kontor, Byarkivet og Kommuneadvokaten.

Det er opprettet et eget innsynsforum for ressurspersoner med særskilt ansvar for innsyn og offentlighet. Forumet er i første omgang åpent for byrådsavdelingene, som også kan invitere deltakere fra andre virksomheter. Det tas sikte på halvårlege møter.

Det er innført en egen innsynsmodul i WebSak, som blant annet skal bidra til å sikre rask og mer enhetlig innsynspraksis.

Finansforvaltning i Oslo kommune

Oslo kommune har en sentralisert finansforvaltning vedrørende opptak av lån, likviditetsplasseringer, bankavtaler, bankkontosystemer og andre større finansielle forretninger i Oslo kommunes navn. Sentralisert finansforvaltning er en forutsetning for mest mulig effektiv bruk av kapital. Det betyr blant annet at overskuddslikviditet i en virksomhet kan utnyttes til å finansiere lånebehov i en annen. Derved kan eksterne låneopptak utsettes i tid og kommunen som helhet spare renteutgifter.

Oslo kommune vurderes årlig av kredittvurderingsbyrået Standard & Poor's.

Byrået bekreftet i november 2022 videreføring av karakteren AAA, som er beste oppnåelige. Dette innebærer at Oslo kommune vurderes som mer kredittverdigg enn norske banker og på linje med den norske stat.

Bystyret vedtok i sak 34/22 Oslo kommunes finansreglement med ikrafttredelse etter byrådets vedtak 17.03.2022

I pkt 8 i reglementet skal det årlig rapporteres på:

- sammensetning av midler og gjeld og deres løpetid
- verdi av gjeld som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
- verdi, samlet og fordelt på de ulike typer av midler og gjeld
- andel og størrelse på gjeld i flytende rente og tilgjengelige rammer for eksponering i
- flytende rente
- vesentlige markedsendringer
- endringer i risikoeksponering
- markedsrenter og egne rentebetingelser
- oppfyllelse av målsettingene for reglementets pkt. 6, 4. og 5. ledd som gjelder oppnådd avkastning på likvide midler og oppnådd rentekostnad på låneporteføljen.
- avvik mellom faktisk forvaltning og finansreglementets krav og hvordan avvikene er
- håndtert

Likviditet

Likviditeten viser hvordan kommunen er i stand til å ta hånd om sine løpende betalingsforpliktelser. Oslo kommunes likviditet utgjør summen av innestående i kommunens konsernkontosystem i bank inklusive eventuelle plasseringer av overskuddslikviditet.

Bankkonti tilhørende etater, bydeler, kommunale foretak og Lånefondet inngår i kommunens konsernlikviditet.

Oslo kommune har hatt god likviditet til operative formål i 2022.

Likviditet utover det estimerte driftsbehovet, såkalt overskuddslikviditet, kan plasseres i henhold til pkt. 3.2 Overskudds- og beredskapslikviditet i Reglement for finansforvaltningen i Oslo kommune. Konsernet har kun plassert overskuddslikviditet i bankinnskudd i 2022.

Oversikt over aktivaposisjoner og kreditteksponering:

Posisjon pr. 31.12.2022 (i mill.)	Innskudd pr 31.12.2022	Maksimal kredittramme	Margin
DNB (Konsern konto + skattetrekk (AA-))	5770	6 000	30
Danske Bank (A)	509	6 000	5 491
Sum bankinnskudd	6 279		
Intet			
Sum pengemarkedsinstrumenter	0		
Intet			
Sum tidsbegrensede utlån AS	0		
Intet			
Sum derivater	0		

Oslo kommune har konsernkontoavtale med DNB og innskuddsavtale med Danske Bank. Det plasseres likviditet der det gis best avkastning og innenfor den kredittrammen finansreglementet tillater.

Måloppnåelse og markedsendringer:

Norges Bank har satt opp styringsrenten flere ganger i 2022.

Kommunens vedtatte rentestrategi i finansreglementet anviser primært fastrente på innlån og årets renteutgifter er ikke vesentlig høyere som følge av renteøkninger.

	Bokført	Gjennomsnitt i 2022		
Likviditet pr. 31.12.2022	Mill. kr	Bindingstid	Rente %	Løpetid
Bank	6 279	0	2,16*	0
Plasseringer	0	0	0	0
Totalt	6 279	0	2,16	0

*Gjennomsnittrente DNB

Sammenligning	Dok. 3/22	Gjennomsnitt i 2022	Avvik vs. Dok. 3	Avvik vs. likviditet rente
3 mnd NIBOR % satser	1,2	2,07	0,87	0,09

Markedsrenten 3 mnd. NIBOR var 0,87 % poeng høyere enn prognosen i vedtatt budsjett.

I forhold til målsetningen i finansreglementet om avkastning tilsvarende 3 mnd. NIBOR er avkastningen på likviditeten 0,09 % poeng høyere i 2022.

Kommunen har ikke hatt behov for å trekke på kassakreditten i 2022.

Gjennomsnittlig trekkrente i DNB har vært 2,31 %.

Gjeld/lånefondet

Lånefondet er kommunen sin internbank. Lånene i Lånefondet blir hovedsakelig tatt opp som obligasjonslån. Alle obligasjonslån er gjenstand for konkurranse via auksjon. Gjeldsbrevlån fra alternativ långiver kan også anvendes så lenge det kan dokumenteres at disse er rimeligere enn alternativet med obligasjonslån. Kommunen har 11 gjeldsbrevlån til en verdi av 14,5 mrd. i tillegg til obligasjonslån til en verdi av 43,235 mrd. pr. 31.12.2022.

De opplånte midlene lånes videre ut til selvkost til bykassen og kommunale foretak. Dette gjelder både langsiktige lån til investeringsvirksomhet og kortsiktige likviditetslån.

Oslo kommunes investeringer finansieres i hovedsak gjennom lånefondet. Lånefondets regnskap avlegges samtidig med bykassens.

Oversikt over lånefondets eksterne innlån etter forfall pr. 31.12.2022

Lån (NOK 1000)

ISIN NO	Rente p.t.	Valuta	Løpetid	Fast/Flytende	Opprinnelig lånebeløp	Utestående 31.12.2021	Utestående 31.12.2022	Avdragsplan
001 0730526	1,60	NOK	2015/22	Fast	1 500 000	1 500 000	0	Innfridd 05.05.22
001 066459.2*	3,60	NOK	2012/22	Fast	1 500 000	3 000 000	0	Innfridd 06.12.22
001 072474.3	2,45	NOK	2014/23	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 24.05.23
Gjeldsbrev	1,83	NOK	2017/23	Fast	1 000 000	1 000 000	1 000 000	Innfris i sin helhet 11.06.23
001 069392.2	3,65	NOK	2013/23	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 08.11.23
001 072782.9	2,30	NOK	2014/24	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 14.03.24
001 0752702 (Grønn obligasjon)	2,35	NOK	2015/24	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 04.09.24
001 0867575	2,05	NOK	2019/24	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 31.10.24
Gjeldsbrev	2,03	NOK	2015/25	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 16.01.25
Gjeldsbrev	2,52	NOK	2015/25	Fast	1 000 000	1 000 000	1 000 000	Innfris i sin helhet 23.05.25
001 0752124	2,60	NOK	2015/25	Fast	1 735 000	1 735 000	1 735 000	Innfris i sin helhet 12.11.25
001 0838881 FRN	3,88	NOK	2018/26	Flytende	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 06.05.26
001 1171498 FRN	3,53	NOK	2021/26	Flytende	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 19.06.26
Gjeldsbrev	2,12	NOK	2016/26	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 23.10.26
001 0912835	1,20	NOK	2020/26	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 10.12.26
001 0811235	2,25	NOK	2017/27	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 07.06.27
001 2713538 FRN	3,96	NOK	2022/27	Flytende	2 000 000	0	2 000 000	Innfris i sin helhet 29.09.27
001 0811227	2,30	NOK	2017/27	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 01.12.27
001 0907033	1,32	NOK	2020/28	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 16.02.28
001 2752049	4,26	NOK	2022/28	Fast	2 000 000	0	2 000 000	Innfris i sin helhet 10.05.28
Gjeldsbrev	2,61	NOK	2018/28	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 13.06.28
001 0838873	2,75	NOK	2018/28	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 30.11.28
001 2726589	4,45	NOK	2022/29	Fast	2 000 000	0	2 000 000	Innfris i sin helhet 13.04.29
001 1155905	2,17	NOK	2021/29	Fast	2 000 000	0	2 000 000	Innfris i sin helhet 18.05.29
001 0866650	2,15	NOK	2019/29	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 17.10.29
Gjeldsbrev	2,31	NOK	2019/29	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 12.12.29
001 0731011	2,40	NOK	2015/30	Fast	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Innfris i sin helhet 13.02.30
001 1136020	2,25	NOK	2021/30	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 23.04.30
Gjeldsbrev	1,27	NOK	2020/30	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 14.08.30
001 0907892	1,50	NOK	2020/30	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 27.11.30
Gjeldsbrev	1,93	NOK	2021/31	Fast	1 000 000	1 000 000	1 000 000	Innfris i sin helhet 17.03.31
Gjeldsbrev	2,18	NOK	2021/31	Fast	1 000 000	1 000 000	1 000 000	Innfris i sin helhet 04.04.31
001 1146367	2,22	NOK	2021/31	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 04.11.31
Gjeldsbrev	3,93	NOK	2022/32	Fast	1 000 000	0	1 000 000	Innfris i sin helhet 01.07.32
Gjeldsbrev	4,16	NOK	2022/32	Fast	1 000 000	0	1 000 000	Innfris i sin helhet 30.08.32
001 2733429	4,45	NOK	2022/32	Fast	2 000 000	0	2 000 000	Innfris i sin helhet 20.10.32
001 0869225	2,40	NOK	2019/34	Fast	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Innfris i sin helhet 21.11.34
Sum					60 735 000	52 235 000	57 735 000	

Lånefondets samlede eksterne lånegjeld er 57,735 mrd.

Det er i 2022 tatt opp to gjeldsbrevlån på til sammen 2 mrd., samt 4 obligasjonslån på til sammen 8 mrd.

Det er innfridd to lån på til sammen 4,5 mrd.

Långiver	Utestående pr. 31.12.2022 (NOK 1000)	Andel
Norsk fremmedkapitalmarked	43 235 000	74,9 %
Kommunalbanken	13 000 000	22,5 %
Den nordiske investeringsbanken	1 500 000	2,6 %

I finansreglementets punkt 4 er det åpnet for en mindre andel eksternt låneopptak til flytende rente, forutsatt at hovedstolens renterisiko kan nøytraliseres gjennom inntekter fra rentekompensasjon.

Eksposering flytende rente (NOK 1000)					
Lån	Hovedstol	Rente p.t.	Siste regulering	Hovedstol for rentekompensasjon, utlån til CCS Finansiering AS og anleggsportefølje for VAR-sektor	Margin
001 1171498 FRN	1 500 000	3,53	09.12.2022		
001 0838881 FRN	1 500 000	3,88	07.11.2022		
001 2713538 FRN	2 000 000	3,96	29.12.2022		
Sum	5 000 000			7 053 590	2 053 590

Oslo kommune har p.t. 2 eksterne lån på til sammen 5 mrd. til flytende rente.

Fordelingen mellom fast og flytende rente er:

	Utestående 31.12.2022 (NOK 1000)	Andel
Flytende rente	5 000 000	8,7 %
Fast rente	52 735 000	91,3 %

Oslo kommune har tatt opp 1,8 mrd. i Startlån i Husbanken for videreutlån til boligkjøpere i 2022. Startlånsordningen er unntatt fra finansreglementet.

	Bokført	Gjennomsnitt i 2022		
Lånefondet pr. 31.12.22	Mill. kr	Bindingstid	Rente %	Løpetid
Eksterne lån	57 735	5,34	2,31	5,51

*eff. rente 2,32 inkl. lånefondets omkostninger i 2022

Måloppnåelse og markedsendringer:

Sammenligning	Dok 3/22 10 års SWAP	Gj.snitt siden opptak	Avvik vs. Dok 3	Avvik vs. Lånefondrente
10 år SWAP % satser	2,0	3,28	-1,28	1,27

Lånefondets portefølje av eksterne innlån har i 2022 en gjennomsnittlig innlånsrente som er 1,27 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittlig 10 års SWAP rente tillagt 0,3 prosentpoeng. Sistnevnte er målsetning som følger av finansreglementet.

Tidspunktene for låneforfall er av risikohensyn spredt over flere år. Endringer i rentenivået vil derfor først over tid ha innvirkning på hele porteføljen. I henhold til gjeldende finansreglement skal Lånefondet ha fast rente (lang rente) på innlån og er derfor mindre påvirket av årlige svingninger i rentenivået.

Til finansrapporteringen etter 1. kvartal og 2. tertial rapporteres rutinemessig gjestående renteeksponering gjennom året. Nettoposisjonen består av gjestående eksterne låneopptak i inneværende år fratrasket eksterne utlån med variabel rente. Pr. 31.12.2022 gjenstår det verken låneopptak uten rentesikring, eller renteregulering av eksterne utlån.

Oppsummering

Det ikke avdekket avvik mellom faktisk forvaltning og finansreglementets krav pr. 31.12.2022

Forsikringer

Oslo kommune har som hovedprinsipp å være selvassurandør på forsikringsområdet. Unntak fra prinsippet gjøres i de tilfeller kommunen er pålagt å tegne forsikring som følge av lov eller avtale, eller i tilfeller hvor den økonomiske risikoen ved ikke å tegne forsikringer er utover kommunens evne til å håndtere egenrisiko.

Oslo Pensjonsforsikring AS er forsikringsgiver for personalforsikringene og datterselskapet Oslo Forsikring AS er forsikringsgiver for tingsskade- og ansvarsforsikringene. Tjenestereiseforsikring for utenlandsreiser ble tegnet i Europeiske reiseforsikring.

Oslo kommune har i 2022 kjøpt forsikringstjenester for 187,2 mill. Forsikringspremien blir finansiert ved at utgiftene fordeles på virksomhetene.

Klimaarbeidet i Oslo i 2022

Oslo jobber systematisk med å redusere klimagassutslipp både innenfor kommunegrensen (direkte utslipp) og fra forbruk som genererer utslipp utenfor kommunegrensen (indirekte utslipp). Klimabudsjettet tar per i dag for seg de direkte utslippene. I 2022 startet kommunen med å utvikle et styringssystem også for de indirekte utslippene.

Kommunen jobber også opp mot både nasjonale og internasjonale myndigheter og aktører. Gjennom Oslos arbeid i klimanettverket C40 har vårt klimabudsjett og våre utslippsfrie anleggsplasser blitt eksportvare. Ved å bidra til økt innsats fra flere og større byer på prioriterte områder for Oslo, kan vi skape større markeder og dermed lavere kostnader for løsninger og teknologier som Oslo trenger. Et større marked for klimaløsninger åpner også muligheter for næringslivet i Oslo og -regionen. Oslo er i 2022 utpekt som en av EUs klimanøytrale byer. Det er en anerkjennelse av Oslos arbeid på klimaområdet og en status som gir enklere tilgang til EU-finansiering av prosjekter.

På hjemmebane er noen av de viktigste klimaresultatene Oslo har oppnådd i 2022:

- 2022 ble et gjennombruddsår for utslippsfri og biogassbasert tungtransport i Oslo. Vi har langt flere utslippsfrie og biogassdrevne lastebiler enn resten av landet. Det skyldes blant annet innføringen av fritak i bomringen for biogasslastebiler fra 1. september 2022 og premiering av leverandører som kan tilby utslippsfrie/biogassdrevne lastebiler i våre anskaffelser.
- Oslo kommune bygger egne bygg og infrastruktur med anleggsmaskiner som er nesten utelukkende elektriske, på biogass eller på biodiesel. I 2022 ga det utslippsreduksjoner på 11 000 tonn CO₂, sammenlignet med om bygging hadde foregått med fossil diesel. Det tilsvarer det årlige utslippet til 5 500 fossile biler. I tillegg kommer unngåtte utslipp på byggeplass som følge av fossilfri frakt av masser og utstyr fra byggeplass. For eksempel gir bruk av elektriske, biogass- og biodieseldrevne transportkjøretøy til frakt av masser og utstyr fra Vann- og avløpsetatens prosjekter (først og fremst byggingen av ny vannforsyning) en utslippsreduksjon på nesten 11 000 tonn CO₂ sammenlignet med om frakten hadde foregått med fossil diesel.
- Våren 2022 ble det inngått en avtale mellom staten, Oslo kommune og de nye eierne av energi-gjenvinningsanlegget på Klemetsrud (Hafslund Oslo Celsio) som sikrer fullfinansiering av karbonfangst på avfallsanlegget fra 2026. Dette vil både redusere de fossile og biogene utslippene fra anlegget. Karbonfangst både av biogent og fossilt CO₂, kan gjøre det mulig å bli en karbonnegativ by innen 2030, slik visjonen i Klimastrategi for Oslo mot 2030 sier.

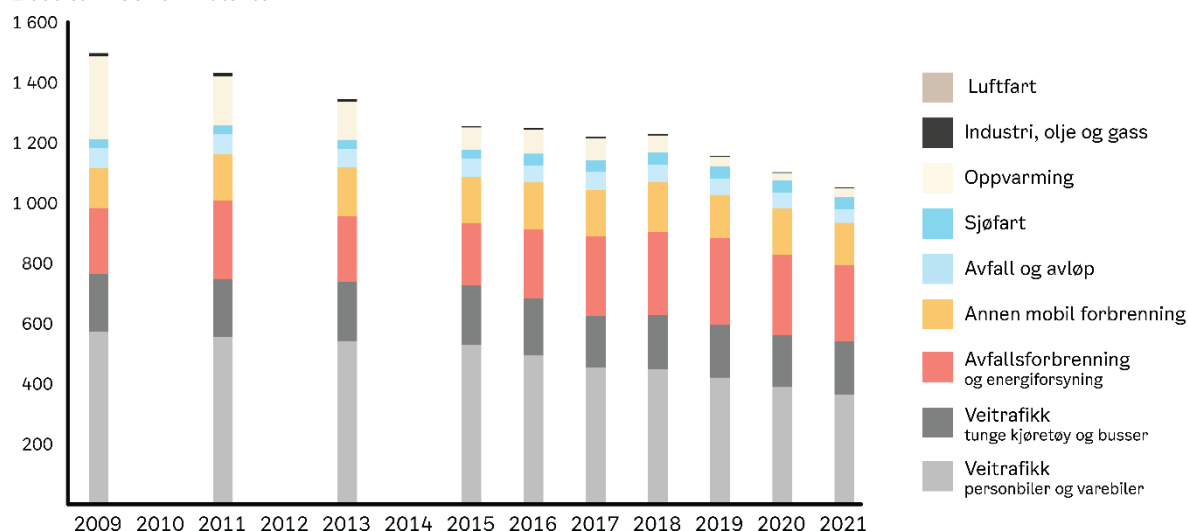
Utdypende om disse resultatene følger senere i kapitlet.

Klimagassutslipp i Oslo i 2022 og muligheter for måloppnåelse

Ifølge Miljødirektoratet sitt kommunefordelte klimagassregnskap som ble publisert i januar 2022, gikk utslippene i Oslo ned med 30 % fra 2009 til 2021 og med 4,6 % fra 2020 til 2021. Den største nedgangen i volum fra 2020 til 2021 kom fra personbiler. Utslippene fra tunge kjøretøy og varebiler økte fra 2020 til 2021.

Utslipp av klimagasser i Oslo

1 000 tonn CO₂-ekvivalenter

Utvikling klimagassutslipp i Oslo 2009-2021 Kilde: Miljødirektoratet

I Klimabudsjett 2022 ble det anslått at de tallfestede klimatiltakene og -virkemidlene kunne bidra med 26 % utslippsreduksjon i 2022 sammenlignet med 2009-nivå. Denne utslippsreduksjonen ble ifølge Miljødirektoratet sitt kommunefordelte klimagassregnskap nådd allerede i 2020. Det er gjort større endringer i metoden for klimagassregnskapet etter at Klimabudsjett 2022 ble lagt frem, noe som gjør at beregningene ikke er direkte sammenlignbare. Utslippsregnskapet for 2022 er forventet publisert av Miljødirektoratet rundt årsskiftet 2023/24.

I Klimabudsjett 2022 ble utslippsrammen for 2022 satt til 43 % reduksjon sammenlignet med 2009. Utslippene i Oslo er redusert med mellom 4-6 % hvert år fra 2018. Klimabudsjette sikrer fortsatt utslippsreduksjon framover og utviklingen er positiv for mange indikatorer og klimatiltak. Klimaindikatorenene nedenfor viser oppdatert utvikling på sentrale områder i fravær av oppdatert utslippsregnskap fra Miljødirektoratet for 2022. I analysen av indikatorenene nedenfor konsentrerer byrådet seg i hovedsak om utviklingen fra 2021 til 2022. I tabellen under er tall for 2015 også inkludert, for å vise utviklingen fra byrådet tiltrådte.

Mobile kilder fra Klimabarometeret

Indikatorer for mobile kilder	2015	2020	2021	2022
Personbiler				
Nybilsalg i Oslo				
Nullutslipp	24 %	63 %	71 %	83 %
Lavutslipp*	6 %	16 %	17 %	7 %
Fossil	70 %	21 %	11 %	10 %
Total bilpark i Oslo				
Nullutslipp	5 %	22 %	28 %	34 %
Lavutslipp	0 %	6 %	7 %	8 %
Fossil	95 %	71 %	65 %	58 %
Nybilsalg i Akershus				
Nullutslipp	19 %	57 %	67 %	81 %
Lavutslipp	5 %	22 %	21 %	9 %
Fossil	76 %	21 %	12 %	10 %
Total bilpark i Akershus				
Nullutslipp	4 %	17 %	22 %	28 %

Indikatorer for mobile kilder	2015	2020	2021	2022
Lavutslipp	1 %	7 %	8 %	8 %
Fossil	95 %	76 %	70 %	64 %
Nybilsalg i Norge				
Nullutslipp	17 %	54 %	63 %	79 %
Lavutslipp	5 %	20 %	22 %	8 %
Fossil	78 %	25 %	14 %	12 %
Varebiler				
Nybilsalg i Oslo				
Nullutslipp	7 %	20 %	32 %	38 %
Fossil	93 %	80 %	68 %	61 %
Total bilpark i Oslo				
Nullutslipp	1 %	7 %	10 %	13 %
Fossil	99 %	93 %	90 %	87 %
Nybilsalg i Akershus				
Nullutslipp	2 %	9 %	21 %	27 %
Fossil	98 %	91 %	79 %	72 %
Total bilpark i Akershus				
Nullutslipp	1 %	3 %	4 %	6 %
Fossil	99 %	97 %	96 %	94 %
Nybilsalg i Norge				
Nullutslipp	2 %	8 %	18 %	24 %
Fossil	98 %	92 %	82 %	75 %
Tunge kjøretøy over 3,5 tonn				
Nybilsalg i Oslo				
Nullutslipp		1 %	5 %	24 %
Biogass		3 %	6 %	13 %
Fossil		96 %	89 %	63 %
Total bilpark i Oslo				
Nullutslipp		0 %	1 %	3 %
Biogass		2 %	2 %	4 %
Fossil		98 %	97 %	93 %
Kollektivtransport				
Antall påstigninger per år (mill.)		178	181	253**
Bomringen				
Antall bompasseringer per døgn gjennom Oslo og Bærumsringen		997 000	1 015 000	1 071 000
Andel passeringer etter type kjøretøy				
Elektrisitet	5 %	23 %	26 %	32 %
Fossile tunge kjøretøy	6 %	7 %	8 %	8 %
Fossile lette kjøretøy	89 %	70 %	66 %	60 %

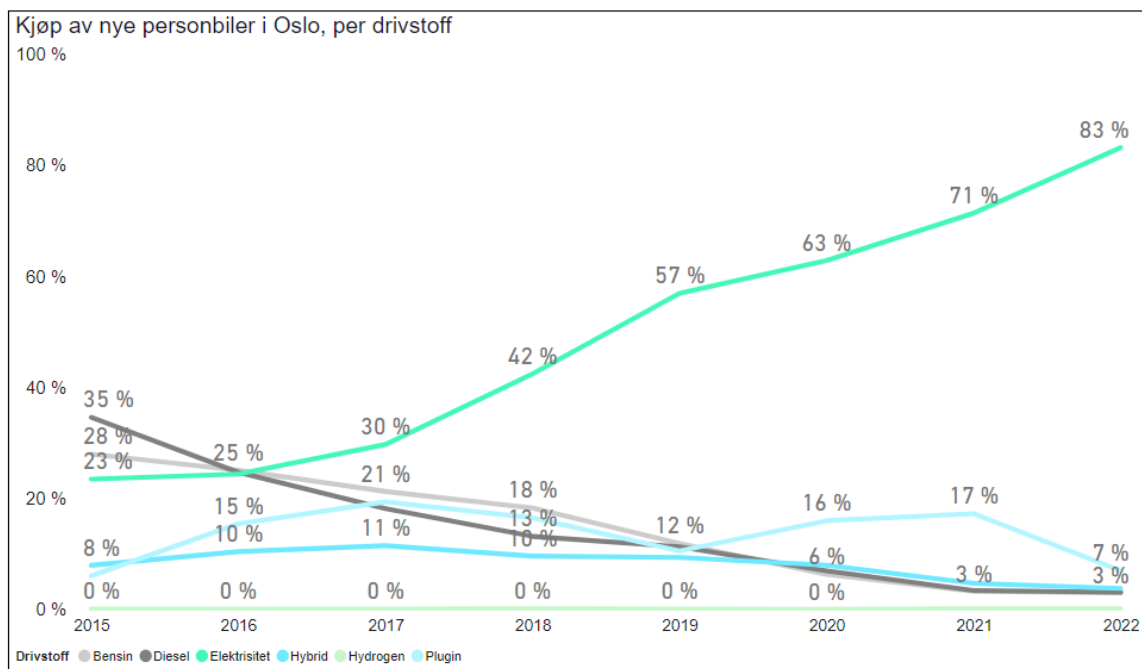
* Med "Lavutslipp" menes ladbare hybrider

** Antall påstigninger i pre-koronaåret 2019 var til sammenligning 298 mill. påstigninger.

Hovedpunkter og merknader til utviklingen i mobil sektor

Personbiler

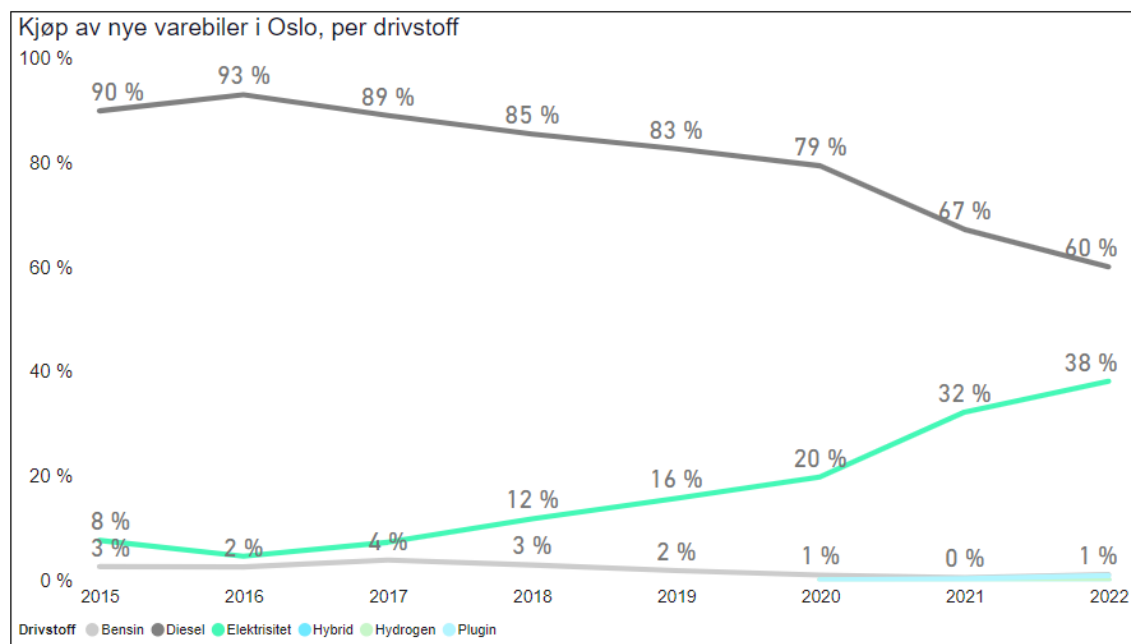
Elektrifiseringen av bilparken i Oslo har kommet vesentlig lengre enn i Norge som helhet. 34 % av personbilparken i Oslo i 2022 var elektrisk. Dette er seks prosentpoeng høyere enn i 2021. Til sammenligning var 21 % av bilene i Norges bilpark elektriske i 2022. Andelen elektriske biler av nybilsalget lå på 83 % i 2022. Dette er 12 prosentpoeng høyere enn i 2021. Dersom vekstraten i elbilandelen for de siste årene fortsetter, vil hele nybilsalget i Oslo være elbiler i 2025, og det vil være mulig å nå målet om at nær hele personbilparken i Oslo er nullutslipp i 2030. Det vil imidlertid være behov for kraftige nasjonale virkemidler, som vesentlig økt engangsavgift for fossile biler, for å få det til.

Drivstoffandeler i salg av nye personbiler fra 2015-2022 i Oslo. Kilde: Opplysningsrådet for veitrafikk (OFV)

Varebiler

Tretten prosent av varebilparken i Oslo er nå elektrisk. Det er en økning på tre prosentpoeng sammenlignet med 2021. På landsbasis er fire prosent av alle varebiler elektriske. I 2022 utgjorde elektriske varebiler 38 % av nyvarebilsalget i Oslo, mot 32 % i 2021. Videre utvikling i nysalget av elektriske varebiler vil avhenge av forutsigbare virkemidler og tilgang på flere typer elektriske modeller som for eksempel varebiler med firehjulstrekk.

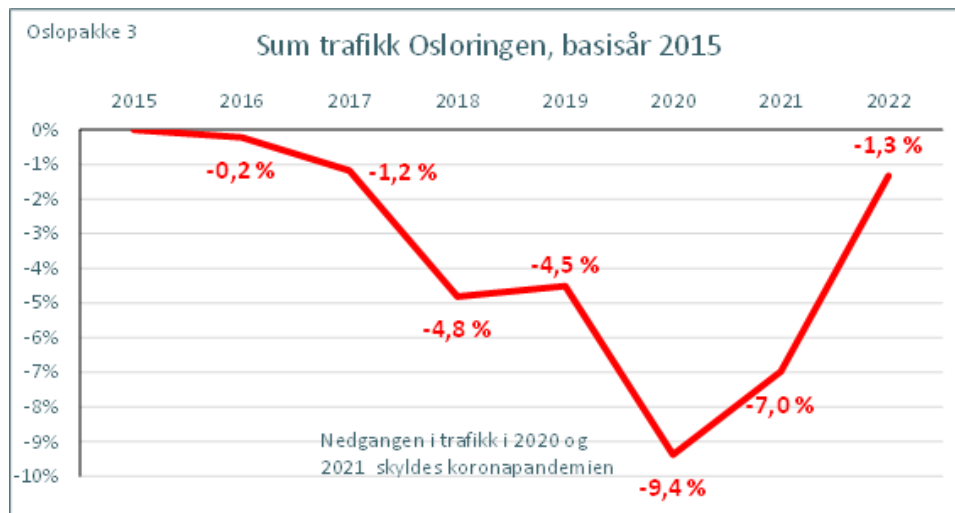
Kjøp av nye varebiler i Oslo, per drivstoff 2015-2022 i Oslo. Kilde: Opplysningsrådet for veitrafikk (OFV)

Lastebiler

Andelen elektriske lastebiler og biogasslastebiler av total lastebilpark i Oslo var ved utgangen av 2022 7 %, opp fra 3 % i 2021. I 2022 var andelen av nybilsalget av lastebiler på elektrisitet og biogass 37 %. Dette er langt mer enn landet for øvrig og er en kraftig økning fra 2021 da andelen var 11 %. 2022 må derfor anses som et gjennombrudd for utslippsfri tungtransport i Oslo, og Oslo er blitt den foregangsbyen byrådet hadde mål om å bli. Utviklingen må ses som en konsekvens av Oslos brede tiltakspakke, nå sist med fritak i bomringen for biogasslastebiler fra 1. september 2022 (se mer under tiltak 12).

Trafikkutvikling

Som det fremgår av antall passeringer i tabellen over, samt figuren under, var det mer trafikk over bomringen i 2022 enn i 2021. Gjennom Oslo og Bærumsringen var det 1 071 000 daglige passeringer i 2022, 1 015 000 i 2021 og 1 043 000 i 2019. Ifølge Oslopakke 3-sekretariatet har trafikken gått ned med 1,3 % gjennom Osloringen siden 2015 (se figur 4 under). I 2022 ble 32 % av alle passeringer i bomringen gjort med elbil, sammenlignet med 26 % i 2021. Antall påstigninger i kollektivtrafikken har gått opp med 40 % sammenlignet med 2021, men er 85 % av nivået i 2019 (før korona). Årsaken til den økte biltrafikken kan blant være at det i starten av året var restriksjoner både i samfunnet og i kollektivtrafikken, som følge av omikronvarianten av koronaviruset. Mange valgte dermed sannsynligvis å kjøre bil fremfor å ta kollektivtransport. Økt bruk av hjemmekontor kan videre ha ført til at mange ikke fant månedskort på kollektivtransporten lønnsomt, og derfor i større grad enn før valgte å kjøre bil til jobb og aktiviteter. Prisøkning for personbiler i bomringen fra september 2022 fikk ned biltrafikken noe, men klarte ikke å motvirke en stor vekst i biltrafikken fra 2021 til 2022. For å få bukt med denne utviklingen vil byrådet gi høy prioritet til tiltak som øker bruken av kollektivtrafikk, sykkel og gange og tiltak som svekker incentivet til å velge bil ved reiser til og i Oslo

Trafikkutvikling gjennom Osloringen 2015 til 2022. Kilde: Oslopakke 3, Fjellinjen

Status for klimatiltak i mobile utslippssektorer i henhold til klimabudsjettet

Oslo kommune har iverksatt et bredt spekter av virkemidler for å redusere utslippene fra mobile kilder. Under vurderes status for tiltakene (tiltaksnummer i klimabudsjettet i parentes).

Statlig omsetningskrav om 24,5 % biodrivstoff (nr. 4)

Tall for omsetning av biodrivstoff i hele 2022 er foreløpig ikke klare. I følge foreløpige tall fra Skatteetaten og SSB for 2022 er 13 % av omsatt volum av flytende drivstoff til veitrafikken biodrivstoff. I Klimabudsjett 2022 er det i beregning av tiltaket lagt inn 16 % omsetning av biodrivstoff. Dermed er trolig beregnet klimagassreduksjon i klimabudsjett 2022 høyere enn hva som ble realiteten. Det foreligger ikke egne tall for biodrivstoffomsetning for Oslo.

Innføring av trafikantbetalingssystemet (nr. 5)

Oslo og Viken ble våren 2022 enige om en tilleggsavtale til Oslopakke 3 der bompengetakstene økes i to trinn, hvorav det første trinnet ble innført 1.9.2022 og det andre skal innføres 1.1.2024. Fra første september økte takstene ved bygrensen og i Osloingen. Lette nullutslippstøy har takster lik 50 % av normaltakst og det er nullsats for el-varebiler. Det skal være nullsats for tunge nullutslipps- og biogasskjøretøy til og med 2027. Partene tar sikte på å forhandle på nytt senest i løpet av 2024.

Etablere tilstrekkelig ladeinfrastruktur for personbiler (inngår i punkt 5)

Gjennom Klima- og energifondet ga kommunen i 2022 nye tilsagn som muliggjør nesten 7 000 ladeplasser for elbil i borettslag og sameier. Ordningen er viktig for å gi mulighet for overgang til elbil for hele Oslos befolkning. Siden tilskuddsordningens oppstart i 2017 er det utbetalt om lag 87,5 millioner kroner som muliggjør nesten 55 000 ladeplasser. Ettersom søker får maksimalt 20 % i tilskudd, har borettslagene og sameiene selv investert om lag 350 millioner kroner i ladeinfrastruktur siden 2017.

Det ble i 2022 bygget 11 ordinære kommunale ladepunkt. Arbeidet med å finne egnede lokasjoner har vært mer krevende enn ventet, samt at komponentmangel og forsinkede strømleveranser har bidratt til at 80 bygde ladepunkter ikke har kunnet settes i drift i 2022. Bymiljøetaten har brukt mer tid enn antatt på å finne lokasjoner som er mulig å etablere, da det i økende grad er kolliderende hensyn eller tekniske utfordringer på aktuelle steder. Behandlingstid hos Elvia for strømtilkobling har også tatt lengre tid enn antatt. En rekke aktuelle gater er blitt uaktuelle som følge av at det planlegges sykkeltilrettelegging eller at andre tiltak på gategrunn skal iverksettes. Totalt sett har dette medført at etaten ikke har nådd målet om 200 nye ladepunkter i 2022.

Det er etablert hurtigladepunkter på Filipstad parkeringsplass (8 stk.) og i Dælenenggata (3 stk.). For 2021 var målet 8, men resultatet var 0. Samlet for 2021 og 2022 er det således etablert 3 færre hurtigladepunkt med kommunal involvering enn målet.

Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i kommunens kjøretøy (nr. 6)

79 % av kommunens lette kjøretøy (personbil og varebil) var elektriske ved utgangen av første kvartal 2022. 44 % av kommunens tunge kjøretøy er elektriske eller bruker biogass. Sammenlignet med andelen nullutslippskjøretøy i privat kjøretøypark (jfr. tabell over) har Oslo kommunes egne kjøretøy en utslippsfriandel som er langt foran. Oslo kommune er også langt foran sammenlignet med andre kommuner og statlige virksomheter. Inkludert biodrivstoff er fornybarandelen estimert til å være i underkant av 95 % for lette kjøretøy og drøyt 80 % for tunge kjøretøy.

Utvikling i kommunale virksomheters utslippsfrie kjøretøypark

Kategori	2020	2021	2022
Utslippsfrie lette kjøretøy (el og hydrogen)	72 %	77 %	79 %
Utslippsfrie/biogass tunge kjøretøy (el, hydrogen og biogass)	33 %	36 %	44 %

Noen virksomheter i Oslo kommune kjører fossilt. Dette gjelder blant annet Brann- og redningsetaten som har fått dispensasjon til å kjøre på fossilt drivstoff grunnet beredskapshensyn.

Bedre tilrettelegging for syklende (nr. 7)

Under pandemien har antall passasjerer som tar kollektivt i Oslo sunket, samtidig som andelen som sykler og går har økt. Sykkeltrafikken (målt over sykkeltellere) i Oslo gikk i 2022 noe ned sammenlignet med rekordåret 2020, men har økt med 57 % siden 2014. Bymiljøetaten har til sammen etablert 26,1 km ny og oppgradert sykkelinfrastruktur i 2022, 1,1 km mer enn måltallet. I 2022 etablerte Bymiljøetaten 310 nye og oppgraderte sykkelstativ med Oslostandard. Det er 10 flere enn måltallet.

Klimaetaten har gitt 56 tilsagn til sykkelparkering i borettslag og sameier på om lag 2,4 mill., samt 121 tilsagn på om lag 1,5 mill. til elektriske lastesykler til bedrifter.

Lovverket for drosjer: nullutslipp innen nov. 2024 (nr. 8)

Forskrift om miljøkrav til drosjer i Oslo innebærer krav til drosjenæringen om å kjøre med nullutslippskjøretøy innen 01.11 2024. Oslo kommune tilrettelegger for overgangen ved å etablere ladeinfrastruktur, prioritere nullutslippskjøretøy på drosjeholdeplasser og tilskudd til hjemmelading gjennom Klima- og energifondet. Det ble i 2022 etablert 2 nye trådløse hurtigladepunkt på Stovner, 3 hurtigladepunkt i Tromsøgata og tilrettelagt for 24 ladepunkt i garasjeanlegget til Oslodrosjenes innkjøpslag i Trondheimsveien 100. Klimaetaten har gitt tilsagn til 42 private ladepunkter for drosjeeiere og utbetalt tilskudd til 22.

Utslippsfri vare- og nyttetransport (nr. 9)

Teknologien er nå mer tilgjengelig, og det er økonomisk gunstig å kjøre elvarebil fremfor fossil varebil i Oslo. Andelen elektriske varebiler av nybilsalget var 38 % i Oslo i 2022, som er betydelig høyere enn resten av landet. Dersom Oslos klimamål skal nås, burde imidlertid andelen elvarebiler som selges øke. Viktige virkemidler som har bidratt til omstillingen, er krav i kommunens anskaffelser og fritak i bomringen for elektriske varebiler. Tilgang til lading (særlig over natt) rapporteres som en av barrierene for omstilling. I 2022 etablerte Bymiljøetaten 18 ladepunkter til vare- og nyttetransport. Seks av disse er hurtigladerne til tunge kjøretøy der to er offentlig tilgjengelig og fire av dem er til Schencker, Posten og DHL. De øvrige laderne er normalladere, som var etterslep fra tidligere år.

I 2022 ble det gitt tilsagn til seks bedrifter til å etablere ladeinfrastruktur for el-varebiler gjennom Klima- og energifondet. Det ble gitt ett tilsagn til etablering av hurtiglader for varebil i perioden.

I løpet av 2022 har Bymiljøetaten skiltet om 24 næringsparkeringsplasser til p-plasser for ladbare varebiler. Samlet er da 97 av 119 næringsparkeringsplasser innenfor Ring 1 forbeholdt ladbare varebiler. Bymiljøetaten har evaluert hvordan dedikering av laste- og losselommer til utslippsfri varetransport har fungert. Det har vært problemer med skiltforståelse med de to laste- og losselommene forbeholdt elektriske kjøretøy som har blitt testet ut, og den midlertidige omskiltningen er nå fjernet. Det blir etter planen etablert 10 utslippsfrie laste- og losselommer i tråd med anbefalinger i evalueringen.

Utslippsfrie busser i kollektivtrafikken (nr. 10)

Det var ved utgangen av 2022 totalt 256 elbusser i trafikk for Ruter. I juni signerte Ruter to nye busskontrakter som sikrer at nær all kollektivtrafikk i Oslo blir utslippsfri innen utgangen av 2023.

I 2022 var 33 % av antall kjørte kilometer med buss og båt i Oslo utslippsfri. Målet var 36 %. Avvik fra målet for 2022 skyldes hovedsakelig forsinket innføring av elbusser ved rullering av bussanbud Oslo sør og oppstartsproblemer for operatør ved rullering av anbud for Øybåtene. Avvikskjøring foretas med eldre busser som ikke er utslippsfrie. Bussene i kollektivtrafikken i Oslo skal være nær 100 % utslippsfrie innen utgangen av 2023, men avvikskjøring vil trolig fortsette med ikke-utslippsfrie busser i noe tid.

Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i transport av masser og avfall fra bygge- og anleggsvirksomhet (nr. 11)

Alle etater og foretak hvor dette kravet er relevant, stiller krav om fossilfri eller premierer utslippsfri/biogassdrevet transport av masser og avfall, i tråd med Utvikling- og kompetanseetatens veileder. Virksomhetene oppgir full måloppnåelse i 2022. Oslo havn jobber med å etablere en permanent løsning for utskipping av masser på skip. Det vil bidra til mindre massetransport på lastebil, og kan kutte klimagassutslipp.

Pilotby for utslippsfri tungtransport (nr. 12)

Utslipp fra tungtransporten er vært en utfordring. Denne transporten må over på el, hydrogen eller biogass hvis klimamålet for 2030 skal nås. Kommunen jobber systematisk med utvikling av virkemidler for å lykkes med denne omstillingen slik at klimamålet blir nådd.

I tilleggssavtalen til Oslopakke 3 ble det fra september 2022 innført fritak for biogasslastebiler i bomringen og et forutsigbarhetsvedtak om at fritak for tunge kjøretøy på el, hydrogen og biogass skal

vare til minst 2027. I tillegg er kommunens krav i anskaffelser viktig. De nye virkemidlene ser ut til å ha stor effekt. Ved utgangen av 2022 var andelen av nybilsalget av lastebiler (16 tonn og opp) som bruker elektrisitet og biogass 25 %.

Klimaetaten legger til rette for etablering av flere energistasjoner. Hydrogenstasjonen på Kjelsrud åpnet i september 2022 og vil være i full drift med tilbud av hydrogen og lading til tunge kjøretøy i løpet av våren 2023. Det er knapphet på egnede tomter som er tilgjengelige for etablering av flere energistasjoner. Arbeidet med å finne egnede tomter vil videreføres i 2023.

Bymiljøetaten etablerte i juni 2022 seks nye hurtigladere til tunge kjøretøy på Filipstad. To av punktene er offentlig tilgjengelige (se også omtale under 9). I september lanserte Klimaetaten en større tilskuddsordning for offentlig tilgjengelige hurtigladdestasjoner. I slutten av desember 2022 ble det gitt tilsagn til etablering av tre ladestasjoner til tunge kjøretøy med til sammen 28 ladepunkter. I 2022 er det også gitt ni tilsagn til bedrifter som vil etablere ladere til egne lastebiler og busser (altså ikke offentlig tilgjengelige ladere) gjennom Klima- og energifondet. For å kunne gi et sikkert og forutsigbart tilbud til de el-lastebilene som er på veien, samt senke barrieren for flere aktører som kan kjøpe el-lastebiler, må flere offentlig tilgjengelige ladere på plass i Oslo fremover.

Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i kommunens maskinpark (nr. 13)

Utslippene fra egen maskinpark ble redusert med over 20 % fra 2021 til 2022 (fra 448 til 352 tonn CO₂-ekvivalenter). Utslippsreduksjonen skyldes i stor grad lavere dieselforbruk og en økning i forbruk av elektrisitet og biodiesel. Tallene er noe usikre.

Kommunens virksomheter arbeider målrettet for en overgang til utslippsfrie tunge kjøretøy og maskiner innen 2025. Utviklings- og kompetansetaten koordinerer arbeidet med kartlegging av behov, inngåelse av eventuelle samkjøpsavtaler og opprettelse av deleløsninger.

Gravferdsetaten bemerker at det er et svært begrenset tilbud for deres hovedsegment av maskiner, som er traktorer og sitteklippere. De rapporterer en nullutslippsandel på 16 % av total maskinpark. Bymiljøetaten har en nullutslippsandel på 8 %, mens 93 maskiner av totalt 107 benytterbærekraftig biodrivstoff (HVO). Kjøretøyene som bruker fossilt drivstoff er ATV-er og snøscootere, hvor etaten ikke får tak i fossilfrie alternativer. I Vann- og avløpsetaten er nullutslippsandelen på 26 %, mens resten er på bærekraftig biodrivstoff. I Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) er 35 % av maskinparken utslippsfri, mens 61 % benytter bærekraftig biodrivstoff. Oslobygg har ingen utslippsfrie maskiner i sin park, men en elektrisk prepareringsmaskin skal leveres i 2023. Andel med bærekraftig biodrivstoff er 78 %, og 22 % av maskinene er dermed på fossilt drivstoff. Brann- og redningsetaten rapporterer at de ikke har noen maskiner på nullutslipp eller bærekraftig biodrivstoff.

Fossilfri kollektivtrafikk - båter (nr. 14)

Ruters elektrifisering av båttrafikk startet i 2019 med Nesoddsambandet, og alle Nesoddbåtene har vært i elektrisk drift fra april 2020. Alle de fem båtene som går til øyene i Oslofjorden (øybåtene) er elektriske og ble satt på vannet i 2022. Fylkestinget i Viken vedtok sommeren 2022 at Ruter snarest skal i gang med å bygge om dagens hurtigbåter til el-båter. Det er sambandet B20 Slemmestad - Vollen - Aker brygge, som har direkte relevans for Oslos klimagassutslipp. Båtene skal få satt inn batteripakker og skrogene forlenges slik at det blir plass til like mange passasjerer som i dag pluss enda flere sykler (ca. 20 stk.). De nye båtene skal være klare til drift innen 01.07.2024.

Etablering av landstrøm (nr. 15)

Oslo havn jobber systematisk med å forberede og bygge ut landstrøm på de fleste større kaiene. I 2020 brukte alle utenriksfergene landstrøm på Vippetangen og Filipstad. Landstrøm til sementskip i Sydhavna er etablert. Oslo havn har fått tilsagn om støtte fra Enova til etablering av landstrøm for containerskip og cruiseskip. Dette vil bygges i 2023 og 2024. Kommunen kommer til å søke Enova om støtte til landstrøm for tankskip. Dette inkluderer tankskipene som behøves for å frakte CO₂ fra Klemetsrud til Øygarden.

Økt kollektivsatsing (nr. 17)

Pandemien og smitteverntiltak har medført færre passasjerer og betydelig inntektsbortfall for Ruter. Staten kompenserte inntektstapet i kollektivtransporten i 2020, 2021 og 2022 noe som har gjort det mulig å opprettholde kollektivtilbudet i Oslo på et normalt nivå. Oslo kommune vedtok i revidert budsjett 2022 en avsetning på 70 mill. øremerket for tiltak som kan styrke kollektivtransportens attraktivitet og sikre en omstilling til ny normal for grønn mobilitet. Tiltak som er gjennomført i 2022 er en kampanje med redusert pris på 30-dagersbilletten i november-desember, og en test av økt frekvens på busslinjer til innfartsporter til Oslomarka for vintersesongen 2022/2023.

For å bedre fremkommelighet for kollektivtrafikken jobbet kommunen i 2022 med å etablere og forlenge bussholdeplasser, fjerne parkering langs kollektivtraseer og etablere kollektivfelt. Det ble også startet et pilotprosjekt for oppmerking av trikketrasé gjennom kryss i Frederiks gate i Oslo sentrum, på Aker Brygge, Skøyen og Storo. Innfasing av nye trikker startet i 2022 og vil fortsette i takt med overtakelse av nye trikker. Så langt er 15 levert, og planen er at 87 nye trikker skal være på plass innen utgangen av 2024.

På T-banen er det i 2022 arbeid med nytt signal- og sikringsanlegg, Ryen base med sporanlegg, oppgradering av T-banenettet inkl. sporvekseltiltak og oppgradering av strekningen Etterstad–Hellerud samt Furuset- og Østensjøbanen. I tillegg fortsatte arbeidet med planlegging av ny T-banetunnel gjennom Oslo sentrum og oppgraderinger og kapasitetsøkende tiltak på Majorstuen stasjon.

Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i transport ved innkjøp av varer og tjenester (nr. 18)

I kommunens samkjøpsavtaler stilles det miljøkrav til transport i alle kontrakter hvor det er relevant. De fleste av Oslo kommunes virksomheter stiller krav om utslippsfrie kjøretøy i alle relevante nye anskaffelser av varer og tjenester.

Effektivisering av vare- og nyttetransporten (nr. 19)

Gjennom deltagelse i prosjektene *Effektiv og fremtidsrettet varelevering i E18 Vestkorridoren (VIV)* og *MOVE21* samarbeider kommunen med andre offentlige aktører og næringslivet om virkemidler for å effektivisere varetransporten i regionen. Et av tiltakene som det jobbes med er etablering av samleterminaler. Ved å samordne varetransporten i samleterminaler kan fyllingsgraden i hver bil øke, slik at den samlede varebiltrafikken blir redusert.

Nullutslippssone innenfor bilfritt bylivområdet (utenom Grønland og Tøyen) (nr. 20)

Bymiljøetaten ferdigstilte i januar 2023 sin fagrapport og anbefaling for nullutslippssone i Oslo. De har bl.a. utredet ulike konsepter for nullutslippssone, samt hva som må på plass for at en nullutslippssone kan bli etablert. Det har også vært medvirkningsprosesser med næringslivet og beboere i løpet av 2022.

Statens vegvesen leverte 30. august 2022 svar på oppdrag fra Samferdselsdepartementet om å vurdere lovhjemmel i vegtrafikkloven for å kunne innføre en pilot av en nullutslippssone. Utredningen åpner for at Oslo og Bergen kan få lovhjemmel i vegtrafikkloven til piloter for både gebyr- og forbudssone, men at det vil kreve et forskrifts- og lovarbeid først. Samferdselsdepartementet uttalte seg tidlig i 2023 at det ikke er aktuelt å gjennomføre dette nå. Hvis regjeringen opprettholder dette standpunktet, så avskjærer/forsinker det dermed Oslo fra potensielt store utslippsreduksjoner.

Klimavennlige jobbreiser (nr. 21)

Prosjektet Klimavennlige jobbreiser utarbeider og håndterer støtteordninger for å fremme klimavennlige jobbreiser i kommunen. Ordningen ble tildelt ytterligere 10 millioner kroner i 2022. 6,6 millioner av disse ble gitt i tilsagn til grønne jobbreiser. Det ble bevilget midler til blant annet sykkel-service for kommunens ansatte, bedre sykkel-parkering og oppgradering av garderobene på kommunens arbeidsplasser. 2,8 millioner kroner ble gitt i tilsagn til sykkel-service på kommunale arbeidsplasser. I tillegg fikk alle kommunale arbeidsplasser tilbud om kartlegging av hvor godt tilrettelagt arbeidsplassen er for aktive og klimavennlige jobbreiser. Videre har Klimaetaten gitt 15 tilsagn gjennom de fire tilskuddsordningene etaten forvalter under paraplyen Klimasmarte jobbreiser rettet mot private arbeidsplasser.

Gate- og parkeringstiltak (nr. 22)

Ny parkeringsnorm ble vedtatt av bystyret i 2022 med en maksimumsgrense for parkeringsplasser ved nye bygg, samt en minimumsgrense for HC-parkering og krav til sykkelparkering og ladeinfrastruktur. Det ble i 2022 fjernet 417 parkeringsplasser til fordel for sykkel og framkommelighet for kollektivtrafikk. Det er fjernet over 6000 parkeringsplasser siden 2015. Det ble ferdigstilt 600 biloppstillingsplasser i prøveordningen for bildelingsbiler.

Nullutslipp/biogass som drivstoff i busser utover Ruter (nr. 23)

Flere busselskaper har bestilt eller planlagt kjøp av utslippsfrie busser. Det er også flere skoleskyssruter som kjøres med elbusser fra dette skoleåret. Av turbussene som er registrert i Oslo i 2022, er 48 % elektriske (14 av 29). Anskaffelseskravene til Oslo kommune antas å være en av årsakene til dette. To selskap fikk tilsagn om støtte til å etablere ladere til busser i Oslo i 2022.

Biogassfritak i bomringen vil også gi en økonomisk fordel for turbusser på biogass, og kan bidra til at salget av disse øker fremover. Offentlig tilgjengelig hurtiglading til tunge kjøretøy vil være et viktig virkemiddel for at flere turbusser som går lengre, blir elektriske.

Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i maskiner til bygg- og anleggsvirksomhet på oppdrag for private og statlige utbyggere (nr. 24)

Høsten 2020 ble det innført krav om fossilfri byggeplass i alle nye reguleringsplaner. Dette virkemidlet kan være med på å nær halvere utslippene fra sektoren i 2030 sammenlignet med 2009. Det har vært usikkerhet omkring dette virkemiddelet som følge av nasjonale myndigheters vurdering av hjemmelsgrunnlag i plan- og bygningsloven. I et anmodningsvedtak fra Stortinget er regjeringen bedt om å vurdere hjemmelsgrunnlaget. Miljødirektoratet har som et ledd i denne vurderingen, anbefalt Klima- og miljødepartementet å hjemle et slikt krav i forurensningsloven, men regjeringen har foreløpig ikke konkludert om dette.

Bystyret har behandlet 19 detaljreguleringer i 2022, hvorav tre er forkastet og en opprettholder eksisterende situasjon (bevaringsregulering). Alle vedtatte detaljreguleringsplaner med utbyggingspotensiale har reguleringsbestemmelse om fossilfrie bygg- og anleggsplasser.

I 2022 lanserte Klimaetaten en ny tilskuddsordning for å bidra til overgangen til utslippsfri drift i bygg- og anleggssektoren. Byggherrer og entreprenører kan søke om tilskudd til kjøp, leie eller leasing av mobile ladestasjoner (ladekontainere) som skal brukes på byggeplasser i Oslo. Det har vært stor interesse for ordningen og det ble i 2022 gitt tilsagn på cirka 10 mill. til ni ladekontainere. Tilskuddsordningen kommer i tillegg til de eksisterende ordningene rettet mot bygg- og anleggssektoren, som tilskudd til innkjøp av elektriske motorredskaper og kartleggingstilskudd for utslippsfri anleggsplass.

Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i maskiner til bygge- og anleggsvirksomhet på oppdrag for Oslo kommune (nr. 25)

Bærekraftig biodrivstoff er minimum i alle kommunens bygg- og anleggskontrakter, i henhold til Standard klima- og miljøkrav til bygge- og anleggsplasser. Kommunen premierer (ved bruk av "tildelingskriterier") leverandører som kan levere utslippsfrie anleggstjenester, og fra 2025 vil utslippsfrie anleggsvirksomhet være et krav. Resultatet er et paradigmeskifte i måten Oslo kommune bygger bygg og infrastruktur på. I 2022 viser rapportering fra kommunens virksomheter at andelen utslippsfritt på Oslos bygge- og anleggsplasser var på 37 prosent. Resten er i hovedsak bygget med biogass og bærekraftig biodiesel. Bruken av elektrisitet, biogass og biodiesel førte til utslippsreduksjoner på nesten 11 000 tonn CO₂-ekv., sammenlignet med om anleggsplassene var fossilt driftet. Disse utslippsreduksjonene har foreløpig ikke blitt fanget opp i det kommunefordelte klimaregnskapet fra Miljødirektoratet.

I tillegg kommer unngåtte utslipp på byggeplass som følge av fossilfri frakt av masser og utstyr fra byggeplass. For eksempel gir bruk av elektriske, biogass- og biodieseldrevne transportkjøretøy, som

utkjøring av masser fra Vann- og avløpsetatens prosjekter (først og fremst byggingen av ny vannforsyning) en utslippsreduksjon på nesten 11 000 tonn CO₂ sammenlignet med om frakten hadde foregått med fossil diesel.

Utslippsfrie motorredskaper (nr. 26)

I 2022 ga Klimaetaten 16 tilsagn gjennom ordningen Elektriske motorredskaper. Tilskuddsordningen utfyller Enovas ordning Utslippsfrie anleggsmaskiner, biogasskjøretøy og hydrogenkjøretøy, og legger til rette for at bedrifter i Oslo kan ta i bruk elektriske motorredskaper uavhengig av størrelse.

I 2022 ble det etablert nytt anlegg for arrangementstrøm på Vaterlandsområdet, med kapasitet til strømforsyning av både tivoli, isbane, turnébuss og andre arrangementer. Bymiljøetaten har også oppgradert eksisterende strømuttak på Tøyen Torg. Dette erstatter dieselaggregater og bidrar dermed til reduserte utslipp.

Statlig forbud mot bruk av fossil olje til midlertidig oppvarming og tørking av bygg (nr. 27)

Fra 1. januar 2022 trådte et nasjonalt forbud mot å benytte mineralolje (fossil olje) til midlertidig oppvarming og tørking av bygninger og bygningsdeler i kraft. Bymiljøetaten har ikke gitt noen dispensasjoner fra forbudet, og virkemiddelet antas dermed å ha full virkning.

Bedre tilrettelegging for gående (G)

Byrådet vil lage et nett av snarveier i byen for å gjøre det enklere og raskere å gå. Ni snarveier er opprettet som strakstiltak fordelt på Haugerud, Bjørndalen, Kringsjø, ved Konows gate og én snarvei til Oppsal skole. Det er bestilt et forprosjekt på fem snarveier i bydel Østensjø. I 2022 ble det gjennomført trafiksikkerhetstiltak i alle bydeler, blant annet kryssoppstramminger, skilting og andre fartsreduserende tiltak som etablering av humper. Det er gjennomført 101 nye trafiksikkerhetstiltak på skoleveier. Alle disse tiltakene kan gjøre det mer attraktivt å gå fremfor å bruke bil.

Produksjon av biogass til drivstoff (J)

På Oslos biogassanlegg på Nes på Romerike førte tekniske problemer til stopp i produksjon av flytende biogass (LBG) fra og med juli og ut året. Produksjonen har altså vært langt lavere enn målsetningen.

Vann- og avløpsetaten rapporterer at 80,5 % av biogassen produsert ved Bekkelaget renseanlegg ble oppgradert til komprimert biogass, som vurderes som tilfredsstillende. KVVU for utvidelse av anlegget ble sluttført i 2022, med anbefaling om å øke kapasiteten på dagens anlegg maksimalt, heller enn å bygge ut et nytt, parallelt anlegg.

Status for energiforsyning og oppvarming

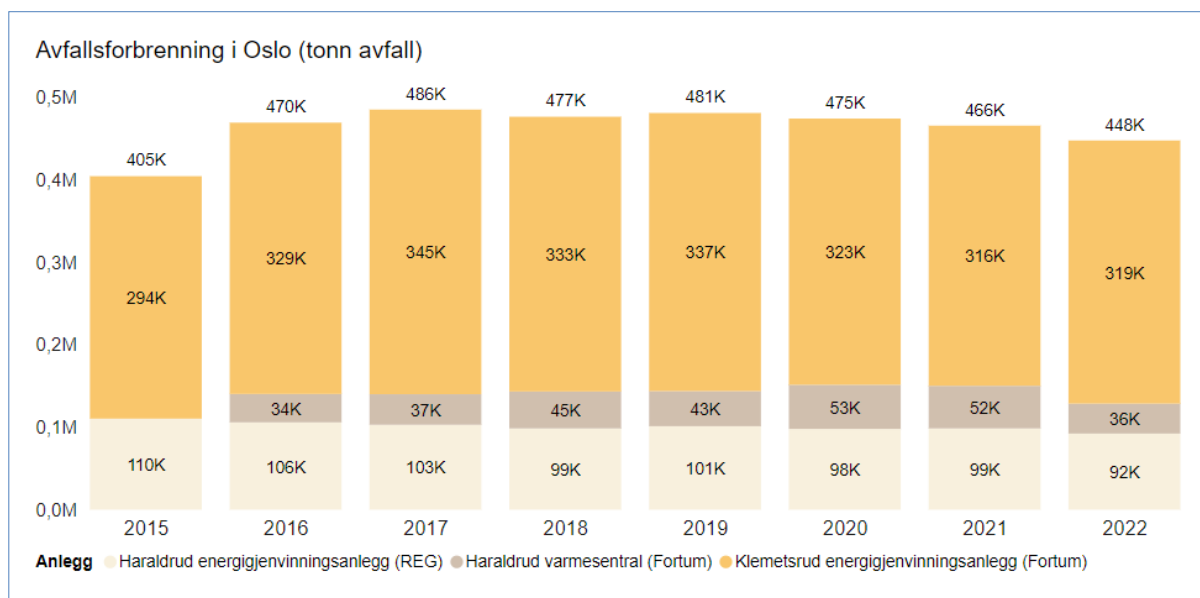
Indikatorene i klimabarometeret (tabellen nedenfor) viser oppdatert utvikling på sentrale områder i fravær av oppdatert utslippsstatistikk for 2022.

Stasjonære kilder fra Klimabarometeret

Indikator for energiforsyning	2020	2021	2022
Avfallsforbrenning			
Mengde forbrent avfall på Haraldrud energigjenvinningsanlegg, tonn	70 500	69 400	64 600
Mengde forbrent avfall på Haraldrud varmesentral, tonn	29 600	31 300	23 200
Mengde forbrent avfall på Klemetsrud, tonn	211 500	194 400	204 600
Totalt	311 600	295 100	287 500

Avfallsforbrenning

Det ble forbrent om lag 18 000 tonn mindre avfall i 2022 sammenlignet med 2021. Dette tilsvarer en reduksjon på nesten 10 000 tonn CO₂ fra avfallsforbrenningen mellom 2021 og 2022. Reduksjonen kommer fra anleggene på Haraldrud, mens antall tonn forbrent avfall på Klemetsrud økte noe.

Tonn forbrent avfall i Oslo 2016 – 2022. Kilde: Renovasjons- og gjenvinningsetaten, og Fortum Oslo varme

Status for klimatiltak for energiforsyning, oppvarming og avfall/avløp iht. klimabudsjettet

Utfasing av oljefyring i bygg (nr. 1)

Bruk av fyringsolje og parafin til oppvarming av bygninger ble forbudt 1. januar 2020. Bymiljøetaten følger opp forbudet i private bygg og næringsbygg, og kan gi dispensasjoner fra forbudet. Bymiljøetaten følger intensjonene bak forskriften og er restriktive med å gi dispensasjoner fra forbudet. Det er per i dag en gjeldende dispensasjon fra forbudet med varighet til 1. juli 2023.

Utfasing av fossil olje og gass i fjernvarme (spisslast) Fortum Varmer (nr. 2)

I dag brukes fossil gass som spisslast. Det jobbes for å fase ut den fossile spisslasten og erstatte den med fornybare løsninger. I 2022 ble det brukt 26,8 GWh fossil gass (LNG) og 1,3 GWh fossil olje i produksjon av fjernvarme, noe som gir en fossilandel i fjernvarmen på 1,5 % i 2022. I utslipp tilsvarer dette om lag 5 800 tonn CO₂-ekvivalenter. Dette er på nivå med 2021 (29,6 GWh LNG og 0,2 GWh fossil olje), men en markant økning fra 2020, hvor det ble benyttet 4,6 GWh LNG og 0,3 GWh fossil olje. Fossilandelen varierer mellom år, ettersom temperaturvariasjoner spiller en stor rolle i hvor mye fossilt som benyttes.

Hafslund Oslo Celsio konverterte i 2022 to av tre gjenværende fossile oljekjeler til biodiesel. Den gjenværende fossile oljekjelen er ment for beredskap og er lokalisert på Klemetsrud. Selskapet jobber aktivt med å finne fornybare alternativer til fossil gass, som bruk av trepellets og biogass. Hafslund Oslo Celsio gjorde et forsøk på å bruke biogass i 2022. Problemet er at det i liten grad kan lagres, og må leveres kort tid etter produksjon. I tiden fremover planlegger selskapet fortsatt å bruke noe fossil gass. Målet for 2023 er maks 1,5 % fossilt brensel. Utslippene har vært forutsatt å gå ned til null gjennom flere års klimabudsjetter, og anses derfor ikke å være i rute.

Uttak av deponigass (nr. 3)

I 2022 fanget gassoppsamlingsanlegget på Rommen metan tilsvarende 3 005 tonn CO₂-ekvivalenter. Dette er 5 % høyere enn måltallet for 2022 og en økning på 7 % sammenliknet med 2021. Flere tiltak er gjennomført de siste årene, noe som har økt gassuttaket på Rommen betydelig på tross av at potensialet for uttak av deponigass har en naturlig reduksjon ettersom avfallet brytes ned. Dette har resultert i betydelig reduksjon i utslipp av metangass fra deponiet. Metangassen som fanges, benyttes til drift av en gasskjel som produserer fjernvarme. Det var i 2022 havari på gasskjelen, men ny kjel ble montert i november 2022. Dette gir ikke økte utslipp fra deponiene, siden metangassen uansett fakles, men resulterer i at overskuddsvarmen fra forbrenning av metangassen ikke blir benyttet.

I 2022 ble det fanget nesten 21 000 tonn CO₂-ekvivalenter gjennom gassoppsamlingsanlegget på Grønmo, noe som er på nivå med 2021. På slutten av 2022 ble en gasskjel ved Klemetsrud igangsatt for å bruke deponigassen fra Grønmo til produksjon av fjernvarme. Driften av gasskjelen må settes på vent i perioden med bygging av CCS, da arbeidet er i konflikt med bruk av gasskjelen. Gassen vil da fakles og overskuddsvarmen vil ikke bli benyttet. Det er planlagt mindre tiltak i 2023 for å bedre effekten av gassoppsamlingen ytterligere.

Økt materialgjenvinning og redusert mengde plastavfall til forbrenning (nr. 16)

I 2022 ble det utsortert 2929 tonn plastemballasje til materialgjenvinning, så vidt over målet på 2900 tonn. Utsortering av plast har vært relativt stabilt de siste årene. Til sammenligning ble det utsortert 2850, 2453, og 2647 i perioden 2019-2021. Etaten arbeider aktivt med informasjonskampanjer om utsortering av plast og matavfall. REG har også bidratt til etablering av kildesortering av matavfall og plastemballasje hos 40 av etatens næringskunder.

Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning økte til 41 % i 2022 etter å ha vært stabilt på 39 % de siste tre årene. Måltallet for 2022 var 40 %. Økningen kan blant skyldes ny avtale om materialgjenvinning av blandet trevirke fra gjenbruksstasjonene i 2022 medførte at 9 000 tonn blandet trevirke gikk til materialgjenvinning i stedet for forbrenning. Trevirket blir kvernet til flis som inngår i produksjonen av sponplater.

Karbonfangst ved Klemetsrudanlegget (Hafslund Oslo Celsio) (Q)

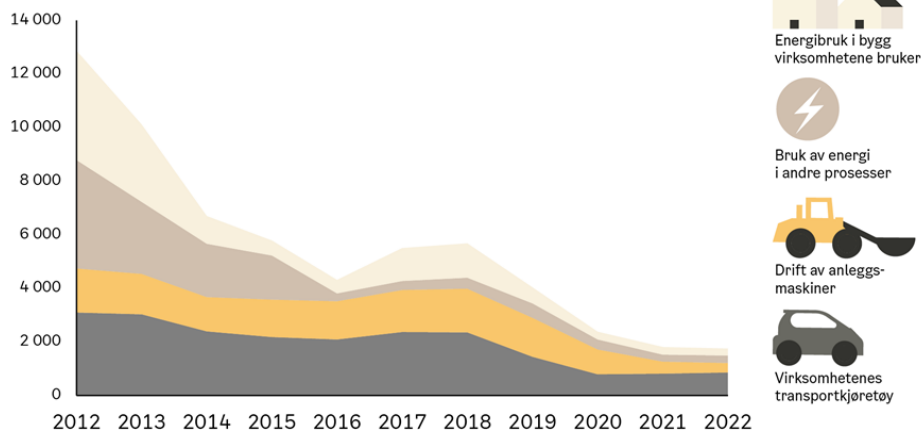
Våren 2022 ble det inngått en avtale mellom Staten, Oslo kommune og de nye eierne av energi-gjenvinningsanlegget på Klemetsrud (Hafslund Oslo Celsio) som sikrer fullfinansiering av karbonfangst på avfallsanlegget fra 2026. Karbonfangst på Klemetsrud vil redusere de fossile utslippene fra anlegget med inntil 94 %, tilsvarende i underkant av 165 000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2030. Det vil også bli fanget en betydelig mengde biogent CO₂, dvs. karbon fra organisk materiale (som trevirke, papp/papir, matrester). Karbonfangst både av biogent og fossilt CO₂ på avfallsanlegget på Klemetsrud, kan gjøre det mulig å bli en karbonnegativ by innen 2030, slik visjonen i Klimastrategi for Oslo mot 2030 sier.

Oslo kommune investerer inntil 2,1 mrd. i karbonfangstanlegget, finansiert med eksterne lån. FNs klimapanel (IPCC) peker på at karbonfangst er en teknologi verden trenger hvis verden skal klare klimamålene. Oslo kommune ønsker å ta sin del av ansvaret gjennom å bidra til at dette anlegget bygges. Anlegget er avgjørende for at Oslo skal nå sitt klimamål, men det er også et viktig prosjekt for Europa og verden. Karbonfangst på avfallsforbrenning er ny teknologi, og overføring av teknologien kan også redusere utslipp fra avfallsforbrenning i andre land.

Utviklingen i utslipp fra kommunens egen drift

Utslippene fra kommunens egne virksomheter ble redusert med 10 % fra 2021 til 2022. Utslippene fra energibruk i egne bygg og virksomhetens egen maskinpark er redusert med henholdsvis 9 % og 21 %. Utslippene fra bruk av energi til andre prosesser, som pumpestasjoner, snø- og isproduksjon osv., har økt med 8 %, og utslippene fra egen kjøretøypark har økt med 5 %. Klimagassutslippene i kommunens egen drift har blitt redusert med om lag 70 % siden 2015 (under dette byrådet). Utslippt fra leverandørers kjøretøy og maskiner inngår ikke i disse tallene, se omtale under virkemiddel 25.

CO₂-ekvivalenter

Klimagassutslipp fra driften av Oslos kommunale virksomheter 2012-2022. Kilde: Årlig miljø- og klimarapportering i kommunen

Samlet vurdering av sannsynlig utslippsutvikling i Oslo i 2022

Antall bompasseringer per døgn gjennom Oslo og Bærumsringen økte med 5,5 % fra 2021 til 2022. Samtidig økte andelen passeringer med elektriske kjøretøy med 6 prosentpoeng. Det er en risiko for at den økte trafikken nuller ut effekten av elektrifiseringen i utslippsregnskapet for 2022. Selv om innfasing av nullutslippsløsninger for varebiler og lastebiler er i gang, går sannsynligvis ikke utviklingen raskt nok til at vi kan forvente store utslippsreduksjoner fra disse utslippskildene i 2022.

Utslipp fra kommunens egne bygg- og anleggsprosjekter er nær null som følge av klimakrav. Utslippsutvikling i bygg- anleggssektoren i Oslo for øvrig er krevende å vurdere på grunn av manglende statistikk. Klimatiltak i sektoren blir ikke fanget opp i det kommunefordelte klimaregnskapet, men Oslo jobber for at Miljødirektoratet skal få dette på plass.

Mengdene forbrent avfall til fjernvarmeproduksjon har gått ned, mens forbruk av fossil gass i fjernvarmenettet har holdt seg omtrent stabilt. Dette tilsier at utslippet fra energiforsyning vil gå noen ned fra 2021 til 2022. Utslippene fra oppvarming økte mellom 2020 og 2021, mest sannsynlig som følge av at de næringene som fremdeles har tillatelse til å bruke oljefyr har gjort dette på grunn av høye strømpriser. Det er usikkert hvordan utslippene fra oppvarming vil bli i 2022.

I Klimabudsjett 2022 ble utslippsrammen for 2022 satt til 43 % reduksjon sammenliknet med 2009. Utslippene i Oslo er redusert med mellom 4-6 % hvert år fra 2018, og det kan forventes fortsatt utslippsreduksjon også i 2022. Det endelige klimagassregnskapet for 2022 er forventet publisert av Miljødirektoratet ved årsskiftet 2023/2024.

Vurdering av Oslos klimamål i Klimastrategien

Bystyret vedtok i sak 109/20 klimastrategi for Oslo fram mot 2030. Strategien har 5 overordnede mål og 16 satsingsområder. Nedenfor følger rapportering på hovedmålene i strategien.

Mål 1: Oslos klimagassutslipp er redusert med 52 % i 2023 og 95 % i 2030 sammenliknet med 2009
I klimabudsjett for 2023 er det beregnet en utslippsreduksjon på 33 % i 2023 og 62 % i 2030 med de vedtatte virkemidlene. Det er derfor lite sannsynlig at målet om 52 % reduksjon i 2023 sammenliknet med 2009 vil bli nådd. Etablering av karbonfangst på Klemetsrud avfallsforbrenningsanlegg vil fra 2026 redusere Oslos utslipp betraktelig, men for å oppnå en utvikling i utslippene som peker mot måloppnåelse i 2030, må virkemiddelbruken i alle utslippssektorer forsterkes betydelig gjennom økonomiplanperioden. Det vil være behov for nye tiltak ut over de som er identifisert, både fra kommunale og statlige

myndigheter og fra private aktører. Det er særlig tre virkemidler som kan øke sannsynligheten for måloppnåelse i 2030:

- Et trafikantbetalingssystem som bidrar til redusert trafikk og fremmer raskere innfasing av en klimavennlig kjøretøypark enn dagens takster i bomringen gjør
- Etterlevelse av krav til fossilfrie anleggsplasser i reguleringsplaner og klargjøring fra staten om at kommunene har hjemmel til å stille krav om fossilfrie- og utslippsfrie bygg- og anleggsplasser i arealplaner. Dette har høy prioritet fra byrådets side
- Etablering av karbonfangst på forbrenning av Oslos husholdningsavfall og utslippsfri forbrenning på Hafslund Oslo Celsios anlegg på Haraldrud

Vi viser for øvrig til rapporteringen over som handler om status og virkemidler for å nå målet om 95 % utslippsreduksjon.

Mål 2: Oslos natur skal forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivaretatt, og opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon øker mot 2030

Ivaretakelse av karbonlagre og økt opptak av klimagasser i skog og vegetasjon gjelder både for byggesonen og Marka. Ifølge Miljødirektoratets utslippsstatistikk var det et økt nettoopptak i skog på ca. 7 000 tonn CO₂-ekvivalenter fra 2010 til 2015. Opptaket i skog i 2015 er estimert til om lag 114 000 tonn CO₂-ekvivalenter. Samtidig var det et utslipp på rundt 20 000 tonn CO₂-ekvivalenter som følge av arealbruksendringer (utbygging). Denne statistikken har stor usikkerhet. Neste oppdatering av statistikken forventes i løpet av våren 2023, og det er varslet at den vil ha flere metodeforbedringer. Tallene kan derfor bli vesentlig endret.

I forvaltning av Oslo kommunes egen skog, skal tiltak som har positiv effekt for klima, naturmangfold og friluftsliv prioriteres.

Som en del av skogforvaltningen i Marka har Bymiljøetaten i 2022 fortsatt prioritert konvertering av tørkestressede, grandominerte skogsområder til furu- eller blandingsskoger. Det er i tillegg gjort forsøk med konvertering av monokulturer av gran på kraftig bonitet til edellauvskog ved såing av fortrinnsvis eikenøtter. Begge konverteringsformer vil få stor oppmerksomhet i årene fremover.

Bymiljøetatens arbeid med restaurering av myrer ble videreført i 2022 gjennom restaurering av den 35 mål store Skjervemyra i Maridalen ved hogging av granplantasje og fjerning av hogstavfall. Det er gjennomført vegetasjonsanalyser som skal gjentas noen år etter restaurering, for å ha grunnlag for å vurdere effekten av tiltakene.

I Oslo kommunes skoger er i dag ca. 40 % av arealet vernet enten gjennom statlig vern eller kommunalt administrativt vern. Dette er naturreservater, landskapsvernområder, naturminne etter naturmangfoldloven, verneområder for friluftsliv etter markaloven eller kulturminne etter kulturminneloven.

For å imøtekomme målet for byggesonen, utviklet Klimaetaten i 2022 et kart som viser ulike arealers evne til karbonlagring og klimatilpasning i byggesonen. Klimaetaten startet også en utredning i regi av NINA om økt kunnskap om karbon i jord, i samarbeid med Trondheim, Stavanger og Bergen som vil bli levert våren 2023. Gjennom prosjektet Oslotrær ble det plantet 2282 trær i byggesonen i 2022. I arbeidet med å revidere kommuneplanens arealdel er det et mål å styrke og videreutvikle den blågrønne byen sentralt.

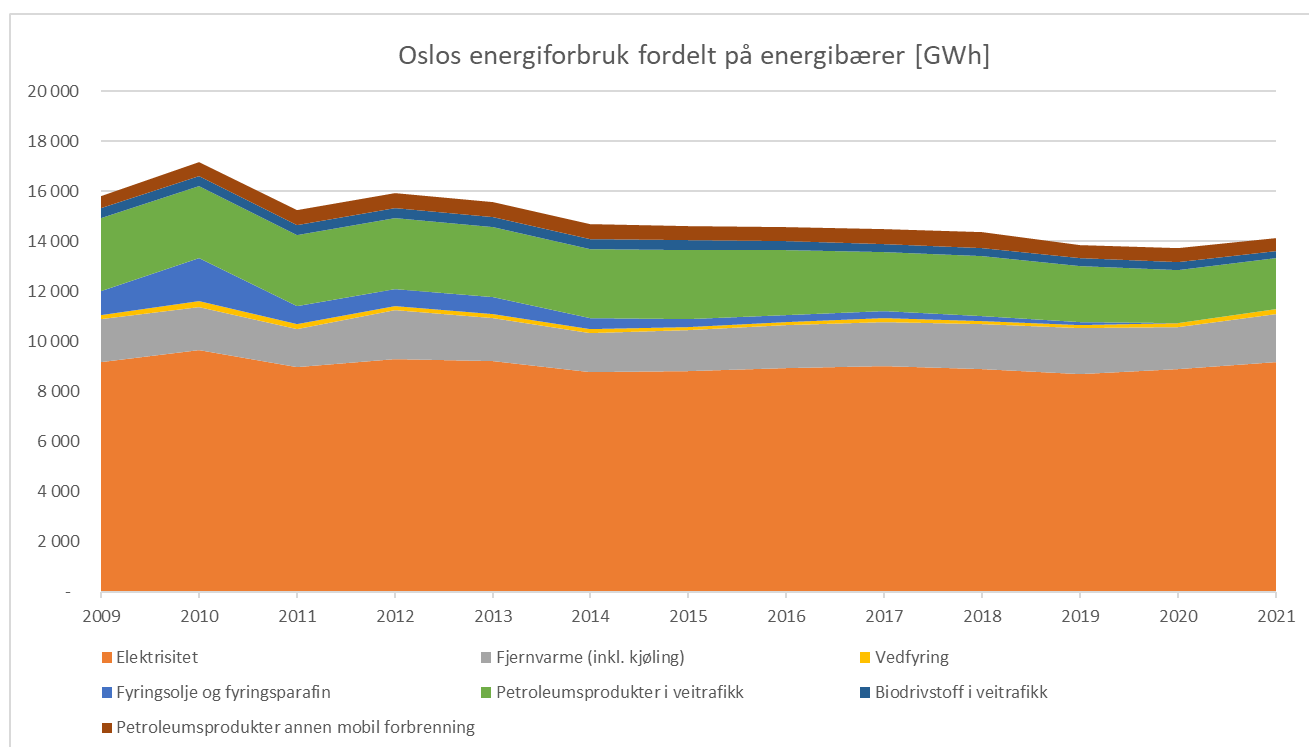
Mål 3: Oslos samlede energiforbruk i 2030 er redusert med 10 % sammenliknet med 2009

Det samlede energiforbruket i Oslo har gått ned med 11 % i perioden 2009 til 2021 (tall for alt samlet energibruk i 2022 foreligger ikke). Tallene for energibruk er ikke temperaturkorrigert. Samtidig har det i perioden vært en befolkningsvekst på 21 %, noe som betyr at energibesparelsen per innbygger er større. Det var en økning i energiforbruket fra 2020 til 2021, selv om forbruket samlet over rapporteringsperioden har gått ned. Nedgangen i energiforbruk har hovedsakelig skjedd i

transportsektoren (elektriske løsninger er mer energieffektive enn diesel og bensin) og gjennom utfasing fyringsolje til mer energieffektive oppvarmingsløsninger.

2022 var et år preget av energikrise i Europa, blant annet som følge av Russlands invasjon av Ukraina. Det forplantet seg også til Norge og Oslo med ekstraordinære strømpriser. Elektrisitetsforbruket i Oslo gikk ned med 10 % fra 2021 til 2022. Noe av elektrisitetsforbruket kan være erstattet med ved eller andre oppvarmingskilder. For å møte energikrisen økte Oslo kommune i 2022 støtten til tiltak for å redusere energiforbruket og øke lokal energiproduksjon gjennom klima- og energifondet. Tilsagn til solceller i borettslag, sameier og yrkesbygg seksdoblet seg fra 2021 til 2022 (fra 3,3 til 26,8 mill.). Det er nok til å forsyne omtrent 1000 blokkleiligheter eller 600 rekkehus-leiligheter med strøm. Tilsagn til isolasjon og bytte av vinduer og dører i borettslag/sameier doblet seg fra 2021 til 2022 (fra 12,8 til 25,7 mill.).

Elektrisitetsforbruket har i perioden 2009-2022 holdt seg ganske stabilt, til tross for stor utfasing av fyringsolje. Elektrifisering av særlig veitrafikken og annen mobilforbrenning, kan bidra til at elektrisitetsforbruket de neste årene går opp. Det kan imidlertid bidra til at det samlede energiforbruket går ned, fordi energitnyttelsen ved bruk av strøm er bedre enn fra fossilt drivstoff.

Energiforbruk i Oslo fordelt på energibærer. Kilde: SSB og Fjernkontrollen.no og Miljødirektoratets utslippsstatistikk

Oslo kommunes eget energiforbruk i bygg ble redusert med 2 % fra 2021 til 2022. Tallet omfatter noe elektrisitetsforbruk til egen bilpark, siden det for noen virksomheter har vært vanskelig å skille ut.

Mål 4: Oslos evne til å tåle klimaendringer er styrket fram mot 2030, og byen utvikles slik at den er rustet for de endringene som forventes fram mot 2100

Den største utfordringen for Oslo med tanke på klimaendringene, er økende styrtregn med overvann og urban flom. For å møte denne utfordringen har kommunen vedtatt en handlingsplan for overvann (bystyresak 291/19). Arbeidet med overvannshåndtering koordineres av Plan- og bygningsetaten og følges opp av den tverretatlige overvannsgruppen i kommunen. Utvikling av temakart for overvann og urban flom pågår, og vil bli et sentralt faggrunnlag for å planlegge for trygg håndtering av overvann i Oslo. Arbeidet med overvann i Bymiljøetaten er også styrket med to treårige engasjement. Vann- og

avløpsetaten fortsetter sitt viktige arbeid med bekkeåpning, blant annet på Klosterenga, som en del av arbeidet med å åpne Hovinbekken.

Riktig arealforvaltning er essensielt i arbeidet med å bli en klimarobust by. Det pågående arbeidet med kommuneplanens arealdel legger grunnlaget for utvikling av et klimarobust Oslo. Sentralt i dette er planbestemmelser relatert til risiko- og sårbarhetsanalyser med påfølgende hensynssoner, og sikring av blågrønn struktur i byggesonen. Ivaretagelse av biologisk mangfold er viktig for å legge til rette for naturens egen evne til å tilpasse seg klimaendringene.

Et robust biologisk mangfold er også viktig for at naturen skal evne å tilpasse seg klimaendringene, samt gi de økosystemtjenestene Oslo trenger. I 2022 restaurerte Bymiljøetaten restaurerte store områder med åpen grunnlendt kalkmark, seks amfibiedammer og en myr. Myrrestaureringen følges også opp med eget overvåkningsprogram. Bymiljøetaten bruker også betydelige ressurser på å bekjempe fremmede arter som lettere får fotfeste i et endret klima. Klimaetaten og Bymiljøetaten har sammen også gjennomført et prosjekt for å reintrodusere ålegraseng i fjorden innenfor Oslo.

Mål 5: Oslos bidrag til klimagassutslipp utenfor kommunen er betydelig lavere i 2030 enn i 2020

I 2022 tok byrådet et viktig skritt videre i arbeidet med å redusere indirekte utslipp ved å sette et mål om å redusere klimagassutslippene fra materialene som brukes i kommunens nye og rehabiliterte bygg med 30 %, sammenlignet med utslippsnivåene for materialer i FutureBuilt ZEROs referansebane. Målet vil stimulere til mindre riving, bruk av brukte materialer og bruk av lavutslippsmaterialer.

Klimagassutslippene fra materialer i bygg og infrastruktur er antatt å være det største indirekte klimagassutslippet kommunale virksomheter bidrar til. Byrådet legger opp til at målet skal revideres i 2024. Det kan innebære at målet skjerpes ytterligere og at det tallfestede målet utvides til nye områder, slik som bygging av infrastruktur (gater og fortau, sykkelvei, bilvei, vann- og avløp, energiutbygging m.m.). Som følge av krav til reduserte indirekte utslipp, ble utslippene i asfalten Oslo kommune la i 2022, halvert sammenlignet med den gamle - fra ca. 800 tonn CO₂-ekvivalenter til ca. 400 tonn CO₂-ekvivalenter. Beparelsen tilsvarer utslippet fra nærmere 300 personbiler.

Byrådet arbeider for at matsvinnet i egne virksomheter og per innbygger halveres innen 2030. Kjøttforbruket i egen virksomhet skal halveres innen utgangen av 2023, og andelen frukt, grønt, belgvekster og sesongvarer skal økes i kommunale virksomheter. Bakgrunnen for at byrådet satser på plantebasert mat, er både av hensyn til klima, natur, matsikkerhet, selvforsyning, helse og dyrevelferd. Fra januar 2022 er vegetarmat standardvalget ved kommunens møter og arrangementer. I tillegg tilbys det gratis, sunn og bærekraftig skolemat i videregående skole fra skoleårets start 2022-2023 og i ungdomsskolen fra 2023-2024. Høsten 2022 ble det inngått nye samkjøpsavtaler på mat og drikke hvor det er stilt krav om klimavennlig menyplanleggingsverktøy og dyrevelferd. I tillegg ble økologiske produkter, rettferdig-sertifiserte produkter, bærekraftig fisk og matvarer i sesong vektlagt. Høsten 2022 opprettet Utviklings- og kompetanseetaten et eget team for arbeidet med bærekraftig, sunn og mer plantebasert mat for å styrke satsningen på området i årene fremover.

I 2022 har kommunen ved Utviklings- og kompetanseetaten jobbet med å utvikle et verktøy som kan måle utslipp fra kommunens innkjøp. Det kan bli et viktig verktøy for kommunen for å systematisk jobbe med å redusere utslippene fra innkjøp. Pilotperiode for bruk av verktøyet er startet i 2023.

I 2022 har Utviklings- og kompetanseetaten jobbet med å tilrettelegge for at virksomhetene skal velge ombruk, reparasjon, redesign, forbedring og fornying av det kommunen allerede eier gjennom samkjøpsporteføljen. Det har blitt inngått flere nye avtaler som tilrettelegger for mer sirkulært forbruk, som reparasjon av el-sykkelbatterier, flyttetjenester for ombruk på tvers av virksomhetene, skomakertjenester og avtaler for mer bærekraftig møbelforbruk. Avtalen for redesign og reparasjon av møbler har 12 lokale leverandører, hvor de fleste tilbyr tjenester ved hjelp av lærlinger og arbeidsinkludering.

Bystyret har vedtatt et mål om å redusere trafikken med en tredel sammenlignet med 2015. Redusert trafikk med færre biler og mindre veiutbygging vil resultere i lavere indirekte utslipp. Byrådet satte derfor i 2022 av midler til gjennomføring av piloter for bildelingstjenester, samt til å etablere et flåtestyringsverktøy for kjøretøy og maskiner i kommunen.

I 2022 mottok Klimaetaten støtte fra Klimasats til å utvikle et styringssystem for indirekte utslipp. Byrådet varslet i klimastrategien at det skal utarbeides kvantifiserbare mål for Oslos forbruksbaserte utslipp innen 2021, enten i form av reduksjon i CO₂-ekvivalenter, eller andre indikatorer. I Klimabudsjett 2023 ble et første utkast av et indikatorsett som inkluderer sentrale forbrukskategorier som flyreiser, mat/matsvinn og elektronikk presentert. Videreutvikling av dette indikatorsettet vil inngå i arbeidet med å utarbeide et styringssystem for indirekte utslipp.

Del II

Sektorvis gjennomgang av mål og resultater

Bykassens regnskap 2022

Nedenfor følger en nærmere gjennomgang av bykassens drifts- og investeringsregnskap for 2022 med hovedfokus på resultatene til virksomhetene (etater og bydeler) som ligger under bykassen. I tillegg er det redegjort nærmere for beregnede selvkostkalkyler for 2022 på tjenesteområdene for vann og avløp, renovasjon, feiling og plan- og byggesaker.

Det vises for øvrig til omtale av Oslo kommunens regnskap i årsberetningens del 1 og omtalen av den enkelte byrådsavdeling med underliggende virksomheter i årsberetningens del 2 hvor det er redegjort mer i detalj om avvik.

Bykassens driftsregnskap

Hovedoversikt driftsregnskap

Tall i mill.

	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Avvik	Regnskap 2021
Rammetilskudd	-7 785	-7 680	-11 010	106	-13 166
Inntekts- og formueskatt	-49 143	-46 300	-40 100	2 843	-41 695
Eiendomsskatt	-1 737	-1 750	-1 750	-13	-1 670
Andre generelle driftsinntekter	-783	-682	-323	102	-478
Sum generelle driftsinntekter	-59 449	-56 412	-53 183	3 037	-57 009
Sum bevilgninger, netto	56 037	60 145	53 024	4 108	52 990
Avskrivninger	1 990	5	0	-1 985	1 889
Sum netto driftsutgifter	58 028	60 150	53 024	2 122	54 879
Brutto driftsresultat	-1 421	3 738	-159	5 159	-2 130
Renteinntekter	-903	-764	-768	139	-624
Konserninterne renteinntekter	-122	0	0	122	-107
Utbytter	-1 942	-1 942	-1 629	0	-952
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	200	110	153	-91	173
Konserninterne renteutgifter	331	401	401	70	261
Avdrag på lån	28	28	0	0	28
Konserninterne avdrag på lån	1 532	1 532	1 532	0	2 388
Netto finansutgifter	-875	-636	-311	240	1 166
Motpost avskrivninger	-1 990	-5	0	1 985	-1 889
Netto driftsresultat	-4 287	3 097	-470	7 384	-2 853
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				0	
Overføring til investering	336	336	83	0	291
Overføring til investering - fond	412	571	469	159	650
Overføring til investering - virksomhetene samlet	57	57	0	0	60
Bruk av bundne driftsfond	-1 876	-2 294	-483	-417	-1 483
Avsetning til bundne driftsfond	1 531	511	283	-1 020	1 716
Bruk av driftsfond	-1 137	-4 630	-395	-3 492	-1 101
Avsetning til driftsfond	4 964	2 351	513	-2 614	2 721
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	4 287	-3 097	470	-7 384	2 853
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Nærmere om driftsresultatene til bykassens virksomheter (etater og bydeler)

Bykassens virksomheter (inkl. sentrale avsetninger) hadde i 2022 et samlet mindreforbruk på 4 234 mill. I dette resultatet ligger imidlertid at 3 067 mill. øremerkede midler ikke ble brukt i 2022. Korrigert for øremerkede midler og avregninger mot diverse fond, viser bykassens virksomheter/kapitler et mindreforbruk på den ordinære driften i 2022 med ca. 1 233 mill. I tabellen under gis det en sektorvis oversikt over disse avvikene.

Avvik driftsregnskapet pr. avdeling

Tall i tusen kr			
Sektor - netto drift	Netto	Særsk. overf.	Avvik ord. drift ¹
AIS	473 478	298 504	174 974
HEI	339 888	331 574	8 314
BYDELENE (+ kap. 303, 305, 306, 308)	1 339 165	1 061 620	277 545
OVK	237 558	252 073	-14 515
BYU	113 457	108 801	4 656
MOS	594 302	393 372	265 947
BLK	82 448	32 756	49 692
NOE	86 530	61 448	25 082
KIF	399 211	281 568	117 643
FIN	90 080	20 733	69 347
BYS	11 477	1 178	10 299
Sum bykassevirksomheter I	3 767 594	2 843 627	988 984
Sentrale avsetn. (kap 124, 192, 193)	466 701	223 000	243 701
Sum bykassen	4 234 295	3 066 627	1 232 685
<i>eksklusiv:</i>			
BYS	11 477	1 178	10 299
Sentrale avsetn.	466 701	223 000	243 701
MOS-selvfinansierende	202 981	-1 261	204 242
Sum bykassevirksomheter II	3 553 136	2 843 710	774 443

1 Avvik ordinær drift korrigert for øremerkede midler og diverse fond for MOS

Bykassens virksomheter/kapitlers netto mindreforbruk på ordinær drift med ca. 1 233 mill. kommer frem som differansen mellom virksomheter med mindreforbruk på 1 775 mill. fratrukket virksomheter med merforbruk på 542 mill. Driftsregnskapet for virksomhetens ordinære drift viser at 43 virksomheter/kapitler hadde et mindreforbruk på mer enn 5 mill. mens 9 virksomheter/kapitler hadde et merforbruk på mer enn 5 mill., jf. tabellene nedenfor.

Virksomheter/kapitler med merforbruk på ordinær drift større enn 5 mill. i 2022

Tall i tusen kr	
Virksomhet/kapittel - bykassen	Merforbruk ordinær drift
Utdanningsetaten, kap. 200	-365 258
Bydel Vestre Aker, kap. 007	-59 046
Renovasjons- og gjenvinningsetaten-selvkost, kap. 648	-25 118
Sykehjemsetaten, kap. 313	-19 977
Bydel Søndre Nordstrand, kap. 015	-19 184
Plan- og bygningsetaten, kap. 609	-15 515
Bydel Sagene, kap. 003	-13 978
Bydel St.Hanshaugen, kap. 004	-5 839
Renovasjons- og gjenvinningsetaten-næring, kap. 647	-5 284
Øvrige virksomheter/kapitler med merforbruk	-13 005
Sum virksomheter/kapitler med merforbruk	-542 204

Virksomheter/kapitler med mindreforbruk på ordinær drift større enn 5 mill. i 2022

Tall i tusen kr

Virksomhet/kapittel - bykassen	Mindreforbruk ordinær drift
Vann- og avløpsetaten, kap. 620	172 455
Grunnskolen, kap. 210	147 129
Videregående skoler, kap. 230	145 931
Voksenopplæring, kap. 294	143 000
Avsetning pensjon, kap. 193	127 217
Div. avsetninger og tilfæld. innt., kap. 192*	116 423
Bydel Gamle Oslo, kap. 001	74 204
Bydel Nordstrand, kap. 014	59 097
Bydel Frogner, kap. 005	57 680
Tilskudd til klima- og energiltak, kap. 770	56 905
Idrett, kap. 545	50 660
Bydel Alna, kap. 012	43 389
Bydel Stovner, kap. 011	41 713
Utviklings- og kompetanseetaten, kap. 125	40 203
Bymiljøetaten-parkering, kap. 543	38 276
Bymiljøetaten, kap. 542	30 056
Byråd/byrådsavdelingene, kap. 120	29 651
Bydel Grorud, kap. 010	26 006
Bydel Nordre Aker, kap. 008	24 921
Velferdsetaten, kap. 315	23 337
Bydel Østensjø, kap. 013	23 258
Eiendoms- og byfornyelsesetaten, kap. 400	19 301
Kemnerkontoret, kap. 130	19 075
Aktivitetsskolen, kap. 211	17 787
Munchmuseet, kap. 504	17 590
Oslobygg KF-overføring, kap. 179	16 366
Deichman bibliotek, kap. 505	15 292
Rådhusets forvaltningstjeneste, kap. 150	14 990
Diverse barnehagetiltak, kap. 306	14 329
Kulturetaten, kap. 502	13 989
Fagopplæring, kap. 231	13 629
Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning, kap. 317	12 229
Barne- og familieetaten, kap. 360	11 064
Helsetaten, kap. 314	10 939
Pedagogisk-psykologisk tjeneste, kap. 203	10 640
Diverse virksomheter og prosj. under FIN, kap. 122	10 069
Gravferdsetaten, kap. 590	9 037
Avsetning husleie idrettsprosjekter, kap. 548	8 418
Fagskoleopplæring, kap. 250	7 801
Bydelene-etabl. nye barnehager, kap. 305	7 642
ORIGO-digitaliseringsenhet, kap. 121	6 846
Næringsetaten, kap. 459	6 724
Bystyret m.v., kap. 100	6 615
Øvrige virksomheter/kapitler med mindreforbruk	33 006
Sum virksomheter/kapitler med mindreforbruk	1 774 889

*Mindreforbruket på kap. 192 med 116,4 mill. består i hovedsak av 94 mill. i bufferavsetning til rentekostnader ved strategisk eiendomskjøp, 39 mill. i avsetning til gjengs leie, samt diverse merinntekter på ca. 16,5 mil.

Virksomhetene hadde 3 067 mill. i ubrukte øremerkede driftsmidler ved utgangen av 2022, mot 2 733 mill. ved utgangen av 2021. Driftsregnskapet viser at 52 virksomheter/kapitler hadde mer enn 5 mill. i ubrukte øremerkede midler i 2022, jf. tabellen nedenfor.

Virksomheter/kapitler med ubrukte øremerkede midler større enn 5 mill. i 2022

Tall i tusen kr

Kapittel/virksomhet - bykassen	Ubrukte øremerkede midler 2022
Kjøp av transporttjenester, kap. 711	287 354
Div. avsetninger og tilfæld. innt., kap. 192*	223 000
Bydelene-avsetn., arbeid, integrering og sos.tj., kap. 307	209 816
Idrett, kap. 545	200 238
Helseetaten, kap. 314	157 710
Utdanningsetaten, kap. 200	125 165
Bydelene-avset. eldre, helse og sosiale tj., kap. 308	121 925
Bydel Gamle Oslo, kap. 001	116 849
Byomfattende tiltak avsetninger eldre, kap. 372	107 232
Bydel Søndre Nordstrand, kap. 015	92 144
Grunnskolen, kap. 210	92 064
Bostøtte og boligtilskudd, kap. 428	86 638
Velferdsetaten, kap. 315	79 619
Voksenopplæring, kap. 294	71 108
Bymiljøetaten, kap. 542	70 481
Sykehjemsetaten, kap. 313	68 186
Bydel Alna, kap. 012	63 397
Bydel Grorud, kap. 010	54 594
Bydel Nordstrand, kap. 014	53 127
Diverse barnehagetiltak, kap. 306	49 031
Bydel Grünerløkka, kap. 002	44 055
Overføring av statlige næringsrettede midler, kap. 456	42 959
Bydel Vestre Aker, kap. 007	40 564
Bydel Bjerke, kap. 009	39 481
Plan- og bygningsetaten, kap. 609	38 130
Eiendoms- og byfornyelsesetaten, kap. 400	37 482
Bydelene-avset. Barn og unge, kap. 303	34 463
Munchmuseet, kap. 504	33 262
Bydel Frogner, kap. 005	30 892
Byomfattende tiltak - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester, kap. 371	30 622
Bydel Stovner, kap. 011	30 358
Bydel St.Hanshaugen, kap. 004	27 294
Byråd/byrådsavdelingene, kap 120	25 026
Kulturetaten, kap. 502	22 069
Brann- og redningsetaten, kap. 650	22 017
Bydel Nordre Aker, kap. 008	18 725
Diverse virksomheter og prosj. under FIN, kap. 122	18 608
Næringsutvikling, kap. 455	18 489
Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging og arbeid, kap. 319	18 464
Deichman bibliotek, kap. 505	16 930
Fagopplæring, kap. 231	16 507
Bydel Østensjø, kap. 013	16 099
Klimaetaten, kap. 771	13 496
Byantikvaren, kap. 520	12 982
Bydel Sagene, kap. 003	12 848
Videregående skoler, kap. 230	12 175
Fagskoleopplæring, kap. 250	10 705
Oslo sør-satsingen, kap. 481	9 372
Kulturtilskudd m.m., kap. 500	9 069
Indre øst-satsingen, kap. 483	7 154
Bydel Ullern, kap. 006	5 958
Beredskapsetaten, kap. 184	5 130
Øvrige virksomheter/kapitler med mindreforbruk	15 564
Sum virksomheter/kapitler med mindreforbruk	3 066 627

*Ubrukte øremerkede midler på kap. 192 gjelder 113 mill. avsatt til kollektivtransport, 100 mill. avsatt til planleggingsmidler Fillipstad og 10 mill. avsatt til strømkompensasjon.

Ubrukte øremerkede midler

Tall i mill.

	2018	2019	2020	2021	2022
Stat/private/andre kilder	488	564	898	1 223	1 082
Kommunale	1 316	1 041	967	1 510	1 984
Sum ubrukte øremerkede midler	1 804	1 605	1 865	2 733	3 067
Endring fra året før	657	-199	261	868	333

Bydelene (eksklusiv kap. 303, 305, 306, 307 og 308) hadde et samlet mindreforbruk på 902 mill. Korrigert for ubrukte øremerkede midler, har bydelene et samlet mindreforbruk på 255,5 mill.

I 2022 hadde 13 bydeler mindreforbruk med til sammen 921,5 mill., mens 2 bydeler hadde merforbruk på til sammen 19,6 mill. (eksklusiv særskilte overføringer hadde 10 bydeler et samlet mindreforbruk på 355,5 mill., mens 5 bydeler hadde et merforbruk på til sammen 100 mill.).

Virksomheter som hadde et mindreforbruk innenfor 4 %-grensen (dvs. 4 % av brutto driftsutgifter i opprinnelig budsjett 2022 eksklusiv øremerkede midler) i 2022 får normalt økt budsjettrammen i 2023 tilsvarende. På samme måte reduseres normalt budsjettrammen i 2023 for virksomheter som hadde merforbruk innenfor 4 %-grensen i 2022. Regnskapet viser at mindreforbruk og merforbruk innenfor 4 %-grensen ble henholdsvis ca. 777,4 mill. og ca. 148,2 mill. Samlet er det dermed netto 629,2 mill. i mindreforbruk etter 4 %-grensen. som i 2022-regnskapet er avsatt til fond. Tilsvarende avsetning i 2021-regnskapet var 774 mill.

Virksomhetenes mindreforbruk utover 4 %-grensen, som trekkes inn til bykassa, ble ca. 117,5 mill. i 2022 fordelt på 18 virksomheter/kapitler. Etter reglene skal merforbruk utover 4 %-grensen dekkes av bykassen. Det var 3 virksomheter/kapitler som hadde merforbruk utover denne grensen med til sammen 6,4 mill. i 2022.

Fremføringer etter 4 % -reglen

Mill.kr

Fremføringer 4 % (5 % 2018-2020)	2018	2019	2020	2021	2022
Bydelene	267	229	286	324	255
endring fra året før	-23	-38	57	38	-69
Utdanningsetaten	433	379	326	301	121
endring fra året før	92	-54	-53	-25	-180
Øvrige	233	245	334	149	253
endring fra året før	75	12	89	-185	104
Sum 4 % totalt	933	853	946	774	629
endring fra året før	145	-80	93	-172	-145

Overføring av mer-/mindreforbruk 4 % -reglen

Overføring av mer-/mindreforbruk 4 %-reglene (tall i tusen)	2021	2022	Endring
315 Velferdsetaten	1 987	23 338	21 351
350 Trygdeordninger	-202	-264	-62
371 Byomfattende tiltak - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester	-	-1	-1
384 Hjelpemiddelformidlingen i Oslo	-695	-1 238	-543
Sum AIS (eks. Utdanningsetatens kapitler 250 og 294)	1 090	21 835	20 745
121 ORIGO Digitaliseringsenhet	-731	4 426	5 157
313 Sykehjemsetaten	1 196	-19 977	-21 173
314 Helseetaten	31 482	10 939	-20 543
316 Opplæringskont. Helse- og oppvekst	975	816	-159
317 Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning	17 887	12 228	-5 659
372 Byomfattende tiltak, avsetnt. helse, eldre og innb.	-3	-	3
374 Prosjekteringsmidler	-40	-41	-1
Sum HEI	50 766	8 391	-42 375

Overføring av mer-/mindreforbruk 4 %-reglene (tall i tusen)	2021	2022	Endring
1 Gamle Oslo	61 184	74 204	13 020
2 Grünerløkka	25 268	-1 905	-27 173
3 Sagene	-17 488	-13 979	3 509
4 St.Hanshaugen	-2 375	-5 840	-3 465
5 Frogner	62 108	57 678	-4 430
6 Ullern	14 869	310	-14 559
7 Vestre Aker	-42 651	-59 046	-16 395
8 Nordre Aker	30 590	24 919	-5 671
9 Bjerke	16 634	4 855	-11 779
10 Grorud	20 742	26 005	5 263
11 Stovner	45 390	41 711	-3 679
12 Alna	47 778	43 388	-4 390
13 Østensjø	14 419	23 256	8 837
14 Nordstrand	62 277	59 095	-3 182
15 Søndre Nordstrand	-14 429	-19 185	-4 756
Sum bydelene	324 316	255 466	-68 850
306 Diverse barnehagetiltak	4 510	4 631	121
308 Bydelene-avset. helse, eldre og sosiale tj.	383	72	-311
Sum avsetninger bydelene	4 893	4 703	-190
455 Næringsutvikling	1 838	1 703	-135
456 Overføring av statlige næringsrettede midler	1 079	-	-1 079
459 Næringsetaten	-610	2 459	3 069
Sum NOE	2 307	4 162	1 855
500 Kulturtilskudd mm.	-273	2 884	3 157
502 Kulturetaten	12 091	13 999	1 908
504 Munchmuseet	15 924	15 067	-857
505 Deichman bibliotek	9 712	15 290	5 578
545 Idrett	6 308	34 079	27 771
590 Gravferdsetaten	6 205	6 716	511
Sum KIF	49 967	88 035	38 068
Utdanningsetaten	301 237	121 159	-180 078
360 Barne- og familieetaten - barnevern	-28 296	11 063	39 359
Sum OVK (inkl. kap. 250 og 294)	272 941	132 222	-140 719
400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten	1 902	8 599	6 697
520 Byantikvaren	687	866	179
609 Plan- og bygningsetaten	-3 885	-15 514	-11 629
Sum BYU	-1 296	-6 049	-4 753
542 Bymiljøetaten	31 275	30 910	-365
543 Bymiljøetaten - parkering	9 854	10 627	773
647 Renovasjons- og gjenvinningsetaten-næring	3 044	-2 918	-5 962
650 Brann- og redningsetaten	-21 307	-5 301	16 006
752 Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel	-122	128	250
761 Sykkelprosjektet	2 876	-2 975	-5 851
771 Klimaetaten	2 102	2 620	518
Sum MOS	27 722	33 091	5 369
122 Diverse virksomheter og prosj. under FIN	1 171	3 256	2 085
125 Utviklings- og kompetansetaten	12 266	40 202	27 936
130 Innkrevingsetaten	5 241	5 387	146
Sum FIN	18 678	48 845	30 167
Sum BLK	14 898	31 066	16 168
Sum BYS	8 082	7 477	-605
SUM TOTALT	774 364	629 244	-145 120

Bykassens investeringsregnskap

Tall i mill.

	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Avvik 2022	Regnskap 2021
Investeringer i varige driftsmidler	9 391	14 450	10 527	5 059	6 756
Tilskudd til andres investeringer	1 106	1 277	327	171	340
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	13 846	13 846	0	0	0
Utlån av egne midler	6 225	7 150	961	925	1 162
Interne utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
Interne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	30 568	36 724	11 815	6 156	8 258
Kompensasjon for merverdiavgift	-396	-1 019	-464	-623	-492
Tilskudd fra andre	-3 006	-2 814	-2 912	192	-1 730
Salg av varige driftsmidler	147	-8	-85	-155	-607
Salg av finansielle anleggsmidler	-12 206	-12 207	0	-1	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-7 539	-7 544	-201	-5	-1 188
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	-2	-2	-2	0
Bruk av lån	0	0	0	0	0
Bruk av interne lån	-3 342	-17 877	-7 722	-14 535	-3 581
Sum investeringsinntekter	-26 342	-41 472	-11 386	-15 129	-7 597
Videreutlån	1 933	1 806	1 806	-127	1 513
Bruk av lån til videreutlån	-1 932	-1 800	-1 800	132	-1 512
Avdrag på lån til videreutlån	963	1 452	917	489	1 332
Mottatte avdrag på videreutlån	-777	-800	-800	-23	-788
Netto utgifter videreutlån	188	658	123	470	545
Overføring fra drift	-805	-964	-552	-159	-1 000
Bruk av bundne investeringsfond	-550	-561	0	-11	1 009
Avsetninger til bundne investeringsfond	560	61	0	-499	536
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	5 554	5 554	0	0	5 821
Sum overføring fra drift og netto avsetning	4 759	4 090	-551	-669	4 348
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	9 172	0	0	-9 172	5 554

Investeringer i varige driftsmidler fordelt pr. sektor:

Mill.kr

Investeringer i varige driftsmidler pr. sektor	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Avvik	Regnskap 2021
Bydelene (HEI, AIS og OVK)	67	540	64	473	74
Helse, eldre og innbyggertj. - byomfattende (HEI)	211	769	257	559	178
Arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	11	16	7	5	7
Oppvekst og kunnskap (OVK)	191	349	170	159	262
Byutvikling (BYU)	94	898	409	803	336
Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	3 342	4 336	3 865	994	2 826
Miljø og samferdsel, selvfin. Miljøetater (MOS)	5 004	5 843	4 828	839	2 673
Byrådslederens kontor (BLK)	13	126	81	113	10
Næring og eierskap (NOE)	0	485	200	485	-
Kultur, idrett og frivillighet (KIF)	371	672	386	301	261
Finans (FIN)	117	379	210	261	61
Bystyrets organer (BYS)	-	-	-	-	-
Avsetningskapitler etc. (FIN)	-30	38	50	68	68
Sum investeringer i varige driftsmidler	9 391	14 450	10 527	5 059	6 756

Bykassevirksomheter/kapitler hvor det er investert for 30 mill. eller mer i 2022:

Mill.kr

Investeringer i varige driftsmidler - Bykassen	regn 2022
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	4 871
712 Fornebubanen (MOS)	2 144
542 Bymiljøetaten (MOS)	662
761 Sykkelprosjektet (MOS)	493
545 Idrett (KIF)	234
200 Utdanningsetaten (OVK)	150
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	134
121 Oslo Origo (HEI)	122
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	114
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	84
502 Kulturetaten (KIF)	76
314 Helseetaten (HEI)	53
313 Sykehjemsetaten (HEI)	36
590 Gravferdsetaten (KIF)	35
Sum øvrige virksomheter	185
Sum investeringer i varige driftsmidler - Bykassen	9 391

Investeringsprosjekter i bykassen hvor det er investert for mer enn 30 mill. i 2022:

Mill.kr

Kapittel(T)	Prosjekt	Prosjekt(T)	Regnskap
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119059	Ny vannforsyning Oslo	3 660
712 Fornebubanen (MOS)	120001	Fornebubanen	2 142
761 Sykkelprosjektet (MOS)	119037	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	194
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	120004	VAV - Rehabiliteringsplan Vann og avløp	194
761 Sykkelprosjektet (MOS)	111013	Gang-, sykkelveier og sykkelparkering	155
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	121013	VAV - Ufordelte prosjekter	150
545 Idrett (KIF)	121017	Skateanlegg og klubbhus Jordal	139
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	117014	Skullerud-Enebakk ny overføringsledning	134
761 Sykkelprosjektet (MOS)	122042	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	122
121 Oslo Origo (HEI)	122049	ORIGO - Digitalisering	122
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	121014	VAV - Rehabiliteringsplan Vann og avløp	116
200 Utdanningsetaten (OVK)	106040	Utdanningsetaten - inventar og utstyr	90
542 Bymiljøetaten (MOS)	115055	Kollektivprioriteringer	81
542 Bymiljøetaten (MOS)	117006	Byutvikling	81
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119018	VAV - Rehabiliteringsplan vann og avløp	78
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	120003	VAV - Ufordelte prosjekter	63
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119014	Holmenkollen Voksenåsen – styrking/sikring vann	60
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119013	Holmenkollen Voksenåsen – overføringsledning	58
542 Bymiljøetaten (MOS)	113009	Universell utforming	57
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119017	VAV – Ufordelte prosjekter	57
542 Bymiljøetaten (MOS)	115012	Trafikksikkerhet	56
542 Bymiljøetaten (MOS)	113005	Program Gateopprustning	54
542 Bymiljøetaten (MOS)	117002	Program bilfritt byliv	51
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten – selvkost (MOS)	119044	Produksjonsanleggene	46
545 Idrett (KIF)	117011	Investering på idrettsområdet	45
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122046	VAV - Ufordelte prosjekter	45
200 Utdanningsetaten (OVK)	115023	IKT-utvikling skoler	43
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten – selvkost (MOS)	117016	REN Langøyene opprydding	38
542 Bymiljøetaten (MOS)	112024	Bedre gate og parkbelysning (kriminalitetsbekjempelse)	35
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten – selvkost (MOS)	117048	Renovasjonsbiler	34
542 Bymiljøetaten (MOS)	119030	Klosterenga park	33
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	121005	Sentrale IKT-sikkerhetsfunksjoner	32
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	121010	Sandstuveien - sikre vannforsyning 205	32
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119016	Miljøtiltak Tåsen	30

For 25 av bykassens virksomheter/kapitler er det investeringsavvik (mindreforbruk) på mer enn 20 mill. i 2022, jf. tabellen nedenfor.

Virksomheter/kapitler med investeringsavvik større enn 20 mill. i 2022:

Kapittel/virksomhet	Investeringsavvik 2022
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	765
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	727
542 Bymiljøetaten (MOS)	516
180 Usikkerhetsavsetning invest. (NOE)	484
712 Fornebubanen (MOS)	416
307 Bydelene - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	231
313 Sykehjemsetaten (HEI)	192
121 Oslo Origo (HEI)	177
308 Bydelene - avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	161
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	138
122 Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	123
502 Kulturetaten (KIF)	123
150 Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	113
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	112
200 Utdanningsetaten (OVK)	101
372 Byomfattende tiltak - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	99
314 Helseetaten (HEI)	90
192 Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	68
271 Bydelsoppgaver (OVK)	56
590 Gravferdsetaten (KIF)	55
504 Munchmuseet (KIF)	52
545 Idrett (KIF)	45
543 Bymiljøetaten - parkering (MOS)	42
505 Deichman bibliotek (KIF)	25
416 Fornebu-utbyggingen (BYU)	22
Sum øvrige virksomheter/kapitler	125
Sum investeringsavvik - Bykassen	5 059

Investeringsprosjekter i bykassen med avvik på 30 mill. eller mer i 2022:

Mill.kr

Kapittel(T)	Prosjekt	Prosjekt(T)	Avvik
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	107009	Eiendomserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.	569
180 Usikkerhetsavsetning invest. (NOE)	119005	Risikoavsetning P85 - 20%	484
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122047	VAV - Rehabiliteringsplan vann og avløp	364
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122046	VAV - Ufordelte prosjekter	332
712 Fornebubanen (MOS)	120001	Fornebubanen	285
307 Bydelene - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	122082	Ukrainaavsetning	200
121 Oslo Origo (HEI)	122049	ORIGO - Digitalisering	177
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	117013	Rentvannbasseng Oset	171
313 Sykehjemsetaten (HEI)	107006	Inventar og utstyr sykehjem	161
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	114018	Bekkelaget avløpsrenseanlegg - utvidelse	115
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119059	Ny vannforsyning Oslo	113
308 Bydelene - avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	113041	El-biler	112
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	117014	Skullerud-Enebakk ny overføringsledning	107
712 Fornebubanen (MOS)	117046	Innløsning av boliger	101
150 Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	122001	Rehabilitering Rådhuset, tårn og fasade	76
761 Sykkelprosjektet (MOS)	119037	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	66
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	119044	Produksjonsanleggene	62
122 Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	116020	Avsetning Sak-/arkiv system	58
542 Bymiljøetaten (MOS)	117002	Program bilfritt byliv	56
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	106017	Kontraktsforp.kjøp	54
504 Munchmuseet (KIF)	118018	Applikasjonsprosjektet	50
761 Sykkelprosjektet (MOS)	115056	Gang- og sykkelveier, sykkelparkering	47
308 Bydelene - avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	116019	IKT fagsystemportefølje/plattform	45
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	116032	Skar leir - vann og avløp	43
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	122006	Avsetn. til forvaltning av fellessystemer og felles IKT - infrastruktur	41
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	118005	Haus (kulturhus)	40
542 Bymiljøetaten (MOS)	119011	Rehabiliteringsprosjekter	39
372 Byomfattende tiltak - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	115030	Velferdsteknologi	39
545 Idrett (KIF)	117011	Investering på idrettsområdet	38
192 Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	118066	Avsetning EPJ - ny storbylegevakt	38
122 Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	118025	Avsetning - Konsolidering av IKT-systemer	37
542 Bymiljøetaten (MOS)	117003	Friluftsliv	36
542 Bymiljøetaten (MOS)	120059	Kjøp av utslippsfrie tunge kjøretøy og anleggsmaskiner - BYM	36
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	118025	Avsetning - Konsolidering av IKT-systemer	36
200 Utdanningsetaten (OVK)	106040	Utdanningsetaten - inventar og utstyr	35
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	116037	Kommunens kulturhus (Hausmania) - rehab	33
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	122062	Utskifting av stasjonære datamaskiner	33
314 Helseetaten (HEI)	120005	Tannklinikplan - Inventar og utstyr nye klinikker	32
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	113012	Utstyr, transportmidler, maskiner	32
712 Fornebubanen (MOS)	122044	Nullutslipp i anleggsgjennomføringen - Fornebubanen	31

Beregning av selvkosttjenester 2022

Nedenfor er det redegjort nærmere for beregnede selvkostkalkyler for vann og avløp, renovasjon, feiing og plan- og byggesaker. Kommunen har valgt å subsidiere plan- og byggesaker mens de øvrige nevnte tjenestekområdene forutsettes 100 % gebyrfinansiert.

I beregningen av selvkostkalkylen inngår kapitalkostnader knyttet til investeringer i form av kalkulatoriske renter og avskrivninger. Etter retningslinjene skal det benyttes 5-årig pengemarkedsrente (SWAP) tillagt 0,5 %-poeng i beregning av kalkulatoriske rentekostnader. I beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det benyttes lineære avskrivninger fordelt over investeringens forventede levetid.

Den andelen av gebyrinntektene som skal dekke kapitalkostnadene i selvkostkalkylen tilfaller bykassen som kompensasjon for den kapitalen bykassen har stilt til disposisjon for å finansiere investeringene. I praksis skal dette dekke bykassens rente- og avdragsutgifter for de lån bykassen tar opp for å finansiere investeringer på selvkostområdet.

Etter de statlige retningslinjene, når det forutsettes 100 % kostnadsdekning av selvkosttjenester, legges det til grunn at gebyrinntekter og kostnader innenfor en periode på 5 år skal balansere hverandre. Midlertidig underskudd fremkommer ved negative selvkostfond mens midlertidige overskudd fremkommer ved positive selvkostfond.

Etter de kommunale regnskapsreglene er det ikke tillatt å fremstå med negative selvkostfond i kommunens balanseregnskap (kan ikke være mindre enn 0). Omtalen av selvkostkalkylene nedenfor viser at selvkostfondene for vann og avløp fremstår med negative fond på hhv. 194,7 og 74,3 mill. mens selvkostfondet for renovasjon fremstår med et negativt fond på 230,4 mill. ved utgangen av 2022. Dette er noe mer enn forutsatt og må i hovedsak ses i sammenheng med høyere kalkulatorisk rentesats og ekstraordinær nedskrivning av biogassanlegget på Nes i Romerike.

Selvkostkalkyle for vann og avløp

Tall i mill.								
		regn 2022	regn 2022	regn 2022	regn 2021	regn 2020	regn 2019	regn 2018
				Sum vann og avløp	Sum vann og avløp	Sum vann og avløp	Sum vann og avløp	Sum vann og avløp
	Selvkostkalkyle - vann og avløp	Vann	Avløp					
A	Direkte driftskostnader	570,3	712,5	1 282,8	1 073,0	1 017,3	819,1	935,0
B	Henførbare indirekte driftskostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	-	166,6	1,8
C	Kalkulatoriske rentekostnader	406,8	303,7	710,5	330,0	209,7	296,5	273,7
D	Kalkulatoriske avskrivninger	252,2	310,4	562,6	489,6	463,8	440,2	431,0
E	Andre inntekter og kostnader	119,7	104,5	224,2	107,7	99,6	82,5	72,1
F	Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	1 109,6	1 222,1	2 331,8	1 784,9	1 591,3	1 639,9	1 569,4
G	Gebyrinntekter	950,4	959,4	1 909,8	1 773,5	1 762,8	1 603,3	1 472,7
H	Årets finansielle resultat (G-F)	-159,2	-262,8	-422,0	-11,4	171,4	-36,6	-96,7
I	Finansiell dekningsgrad (G/F)	86 %	78 %	82 %	99 %	111 %	98 %	94 %
J	Saldo selvkostfond pr. 31.12	-194,5	-74,3	-268,7	155,2	138,2	-41,1	-4,4

Selvkostkalkylen for vann og avløp for 2022 viser et samlet underskudd på 422 mill. Det innebærer at årets gebyrinntekter er 18 %-poeng lavere enn årets kostnader. Gebyrsatsene for vann- og avløp ble økt med 6,5 % i 2022. Ved utgangen av 2022 viser kalkylen at selvkostfondet for vann er negativt med 194,5 mill. mens selvkostfondet for avløp er negativt med 74,3 mill.

Det følger av lov om kommunale vass- og avløpsanlegg at brukerne bør bære kostnadene forbundet med tjenestene. Kommunen er imidlertid ikke pålagt full kostnadsdekning. Bystyret har vedtatt at tjenester for vann og avløp skal være selvfinansierende – dvs. 100 % gebyrfinansiert.

Endring i satser for vann- og avløpsgebyr:

Vedtatte økninger i satsene for vann- og avløpsgebyr				
2022	2021	2020	2019	2018
6,5 %	1,5 %	10,5 %	9,5 %	5,0 %

Det vises for øvrig til nærmere omtale av Vann- og avløpsetaten i årsberetningens del 2 under Byrådsavdeling for miljø- og samferdsel.

Selvkostkalkyle for renovasjon

Tall i mill.

	Selvkostkalkyle - renovasjon	regn 2022	regn 2021	regn 2020	regn 2019	regn 2018
A	Direkte driftskostnader	1 035,8	931,2	893,0	758,0	876,7
B	Henførbare indirekte driftskostnader	1,9	2,0	7,2	98,2	5,1
C	Kalkulatoriske rentekostnader	55,9	31,5	22,7	39,3	15,7
D	Kalkulatoriske avskrivninger*	345,4	158,8	142,9	130,4	34,8
E	Andre inntekter og kostnader	175,3	165,4	152,3	157,9	73,7
F	Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	1 263,8	958,1	913,5	868,0	858,6
G	Gebyrinntekter	974,1	963,2	959,9	899,3	817,8
H	Årets finansielle resultat (G-F)	-289,6	5,1	46,4	31,3	-40,7
I	Finansiell dekningsgrad (G/F)	77 %	101 %	105 %	104 %	95 %
J	Saldo selvkostfond pr. 31.12	-230,4	62,2	55,9	9,1	-23,7

Selvkostkalkylen for renovasjon for 2022 viser et underskudd på 289,6 mill. Det innebærer at årets gebyrinntekter er 23 %-poeng lavere enn årets kostnader. Satsene for renovasjonsgebyr ble økt med 1,0 % i 2022. Ved utgangen av 2022 viser kalkylen at selvkostfondet for renovasjon er negativt med 230,4 mill.

Det følger av forurensningsloven at det innenfor avfallsområdet er pålagt at brukerbetalingen skal dekke alle kostnadene. Kommunen har med andre ord ikke anledning til å subsidiere tjenesten.

Endring i satser for renovasjonsgebyr:

Vedtatte økninger i satsene for renovasjonsgebyr				
2022	2021	2020	2019	2018
1,0 %	1,0 %	4,6 %	8,8 %	10,4 %

Det vises for øvrig til nærmere omtale av Renovasjons- og gjenvinningsetaten i årsberetningens del 2 under Byrådsavdeling for miljø- og samferdsel.

Selvkostkalkyle for feiing

Tall i mill.

	Selvkostkalkyle - feiing	regn 2022	regn 2021	regn 2020	regn 2019	regn 2018
A	Direkte driftskostnader	27,4	26,4	27,5	27,1	25,5
B	Henførbare indirekte driftskostnader	2,3	2,2	2,2	2,2	1,1
C	Kalkulatoriske rentekostnader	0,1	0,1	0,1	0,08	0,04
D	Kalkulatoriske avskrivninger	0,7	0,9	0,3	0,4	0,3
E	Andre inntekter og kostnader	1,1	3,7	1,6	2,0	1,0
F	Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	29,4	25,9	28,5	27,9	25,9
G	Gebyrinntekter	21,2	26,2	24,6	26,7	26,7
H	Årets finansielle resultat (G-F)	-8,2	0,3	-3,8	-1,2	0,8
I	Finansiell dekningsgrad (G/F)	72 %	101 %	87 %	96 %	103 %
J	Saldo selvkostfond pr. 31.12	2,7	10,7	10,2	13,7	14,5

Selvkostkalkylen for feiing for 2022 viser et underskudd på 8,2 mill. som avregnes mot selvkostfondet for feiing. Ved utgangen av 2022 viser kalkylen at selvkostfondet for feiing er positivt med 2,7 mill.

Det følger av brann- og eksplosjonsvernloven at brukerbetaling for feietjenester kan maksimalt settes til selvkost men at det ikke er pålagt full kostnadsdekning. Kommunen har med andre ord anledning til å subsidiere tjenesten men bystyret har vedtatt at feietjenesten skal være selvfinansierende – dvs. 100 % gebyrfinansiert.

Endring i satser for feiegebyr:

Vedtatte økninger i satsene for feiegebyr				
2022	2021	2020	2019	2018
*	*	-7,5 %	0,0 %	-6,5 %

*Tilsynsgebyr for feiing ble fastsatt til kr 171 i 2021. Uendret i 2022.

Feiegebyr for pipeløp ble fastsatt til kr 1 000 i 2021. Uendret i 2022.

Det vises for øvrig til nærmere omtale av Brann- og redningsetaten, som utfører feietjenesten, i årsberetningens del 2 under Byrådsavdeling for miljø- og samferdsel.

Selvkostkalkyle for plan- og byggesaker

Tall i mill.

	Selvkostkalkyle - plan- og byggesaker mv.	regn 2022	regn 2021	regn 2020	regn 2019	regn 2018
A	Direkte driftskostnader	268,3	292,6	278,5	294,9	311,9
B	Henførbare indirekte driftskostnader	24,2	2,1	2,7	5,4	9,5
C	Kalkulatoriske rentekostnader	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1
D	Kalkulatoriske avskrivninger	1,9	2,0	1,3	2,3	3,1
E	Andre inntekter og kostnader	15,9	13,2	15,9	20,5	19,0
F	Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	278,9	283,6	266,6	282,2	305,7
G	Gebyrinntekter	179,1	188,2	196,3	196,9	204,9
H	Årets finansielle resultat (G-F)	-99,8	-95,4	-70,3	-85,2	-100,8
I	Finansiell dekningsgrad (G/F)	64 %	66 %	74 %	70 %	67 %

Selvkostkalkylen for plan- og byggesaker for 2022 viser et underskudd på 99,8 mill. Det innebærer at årets gebyrinntekter dekker 64 % av årets kostnader.

Det følger av plan- og bygningsloven at brukerbetaling maksimalt kan dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.

Det følger av matrikkeloven at kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferding av matrikkelbrev og annet arbeid etter regulativ fastsatt av kommunestyret selv. Gebyrene kan i sum ikke være høyere enn nødvendige kostnader kommunen har med slikt arbeid.

Bystyret har vedtatt å subsidiere tjenestene for plan- og byggesaker mv.

Endring i satser for plan- og byggesaksgebyr:

Vedtatte økninger i satsene for plan- og byggesaksgebyr (kommunal deflator)				
2022	2021	2020	2019	2018
2,5 %	2,7 %	3,1 %	2,7 %	2,6 %

Det vises for øvrig til nærmere omtale av Plan- og bygningsetaten i årsberetningens del 2 under Byrådsavdeling for byutvikling.

KAPITTELVIS GJENNOMGANG AV MÅL OG RESULTATER

Bydelene

Ansvarsområde

Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester har ansvar for tjenestetilbudet i bydelene. Ansvar for barnehager, helsetjenester for barn og unge og det kommunale barnevernet ligger i sin helhet hos Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap. Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester har ansvar for tjenester i bydelene innen arbeid og velferd, NAV, tiltak innen rusfeltet, boligsosialt arbeid, forebyggende tiltak, fritidsklubber og fritidstilbud rettet mot barn og unge, kriminalitetsforebyggende arbeid for ungdom, SaLTo, bosetting og integrering av flyktninger, mangfold og tilrettelagt transport.

Tall i mill					
Bydelene	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	32 295,5	33 397,0	3 743,9	33 221,6	-175,4
Netto driftsutgifter	26 612,9	27 577,7	26 246,9	28 916,8	1 339,2
Brutto investeringsutgifter	73,9	67,3	64,0	539,9	472,6

Tall i tabellen er inklusive de sentrale kapitlene 303, 305, 306, 307 og 308.

Punkter som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- Byrådet er opptatt av å gi alle barn like muligheter og har flere satsinger med forsterket bemanning i barnehager i levekårsutsatte områder. I bydelene med størst levekårsutfordringer er det en klar overvekt av kommunale barnehager. Totalt var det i 2022 53 kommunale barnehager og 13 private barnehager som hadde økt grunnbemanning, finansiert av kommunale og statlige midler. I tillegg har seks kommunale barnehager ansatt ekstra ressurspedagog.
- Andelen barnehagelærere i barnehagene økte svakt i 2022. Ved utgangen av 2022 hadde 41,3 % av ansatte i grunnbemanningen i kommunale barnehager barnehagelærerutdanning, mot 41,1 % i 2021. Andelen fagarbeidere i de kommunale barnehagene økte fra 23,3 % i 2021 til 24,5 % i 2022.
- Det er gjennomført barnevernsøvelser og informasjonsarbeid på ulike arenaer.
- Kommunens rutine og veileder for bruk av tolk i barnevernet benyttes, og barnevernstjenesten deltar på kurs om god tolkepraksis.
- Barnevernstjenestene samarbeider med Oslo kriesenter i henhold til samarbeidsavtale.
- Byrådet styrket i revidert budsjett 2021 helsestasjons- og skolehelsetjenesten og Oslohjelpa med 48 mill. over tre budsjettår for å forsterke arbeidet med psykisk helse blant barn og unge og dempe ettervirkningene av pandemien. I 2022 ble tildelingen forsterket med 8,2 mill. Dette har bidratt til økt kompetanse og tilgjengelighet i tjenestene.
- Alle bydelene har i 2022 gitt tilbud om hjemmebesøk gjennom Nye Familier.
- I 2022 ble tilbud om langtidsvirkende prevensjon til kvinner med lave kunnskaper om egen kropp og seksuell helse (tidligere FAFUS) implementert i ordinær drift.
- Tilbud om gratis prevensjon til unge under 16 år inngår nå som en del av det ordinære tilbudet i tjenesten.
- Bydelene har fokus på å øke kompetansen for ansatte innen CRPD (FN-konvensjonen for mennesker med funksjonsnedsettelse) og implementere den nye veilederen «Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming».

- De fleste bydeler har FACT-team som bidrar til å stabilisere boforhold, økonomisituasjon og helsetilbud for den enkelte
- Flere bydeler oppgir at oversettelser, klart språk og bruk av tolk har vært viktige virkemidler i arbeidet med å sikre at innbyggere med ulike forutsetninger og helsekompetanse kan nyttiggjøre seg informasjon og kommunikasjon med bydelens tjenester. Dette er viktige erfaringer som blant annet pandemien har bidratt til å forsterke.
- Frisklivssentralene er videreutviklet og kapasiteten og tilbudet er utvidet som en følge av at bydelene fikk tilført to årsverk i to år til arbeid med psykiske og somatiske ettervirkninger av korona.
- Det er fortsatt stor aktivitet i bydelene for å ta i bruk trygghetsskapende teknologi i form av medisindispensere, GPS og digitalt tilsyn.
- Det er gjort fremskritt i bruk digitale plattformer i møte med innbyggerne innenfor digital hjemmeoppfølging (DHO).
- Bydelene har med bistand fra Helseetaten styrket arbeidet i samhandlingen mellom de kommunale tjenestene og på tvers av forvaltningsnivåer med fokus på deling av helserelaterte opplysninger.
- Det er bosatt 1 929 flyktninger i Oslos bydeler i løpet av året.
- Totalt har over 4 000 unge hatt en ferie- eller deltidsjobb i løpet av året.
- Det er fordelt 33,5 mill. til oppsøkende arbeid i bydelene rettet mot ungdom som ikke er i jobb, utdanning eller deltar i arbeidsrettet aktivitet
- Det er fordelt 10 mill. til innsats for å øke sysselsettingsandelen i bydeler der denne er særlig lav
- Innsats for å gi flere muligheter for tilrettelagt arbeid har gitt over 200 nye arbeidsplasser i løpet av tre år (2020, 2021 og 2022).
- Den økonomiske situasjonen til barnefamilier som er avhengig av sosialhjelp er styrket i 2022. Barnetilleggene i veiledende norm for økonomisk sosialhjelp er økt fra 1. september 2022.
- Rådgivende enhet for russaker er etablert i alle bydeler.
- Oppfølgingstjenester og/eller ambulerende team på rusfeltet er etablert i alle bydeler.
- Det er aktivitetstilbud til personer med rusproblemer i alle bydeler og flere bydeler har også arbeidsrettede tilbud.

Befolkning pr. 1. januar

Bydel	2019	2020	2021	2022	2023	%- endring 2019- 2023	%- endring 2022- 2023
1 Gamle Oslo	55 683	58 671	59 876	60 209	61 756	10,9 %	2,6 %
2 Grünerløkka	60 844	62 423	63 456	63 891	64 270	5,6 %	0,6 %
3 Sagene	43 801	45 089	45 672	46 424	46 984	7,3 %	1,2 %
4 St. Hanshaugen	38 400	38 945	38 864	39 066	39 487	2,8 %	1,1 %
5 Frogner	58 897	59 269	59 015	59 026	60 163	2,1 %	1,9 %
6 Ullern	33 760	34 569	34 894	34 896	35 198	4,3 %	0,9 %
7 Vestre Aker	49 153	50 157	50 558	50 784	51 487	4,7 %	1,4 %
8 Nordre Aker	51 558	52 327	52 634	53 109	53 697	4,1 %	1,1 %
9 Bjerke	32 500	33 422	34 003	35 117	36 335	11,8 %	3,5 %
10 Grorud	27 583	27 707	27 455	27 457	27 773	0,7 %	1,2 %
11 Stovner	32 909	33 316	33 279	33 259	33 755	2,6 %	1,5 %
12 Alna	49 457	49 801	49 577	49 373	49 759	0,6 %	0,8 %
13 Østensjø	50 427	50 806	50 791	50 837	51 340	1,8 %	1,0 %
14 Nordstrand	51 882	52 459	52 583	52 595	53 151	2,4 %	1,1 %
15 Søndre Nordstrand	38 803	39 066	39 097	39 037	39 127	0,8 %	0,2 %
Sum bydelene	675 657	688 027	691 754	695 080	704 282	4,2 %	1,3 %
Øvrige	5 414	5 467	5 256	4 747	4 755	-12,2 %	0,2 %
Sum Oslo	681 071	693 494	697 010	699 827	709 037	4,1 %	1,3 %
Sum endring fra året før		12 423	3 516	2 817	9 210		

Aldersfordeling av befolkning i de ulike bydelene

Bydel	Aldersgrupper						Sum	Bydelens andel av Oslos befolkning
	0-5	6-15	16-19	20-66	67-79	80+		
1 Gamle Oslo	4 248	4 797	1 513	47 099	3 353	746	61 756	8,7 %
2 Grunerløkka	4 072	3 905	1 409	51 284	2 860	740	64 270	9,1 %
3 Sagene	3 094	2 785	908	36 817	2 648	732	46 984	6,6 %
4 St. Hanshaugen	1 847	2 131	864	31 652	2 190	803	39 487	5,6 %
5 Frogner	2 460	3 368	1 543	44 677	5 880	2 235	60 163	8,5 %
6 Ullern	2 309	4 068	1 532	20 849	4 586	1 854	35 198	5,0 %
7 Vestre Aker	4 027	6 903	2 500	29 711	5 964	2 382	51 487	7,3 %
8 Nordre Aker	3 630	6 708	2 614	33 951	4 816	1 978	53 697	7,6 %
9 Bjerke	2 887	4 420	1 622	23 984	2 419	1 003	36 335	5,1 %
10 Grorud	1 835	3 196	1 316	18 041	2 388	997	27 773	3,9 %
11 Stovner	2 280	4 384	1 966	20 637	3 180	1 308	33 755	4,8 %
12 Alna	3 432	6 048	2 284	31 573	4 690	1 732	49 759	7,0 %
13 Østensjø	3 551	6 674	2 292	31 952	4 502	2 369	51 340	7,2 %
14 Nordstrand	3 646	6 854	2 585	32 046	5 670	2 350	53 151	7,5 %
15 Søndre Nordstrand	2 828	5 539	2 296	24 287	3 377	800	39 127	5,5 %
Sum bydelene	46 146	71 780	27 244	478 560	58 523	22 029	704 282	99,3 %
Øvrige	203	455	164	3 574	286	73	4 755	0,7 %
Sum Oslo	46 349	72 235	27 408	482 134	58 809	22 102	709 037	100 %

Nedenfor presenteres de viktigste resultater innenfor hvert funksjonsområde, samt en oversikt over utgiftsfordelingen mellom og innenfor hvert funksjonsområde, fordelt på KOSTRA funksjon.

Tall i mill

Netto driftsutgifter pr. funksjonsområde	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
FO-1 Administrasjon og fellesutgifter	353,8	488,5	680,2	369,1	311,1
FO-2A Barnehager	7 664,6	7 281,7	8 021,4	7 913,6	107,8
FO-2B Barnevern	1 983,9	1 880,5	2 019,5	2 023,6	- 4,1
FO-2C Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste	1 094,7	984,2	1 289,5	1 175,8	113,7
FO-3 Helse og omsorg	12 441,5	11 666,2	12 582,4	12 636,4	- 54,0
FO-4A Sosiale tjenester	1 533,9	1 387,2	2 074,6	1 729,9	344,7
FO-4B Kvalifiseringsprogram	389,0	434,8	423,9	387,4	36,5
FO-4C Økonomisk sosialhjelp	1 289,9	1 419,0	1 459,5	1 413,3	46,2
Totalt	26 751,4	25 542,1	28 551,0	27 649,2	901,9

Tabellen over viser samlet budsjettavvik for bydelene og avvik per funksjonsområde i forhold til bydelenes interne budsjettfordeling. Bydelene samlet hadde netto mindreforbruk på 902 mill. før det korrigeres for øremerkede midler.

I 2022 hadde bydelene 646 mill. i ubrukte øremerkede midler. Dette er en økning på 92 mill. sammenlignet med 2021. Dette fordeler seg med 295 mill. i rent kommunale midler og 351 mill. i midler som helt eller delvis er finansiert av statlige/private øremerkede midler. Det siste året har det skjedd en økning for ubrukte kommunalt øremerkede midler på 62 mill. Ubrukte statlige/private øremerkede midler er økt med 30 mill. Økning i ubrukte øremerkede midler handler til dels om at koronapandemien også i 2022 har gitt forsinket fremdrift på en del prosjekter.

En del av ubrukte kommunale midler er øremerkede tildelinger fra avsetningskapitlene for bydelene. Det handler blant annet om rekrutteringstiltak og språkstimuleringstiltak i barnehager, tiltak i sosiale tjenester og prosjektbevilgninger innenfor helse og omsorg. Enkelte bydeler har overført deler av bosettingstilskudd til flyktninger som ubrukte midler til 2023, blant annet som en følge av at det er gitt midler til flyktninger som enten ble bosatt på slutten av året eller som først blir bosatt i 2023. Det er også kommunale ubrukte midler knyttet til områdeløft i enkelte bydeler.

Statlige øremerkede midler dekker alle tjenesteområder og handler i stor grad om øremerkede midler som er tildelt fra direktoratene og statsforvalteren. Også her er det ubrukte midler knyttet til områdeløft. Det er også ubrukte statlige tilskudd til flyktninger med omfattende funksjonsnedsettelse – midler som er ment å bli benyttet over flere år. Dette området omfatter vesentlig flere prosjekter enn for midler som er rent kommunale, og det er ofte små beløp som gjenstår å benytte på prosjektene.

Etter justering for øremerkede midler, har bydelene et mindreforbruk på 256 mill. i 2022. I 2021 hadde bydelene et mindreforbruk på 324 mill. 11 av 15 bydeler har hatt en negativ utvikling i budsjettavvik det siste året.

5 av 15 bydeler hadde budsjettmessig merforbruk etter justering for øremerkede midler. Dette er bydelene Vestre Aker, Sagene, Søndre Nordstrand, St. Hanshaugen og Grünerløkka. Av disse bydelene var det kun Grünerløkka som ikke hadde merforbruk i 2021, men det justerte merforbruket for denne bydelen er på kun 1,9 mill. i 2022.

Et mindreforbruk på 256 mill. utgjør kun 0,9 % av bydelenes samlede netto driftsramme.

Når man ser bort fra overført mer- og mindreforbruk fra tidligere år, er driftsresultatet i 2022 på minus 83 mill. Dette er en reduksjon i driftsresultatet på 152 mill. i forhold til 2021. Dette betyr at bydelene samlet hadde et utgiftsnivå på i overkant av tildelt budsjettramme for 2022.

Bydelssektoren hadde i 2022 et reelt innsparingskrav på om lag 150 mill. når det tas hensyn til aktivitetsnivået ved inngangen til året, rammeendring i budsjettet og endret utgiftsbehov i løpet av året.

Alle bydeler gjennomfører effektiviseringstiltak. En del av frigjorte ressurser er enten omdisponert til nye satsninger eller blitt anvendt til å dekke opp for utforutsatte aktivitetsøkninger på tjenesteområdene. Samlet sett har bydelene oppnådd netto innsparinger i 2022 på anslagsvis 50-100 mill.

For økonomisk sosialhjelp har det vært stor utgiftsøkning. Netto driftsutgifter til sosialhjelp ble 1,413 milliarder, som er en økning på 123 mill. i forhold til 2021. Dette er en nominell utgiftsøkning på 9,6 %. Bydelene har omdisponert 107 mill. fra sosialhjelp til aktive tiltak og har et mindreforbruk på 46 mill. i forhold til sitt interne budsjett.

I forhold til den budsjettrammen bystyret har bevilget ble mindreforbruket på 154 mill. I 2021 var mindreforbruket på 152 mill. Bydelene har omfattende merforbruk for drift av sosiale tjenester i forhold til bystyrets tildeling.

FUNKSJONSOMRÅDE 1: ADMINISTRASJON OG FELLESTJENESTER

Tall i mill

Funksjonsområde 1 Administrasjon og fellestjenester	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Sum funksjonsområde 1	353,8	488,5	680,2	369,1	311,1
FO-1, andel av bydelenes totale nettoutgifter	1,3 %	1,9 %	2,4 %	1,3 %	

Driftsregnskapet viser at funksjonsområdet har et mindreforbruk på 311 mill. I 2021 var mindreforbruket på 297 mill. Dette er en økning i budsjettavviket på 14 mill. Netto driftsutgifter har økt med 15 mill. siden i fjor.

Tall i mill

Funksjonsområde 1 Netto utgifter pr. KOSTRA-funksjon	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
100 Politisk styring	19,0	25,1	25,6	25,1	0,5
110 Kontroll og revisjon	2,8	2,8	3,8	3,3	0,5
120 Administrasjon	100,7	86,2	193,4	97,5	95,9
130 Administrasjonslokaler	23,0	57,0	38,7	38,2	0,5
180 Diverse fellesutgifter	19,3	210,7	188,3	28,9	159,5
190 Interne serviceenheter	0,0	16,9	- 13,2	0,0	- 13,2
285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	1,6	0,0	- 0,1	1,3	- 1,4
301 Plansaksbehandling	5,0	5,5	5,6	2,8	2,7
315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	6,7	- 0,8	6,0	5,3	0,7
320 Kommunal næringsvirksomhet	1,1	- 7,6	4,4	2,1	2,3
332 Kommunale veier	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
335 Rekreasjon i tettsted	108,6	29,2	122,3	109,7	12,6
360 Naturforvaltning og friluftsliv	3,3	3,0	3,7	2,8	0,9
365 Kulturminneforvaltning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
377 Kunsformidling	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
385 Andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg	82,2	54,4	98,3	67,6	30,7
386 Kommunale kulturbygg	2,6	6,0	6,3	11,6	- 5,3
860 Motpost avskrivninger	- 22,8	0,0	- 3,0	- 27,1	24,2

En del av mindreforbruket er øremerkede midler, hvor fremdriften er forskjøvet. En del av de øremerkede midlene er knyttet til prosjektene Områdesatsning Gamle Oslo og Tøyen, Groruddalssatsing og Handlingsplan Oslo Sør. Mindreforbruk for funksjon 120, 180 og 190 er i stor grad ubrukte risikoavsetninger/ reserver. På disse funksjonene er mindreforbruk økt med 71 mill. i forhold til 2021.

Resultatindikatorer funksjonsområde 1	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel fast ansatte i heltidsstillinger	72,9 %	73,4 %	> 73,5 %	74,4%

FUNKSJONSOMRÅDE 2A: BARNEHAGER

Funksjonsområdet omfatter drift av kommunale barnehager, tilskudd til private barnehager, midler til etablering av nye barnehager og utviklings- og kompetansetiltak i barnehagene. Det er Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap som har sektoransvaret for barnehagene. Eier- og myndighetsrollen for barnehager er delegert til bydelene. Hovedaktiviteten på barnehagefeltet skjer i regi av den enkelte bydel.

Tall i mill

Funksjonsområde 2A Barnehager	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Sum funksjonsområde 2A	7 664,6	7 281,7	8 021,4	7 913,6	107,8
FO-2A, andel av bydelenes totale nettoutgifter	29,0 %	28,5 %	28,1 %	28,6 %	

Tall i mill

Funksjonsområde 2A Netto utgifter pr. tjenesteområde	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
201 Førskole	6 310,3	6 009,0	6 602,5	6 513,2	89,3
211 Styrket tilbud til førskolebarn	555,2	482,0	579,1	589,1	-10,0
221 Førskolelokaler og skyss	799,1	790,7	839,7	811,2	28,5

Driftsregnskapet viser at funksjonsområdet hadde et mindreforbruk på 107,8 mill. i 2022.

Mindreforbruket skyldes lavere utgifter enn budsjettet til grunntilbudet i kommunale barnehager og driftstilskudd til private barnehager (funksjon 201) og lavere utgifter til barnehagelokaler enn forventet (funksjon 221). På funksjon 211 Styrket tilbud til førskolebarn var det et merforbruk på 10,0 mill.

Merforbruket har sammenheng med at det i 2022 var en økning i antall barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp og særskilt tilrettelegging på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Nøkkeltall for FO2A Barnehage	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Kvalitet					
Andel barn 1-5 år fra språklige/kulturelle minoriteter med barnehageplass, ekskl. utvalgte land ¹⁾	86,0 %	87,5 %	90,4 %	92,6 %	93,2 %
Andel 1. trinns elever som får Særskilt språkopplæring (§2-8 Opplæringsloven)	23,3 %	24,7 %	24,5 %	22,4 %	25,4 %
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen i kommunale og private barnehager	33,3 %	35,3 %	36,3 %	37,2 %	38,0 %
Andel pedagogiske ledere med godkjent utdanning i kommunale og private barnehager	81,0 %	83,0 %	83,2 %	85,9 %	87,5 %
Andel styrere med godkjent utdanning	98,1 %	98,3 %	99,2 %	99,0 %	99,3 %
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	213 292	214 505	226 079	243 598	260 607
Deltakelse					
Andel barn 1-2 år med barnehageplass (dekningsgrad)	80,5 %	83,0 %	84,5 %	86,1 %	86,7 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass (dekningsgrad)	95,6 %	95,4 %	96,3 %	95,8 %	99,3 %
Antall barn 1-2 år med barnehageplass	13 933	13 855	13 831	13 783	14 178
Antall barn 3-5 år med barnehageplass	22 676	22 749	22 176	21 306	21 030

1) Ekskl. barn med landbakgrunn fra Danmark, Sverige, Irland, Storbritannia, USA, Australia og New Zealand

Mål 1 Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

Gjennomførte tiltak

Reglene i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø krever at barnehagene jobber systematisk for å forebygge utestenging og mobbing, og at de skaper et godt miljø der barn trives og er sosialt inkludert. Alle bydeler og barnehager skal ha en lokal handlingsplan som sikrer at aktivitetsplikten blir overholdt. Arbeidet med å sikre et godt og trygt psykososialt miljø i barnehager og skoler sees også i sammenheng med andre pågående satsinger som Oslohjelpa, Barnehjernevernet og Traumeinformert by.

Byrådets sak "Tiltaksplan for arbeidet mot mobbing og for et godt psykososialt miljø i Oslos barnehager og skoler", har blitt fulgt opp, herunder å styrke barnehagemedarbeidernes kompetanse om hvordan en sørger for inkluderende leke- og læringsmiljøer. Oslostandard for et inkluderende leke- og språkmiljø i barnehagen er et verktøy barnehagene skal bruke for å jobbe systematisk med et godt og trygt barnehagemiljø.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Foreldreundersøkelse: Barns trivsel	4,7	4,7	4,7	4,7

1) Skala fra 1 til 5, der 5 er best.

Mål 2 Barnehagebarn skal møte ansatte med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte

Gjennomførte tiltak

I 2022 startet Oslo kommune sammen med Høgskolen i Innlandet (HINN) et felles treårig kompetanseprosjekt for de kommunale barnehagene i Oslo kalt *Læring i profesjonsfellesskapet*. Gjennom satsingen skal det bygges solide profesjonsfellesskap i barnehagene. Satsingen rettes mot alle de kommunale barnehagene, barnehagelederne i de 15 bydelene og byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap.

Sommeren 2022 ble det toårige forsøket med ressurspool i kommunale barnehager i bydelene Alna, Grorud og Stovner avsluttet. Formålet var å sikre faste, stabile vikarer i barnehagene og redusere bruken av private vikarbyråer. Evalueringen av forsøket viser at barnehagene opplevde at kvaliteten på de ansatte i ressurspoolen var god og høyere enn i de private vikarbyråene. En viktig erfaring fra forsøket er at det er avgjørende å ha en organisering som sikrer tett oppfølging av vikarene og barnehagene, og at organiseringen må være bærekraftig over tid. Byrådet har tatt med seg erfaringene og vurderer hvordan en permanent ordning for ressurspool kan innrettes.

Byrådet gjennomfører forsøk med økt grunnbemanning i barnehager i levekårsutsatte områder. Målet med forsøket er å utjevne sosiale forskjeller gjennom å styrke barnehagetilbudet i utvalgte barnehager i særlig levekårsutsatte områder. Forsøket omfatter 21 kommunale barnehager som til sammen er styrket med 38 stillinger. Forsøket følges opp av FAFO. For barnehageåret 2022/23 har staten satt av midler til økt pedagogtetthet i barnehager i levekårsutsatte områder for å utjevne sosiale forskjeller. Oslo kommune fikk tildelt om lag 43 mill. kroner, og midlene tildeles utvalgte kommunale og private barnehager i levekårsutsatte områder.

Resultatindikatorer	Resultat 2021	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen i kommunale barnehager	39,5 %	41,1 %	43,0 %	41,3 %
Andelen pedagogiske ledere med godkjent utdanning i kommunale barnehager	85,8 %	89,3 %	89,0 %	90,3 %
Andelen barne- og ungdomsarbeidere i kommunale barnehager	19,9 %	20,9 %	20,0 %	22,5 %

Mål 3 Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring

Gjennomførte tiltak

Byrådet har i 2022 arbeidet med en sak til bystyret om kvalitet i barnehagene, og det utarbeides en strategi og en tilstandsrapport. En forutsetning for et barnehagetilbud av høy kvalitet er ansatte med god kompetanse, og styrer har en nøkkelrolle i å utvikle det faglige fellesskapet i barnehagen. Strategien vil derfor særlig rette seg mot barnehagen som lærende organisasjon, styrke styrers rolle og tilrettelegge for solide profesjonsfellesskap.

De siste årene har det vært en økning i andel barn i barnehage med vedtak om spesialpedagogisk hjelp. I budsjettet for 2022 ble derfor kompensasjonen til bydelene økt med 12 mill. for å dekke økte utgifter ved spesialpedagogiske tiltak.

Det er per desember 2022 ansatt seks kjøkkenassistenter i utvalgte kommunale barnehager gjennom Velferdsetatens satsing *Flere i tilrettelagt arbeid*. Formålet med satsingen er å tilrettelegge for at flere kan komme i arbeid, styrke mattilbudet i barnehagene og frigjøre tid til at andre medarbeidere i barnehagene kan tilbringe mer tid sammen med barna.

Gjennom satsingen Oslohjelpa, en tverrsektoriell tjeneste i alle bydeler, gis barn, unge og familier rask og riktig hjelp ved behov. Antall henvendelser til Oslohjelpa er økende i alle bydeler og tjenestene får positive tilbakemeldinger på at det er enkelt å komme i kontakt og at innbyggerne får rask og god hjelp. Oslohjelpa er tilgjengelig for barnehagene i bydelene og tilbyr kompetanseheving og veiledning ved behov. I tillegg deltar Oslohjelpa på foreldremøter, gjennomfører foreldreveiledningsgrupper og holder kurs for foresatte og ansatte i barnehagene.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Foreldreundersøkelse: Barnets utvikling	4,6	4,6	4,7	4,6

1) Skala fra 1 til 5, der 5 er best.

Mål 4 Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser

Gjennomførte tiltak

Byrådet videreførte i 2022 ordningen med utvidet gratis kjernetid i barnehage for 4- og 5-åringer i utvalgte bydeler og fortsatte satsingen på åpen barnehage og andre lavterskeltilbud i bydeler med lav barnehagedeltakelse. Gjennom midler fra statlige tilskuddsordninger og kommunale avsetninger for å øke barnehagedeltakelsen for minoritetsspråklige barn og språkstimulerende tiltak for barn i barnehagealder, har bydelene iverksatt en rekke tiltak. Eksempler på tiltak er besøksplasser for barn og foreldre slik at de får kjennskap til barnehagen gjennom førstehåndserfaringer, og språkstimulerende tiltak i åpne barnehager.

Fra prosjektet *Rekruttering av barn til barnehage* har kommunen fått økt kunnskap om hvilke barrierer som ligger til grunn for tidlig barnehagestart. Gjennom nettverksarbeid og erfaringsdeling på tvers, og kommunens ressursbank for arbeid med økt barnehagedeltakelse, har flere bydeler fått økt bevissthet og aktivitet rundt dette innsatsområdet.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Foreldreundersøkelse: Forberedelse til skolestart	4,2	4,3	4,4	4,3
Foreldreundersøkelse: Språklig og sosial utvikling	4,7	4,7	4,7	4,7

1) Skala fra 1 til 5, der 5 er best.

Mål 10 Barnehagekapasiteten skal møte forventet vekst i antall barn

Gjennomførte tiltak

Oslo har totalt sett en god barnehagekapasitet, noe som gjør at kommunen kan tilby plass til flere barn enn dem med lovfestet rett til barnehageplass, og det er tilstrekkelig kapasitet til å nå byrådets målsetting om en dekningsgrad på 93 %. Det er imidlertid slik at deler av dagens kapasitet er i lokaler med tidsbegrenset brukstillatelse som i løpet av de neste årene må avvikles. I tillegg er det behov for økt kapasitet i deler av byen der det pågår store byutviklingstransformasjoner med stor innflytting og i bydeler der dekningsgraden i dag er lav.

De senere årene har det blitt langt færre barn i barnehagealder i Oslo. Det var i 2022 om lag 4 000 færre 1-5-åringer i byen sammenliknet med i 2015. Befolkningsframskrivingene viser at antallet barn i barnehagealder i Oslo vil fortsette å synke til om lag 2030, før de igjen viser en svak vekst. Dette innebærer at man rundt år 2050 igjen er på 2015-nivå i antall 1-5-åringer. Det er krevende å legge ned eksisterende barnehager, og flere bydeler har derfor valgt midlertidig å legge ned avdelinger i barnehager som ikke er fylt opp. Der det er behov for å avvikle hele barnehager, gjøres dette i tett samarbeid med bydelene, da det er bydelene som har myndighet til å legge ned barnehager. Kriteriene for å avvikle barnehager er at det skal være tilstrekkelig kapasitet i området også etter at barnehagen er lagt ned.

I 2022 ble det til sammen etablert 378 nye plasser i fire barnehager, hvorav to kommunale og to private. Samtidig ble det avviklet syv barnehager med til sammen 252 plasser.

Dekningsgraden for barn 1-5 år i barnehagen har økt til 91,8 % i 2022. Det er blitt jobbet aktivt med rekruttering i barnehagene i bydelene, slik at en enda større andel av barna i Oslo kan ta del i barnehagefellesskapet.

Barnehager ferdigstilt i 2022

2022	Bydel	Barnehage	Eier	Kapasitet
2022	Gamle Oslo	Malerhaugveien barnehage	Kommunal	72
2022	Sagene	Tysk-norske barnehage, utvidelse	Privat	36
2022	St. Hanshaugen	Breidablikk barnehage	Kommunal	72
2022	Alna	Teisentoppen barnehage	Privat	72
2022		Totalt for Oslo kommune		378

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Dekningsgrad 1-5-åringer	94,4 %	91,7 %	93,0 %	91,8 %

Resultater

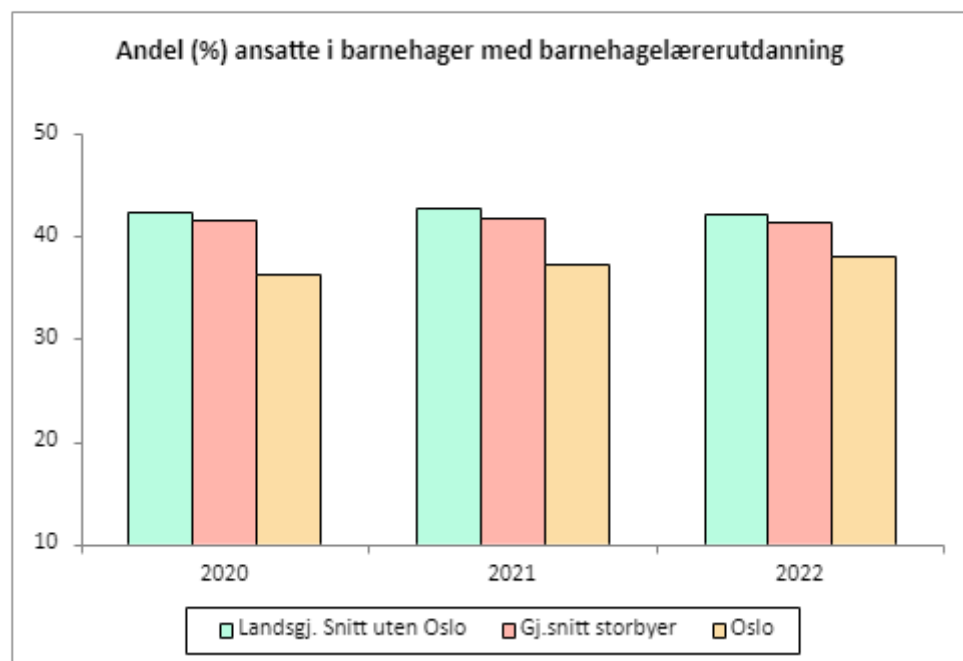
Barnehagene i Oslo gjennomfører den nasjonale foreldreundersøkelsen i regi av Utdanningsdirektoratet. Undersøkelsen har høy svarprosent og har over flere år vist at foreldre generelt er fornøyd med barnehagetilbudet. I 2022 svarte 59 % av foreldrene at de totalt sett er svært fornøyd med sin barnehage, mens 33 % er ganske fornøyd. Foreldrene er mest fornøyd med barnets trivsel og utvikling og minst fornøyd med inne- og utemiljøet og hvordan barnehagene sikrer barn og foreldres medvirkning. Undersøkelsen viser at det er signifikante forskjeller i foreldretilfredshet mellom bydeler og barnehager.

Foreldreundersøkelsen¹

	2020	2021	2022
Tilfredshet	4,5	4,5	4,5
Ute- og innemiljø	4,0	4,1	4,1
Relasjon mellom barn og voksen	4,5	4,5	4,5
Barnets trivsel	4,7	4,7	4,7
Informasjon	4,4	4,4	4,4
Barnets utvikling	4,6	4,6	4,6
Medvirkning	4,3	4,3	4,3
Henting og levering	4,5	4,5	4,4
Tilvenning og skolestart	4,4	4,4	4,4
Samisk bolk	4,3	4,8	3,8

1) Skala fra 1 til 5, der 5 er best.

Pedagogtettheten i barnehagene økte litt i 2022, men flere bydeler rapporterer om utfordringer med å rekruttere kvalifiserte barnehagelærere. Andelen barnehagelærere i byens kommunale og private barnehager var 38,0 % i 2022, mot 37,2 % året før.

FUNKSJONSOMRÅDE 2B: BARNEVERN

Funksjonsområdet omfatter tilbud og tjenester i barneverntjenesten. Bydelene har ansvaret for det kommunale barnevernet. Barnevernet skal gi barn, unge og familier hjelp og støtte i vanskelige situasjoner.

Tall i mill

Funksjonsområde 2B Barnevern	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Sum funksjonsområde 2B	1 983,9	1 880,5	2 019,5	2 023,6	- 4,1
FO-2B, andel av bydelenes totale nettoutgifter	10,6 %	7,4 %	7,1 %	7,3 %	

Tall i mill

Funksjonsområde 2B Netto utgifter pr. tjenesteområde	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
244 Barneverntjeneste	657,8	660,9	700,5	673,9	26,6
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	222,7	204,0	237,0	236,7	0,3
252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	1 103,4	1 015,7	1 082,0	1 113,0	-31,0

På funksjonsområde 2B Barnevern viser driftsregnskapet et merforbruk på 4,1 mill. Utgiftene til barneverntjenesten på funksjon 244 var lavere enn budsjettet, mens utgiftene til plasseringstiltak fra barnevernet var høyere enn budsjettet.

Nøkkeltall for: Funksjonsområde 2B Barnevern (OVK)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år - barneverntjenesten	14 173	14 354	14 831	15 094	15 471
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22/24 år	3,6	3,5	3,4	2,8 *)	2,6
Andel barn med tiltak som ikke er tiltak utenfor hjemmet	72 %	72 %	72 %	71 %	70 %
Brutto driftsutgifter pr barn (f. 244)	54 324	58 467	64 206	71 362	80 583
Brutto driftsutgifter pr barn i opprinnelig familie (f. 251)	39 508	42 862	49 192	60 829	69 920
Brutto driftsutgifter pr barn utenfor opprinnelig familie (f. 252)	664 480	684 134	717 300	695 442	732 097
Andel undersøkelser gjennomført i løpet av 3 måneder	93 %	94 %	94 %	96 %	98 %

*) Fra 2021 kan unge få tiltak fram til fylte 25 år.

Kilde: SSB/KOSTRA - barnevern, kommune nivå 2 og bydel - nivå 3, bydelene summert.

Mål 1 Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

Gjennomførte tiltak

I henhold til Byrådsplattform for 2019-2023 vil byrådet blant annet at barn og unge selv skal oppleve at de kan stole på barnevernet, at de kan snakke trygt og at de blir samarbeidet med. Byrådet vil videre sikre at alle barn og unge får tilpasset og forståelig informasjon om vold, overgrep og omsorgssvikt, hva som er normalt og ikke, og at det er hjelp å få.

Barne- og familieetaten har fått i oppdrag å sammen med bydelene, barn og unge, og andre relevante aktører, sammenstille erfaringer fra barnevernøvelser og informasjonsarbeid/dialog med barn og unge. Målsettingen med utviklingsarbeidet er å etablere en tilgjengelig beste-praksis.

Flertallet av bydelene gjennomfører barnevernsøvelser systematisk. Barnevernsøvelsene tilpasses den enkelte bydel sin organisering av oppveksttjenester og etablerte samarbeidsstrukturer.

Det gjennomføres utstrakt samarbeid med ulike aktuelle instanser som for eksempel politi, psykisk helse og NAV. Samarbeidet gjennomføres både gjennom faste samarbeidsforum, samarbeidsavtaler og enkeltbesøk der barnevernstjenesten presenterer seg slik at øvrige tjenester skal få kunnskap om hvordan de kan handle ved bekymring for barn.

Barnevernstjenesten gjennomfører også oppsøkende arbeid på arenaer som for eksempel FAU-møter og foreldremøter. Enkelte tjenester har barnevernsressurser inn på arenaer som bla. skole og fritid.

Oslohjelpa er noe ulikt organisert i bydelene, ut fra organisering av oppveksttjenester og behov i bydelenes befolkning. Barnevernstjenesten samarbeider med Oslohjelpa i alle bydelene. Samarbeidsform varierer, fra kontakt når Oslohjelpa henvender seg, til fast deltagelse som medarbeider i teamet. Samarbeidet bidrar til å styrke det forebyggende arbeidet i bydelene.

Flere bydeler beskriver at de arbeider aktivt med implementering av økt livsmestring for å nå målet om å være en traumeinformert by. Blant annet har flere gjennomført felles RVTs-opplæring i traumebevisst omsorg.

Mål 8: Barn og unge skal oppleve et barnevern som er trygg, nyttig og samarbeidende sett fra barn og unge selv

Gjennomførte tiltak

Et av innsatsområdene i «Kvalitetsreform for Oslos barnevern» som ble vedtatt av Bystyret i oktober 2022, er at barns rettigheter i henhold til FNs Barnekonvensjon må sikres implementert i alle deler av barnevernets praksis. Barne- og familieetaten, i samarbeid med barnevernstjenestene og barn og unge selv, arbeider med et oppdrag om å utvikle en Oslostandard for samarbeid med barn i barnevernet.

Barnevernstjenestene arbeider aktivt med å sikre barns medvirkning i alle faser av egen sak. Dette omhandler for eksempel å dokumentere barnets stemme og hvordan denne vektas i de beslutninger som barnevernstjenesten tar. Flere beskriver at det gjennomføres systematiske tilbakemeldinger fra barn og unge i forbindelse med internkontroll. Enkelte barnevernstjenester har etablerte egne brukergrupper som skal bidra med sine erfaringer og forslag til endringer i måten barnevernstjenesten involverer og samarbeider med barn og unge.

Barnevernstjenesten benytter seg av Oslo kommunes rutine og veileder for bruk av tolk i barnevernet. Rutinen og veilederen er utarbeidet av Barne- og familieetaten i samarbeid med barnevernstjenestene og Oslo tolketjeneste og ble tatt i bruk i 2021. Ansatte deltar på kurs om tolkepraksis i regi av Barne- og familieetaten og har for øvrig intern opplæring i bruk av tolk.

Oslo kommune og Oslo krisesenter har over flere år hatt en samarbeidsavtale. Formålet med avtalen er at den skal bidra til et godt samarbeid mellom krisesenteret og barnevernstjenesten slik at voldsutsatte barn og foresatte med opphold på krisesenteret får god og samordnet hjelp som styrker deres situasjon og videre utvikling. Avtalen evalueres jevnlig, sist i 2022, og ny revidert samarbeidsavtale er gjeldende fra februar 2023.

Det er laget en film om samarbeidsavtalen, der barnevernstjenesten og krisesenteret er aktører. Filmen skal benyttes i informasjons- og opplæringsøyemed og blir delt med bydelene i februar 2023.

De bydeler som har hatt barn og familier som har hatt opphold på krisesenteret i 2022, beskriver at det var et godt samarbeid med krisesenteret og at det er god praksis på å prioritere tiltak til disse familiene når det er behov for det.

Et av innsatsområdene i «Kvalitetsreform for Oslos barnevern» er utprøving av nye arbeidsformer og organisering i barnevernet. Det skal utvikles og utprøves nye løsninger i et begrenset antall bydeler som ønsker å delta. Dette i tett samhandling med Barne- og familieetaten, fagorganisasjoner samt forsknings- og utviklingsmiljø.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel avsluttede undersøkelser innen 3 mnd.	96 %	96 %	100 %	98 %

FUNKSJONSOMRÅDE 2C: AKTIVITETSTILBUD FOR BARN OG UNGE, HELSESTASJON OG SKOLEHELSETJENESTE

Funksjonsområdet omfatter aktivitetstilbud for barn og unge og helsestasjon- og skolehelsetjenesten.

Tall i mill

Funksjonsområde 2C Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Sum funksjonsområde 2C	1 094,7	984,2	1 289,5	1 175,8	113,7
FO-2C, andel av bydelenes totale nettoutgifter	6,5 %	3,9 %	4,5 %	4,3 %	

Tall i mill

Funksjonsområde 2C Netto utgifter pr. tjenesteområde	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
215 Skolefritidstilbud	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
231 Aktivitetstilbud barn og unge	419,7	353,6	553,6	477,1	76,5
232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	673,4	630,6	735,9	698,7	37,1

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på funksjonsområdet på 113,7 mill. i 2022. I 2021 var mindreforbruket 217,5 mill. Mindreforbruket skyldes lavere utgifter til aktivitetstilbud for barn og unge og til helsestasjons- og skolehelsetjenesten enn lagt til grunn i bydelenes budsjetter. Det er brukt 57,4 mill. mer på aktivitetstilbud til barn og unge i 2022 sammenlignet med 2021. Det er disponert 25,3 mill. mer til forebygging og på helsestasjons- og skoletjenesten enn i 2021.

A. Barn og ungdom

Området omfatter aktivitetstilbud til barn og unge. Fritidsklubbene, tilbud som motorsentre, media- og musikkverksteder og oppsøkende miljøarbeid. Det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet i SaLTo-modellen er nært knyttet til fritidstilbud til barn og unge.

Mål 7: Levekårsforskjellene er redusert

Gjennomførte tiltak

SaLTo-modellen for rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak i samarbeid mellom bydel, skole og politiet, er etablert i alle bydelene og alle har en SaLTo-koordinator ansatt i 100% stilling. Bydelene har deltatt med innspill til nytt overordnet handlingsprogram, som skal gjelde fra 2023. Det er gjennomført en evaluering av samarbeidsmodellen, som ble ferdigstilt i 2022. Den konkluderer med at SaLTo fungerer godt. Byrådssak 266/22: *Evaluering av SaLTo-modellen - samarbeidsmodell for rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid overfor ungdom* ble avgitt av byrådet i desember. Her tydeliggjøres overordnede føringer for organiseringen og strukturen i samarbeidsmodellen. Arbeidet med oppfølging av føringer i byrådssaken vil fortsette i 2023.

Alle bydelene har jobbtilbud til ungdom. Hovedinnsatsen er rettet mot sommerjobber og feriejobber, men de fleste bydelene har også jobbtilbud gjennom hele året. Antallet unge som har fått jobb i regi av bydelene har mer enn fordoblet seg siden starten i 2018. Totalt søkte rundt 7800 jobb i bydelene i 2022. Rundt 3000 fikk tilbud om en sommerjobb, og i tillegg fikk over 1000 ungdommer en jobb til andre tider av året. Totalt har over 4000 unge hatt en ferie- eller deltidsjobb i løpet av året. Lengden på jobbene varierer fra 1-6 uker, de fleste ungdommene jobber i 2-3 uker. Bydelene legger ned en betydelig innsats i å legge til rette for ungdomsjobbene, rekruttere og følge opp ungdommene med kurs og trening i å skrive

jobbsøknad og CV, jobbintervju og informasjon om hvilke rettigheter og plikter som følger arbeidslivet. Ungdommene søker jobb i den bydelen de er bosatt, og de rekrutteres til jobbene i en reell jobbsøkersituasjon. Det legges også til rette for at ungdommer med ulike funksjonsnedsettelse får tilbud om feriejobb.

Mål 8: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Gjennomførte tiltak

Bydelene har gjennomført ulike medvirkningsprosesser og brukerundersøkelser for å innhente råd og innspill til utviklingen av tjenestene for barn og unge, og i saker som påvirker dem. Det er gjennomført ungdomskonferanser utformet av ungdom som gir råd og anbefalinger til skoler og bydelsutvalg og andre aktører. Barn og unge er også involvert gjennom de lokale ungdomsrådene og klubbråd, mv.

Arbeidet med tett oppfølging av unge som blir registrert for gjentatt kriminalitet og unge det er knyttet stor bekymring til, er videreført som en varig satsing fra 2022. Prosjektet som startet i 2019 har gitt verdifulle erfaringer som den nye spissede satsingen bygger videre på. Bydelene Gamle Oslo, Bjerke, Grorud, Stovner, Alna, Østensjø og Søndre Nordstrand, har høy andel ungdom i målgruppen for satsingen. Disse bydelene mottar øremerkede midler og deltar i et forpliktende samarbeid som ledes av Velferdsetaten. Velferdsetaten gir også tilskudd til oppstart av forsøk med øremerket innsats til denne målgruppen i øvrige bydeler, samt tilbud om mentoroppfølging som et supplement til bydelens egne tjenester.

Resultatindikatorer funksjonsområde 2C Aktivitetstilbud barn og unge	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten, antall anmeldelser blant 1000 innbyggere 10-17 år 1)	34,5	31,4	< 40	32,6
Unge som har fått hjelp ved Ungdom og rus på Legevakten 2)	418	441	< 700	613
Antall unge på hasj avvenningskurs arrangert av bydelen	187	186	> 200	287

1) Kilde: Oslo politidistrikt

2) Kilde: Helseetaten

Tall fra Oslo Politidistrikt viser at det er 32,6 anmeldelser pr 1000 innbyggere 10-17 år i 2022. Det er en økning fra en andel på 31,4 i 2021. Det er flere unge som har fått hjelp ved Ungdom og rus på Legevakten i 2022 sammenlignet med 2021. Tall fra Helseetaten viser at det var 613 unge som fikk hjelp i 2022 mot 441 i 2021.

B. Helsestasjon- og skolehelsetjenesten

Området omfatter helsestasjon- og skolehelsetjenesten.

Nøkkeltall for: helse- og omsorgstjenester for barn og unge)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjon- og skolehelsetjenesten, pr. innbygger 0-19 år	3 472	3 673	4 381	4 652	4 832
Personell i helsestasjons- og skolehelsetjenesten – årsverk totalt	570	641	658	654	676
Helseundersøkelse av spedbarn innen 8. uke	8 876	8 918	8 810	8 875	8 048
Fullførte 2-3 årskontroller	8 252	8 120	7 035	7 708	8 373
Fullførte 4 årskontroller	6 802	6 963	6 359	6 345	7 248
Antall fødte i løpet av året	9 309	9 343	9 199	9 563	8 470
Årsverk helsesøstre i skolehelsetjenesten – barnetrinn	117	140	149	153	154
Årsverk helsesøstre i skolehelsetjenesten – ungdomstrinn	40	42	48	49	53
Årsverk helsesøstre i skolehelsetjenesten – vgs	27	29	30	29	31

Mål 1 Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

Gjennomførte tiltak

Helsestasjons- og skolehelsetjenestens universelle karakter og tjenestens forebyggende og helsefremmende arbeid er viktig for både barn og unges helseutvikling og deres livshverdag. Byrådet har satset betydelig på en styrking av skolehelsetjenesten over år, og Oslo kommunes bemanningsnorm for helsesykepleiere er fullfinansiert på alle skoletrinn. Byrådet er i prosess med å vurdere behovet for endringer i vedtatt norm.

Etter pandemiårene har flertallet av helsestasjonstjenestene i 2022 reetablert også tilbud og tiltak som under pandemien ble nedskalert eller måtte tilpasses av smittevernhensyn. Dette gjelder gruppetilbud, nettverksarbeid og åpen dør. Disse er viktige helsefremmende tilbud og bidrar til å forebygge psykisk uhelse.

I revidert budsjett 2021 ble det bevilget 48 mill. over tre budsjettår til styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten (inkl. helsestasjon for ungdom) og Oslohjelpa. Satsingen ble styrket med ytterligere 8,2 mill. i 2022. Bydelene er særlig bedt om å styrke den psykiske helsekompetansen og tilgjengeligheten i HFUene og skolehelsetjenesten, samt nettverksarbeid og økt oppmerksomhet rundt gravide og barselkvinnens psykiske helse. Tilgjengeligheten til og kompetansen om psykisk helse er økt i tjenestene. Det er tilknyttet flere psykologer til tjenestene til barn og unge og kapasiteten og tilgjengeligheten er styrket som helhet. Det erfares likevel en markant økning i behov for psykisk helsehjelp på ulike nivåer. Det oppleves dog mer enn tidligere år, krevende å få til et systematisk og godt samarbeid med spesialisthelsetjenesten, og det er vanskelig å mobilisere BUPene til tilstedeværelse på barn og unges arenaer i et forebyggende perspektiv.

Mål 8: Barn og unge skal oppleve et barnevern og en helsestasjons- og skolehelsetjeneste som er trygg, nyttig og samarbeidende sett fra barn og unge selv

Gjennomførte tiltak

Gjennomføring av helsekontroller i tråd med nasjonale retningslinjer er høyt prioritert, og tjenesten følger Oslo kommunes retningslinje for å følge opp barn som uteblir fra helsekontroller.

Oslo kommunes hjemmebesøksprogram Nye familier for førstegangsforeldre, foreldre for første gang i Norge, foreldre med første felles barn og familier med utvidet behov inngår i Oslo kommunes satsing på tidlig innsats. Nye familier legger stor vekt på å møte familien der de er og tilpasse tilbudet deres eget behov og situasjon, slik det blant annet uttrykkes i byrådssak 121/19, bystyresak 213/19 av 19.06.2019. Helsesykepleieren og familien identifiserer og bestemmer sammen hvilken hjelp og støtte familien har behov for. Helsesykepleierne trenes på en åpen tilnærming til familien gjennom eget opplæringsprogram. Et særskilt mål er å forebygge omsorgssvikt, vold og overgrep. Bydelene har gjennom 2022 jobbet aktivt med å øke aktivitet generelt og spesielt hjemmebesøk etter at pandemien utfordret hjemmebesøk som konsultasjonsform. Tekniske registreringsutfordringer for enkelte bydeler gjør at aktivitetstallene er noe usikre. Oslo kommunes egne tall for antall fødende er 8 689. Av disse mottok anslagsvis 4 700 familier tilbud fra Nye familier, dvs. ca. 54% av alle fødende. Hver familie møtte helsesykepleier fire ganger i totalt 18 800 konsultasjoner.

Gjennom hjemmebesøksprogrammet Nye Familier har også antall årsverk i helsestasjonstjenesten 0-5 økt med totalt 37,7 årsverk.

Helsestasjonene for ungdom er godt besøkt, og flere av bydelene har inngått samarbeid for økt tilgjengelighet, drop-in tjeneste og samordning av tilbud til målgruppen. Det er økt oppmerksomhet omkring viktigheten av tverrfaglig kompetanse ved HFUene, og flere av tjenestene samarbeider og gir et mer helhetlig tilbud til unge hvor ansatte møter ungdommen på ulike arenaer. Alle tjenestene jobber aktivt for å øke kunnskapen om tilbudet i HFUene og benytter ulike kanaler for å nå unge med informasjon, herunder ulike digitale verktøy og plattformer. Det er høyt prioritert i tjenestene å være synlig i friminutter og i fellesmøter med både elever og foreldre.

Det er en positiv utvikling i bruka av digital samhandling i tjenesten og mellom tjenestene og ut mot målgruppen. Dette gjelder både med hensyn til elektronisk meldingsutveksling med fastleger, bruk av DigiHelsestasjon og informasjon til innbyggerne via ulike sosiale medier. Dette er samlet sett med på å gjøre tjenesten mer brukervennlig, tilgjengelig og at rett hjelp blir gitt til riktig tid.

Antall helsesykepleiere i skolehelsetjenesten har økt med 100 % siden 2015. Dagens bemanningsnorm er fullfinansiert på Oslonivå. Siden normen ble vedtatt i 2015 har det kommet nye nasjonale retningslinjer for tjenesten, og arbeidsbyrden har økt. Dette sett i sammenheng med et økende behov blant elevene for samtaler, råd og oppfølging, vurderer byrådet nå om hvorvidt normen er i tråd med reelt behov.

Mål 9 Alle gravide, barselkvinner og nye foreldre skal møtes av en helsestasjonstjeneste som oppleves som tilgjengelig, trygg og nyttig

Gjennomførte tiltak

Svangerskaps- og barselomsorgen er et av kommunens viktigste folkehelseiltak og er et sentralt tiltak når det gjelder barnets utvikling og mors både nåværende og fremtidige helseutvikling. Byrådet er opptatt av at omsorgen skal være individuell og tilpasset den enkelte kvinnes behov og forutsetninger og har derfor styrket jordmortjenesten betydelig over flere år. Antall årsverk er mer enn doblet under det nåværende byrådet og har økt fra 75 i 2020 til 84 i 2022. Byrådet har også i 2022 videreført en særskilt tildeling for å styrke jordmortjenesten i bydeler med levekårsutfordringer, og i bydeler hvor tilgjengeligheten til tjenesten har vært lav. Nye digitale innbyggertjenester på tjenesteområdet (DigiHelsestasjon-prosjektet) har også bidratt til at det er lettere for kvinner å komme i kontakt med og søke råd fra tjenesten elektronisk.

Samhandling mellom helsesykepleiere og jordmødre til familiens beste er styrket. Tjenestene er opptatt av god informasjonsflyt seg imellom, og arbeidet med Nye familier meldes å ha bidratt vesentlig til dette. Felles journalføring av både jordmors og helsesykepleiers konsultasjoner i mors journal letter informasjonsdeling og tilrettelegger for styrket tverrfaglig innsats. Samarbeidet mellom tjenesten og fastlegene er styrket gjennom tilgangen til elektronisk meldingsutveksling.

I 2022 ble det tidligere prosjektet FAFUS2 implementert i ordinær drift og kvinner med lave kunnskaper om egen kropp og seksuell helse har fått tilbud om gratis langtidsvirkende prevensjon. Tilbudet har vært viktig for at alle kvinner skal kunne ta informerte valg med hensyn til hvor mange og når hun ønsker barn.

FUNKSJONSOMRÅDE 3: HELSE OG OMSORG

Helse og omsorg omfatter fastlegeordningen, fysioterapitjenesten, tjenester til personer med psykiske lidelser, folkehelsearbeid, miljørettet helsevern og smittevern. Funksjonsområdet omfatter også helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende, habilitering, rehabilitering og hverdagsrehabilitering, aktivisering og servicetilbud til eldre og funksjonshemmede, samt heldøgns pleie- og omsorgstjenester og transport for innbyggere med funksjonsnedsettelse.

Tall i mill

Funksjonsområde 3 Helse og omsorg	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Sum funksjonsområde 3	12 441,5	11 666,2	12 582,4	12 636,4	-54,0
FO-3, andel av bydelenes totale nettoutgifter	46,5 %	45,7 %	44,1 %	45,7 %	

Driftsregnskapet viser at funksjonsområdet har et merforbruk på 54 mill. I 2021 hadde funksjonsområdet et mindreforbruk på 71 mill. Dette er en svekkelse av budsjettavviket på 125 mill.

Funksjonsområdet har en utgiftsøkning på 194 mill. i 2022. Dette er en utgiftsvekst på 1,6 %, og er en moderat utgiftsøkning. I 2021 var utgiftsveksten 1,146 milliarder og 5,9 %. Den store veksten i 2021 skyldtes koronapandemien. Den svake utgiftsveksten i 2022 skyldes reduserte utgifter til pandemien i 2. halvår.

Bydelene bruker mer ressurser på helse og omsorg enn bystyrets tildeling. De siste årene har merforbruket blitt noe redusert, men med økende eldrebefolkning, økende utgiftsbehov for yngre brukere av helse- og omsorgstjenester og ettervirkning av koronapandemien er det en klar risiko for at det vil bli en utgiftsøkning i 2023 som er høyere enn budsjettøkningen.

Tall i mill

Funksjonsområde 3 Netto utgifter pr. tjenesteområde	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
233 Annet forebyggende helsearbeid	763,4	126,3	399,3	368,9	30,4
234 Aktivisering og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	877,6	959,9	968,4	996,1	-27,7
241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	567,3	373,8	462,4	388,8	73,6
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	3 513,1	3 445,7	3 562,5	3 555,9	6,6
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	6 464,1	6 496,7	6 923,0	7 048,8	-125,9
261 Institusjonslokaler	5,2	6,0	6,2	6,0	0,2
733 Transportordning for funksjonshemmede	250,7	257,8	260,6	271,9	-11,3

Funksjon 253 gjelder kjøp av institusjonsplasser, som i første rekke er sykehjem, aldershjem og boform for heldøgns omsorg og pleie. Utgifter til barneboliger/avlastningsboliger utgiftsføres også her. På dette området har det vært en utgiftsøkning på 43 mill.

Det har vært en økning for hjemmebaserte tjenester på 703 mill. (funksjon 234 og 254). Denne veksten utgjør 9,6 %. Utgiftsøkningen omfatter både yngre og eldre brukere av hjemmetjenesten. Det er både varig utgiftsøkning og midlertidig utgiftsøkning på grunn av korona.

På funksjon 233 og 241 føres en del av merutgiftene til TISK-V arbeidet (testing, isolering, smittesporing, karantene og vaksinerings) under koronapandemien. Dette kan forklare den store utgiftsreduksjonen på dette området, For funksjon 733 økte utgiftene til TT-tjenesten med 21 mill. og 8,4 %.

Nøkkeltall for funksjonsområde 3 Kommunehelse

Nøkkeltall for: Funksjonsområde 3 Pleie og omsorg - B Omsorg (HEI)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Årsverk fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere	8,7	8,8	8,8	8,7	8,8
Årsverk ergoterapeuter pr. 10 000 innbyggere	4,9	4,9	5,2	5,0	5,1
Årsverk leger pr. 10 000 innbyggere	10,4	10,4	9,7	10,1	10,0
Netto driftsutgifter pr. innbygger til kommunehelsetjenesten (1000 kr)	1,83	1,86	2,5	4,4	3,2
Reservekapasitet fasleger	103	103	105	104	103

Det er en betydelig utgiftsreduksjon og dermed reduksjon i netto driftsutgifter pr innbygger til kommunehelsetjenesten. Dette skyldes at merutgifter til TISK-V arbeidet som er ført på funksjon 233 og 241 er vesentlig lavere i 2022 som et resultat av gradvis avvikling av koronatiltak., se kommentar ovenfor.

Nøkkeltall for funksjonsområde 3 Pleie og omsorg

Nøkkeltall for: Funksjonsområde 3 Pleie og omsorg - B Omsorg (HEI)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Andel egne innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester	27,9	27,4	26,1	25,7	26,0
Andel av innbyggere 80 år og over som bor i langtidsopphold i institusjon	13,2	12,6	11,8	11,1	10,5
Netto driftsutgifter hjemmetjenester 67 år og eldre pr. innbygger 67 år og eldre (i 1000 kr)	15,8	16,1	17,2	19,0	1)
Netto driftsutgifter hjemmetjenester 67 år+ og eldre pr. innbygger 67 år+ og eldre (i 1000 kr)	126	130	143	160	1)
Netto driftsutgifter i hjemmetjenester 0-66 år pr bruker 0-66 år (i 1000 kr)	532	549	576	659	1)
Andel årsverk i pleie og omsorg (brukerrettede tjenester) med fagutdanning (%)	73,4	74,8	74,3	73,3	73,6

1)Kilde: ASSS rapport – foreløpige ASSS data for 2022 vil foreligge i mai 2023

Resultater for 2022 viser at andelen av innbyggere 80 år og eldre som mottar hjemmetjenester er økt med 0,3 prosentpoeng til 26,0 prosent. Samtidig er andelen av innbyggere 80 år og over som bor i langtidsopphold i sykehjem redusert med 0,5 prosentpoeng til 10,6 prosent i 2022. Årsakene til endringene er flere, herunder friskere eldre, tilrettelegging av boliger, økt bruk av velferdsteknologi, satsning på rehabiliteringstilbud og at flere blir boende i eget hjem med tjenester tilpasset deres behov.

Helse- og omsorgstjenester

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Under pandemien var mange eldre mer isolert, og avhengig av bistand fra pårørende. Flere eldre har nå omfattende hjelpebehov. Mange utskrivningsklare eldre i sykehus har behov korttidsopphold i helsehus før eventuelle hjemreise. Flere bydeler melder om økende behov for langtidsplasser i sykehjem.

Bydelene har samtidig økende pågang av yngre innbyggere med behov for helse- og omsorgstjenester. Veksten i antall yngre innbyggere med funksjonsnedsettelse og psykiske helseutfordringer med behov for sammensatte og tilrettelagte tjenester har vært stor over flere år, og den avtar ikke. Henvendelsene knytter seg både til forebyggende arbeid og til tjenester for personer som har behov for andre boformer enn å bo i egne selvstendige boliger. Dette er innbyggere med psykisk uhelse, personer med nevrologiske lidelser og utviklingshemming, samt deres familier.

Det er en økning av familier som har barn med nedsatt funksjonsevne som søker tjenester, behovet for tjenester er derfor økende. Antall eldre mottakere av tjenester øker samtidig. Dette utfordrer helse- og omsorgstjenestene og medfører en risiko for at det oppstår et misforhold mellom tilgjengelige ressurser og de økte behovene.

Gjennomførte tiltak

Helsefellesskapets prioriterte områder i 2022 var digitalisering, psykisk helse barn og unge, rehabilitering, skrøpelige eldre, rekruttering og kompetanse og koordinert akuttmedisinsk kjede. Alle bydeler deltar i Lokale samarbeidsutvalg (LSU) med sine sektorsykehus, mange deltar også i Strategisk samarbeidsutvalg (SSU).

Flere bydeler har arbeidet aktivt med å sikre et sammenhengende tjenestetilbud fra hjem til hjem og samarbeider med etater og spesialisthelsetjenestene. Blant annet er det startet opp samarbeid mellom bydelene Ullern, Frogner og Vestre Aker om "pakkeforløp hjem for kreftpasienter". Det gjennomføres jevnlig møter mellom bydeler, helsehus, Helseetaten og sykehus for å sikre klinisk kapasitet og felles forståelse. I tillegg har utvikling av koordinerende enhet og ansettelse av barnekoordinator hatt fokus.

Bydelene har organisert hjemmetjenestene i mindre og tverrfaglige. Gjennom arbeidet med heltidskultur er mindre stillinger slått sammen til større stillinger etter hvert som stillinger er blitt ledige. Sykefraværet har generelt vært høyt i 2022. Dette gjør det utfordrende å nå målsetningen om at brukere følges opp av færre og flere faste medarbeidere.

Det som har vært særlig utfordrende er å rekruttere kvalifisert personell til stillinger som krever høyskoleutdanning innenfor helse- og sosialfag, spesielt helsesykepleiere og sykepleiere. Faktorer som påvirker rekrutteringen er blant annet turnusarbeid, mindre tid til fagutvikling og lønnsbetingelser. Det er også utfordringer med å rekruttere leger, særlig gjelder dette leger med spesialisering innen allmennmedisin.

Overordnet strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan for bærekraftige helse- og omsorgstjenester er behandlet i bystyret og vil følges opp av en handlingsplan.

Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever selvstendige liv

Bydelene har hatt utfordringer med å skaffe egnede boliger til enkelte brukergrupper, særlig innen psykisk helse og innbyggere med funksjonsnedsettelse, noe som gir utstrakt kjøp av bolig tjenester.

Det meldes om målrettet satsing på å "hente hjem" brukere fra dyre kjøpeplasser og på utvikling av kompetanse i kontraktsoppfølging. Et eksempel på dette er Bydel St. Hanshaugen, hvor 15 brukere flyttet fra Velferdsetatens institusjoner til egen bolig i bydelen. Flere bydeler har FACT-team, og rapporterer at tjenestene har bidratt til å sikre brukere en trygg boligsituasjon og økonomi, i tillegg til meningsfull aktivitet for særlig utsatte brukere. Bydel Sagene har igangsatt et utviklingsarbeid for å se på muligheten for turnusfleksibilitet og kompetanseheving blant ansatte i samlokaliserte boliger innen psykisk helse for å kunne imøtekomme behovene til en stadig mer utfordrende brukergruppe på en bedre måte.

Mange bydeler har hatt økt pågang på tjenesten Brukerstyrt Personlig Assistent (BPA), både for voksne og unge brukere, noe som kan medføre økte kostnader for bydelene.

Gjennomførte tiltak

Både Standard for tjenester i hjemmet og Oslostandard for pårørendesamarbeid ligger til grunn for bydelenes tjenester. Innen psykisk helse har bydelene arbeidet med å legge En psykt bra by – strategi for psykisk helse i Oslo til grunn for utvikling av tjenestene.

De fleste bydeler har arbeidet med å utvikle egne lokale legeplaner og melder om økte utfordringer knyttet til å rekruttere fastleger. Andre har utfordringer knyttet til å oppnå anbefalingen om 4 % restkapasitet i fastlegenes lister.

Bydelene har videreført arbeidet med aldersvennlig Oslo med tilgjengelige møteplasser og uteområder, forskjellige aktivitets-, trenings- og fallforebyggende tilbud, generasjonsmøter og oppsøkende virksomhet fra seniorveiledere og frivillighetssentraler.

Bydeler har tilpasset aktivitetstid ut fra kapasitet i tjenesten og innbyggernes behov, eksempelvis som alternativ til dagaktivitetstilbud for personer med kognitiv svikt og demens.

Mål 3: Flere opplever god helse og mestring

Gjennomførte tiltak

Behov for tjenester til mennesker med sammensatte psykiske helseutfordringer har vært økende. Henvendelser gjelder blant annet behov for gruppeterapi, individuelle samtaler og oppfølging i eget hjem. Økningen ser ut til å ha sammenheng med at flere brukere utskrives fra spesialisthelsetjenestene og at flere flytter tilbake til bydel fra eksterne bo- eller omsorgsplasser, herunder også Velferdsetatens institusjonsplasser.

Det har vært stor pågang til lavterskel tilbud som Rask psykisk helsehjelp (RPH), drop-in og aktivitetshus. Bydelene har arbeidet med styrking og utvikling av RPH, og flere har knyttet dette tilbudet direkte til frisklivssentralene. Internettassistert selvhjelp (IAS) er en del av tilbudet i RPH i flere bydeler. Aktivitetshus er viktige møteplasser og bidrar til å forebygge utenforskap.

Bydelene Alna og Grorud har samarbeidet med Solvang Helsehus om et ambulerende rehabiliteringsteam (ART). Teamet gir tilbud til brukere med komplekse rehabiliteringsbehov.

Flere bydeler har systematisk brukt erfaringer fra pandemien til å utvikle tjenestene. Oslo kommunes sentrale evalueringsrapport fra pandemiperioden ligger til grunn for prosessene sammen med bydelenes egne evalueringer. Den økte pågangen i helse- og omsorgstjenestene som følge av pandemien har gjort at flere bydeler har utviklet digitale arbeidsformer som fortsatt brukes i tjenestene. Pandemien har bidratt til at tjenestene fikk økte kunnskaper om hvilke grupper brukere som var mest sårbare og hvilke pårørende som hadde den størst belastning.

Flere bydeler har samarbeidet med Helseetaten for å sikre at brukere av helse- og omsorgstjenester i hjemmet får tilbud fra Tannhelsetjenesten. Bydelene Grorud og Nordstrand har deltatt i et prosjekt med etaten hvor første fase er å kartlegge eldres munnhelse hos et tilfeldig utvalg av brukerne.

Noen bydeler har etablert samarbeid med ambulerende palliativt team med Solvang sykehjem.

Mål 4: Levekårsforskjellene er redusert

Gjennomførte tiltak

Frisklivssentralene er videreutviklet og kapasiteten og tilbudet er utvidet som en følge av at bydelene ble styrket med to årsverk i to år til arbeid med psykiske og somatiske ettervirkninger av korona. Aktiviteten har økt, samtidig som flere bydeler har utvidet samarbeidet med andre bydeler. Blant annet har Bydel Grünerløkka tatt initiativ til samarbeid mellom frisklivssentralene i bydelene Gamle Oslo, Sagene og St. Hanshaugen med formål å tilby et bredere spekter av tilbud, samt gjøre tilbudene mer tilgjengelige for innbyggerne.

Enkelte bydeler har samlokalisert flere av bydelens tjenester med sikte på lettere tilgjengelig for innbyggerne. Pandemien har også gitt større innsikt i hvilke grupper som er mest sårbare og hvordan man kan jobbe for å nå ut til disse, både gjennom samarbeid med sivilsamfunnet og målrettet kommunikasjon.

Oversettelser, klart språk og bruk av tolk har vært viktige i arbeidet med å sikre at innbyggere med ulike forutsetninger og helsekompetanse kan nyttiggjøre seg informasjon om og kommunikasjon med bydelens tjenester. Krigen i Ukraina har preget bydelens tjenester, og det er jobbet med tilrettelegging for å møte behov for helsetjenester og generell informasjon.

Mål 5: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Gjennomførte tiltak

Flere bydeler har ansatt erfaringskonsulenter i psykisk helse- og rustjenestene. Noen har praksisplasser for studenter fra Erfaringsskolen. Mange bydeler benytter tilbakemeldingsverktøy, blant annet Feedback Informerte Tjenester (FIT) og Norse Feedback, der tjenestemottakere vurderer kvaliteten på tjenestene og tjenestene bruker tilbakemeldingene i videreutviklingen av tjenestetilbudet.

Involvering av innbyggere skjer også gjennom ulike brukerråd. Bydel Gamle Oslo har etablert brukerråd for fengselshelsetjenesten i Oslo Fengsel for å sikre at helsetjenesten møter den aktuelle pasientgruppas behov.

Bydelene har samarbeidet med frivillige organisasjoner for at flere innbyggere skal delta aktivt i fritidsaktiviteter og selvhjelpstilbud. Dette gjelder blant annet Den norske turistforening, Ukrainsk forening i Norge og Bydelsmødrene. Enkelte bydeler vil satse mer på rekruttering av frivillige.

Flere bydeler har iverksatt tiltak for å øke kompetansen hos ansatte innen CRPD (FN-konvensjonen for mennesker med funksjonsnedsettelse) og veilederen «Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming».

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens er videreført og utvidet i noen bydeler. Det gis også som ambulerende tilbud i flere bydeler.

Spisevenn er godt etablert i noen bydeler, mens andre har måtte utsette oppstart i påvente av organisering og rekruttering av frivillige.

Mål 6 (HEI) Digitale tjenester er innbyggerorienterte

Gjennomførte tiltak

Velferdsteknologiske løsninger som digitalt tilsyn avstandsoppfølging, elektroniske legemiddeldispensere og springsteknologi (GPS) har bidratt til færre besøk og trygg oppfølging for mange.

Sentrumsbydelene har gjennomført tiltak med digital hjemmeoppfølging (DHO). Et samarbeidsprosjekt med fastlege og sykehus. De vestlige bydeler startet opp DHO høsten 2022.

Det er tilbud om veiledning og opplæring i bruk av digitale verktøy ved bydelenes seniorsentre.

Alle bydelene har tatt i bruk den digitale *Helseveiviseren*. Veiviseren er enkel i bruk og gir innbyggerne oversikt over hvilke tilbud som finnes i bydelene.

Resultatindikatorer helse- og omsorgstjenester:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel kommunale årsverk i pleie og omsorg med relevant fagutdanning	78,2 %	79,6 %	80,0 %	1)
Antall innbyggere 65 år og eldre innlagt på sykehus med hoftebrudd pr 1 000 innbyggere	6,9	7,7	8,4	8,3
Antall betalingspliktige liggedøgn etter meldt utskrivningsklare psykiatriske sykehusavdelinger	864	863	<863	629
Antall betalingspliktige liggedøgn etter meldt utskrivningsklare somatiske sykehusavdelinger og rehabiliteringsopphold	1 431	2 286	<2286	4 541
Andel mottagere av helsetjenester i hjemmet over 67 år som er kartlagt for ernæringsmessig risiko	32,6 %	36,2 %	50,0 %	37,2%
Antall brukere som har mottatt tjenestene hverdagsrehabilitering og avklaring og mestring	6 872	7 458	>7 600	7 961
Antall mottagere av dagaktivitetstilbud for mennesker med kognitiv svikt/personer med demens sykdom	746	743	> 900	875
Antall brukere med aktivitetstid	1 299	1 153	> 1 300	1 080

1)Resultat vil foreligge etter 15. juni

2)Kilde: Ledelses- og informasjonsverktøy LIV

3)Resultat i 2020 og 2021 er korrigert som følge av revisjon av rapport i LIV

Når det gjelder hoftebrudd er økningen fra 2021 til 2022 forventet som et resultat av normalisering i etterkant av pandemien. Den store økningen i betalingspliktige liggedøgn for utskrivningsklare pasienter i somatiske sykehusavdelinger skyldes at flere eldre pasienter ikke kan reise direkte hjem og det har i perioder ikke vært ledige plasser i helsehus. Andel mottakere av helsetjenester i hjemmet 67 år og eldre som er kartlagt for ernæringsmessig risiko har hatt en økning i 2022. Det er også en klar økning i mottakere av hverdagsrehabilitering og avklaring og mestring samt mottagere av dagaktivitetstilbud for mennesker med kognitiv svikt fra 2021 til 2022. Det er en svak nedgang i antall brukere med aktivitetstid.

FUNKSJONSOMRÅDE 4: SOSIALE TJENESTER OG YTELSE

Funksjonsområde 4 omfatter fire ansvarsområder: sosiale tjenester og arbeidsrettede tiltak, kvalifiseringsprogrammet, mottak og integrering av flyktninger og økonomisk sosialhjelp.

A. Sosiale tjenester og arbeidsrettede tiltak

Tall i mill

Funksjonsområde 4A Sosiale tjenester og arbeidsrettede tiltak	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Sum funksjonsområde 4	1 533,9	1 387,2	2 074,6	1 729,9	344,7
FO-4, andel av bydelenes totale nettoutgifter	47,7 %	5,4 %	7,3 %	6,3 %	

Driftsregnskapet viser at funksjonsområdet 4A Sosiale tjenester har et samlet mindreforbruk på 344,7 mill. I 2021 var mindreforbruket 209,6 mill.

Tall i mill

Funksjonsområde 4A Netto utgifter pr. tjenesteområde	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
213 Voksenopplæring	5,2	5,0	5,1	2,9	2,3
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	787,9	706,8	943,7	897,0	46,7
243 Tilbud til personer med rusproblemer	298,7	284,4	364,7	326,7	38,0
265 Kommunalt disponerte boliger	149,7	127,7	160,1	161,2	-1,1
273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	143,4	92,7	219,1	180,2	38,9
275 Introduksjonsordningen	126,9	121,6	283,0	151,9	131,1
283 Bistand til etabl og opprettholdelse av egen bolig	84,6	74,5	95,8	95,1	0,7
850 Generelt statstilskudd vedrørende flyktninger m.v.	-62,6	-25,6	3,1	-85,1	88,2

Nøkkeltall for Funksjonsområde 4 sosiale tjenester og arbeidsrettede tiltak	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp i løpet av året	20 401	19 648	20 182	19 515	20 588
Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet i løpet av året ¹⁾	2 363	2 267	2 061	2 088	2 150
Antall deltakere i introduksjonsordningen i løpet av året ¹⁾	1 875	1 604	1 029	756	1 178
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp - mottakere 25-66 (måneder)	6,6	6,6	6,5	6,4	5,9
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp - mottakere 18-24 år (måneder)	5,3	5,1	4,7	4,7	5,0
Andel mottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	43,2	43,5	41,3	39,2	40,0
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	52	51,4	50,2	49,8	45,7
Andel søknader om økonomisk sosialhjelp - behandlet innen 2 uker ¹⁾	82	81	88	82	81
Finansiering kjøp av boliger - andel søknader behandlet innen 1 mnd. ¹⁾	80	88	74	76	63
Søknad om kommunal bolig - andel søknader behandlet innen 3 mnd. ¹⁾	95	95	85	98	97

1) Tall fra Årsstatistikken for bydelene

Mål 1 Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Gjennomførte tiltak

Bydelenes NAV-kontor er tilgjengelige for innbyggerne, både for fysiske møter, telefonhenvendelser og digitalt. Det gjennomføres planlagte møter både fysisk og digitalt. NAV møter også innbyggerne andre steder som ved hjemmebesøk, på videregående skoler og jobbsenter eller andre treffsteder der innbyggeren ønsker å møte NAV. På NAV-kontorene er det mulighet for drop-in i publikumsmottakets åpningstid.

Året har vært preget av økonomisk usikkerhet for mange innbyggere med generell prisstigning og økte levekostnader, høye strømpriser, høyere boligpriser i leiemarkedet og høyere renter. NAV har fått flere henvendelser fra innbyggere som trenger økonomisk råd og veiledning generelt. Gjeldsrådgiverne har økt pågang og sakene er ofte mer omfattende. NAV-kontorene jobber med å heve den generelle kompetansen innenfor økonomisk råd og veiledning.

NAV foretar en familiekartlegging i barnefamilier som trenger oppfølging og økonomisk sosialhjelp. Den helhetlige kartleggingen omfatter både arbeid og arbeidsmuligheter, bolig, helse, økonomi og barnas situasjon. Temaer som skole, barnehage og fritid blir også tatt opp.

Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever selvstendige liv

Gjennomførte tiltak

Oslostandard for booppfølging er sendt ut til høring. Bydelene vil implementere standarden når den er vedtatt. Oslostandard for bomiljøarbeid ble vedtatt desember 2022. Bydelene vil implementere standarden i sitt arbeid med bomiljø i 2023. Flere bydeler har prioritert bomiljøarbeid i 2022, blant annet gjennom BOSin-prosjekter (Boligsosialt utviklings- og innovasjonsprogram). Ofte blir bomiljøarbeidet konsentrert i områder med mange kommunale boliger og det er eksempelvis gode erfaringer med bomiljøkontor på flere steder i beboerens nærmiljø.

Alle bydelene har oppmerksomhet på at startlån og tilskudd skal vurderes når de møter en innbygger med boligbehov. Flere bydeler har kartlagt beboere i kommunale boliger for å se på muligheten for å hjelpe dem inn i selveid bolig. Flere bydeler melder om at den kommunale boligmassen ikke samsvarer med behovet hos innbyggerne. Det er både behov for flere kommunale boliger og boliger av forskjellig størrelse og med tilpasning til ulike behov. I flere bydeler er det mangel på egnede kommunale boliger til personer med rus- og psykiske helseutfordringer.

I 2022 ble den operative bestillerfunksjonen for kommunale boliger til sosialt- og økonomisk vanskeligstilte samlet og lagt til byrådsavdelingen for en toårig forsøksperiode. Målet er å styrke arbeidet med fremskaffelsen av kommunale boliger.

I tråd med byrådets strategiske plan for rusfeltet har samtlige bydeler jobbet med å bosette beboere på Velferdsetatens institusjoner i egen bolig. Det er utført kartlegging av beboerne i flere bydeler og bydelene legger vekt på å involvere beboerne aktivt i bosettingen. I dette arbeidet har bydelene styrket samarbeidet mellom de involverte instansene for å sikre at innbyggerne får og beholder en helhetlig oppfølging også etter innflytting i egen bolig.

Mål 3: Flere opplever god helse og mestring

Gjennomførte tiltak

Rådgivende enheter for rusaker er etablert i alle bydeler. Bydelene har undersøkt og dokumentert opplevd livskvalitet hos innbyggere som mottar tjenester for rusproblemer. Utviklingen av bydelenes tilbud til personer med rusproblemer fortsetter. Alle bydeler har fulgt føringene i byrådets russtrategi om å omstille tjenestene fra institusjonsopphold til tjenester i egen bolig. Alle bydeler har etablert oppfølgingstjenester og/eller ambulerende team og de tilbyr aktivitetstilbud til personer med rusproblemer i en eller annen form. Flere bydeler har også arbeidsrettede tilbud.

Kompetansesenter rus Oslo, bistår bydelene med å arbeide i tråd med tiltakene i Oslostandard for overdoseforebyggende arbeid i bydelene og Oslostandard for rusfaglig arbeid. Oslostandard for overdoseforebyggende arbeid i bydelene er under revisjon.

NAV- kontorene jobber målrettet med helseavklaring. Dette bidrar til at innbyggere som trenger det både får nødvendig behandling og helsehjelp og at muligheter til kvalifisering og arbeid ses i lys av deres helsesituasjon. Det gjøres også avklaring av andre rettigheter etter Folketrygden som kan gi en mer stabil inntekt enn sosialhjelp.

Mål 4: Deltakelsen i arbeidslivet er økt i de bydelene med lavest sysselsettingsandel

Gjennomførte tiltak

Flere bydeler rapporterer nå om økt aktivitet og flere deltakere i Kvalifiseringsprogrammet (KVP) etter at pandemien er over. Det gis også bistand til å finne andre, egnede utdannings- og kvalifiseringsløp og andre arbeidsrettete tiltak til innbyggere som ikke er i kvalifiseringsprogrammet. Antall KVP-deltakere er likevel lavere enn forventet. NAV erfarer også at søkere til programmet ofte trenger andre tiltak, som eksempelvis Jobbsjansen eller grunnskoleopplæring.

Unge under 30 år er en prioritert gruppe hos NAV. Arbeidet med de unge består av å tilpasse individuelle tiltak ut fra deres behov og ressurser.

NAV har målrettet dialog med arbeidsgivere og samarbeidspartnere for å øke arbeidsinkluderingen. Tall for sysselsettingsandeler i Oslo fra 4. kvartal 2021 viser at sysselsettingsandelene for personer mellom 15-74 år har økt i bydeler med lave sysselsettingsandeler sammenliknet med 2020. I Groruddalsbydelene har økningen vært sterkere enn gjennomsnittet for Oslo. I 2022 ble fordelt i alt 10 mill. til målrettet innsats for å øke sysselsettingsandelene i bydelene Stovner, Alna, Grorud og Søndre Nordstrand.

I 2022 ble det fordelt midler til bydelene til oppsøkende arbeid mot ungdom som ikke er i jobb, utdanning eller deltar i arbeidsrettet aktivitet. 20 mill. gikk til tiltak i bydeler med særlig lav sysselsettingsandel og høy andel av personer utenfor arbeid eller utdanning. 13,5 mill. ble satt av til tiltak gjennom en søknadsbasert ordning. Alle bydelene, med unntak av Ullern som ikke søkte om midler, mottok midler.

Det ble gjennomført fire samarbeidsmøter for erfaringsutveksling med alle bydelene i 2022. Samtlige bydeler som mottok midler, er i gang med tiltak. Flere bydeler kan vise til resultater i form av økt kunnskap om målgruppen, tettere kontakt med ungdom i målgruppen, ny kunnskap gjennom utprøving av nye samarbeidsformer og metoder, og resultater i form av flere ungdommer til arbeid og aktivitet.

Mål 5: Det er flere jobber for personer som trenger tilrettelegging inn i arbeid

Gjennomførte tiltak

Innsatser for å inkludere flere i arbeidslivet er fra 2022 samlet i Program for inkluderende rekruttering. Programmet driftes av Velferdsetaten, og har som mål å bidra til at Oslo kommune skaper flere muligheter i sine virksomheter for personer som sliter med å få jobb. Programmet omfatter satsingene "Flere i tilrettelagt arbeid", "Rekrutteringsordningen for personer med funksjonsnedsettelse" og utvikling av hurtigspormodeller inn i jobb, samt utvikling av kompetansejobber i Oslo kommune.

Mål 7: Levekårsforskjellene er redusert

Gjennomførte tiltak

NAV arbeider med helseavklaring og bidrar til at innbyggere med omfattende helseproblematikk får varig inntektssikring gjennom folketrygden.

NAV foretar individuelle vurderinger av om det skal ytes sosialhjelp til dekning av aktiviteter for barn, og yter økonomisk bistand for at barna i økonomisk vanskeligstilte familier skal få delta på lik linje med

andre. Det gis råd og veiledning om muligheter for deltagelse i fritidsaktiviteter, tilbud via frivillige organisasjoner og muligheter for lån av sports- og fritidsutstyr.

Resultatindikatorer Sosiale tjenester	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel positive vedtak for kommunal bolig effektivert innen 6 mnd. 1)	85 %	81 %	90 %	86 %
Antall mottakere av kontantstøtte pr desember hvert år 1)	1362	1172	< 1 362	967
Personer med rusutfordringer bosatt i bolig fra institusjon	340	414	> 365	387
Sysselsettingsandel 25–66 år 3)	70 %	76,7	> 76,8 %	80,6 %
Andelen KVP-deltakere som går til arbeid, utdanning eller statlige arbeidsrettede tiltak etter fullført program 1)	60,0 %	58,7 %	> 69 %	67 %
Andel søknader om økonomisk sosialhjelp - behandlet innen 2 uker 2)	88 %	82 %	95 %	81 %
Andel av mottakerne som har sosialhjelp som viktigste inntektskilde 4)	56,0 %	39,3 %	< 45,0 %	40 %

1)Kilde: NAV

2)Kilde: Velferdsetaten

3)Kilde: SSB

4)Kilde: KOSTRA

B. Kvalifiseringsprogrammet

Tall i mill

Funksjonsområde 4B Kvalifiseringsprogram	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Sum funksjonsområde 4B	389,0	434,8	423,9	387,4	36,5
FO-4, andel av bydelenes totale nettoutgifter	23,2 %	1,7 %	1,5 %	1,4 %	

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 36,5 mill. Det er disponert 387,4 mill. i ordningen i 2022 mot 389,0 mill. i 2021.

Tall i mill

Funksjonsområde 4B Netto utgifter pr. tjenesteområde	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
276 Kvalifiseringsordningen	389,0	434,8	423,9	387,4	36,5

C. Mottak og integrering av flyktninger

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Gjennomførte tiltak

Oslostandard for arbeid med integrering og inkludering av flyktninger ble revidert i 2022. Året ble et spesielt år for alle som er involvert i arbeid med bosetting og integrering av flyktninger. Oslo har tatt imot og bosatt langt flere flyktninger enn planlagt ved inngangen til 2022. I løpet av året er det bosatt i alt 1 929 flyktninger hvorav 1 549 fra Ukraina. De tverrfaglige bosettingsteamene har vært viktige for helhetlig og samordnet innsats for flyktningene.

Mål 7: Levekårsforskjellene er redusert

Gjennomførte tiltak

Bydelene har jobbet aktivt med å skaffe flyktninger gode boliger, gjennom henvendelser til private utleiende og bruk av kommunale utleieboliger. Flyktninger med stabil inntekt kan hjelpes over i eide boliger ved hjelp av startlån og tilskudd til etablering.

Over 70 % av flyktningene fra Ukraina som ble bosatt i 2022 har høyere utdanning. Erfaringer med å tilby introduksjonsprogram til denne målgruppen gjennom høsten 2022 har tydeliggjort et behov for å endre innrettingen på introduksjonsprogrammet for flyktninger med høy utdanning. Det er derfor igangsatt et arbeid for å videreutvikle introduksjonsprogrammet.

Mål 8: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Gjennomførte tiltak

Alle bydeler har en kontaktperson for koordinering med sivilsamfunn. Oslostandarden for arbeid med integrering og inkludering av flyktninger legger føringer for samarbeid med sivilsamfunn. Det er gjennomført dialogmøter om ulike tema med frivillige organisasjoner. Dette har gitt nyttige innspill i viktige saker. Oslo kommune har også bidratt til oppretting av møteplasser bla. for Ukrainske flyktninger. I tillegg har kommunen benyttet frivillige organisasjoner til å nå ut med informasjon til flyktninger og andre målgrupper.

Resultatindikatorer Mottak og integrering av flyktninger	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andelen som bosettes innen 6 mnd. fra innvilget oppholdstillatelse ¹⁾	67,0 %	67,0 %	> 92,0 %	94,2%
Andel som tilbys introduksjonsprogram innen 3 mnd. etter bosetting ^{1)*}	50 %	34 %	> 66 %	38%
Andel deltakere som er i arbeid eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram ^{1)**}			> 65 %	57%

Kilde: IMDI

*Foreløpige tall. Kommunene har 2 måneders etterregistreringstilgang.

Gjelder personer som fikk rett og plikt, og rett (fordrevne fra Ukraina) til introduksjonsprogram i perioden 1.10.2021-30.09.2022. Etter 6 måneder hadde 69 % startet introduksjonsprogram.

(Dersom man benytter måleperiode 1.1.2022-30.09.2022 er andelen som startet introduksjonsprogram innen 3 mnd. etter bosetting 41 %).

**Gjelder personer som avsluttet introduksjonsprogram i 2020, og deres status ett år etter avsluttet program (dvs. status per november 2021).

C. Økonomisk sosialhjelp

Tall i mill

Funksjonsområde 4C Økonomisk sosialhjelp	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Sum funksjonsområde 4	1 289,9	1 419,0	1 459,5	1 413,3	46,2
FO-4, andel av bydelenes totale nettoutgifter	100,0 %	5,6 %	5,1 %	5,1 %	

Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp utgjorde 1,4 mrd. i 2022 mot 1,3 mrd. i 2021.

Driftsregnskapet viser mindretgifter på 46,2 mill. sammenlignet med regulert budsjett.

Tall i mill

Funksjonsområde 4C Netto utgifter pr. tjenesteområde	Regnskap 2021	Opprinnelig budsj. 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
281 Ytelse til livsopphold	1 289,9	1 419,0	1 459,5	1 413,3	46,2

Driftsregnskapet bydelene

Netto driftsutgifter per bydel i 2022 fordelt på ordinær drift og økonomisk sosialhjelp

Bydel	Totalt 2022			Eksternt avvik etter 4 % regelen*		
	Regulert budsjett	Regnskap	Samlet budsjettavvik	Budsjettavvik totalt	Budsjettavvik ordinær drift	Budsjettavvik økonomisk sosialhjelp
Gamle Oslo	2 544,8	2 353,8	191,1	74,2	50,3	23,9
Grünerløkka	2 106,9	2 064,7	42,2	- 1,9	- 2,2	0,3
Sagene	1 677,4	1 678,6	- 1,1	- 14,0	- 27,7	13,7
St. Hanshaugen	1 295,4	1 273,9	21,5	- 5,8	- 20,2	14,4
Frogner	1 881,8	1 793,2	88,6	57,7	20,2	37,5
Ullern	1 376,1	1 369,9	6,3	0,3	2,9	- 2,6
Vestre Aker	1 801,5	1 820,0	- 18,5	- 59,0	- 57,8	- 1,2
Nordre Aker	2 033,7	1 990,1	43,6	24,9	28,5	- 3,6
Bjerke	1 589,6	1 545,3	44,3	4,9	- 0,4	5,3
Grorud	1 513,8	1 433,2	80,6	26,0	19,8	6,2
Stovner	1 810,5	1 738,4	72,1	41,7	12,0	29,7
Alna	2 537,4	2 430,6	106,8	43,4	27,4	16,0
Østensjø	2 249,9	2 210,5	39,4	23,3	20,2	3,1
Nordstrand	2 131,4	2 019,2	112,2	59,1	51,7	7,4
Søndre Nordstrand	2 000,7	1 927,8	73,0	- 19,2	- 22,6	3,4
	28 551,0	27 649,1	901,9	255,5	102,0	153,5

Driftsregnskapet samlet viser et mindreforbruk på 902 mill. Mindreforbruket er på 256 mill. når ubrukte øremerkede midler trekkes ut. Mindreforbruket i forhold til eksternt tildelt budsjett (før intern omdisponering i bydelene fra sosialhjelp til drift) er på 102 mill. for ordinær drift og 154 mill. for økonomisk sosialhjelp.

I 2021 var samlet mindreforbruk etter 4 % regelen på 324 mill. Da er det justert for øremerkede midler. Ordinær drift hadde mindreforbruk på 172 mill. og økonomisk sosialhjelp mindreforbruk på 152 mill. Fra 2021 til 2022 er det reduksjon samlet mindreforbruk på 68 mill. Mindreforbruk for ordinær drift er redusert med 70 mill. og mindreforbruk for økonomisk sosialhjelp har økt med 2 mill.

Tabellen over viser fordeling av mindreforbruk på den enkelte bydel og fordelingen mellom avvik for henholdsvis ordinær drift og økonomisk sosialhjelp. Her følger en omtale av bydeler med et merforbruk på mer enn 10 mill.

Bydel Vestre Aker har 59 mill. i merforbruk. I 2021 var tilsvarende merforbruk på 42,6 mill. Dette er en forverring på 16,4 mill. Når fremført merforbruk på 31,5 mill. trekkes fra, har bydelen et driftsunderskudd på 27,5 mill. i 2022. I 2020 hadde bydelen et driftsunderskudd på 19,4 mill.

Dette viser en negativ utvikling i bydelens økonomiske handlingsrom. Økende merforbruk og et stigende aktivitetsnivå i løpet av året gjør at det er større ubalanse i aktivitetsnivået inn i 2023 enn hva driftsunderskuddet skulle tilsi.

Bydelen hadde et netto innsparingsbehov på om lag 75 mill. i 2022. Bydelen avsatte 13,5 mill. i ufordelt reserve. Det gjorde at bydelen hadde et reelt salderingsbehov på tjenesteområdene på anslagsvis 85-90 mill. Det ble lagt opp til å oppnå betydelige besparelser for helse og omsorg – i overkant av 50 mill. og med meget høy merforbruksrisiko. Det er i liten grad oppnådd netto innsparinger. For barnevernet og sosiale tjenester er det også vedtatt innsparinger som i varierende grad er realisert. Samlet sett har bydelen kun oppnådd en marginal netto innsparingseffekt i 2022.

Med en ubalanse i tjenestenivået inn i 2023 på om lag 50 mill., krav til inndekking av merforbruk fra 2022 på minimum 32,7 mill. og en reell økning i budsjetttrammen for 2023 på 9 mill. har bydelen et netto innsparingsbehov i 2023 på minimum samme nivå som i 2022. Dette kan være anslagsvis 80-85 mill.

Bydel Sagene har 14 mill. i merforbruk. I 2021 hadde bydelen tilsvarende merforbruk på 17,5 mill. Dette gir et driftsoverskudd på 3,5 mill. i 2022 og et aktivitetsnivå om lag i balanse for bydelen samlet sett.

Netto sosialhjelpsutgifter ble redusert med 6,9 mill. og 5,9 % fra 2021 til 2022. Alle øvrige bydeler hadde netto økning i sosialhjelpsutgiftene. I 2022 hadde bydelen et positivt avvik på 13,7 mill. for økonomisk sosialhjelp sett i forhold til bystyrets tildelte budsjetttramme. Dette betyr at selv om bydelen har balanse i driftsnivået samlet sett, har den et høyere aktivitetsnivå for ordinær drift enn tildelt budsjetttramme.

Tildelt budsjetttramme for 2023 innebærer en realøkning på i underkant av 5 mill. Dette bidrar til å redusere innsparingsbehovet. Samtidig må fremført merforbruk på 14 mill. inndekkes. Det er også behov for å avsette midler til postkorona utgifter og nye tiltak.

Bydelen legger til grunn at det er behov for effektiviseringstiltak for om lag 20 mill. Dette er en klart bedre økonomisk situasjon enn i 2022. Da var netto innsparingsbehov på om lag 30 mill.

Samlet sett er det fortsatt risiko for merforbruk i 2023. Med stram økonomisk styring er det mulighet for at bydelen oppnår budsjettbalanse i løpet av året.

Bydel Søndre Nordstrand har 19,2 mill. i merforbruk. I 2021 hadde bydelen tilsvarende merforbruk på 14,4 mill. Dette gir et driftsunderskudd på 4,8 mill.

Bydelen hadde et netto innsparingsbehov på om lag 30 mill. i 2022. Barnevernet hadde et reelt omstillingsbehov på om lag 30 mill. Tjenesten fikk merforbruk på 22 mill. Det er også stort merforbruk for helse, mestring og omsorg. Områder med størst merforbruk er heldøgns omsorg i bolig, kjøp av personlig assistent, individuell avlastning og TT-kjøring. Mot slutten av året skjedde det en markant økning i utgiftene til økonomisk sosialhjelp. Økning i barnetillegg i sosialhjelpssatsene har gitt meget store utslag. Samlet sett har bydelen likevel oppnådd innsparinger.

Tildelt budsjetttramme for 2023 innebærer en realøkning på om lag 13 mill. På grunn av aktivitetsoverheng inn i budsjettåret og krav til inndekking av merforbruk fra 2022 kan omstillingsbehovet anslås til 30-35 mill. Dette er noe i overkant av omstillingsbehovet i fjor. Det er derfor risiko for merforbruk også for innværende år.

Bydelene – avsetninger barn og unge (kap. 303)

Kapittelet inneholder avsetninger til kompensasjonsordning for høye døgnpriser i barnevernet, Barnehjernernevernet, Nye Familier, kvalitetsreform i barnevernet og erstatningssaker i barnevernet.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 34,5 mill., noe som i sin helhet gjelder ubrukte kommunale og statlige øremerkede midler. Mindreforbruket skyldes blant annet lavere aktivitet enn forventet knyttet til satsingene *Nye Familier* og *Barnehjernernevernet*. Det har også sammenheng med at det i 2022 ikke var noen erstatningssaker i barnevernet som medførte behov for å bruke av avsetningen til formålet. Mindreforbruket skyldes også forskjøvet oppstart av arbeidet med kvalitetsreform i barnevernet.

Bydelene – etablering av nye barnehager (kap. 305)

Kapittelet omfatter avsetninger som skal dekke bydelenes driftsutgifter til nye kommunale og private barnehager.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 7,6 mill. i 2022. Hovedårsaken til mindreforbruket er at det i 2021 var en nedgang i antall barn i barnehage som følge av færre barn i barnehagealder enn tidligere. Dette medførte lavere behov for driftsmidler i bydelene enn antatt.

Bydelene – diverse barnehagetiltak (kap. 306)

Kapittelet omfatter midler til kvalitetstiltak på barnehageområdet, prosjektering av nye barnehager, avvikling av midlertidige barnehager, økonomisk likeverdig behandling av private barnehager og kompensasjon for barn i utenbys barnehager.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet samlet viser et mindreforbruk på 63,4 mill. Mindreforbruket skyldes delvis høyere refusjonsinntekter fra andre kommuner enn forventet for utenbysbarn i Oslos barnehager.

Mindreforbruket i øremerkede statlige og kommunale midler er 49,0 mill. Dette skyldes blant annet lavere utgifter til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning enn forventet på 15,7 mill. Mindreforbruket kommer av at søkningen til studiet var lavere enn antatt.

På avsetningen for økonomisk likebehandling av private barnehager er det et mindreforbruk på 14,7 mill. Dette skyldes i hovedsak lavere utgifter til ekstra pensjonstilskudd til private barnehager enn budsjettet.

Forskjøvet oppstart av kvalitets- og kompetansetiltak for barnehagene har medført et mindreforbruk på 5,2 mill.

På avsetningen for tiltak for tidlig innsats i barnehagen er det et mindreforbruk på 9,2 mill. Dette kommer av at det er satt av midler for å ta høyde for økt tilskudd til private barnehager grunnet forsøket med økt grunnbemanning i et utvalg kommunale barnehager i levekårsutsatte områder. Effekten på tilskuddet til private barnehager kommer først senere år.

Avsetningen til prosjektering av nye barnehager har et merforbruk på 2,9 mill. Dette gjelder prosjektutgifter i Oslobygg som vil inngå i barnehagenes prosjektkostnader og refunderes av Oslobygg når prosjektene realiseres.

På dette kapittelet er det også et mindreforbruk på 6,2 mill. i statlige øremerkede tilskudd. Mindreforbruket skyldes i hovedsak forskjøvet oppstart av tiltak for å øke rekrutteringen av barn til barnehage.

Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (kap. 307)

På dette kapittelet avsettes øremerkede midler til spesifikke tiltak, satsinger og utviklingsrettet aktivitet. Avsetningene finansierer innsats som går over flere budsjettår. Aktivitet og tiltak planlegges og igangsettes ut fra en forutsetning om at gjenværende øremerkede midler til spesifikke formål, overføres til neste budsjettår.

Driftsregnskapet

I opprinnelig budsjett for 2022 ble det avsatt 209,6 mill. til ulike tiltak i bydelene. Det er overført 54,8 mill. i øremerkede midler fra 2021. Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 209,8 mill. I løpet av året er det satt av ekstra midler knyttet til mottak av et betydelig antall flyktninger. I alt 151,6 mill. av mindreforbruket gjelder øremerket innsats knyttet til flyktningssituasjonen, blant annet boligtiltak, koordineringstiltak, tilskudd til bydelene og Utdanningsetaten for bosetting av flyktninger og midler i en risikoavsetning for å kunne sette inn ekstra tiltak ved behov og knyttet til usikkerhet rundt hvor mange flyktninger som faktisk kom til å bli bosatt i 2022.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser et akkumulert mindreforbruk på 230,9 mill. I 2022 ble det i opprinnelig budsjett satt av 17,4 mill. til IKT tiltak innen sektoren. Det er påløpt investeringsutgifter med 22,2 mill. Det er i løpet av året bevilget 300 mill. til tiltak for å fremskaffe og istandsette boliger for bosetting av et betydelig antall flykninger. I alt 200 mill. er satt av i investeringsbudsjettet. Investeringsutgiftene knyttet til boligene vil i all hovedsak påløpe første halvår 2023.

Bydelene – avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester (kap. 308)

Det er avsatt midler til utviklingsrettede aktiviteter innen helse, bolig, arbeid og sosiale tjenester i bydelene på dette kapitlet.

Driftsregnskapet

Avsetningene gjelder i stor grad øremerkede tiltak/prosjektrettet aktivitet som går over flere budsjettår. Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 122 mill. hvor de største postene gjelder digitalisering, opptrapping habilitering/rehabilitering og psykisk helse.

Investeringsregnskapet

Dette kapitlet er et avsetningskapittel for investeringsmidler som fordeles til virksomhetene. Fra og med 2013 er det avsatt midler til en intern lånefinansieringsordning for kjøp av elbiler i bydelene.

Årsbudsjettet er på 20 mill. og det er lånt ut 4,2 mill. i 2022. Investeringsregnskapet viser et samlet akkumulert brutto mindreforbruk for denne avsetningen på 161 mill.

På dette kapitlet er det også budsjettet med en generell avsetning til digitalisering/IKT-prosjekter. Denne avsetningen har et brutto mindreforbruk på 32 mill.

Netto driftsutgifter for bydelsspesifikke tiltak.

Tall i mill

Kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022
BYDELSSPESIFIKKE TILTAK						
Sum bydelene (drift+sosialhjelp), kap. 001-015	26 751,4	25 542,1	28 551,0	27 649,1	901,9	255,5
Bydelene-avsetninger barn og unge, kap. 303	-129,8	84,0	32,7	-1,7	34,5	0,0
Bydelene-etablering av nye barnehager, kap. 305	34,0	50,4	18,7	11,1	7,6	7,6
Bydelene-diverse barnehagetiltak, kap. 306	-71,4	254,0	-45,3	-108,7	63,4	14,3
Bydelene-avsetn., arbeid, integrering og sos.tj., kap 307	9,0	209,6	216,5	6,7	209,8	0,0
Bydelene-avsetn., eldre, helse og arbeid, kap. 308	19,7	106,7	143,1	21,1	122,0	0,1
Sum sektor	26 612,9	26 246,9	28 916,8	27 577,7	1 339,2	277,5

Kolonnen "Avvik ordinær drift 2022" gjelder avvik når det ses bort fra øremerkede midler

Brutto driftsutgifter for bydelsspesifikke tiltak

Tall i mill.

Kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
BYDELSSPESIFIKKE TILTAK					
Sum bydelene (drift+sosialhjelp), kap. 001-015	30 171,2	32 147,1	3 010,1	32 712,1	33 260,9
Bydelene-avsetninger barn og unge, kap. 303	17,0	29,4	84,0	32,7	21,8
Bydelene-etablering av nye barnehager, kap. 305	5,5	34,0	50,4	18,7	18,0
Bydelene-diverse barnehagetiltak, kap. 306	49,7	43,2	283,0	87,5	56,8
Bydelene-avsetn., arbeid, integrering og sos.tj., kap 307*	0,0	9,1	209,6	216,5	10,4
Bydelene-avsetn., eldre, helse og arbeid, kap. 308	237,6	32,6	106,7	154,1	29,2
Sum sektor	30 481,0	32 295,5	3 743,9	33 221,6	33 397,0

*Kap. 307 Bydelene - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester er opprette fra 2021

Brutto investeringer for bydelsspesifikke tiltak

Tall i mill.

Kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
BYDELSSPESIFIKKE TILTAK					
Bydel Gamle Oslo, kap. 001	0,0	0,0	7,2	3,2	4,0
Bydel Grünerløkka, kap. 002	0,0	0,0	7,9	0,3	7,6
Bydel Sagene, kap. 003	1,5	0,0	7,6	1,8	5,9
Bydel St. Hanshaugen, kap. 004	0,5	0,0	13,2	0,3	12,9
Bydel Frogner kap. 005	0,6	0,0	6,9	3,0	3,9
Bydel Ullern kap. 006	0,0	0,0	3,5	0,8	2,6
Bydel Vestre Aker, kap. 007	1,4	0,0	0,9	0,7	0,2
Bydel Nordre Aker, kap. 008	0,8	0,0	4,0	1,1	2,9
Bydel Bjerke, kap. 009	3,3	0,0	7,1	0,9	6,2
Bydel Grorud, kap. 010	7,6	0,0	1,3	0,1	1,2
Bydel Stovner, kap. 011	17,3	0,0	16,2	12,0	4,2
Bydel Alna, kap. 012	2,6	0,0	8,3	3,7	4,6
Bydel Østensjø, kap. 013	4,6	0,0	5,2	2,1	3,2
Bydel Nordstrand, kap. 014	6,4	0,0	9,7	0,0	9,7
Bydel Søndre Nordstrand, kap. 015	10,5	0,0	27,0	15,3	11,8
Bydelene-avsetn., arbeid, integrering og sos.tj., kap 307	16,7	17,4	253,1	22,2	230,9
Bydelene - avsetn. helse og sosiale tj., kap. 308	0,0	46,6	160,9	0,0	160,9
Sum sektor	73,9	64,0	539,9	67,3	472,6

Mindreforbruket i Bydel St Hanshaugen skyldes i all hovedsak forsinkelser i oppgraderingen av Kristiparken. Arbeidene forventes ferdigstilt i 2023.

Mindreforbruket i bydel Nordstrand skyldes primært forsinkelser med bakgrunn i lang leveringstid for elektriske minibusser.

Bydel Søndre Nordstrand har et mindreforbruk på 11,8 mill. Dette skyldes forsinket fremdrift og omprioriteringer knyttet til rehabilitering av Søndre Ås Gård og Lofsrud Gård, aktivitetspark på Mortensrud og midler til kjøp av elektriske busser som ble tildelt mot slutten av 2022.

Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester

Ansvarsområde

Sektorområdet omfatter blant annet sykehjemmene (langtidshjem), helsehus, akuttmedisinsk beredskap/legevakt, offentlig tannhelsetjeneste, arbeid knyttet til folkehelse, smittevern og omsorgsrelaterte tjenester. Sektoren har ansvar for støtte- og rådgivningsfunksjoner innen helse- og omsorgsområdet.

Tall i mill.

Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester (HEI) - byomfattende tjenester	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	8 653,3	8 341,4	7 302,2	8 084,0	-257,4
Netto driftsutgifter	3 552,3	3 395,9	2 768,4	3 735,8	339,9
Brutto investeringer i anleggsmidler	178,0	210,6	257,0	769,4	558,8

Punkter som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- Origo har gjennom satsingen på produktområdet «Helsedata i Oslo» jobbet med å etablere infrastruktur som bidrar til at vi nå kan få sikker tilgang til systemer og data. Dette arbeidet skal i første omgang tilrettelegge for datadeling innenfor ulike behov ved etablering av Oslo storbylegevakt.
- Forberedelser til innflytting i Oslo storbylegevakt pågår gjennom organisasjonsutvikling og digitalisering av arbeidsprosesser.
- Helseetaten har lagt til rette for økt bruk av velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenestene.
- Helseetaten planlegger flytting av legevakten fra Storgata 40 til nytt flott bygg på Aker i november. Prosessen følger oppsatt plan. Det pågår omfattende organisasjonsutviklingsarbeid og digital utvikling som skal forenkle flyten både for ansatte og innbyggere når legevakten flytter.
- Helseetaten har ansvar for å koordinere implementeringen av Oslostandard for pårørendesamarbeid. Standarden retter seg til alle ansatte i kommunens helse- og omsorgstjenester.
- Helseetaten etablerte en ordning hvor 21- og 22 åringer betaler 50% av takst for tannhelseoppfølging hos private tannleger. I 2023 utvides ordningen til å gjelde 23-26 åringer. Ordningen gjelder ikke kosmetisk/estetisk tannbehandling
- Det blir flere eldre, og Sykehjemsetaten jobber systematisk for å imøtekomme et økt behov for tilbud og tjenester frem mot 2030.
- Det bygges nye sykehjem, gamle bygg rustes opp, det planlegges for økt bruk av digitalisering og for hvordan helsefaglig kompetanse kan brukes mest mulig for å imøtekomme fremtidens behov

Mål og resultater i virksomheter m.v.

Oslo Origo (kap. 121)

Oslo Origo har ansvar for å utvikle og drive frem kommunens fellesløsninger overfor innbyggerne og bidra til å sette en felles retning og øke tempoet i kommunens digitaliseringsarbeid.

Origo har etablert satsinger på sentrale tjenesteområder for å underbygge digital tjenesteutvikling for kommunen.

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Sammen med virksomhetene har Origo etablert satsinger innen fire store tjenesteområder i kommunen: Åpen by, Tilgang til barnehage, Bo hjemme lenger og – sammen med Helseetaten – Helsedata i Oslo. Produktområdene utvikler løsninger som gjør hverdagen enklere for frivilligheten, barnefamilier, eldre og helsepersonell.

Gjennomførte tiltak

Åpen by

I 2022 ble det behandlet 23 894 reservasjoner i bookingløsningen, og en økning i bookinger på 242 % sammenlignet med 2021. Antall kulturtimer økte med rundt 78 % i 2022 til 1,2 millioner kulturtimer. Åtte nye skoler innført bookingløsningen i 2022. I samarbeid med Kulturetaten er det satt i gang arbeid med en utlånsportal på kommunens nettsider med oversikt over tilgjengelige kommunale lokaler for utlån. Bookingløsningen ble benyttet til booking av de 1 968 vielsene som ble gjennomført på Rådhuset i 2022. 25 % av Oslos totale befolkning har nå brukerprofil på Oslonøkkelen. Origo har bidratt til krav i oppdatert [SKOK](#) (standard kravspesifikasjon Oslo kommune) om at alle nybygg i Oslo kommune skal ha adgangskontrollsystemer som er klargjort for "eLås"-løsninger som f.eks. Oslonøkkelen. Oslonøkkelen ble tatt i bruk som lysbryter for frivillige løpegrupper i Holmenkollen.

Aldersvennlig by

I 2022 har 13 083 unike brukere besøkt helseveiviseren. Det ble lansert en ny versjon av helseveiviseren i mai 2022 som ga betydelig økning i andel brukere som kom helt frem til aktuelle tilbud. Det er utviklet digital søknad om helse og omsorgstjenester og det er pilotert videreutvikling der innbyggerne selv kartlegger egen funksjonsevne.

Tilgang til barnehage

I 2022 ble over 9 000 søknader om redusert foreldrebetaling behandlet gjennom den nye løsningen søknadsløsningen utviklet av Origo. Av disse var ca. 5 200 søknader automatisk genererte resøknader, noe som sparer både innbyggere og saksbehandlere for tid og gir bedre underlag for saksbehandlingen som reduserer feil.

Helsedata i Oslo har i samarbeid med Helse Sør-Øst (HSØ) utarbeidet en første versjon av en felles tillitsmodell. Dette vil både bidra til at deling av journaldokumenter kan gå fra en piloteringsfase og inn i løpende drift og til deling av radiologibilder og informasjon fra ambulanse på tvers av allmennlegevakten (Oslo kommune) og skadelegevakten (Oslo universitetssykehus (OUS)). Det er utarbeidet planer for ny pasient-, system- og dataflyt for mottak i ny storbylegevakt i tett samspill med tjenesten, storbylegevaktprosjektet og Helseetaten. Det har i samarbeid med Helseetaten vært gjennomført markedsdialog, anskaffelsesprosess og evaluering av leverandører av kø- og triagesystem. Produktområdet har sammen med legevakten utviklet et konsept og løsningsforslag for å digitalisere de rundt 13 000 EKG-ene som i dag lages på papir.

Mål 6: Digitale tjenester er innbyggerorienterte

Gjennomførte tiltak

Satsingsområdene innen både åpen by, eldre, barnehage og helse arbeider med ulike digitale løsninger for å nå målet om «innbyggerorienterte digitale tjenester».

Origo har tilrettelagt for en sikrere og mer brukervennlig infrastruktur for utvikling for å øke påliteligheten til utviklingsmiljøene og redusere antall feil og nedetid.

I løpet av 2022 har Origo gjort det enda enklere og tryggere å hente data fra folkeregisteret og kontakt- og reservasjonsregisteret.

Origo har i 2022, fortsatt med å erstatte innleide konsulenter med faste ansatte. Konsulentandelen i Oslo Origo var per 01.01.2023 på 4,5 %, mot 11 % ved starten av 2022 og 17 % ved starten av 2021. Dette skaper gevinster for kommunen i form av bedre utviklingskapasitet med lavere kostnader. Utviklere som kjenner Oslo kommune over tid vil kunne produsere mer enn konsulenter som er inne for en begrenset tidsperiode. Dette innebærer også at kommunen bygger opp kompetanse som blir værende i organisasjonen.

Resultatindikatorer Oslo Origo	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Innbyggertilfredshet målt med sentrale digitale innbyggertjenester utviklet av Origo	86 %	86 %	>70 %	87 %

Målt innbyggertilfredshet i 2022 er høy. Dette indikerer at de målte produktene og tjenestene møter innbyggerbehovene på en god måte.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 6,8 mill. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig forsinket oppstart av nye produktområder og satsinger.

Investeringsregnskapet

Det er investert for 122 mill. i 2022 som er i tråd med årsbudsjettet på 121,7 mill.

Investeringsregnskapet viser et mindreforbruk på 177,3 mill., og dette må ses på bakgrunn av overføring av ubrukte midler fra tidligere år. Oslo Origo arbeider med langsiktige produksatsinger på digitale fellesløsninger som realiseres gjennom kontinuerlig utvikling.

Sykehjemsetaten (kap. 313)

Sykehjemsetaten har ansvar for å tilby Oslos innbyggere plass i langtids hjem og helsehus når bydelene har fattet vedtak om plass. Etaten skal sørge for at tilbudet er differensiert og tilpasset brukergruppens behov både i helsehus og langtids hjem, samt avlastningstilbud til pårørende. Tjenestene skal være i tråd med kravene til kvalitet og kapasitet som følger av politisk vedtatte rammer, lover og forskrifter.

Nøkkeltall for: Kap. 313 Sykehjemsetaten (HEI)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Beleggsprosent, langtidsplasser i institusjon	98,0 %	98,3 %	97,4 %	97,6 %	98,5 %
Beleggsprosent, korttidsplasser i institusjon	90,7 %	89,4 %	77,6 %	81,4 %	86,3 %
Andel som får oppfylt sitt førstevalg for langtidsopphold	71,4 %	64,3 %	64,8 %	64,0 %	58,5 %
Andel korttidsplasser i sykehjem	7,7 %	7,5 %	7,4 %	7,6 %	12,9 %
Andel rehabiliteringsplasser	3,5 %	3,9 %	3,6 %	4,5 %	4,8 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	20,8 %	21,5 %	21,5 %	22,0 %	22,2 %

Belegget for korttidsplasser har i 2022 normalisert seg etter et par år med lavere belegg under pandemien da flere plasser ble stengt på grunn av smittehensyn.

Når det gjelder andel som får oppfylt sitt førstevalg om langtidsopphold er det slik at konsekvensen av høyere belegg på langtidsplasser er at færre får oppfylt sitt førstevalg.

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Gjennomførte tiltak

Lambertseterhjemmet åpner i 2023 med kun hele stillinger. Etaten har i 2022 planlagt og tilrettelagt for å få dette til.

Sykehjemsetaten igangsatte i 2021 en pilot på Solfjellshøgda helsehus for å se på hvordan arbeidsoppgavene blant medarbeidere kunne fordeles på en bedre måte. I 2022 ble langtids hjemmene

Nordseterhjemmet og Bjølsenhjemmet inkludert i piloten. I piloten har service og logistikkoppgaver vært lagt til eget personell, slik at helsepersonell har fått mer tid til pasientnære oppgaver. Dette gir bedre fordeling av arbeidsoppgaver og bedre pasientsikkerhet.

Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever selvstendige liv

Gjennomførte tiltak

Sykehjemsetaten har i 2022 kartlagt bruk av rullerende og avlastningsopphold. Denne kartleggingen avdekket et stort bistandsbehov hos brukerne og at det er nødvendig å organisere aktivitetstilbudet annerledes for å bidra til økt fysisk, sosial og mental aktivitet. Det pågår fortsatt en kartlegging av behov for skjermede avlastningsplasser. Etaten vil nå se på hvordan disse plassene best mulig kan organiseres for å ivareta personer med demenssykdom.

Fire institusjoner har enten helt eller delvis installert digitalt tilsyn, og det jobbes med å hente ut erfaringer og forbedre gevinsten ved bruk av denne teknologien. Det pågår nå en større anskaffelse av pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn.

GPS (sporingsteknologi) er tatt i bruk for personer med demenssykdom som kan ha nytte av dette.

KOMP er en enkel og trygg teknologi for bildedeling, tekstmeldinger og videosamtaler. Sykehjemsetaten har til sammen 340 KOMP'er som lånes ut til beboere. Etaten har 2021/2022 vært med i et forskningsprosjekt for bruk av teknologien i sykehjem, og Solfjellshøgda helsehus er nå med i en oppfølgingsstudie for hvordan KOMP kan redusere bruk av institusjonsplass.

Teledermatologi er teknologi som brukes for oppfølging av hudsykdommer. Ved bruk av denne teknologien slipper pasienten å reise ut av institusjonene for å få vurdering av hudsykdom og sårstell, men lege vurderer gjennom videokonsultasjon og gir veiledning til medarbeidere.

Sykehjemsetaten har i 2022 opprettet et teknologiråd som skal vurdere nytten av ny teknologi og hva institusjonene skal teste ut i praksis.

Mål 3: Flere opplever god helse og mestring

Gjennomførte tiltak

Sykehjemsetaten har bidratt aktivt inn i arbeidet med Helhetlig plan for rehabiliteringsområdet. Planen skal behandles i bystyret våren 2023.

Det er opprettet et ambulerende palliativt team ved lindrende enhet ved Solvang helsehus i samarbeid med bydeler. Arbeidet fortsetter i 2023.

I 2020-2022 er det gjennomført fire piloter for måltidsvert, valgfri middag og bærekraftig mat. Pilotene har vist at det er behov for matfaglig kompetanse i langtidshjem og helsehus. Flere medarbeidere med matfaglig kompetanse gir bedre bruk av helsefaglige ressurser. Piloten er videreført i 2023 og skal vurderes i sammenheng med ny pilot for ambulerende mat og ernæringstema som starter opp i 2023. I 2022 har etaten laget handlingsplan for bærekraftige måltider i Sykehjemsetaten 2022- 2025 som gir tiltak og føringer for hvordan bærekraft kan inkluderes i mat og måltider ved sykehjemmene.

Spisevenn har vært utprøvd på Bjølsenhjemmet. Dette har vært et godt og hyggelig tiltak i beboerens matsituasjon, men det krever ressurser både når det gjelder organisering og oppfølging.

Mål 5: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Gjennomførte tiltak

Sykehjemsetaten har fulgt opp pårørendesamarbeidet i plan og oppfølgingsmøter med alle institusjoner. Prioritering av pårørendesamarbeid og medvirkning videreføres.

Resultatindikatorer kap. 313 Sykehjemsetaten	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel fast ansatte i heltidsstillinger	50,4 %	50,8 %	> 51 %	52,1 %
Andel avtalte årsverk av personell med fagutdanning totalt, sykehjem	81,0 %	80,2 %	85 %	81,2 %
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,60	0,60	> =0,6	0,6
Andel beboere på sykehjem over 67 år med legemiddelgjennomgang	82 %	91 %	> =86 %	93,8 %
Andel beboere på sykehjem over 67 år som er kartlagt for ernæringsmessig risiko	83,0 %	83,3 %	> 80 %	86,3 %
Andel av pasienter utskrevet til fra helsehus til eget hjem	71 %	65 %	>=70,5 %	65 %

Sykehjemsetaten har arbeidet aktivt for å tilby større stillingsprosent til deltidsansatte, og dette har gitt resultater.

Andelen av pasienter utskrevet fra helsehus til eget hjem ligger under målkravet og resultat for 2019 og 2020, men er på nivå med resultat for 2021.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et netto mindreforbruk på 48 mill., hvorav 68 mill. gjelder øremerkede midler. Ordinær drift viser dermed et netto merforbruk på 20 mill. Merforbruk av ordinære driftsmidler kan i hovedsak tilskrives ettervirkninger av pandemien. Av hensyn til beboerne er terskelen fortsatt lav for å melde seg syk ved forkjølelses- og influensasymptomer. Dette medfører at det må settes inn vikar ved korttidsfravær som ikke finansieres med refusjon fra NAV. Mindreforbruk av øremerkede midler gjelder blant annet strømstøtte til ideelle sykehjem og ombygging av Jødisk Bo- og seniorsenter.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser brutto mindreforbruk på 192 mill. Den største posten gjelder inventar og utstyr i sykehjem, og avvik oppstår når nye sykehjem tas i bruk senere enn planlagt. Dette gjelder Lambertseterhjemmet, Dronning Ingrid's hage og Furuset sykehjem.

Helsetaten (kap. 314)

Helsetaten har ansvar for å tilby innbyggerne kommunale helsetjenester som allmennlegevakt, overgrepsmottak, akutt psykososial oppfølging, akutt døgntilbud (kommunal akutt døgnettenhet (KAD) og Forsterket rehabilitering (FRA). Tannhelsetjenesten har ansvar for forebygging og behandling av prioriterte og lovpålagte grupper. Etaten ivaretar lovpålagte oppgaver i smittevernloven og har kommunelegefunksjon i byomfattende saker.

Helsetaten har en rådgivende og koordinerende funksjon overfor bydelene i videreutvikling av helse- og omsorgstjenestene. Det innebærer også digital tjenesteutvikling i sektorene helse, eldre og innbyggertjenester, oppvekst og kunnskap og arbeid, inkludering og sosiale tjenester i samarbeid med andre aktører. Etaten har også det operative ansvaret for 21 fagsystemer i disse sektorene, og for kommunens arbeid med velferdsteknologi.

Helsetaten har en viktig rolle i kommunens helseberedskapsarbeid og opprettet akutt helsemottak på Helsefyrtårnet våren 2022 som følge av flyktningssituasjonen etter utbruddet av krigen i Ukraina. Psykososialt kriseteam bidro også i arbeidet etter skytehendelsen i juni og samarbeidet tett med blant annet politiet.

Helsetaten forbereder flytting av dagens legevakt i Storgata 40 til nytt bygg på Aker sykehusområde.. Ny storbylegevakt etableres i samarbeid med Oslo universitetssykehus er under bygging ved Aker sykehus. Den nye legevakten er planlagt åpnet i november 2023. Det er gjennomført et omfattende analyse- og innsiktsarbeid som grunnlag for vurdering av kapasitet når ny legevakt åpner i 2023. Satsing på «Helsedata i Oslo» skjer i samarbeid med Origo og er et betydelig utviklingsarbeid for å bidra til at helseinformasjon kan deles og gjenbrukes effektivt, slik at digital samhandling forbedres og pasientsikkerheten økes.

Helseetaten har gjennom koronapandemien hatt det operative ansvaret for TISK+V strategien, og for koronatelefonen. I 2022 har dette arbeidet blitt trappet gradvis ned i tråd med nasjonale føringer. Ved inngangen til 2023 er etaten i en tilnærmet normal driftssituasjon.

Nøkkeltall for: Kap. 314 Helseetaten (HEI)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Tannhelse – årsverk pr 10 000 innbyggere under tilsyn	13,1	13,5	13,7	13,3	12,7
Tannhelse – etterslep i innkallinger barn og unge, antall	14 605	11 775	14 740	9 894	11 801
Tannhelse – andel 5-åringer uten karies	72 %	74 %	78 %	77 %	75 %
Kommunal akutt døgnenhet – beleggsprosent	77 %	87 %	64 %	64 %	57 %
Kommunal akutt døgnenhet – gjennomsnittlig liggetid, døgn	4,3	4,3	4,3	4,4	4,8
Allmennlegevakt – gjennomsnittlig behandlingstid, min	82	82	92	104	128
Legevakt Aker – gjennomsnittlig behandlingstid, min	44	42	48	79	34
Forsterket rehabilitering Aker – gjennomsnittlig liggetid, døgn	19	23	22	23,5	27
Forsterket rehabilitering Aker – økning i funksjonsnivå	48 %	54 %	50 %	49 %	46 %

Tannhelsetjenesten har prioritert pasienter som har ventet lengst, samt innkalt flere av de aller yngste. Nye nasjonale faglige retningslinjer fører til mer tidkrevende behandling per pasient. Tannhelsetjenesten hadde fire færre behandlingsrom i 2022 på grunn av nedstenging av Tøyen tannklinikk.

Legevakten har over tid hatt ventetid utover det som er normert. Det jobbes med å styrke mottaksområdet med legekompentanse for raskere avklaringer av pasientenes behov. Flere av etatens kliniske tjenester har hatt rekrutteringsutfordringer, særlig blant leger. KAD har på grunn av pandemien og rekrutteringsutfordringer hatt redusert drift fram til november 2022.

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Helseetaten har gjennomført ulike kurs- og kompetansehevende tilbud for medarbeidere i helse- og omsorgstjenestene. Fag- og ledernetverk brukes aktivt for å innhente tjenestenes behov for kompetanseheving. Det er utviklet kompetansehevende tiltak med utgangspunkt i føringer fra Overordnet standard for tjenester i hjemmet, En psykt bra by, Demensplan for Oslo, Helhetlig plan for rehabilitering voksne/eldre og Handlingsplan for universell utforming. Det har vært webinarer om rehabiliteringsbehov etter Covid-19 og fallforebygging.

Helseetaten har ivarettatt og utviklet sekretariatsfunksjonen for Helsefelleskap Oslo. Prioriterte områder har vært psykisk helse barn og unge og digital datadeling og hjemmeoppfølging.

Helseetaten jobber i henhold til planer og framdrift med forberedelser til innflytting i ny legevakt høsten 2023. Etaten samarbeider med Oslo Universitets sykehus, Utviklings- og kompetanseetaten, Oslobygg og byrådsavdelingen. Helseetaten arbeider sammen med Origo om satsingen Helsedata i Oslo med sikte på å forbedre brukerreisen rundt legevaktsmottak. Nye løsninger som skal tas i bruk utprøves fortløpende. Helseetaten har utredet behov for legevaktfunksjon for sårbare grupper i sentrum, og resultatet av dette skal legges fram for bystyret våren 2023.

Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever selvstendige liv

En psykt bra by – strategi for psykisk helse i Oslo gir strukturelle føringer for vridning av tjenestene i retning tidligere innsats, mer brukerinvolvering og sammenhengende tjenester. Helseetaten har fokus på tiltak og konkrete prosjekter i et samarbeid med bydeler og etater.

Det er innhentet status fra bydelers og etaters arbeid med lokale legeplaner, og fokuseres på tiltak for å styrke innsatsen for å rekruttere og stabilisere allmennlegetjenesten. Helseetaten driver ALIS kontor som koordinerer spesialistutdanningen i allmennmedisin og samfunnsmedisin i Oslo.

Helseetaten driver Erfaringsskolen, formålet er å gjøre tjenestetilbud til innbyggerne mer kunnskapsbasert ved å sikre brukermedvirkning og inkludere erfaringskompetanse i tjenester og tjenesteutviklingen. I tillegg er det et mål at innbyggere med egenerfaringer kan øke mulighetene for å komme tilbake til arbeid og øke sin livskvalitet.

Arbeid med å innføre Oslostandard for pårørendesamarbeid pågår. Standarden retter seg til alle ansatte i kommunens helse- og omsorgstjenester. Det er etablert et samarbeid med Senter for medisinsk etikk ved UiO om forskning på pårørendesamarbeid.

Mål 3: Flere opplever god helse og mestring

Gjennomførte tiltak

Helseetaten har levert oppdatert kunnskapsgrunnlag til byrådsavdelingen som utgangspunkt for Helhetlig plan for rehabilitering. Forsterket rehabilitering (FRA) på Aker har utvidet fra 23 til 25 senger. Smittesituasjonen har gjennom året lagt noen begrensninger på kapasiteten. Det er påbegynt et arbeid med å se på inntaksprosessen til FRA sammen med bydeler, sykehus og etater.

Mål 4: Levekårsforskjellene er redusert

Gjennomførte tiltak

Helseetaten er faginstans for ernæringsarbeid og er involvert i mange byomfattende aktiviteter. Det samarbeides med UiO om praksisplasser og temauke for studenter i klinisk ernæring.

Fra Skoleåret 2021/2022 ble gratis skolefrukt på ungdomstrinnet på kommunale skoler en fast ordning og 62 av 63 skoler er nå med.

Høsten 2022 ble det i samarbeid med Utdanningsetaten innført daglig gratis skolemåltid ved kommunens videregående skoler. I tillegg planlegges oppstart av gratis skolemåltid i ungdomsskolene fra høsten 2023. Det er utarbeidet veileder for bærekraftig og sunt skolemåltid i samarbeid med Bymiljøetaten, Utdanningsetaten og Utviklings- og kompetanseetaten.

Basert på erfaringer fra pandemien har Helseetaten lansert et nytt system for smittesporing av alle sykdommer som skal følges opp av smittevernet i kommunen. Helseetaten har også utarbeidet et system for ansattvaksinerings i Oslo kommune, som heter «Pasinfo vaksine».

Helseetaten jobber med videreutvikling av en tannklinikkstruktur som skal sikre innbyggerne i Oslo en tannhelsetjeneste av god faglig kvalitet, og som er lett tilgjengelig for alle uansett hvor de oppholder seg i byen. Det er åpnet ny tannklinikk på Furuset.

Det er igangsatt et samarbeidsprosjekt med bydelene rettet mot eldre som har vedtak om helsetjenester i hjemmet. Prosjektet har som mål å bedre munnhelsen hos brukere av helse- og omsorgstjenester samt å sikre retten til gratis tannhelsetilbud når de trenger det. Kunnskap og erfaringer overføres gradvis til alle bydeler.

Etterslepet har økt noe i 2022, årsakene er sammensatte. Til tross for at tannklinikkene har tatt inn færre pasienter til ordinær undersøkelse, har antall pasientkonsultasjoner økt (7,6 % økning). Iverksettelsen av nye faglige retningslinjer for tannhelsetjenester 0-20 år fører til mer omfattende behandling per pasient.

Helseetaten arbeider på flere området med helsefremmende og forebyggende tiltak, samt traumeinformerte praksiser i tjenester rettet mot barn, unge og deres familier. Prosjekt Familieplanlegging og forebygging av abort og uønsket svangerskap ble avsluttet i 2022, erfaringer danner grunnlag for videreføring av arbeidet i ordinær drift i bydelene. Det er sammen med Utdanningsetaten utredet bemanningsnorm i skolehelsetjenesten samt hvordan tjenestene kan ses i en større sammenheng som del av det tverrfaglige laget rundt barnet.

Et eget digitalt opplæringsmateriale om spiseforstyrrelser er ferdigstilt og distribuert. I samarbeid med Barne- og familieetaten er det gjennomført kompetanseheving og undervisning for helsestasjonene med tema barns tidlige utvikling håndtering av bekymring for barns omsorgssituasjon og muligheter for drøfting med Barne- og familieetatens konsultasjonsteam.

Mål 5: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Helseetaten har bidratt i arbeidet med ny folkehelsestrategi og har gjennomført utstrakt og bred medvirkning med blant annet ungdom, eldre, voksne utenfor arbeidslivet, frivillige organisasjoner, næringsliv, sosiale entreprenører og FoU-miljøer.

I arbeidet med vaksinerings har Helseetaten drevet utstrakt informasjonsarbeid innen migrasjonshelse og lagt til rette for gjennomføring av relevante tiltak mot målgruppen.

Informasjon på Oslo kommunes nettsider er i tråd med Universell utforming.

Brukerundersøkelse i hjemmetjenesten er forsinket. Kvalitetsmålingene har ikke vært gjennomført i pandemiårene grunnet kapasitetsutfordringer og omprioritering av ressurser i Helseetaten. Helseetaten er nå i gang med å utrede og foreslå fremtidens kvalitetsmålingssystem.

Mål 6: Digitale tjenester er innbyggerorienterte

Helseetaten jobber kontinuerlig med innhold på nettsidene og andre digitale kanaler og ved behov oversettes informasjon til andre språk.

Helseetaten har utarbeide en nåsituasjonsanalyse og forslag til målbilde for fagsystemene etaten forvalter. Dette i lys av ambisjoner om å sikre eierskap til egne data, tilrettelegging for sikker drift og løpende utvikling som svarer til virksomhetenes behov. En viktig del av dette er å beskrive hvordan vi kan dele data på tvers av systemene internt i Oslo kommune og med andre forvaltningsnivåer.

Helseetaten har startet arbeidet med innføring av statens legemiddelliste gjennom å kartlegge aktiviteter som bør iverksettes.

Helseetaten arbeider med tiltak for å understøtte og styrke bydelenes arbeid med å tilby innbyggerne trygghetsskapende teknologi.

Helseetaten har utviklet en digital plattform for applikasjonsutvikling, samhandling og informasjon (Pasinfo). Denne plattformen er sentral for innføring og utvikling av ELISE (ELEktronisk Informasjonsdeling mellom Samhandlende Enheter i helse) som er et behandlingsrettet helseregister som støtter hele pasientreisen til innbygger på tvers av tjenestenivåene i Oslo kommune. ELISE er nå klargjort for skalering til bydeler, helsehus, langtidshjem, KAD og FRA.

Helseetaten har et nært samarbeid med bydeler, fastleger og lokalsykehus for å kunne ta i bruk digital hjemmeoppfølging (DHO). Dette gjelder både innen den kliniske helseveiledningen, arkitektur for datadeling, og digitalisert samhandling.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel fast ansatte i heltidsstillinger	56,2 %	57,2 %	> 58 %	53 %
Svartid Legevaktsentralen < 2 minutter	56 %	45 %	80 %	25 %
Andelen lovpålagte grupper innkalt til tannklinikk til planlagt tid	82 %	89 %	100 %	87 %
Vaksinasjonsdekning meslinger (MMR) 9-åringer	97 %	97 %	95 %	1)

Tall fra folkehelseinstituttet

1) Kommer i mars/april 2023

Nedgangen i andel fast ansatte i heltidsstillinger skyldes hovedsakelig en del stillinger som har vært vanskelig å få besatt. I 2022 besvarte Legevaktsentralen 25 % av pasientsamtalene innen 2 minutter, noe

som er et avvik på 55 % sett mot forskriftskravet. Årsakene er sammensatte. Det pågår utviklingsarbeid for å tilrettelegge for effektiv drift, øke svarprosent, lære opp mange nye operatører og styrke kapasitet iht. budsjettforutsetninger. Med unntak av november og desember som var sterkt preget av virussesonen har andre halvår 2022 og innledningen av 2023 vist en positiv utvikling med måloppnåelse i området 35-40 %.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 168,6 mill., korrigert for øremerkede midler er mindreforbruket 10,9 mill. Mindreforbruket skyldes i all hovedsak rekrutteringsutfordringer.

Mindreforbruket for øremerkede midler utgjør 157,7 mill. skyldes blant annet at midler bevilges til flerårige prosjekter. Dette gjelder primært storbylegevaktprosjektet, innføring av ny pasientgruppe i tannhelsetjenesten samt generell styrking av tannhelsetjenesten. Det ble også mot slutten av 2022 bevilget om lag 20 mill. til aktiviteter som vil foregå i 2023.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser brutto avvik på 90 mill. Dette skyldes blant annet utsettelse av investeringer ved klinikkene på Majorstua og Huseby samt at store deler av investeringene i den nye storbylegevakten vil skje i 2023. Det er også forsinket framdrift for flere prosjekter innenfor velferdsteknologiområdet.

Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (kap. 316)

Opplæringskontoret for helse og oppvekstfag (OHO) har hovedansvar for å formidle læringer til medlemsbedriftene innen helsearbeider- og barne- og ungdomsarbeiderfaget til barnehager, skoler, hjemmesykepleie, sykehjem m.m. Medlemsbedriftene finnes både i privat og kommunal virksomhet.

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

I 2022 er det tegnet 249 ordinære lærekontrakter, 6 færre enn i 2021. Det er tatt inn 119 læringer i barne- og ungdomsarbeiderfaget og 130 i helsearbeiderfaget. I tillegg er det tegnet lærekontrakt med 58 ufaglærte assistenter i virksomhetene, under ordningen Fagbrev på jobb.

OHO mottok 383 søknader om læreplass i 2022. Det var 58 færre enn i 2021, og reflekterer en redusert søking de seneste årene til utdanningsprogrammet Helse og oppvekst i videregående skole.

Søkere som utfra søknadspapirene ble vurdert kvalifisert, ble formidlet til medlemsbedriftene. Bedriftene har vurdert søkerne på nytt og har tilbudt arbeidskontrakt til kvalifiserte søkere. 301 læringer avsluttet sin lærekontrakt i 2022.

OHO har i 2022 implementert Fagfornyelsen og nye læreplaner i alle virksomheter og til lærlingene.

OHO har dessuten prioritert å gi instruktørene (veilederne) i medlemsbedriftene bedre innsikt i deres rolle i opplæringen og sette dem i stand til å drive opplæring. OHO har i den forbindelse utviklet verktøy og hjelpemidler i deres daglige oppfølging av egne læringer.

Resultatindikatorer Opplæringskontoret for helse- og omsorgsfag	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Kvalifiserte læringer som får lærekontrakt	225	255	275	249
Andel avsluttede kontrakter som endte med fagbrev	85,0 %	85,2 %	85 %	80,4 %

De siste årene har det vært en betydelig økning i antall læringer som får lærekontrakt, og inntaket i 2022 er det nest høyeste i OHO's 7 årige historie.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 0,8 mill. Mindreforbruket er i hovedsak relatert til forsinket innflytting i nye lokaler.

Fastelegetilskudd og pasientskadeerstatning (kap. 317)

Helseetaten overfører basistilskudd til fastlegene. Utbetalingen gjøres i henhold til antall pasienter legen har på sin liste og i tråd med satser fremforhandlet mellom staten og legeforeningen.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) fakturerer kommunene for erstatningsutbetalinger etter behandling i primærhelsetjenesten. Utgiftene fordeles pr. innbygger.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 15,5 mill. Dette skyldes primært høyere refusjonsinntekter. Herav utgjør øremerkede midler 3,2 mill.

Byomfattende tiltak - avsetning eldre, helse og arbeid (kap. 372)

På dette kapitlet er det avsatt midler til utviklingsrettede byomfattende aktivitet. Midlene er øremerket og aktivitet kan gå over flere budsjettår.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et netto mindreforbruk på til sammen 107 mill., hvorav avsetning til ekstrautgifter i bydeler og HEIs etater i forbindelse med koronasmitte utgjør 54 mill. Denne avsetningen skal dekke blant annet utgifter i forbindelse med vaksinerings første halvår 2023.

Investeringsregnskapet

Dette er et avsetningskapittel for sektorovergripende investeringer i velferdsteknologi og IKT infrastruktur, investering i ny storbylegevakt og innkjøp av inventar og utstyr i Omsorg+. Investeringsregnskapet viser et netto mindreforbruk på 99 mill. og skyldes primært at avsetningene er ment å brukes over flere år.

Prosjektmidler HEI (kap. 374)

Det avsettes midler til prosjektering av nye sykehjem og omsorgsboliger på dette kapitlet. Prosjekteringskostnadene overføres til investeringsprosjektene dersom prosjektene realiseres.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet for 2021 ble avsluttet med et merforbruk på 3,9 mill. som ved en inkurie ble overført til 2022. Sammen med årets bevilgning på 1 mill. gir dette et regulert budsjett på minus 2,9 mill. På kapitlet er det bokført utgifter på til sammen 4,5 mill. som gjelder forprosjekter der det ennå ikke er avklart om investeringsprosjekter skal gjennomføres. Samlet gir dette et netto merforbruk på 7,3 mill.

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
Oslo Origo, kap. 121	94,9	110,7	107,3	100,5	6,8	6,8
Sykehjemsetaten, kap. 313	1 383,5	1 130,2	1 475,1	1 426,9	48,2	-20,0
Helseetaten, kap. 314	1 488,1	911,8	1 437,0	1 268,3	168,6	10,9
Opplæringskont. For helse og oppvekst, kap. 316	2,4	3,4	5,8	5,0	0,8	0,8
Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning, kap. 317	440,9	490,6	479,5	464,0	15,5	12,2
Avsetning husleier sykehjem mv., kap. 328	-	5,2	-	-	-	-
Byomfattende tiltak-avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester, kap. 372	127,8	115,5	234,0	126,7	107,2	0,0
Prosjekteringsmidler helse, eldre og innbyggertjenester, kap. 374	14,7	1,0	-2,9	4,5	-7,3	-2,5
Sum sektor	3 552,3	2 768,4	3 735,8	3 395,9	339,9	8,3

*Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
Oslo Origo, kap. 121	105,0	141,8	110,7	109,6	168,9
Sykehjemsetaten, kap. 313	5 337,3	5 450,6	5 284,3	5 412,8	5 573,9
Helseetaten, kap. 314	1 554,8	2 371,9	1 255,1	1 787,6	1 888,7
Opplæringskont. For helse og oppvekst, kap. 316	37,0	43,0	24,8	48,3	45,9
Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning, kap. 317	413,3	467,8	505,7	494,6	495,9
Avsetning husleier sykehjem mv. kap. 328	-	-	5,2	-	-
Byomfattende tiltak-avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester, kap. 372	48,8	163,0	115,5	234,0	163,2
Prosjekteringsmidler helse, eldre og innbyggertjenester, kap. 374	4,3	14,7	1,0	-2,9	4,5
Byomfattende tjenester for eldre og utvik.hemmede, kap. 381	1,0	0,1	-	-	-
Handlingsprogram Oslo indre øst, kap. 480	0,3	0,3	-	-	0,3
Sum sektor	7 501,8	8 653,3	7 302,2	8 084,0	8 341,4

Brutto investeringer i anleggsmidler i virksomheter under Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Oslo Origo, kap. 121	103,6	121,7	299,3	122,0	177,3
Sykehjemsetaten, kap. 313	38,6	58,8	228,0	36,0	192,0
Helseetaten, kap. 314	35,7	18,2	142,5	52,6	89,9
Byomfattende tiltak-avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester, kap. 372	-	58,3	98,8	-0,0	98,9
Byomfattende tjenester for eldre og utvik.hemmede, kap. 381	-	-	0,7	-	0,7
Sum sektor	178,0	257,0	769,4	210,6	558,8

Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester

Ansvarsområde

Byrådsavdelingen har ansvar for tjenester i bydelene innen arbeid og velferd, NAV, tiltak innen rusfeltet, boligsosialt arbeid, forebyggende tiltak, fritidsklubber og fritidstilbud rettet mot barn og unge, kriminalitetsforebyggende arbeid for ungdom, SaLTo, bosetting og integrering av flyktninger, mangfold og tilrettelagt transport. I tillegg er Velferdsetaten, Hjelpemiddelformidlingen Oslo, Fagskolen Oslo og Oslo Voksenopplæring tilhørende denne byrådsavdelingen sammen med Rådet for flerkulturelle minoriteter og Rådet for kjønns- og seksualitetsmangfold i Oslo.

Tall i mill.

Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	3 439,9	3 543,6	3 554,4	3 838,6	295,0
Netto driftsutgifter	2 019,2	2 014,5	2 025,1	2 487,9	473,5
Brutto investeringer i anleggsmidler	6,7	10,7	10,6	19,8	9,1

Punkter som følger er knyttet til realisering av byrårets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- Regelverket for nye kommunale bostøtter trådte i kraft november 2022, og fra og med desember ble ny bostøtte utbetalt.
- Byrådsak om ernærings situasjonen til personer med rusproblemer er vedtatt.
- Flere skal gis individuell jobbstøtte ved Oslo kommunale ruspoliklinikk
- Opplevd livskvalitet hos innbyggere som mottar tjenester for rusproblemer er undersøkt og dokumentert av bydelene.
- Evalueringen av SaLTo-modellen for forebygging av kriminalitet og rus blant barn og unge er fulgt opp, og utviklingsarbeid gjennomført.
- Forslag til Oslostandard for SaLTo-arbeidet og en ny handlingsplan for arbeidet 2023-25 er utarbeidet

Mål og resultater i virksomheter mv.

Fagskolen Oslo (kap. 250)

Fagskolen Oslo skal bidra til at etter- og videreutdanning gjøres tilgjengelig for alle, også de som står utenfor arbeidslivet. Fagskolen Oslo er et viktig virkemiddel inn i regional kompetansepolitikk.

Fagskolen Oslo tilbyr tekniske- og helsefaglige utdanninger, samt et studium om veiledning av lærlinger. Det kreves fullført videregående skole fra yrkesfaglig utdanningsprogram, fagbrev eller tilsvarende realkompetanse for å kunne søke inntak til FOA. Utdanningstilbudene skal være yrkesrettede og er et alternativ til universitets- og høyskoleutdanning. Fagskoleutdanningen har et omfang på minimum et halvt studieår og maksimum to studieår (fulltidsopplæring).

Mål 6: Arbeidsgivere i Oslo har tilgang på den kompetansen de trenger

Gjennomførte tiltak

Det arbeides kontinuerlig med utvikling av nye opplæringstilbud for å imøtekomme arbeidslivets behov. Tilbud for å kombinere fagutdanning og norskopplæring utvikles i samarbeid med Voksenopplæringen i forbindelse med studiet Veiledning for instruktører og faglige ledere.

Mål 8: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Gjennomførte tiltak

Det er etablert en jevnlig dialog mellom Fagskolen Oslo og NAV Oslo for samarbeid om personer som står utenfor arbeidslivet.

Mål 9: Digitale tjenester er innbyggerorienterte

Gjennomførte tiltak

Fagskolen jobber kontinuerlig med tilrettelegging for økt bruk av læringsteknologi og digital læring med utgangspunkt i arbeidslivets behov. Deler av lærers arbeidstid satt av til utviklingsgrupper som jobber med kvalitetsutvikling av både eksisterende og nye studier.

Driftsregnskapet

Fagskolen finansieres av tilskudd fra staten. Oslo har mottatt i alt 176,2 mill. i tilskudd i 2022. Tilskuddet er øremerket og skal benyttes til fagskoletilbud. Samlet mindreforbruk i 2022 utgjør 18,5 mill. mot 22,4 mill. i 2021.

Voksenopplæringen (kap. 294)

Opplæringsloven gir personer over opplæringspliktig alder rett til grunnskoleopplæring etter § 4A-1 og/eller rett til spesialundervisning etter § 4A-2 ved behov. Personer over 25 år som har fullført grunnskole eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring i Norge, kan ha rett til videregående opplæring etter § 4A-3.

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Gjennomførte tiltak

Det er igangsatt et arbeid med å vurdere endringer i introduksjonsprogrammet for flyktninger med høy utdanning, som kun har rett til seks måneders introduksjonsprogram med mulighet for seks måneders forlengelse. Dette er et samarbeid mellom Velferdsetaten og Utdanningsetaten, og bydelene vil involveres. Ny organisering av grunnskoleopplæringen er implementert fra høsten 2022. Det vil gjøres justeringer i den nye modellen basert på erfaringer. Det ble i 2022 igangsatt et større prosjekt for digitalisering av voksenopplæringen. Målet er å tilby mer undervisning på digitale flater til elever som kan tilegne seg kunnskap på en slik måte og som kan nyte godt av fleksibiliteten digitale læremidler tilbyr.

Mål 4: Deltakelsen i arbeidslivet er økt i de bydelene med lavest sysselsettingsandel

Gjennomførte tiltak

Tiltaket med norskopplæring og barnepass har vært gjennomført i samarbeid med Bydel Gamle Oslo gjennom 2022. Det skal fremover vurderes en ny organisering av tilbudet.

Oslo Voksenopplæring har i samarbeid med Bydel Søndre Nordstrand bygget opp en modell for Kompetansejobber innenfor bydelen. Videre utvikling av Kompetansejobber skjer både innenfor voksenopplæringen og i Bydel Søndre Nordstrand innenfor delprogram sysselsetting og i Velferdsetaten.

Mål 6: Arbeidsgivere i Oslo har tilgang på den kompetansen de trenger

Gjennomførte tiltak

Det er flere prosjekter og tiltak under utvikling, med mål om nye veier gjennom videregående opplæring for voksne. Kapasiteten ved Oslo Voksenopplæring har økt betydelig gjennom 2022, både som følge av økt elevtall generelt og ikke minst som følge av flyktningsituasjonen. Ellingsrud skole er tatt i bruk som midlertidig lokale for voksenopplæringen, og det er igangsatt flere prosesser for å sikre nye skolelokaler

for å kunne håndtere veksten i elevtallet også inn mot Fullføringsreformen som trer i kraft neste år. Bemanning til Karriere Oslo er styrket gjennom økte ressurser knyttet til økt innvandring. Det er utviklet flere digitale løsninger for å styrke fleksibilitet og tilgjengelighet av tjenestene som gjør at man har fått økt kapasitet på veiledning.

Mål 8: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Gjennomførte tiltak

Voksenopplæringen har samarbeid med en rekke organisasjoner som tilbyr kurs og gir informasjon til deltakere. Blant annet deltar voksenopplæringen i Akademisk dugnad for å gi tilbud til flyktninger som har høyere utdanning. Det har vært gjennomført arbeidslivsmesse og seminarer med frivilligheten på ulike VO-senter.

Driftsregnskapet

Oslo Voksenopplæring har et samlet netto mindreforbruk på 214,1 mill. i 2022, øremerkede midler utgjør 71,2 mill. I 2021 var mindreforbruket på 186,6 mill. hvorav 49,7 mill. var øremerkede midler. Det er både mindretgifter og merinntekter som bidrar til driftsresultatet. Refusjon for norskopplæring for fremmedspråklige representanter en merinntekt på 60,2 mill. i 2022. Kommunen mottar tilskudd over tre år, mens kommunens forpliktelser knyttet til undervisning er over fem år. Skolene har samlet mindreforbruk på 45,5 mill. i 2022 mot 28,3 mill. i 2021. Deler av mindreforbruket ved skolene skyldes at det er forutsatt at rammen skal dekke aktivitet som skal gjennomføres i 2023.

Velferdsetaten (kap. 315)

Velferdsetaten gir byomfattende tjenester som supplerer tjenestetilbudet i bydelene innenfor sosial- og helseområdet. Etaten har et variert tilbud av ulike institusjoner og helsetjenester, bistår bydelene i forebyggende arbeid overfor utsatte grupper, og koordinerer kommunens innsats i sentrumsarbeidet. Etaten har støttefunksjoner for det boligsosiale arbeidet i bydelene, og bidrar med analyser og kompetansetiltak for NAV-kontorene. Etaten har også ansvar for anskaffelser av helse- og sosialtjenester og oppfølging av inngåtte rammeavtaler på vegne av bydelene. Videre har etaten utstrakt samarbeid med frivillig og ideell sektor, blant annet gjennom forvaltning av ulike tilskuddsordninger, og legger også til rette for gjennomføringen av kommunens satsninger innen inkludering og antidiskriminering. Som fagetat har Velferdsetaten også ansvar for å utvikle og gjennomføre ulike kompetansetiltak og utviklingsarbeid på tvers av sektorer og bydeler. Etaten er faglig sekretariat for Oslo kommunes klagenemnd i saker innen helse- og velferdsområdet.

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Gjennomførte tiltak

Velferdsetaten har gjennom 2022 brukt nettverk for ruskonsulenter og fagkonsulenter som arena for å bistå bydelene i det rusfaglige arbeidet. I nettverkssamlingene har samarbeid under opphold og i overgangen mellom institusjon og bolig vært tematisert. Fellesskrivet "Oppfølging av personer fra rusinstitusjon til bolig" gir retning for samarbeidet mellom beboer, institusjonene og bydel. Fellesskrivet er implementert i arbeidet på institusjonene. Erfaringene er at felles føringer er til hjelp i den ofte vanskelige overgangen fra institusjon til egen bolig.

Handlingsplan for rusinstitusjonene for 2022-2023 er gjennomført. I 2022 har Velferdsetaten forvaltet 605 institusjonsplasser til personer med rusproblemer, fordelt på akutt-, korttids- og langtidsplasser. Ved utgangen av 2022 var antall rusinstitusjonsplasser 588. Det har i 2022 vært ledig kapasitet ved de rusfrie ressursentrene, mens det er større etterspørsel enn ledige plasser ved omsorgssentre og forsterket bo- og behandlingstilbud. Gjennomsnittlig belegg i rusinstitusjonene har økt noe i 2022.

Antall personer som har ti inntak eller flere ved etatens institusjoner i løpet av et år, fortsetter å gå ned. Tett og målrettet samarbeid mellom bydelene og Velferdsetaten bidrar til at flere får et tilbud tilpasset sitt behov, slik at ikke beboere får unødige opphold på institusjoner med feil tjenestenivå. Antall

utskrivninger fra rusinstitusjon på grunn av vold eller trusler om vold er også redusert sammenliknet med 2021.

I 2022 har Velferdsetaten ledet et arbeid med tre Groruddalsbydeler for å lage rutine for personer som er dømt til psykisk helsevern og som blir skrevet ut fra døgnetil dagtilbud i spesialisthelsetjenesten. Dette er tema som er løftet i Helsefellesskapet, og Velferdsetaten er bedt om å lede arbeid for å lage samhandlingsavtale mellom Akershus universitetssykehus og bydelene.

Velferdsetaten har hatt tett dialog med NAV-kontorene rundt nytt midlertidig kapittel i integreringsloven, som ble innført som følge av flyktningsstrømmen fra Ukraina. Etaten har bidratt med avklaringer, rutiner og opplæring i den midlertidige loven, og har samarbeidet med Oslo Voksenopplæring om tilrettelegging av introduksjonsprogrammet for flyktninger. I tillegg til eksisterende fagnettverk på området, etablerte etaten også et nytt nettverk for tverrfaglig ressursteam som koordinerer integreringsprosessen i bydelene. Etaten har også fortløpende publisert statistikk om bosetting og utviklingen i introduksjonsprogrammet.

Tolketjenesten i Velferdsetaten har utført 33 854 oppdrag i 2022, som er det høyeste antall oppdrag utført i løpet av et år siden tjenesten ble etablert. De største brukergruppene har vært førstelinjetjenester innen helse med over 50% av oppdragene, etterfulgt av skole/oppvekst og NAV. Økt betalingsgrad til tolker har bidratt til god rekruttering av kvalifiserte tolker.

Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever frie selvstendige liv

Gjennomførte tiltak

I november 2022 trådte regelverket for nye kommunale bostøtter i kraft, og fra og med desember ble ny bostøtte utbetalt. Saksbehandlingssystemet Kombo understøtter bydelenes arbeid med å behandle søknader om bostøtte. Bostøtteordningen består av Oslobostøtta (11% reduksjon av husleien for kommunale boliger) og en behovsprøvd ordning for de med særskilte behov.

Temaplan for Oslo kommunes behov for kommunale boliger 2021–2030 (tidligere kalt Boligbehovsplanen) ble vedtatt høsten 2021. Velferdsetaten har i 2022 blant annet fulgt opp følgende tiltak knyttet til planen:

- Det er igangsatt et treårig prosjekt for å få økt kunnskap om hvordan det er å bo i kommunal bolig, hvordan prosessen man går gjennom på vei til ny bolig oppleves, og hvordan det går med dem som flytter ut av kommunal bolig, til eid eller leid privat bolig.
- Kartleggingsmodulen i GOBO, Oslo kommunes fagsystem for kommunale boliger, er endret slik at boligbehov og bostedsløshetskartleggingen skal bli mer treffsikker til rullering av temaplanen i 2023.
- Det er utarbeidet og implementert varslingsrutine for utveksling av opplysninger om utfordrende beboere mellom bydelene og Boligbygg Oslo KF.
- Prosjekt for leie til eie i kommunale boliger er igangsatt. Fire bydeler skal sammen med Velferdsetaten og Boligbygg gjennomføre forsøk med leie til eie i kommunale boliger gjennom en treårsperiode.

I 2022 har det vært økt aktivitet for å få endret rammebetingelsene når det gjelder fremskaffelse av utleieboliger til vanskeligstilt gjennom innleie- og tilvisningsavtaler. Det er blant annet etablert et samarbeid med flere aktører for å bedre rammebetingelsen for å inngå slike avtaler.

Oslostandard for bomiljøarbeid i kommunale boliger er vedtatt, og Velferdsetaten er i gang med å planlegge implementeringen av denne for at bydelene skal ta den i bruk. Et utkast til Oslostandard for bomiljøarbeid i kommunale boliger er på høring.

Mål 3 Flere opplever god helse og mestring

Gjennomførte tiltak

Velferdsetaten har i samarbeid med bydeler og spesialisthelsetjenesten videreført RusFACT Oslo sentrum og RusFACT Vest. Tjenestene skal gi ambulerende behandling av personer med ruslidelser.

Antall behandlinger ved Hepatitt C-klinikken er fallende, i takt med nedgangen i forekomst.

Helseundersøkelser utført av klinikken viser en fortsatt signifikant nedgang i forekomst fra 46% i 2015 til henholdsvis 14% og 9% i 2021 og 2022.

I 2022 ble det i samarbeid med Oslo Universitetssykehus igangsatt forsøk med å tilby flere typer medikamenter ved LASSO (legemiddelassistert skadereduserende substitusjonsbehandling), og på bakgrunn av evaluering og ny LAR-retningslinje videreføres forsøket med intensjon om å nå enda flere personer som vil ha nytte av substitusjonsbehandling.

Program for rusfeltet i Oslo (PRIOslo) har bistått med veiledning rundt etablering av aktivitetshus i bydelene. Ved utgangen av 2022 har 14 av 15 bydeler opprettet aktivitetshus i en eller annen form, for sine innbyggere med rusproblemer. Ideelle organisasjoner spiller en aktiv rolle i utviklingen av flere tilbud lokalt i bydelene, og mottar også tilskudd til dette gjennom kommunens tilskuddsordninger. Gjennom PRIOslo har det blitt lagt til rette for erfaringsutveksling mellom bydelene gjennom formelle møter og gjennom deltagelse i ulike arbeidsgrupper og workshoper på ulike tema.

Velferdsetaten har i 2022 opprettet et forum for sentrumsarbeidet på overordnet nivå, hvor flere bydeler er invitert med og spiller en aktiv rolle sammen med Velferdsetaten og politiet. Her drøftes saker fra et overordnet perspektiv, og deltakerne i forumet bidrar i arbeidet med utarbeidelse av et nytt mandat for sentrumsarbeidet og mandagsmøtene. Et av flere langsiktige mål er å motivere til bruk av bydelenes tilbud.

Mål 5: Det er flere jobber for personer som trenger tilrettelegging inn i arbeid

Gjennomførte tiltak

Jobb- og fritidsmessa «Fyll dagene 2022» ble arrangert 14. september. Målgruppen for messa er personer som har, eller har hatt problemer med rus, og som ønsker en meningsfull hverdag. Formålet er å vise frem mangfoldet av tilbud som finnes i Oslo. Over 60 utstillere deltok, og rundt 750 personer kom innom arrangementet. Tilbakemeldingene fra målgruppen er arrangementet er nyttig, og at mange er overrasket over at det finnes så mange ulike tilbud i Oslo.

Alle brukere/beboere ved rusfrie institusjoner og dagtilbud får tilbud om jobbstøtte og opptak i IPS-arbeidet. Meningsfull aktivitet og arbeid er en prioritert satsing. Arbeidet er under evaluering og kan dokumentere god kvalitet og måloppnåelse. Også Ungbo har ansatt IPS-konsulent som jobber særskilt med å skaffe jobber og gi jobbstøtte til ungdom. Dette har vært en prosjektstilling med gode resultater som fra 2023 skal inkluderes i ordinær drift i Ungbo.

I 2022 har antallet aktive deltakere i Nyttig arbeid ligget ganske stabilt på mellom 40 og 50.

Produksjonen av tjenester har vært stor. Nyttig butikk har hatt høy aktivitet gjennom hele året til tross for at butikken midlertidig er etablert i andre lokaler. Det er også etablert et samarbeid med Bymiljøetaten med tanke på nye arbeidsoppgaver på lokasjonen på Ullevål. Her produseres blant annet benker og skifteboder for isbadere. Nyttig arbeid opplever stor interesse fra brukere og bydeler med tanke på rekruttering av deltakere og annet samarbeid.

Mål 7: Levekårsforskjellene er redusert

Gjennomførte tiltak

I tråd med Oslostandard for oppsøkende arbeid har Uteseksjonen lagt vekt på mer felles feltarbeid, hospitering og samarbeid med bydelene i 2022. Det samarbeides godt med enkeltbydeler. Gjennom 2022 har Uteseksjonen, KORUS (Regionalt kompetansesenter for rus) og fire vestlige bydeler prøvd ut en pilot med robust utekontakt i Oslo vest. Uteseksjonen har bidratt med en 100 % stilling som ledende miljøterapeut samt prosjektleder og deltakelse i prosjektgruppe.

SalTo-sekretariatet i Velferdsetaten har blant annet jobbet med følgende satsinger i 2022:

- Oppfølging av bydeler som mottar ressurser til ekstra innsats rettet mot unge som begår gjentatt kriminalitet, samt oppfølging av byomfattende tiltak.
- Mentorordningen for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme, benyttes nå også for unge som begår alvorlig/gjentatt kriminalitet.
- Det er laget en sentral moderatorplakat for moderering av kommentarfelt på kommunens kanaler i sosiale medier, med formål å forebygge hatefulle ytringer.
- EXIN Oslo, som retter seg mot unge voksne som ønsker en vei ut av kriminalitet, kriminelle nettverk og gjenger, er ferdigstilt og tilbudet ble igangsatt.
- Utarbeidelse av utkast til nytt handlingsprogram for SalTo Oslo og Oslostandard for SalTo-arbeidet i Oslo.

Det trygghetsskapende tiltaket med trivselsvektore i utsatte områder er videreført i 2022, og hovedinnsatsen ble våren 2022 flyttet til Urtegata og omegn etter meldt behov fra nærmiljøet.

Mål 8: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Gjennomførte tiltak

Bruker- og pårørendemedvirkning er systematisert og en integrert del av institusjonsdriften på rusfeltet. Brukere og pårørende skal medvirke i hele prosessen fra vedtak fattes i bydel til utskrivning fra institusjon. Brukerråd og brukerutvalg tas med i utredningsarbeid og medvirker i endringsprosesser. Ansettelse av erfaringskonsulenter i Velferdsetatens tjenesteapparat har bidratt til at tidligere brukere av kommunens tjenester i større grad involveres i utviklingen av tjenestene. Oslostandard for pårørendearbeid legges til grunn i både brukernære tjenester og på et strategisk nivå.

Mangfoldsledelse er et hovedpunkt i Oslo kommunes Handlingsplan mot hatefulle ytringer og holdninger (Ord betyr noe) og Handlingsplan for kjønn-, kjønnsuttrykk- og seksualitetsmangfold (Stolt og fri). Byrådsavdelingen har i 2022 fremmet utarbeidelse av planer for tiltak og opplæring i virksomhetene, i tråd med aktivitets og redegjøringsplikten i Diskrimineringsloven. 13 av 15 bydeler har utarbeidet planer for arbeidet med mangfold og likeverd, 11 har igangsatt opplæringstiltak. 14 av 25 etater har utarbeidet planer, 14 igangsatt opplæringstiltak.

Velferdsetaten bygges opp som kommunens kompetansemiljø som skal bistå bydeler og etater med praktisk råd og veiledning om likeverdige tjenester og representativ rekruttering. I tillegg til at Velferdsetaten koordinerte arbeidet med OXLO-uka og Oslo kommunes deltakelse i Oslo Pride, hadde etaten stort ansvar for de mange arrangementene som knyttet seg til Skeivt kulturår 2022. 50-årsmarkeringen av avkriminaliseringen av homofili ble behørig markert. Hovedtemaet for OXLO-uka 2022 var Oslos skeive historie og kjønns- og seksualitetsmangfold. Etaten har mobilisert OXLO-kontaktpersoner i virksomhetene i forbindelse med Oslo Pride og OXLO-uka 2022.

Oslo kommune feiret Skeivt kulturår med åpning av Regnbueplassen den 21. april og arrangementet "Lovlig skeivt" i Rådhuset 23. juni. Velferdsetaten har vært ansvarlig for utendørsutstillingen "Oslos skeive historie gjennom 50 år" på Rådhusplassen. Etaten planla og samordnet også kommunens deltakelse i Oslo Pride, som ble sterkt preget av terrorhandlingen 25. juni 2022.

Mål 9: Digitale tjenester er innbyggerorienterte

Gjennomførte tiltak

Velferdsetaten har deltatt med bostøttefaglig- og juridisk personell i utvikling av nytt bostøttesystem i Oslo. Velferdsetaten har også utviklet digital søknad for kommunal bolig og bostøtte samt digital bostøttekalkulator som var klar for publikum da nye bostøtteordninger ble iverksatt.

Resultatindikatorer Mål 9	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Personer med rusutfordringer bosatt fra institusjon til bolig med bo-oppfølging	340	414	> 350	387
Andel virksomheter med tilbud tilrettelagt for brukere med minoritetsbakgrunn	61 %	63 %	85 %	64 %
Sysselsettingsgrad blant innvandrere 25-66 år	64 %	66,4%	> 65,6 %	

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et netto mindreforbruk på nærmere 103 mill. hvor 23 mill. gjelder ordinær drift og øremerkede midler om lag 80 mill. Mindreforbruket på ordinær drift skyldes blant annet lavere utgifter enn forventet i enkelte tiltak, kompensasjonsordning for strøm og merinntekter. Etaten har en betydelig prosjektportefølje hvor det er avsatt øremerkede midler for å dekke aktivitet som skal gå over flere budsjettår. På enkelte områder er tiltak etablert først høsten 2022. Bystyret har vedtatt en forsiktig omstilling på rusfeltet. Velferdsetaten er kompensert med 25 mill. for ledige plasser i rusinstitusjonene. I etatens årsberetning fremkommer at mindreinntekten i 2022 utgjorde 23,75 mill.

Investeringsregnskapet

Etaten har en årlig investeringsramme til fornying og vedlikehold av inventar og utstyr på 5,2 mill. og hadde inn i 2022 et akkumulert mindreforbruk på 5,8 mill. Investeringsregnskapet for 2022 viser at Velferdsetaten har fornyet inventar og utstyr for nærmere 9 mill.

Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, kriminalitetsforebygging og arbeid (kap. 319)

På dette kapittelet budsjetteres tilskuddsordninger innen helse- sosial og mangfold, kriminalitetsforebygging og arbeid. Ordningene forvaltes av Velferdsetaten.

I 2022 er det utbetalt i alt 184,35 mill. over de ulike tilskuddsordningene. Det er igjen 18,46 mill. hvor 11,23 mill. gjelder overførte midler i tilskuddsordningen bedriftsintern opplæring. Øvrige midler som gjelder i all hovedsak tilbakebetalte tilskudd. Midlene som gjenstår i ordningene fra 2022 vil inngå i tilskuddsordningene for 2023.

Trygdeordninger (kap. 350)

På dette kapittelet budsjetteres tilskuddsordninger innen helse- sosial og mangfold, kriminalitetsforebygging og arbeid. Ordningene forvaltes av Velferdsetaten.

I 2022 er det utbetalt i alt 184,35 mill. over de ulike tilskuddsordningene. Det er igjen 18,46 mill. hvor 11,23 mill. gjelder overførte midler i tilskuddsordningen bedriftsintern opplæring. Øvrige midler gjelder i all hovedsak tilbakebetalte tilskudd. Midlene som gjenstår i ordningene fra 2022 vil inngå i tilskuddsordningene for 2023.

Kriminalitetsforebygging blant ungdom (kap. 362)

Kapitlet omfatter midler til kommunalt kriminalitetsforebyggende arbeid innen SaLTo-modellen og tilskuddsordningene for kriminalitetsforebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner.

Driftsregnskapet

Det er budsjettert med 16,1 mill. til kriminalitetsforebyggende tiltak. Driftsregnskapet viser at det gjenstår 0,6 mill. som overføres til innsats i 2023.

Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (kap. 384)

Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune ivaretar den kommunale delen av ansvaret for distribusjon, montering, reparasjon og vedlikehold av hjelpemidler finansiert av folketrygden.

Hjelpemiddelformidlingen bistår brukere, medarbeidere og hjelpere rundt brukerne med instruksjon og opplæring i bruk av hjelpemidler.

Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever frie selvstendige liv

Gjennomførte tiltak

Hjelpemiddelformidlingen er tilrettelagt for at publikum skal kunne nyttiggjøre seg deres tjenester på egen hånd, uavhengig av fysisk funksjon.

For å gi god informasjon til brukerne er nettsidene revidert og gjort mer publikumsvennlig. I tillegg har Hjelpemiddelformidlingen gjennomført flere fysiske informasjonsmøter med samarbeidspartnere som bydeler og helsehus, med omvisning, gjensidig informasjonsutveksling og avklaring av innmeldte problemstillinger.

Mål 3: Flere opplever god helse og mestring

Gjennomførte tiltak

Hjelpemiddelformidlingen har anskaffet hjelpemidler ut fra innbyggernes behov, gitt informasjon og opplæring i bruk av hjelpemidlene, og tilrettelagt for at de som har mulighet til selv å hente hjelpemidler kan gjøre det. Antallet personer som selv har hentet hjelpemidler økte med 93 % fra 600 i 2021 til om lag 1050 i 2022. Hjelpemiddelformidlingen har en ordning med NAV om framskutt formidling av varige hjelpemidler. Ordningen som ble etablert i 2019 utvides stadig med flere hjelpemidler. I 2022 har 1 985 brukere hentet ut hjelpemidler via denne ordningen mot 1 713 brukere året før, en økning på 15,8 %.

I 2022 har Hjelpemiddelformidlingen hatt fokus på å gi god informasjon til brukerne ved at nettsidene er revidert og gjort mer publikumsvennlige. Det arbeides med å avklare om det er mulig å utarbeide et system for tilbakemeldinger fra brukerne på nettsidene.

Mål 5: Det er flere jobber for personer som trenger tilrettelegging inn i arbeid

Gjennomførte tiltak

Hjelpemiddelformidlingen bidrar til å gi flere muligheter til arbeid, gjennom formidling av hjelpemidler til personer som har behov for det i sin arbeidssituasjon. Hjelpemiddelformidlingen har et kontinuerlig fokus i egen virksomhet på å bidra overfor arbeidssøkere som har utfordringer med å komme inn og forbli i arbeidslivet.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Levering av hjelpemidler i akutte situasjoner innen 48 timer	100 %	100 %	100 %	100%

Hjelpemiddelformidlingen har utlevert i alt 93 615 hjelpemidler i 2022, som er 6 108 flere enn i 2021, og som tilsvarer en økning på nærmere 7 %. Det er levert inn i overkant av 48 000 hjelpemidler som er om lag 10 000 flere enn i 2021.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et netto merforbruk på 1,2 mill. Merforbruket i 2021 var på 0,7 mill.

Hjelpemiddelformidlingen har i underkant av 50 000 aktive brukere og har sammenlignet med 2021 fortsatt økning i antall brukere og oppdrag.

Bostøtte og boligtilskudd (kap. 428)

På dette kapitlet budsjetteres flere kommunale bostøtteordninger og tilskuddsordninger som kommunalt tilskudd til tilgjengelighetstiltak, tilskudd til etablering og til tilpasning av bolig.

Driftsregnskapet for alle ordningene viser et samlet netto mindreforbruk på i alt 86,6 mill. I 2021 var samlet mindreforbruk 192,4 mill.

En vesentlig del av mindreforbruket gjelder kommunal bostøtte for beboere i kommunale boliger (BKB). I 2022 er det utbetalt 424,5 mill. i boligkommunal bostøtte. Det er om lag 66 mill. mindre enn utbetalt i 2021 og 56,6 mill. lavere enn budsjett. Mindreutgiftene skyldes husleiefrys, lav vekst i husleier og færre mottakere i ordningen. Det er inntektsført i alt 188,1 mill. i statlig bostøtte i 2022 mot 186,4 mill. i 2021. Tilskuddsordningen til etablering i bolig, er et rente- og avdragsfritt lån over 20 år, som nedskrives med 5 % per år. Ved salg innen 20 år tilbakebetales gjestående tilskuddsandel til kommunen. Innfridd tilskudd inngår i tilgjengelige midler og tildeles på nytt. I 2022 har det vært tilgjengelig i alt 134,1 mill. i ordningen. Etableringstilskudd er tildelt med i alt 140,2 mill. mot 96,1 mill. i 2021. Det er innfridd tilskudd for 21,8 mill. som er 1,8 mill. mer enn budsjettet. I 2022 er det dermed merfordelt tilskudd med 4,3 mill. som går til avkortning av tilskuddsrammen i 2023.

Bydelene innvilger tilskudd til enkeltpersoner med behov for tilpasning av egen bolig. Det har vært tilgjengelig i alt 11,8 mill. i tilskuddsordningen i 2022. Det er innvilget tilskudd for 9,2 mill. i 2022 mot 5,4 mill. i 2021. Mindretildelt på 2,6 mill. overføres tilskuddsrammen for 2023.

Tilskudd til tilgjengelighetstiltak er en ordning hvor borettslag og sameier kan søke om tilskudd for å delvis dekke kostnader ved å bedre inngangspartier og fellesareal, slik av de blir tilgjengelig for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Det har vært 10,4 mill. tilgjengelig i ordningen i 2022. Det er gitt tilsagn i 25 saker og utbetalt nærmere 4,3 mill. i tilskudd i 2022 mot 5,9 mill. og 40 tilsagn i 2021. Mindre tildelt på 6,2 mill. overføres tilskuddsrammen for 2023.

Byomfattende tiltak – avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester (kap. 371)

På dette kapitlet avsettes midler til satsinger, tiltak og utviklingsrettet aktivitet. Midlene finansierer innsats som ofte går over flere budsjettår og det planlegges aktivitet og tiltak ut fra en forutsetning om at gjestående øremerkede midler til spesifikke formål, overføres til 2022.

Driftsregnskapet

I opprinnelig vedtatt budsjett ble det avsatt og øremerket i alt 38,0 mill. til ulike tiltak innen sektoren. Det er i tillegg overført 42,2 mill. fra 2021. Driftsregnskapet for 2022 viser et mindreforbruk på 30,6 mill, hvorav om lag halvparten gjelder avsetning til kompetansetiltak der utgiftene påløper i 2023.

Prosjekteringsmidler arbeid, integrering og sosiale tjenester (kap. 375)

På dette kapitlet avsettes midler til kostnader knyttet til fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte. Prosjekteringskostnadene overføres til investeringsprosjektene dersom prosjektene realiseres.

I opprinnelig budsjett ble det avsatt 0,8 mill. I løpet av året er budsjettet styrket med 3,2 mill. Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 0,7 mill.

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
Fagskoleopplæring, kap. 250	9,2	-	24,2	5,7	18,5	7,8
Voksenopplæring, kap. 294	489,6	474,2	716,8	502,7	214,1	143,0
Velferdsetaten, kap. 315	1 029,4	755,5	935,3	832,3	103,0	23,3
Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging og arbeid, kap. 319	-	182,3	202,8	184,3	18,5	0,0
Trygdeordninger, kap. 350	7,2	6,6	6,4	8,3	-1,9	-1,9
Kriminalitetsforebygging blant ungdom, kap. 362	3,3	16,1	1,6	0,9	0,6	-
Byomfattende tiltak - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester, kap. 371	15,9	38,0	39,6	9,0	30,6	-
Prosjekteringsmidler arbeid, integrering og sosiale tjenester, kap. 375	1,4	0,8	4,0	3,3	0,7	0,0
Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune, kap. 384	39,3	37,8	37,2	38,4	-1,2	-1,2
Tap på utlån, kap. 427	0,1	4,0	4,0	0,0	4,0	4,0
Bostøtte og boligtilskudd, kap. 428	423,9	509,9	516,0	429,4	86,6	0,0
Sum sektor	2 019,2	2 025,1	2 487,9	2 014,5	473,5	175,0

*Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler

** Kap. 319 nytt fra 2022.

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester.

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
Fagskoleopplæring, kap. 250	143,1	182,0	81,4	201,1	186,5
Voksenopplæring, kap. 294	877,5	881,4	845,1	1 050,3	936,7
Velferdsetaten, kap. 315	1 892,5	1 648,1	1 648,8	1 511,9	1 445,0
Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging og arbeid, kap. 319	-	-	182,3	253,2	237,1
Trygdeordninger, kap. 350	6,4	7,2	6,6	6,4	8,3
Kriminalitetsforebygging blant ungdom, kap. 362	3,3		16,1	1,6	1,1
Byomfattende tiltak- avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester, kap. 371*	-	38,2	37,5	49,0	19,1
Prosjekteringsmidler arbeid, integrering og sosiale tjenester, kap. 375*	-	1,4	0,8	4,0	3,3
Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune, kap. 384	42,3	45,9	39,8	39,2	45,6
Tap på utlån, kap. 427	0,1	0,1	4,0	4,0	0,0
Bostøtte og boligtilskudd, kap. 428	642,7	635,7	691,8	718,0	660,9
Sum sektor	3 607,8	3 439,9	3 554,4	3 838,6	3 543,6

*Kap. 371 og 375 nye fra 2021.

**Kap. 319 nytt fra 2022

Brutto investering under Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester.

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Velferdsetaten, kap. 315	4,6	5,2	12,3	8,9	3,4
Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune, kap. 384	2,0	1,4	3,5	1,6	1,9
Tap på utlån, kap. 427	0,2	4,0	4,0	0,2	3,8
Sum sektor	6,7	10,6	19,8	10,7	9,1

Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap

Ansvarsområde

Sektoransvaret omfatter grunnskoleopplæring, videregående opplæring, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), fagopplæring, aktivitetsskolen (AKS) og deler av barnevernet (Barne- og familieetaten).

Tall i mill.

Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap (OVK)	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	18 238,7	19 505,9	17 328,1	19 212,7	-293,2
Netto driftsutgifter	15 203,6	16 412,7	15 545,6	16 650,3	237,6
Brutto investeringer i anleggsmidler	261,6	190,5	169,6	349,2	158,7

Punkter som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- Byrådet har satset på å utvide gratis deltids plass i aktivitetsskolen (AKS). Økningen i deltakelse er størst på skoler som tidligere hadde en lav andel deltakere. I 2022 ble ordningen utvidet til å gjelde 2. trinn ved alle grunnskoler i Oslo, og 2.-og 3. trinn for skoler i flere bydeler. Totalt fikk over 20 000 elever i Osloskolen tilbud om gratis AKS til skolestart 2022, og nærmere 25 000 barn (92 % av alle elevene på 1. – 4. trinn) går nå i AKS.
- Byrådet har satset på lærlinger og lære plasser gjennom et treårig prosjekt for styrket kvalifisering, økte ressurser til å skaffe flere lære plasser og bedre overganger mellom skole og lære plass. I 2022 fikk 84 % av de aktive søkerne tilbud om lære plass. Det er det beste resultatet noen gang. Rundt 98 % av de aktive lære plass søkerne er enten i lære eller i et Vg3-løp som fører fram til et fag- eller svennebrev.
- Kompenserende tiltak og styrket opplæring for å redusere negative ettervirkninger av koronapandemien har i 2022 vært en viktig prioritering for byrådet. Leksehjelp, fagspesifikke kurs i helger og skoleferier, økt miljøtjeneste på enkelt skoler, spesifikke innsatser for å skaffe bedre vurderingsgrunnlag, økt timetall og andre kompenserende har vært blant tiltakene.
- Byrådet innarbeidet i 2022 midler til vedlikehold og oppgradering av eldre spesialrom på enkelte grunnskoler for å bidra til mer praktiske, kreative og elevaktive lærings- og undervisningsformer. Midlene er fordelt til prosjekter ved seks skoler og arbeidene sluttføres i starten av 2023.
- Barne- og familieetaten arbeider aktivt med å rekruttere og veilede fosterhjem og oppdrag knyttet til nasjonal fosterhjemstrategi.
- Barne- og familieetaten har i 2022 arbeidet aktivt med styrking og omstilling av institusjonstilbudet. Etaten ble styrket økonomisk i 2022 for å støtte opp om omstillingsarbeidet.

Mål og resultater i virksomheter mv. - Utdanningsetaten

Nøkkeltall for Skole	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Grunnskoleopplæring					
Antall elever totalt	64 660	65 208	65 864	65 427	65 765
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, private og kommunale	7,3 %	6,9 %	6,6 %	6,6 %	6,8 %
Andel elever som får særskilt norskopplæring	19,5 %	18,8 %	18,7 %	18,9 %	19,8 %
Korrigert brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr elev	95 604	102 671	107 433	115 422	122 878
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning 1.-4. trinn (prosent)	4,1 %	3,8 %	3,7 %	3,8 %	4,0 %
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning 5.-7. trinn (prosent)	9,2 %	8,5 %	7,9 %	7,9 %	8,0 %
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning 8.-10. trinn (prosent)	10,2 %	9,8 %	9,3 %	9,2 %	9,3 %
PP-tjenesten					
Ferdigstilte sakkyndige vurderinger (antall)		4 799	4 421	4 774	2 053
Gjennomsnitt behandlingstid per sakkyndig vurdering (dager)		79,7	66,8	70,4	73,7
Antall sakkyndige vurderinger (enkeltbarn/elev) per årsverk		30	27,8	30,7	28,3
Antall henviste systemsaker		398	317	418	591
Aktivitetsskolen					
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat AKS	80,6 %	84,5 %	85,9 %	85,4 %	90,5 %
Korrigerte brutto driftsutgifter til AKS, pr elev	35 173	36 039	38 703	41 092	42 256
Fagopplæring					
Antall lærlinger, bostedsfylke Oslo	2 243	2 413	2 380	2 467	2 521
herav lærlinger med rett, bostedsfylke Oslo	1 469	1 539	1 582	1 700	1 809
Antall lærlinger, læreplassfylke	3 651	3 783	3 800	3 810	3 966
Antall bestått fag- og svenneprøver	1 542	1 682	1 548	1 609	1 800
Antall nye lærekontrakter i kommunens virksomheter	219	231	313	301	319
Videregående opplæring					
Antall elever ved fylkeskommunale videregående skoler	17 937	18 276	18 904	19 094	19 663
Antall elever pr. lærerårsverk (fylkeskommunale skoler)	11,3	11,0	11,3	11,2	11,6

Kilder: KOSTRA, Dagny (PPT), VIGO (Fagopplæring), GSI (OMK), UDE (VO)

Mål 1 Elever skal ha et trygt og inkluderende læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

Gjennomførte tiltak

I 2022 har trygge og gode læringsmiljø vært et viktig satsingsområde. Byrådet fremmet en byrådssak om forebygging og håndtering av mobbing, vold og trusler i Osloskolen. Saken redegjør for status knyttet til omfang av mobbing, vold og trusler, og systemer og rutiner for å forebygge og håndtere dette. I tillegg omtaler saken hvilke mål, prinsipper og verdier som skal legges grunn for arbeidet i tiden fremover. Utdanningsetatens nye handlingsplan for forebygging og håndtering av mobbing vold og trusler følger som vedlegg til saken.

For å ivareta elevenes rett til et trygt og godt læringsmiljø i henhold til opplæringsloven kapittel 9A har Utdanningsetaten i 2022 styrket det forebyggende arbeidet for å bidra til å gi skolens ansatte økt trygghet i håndteringen av situasjoner som inkluderer vold og trusler. Kapasiteten i skolens

støttesystemer er økt, og det er utarbeidet opplæringsmateriell til skolene. Innsatsene samlet skal gi økt trygghet for både elever og ansatte.

23 skoler grunn- og videregående skoler deltar i nettverket *Fellesskapende didaktikk*, som innebærer at lærerens undervisning i seg selv skal bidra til fellesskap i klasserommet, og dermed forebygge mobbing og utenforskap. I samarbeid med Høgskolen i Innlandet har Utdanningsetaten utformet en digital kompetansehevingssressurs som alle Oslo skoler kan bruke for å følge opp temaet på egen skole.

I Oslo skolen foregår det kontinuerlig et utstrakt samarbeid med bydeler og andre tjenester, både tversektorielt og tverretatlig, for å styrke forebyggende arbeid og sikre at elever og læringer i Oslo skolen får riktig hjelp til rett tid. Det er i 2022 også iverksatt særlig innsats rettet mot sårbare barn i AKS for å sikre deres inkludering i større grupper og for å gi ansatte i AKS økt kompetanse i å tilrettelegge for aktiviteter som fremmer samarbeid og gir barna en opplevelse av tilhørighet.

Gjennom *Styrket levekårsinnsats* har tre utvalgte skoler fått midler til å iverksette utviklingsarbeid og tiltak som skal bidra til styrket samarbeid mellom ulike aktører og tjenester som er av betydning for elevenes læring og trivsel. Prosjektet ble utvidet i 2022 med statlige midler, og evalueringen skal gi kunnskap om betydningen av andre yrkesgrupper i skolen.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Elevundersøkelsen: Mobbing 7.trinn *	1,3	1,3	1	***
Elevundersøkelsen: Mobbing 10.trinn*	1,3	1,2	1	***
Elevundersøkelsen: Mobbing Vg1 *	1,1	1,2	1	***
Foreldreundersøkelsen: Trygt miljø **		84,6 %	> 85 %	****

*Skala fra 1-5, der 1 er best

**I hvilken grad foreldre mener medarbeiderne i skolen skaper et trygt miljø for læring til elevene.

*** Utdanningsdirektoratet har av personvern hensyn endret sine retningslinjer for publisering av data, resultatene for 2022 er derfor ikke tilgjengelig.

****Resultatene fra foreldreundersøkelsen i 2022 er ikke valide, grunnet lav deltakelse (24,2% deltakelse) og usikker representativitet. Resultatet for resultatindikatoren er derfor ikke rapportert i årsberetningen for 2022.

Mål 2 Elever og læringer skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte

Gjennomførte tiltak

Alle skoler får en tildeling som skal sørge for at skolen kan oppfylle lærernormen. I tillegg gis det et påslag for spesialundervisning og andre driftsutgifter, skolene mottar også andre tildelinger som basisbeløp, sosiodemografisk tildeling, tildeling til særskilt norskopplæring m.m. Siste telling viser at det store flertallet av grunnskoler i Oslo oppfylle lærernormen. Det var 22 skoler i Oslo som ikke oppfylte den på ett eller flere hovedtrinn. Det varierer hvor langt unna skolene er å oppfylle normen, men nær halvparten av de 22 skolene mangler mindre enn ett lærerårsverk for å møte normens krav. Dette kan skyldes ulike årsaker. Noen skoler kan ha utfordringer med økonomistyring eller vanskeligheter med å rekruttere nok lærere. Skolene skal også oppfylle andre lovkrav og forventninger som i noen tilfeller kan gjøre det utfordrende å oppfylle lærernormen, eksempelvis et stort behov for spesialundervisning eller behov for tiltak for å sikre et trygt skolemiljø i tråd med kap. 9a i opplæringsloven.

Utdanningsetaten går i dialog med og følger opp skoler som ikke oppfylle normen.

På oppdrag fra byrådet har Utdanningsetaten utarbeidet et kunnskapsgrunnlag om å rekruttere og beholde ansatte i Oslo skolen, og kunnskapsgrunnlaget ligger til grunn for det videre arbeidet med en mer langsiktig strategi. For å bidra til at lærere velger Oslo når de søker på lærerjobber gjennomførte Utdanningsetaten en rekrutteringskampanje i perioden april til juni 2022. Primærmålgruppen var avgangsstudenter på lærerutdanninger. Evaluering viser at kampanjen nådde målgruppen godt, og det var stor trafikk til nettstedet som informerer om jobber i Oslo skolen gjennom kampanjeperioden. For å sikre at nyutdannede lærere får en god overgang fra utdanning til yrke, har vi et tett samarbeid med ulike fagmiljøer om å tilby en egen kursrekke for og veiledning av nyutdannede lærere.

Flere videre- og etterutdanningstilbud og nettverk er etablert for å sikre relevant kompetanseutvikling for lærere i Osloskolen, og Utdanningsetaten har i 2022 etablert flere partnerskap med ulike universiteter og høyskoler for samarbeid om lokal kompetanseutvikling. Flere kompetansetiltak er også iverksatt for ansatte i AKS, med både ledere og medarbeidere som målgruppe. Tiltakene har omhandlet ledelse, kvalitetssikret praksis, voksenrollen samt lek og læring i organiserte og uorganiserte aktiviteter.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel lærere som har minst 30 studiepoeng i norsk, matematikk eller engelsk på trinn 1-7 og underviser i faget	73,4 %	74,6 %	79,0 %	77,2 %
Andel lærere som har minst 60 studiepoeng i norsk, matematikk eller engelsk på trinn 8-10 og underviser i faget	79,8 %	82,8 %	85,0 %	85,8 %
Elevundersøkelsen: Støtte fra lærer 7. trinn	4,4	4,3	> 4,5	4,2
Elevundersøkelsen: Støtte fra lærer 10. trinn	4,0	4,0	> 4,1	4,0
Elevundersøkelsen: Støtte fra lærer Vg1	4,1	4,1	> 4,2	4,0

1) Skala fra 1-5, der 5 er best

Mål 5 Alle elever skal ha grunnleggende lese-, skrive- og regneferdigheter tidlig i skoleløpet Gjennomførte tiltak

Gjennom den kommunale stipendordningen fikk rundt 500 lærere i 2022 støtte til studier innen begynneropplæring og grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring. Ved skolestart 2022 ble det for alle ansatte i Osloskolen tilgjengeliggjort digitale kompetansepakker i begynneropplæring, spesielt rettet mot lærere på 1. trinn. Kompetansepakkene vektlegger sentrale områder innen den første lese-, skrive og matematikkopplæringen, samt hvordan det kan etableres et trygt og inkluderende miljø for læring. Temaene er knyttet til gjeldende læreplanverk (LK20) med fokus på utforskende og elevaktive arbeidsmåter. I tillegg er overgang fra barnehage til AKS og skole og opplæringslovens § 1-4 Tidlig innsats 1-4.trinn et av temaene.

I den desentraliserte kompetanseutviklingsordningen samarbeider Utdanningsetaten med universitets- og høyskolesektoren om ulike tiltak innenfor begynneropplæring 1.-4. trinn. Hensikten med satsingene er å styrke skolenes systematiske arbeid for å sikre en god begynneropplæring og kvalitetssikre tidlig innsats som sentralt prinsipp i begynneropplæringen. I 2022 deltar 13 skoler på 3 ulike satsinger.

Oslostandard om samarbeid og sammenheng mellom barnehage, skole og AKS skal sikre en trygg og god sammenheng slik at barns forutsetning for læring og utvikling blir ivaretatt. Utdanningsetaten har i 2022 startet et samarbeid med representanter fra barnehage, skole og AKS for å innhente deres erfaringer med Oslostandarden. Målet med samarbeidet er å utvikle en e-læringsressurs som barnehage, skole og AKS kan bruke i sitt arbeid med å implementere Oslostandarden.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Nasjonale prøver regning 5. trinn, andel elever på nivå 1	20,6 %	20,0 %	< 16,0 %	17,9 %
Nasjonale prøver lesing 5 trinn, andel elever på nivå 1	17,9 %	18,1 %	< 16,0 %	21,2 %
Andel elever i AKS 1. trinn	96,2 %	96,3 %	99,0 %	97,1 %

Mål 6 Elevenes evne til å skape, gå i dybden, tenke kritisk, utforskende, etisk og bærekraftig på tvers av fag skal utvikles gjennom hele skoleløpet Gjennomførte tiltak

Utdanningsetaten har i 2022 fortsatt samarbeidet med UH-sektoren om kompetanseheving som støtter skolene i å fremme elevenes motivasjon og lærelyst i arbeidet med de grunnleggende ferdighetene, på tvers av ulike fag og i de enkelte fag. Formålet er å utvide lærernes repertoar av metoder, som tar hensyn til mangfoldet av elever og legger til rette for inkluderende og tilpasset undervisning.

I 2022 har samtlige grunnskoler deltatt i partnerskapet «Læring i Profesjonsfellesskap» (LIP). Målet er at skolelederne skal få bedre forståelse for læreplanens intensjoner og å styrke dem i å lede kunnskapsarbeidet i profesjonsfellesskapet på egen skole. I partnerskapet deltar også Høgskolen i Innlandet og Universitetet i Oslo.

Innføring av de nye læreplanene (LK20) har ytterligere forsterket behovet for kompetanse, digitalt utstyr og digitale læremidler i skolen. Læreplanene gir klare føringer på både at, og hvordan teknologien skal brukes for læring og mestring. Utdanningsetaten har videreført veilederteam for læringsteknologi for skoleåret 2022/23 med til sammen 14 veiledere bestående av lærere fra barne- og mellomtrinnet, ungdomstrinnet og videregående skole. Veilederteamet jobber med kompetanseheving, støtte og veiledning til alle Osloskoler.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Elevundersøkelsen: Motivasjon 7. trinn*	3,8	3,7	> 4,1	3,6
Elevundersøkelsen: Motivasjon 10. trinn*	3,5	3,5	> 3,7	3,5
Elevundersøkelsen: Motivasjon vg 1*	3,8	3,7	> 3,9	3,7
Nasjonale prøver, lesing 8. trinn, andel elever på nivå 1 og 2	21,0 %	22,4 %	< 17,0 %	24,5 %
Nasjonale prøver, regning 8. trinn, andel elever på nivå 1 og 2	23,7 %	25,2 %	< 21,0 %	23,9 %
Elevundersøkelsen: Vurdering for læring 7. trinn*	3,8	3,7	> 4,0	3,7
Elevundersøkelsen: Vurdering for læring 10. trinn*	3,4	3,4	> 3,5	3,4
Elevundersøkelsen: Vurdering for læring Vg1*	3,5	3,5	> 3,6	3,5
Grunnskolepoeng	44,7	44,7	> 46	44,8

1) Skala fra 1-5, der 5 er best

Mål 7 Flere elever og lærlinger skal fullføre og bestå videregående opplæring og være godt forberedt til høyere utdanning og arbeidsliv

Gjennomførte tiltak

Byråds innsats mot frafall omfatter både tidlig innsats og forebyggende og kompenserende tiltak for barn og unge som står i fare for eller har falt fra utdanningsløpet. Økt barnehagedekning, deltakelse i AKS og intensivopplæring i grunnleggende ferdigheter på barnetrinnet er viktig for å motvirke frafall. Det samme er en mer motiverende, praktisk og variert skolehverdag, fleksible opplæringsløp og særskilte innsatser for elever som kommer til videregående skole med et krevende utgangspunkt. Byrådet har lagt fram en rekke saker som samlet bidrar til en helhetlig innsats for høyere gjennomføring.

Fundament er et frivillig, 11. grunnskoleår og hjelper frafallsutsatt ungdom i overgangen til videregående opplæring med faglig, sosial og emosjonell støtte. Fundament ble testet ut med støtte fra områdesatsingene i Oslo med en gruppe på 15 elever på Kuben vgs. skoleåret 2018-2019 og 2019-2020. Fundament er satt i drift på Kuben som et skoletilbud i Oppfølgingstjenesten (OT). Høsten 2022 ble Fundament utvidet med 15 plasser på Nydalen vgs.

Byrådet har i 2022 prioritert å styrke overgangen fra skole til læretid for elever ved yrkesfaglige utdanningsprogram gjennom det treårige prosjektet «Økt formidling til læreplass». Prosjektet skal bidra til å styrke kvalifiseringen av læreplassøkere og det systematiske arbeidet med å fremskaffe læreplasser, og det å skape gode overganger mellom skole og læreplass. Målet for arbeidet er å gjøre elevene arbeidslivsforberedt og å utvikle gode rutiner for praksis i bedrift, søking om og overgang til læreplass. Totalt sett er rundt 98 % av de aktive læreplassøkerne i 2022 enten i lære eller i et Vg3-løp som fører fram til et fag- eller svennebrev. For å sikre at lærlinger med ikke beståtte fag fra vgs kan få fag-/svennebrev, tilbyr Utdanningsetaten eksamenskurs i fellesfag. I 2022 deltok 150 personer på slike kurs i 6 ulike fag. Totalt ble det avlagt 170 eksamener, og 110 av disse ble bestått.

OT Ulven er et videregående skoletilbud for elever som ikke mestrer skolen, blant annet på grunn av rus og kriminalitet. Skoletilbudet skal støtte elevene i overgangene mellom trinn og skoleslag, og i

overgangen mellom skole og læretid/arbeidsliv. OT Ulven ble testet ut med støtte fra områdesatsingene i Oslo med en gruppe på 15 elever på Ulven skoleåret 2020-2021 og 2021-2022. Høsten 2022 ble OT Ulven satt i drift som et skoletilbud i Oppfølgingstjenesten (OT).

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel elever som søker yrkesfaglig utdanningsprogram	27,8 %	26,8 %	>29 %	27,1 %
Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av fem år (%)	81,1 %	80,6 %	82,0 %	*
Fullført og bestått VG1, VG2 og VG3 årlig (%)	83,8 %	85,2 %	85,0 %	83,5 %

*Resultatet kommer høst 2023

Mål 10 Skole- og opplæringskapasiteten skal møte forventet vekst i antall barn, elever og lærlinger og bidra til et trygt og godt skolemiljø

Gjennomførte tiltak

I 2022 ble tre skoleprosjekter ferdigstilt, disse er:

- Bakås barneskole (ny skole)
- Foss videregående skole (utvidet sitt tilbud i nye lokaler i Vulkan 19)
- Nøkle vann skole (nyrehabilitert bygg)

Utdanningsetaten vurderer kapasitetssituasjonen for enkeltskoler, områder og byen som helhet på bakgrunn av befolkningsframskrivninger fra Oslo kommune og bygningsmessige tilstandsvurderinger fra Oslobygg. Ved behov for økt kapasitet eller tiltak for å opprettholde kapasitet, igangsettes konseptvalgutredninger for å vurdere ulike alternativer kostnadmessig og kvalitativt. På bakgrunn av utredningene anbefaler Utdanningsetaten tiltak. Disse kvalitetssikres eksternt før forslagene legges fram for høring som en del av skolebehovsplanen.

Skolebehovsplanen har tidligere rullert annethvert år. Skolebehovsplanen for 2022-2031 var utsatt med ett år fra 2020 på grunn av pandemien. Det ble vurdert som lite hensiktsmessig å utarbeide en full ny plan allerede i 2022. Byrådet la isteden frem en oppdatert skolebehovsplan for samme periode (vedlegg til Sak1/2023), som ga en status for pågående utredninger. Neste skolebehovsplan fremmes av byrådet høsten 2024. Denne vil ha en annen innretning enn tidligere skolebehovsplaner. Den nye skolebehovsplanen vil ha en strategisk del, med et langsiktig perspektiv, og som vil synliggjøre byrådets politikk innen skolebyggfeltet. Skolebehovsplanen vil også bestå av en handlingsplan, som skal være en operasjonalisering av den strategiske planen.

Det arbeides systematisk med involvering og medvirkning i utviklingen av skoleanlegg. Utdanningsetaten har et pågående forskningsprosjekt på elevmedvirkning «Unges deltakelse og engasjement i lokal stedsutvikling» (UDE-modellen) som sluttføres med lansering av rapport i første kvartal 2023. Målet har vært å sørge for god medvirkning i et omfattende prosjekt på Mortensrud og samtidig sikre at metodikken og erfaringene fra prosjektet videreføres i kommunen, slik at det kan benyttes fremover i andre kommunale prosesser.

For å sikre tilstrekkelig involvering også i tidligfase, er det utarbeidet gode rutiner for medvirkning og involvering i konseptvalgutredninger, i kvalitetssikringsprosessen, høringsrunder, i samarbeid med behovshavere og for medvirkning som en del av utarbeidelse av forprosjekter. Det er utviklet undervisningsopplegg for elevmedvirkning, og i 2022 ble det gjennomført mange elevmedvirkningsprosesser blant annet på Smestad, Lilleborg og Økern. Det ble også gjennomført et medvirkningsseminar i juni med deltakelse fra Plan- og bygningsetaten, Deichmann og Oslobygg. Det er også etablert et tverretattlig medvirkningsnettverk for å samarbeide og utveksle kompetanse og erfaringer.

I 2022 ble et rekordhøyt antall søkere formidlet til læreplass. Andelen søkere som ble formidlet til læreplass var omtrent 84 %. Det betyr at de aller fleste som søker får en læreplass, men byrådet ser også at det særlig innen noen utdanningsprogram, som elektrofag og helse- og oppvekstfag, er utfordringer med å fremskaffe nok læreplasser.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall nye elevplasser	204*	1 480	200	196*
Antall nye opplærings- og lærekontrakter	1 903	1 923	2 050	2 183

Utdanningsetaten (kap. 200)

Utdanningsetaten har ansvar for drift, utvikling, oppfølging og veiledning av utdanningsvirksomheten innenfor de lover, rammer og retningslinjer som nasjonale og kommunale myndigheter fastsetter.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et merforbruk på 240,1 mill. i 2022.

De viktigste postene som påvirker resultatet i 2022 er:

- Akkumulerte merutgifter på 480,6 mill. vedrørende prosjekterings- og utredningsutgifter til Oslobygg KF. Påløpte prosjekteringsutgifter refunderes senere når byggeprosjektene realiseres og husleieavtale signeres.
- Tilbakeføring av for høy avsetning til pensjonspremie til Statens Pensjonskasse inkludert arbeidsgiveravgift med 84,5 mill.

Ubrukte statlige øremerkede midler utgjør til sammen 125,2 mill., hvilket er en økning fra fjorårets 87,4 mill. Hoveddelen av mindreforbruket stammer fra store statlige prosjekter (f.eks. Utdanningsløftet), hvor det er fordelt betydelige midler over flere år. Midlene er overførbare til kommende år og ses i forbindelse med innføring av Fullføringsreformen, som er en nasjonal reform som skal bidra til at flere fullfører og består videregående opplæring

Investeringsregnskapet

Av et bruttobudsjett på totalt 250,9 mill. ble det investert for 149,7 mill. i 2022. Totalt mindreforbruk på investeringskapitlet er 101,2 mill.

De viktigste årsakene til mindreforbruket er ubrukt mva. pga. viderefakturering av inventar og utstyr fra Oslobygg, samt ubrukte midler fra ekstrabevilgningen i 2022 på 21,2 mill. brutto til utskifting til nullutslippskjøretøy.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (kap. 203)

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) skal hjelpe barnehagene og skolene i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for bedre å tilrettelegge for alle barn, unge og voksne med spesielle behov. PPT er Oslos sakkyndige instans og utarbeider sakkyndig vurdering der opplæringsloven krever det.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 13,4 mill. i 2022. Mindreforbruket er fordelt med 2,8 mill. sentralt og 10,6 mill. på PPT-seksjonene.

Korrigert for mindreforbruk på statlige, kommunale og andre øremerkede midler på 2,7 mill. er mindreforbruket 10,7 mill. Dette mindreforbruket er i sin helhet knyttet til PPT-seksjonene, fordelt med 5,1 mill. til prosjektet CLASS-observasjon fra områdesatsingene og 1,8 mill. til prosjektet Språksterk. De resterende 3,7 mill. er fordelt mellom PPTs 11 seksjoner, hovedsakelig knyttet til merinntekter på sykelønnsrefusjoner. Midler knyttet til prosjektene overføres til 2023.

Grunnskolen (kap. 210)

Kapitlet omfatter drift av alle grunnskolene.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 239,2 mill., som er et avvik på 2,1 % av justert netto driftsbudsjett.

Ubrukte statlige, kommunale og andre øremerkede midler utgjør til sammen 92,0 mill. Mindreforbruket korrigert for dette er 147,2 mill., tilsvarende 1,3 % av justert netto driftsbudsjett. Øremerkede midler tildeles for en gitt periode, enten for et skoleår eller flere skoleår. Pga. forskjellen mellom et skoleår og budsjettår så overføres ubrukte midler slik at det vil være mindreforbruk på øremerkede midler.

Skolene har samlet sett et mindreforbruk på 101,9 mill., hvorav 8,0 mill. er øremerkede midler.

De sentrale koststedene har samlet sett et mindreforbruk på 137,3 mill., hvorav 84,0 mill. er øremerkede midler. Korrigert for dette er mindreforbruket på 53,2 mill. Hovedårsakene til mindreforbruk er ulike satsninger/tiltak som har blitt utsatt grunnet forsinkelser og kapasitetsutfordringer. Mindreforbruk på sentrale koststeder må ses i sammenheng, jf. merforbruk på kap. 200.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser et merforbruk på 4,2 mill. i 2022. Merforbruket finansieres ved overføring fra driftsregnskapet i 2023. Avviket på artsgruppe 4 skyldes mva. og bør ses i sammenheng med tilsvarende merinntekt på artsgruppe 7.

Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (kap. 211)

Aktivitetsskolen er hjemlet i opplæringsloven og er et tilbud til alle barn fra 1.-4. trinn og barn med særskilte behov fra 1.-7. trinn før og etter skoletid.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 17,8 mill. Aktivitetsskolene har samlet sett et mindreforbruk på 24,4 mill., tilsvarende 222 000 per aktivitetsskole i gjennomsnitt. De sentrale koststedene har samlet sett et merforbruk på 6,7 mill., noe som i hovedsak skyldes økning i tildeling til barn med særskilte behov i Aktivitetsskoler og SFO i privatskoler.

Videregående skoler (kap. 230)

Kapitlet omfatter drift av alle videregående skoler.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 158,1 mill. i forhold til justert netto driftsbudsjett for 2022. Dette knytter seg i hovedsak til mindreforbruk ute på skolene og fordeler seg på totalt 32 videregående skoler.

Ubenyttede statlige, kommunale og andre øremerkede midler utgjør til sammen 12,2 mill. Mindreforbruket korrigert for dette er 145,9 mill.

Skolene har samlet sett et mindreforbruk på 114,8 mill., hvorav 8,6 mill. er øremerkede midler. Dette er en reduksjon i mindreforbruket fra i 2021 på 38 mill. og innebærer at skolene samlet sett har brukt mer enn den ordinære rammen.

De sentrale koststedene har samlet sett et mindreforbruk på 43,2 mill., hvorav 3,5 mill. gjelder øremerkede midler. Korrigert for dette er mindreforbruket 39,7 mill. Hovedårsakene til mindreforbruket er ulike satsninger/tiltak som har blitt utsatt grunnet forsinkelser og kapasitetsutfordringer. I tillegg ble forventet elevtallsvekst lavere enn budsjettet. Mindreforbruk på sentrale koststeder må ses i sammenheng, jf. merforbruk på kap. 200.

Fagopplæring (kap. 231)

Kapittelet omfatter utbetaling av lærlingtilskudd med statlig fastsatte satser, utgifter til prøvenemder og utvikling av fagopplæringen.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 30,1 mill. i 2022. Ubenyttede statlige øremerkede midler utgjør 16,5 mill. og er knyttet til prosjektene Kvalifisering og formidling (8,8 mill.), Utdanningsløftet: Tiltak lærlinger (6,4 mill.) og Yrkesfaglærerløftet (1,1 mill.). Korrigert for øremerkede midler utgjør resultatet et mindreforbruk på 13,6 mill. Dette skyldes hovedsakelig at utbetaling av lærlingtilskudd i 2022 ble noe lavere enn forutsatt.

Bydelsoppgaver (kap. 271)

Kapittelet omfatter sentrale avsetninger til inventar og utstyr i nye kommunale barnehager og investering i IKT-infrastruktur for barnehagene, barnevernet og helsestasjonene. Av et investeringsbudsjett på totalt 73,5 mill. i 2022, ble det investert for 17,1 mill. Totalt gjenstår det investeringsmidler på 56,4 mill. på kapitlet. Mindreforbruket skyldes at periodisering av utgiftene er forskjøvet i tid. Midlene vil bli benyttet i 2023.

Mål og resultater i virksomheter mv. - Barne- og familieetaten

Barne- og familieetatens oppgave er å gi tilrettelagte tilbud og omsorg til barn og unge. Etaten tilbyr bydelene plasser i barneverninstitusjoner, kommunale beredskapshjem og familiehjem tilknyttet institusjoner. Etaten ivaretar kommunens hasterberedskap utenom bydelsbarnevernets åpningstid. Etaten har også ansvar for kvalitetskontroll og godkjenning av kommunale og private barneverninstitusjoner i Oslo. Videre tilbyr etaten avlastningstiltak for barn og unge med funksjonsnedsettelse. Etaten driver kompetanse- og metodeutvikling for å bidra til å utvikle det helhetlige barnevernet i Oslo.

	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
<i>Oppholdsdager/døgn:</i>					
Barneverninstitusjoner (BFE)	21 018	17 970	18 204	17 953	17 457
Beredskapshjem (BFE)	11 165	10 991	10 603	11 049	10 024
Familiehjem (BFE)	4 899	4 525	3 485	3 396	2 673
Hjemmebaserte barneverntiltak (BFE)		0	255	6 712	10 168
Private barneverninstitusjoner (barn og ungdom)	25 049	18 340	17 180	13 633	11 154
Private familiehjem	33 624	30 128	31 728	26 265	34 838
Avlastningstiltak (BFE)	8 006	7 494	7 227	7 063	6 597
Gruppeavlastning (BFE)	1 755	1 395	1 096	1 200	1 072
<i>Annet:</i>					
Antall barn med barneverntiltak i løpet av året	572	540	537	623	577

Mål 1 Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

Gjennomførte tiltak

Det er utfordrende å rekruttere et tilstrekkelig antall fosterhjem, særlig til eldre barn, søsken og barn med særskilte utfordringer. I 2022 har Barne- og familieetaten derfor satset målrettet på kampanjer og annonsering - og ser en betydelig økning av interesserte som melder seg på informasjonsmøter om fosterhjem. Det forventes at denne økningen vil resultere i flere robuste fosterhjem i 2023.

Barne- og familieetaten har vært involvert i den nasjonale strategien og kampanjesatsningen på fosterhjemsområdet. Etaten har jevnlig møter med Bufetat og Bufdir om kampanjer og om samarbeid og fremtidige digitale fellesløsninger.

Regjeringens fosterhjemstrategi 2021-2025 *Et trygt hjem for alle* peker på hvilke mål, prioriteringer og tiltak som skal iverksettes for å nå målsettingen regjeringen har på fosterhjemsområdet - å øke stabiliteten i og tilgangen på gode fosterhjem, slik at alle barn får et trygt hjem. Som en del av oppfølging av fosterhjemstrategien og den helhetlige satsingen på fosterhjemsfeltet i Oslo har Barne- og familieetaten fått i oppdrag å kartlegge bydelenes praksis og rutiner knyttet til oppfølging av barn, biologiske foreldre og fosterhjem. Etaten er godt i gang med oppdraget og har hentet inn innspill fra bydelene og etatens ungdomsråd.

Barne- og familieetaten har fra høsten 2022 tilbudt grunnopplæringen SOLID Nasjonal opplæring fosterhjem til potensielle fosterhjem, i tråd med nasjonale retningslinjer. Denne opplæringen erstatter den tidligere PRIDE-opplæringen. Etatens veiledningstjeneste tilbyr veiledning til alle ordinære fosterhjem i Oslo, både individuelt og i gruppe.

Barne- og familieetaten har i 2022 arbeidet aktivt med styrking og omstilling av institusjonstilbudet. Arbeidet følger tre hovedinnsatser:

- Fag- og kompetanseutvikling, herunder medvirkning fra barn- og unge og differensiering av tjenestene
- Strategisk utviklingsplan for etatens eiendomsportefølje
- Samarbeid med ideelle organisasjoner

Etaten har utarbeidet et faglig grunnlag og en fag- og kompetansestrategi for institusjonstilbudet. Det er iverksatt et kompetanseløft for institusjonene. Opplæringen skal gjennomføres i 2023 og 2024 og følges opp med systematisk påfyll og vedlikehold av kompetansen.

Arbeidet med strategisk utviklingsplan for etatens eiendomsportefølje er godt i gang og etaten samarbeider her med Oslobygg.

Rammeavtalene med ideelle organisasjoner om kjøp av institusjonsplasser utløp i september 2022. Etaten har tett dialog med organisasjonene, og har sammen med de ideelle aktørene og bydelenes barnevernstjenester, evaluert rammeavtalene. Det er enighet om at de utløpte rammeavtalene var lite egnet for å dekke Oslo kommunes behov for plasser og de ideelle organisasjonenes behov for økonomisk forutsigbarhet. Det er derfor vurdert som lite hensiktsmessig å inngå nye rammeavtaler med samme type vilkår.

Det er etablert en arbeidsgruppe med representanter fra ideelle organisasjoner, barnevernstjenestene og Barne- og familieetaten. Arbeidsgruppen skal utforme et forslag til en samarbeidsavtale. Målet er at en slik avtale skal legge til rette for økt grad av partnerskap og faglig samarbeid, samtidig som den legger de overordnede rammene for hvordan kjøp av plasser fra ideelle aktørene skal foregå i Oslo kommune.

Barne- og familieetaten bidrar til økt samarbeid og kvalitet på tjenestene på barnevernsfeltet gjennom blant annet ulike læringsnettverk på tvers av bydeler og barnevernsinstitusjoner.

Gjennom evaluering og videreutvikling av ulike rutiner og veiledere, har Barne- og familieetaten bla. bidratt med kunnskap om verdien og kunnskapsgrunnlaget i Barnehjernerne og Traumeinformert by. Etaten har, sammen med Helseetaten, Velferdsetaten, KORUS og Oslo krisesenter, gjennomført et utrednings- og utviklingsarbeid om arbeid med vold i Oslo, og det er utarbeidet anbefalinger for videre arbeid med kompetanseheving om dette temaet. Barne- og familieetaten har hatt dialog og samarbeid med bla. Utdanningsetaten og Velferdsetaten om bruk av kvalifisert tolk knyttet til oppdraget Barne- og familieetaten har om god tolkepraksis i barnevernet. Barnevernet i Oslo har kommet langt i

utviklingsarbeidet forbundet med bruk av kvalifisert tolk. Etaten har delt erfaringer fra utviklingsarbeidet med Bufdir og Sentralmyndigheten for fylkesnemndene.

Mål 8: Barn og unge skal oppleve et barnevern som er trygt, nyttig og samarbeidende sett fra barn og unge selv

Gjennomførte tiltak

I 2021 foretok Barne- og familieetaten en intern gjennomgang av hvordan veiledningstjenesten for fosterhjem fungerte og hvordan den kunne videreutvikles. På bakgrunn av gjennomgangen er det iverksatt tiltak, blant annet knyttet til dokumentasjon, bruk av digital veiledning og prioritering og differensiering av veiledningens omfang og hyppighet. Etaten ser en økning i antall fosterfamilier som mottok veiledning fra 2021 til 2022. Både veiledningstjenesten for fosterhjem, beredskapshjemavdelingen og de to avdelingene for spesialiserte fosterhjem i Barne- og familieetaten har kompetente veiledningsmiljø som støtter opp under hjemmenes oppdrag, og bidrar til at barn og unge møter trygge, omsorgsfulle og kompetente voksne.

Et av innsatsområdene i «Kvalitetsreform for Oslos barnevern» som ble vedtatt av Bystyret i oktober 2022, er at barns rettigheter i henhold til FNs Barnekonvensjon må sikres implementert i alle deler av barnevernets praksis. Barne- og familieetaten, i samarbeid med barnevernstjenestene og barn og unge selv, arbeider med et oppdrag om å utvikle en Oslostandard for samarbeid med barn i barnevernet. Oslostandarden skal tydeliggjøre hvordan barnevernet i Oslo skal samarbeide med barn i barnevernet.

Barne- og familieetaten har i 2022 arbeidet med et kunnskapsgrunnlag som skal inneholde anbefalinger til god praksis for barnevernsøvelser og informasjonsarbeid/dialog med barn og unge på deres arenaer. Etaten vil levere et bearbeidet kunnskapsgrunnlag.

I 2022 har Barne- og familieetaten samarbeidet med Oslobygg for å kartlegge tilstanden ved etatens eiendommer. Målet er å få oversikt over forhold som påvirker det kommunale eiendomsbehovet for barnevernsinstitusjoner og institusjoner for bolig- og avlastning, samt foreslå en strategisk plan for videre utvikling og tilpassing av etatens eiendomsportefølje.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Hastetilbud fremskaffet innen 2 timer	100 %	98,5 %	100 %	98,9 %

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet til Barne- og familieetaten viser et mindreforbruk på 14,5 mill. Ubenyttede statlige og kommunale øremerkede midler utgjør 3,4 mill. Korrigert for dette er mindreforbruket 11,1 mill. Mindreforbruket må ses i sammenheng med at etaten i forbindelse med revidert budsjett for 2022 fikk ettergitt merforbruket for 2021 i sin helhet. I 2022 ble også BFE tildelt 18 mill. til å understøtte arbeidet med å omstille tjenestetilbudet, og det ble innført delvis rammefinansiering av etatens akuttinstitusjoner.

Driftsutgiftene er 32,8 mill. lavere enn budsjettet, noe som bl.a. skyldes at ettergivelsen av merforbruk ble gjort midt i året. Driftsinntektene er 18,3 mill. lavere enn budsjettet. Dette skyldes bl.a. at inntektene ved salg av barnevernplasser var lavere enn forventet.

Investeringsregnskapet

Av et bruttobudsjett på 11,4 mill. ble det investert for 6,2 mill. i 2022, noe som gir et mindreforbruk på 5,2 mill. Investeringsmidlene er blant annet benyttet til å anskaffe elbiler. Flere av disse ble bestilt i 2022, men er forventet levert først i 2023. Det er også et mindreforbruk knyttet til innføring av nytt arkivsystem Acos Websak. Det gjenstår noe opplæring i og tilrettelegging av systemet som er planlagt i 2023.

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
Utdanningsetaten, kap. 200	359,4	446,0	231,5	471,6	-240,1	-365,3
Pedagogisk-psykologisk tjeneste, kap. 203	226,6	240,5	271,2	257,8	13,4	10,6
Grunnskolen, kap. 210	10 261,9	10 346,5	11 214,9	10 975,7	239,2	147,1
Aktivitetsskolen, kap. 211	650,1	640,0	722,9	705,1	17,8	17,8
Videregående skoler, kap. 230	3 222,3	3 394,8	3 662,0	3 503,9	158,1	145,9
Fagopplæring, kap. 231	215,8	215,2	238,9	208,8	30,1	13,6
Sum Utdanningsetaten (OVK)	14 936,2	15 283,1	16 341,4	16 122,9	218,5	-30,1
Barne- og familieetaten, kap. 360	267,4	250,0	304,3	289,8	14,5	11,1
Avsetning husleie skoler, kap. 208	-	12,5	4,6	-	4,6	4,6
Sum sektor	15 203,6	15 545,6	16 650,3	16 412,7	237,6	-14,5

* Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
Utdanningsetaten, kap. 200	767,6	763,2	491,5	701,7	893,0
Pedagogisk-psykologisk tjeneste, kap. 203	214,4	245,8	256,2	282,9	282,3
Grunnskolen, kap. 210	10 871,6	11 483,4	11 033,2	12 034,3	12 171,7
Aktivitetsskolen, kap. 211	1 008,0	1 062,6	868,1	1 133,5	1 124,9
Videregående skoler, kap. 230	3 369,1	3 604,5	3 600,5	3 917,4	3 935,2
Fagopplæring, kap. 231	342,8	372,5	314,4	396,9	369,1
Sum Utdanningsetaten	16 573,5	17 532,0	16 563,9	18 466,7	18 776,2
Barne- og familieetaten, kap. 360	619,7	678,2	751,7	741,4	708,6
Avsetning husleie skoler, kap. 208	-	-	12,5	4,6	-
Bydelsoppgaver, kap. 271	21,8	28,6	-	0,0	21,1
Sum sektor	17 215,0	18 238,7	17 328,1	19 212,7	19 505,9

Brutto investeringer i anleggsmidler i virksomheter under Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Utdanningsetaten, kap. 200	237,6	133,2	250,9	149,7	101,3
Grunnskolen, kap. 210	6,6	-	13,4	17,6	-4,2
Bydelsoppgaver, kap. 271	16,3	34,2	73,5	17,1	56,4
Barne- og familieetaten, kap. 360	1,2	2,3	11,4	6,2	5,2
Sum sektor	261,6	169,6	349,2	190,5	158,7

Byrådsavdeling for byutvikling

Ansvarsområde

Sektoransvaret omfatter kommunens planlegging og oppfølging innenfor arealforvaltning, byggesaker, kulturminnevern, byutvikling, eiendomsserverv, eiendomsutvikling og områdepolitikk. Sektoren skal sikre en samordnet areal- og transportplanlegging som muliggjør en bærekraftig og grønn byutvikling.

Tall i mill

Byrådsavdeling for byutvikling (BYU)	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	987,3	1 033,6	948,6	1 168,6	135,0
Netto driftsutgifter	246,5	298,2	566,7	411,6	113,5
Brutto investeringer i anleggsmidler	356,7	106,5	409,0	897,6	791,2

Punkter som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- Byrådet fortsetter å legge til rette for økt boligbygging. I 2022 ble det gitt byggetillatelse til 3 405 nye boligeneheter, noe som er 197 flere enn i 2021 (3 208).
- Byrådet har en stor portefølje av egenplaner og har igangsatt planlegging flere steder i byen.
- Byrådet har som en del av arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel, gjennomført tidlig medvirkning for de nye foreslåtte utviklingsområdene Vækerø, Røa øst, Ulsrud og Karihaugen.
- Byrådet la i 2022 forslag til revisjon av småhusplanen på offentlig ettersyn og mottok nesten 900 høringsuttalelser.
- Byrådet fremmet i 2022 reguleringsplan for Bjørvika skole og flerbrukshall.
- Byrådet lanserte ultimo 2022 Veileder for fargebruk i byområder.
- Byrådet har utvidet åpningstiden og styrket bemanningen i Byantikvarens kundemottak.
- Byrådet fremmet i 2022 Strategi for grønne tak og fasader.
- Byrådet lanserte i 2022 Trekronekartet for Oslo.
- Byrådet har gjennom et prøveprosjekt i 2022 hos Plan- og bygningsetaten brukt en digital bestillingsløsning for møter der kundene kan velge mellom digitalt eller fysisk møte, dette har fungert godt og byrådet vil videreføre dette.
- Byrådet har i 2022 gjennomført prosjekt Digital tvilling Hovinbyen for å etablere en fremtidig digital og visuell samhandlingsarena for alle aktørene i byutviklingen.
- Byrådet har i 2022 kjøpt Ormsund leir og Ulvenseter på Haukåsen. Kjøpene sikrer at områder i marka og ved fjorden forblir åpne og tilgjengelige, og gir mulighet for å tilrettelegge for et aktivt liv til glede for byens innbyggere.
- Byrådet har inngått ny festeavtale med Oslo Fiskehall på Vippetangen. Den nye avtalen tilrettelegger for satsing og gir mulighet for å videreutvikle en publikumsdestinasjon langs Oslos sjøfront.
- Byrådet har ryddet opp tidligere generasjoners miljøsynder på avfallsdeponiet på Langøyene og åpnet øya, slik at Oslos befolkning igjen kan benytte øya med oppgraderte og nye fasiliteter.
- Byrådet har i samarbeid med ulike utbyggere gjennom utbyggingsavtaler sikret bidrag til gjennomføring av park- og grøntområder, bygater, og gang-/sykkel-forbindelser. En viktig avtale i 2022 var utbyggingsavtale for Middelalderparken med Bane NOR, som sikrer at parken blir istandsatt og oppgradert. Av tiltak finansiert gjennom utbyggingsavtaler, ble bl.a. del av Tiedemannsparken og del av Nordre Tverrforbindelse på Ensjø, ferdigstilt i 2022.
- Byrådet har lagt til rette for å benytte forkjøp på egne vegne av tre leiegårder i 2022.
- Byrådet har forsterket innsatsen for avklaring av ledige bygg og etablerte i 2022 et eget oppfølgingsprosjekt for effektiv avklaring og gjennomføring av tiltak.
- I 2022 fortsatte midlertidig prosjekt Filipstad infrastruktur arbeidet med å revidere

kvalitetsprogrammet på Filipstad og arbeidet med å utrede strukturen for utenriksfergetrafikken ble sluttført. Byrådet startet dialogen med Statens vegvesen om lokk over E18 og fortsatte arbeidet med forhandlinger med grunneierne om juridisk bindende utbyggings- og gjennomføringsavtaler.

Bilfritt byliv

Arbeidet med å gjøre byen mer attraktiv og tilgjengelig for alle er blitt videreført også i 2022. I likhet med i 2021 har en stor del av tiltakene vært lokalisert til Tøyen og Grønland. Sommeren 2022 ble deler av gata Grønland midlertidig stengt for gjennomkjøring og omgjort til «bylivsgate» med stedstilpassede møbler, trær og beplantning, i tillegg til utvidet areal for serveringstedene og butikkene i gata. Tiltaket i gata Grønland ble fjernet 15. oktober som planlagt.

I samme perioden ble også Kirkegata omgjort til «bylivsgate», med stedstilpassende løsninger for trær, beplantning og opphold. Tiltakene i Kirkegata sees i sammenheng med planlagt permanent oppgradering til gågate, slik det legges opp til i områdereguleringen.

I tråd med mulighetsstudien for lek og aktivitet som ble gjennomført i 2020, fortsatte arbeidet med å oppgradere og etablere flere områder for lek og aktivitet. Blant annet fikk Kirsebærlunden lekeplass en stor oppgradering med stedstilpassede lekeelementer og landets lengste utedørssklie på 27,5 meter.

Som tidligere år har man fortsatt arbeidet med å bidra til flere benker, bedre belysning, flere strømuttak på torg og møteplasser, i tillegg til mer grønt og beplantning i hele Bilfritt byliv-området.

Områdesatsinger

I Oslo gjennomføres de tre områdesatsingene Groruddalssatsingen (2017-2026), Oslo sør-satsingen (2018-2026) og Oslo indre øst-satsingen (2019-2026). Satsingene er samorganisert på overordnet nivå og er inndelt i et program for nærmiljøutvikling og to tjenesteutviklingsprogrammer; et for sysselsetting og kvalifisering og et for oppvekst og utdanning. Hovedmål, innretning og overordnede føringer er utviklet i samarbeid med staten, som bidrar med om lag 50 % av finansieringen.

Ved utgangen av 2022 pågikk det ca. 160 utviklingsprosjekter på tvers av de tre geografiske satsingene som har konkrete leveranser i form av fysiske resultater, driftsmodeller, kompetanseutvikling eller utvikling av tjenester. Delprogram nærmiljø har 86 prosjekter, delprogram oppvekst og utdanning har 39 og delprogram sysselsetting 32. Tjenesteutviklingsprogrammene bidrar også med ressurser for å styrke utviklingskapasitet og -kompetanse i virksomhetene. I tillegg har porteføljen tiltak som omfatter administrasjon, kommunikasjon, portefølje- og kompetanseutvikling i delprogrammene.

De tre delprogrammene har oppgitt at til sammen 28 prosjekter er avsluttet i 2022 og det jobbes med å videreføre resultater og erfaringer i ordinær virksomhet. I delprogram oppvekst og utdanning er for eksempel «Grorudmodellen» på vei inn i en implementeringsfase. Den skal styrke skolen som arena for å aktivisere barn og unge i meningsfulle aktiviteter også etter skoletid, og for samarbeid mellom skole, foreldre og bydelstjenester. Prosjektet «Koding og arbeid», der arbeidsledig ungdom får opplæring og arbeid for å bli kodeinstruktører for barn i nærmiljøet, er avsluttet og implementert i Bydel Alna som del av det nye jobbsenteret for ungdom. Løsningen vurderes også for Bydel Gamle Oslo, og for oppskalering i hele Oslo i 2023. I 2022 ble også Rudolf Nilsens plass på Grønland ferdigstilt.

Boligpolitikk

Bystyret behandlet i februar 2020 byrådssak 145/19 Nye veier til egen bolig (sak 47/2020). Saken angir hvordan byrådet ønsker å utvide den nåværende boligpolitikken med nye mål og flere virkemidler for å hjelpe grupper som har vanskeligheter med å klare å kjøpe en egnet bolig på grunn av kraftig boligprisvekst og begrensninger i bankenes adgang til å gi boliglån.

I arbeidet med pilotprosjekter for å teste ut etablererboligmodell er det i 2022 jobbet med forprosjektering av pilotprosjekt i Hagegata 30. Byrådet har i 2022 også etablert selskapet Oslobolig, i samarbeid med OBOS, NREP og Bane Nor Eiendom. Selskapet skal kjøpe prosjekterte boliger og selge

disse med boligkjøpsmodeller, for å hjelpe boligkjøpere som har tilstrekkelig betalingsevne, men som mangler nok egenkapital. Selskapet gjorde sitt første innkjøp av boliger høsten 2022.

Oslotrær

Prosjektet Oslotrær er Oslo kommunes initiativ til samarbeid for å gi mer plass til trær i Oslo. Oslotrær er et tverrfaglig og tverretatlig prosjekt med samarbeid mellom alle relevante kommunale virksomheter. Prosjektet ledes av Plan- og bygningsetaten ved Bykuben og skal bidra til at Oslo når ambisjonen om å plante 100 000 trær i årene fram mot 2030, og at trærne som plantes, får best mulig forutsetninger for å vokse og leve.

Prosjektet har i 2022 jobbet parallelt med iverksettelse av treplantingsaktiviteter i samarbeid med bydeler og kommunale etater, og kartlegging av arealer for større treplantingsaktiviteter i 2023 og 2024. Samarbeidet med områdesatsingene og bydelenes jobb for ungdom ble videreutviklet fra 2021 og i 2022 deltok 13 bydeler og tre etater med aktiviteter som ga praktisk jobberfaring og jobbmuligheter både i skoleferie og i vår- og høstsesong. Prosjektet har gjennomført flere pilotprosjekter, deriblant etablering av trær som del av overvannshåndtering og innbyggermedvirkning til større treplantingsaksjoner. I mai ble innmåling og kart over byens trær utgitt, med lansering av treplantingsdugnadens telleverk. Ved utgangen av desember 2022 var det registrert 3 405 nyplantede trær. Treets dag etableres som fast publikumsdag og hadde over 1 000 besøkende i Tøyenparken i september. Høsten 2022 ble arbeidet med kunnskap- og informasjonskampanje for trær og treplanting igangsatt i samarbeid med grøntanleggsbransjen. Prosjektet bidrar til to utviklingsprosjekter med midler fra Miljødirektoratet, Trær i reguleringsbestemmelser, som ledes av Eiendoms- og byfornyelsesetaten, og Trærs økosystemtjenester, som del av I-front kommunesamarbeidet. Prosjektet samarbeider med frivillige organisasjoner, sosiale entreprenører, næringsliv og kommunale virksomheter.

Medvirkning

Byrådet er opptatt av gode og reelle medvirkninger i alle prosesser og legger til rette for en variasjon av fysiske og digitale møter. I dialog med FAU på Tøyen skole ble det utviklet nye metoder for å høre planforslaget for utvidelse av skolegården som fungerte godt og fikk gode tilbakemeldinger på bl.a. en informasjonsplakat utenfor skolen. I forbindelse med områderegulering for Lambertseter-Karlsrud er forslaget blitt diskutert i samspillgrupper bestående av grunneiere, naboer og interesseorganisasjoner. Dette har ført til bearbeidelse av planforslaget. I arbeidet med revisjon av småhusplanen som berører mange, har byrådet benyttet medvirkningsverktøyet borgerpanel. En gruppe på 20-30 personer som representerer ulike geografiske områder har deltatt på flere samlinger hvor de fikk opplæring og innsikt i arbeidet for å gi innspill til planarbeidet.

Mål og resultater i virksomheter mv.

Eiendoms- og byfornyelsesetaten (kap. 400)

Eiendoms- og byfornyelsesetaten skal bidra til at Oslo blir en funksjonell og miljøvennlig klimaby med flere boliger og bedre bomiljø i tillegg til å bidra til byutvikling i tråd med gjeldende kommuneplan. Etaten ivaretar bykassens eierrolle for grunneiendom og er ansvarlig for eiendomsforvaltning, utvikling, salg, samt eventuell ekspropriasjon til kommunale formål. Etaten bidrar også til gjennomføring av byutvikling, transformasjon og boligbygging gjennom koordinering av utbyggingsprosesser, inngåelse av utbyggingsavtaler og kjøp til kommunale formål. Etaten er pålagt oppgaver etter plan- og bygningsloven, konsesjonsloven, lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder og lov om oreigning av fast eiendom (ekspropriasjon).

Etaten administrerer og koordinerer arbeidet med samarbeidsorganet «Levende Oslo». «Levende Oslo» har vært nært knyttet til byrådets bilfrie bylivssatsning, og i 2022 er arbeidet med et «bylivsbarometer» for Oslo sentrum og utvikling av ny bylivsundersøkelse for Oslo sentrum, Grønland og Tøyen stått sentralt. Bylivsbarometeret skal bidra til å måle omfanget og utviklingen av bylivet og bruken av byen.

Utvikling av digital plattform for barometeret har pågått i 2022, og første versjon ventes publisert i 2023. Arbeidet med ny bylivsundersøkelse er videreført i 2022.

Det pågår transformasjon av flere områder, i tillegg til fortetting i den allerede bygde byen. Nye boligområder bygges og nærmiljøer etableres. Etatens fokus har i 2022 vært å bidra til gjennomføring av byutvikling og sikre at kommunens behov for sosial og teknisk infrastruktur ivaretas. Dette gjøres ved å erverve og avsette eiendom til skoler, omsorgsinstitusjoner, idrettsanlegg, friområder m.m., regulere kommunal eiendom til ønsket formål og sørge for at private grunneiere bidrar til opparbeidelse av nødvendige fellestiltak som parker, plasser og annen teknisk infrastruktur i byens nye boligområder.

Bystyret behandlet i sak 47/20 byrådssak 145/19 Nye veier til egen bolig. Staten har i 2022, sammen med Oslobygg KF startet forprosjekt for Hagegata 30 og arbeidet videre med grunnlaget for aktuelle piloter for etablererboliger. Staten har også sammen med Plan- og bygningsetaten utredet behov og kartlagt kommunens handlingsrom for å tilrettelegge for alternative boformer. Staten har videre arbeidet med flere reguleringsplaner der alternative boformer og boliger for nye målgrupper vurderes.

Nøkkeltall for Kap. 400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Tomtefestekontrakter	623	623	605	607	610
Tomteleiekontrakter	481	478	495	493	507
Antall områdeplaner/reguleringsplaner	0	5	2	0	0

Utvikle en inkluderende og grønn nullutslippsby; sikre Oslos blågrønne struktur og omgivelser, kulturminner og gode steds-, klima- og miljøkvaliteter

Etaten arbeider med reguleringsplaner, dels for å oppfylle behov for flere boliger, dels for å sikre kommunaltekniske arealer og dels for å sikre mindre arealer som inngår i byutvikling, som f.eks. grønt drag, parker o.l. For tiden arbeider etaten med 12 reguleringsplaner hvor flere inneholder areal planlagt til grøntområder og/eller aktivitetsområder. Måltall for 2022 var to vedtatte planer, mens resultatet ble ingen.

Etaten deltar i et samarbeidsprosjekt med Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og grunneierne Avantor og OBOS med formål å forsøke å sikre en stor park i Nydalen. Prosjektet har kommet fram til et forslag til utforming av parken, som anbefales lagt til grunn for videre arbeid med reguleringsplan for Sandakerveien 113-119 og Sandakerveien 121. Endelig størrelse og utforming av parken vil avgjøres av bystyret i forbindelse med politisk behandling av de to planforslagene.

Etaten overvåker og har ansvar for etterdrift av Oslo kommunes nedlagte avfallsdeponier på Langøyene, Stubberud, Rommen og Grønmo. I 2022 ble det samlet opp ca. 168 000 m³ metangass fra Rommen-deponiet tilsvarende 3 800 tonn CO₂-ekvivalenter. Gassen skal i hovedsak energiutnyttes i fjernvarmeanlegget til Tokerud varmesentral. Det har vært mye fakling av deponigass i 2022, grunnet havari av gassskjel hos boretslaget som utnytter deponigassen til fjernvarme. Ny gassskjel er installert og kom i drift sent i 2022. Fra deponiet på Grønmo ble det samlet opp ca. 2 800 000 m³ deponigass tilsvarende ca. 21 000 tonn CO₂-ekvivalenter. Gassproduksjonen ble faklet frem til ny gassskjel på Klemetsrudanlegget ble satt i prøvedrift sent 2022. Kjelen stoppes etter prøvedriftsperioden grunnet konflikt med arbeidet for å etablere karbonfangstanlegget på Klemetsrud. Gassen fakles da frem til energigjenvinningen igjen kan reetableres. Det ble ferdigstilt tiltak på deponiet på Langøyene som håndterer og reduserer diffuse utslipp av deponigass.

I 2022 har etaten fjernet store deler av en villfylling i Rommiskogen i Bydel Grorud. Fyllingen bestod av både avfall og forurenset grunn. Fyllingen inneholdt gjenstander som kunne utgjøre en risiko for brukere av skogsområdet. Etter sanering utgjør ikke fyllingen risiko for brukere av området.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Regulerte eiendommer med friområde, park, torg eller idrettsareal	2	2	2	0
Reduksjon i utslipp av klimagass (metan)	166 664 m ³	157 909 m ³	160 000 m ³	24 005 tonn*

* Endring i resultatindikator fra 2022: Sum av deponigass oppsamlet og håndtert på Rommen- og Grønmo-deponiet angis i tonn CO₂-ekvivalenter (totalt er det samlet ca. 2 960 000 m³ metangass fra Rommen- og Grønmo-deponiet).

Tilrettelegge for økt boligbygging

I 2022 har etaten videreført arbeidet med å tilrettelegge for at private utbyggere skal bidra til å sikre gjennomføring av nødvendig offentlige rom og teknisk infrastruktur i indre og ytre by gjennom avklaring av bruk av rekkefølgebestemmelser og utarbeidelse av utbyggingsavtaler. Det er vedtatt 16 avtaler i ulike områder i byen. Avtalene bidrar bl.a. til å sikre bygging av parker og grøntområder, turveisforbindelser, gang- og sykkelvei m.m. En utbyggingsavtale med Bane NOR for Middelalderparken ble vedtatt av bystyret i 2022. Avtalen innebærer vesentlig opprusting og istandsetting av parkområdet etter at Follobanen gjennom området er ferdigstilt og tatt i bruk. Opparbeidelse av parken forventes igangsatt og ferdigstilt i 2023.

En suksessfaktor for å få til transformasjon i samsvar med kommuneplanen, er å etablere gode samarbeidsarenaer. Etaten leder derfor både koordinering av de kommunale etatene og etablerer grunneierfora i de ulike utviklingsområdene. Intern kommunal koordinering og dialog med grunneierne er viktige virkemidler for å oppnå gode og balanserte utbyggingsavtaler. I 2022 igangsatte etaten forhandlinger med grunneiere på Vækerø, Lilleakerbyen og Skøyen om grunneierbidrag til Fornebubanen. Dette på grunnlag av grunneierens initiativ til å bidra til å finansiere Fornebubanen gjennom villighetserklæringer, for å sikre fremtidig utviklingsmulighet for egne eiendommer. Villighetserklæringerne inngikk i kommunens finansieringsbeslutning i 2022 for å dekke økte kostnader med å bygge Fornebubanen.

2022 ble det vedtatt kjøp av to eiendommer; Ormsund leir og friområdet Ulvenseter/Haukåsen i Østmarka. I tillegg ble vederlag for kjøp av tomt for ny sentrum brannstasjon fastsatt av retten.

Etaten har mange reguleringsplaner i arbeid. Måltallet for 2022 var 2 vedtatte planer, mens resultatet ble ingen. Avviket skyldes forsinkelser i 2 konkrete planprosesser, hvor planene er oversendt Plan- og bygningsetaten. Etaten har i 2022 ferdigstilt planforslag for Økern torg, der området foreslås bl.a. regulert til barne- og ungdomsskole, barnehage, ca. 900 boliger, park og næringsarealer. Planforslaget ble oversendt av Plan- og bygningsetaten til politisk behandling i desember 2022.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall inngåtte utbyggingsavtaler	10	10	15	16
Rekkefølgekrav – andel saker som blir vurdert	100 %	100 %	100 %	100 %
Fremme saker om strategiske kjøp	3	2	2	2
Antall regulerte eiendommer	2	0	2	0

Sikre nødvendige arealer for kommunale behov og ivareta kommunens eieransvar og eierinteresser på en god og effektiv måte innenfor byutviklingssektoren

I tillegg til strategiske kjøp, gjennomfører etaten sikring av nødvendige arealer for kommunale virksomheter der investeringene dekkes over de ulike virksomheters budsjett. Etaten har bl.a. i oppdrag å erverve eiendommer for å realisere Fornebubanen og engasjert for grunnervervsoppdrag for ny vannforsyning og stamnettprosjektet til Vann- og avløpsetaten. Dette gjelder erverv av grunn eller bruksrett i forbindelse med opparbeidelse av veier, turveier, gang- og sykkelveier m.m. I 2022 arbeidet etaten med mange oppdrag om midlertidig og permanent erverv av arealer, hvorav større prosjekter har vært tilknyttet Klosterenga park (Grønland), Østre parkdrag (Ensjø), Tvetenveien, Lørenveien, Sandakerveien, Fornebubanen og Vannforsyningsprosjektet. I 2022 har det vært gjennomført skjønn i

flere saker bl.a. tilknyttet Østre Aker vei, Østre parkdrag på Ensjo og Regjeringskvartalet. I tilknytning til Fornebubaneprosjektet ble boligseksjoner i Thaulows vei kjøpt i 2022. Langs strekning på Vækerø er det inngått 19 forhåndstiltredelsesavtaler av totalt 31 eiendommer som berøres.

Etaten innhenter oversikt over ledige bygg fra alle kommunens bygningsforvaltere. I 2022 ble 10 bygg avklart til kommunal bruk eller salg/utleie. I 2022 ble det igangsatt et prosjekt for restporteføljen som foretok en fornyet og grundigere gjennomgang av kommunens ledige bygg og fremmet anbefaling om tiltak for disse. Med utgangspunkt i byrådets forsterkede innsats for å avklare ledigstilte bygg ble det etablert et oppfølgingsprosjekt ledet av Eienndoms- og byfornyelsesetaten med øremerkede midler for å sikre effektiv avklaring og gjennomføring av konkrete tiltak tilknyttet de ledige byggene. Etaten har hatt oppdrag med å kartlegge kommunale behov, strategi og ervervsbehov for ulike bygg, herunder også avklaring av strategi for fremtidig bruk av Munchmuseet på Tøyen og utvikling av Romsås senter.

I 2022 er det utført flere større og mindre vedlikeholdstiltak i etatens bygningsportefølje. Plan for fremtidig bruk av Skar leir ble vedtatt i 2018, og etaten har arbeidet med å realisere innholdet i planen og opparbeider ny teknisk infrastruktur i leiren. Dette innebærer nye vann- og avløpsledninger med system for rensing, nytt strømfordelingssystem og oppvarming basert på bergvarme. Arbeidet startet i 2022 og skal etter plan sluttføres i 2023.

Byggene i Maridalsveien 3 er i dårlig teknisk stand. Etaten har arbeidet med rehabilitering og utskifting av bærende konstruksjoner i deler av bygningsmassen. Sikringsarbeidene ble ferdigstilt i 2022, men før byggene igjen kan tas i bruk må alle offentligrettslige tillatelser foreligge. For oppfølging av HMS-tiltak er det utført kartlegging, kontroller og tiltak på bygningsmassen, med særlig fokus på brannsikkerhet. Det har også blitt utarbeidet digitaliserte tegninger for Maridalsveien 3, som innbefatter 18 bygninger. Det er videre identifisert behov for ytterligere tiltak på bygningsmassen.

Hauskvartalet er regulert til byøkologisk kulturkvartal. Utviklingen skal strekke seg etter ambisjonene i miljøprogrammet som ble utarbeidet i 2017. Det gjelder også for den nye kulturarenaen, hallene, som skal bygges i kvartalet. I 2022 ble etaten tildelt ekstra midler for å sikre gjennomføring av prosjektet. Etaten vil i 2023 arbeide med videre prosjektering og anskaffelse av en samspillsentreprenør. Fra 1. januar 2023 er eiendommen overført til Kulturetatens forvaltning, mens etaten fortsetter arbeidet med prosjektet. Arbeidet skjer i tett samarbeid med Kulturhuset Hausmania.

I 2022 har etaten mottatt 52 meldinger eller forespørsel om melding ved overdragelse av leiegårder som utløser kommunal forkjøpsrett. I 2022 er det ikke fattet vedtak om å benytte forkjøpsrett på vegne av leietakerne i noen saker. Oslo kommune har benyttet forkjøpsretten på egne vegne av tre leiegårder i 2022. Da det ikke er oppnådd enighet om kjøpesummen, er det begjært skjønn i alle disse tre sakene.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Erverv (kjøp)*	953,2 mill.	1 300 mill.	1 400 mill.	27,5 mill.
Antall eiendommer avklart kommunal bruk, salg, utleie	10	2	10	10
Oversikt kommunale behov og ledige eiendommer	100 %	100 %	100 %	100 %
Festetomter – inntekt	68,1 mill.	74,0 mill.	65 mill.	73,6 mill.
Utleie – inntekt	144,7 mill.	150 mill.	150 mill.	155,5 mill.
Andel forkjøpssaker sendt til vurdering	100 %	100 %	100 %	100 %

* Beslutning og forhandling med ulike eiendomsaktører er tidkrevende. Det er viktig å se måltall/midler til kjøp over flere år.

Saksbehandlingen skal være effektiv, brukertilpasset og sikre involvering på tvers av sektorene

I 2022 har etaten fulgt opp tverrsektorielle tiltak i eiendomsstrategien ved å samle og systematisere kommunens arealbehov, fremmet forslag til investeringsprogram for kjøp i områder der kommunen ikke har tilstrekkelig og egnet eiendom for å sikre utbygging av nødvendig kommunal infrastruktur.

Etaten har også videreutviklet digitalisering, standardisering, automatisering og forenkling av arbeidsprosessene innen økonomiforvaltning, innkjøp, HR og saksbehandling og arkivtjenester. I 2022 har etaten utviklet ny digital løsning for å søke om nabosamtykke og bruksretter.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Videreføre/delta i ulike samarbeidsarenaer, herunder å være sekretariat, samt lede prosjektgruppe for oppfølging av byrådets eiendomsstrategi	regelmessig	regelmessig	regelmessig	regelmessig

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet på ordinær drift viser et mindreforbruk på 19,3 mill. I hovedsak som konsekvens av økning av feste- og leieinntekter i forhold til budsjett, og at etaten ble kompensert for strøm og fikk refundert enkelte kommunale avgifter i desember. Kompensasjonen og refusjonene var da allerede dekket av omdisponeringer i budsjettet gjennom året. Kapitlet hadde i tillegg ubrukte øremerkede midler på 37,5 mill., som i hovedsak skyldes forskjøvet fremdrift utredningsarbeid og tiltak i forbindelse med prosjektene Tredje boligsektor, kommunale deponier, riving Stubberud og Filipstad utvikling.

Fornebu-utbyggingen (kap. 416)

Investeringene på Fornebu har blitt styrt gjennom et felles infrastrukturprosjekt og et prosjekt for opprydding av forurensing. Prosjektene er gjennomført i regi av staten (v/Statsbygg) og Oslo kommune. Statsbygg og Oslo kommune har utviklet prosjektorganisasjonen for infrastrukturutbyggingen på Fornebu. Resterende forpliktelser vil bli fulgt opp gjennom tre avtaler som infrastrukturprosjektet har inngått med utbyggere. Avtalene vil bli fulgt opp av representanter fra Statsbygg og Oslo kommune.

Oslo kommune og Fornebu Boligspare AS inngikk i 2001 kjøpekontrakt om overdragelse av Oslo kommunes eiendomsmasse på Fornebu. I henhold til kjøpekontrakten overtar kjøper de enkelte delområder mot betaling. Partene har senere inngått endringsavtaler, oppgjørsavtaler mv. til kjøpekontrakten. I henhold til kjøpekontrakten med senere endringer ble siste hovedoppgjør gjennomført ved årsskifte 2015/16, med overføring av resten av eiendomsmassen på Fornebu til OBOS. I tillegg er det avtalt at Oslo kommune skal ha tilbakebetalt en andel av OBOS' fortjeneste ved salg av husbankboliger. Beløpet forfaller til betaling i takt med at boligene bygges. De årlige forfallsbeløpene er usikre, da de avhenger av utbyggingsaktivitet og type boliger som bygges. Dette styres av utbygger. Beløpet er begrenset til 125,0 mill. (2005-kr).

Investeringsregnskapet

Det regulerte investeringsbudsjettet for 2022 var på 22,0 mill., men det er ikke utgiftsført noe i 2022. Regulert budsjett for salg (avregning ift «husbankboliger») var på 10,0 mill., men det er ikke inntektsført noe i 2022. Det forventes noe utgifter i 2023, og gjenstående innbetalinger kommer i takt med utbyggenes faktiske utbygging fremover.

Andre utbyggingsformål (kap. 425)

Kapitlet omfatter strategiske kjøp, kontraktsforpliktete eiendomskjøp mv., oppgradering/ utvikling av prioriterte tiltak og salg av kommunal eiendom. Det er foretatt investeringer for 96,2 mill. av et samlet regulert investeringsbudsjett på 848,6 mill.

Avsetning til strategisk eiendomskjøp er i all hovedsak tatt ut av investeringsbudsjettet. Det er i stedet gjort en avsetning i driftsbudsjettet på kap. 192 Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter for å dekke rentekostnader tilsvarende lånefinansiering av eiendomskjøp. Det er et regulert budsjett til strategiske kjøp, kontraktsforpliktete eiendomsverv mv. på 657,4 mill., og det er regnskapsført 34,9 mill. Midlene nyttes primært for kjøp av eiendom til kommunale formål som skole, barnehage og omsorgsinstitusjon, i tillegg til kjøp av eiendom for å utløse boligutvikling i transformasjonsområder, fortetting/utbedring i eksisterende boligområder eller kjøp av tilgrensende eiendommer for å øke kommunens eiendomsverdier og utnyttelsesmuligheter.

Forhandlinger om kjøp av større eiendommer er tids- og ressurskrevende. For større skolekjøp gjennomføres disse gjerne som integrert del av ulike konseptvalgsutredninger og planprosesser. Etaten forhandler tidvis med flere eiere parallelt for å sikre best mulig løsning byutviklings- og kostnadmessig for Oslo kommune. I tillegg skjer de fleste kjøpene gjennom direkte forhandlinger, med eiere og utviklere, som gjerne har andre behov og planer for egen eiendom. Kommunens bruk av midler til strategiske kjøp må følgelig vurderes over flere år.

Det er gjennomført div. oppgraderinger, utbedringer, mv. for om lag 58,6 mill. av et regulert budsjett på 191,2 mill. Av større tiltak kan nevnes at det i 2022 ble tildelt ekstra midler for å sikre gjennomføring av for den nye kulturarenaen, hallene, som skal bygges tilknyttet Kulturhuset Hausmania. I tråd med reguleringsplanens bestemmelser skal alle tiltak planlegges og gjennomføres med høy grad av brukermedvirkning. Prosjektet vil gjennomføres som samspillsentreprise. Regulert budsjett er på 74,3 mill., og det er regnskapsført 0,8 mill. I budsjett 2023 er det bevilget ytterligere 35 mill. for å sikre gjennomføringen av prosjektet. Prosjektet har nå fått tilstrekkelig økonomisk sikkerhet for å kunne iverksette videre prosess med bl.a. kontrahering av entreprenør, prosjektering og utarbeidelse av byggesøknad. Det forventes større utgifter kommende år. Det er regnskapsført 12,4 mill. av regulert budsjett på 55,4 mill. til Skar leir. Arbeidet startet i 2022 og skal etter plan slutføres i 2023. Det er regnskapsført 0,6 mill. av regulert budsjett på 25,0 mill. til Dikemark – demning, hvor det er vurderes fortløpende behov for midlertidige sikringstiltak, samtidig som man forbereder anskaffelse av permanente utbedringstiltak.

Tiltakene på Langøyene har avsatt kostnadsramme var på 512,5 mill. Prosjektet var planlagt avsluttet 2021. På grunn av uforutsatt hendelse i forbindelse med fylling i sjø i forbindelse med tildekking av sjøbunn, ble prosjektperioden forlenget ut 2022. Det er i 2022 et regulert budsjett på -12,5 mill. til prosjektet Langøyene og det ble regnskapsført 15,8 mill. Det gir et merforbruk på 28,3 mill. i regnskap for 2022. I 2022 ble arbeidet ferdigstilt, sluttoppgjøret pågår og forventes avsluttet i 2023. Merforbruket forklares med økte kostnader knyttet til gjennomføring av miljøtiltak i sjø, prosjektadministrasjon, kontraktsforpliktelser, samt dekning av kostnader knyttet til avvik som følge av gjennomført leverandørrevisjon.

Regulert budsjett for eiendomssalg i 2022 var på 75,0 mill., og det er gjennomført salg for til sammen 37,9 mill. Salgsinntektene er 37 mill. lavere enn regulert budsjett fordi det ble vedtatt færre salg enn forutsatt. Det bemerkes at salg av eiendom på Eidsvoll til Grønnøra næringspark AS, for 55 mill. ble vedtatt av bystyret 14.12.2022, men salget blir først regnskapsført i 2023.

Områdesatsinger

Groruddalssatsingen, Oslo indre øst-satsingen og Oslo sør-satsingen (kap. 481, 482 og 483) er fra og med 2019 samorganisert i en overordnet struktur og inndelt i tre delprogram: Oppvekst og utdanning, sysselsetting og nærmiljø. I de to førstnevnte delprogrammene gjennomføres det tiltak og prosjekter på tvers av områdesatsingene, mens arbeidet innenfor nærmiljøprogrammet i all hovedsak skjer innenfor geografisk avgrensede «områdeløft» i hver av bydelene.

Sikre at lokalområder har gode nærmiljø og oppleves som gode og trygge steder å bo og vokse opp

Innenfor områdesatsingene er det Delprogram nærmiljø som er mest direkte koblet til det overordnede målet om å sikre gode nærmiljø og trygge bo- og oppvekststeder. Alle de tre delprogrammene bidrar i tillegg til å nå mål innenfor andre sektorområder. Dette gjelder særlig hvordan innsatsene innenfor delprogrammene oppvekst og utdanning og sysselsetting bidrar inn mot mål under sektoromtale av Arbeid, integrering og sosiale tjenester og sektoromtale av Oppvekst og kunnskap.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel av tildelte midler til områdesatsingene som er fordelt til tiltak i løpet av året	92,50 %	100 %	100 %	99 %
Andel statistiske data i monitoreringssystem for å følge med på utvikling i alle lokalområder i Oslo som er oppdatert i løpet av året	100 %	100 %	100 %	100 %

Oslo sør-satsingen (kap. 481)

Oslo sør-satsingen gjennomføres i Bydel Søndre Nordstrand, med nærmiljøinnsats rettet særlig mot lokalområdene Rudshøgda/Mortensrud og Holmlia syd.

Ved utgangen av 2022 pågikk det i Delprogram nærmiljø 20 prosjekter, hovedsakelig på Holmlia senterområde og Rudshøgda. I 2022 var det offisiell åpning av ballbingen, parsellparken og det nye utekjøkkenet i Holmliaparken, med steinovn, arbeidsbenker og langbord med benker. Mens det pågår grunnundersøkelser av Holmliaparken, har det vært gjennomført en rekke sosiale tiltak i ferdige deler av parken, som vintermarked, utekinoer og sommerbibliotek. Aktivitetene har bidratt til å bedre bomiljøet i Holmlia senterområde. Bygging av den nye Skilpaddeparken på Rudshøgda startet opp høsten 2022, og skal ferdigstilles våren 2023. I mellomtiden har frivillige og bydelen fylt det som skal bli park med liv, med fotoutstilling, kulturfest og sirkus. Prosjektet «Mennesket bak uniformen» fikk midler gjennom satsingen noe som utløste delfinansiering fra politiet og beredskapsetatene. Bibliotekkonseptet Deichman Biblo Holmlia for bydelens 10-13 åringer skal åpne innen utgangen av 2023, på Holmlia bibliotek.

Det er gjennom bomiljøtilskuddsordningen gitt tilsagn på totalt 4,3 mill. fordelt på 13 søknader til lokale lag, foreninger og boligsammenslutninger. Prosjektene rommer store uteromsoppgraderinger, ulike barne- og ungdomsaktiviteter, lokale arrangementer og mindre lekeplasser.

Innenfor Delprogram oppvekst og utdanning pågikk det ved utgangen av 2022 14 prosjekter som del av Oslo sør-satsingen. Bydel Søndre Nordstrand har ni prosjekter, og jobber bl.a. med å utvikle foreldrestøtte til småbarnsfamilier gjennom prosjekter som «Barne- og familiehagen – oppvekstsenter» som en inngang til flere basistjenester og «Foreldrestyrkende innsats» der språk og lav tillit er barrierer for bruk. Samtidig har barnehagene en satsing på kultursensitiv kompetanseutvikling og foreldreinvolvering gjennom prosjektet «Mangfoldskompetanse». «Mobilt akutteam i barnevernstjenesten» skal gi bedre hjelp og involvering av barn og familier i akutfaser, med mer nettverksplassing der det er forsvarlig. «EX/IN-ut av kriminalitet og tilbake til samfunnet» er et tilbud til unge voksne ved fengsling, som skal redusere tilbakefall og rekruttering til kriminalitet. Prosjektet «Forbedret kommunikasjon med barn og unge» er startet av og for unge, for å gi enklere tilgang til relevante tjenester for barn og unge. Utdanningsetaten har fem prosjekter som del av Oslo sør-satsingen, og utvikler skolebiblioteket som møteplass og læringsarena på Stenbråten og Prinsdal skoler og nærmiljøskole på Lusetjern skole. I prosjektet «Teknologihagen» på Bjørnholt vgs. jobbes det med å utvikle et konsept for tettere samarbeid mellom elektrofagutdanningen, næringslivet og nærmiljøet, med fokus på grønn teknologi.

I Delprogram sysselsetting pågikk det ved årsskiftet totalt sju prosjekter innenfor Oslo sør-satsingen, både i regi av NAV i bydelen og i samarbeid med andre bydeler, og i regi av Voksenopplæringen. I innsatsområdet Unge under 30 henter NAV innsikt gjennom unge «folkeforskere» blant ungdom som er i risikosonen for å droppe ut av skole gjennom prosjektet «Mestringsarena for unge voksne». I «Oslojobb – kompetansejobber» prøves det nå ut ny sammensetning av oppgaver for å ansette personer med lav formalkompetanse. «Brukerreise for innvandrerkvinner med lav utdanning» gjøres for å nå bedre ut til denne gruppen. Voksenopplæringen tester ut nye opplæringsmetoder der de ordinære VO-løpene ikke er tilstrekkelige gjennom «Morsmålbasert norskopplæring» med midler fra Oslo sør- og Groruddalssatsingen.

Driftsregnskapet

Driftsbudsjettet for 2022 til Oslo sør-satsingen var totalt 86,9 mill., hvorav 28,5 mill. fra kommunen, 34 mill. fra staten og overførte midler fra 2021 på 24,4 mill. Årsregnskapet for 2022 viser et mindreforbruk på 9,4 mill. Av denne sum gjenstår 1,1 mill. som ikke ble fordelt til prosjekter og tiltak i de ulike delprogrammene. Av summen gjenstår også 8,3 mill. til bomiljøtilskuddsordningen i Oslo sør-satsingen, hvorav 5,9 mill. er bundet opp i tilsagn til borettslag, sameier og frivillige organisasjoner. Midlene vil bli utbetalt når prosjektene er ferdigstilt og innrapportert i 2023 eller 2024. Da 5 mill. ble lyst ut til bomiljøtilskuddsordningen i 2022, ble ikke alle midlene fordelt grunnet for få søknader. Det gjenstår derfor 2,4 mill. som kan lyses ut på nytt i 2023.

Groruddalsatsingen (kap. 482)

Satsingen omfatter de fire groruddalsbydelene Alna, Bjerke, Grorud og Stovner, med prosjekter som gjennomføres både av bydelene selv, byomfattende virksomheter og NAV stat.

Innenfor nærmiljøprogrammet pågikk det ved utgangen av 2022 54 prosjekter i lokalområdene Linderud, Veitvet og Sletteløkka, Romsås, Grorud, Furuset, Trosterud og Haugerud, Stovner sentrum, Vestli og Haugenstua. Av fysiske prosjekter kan nevnes ferdigstilling og åpning av Vestbyveien nabolagspark på Grorud og Lille Wembley i bydel Alna, med både møteplasser og aktivitetsområder. Første etasje i Verdenshuset på Haugenstua er ferdigstilt med både utvidet utlånsrom og danse- og aktivitetssal. Det jobbes ellers bl.a. med arbeid i Haugerudparken og utvikling og ombygging av nærmiljøhus på Romsås senter. I Groruddalssatsingen ble det gjennom bomiljøtilskuddsordningen gitt tilsagn på totalt 6 mill. fordelt på 29 søknader i 2022.

I Delprogram oppvekst og utdanning ble det i 2022 arbeidet med 18 prosjekter i regi av bydelenes tjenester og ett prosjekt i regi av Utdanningsetaten (UDE) i Groruddalen. Bydel Grorud jobber med å styrke kvaliteten gjennom en ny samarbeidsmodell mellom PPT og bydelen i prosjektet en «Mer inkluderende barnehage». Bydel Alna tester ulike modeller for å bedre tilbudet til barn med særskilte behov, eksempelvis «Ambulant team» som gir veiledning i arbeidssituasjonen. Bydel Stovner utvider åpen barnehage som en fysisk møteplass for samskaping mellom bydel, innbyggere og frivillige i prosjektet «Innbyggerbasen Spør-hør-gjør». Bydel Bjerke jobber med å heve kvaliteten på språkarbeid i barnehagen, blant annet gjennom «Språksterk 1-6», med språkutviklingsstøtte, aktiviteter og praksisbasert profesjonsutdanning i flerspråklige barnehager som skal sikre barna en god overgang til skole. Bydel Bjerke utvikler også nærmiljø på Linderud skole.

I Delprogram sysselsetting ble det i 2022 innenfor Groruddalssatsingen arbeidet med 11 tjenesteutviklingsprosjekter i regi av bydelenes tjenester og ni prosjekter i regi av Velferdsetaten, Oslo Voksenopplæring og NAV Tiltak. Bydel Grorud jobber med å utvikle modeller for lokal jobbskaping sammen med blant andre sosiale entreprenører, Helseetaten og Utdanningsetaten i «#Jobbskap Romsås» og «Vegetar expressen.» Med «Inn i jobb» søker Bydel Alna å hindre utenforskap blant unge og sikre tiltrengt arbeidskraft i kommunal sektor. Bydel Stovner utvikler kartleggingsverktøy og tiltak for å øke brukeres digitale ferdigheter. Med «Kvalifisering til etablering» søker Bydel Bjerke mer innsikt i hvordan personer med innvandringsbakgrunn, lav utdanning og liten arbeidserfaring kan starte egen bedrift.

Utvikling av NAV tiltaks tjenester, og på tvers av NAV og VO, er i hovedsak startet opp innenfor Groruddalssatsingen, men finansieres nå av alle de tre områdesatsingene. I «Arbeidsmarkedsanalysen» samarbeider NAV tiltak og NAV Alna med Arbeids- og velferdsdirektoratet om målrettet kompetanseheving ut fra gap mellom tilbud og etterspørsel i arbeidsmarkedet. Velferdsetaten utvikler i prosjektet «Tverrfaglig analyseteam», og sammen med Utdanningsetaten (Oslo VO), NAV Oslo og AVdir, en modell for analysesamarbeid med data på tvers av etater, slik at de kan samarbeide bedre om sine felles brukere.

I Delprogram sysselsetting er syv prosjekt helt eller delvis implementert i ordinær drift. Et av disse er NAV tiltaks «Samarbeidsmodell Oslo Fagopplæring for voksne» som gir språkstøtte på skole og

arbeidsplass som resulterer i fagbrev. Modellen har hittil gitt synergier i tjenestene, bl.a. om norskopplæring. Det gjenstår å finne løsninger med mer løpende rekruttering fra NAV, økt langsiktighet og bedre sammenheng med andre endringer som fullføringsreformen og modulbasert opplæringsstruktur. Hurtigspor 1.0 kalles nå «Broen til jobb» og er avsluttet som prosjekt, og tatt inn i ordinær drift som en del av tiltaksporteføljen til statlig del av NAV i samarbeid med IKEA. Det er videre bestemt at erfaringene fra Hurtigspor 1.0 legges som grunnlag for en videreutvikling av modellen, og Hurtigspor 2.0 vil i større grad ha fokus på fagbrev for deltakerne. Dette prosjektet er i gang med sitt arbeid.

Driftsregnskapet

Driftsbudsjettet for 2022 til Groruddalssatsingen var totalt 144,0 mill. hvorav 57 mill. var kommunale midler, 77 mill. var statlige midler og 10,0 mill. var overførte kommunale og statlige midler fra 2021, hhv. 19,9 mill. og -9,9 mill. Årsregnskapet for kap. 482 viser et mindreforbruk i utgiftsbudsjettet på 13,5 mill.

Mindreforbruket kan dels forklares ved at det gjenstår 10,4 mill. som er satt av til bomiljøtilskuddsordningen for Groruddalssatsingen, der midlene er bundet opp i tilsagn om bomiljøtilskudd til borettslag, sameier og frivillige organisasjoner, og vil utbetales når prosjektene er ferdigstilt og innrapportert i 2023 eller 2024. 6 mill. ble bevilget som bomiljøtilskudd i 2022. Videre gjenstår det å fordele 1,9 mill. av statlige midler til Delprogram nærmiljø i alle områdesatsingene.

I driftsbudsjettet ligger også en mindreinntekt i inntektsbudsjettet på -10,5 mill. som hovedsakelig skyldes at Husbanken betaler ut sine tilskudd over tre år. Sammenlagt blir mindreforbruket da på 3,0 mill.

Indre øst-satsingen (kap. 483)

Innsatsen er rettet mot bydel Gamle Oslo, med nærmiljøinnsats i delområdene Tøyen og Grønland. Arbeidet ses tett i sammenheng med utvidelsen av Bilfritt byliv til også å omfatte Tøyen og Grønland.

I Delprogram nærmiljø var det innenfor Oslo indre øst-satsingen 20 prosjekter i 2022. I juni åpnet nye Rudolf Nilsens plass. I utviklingen av parken er det tatt hensyn til at jenter og gutter gjerne bruker uterommene på ulike måter, og målet er at Rudolf Nilsens plass skal være et uterom for alle. «Ungjobb» i Oslo Indre Øst er et tiltak hvor bydelen samordner et tilbud for at ungdom skal få og beholde deltids- og sommerjobber, i samarbeid med privat næringsliv, sosiale entreprenører og frivillige. I 2022 fikk over 650 ungdommer i bydelen sommerjobb gjennom prosjektet. Både Kolstadgata og gata Grønland fikk midlertidige grønne områder i sommer gjennom et samarbeid med Bilfritt byliv, Oslostrær og områdesatsingen. I Indre Øst-satsingen ble det gjennom bomiljøtilskuddsordningen gitt tilsagn til 17 søknader på totalt 2,9 mill. i 2022.

I Delprogram oppvekst og utdanning innenfor Oslo indre øst-satsingen pågikk det ved utgangen av 2022 seks prosjekter i regi av Bydel Gamle Oslo, to prosjekter hvor bydelens tjenester var del av et samarbeid med andre bydeler og tre prosjekter i regi av Utdanningsetaten. Det jobbes bl.a. med utvikling av Vahl skole til nærmiljøskole, utvikling av tilbudet for og oppfølgingen av ungdom etter endt ettervernssak, kursing og kompetanseheving knyttet til traumer i alle tjenestene, utvikling av nye tiltak og tjenester for familier med barn med nedsatt funksjonsevne og utvikling av nye digitale samhandlingsmuligheter for barnehagene og foresatte.

Innenfor Delprogram sysselsetting i Oslo indre øst-satsingen er det i 2022 jobbet med elleve prosjekter, hvorav ett er i regi av Bydel Gamle Oslo, to er samarbeid mellom Gamle Oslo og andre bydeler og ni er i regi av Velferdsetaten, NAV Tiltak og Voksenopplæringen. Blant prosjektene er «Koding til arbeid», som gir arbeidsledig ungdom med interessebasert kompetanse innenfor IKT opplæring for å bli kodeinstruktører for barn i nærmiljøet. Bydelen deltar også i arbeidet med å utvikle mer automatisert saksbehandling i NAV, slik at ressurser kan frigis til å veilede heller enn å saksbehandle stønadssøknader.

Driftsregnskapet

Driftsbudsjettet for 2022 til Oslo indre øst-satsingen var totalt 78,1 mill., hvorav 33,3 mill. var fra kommunen, 31,9 mill. var fra staten og 12,9 mill. var overførte midler fra 2021. Årsregnskapet for 2022 viser et mindreforbruk på 7,2 mill. Midlene er satt av til bomiljøtilskuddsordningen i Oslo indre øst-satsingen, hvor om lag 5,5 mill. er bundet opp i tilsagn til borettslag, sameier og frivillige organisasjoner. Midlene vil bli utbetalt når prosjektene er ferdigstilt og innrapportert i 2023 eller 2024. Da 4,5 mill. ble lyst ut til bomiljøtilskuddsordningen i 2022, ble ikke alle midlene fordelt grunnet for få søknader. Det gjenstår derfor 1,7 mill. som kan lyses ut på nytt i 2023.

Bilfritt byliv (kap. 490)

Utvikle en inkluderende og grønn nullutslippsby; sikre Oslos blågrønne struktur og omgivelser, kulturminner og gode steds-, klima- og miljøkvaliteter

Bilfritt byliv er et viktig redskap i kommunens arbeid med å sikre en grønn og inkluderende byutvikling. Byrådets mål med Bilfritt byliv er en mer levende og trivelig by hvor menneskene står i sentrum og offentlige arealer er tilgjengelige for aktivitet, lek, kultur, grønn mobilitet og opphold. I perioden 2016-2019 var Bilfritt byliv avgrenset til Oslo sentrum innenfor ring 1, men i 2020 ble satsningen utvidet til å inkludere Tøyen og Grønland.

Med utvidelse til Tøyen og Grønland overlapper Bilfritt byliv geografisk med områdesatsingen i Oslo indre øst. Både områdesatsingen og Bilfritt byliv drar nytte av hverandres erfaringer og skaper synergieffekter ved å jobbe tett sammen. Konkrete eksempler på dette er midlertidig «bylivsgate» i gata Grønland og oppgradering av Kirsebærlunden lekeplass. Begge tiltakene har hatt stor nytte av medvirkningsarbeidet og kunnskapsgrunnlaget fra bydelen sitt arbeid med områdesatsingen.

I 2022 er det jobbet med etablering av midlertidig «bylivsgate» i gata Grønland og Kirkegata, i tillegg til arbeidet med å oppgradere og realisere flere lekeplasser og aktivitetsområder i tråd med mulighetsstudien for lek og aktivitet som ble gjennomført i 2020.

I 2022 startet også arbeidet med å utvikle en ny ordning kalt «Levende gater» som skal være for hele byen, og ikke bare Bilfritt byliv-området. På sikt er dette tenkt som en ordning der beboere og andre aktører kan søke om å få stengt deler av en gate midlertidig for biltrafikk, og i stedet benytte gata til lek og andre aktiviteter til glede for beboerne. Det ble gjennomført fire ulike testprosjekter, bl.a. i Mauritz Hansens gate, for å få mer kunnskap om hva som fungerer og hvilke ønsker og behov beboerne har.

Utover dette er det jobbet målrettet med å bidra til flere benker, bedre belysning, flere strømuttak på torg og møteplasser, i tillegg til mer grønt og beplantning.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Hvor godt liker innbyggerne å være ute på gater plasser i sentrum (snitt på skala 1-5)	*	*	> 3,9	**
Hvor fornøyd er innbyggerne med folkelivet, stemningen i sentrum (snitt på skala 1-5)	*	*	> 3,8	**

* På grunn av koronapandemien ble det besluttet at det ikke skulle gjennomføres tellinger og undersøkelser i Bilfritt byliv i 2020 og 2021. Det foreligger derfor ikke resultater for 2020 og 2021.

** Det har ikke blitt gjennomført målinger for 2022. Gjennom Levende Oslo-samarbeidet utvikler kommunen Bylivsbarometeret som et nytt verktøy for å måle utviklingen av bylivet i sentrum. En første versjon er under utprøving men er så langt ikke egnet til å måle disse resultatindikatorene. Som en løsning vil man i 2023 legge inn resultatindikatorene i det pågående arbeidet med Bylivsundersøkelse som etter planen ferdigstilles i 2023.

Driftsregnskapet

Samlet budsjett for Bilfritt byliv i 2022 utgjorde 54,1 mill. Den særskilte kommunale bevilgningen for 2022 var på 53,5 mill. I tillegg ble det overført 0,6 mill. av kommunale midler fra 2021. 53,4 mill. ble i

2022 fordelt til nærmere angitte prosjekter og tiltak i ulike kommunale virksomheter. Årsregnskapet viser et mindreforbruk på 0,7 mill. som planlegges brukt i 2023.

Byantikvaren (kap. 520)

Byantikvaren ivaretar de antikvariske interessene i Oslo og er kommunens rådgiver i saker som behandles etter plan- og bygningsloven. Byantikvaren har ansvaret for statlige oppgaver delegert etter kulturminneloven og administrerer tilskuddsmidler til istandsetting av fredede og verneverdige bygninger.

Byantikvarens virksomhet i seg selv utgjør et bidrag til det grønne skifte og sirkulær økonomi ved gjenbruk av eldre bygninger, gode klimaløsninger i gamle hus og gjennom arbeidet for gjenbruk av gamle bygningsmaterialer.

Regionreformen overførte fra 01.01.2020 en rekke oppgaver fra Riksantikvaren til regionapparatet. Dette gjelder i hovedsakelig arkeologimyndighet, forvaltning av et større antall statlige eiendommer og fartøyvern. Dette har gjort fredningsporteføljen mer arbeidskrevende og gitt en stor økning i dispensasjonssaker. Dette er avhjulpet med en styrkning fra 2023.

Byantikvarens kundemottak har i 2022 doblet kapasiteten både i åpningstid og bemanningsmessig. Dette har gjort at det er mulig å løse større og flere saker over disk. Noe som har medført at saksbehandlingstiden har gått ned og antall restanser er under kontroll. Etaten har også opprettet egen fagtelefon der publikum kan få svar på faglige spørsmål direkte.

I 2022 nedsatte Byantikvaren og Plan- og bygningsetaten en samarbeidsgruppe som skal jobbe med hvordan en kan oppnå en mer enhetlig og effektiv gjennomføring av bevaringsplaner som er et resultat av vedtak om midlertidig forbud mot tiltak.

Byantikvaren mottok i 2022 97 søknader om kommunalt tilskudd til restaurering av verneverdige kulturminner, tilsagn ble gitt for 26 av søknadene.

Byantikvaren har i 2022 videreført vinterdekning av bergkunsten ved Sjømannsskolen. Bergkunsten ble våren 2022 utsatt for hærverk, noe som ble politianmeldt.

I 2022 har Byantikvaren jobbet med å effektivisere nettsidene sine. Sidene inneholder nå mer publikumsrettet informasjon og veiledning. Etaten har lansert to nye infoark et om solceller og et om solskjerming. Etaten gjorde 9 nye arkeologiske funn i 2022, hvorav det største var en rikt utstyrt vikingtidsgrav i en hage på Holmen.

Kap. 520 Byantikvaren	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Byggesaker etter plan- og bygningslov	1 434	1 378	1 561 ¹	1 523	1 157
Disp.- og byggesaker etter kulturminnelov	60	79	74 ¹	101	117
Rivesaker etter plan- og bygningslov	289	294	250 ¹	222	177
Plansaker, inkl. konsekvensutredninger	104	95	82 ¹	103	76

1 Resultatene for saksbehandling 2020 er, grunnet overgang til nytt saksbehandlingssystem i november, basert på de 10 første månedene og justert i forhold til det.

Utvikle en inkluderende og grønn nullutslippsby; sikre Oslos blågrønne struktur og omgivelser, kulturminner og gode steds-, klima- og miljøkvaliteter

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Tidlig avklaring av kulturminneinteresser i aktuelle saker	100 %	100 %	100 %	100 %

Saksbehandlingen skal være effektiv, brukertilpasset og sikre involvering på tvers av sektorene

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall dager	25,3 ¹	18,4	30	18,4
Antall timer pr uke	²	²	7,5	15

1 Resultatet for 2020 er basert på årets første 10 måneder grunnet overgang til nytt saksbehandlingssystem i november.

2 Saksbehandlerbetjent kundemottak ble lagt midlertidig ned som følge av pandemien.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet på ordinær drift viser et mindreforbruk 0,9 mill. Kapitlet har i tillegg ubrukte øremerkede midler på 13,0 mill. Midlene er disponert/bundet opp ved tilsagn. Byantikvaren forestår formidling av tilskudd til eiere av fredede og verneverdige bygninger og anlegg. Arbeidene/tiltakene kan strekke seg over flere år, og midlene utbetales først etter befaring/godkjenning.

Investeringsregnskapet

Det er investert for 0,3 mill. til nytt sak-/arkivsystem (Acos) av et investeringsbudsjett på 0,3 mill. Prosjektet har pågått siden 2020 og er nå avsluttet.

Plan- og bygningsetaten (kap. 609)

Plan- og bygningsetaten er kommunens faginstans for kart-, plan- og byggesakstjenester. Etaten skal ivareta bokvalitet, bevaring av kulturminner, sikre grønt- og utearealer, teknisk og sosial infrastruktur, nye hensyn gjennom marka- og naturmangfoldlovene samt miljø- og nabohensyn. Etaten har en viktig rolle når det gjelder veiledning og opplæring av brukerne og holder bl.a. ulike kurs for bransjen. Etaten skal sikre en riktig balanse mellom rask behandling og forsvarlig kvalitet, i henhold til plan- og bygningsloven og forvaltningslovens krav.

I 2022 mottok etaten 5 585 byggesaker og fattet 5 725 førstegangsvedtak. 13,2 % av vedtakene ble påklagd, noe som er på tilsvarende nivå som tidligere år. Etaten mottok rundt 400 færre byggesaker i småhusplanens område, noe som antas å ha sin årsak i det midlertidige forbudet mot tiltak som ble nedlagt i april 2022. Etaten godkjente 3 405 boenheter, og 2 258 boenheter ble tatt i bruk.

Tilrettelegging for boligbygging er bl.a. avhengig av overordnede planavklaringer. Etaten har en stor egenplanportefølje. I 2022 har etaten jobbet med revisjon av kommuneplanens arealdel, revisjon av småhusplanen, revidert høyhusstrategien og utenriksfergeutredningen. Etaten arbeider med områderegulering for Slemdal, grønn logistikk for Stubberud og flere oppfølgingsarbeider i Hovinbyen, bl.a. Den Grønne ringen og Prosjekt Hovinbyen sirkulær Oslo (tidligere innovasjonsdistrikt Hovinbyen). Undersøkelsen Demografi Fjordbyen er ferdigstilt og publisert. Undersøkelsen viser at flere enn tidligere bruker Fjordbyen til rekreasjon.

I 2022 mottok etaten 48 nye private reguleringsplaner og la ut 43 til offentlig ettersyn. Etaten behandlet 95 % av sakene til offentlig ettersyn og 27 % av sakene til politisk behandling innen lovbestemt frist. Dette er en økning fra 2021 hvor tallene var hhv. 78 % og 25 %. Etaten er i gang med et forbedringsprosjekt sammen med bransjen. Prosjektet er nå i implementeringsfasen, og etaten ser indikasjoner på ønsket effekt. Etaten har i 2022 særlig jobbet med tre tiltak: omforent forståelse av roller og forventninger, forståelse av kompleksitet og det vesentlige i sakene, samt forpliktende og omforente fremdriftsplaner.

Etaten har flere større planforslag under behandling, bl.a. Lilleakerbyen med en stor boligandel, Montebello terrasse med boliger, Husebyplatået med boliger og sosial infrastruktur, Utviklingsområde Nydalen med forslag til park, NRKs nye tilholdssted på Ensjo, Økern torgvei 6 med boliger, barnehage, skole med flerbrukshall og park.

FutureBuilt forbildeprogram videreføres, i 2022 ble også Bergen kommune med i programmet. Forbildeprosjektene viser klimavennlig byggeri med arkitektur av høy kvalitet. Som en del av at forventningene til forbildeprosjektene er hevet, er det utviklet kriteriesett for innovasjon på tema som sosialbærekraft, sirkulær materialbruk, redusert plastbruk og naturmangfold. Målet for Oslo kommune var tre nye prosjekter i 2022. Ved utgangen av året er det inngått intensjonsavtaler med 5 kandidatprosjekter.

I 2022 ble prosjektet Digitalisering av overvannsanlegg, et samarbeid med 8 andre kommuner avsluttet. Prosjektet har lagd et system for kartfesting av overvannsanlegg, rutiner for plan- og byggesaksbehandlingen og maler for å sikre at drift og vedlikehold av overvannsanlegg blir ivaretatt.

Nøkkeltall for Kap. 609 Plan- og bygningsetaten	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Kommune(del)planer	4	4	1	1	0
Egne reguleringsaker	2	0	2	0	1
Innsendte reguleringsaker u/sanerte	48	48	30	28	30
Antall regulerte boligenheter	810	2 158	4 561	1 313	1 109
Byggesaker	5 891	5 747	6 018	6 252	5 725
Godkjente boligenheter	3 354	2 840	3 200	3 208	3 405
Deletillatelser	151	157	121	139	105
Målebrevsaker	400	411	411	286	291
Seksjoneringssaker	511	533	533	466	415

* Tall er ikke helt nøyaktig da det er oppdaget feilregistreringer

Produksjonen av førstegangsvedtak (byggesaker) er på 5 725, noe som er en nedgang fra 2021, men i 2021 var produksjonen høyere enn de foregående årene. Andelen byggesaker som er behandlet innen saksbehandlingsfristen, var på 79 % for 3-ukers sakene og 87 % for 12-ukers sakene. Dette er en forbedring fra 2021, som hadde hhv. 68 % og 79 %. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de to sakskategoriene er hhv. 2,3 uker og 7,6 uker. Dette er en forbedring fra 2021. Etaten startet høsten 2020 pilotprosjektet Tidlig fordeling en arbeidsform der alle 12 ukers byggesaker skal få en tilbakemelding innen 4 uker. Dette ble i 2022 implementert i 5 av 6 enheter. Resultatene er at porteføljen reduseres og færre saker overskrider lovbestemt saksbehandlingstid. I 2022 ble 90 % av seksjoneringssakene behandlet innen 12-ukersfristen. Etaten gjennomførte i 2022 til sammen 368 byggetilsyn og 3 383 heiskontroller.

Utvikle en inkluderende og grønn nullutslippsby; sikre Oslos blågrønne struktur og omgivelser, kulturminner og gode steds-, klima- og miljøkvaliteter

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall nye FutureBuilt forbildeprosjekter	2	9	3	5
Andelen plan- og byggesaker hvor klimakriterier er brukt til å vurdere klimakonsekvenser ***			100 %	50 % egne planer 100 % innsendte planer 0 % byggesaker
Antall plantede trær**			2 000	2 282
Antall arrangementer Bykuben (fysisk/digitalt)*		31	30	66
Antall saker i Rådet for byarkitektur*		27	16	22

* Ny resultatindikator fra 2021.

** Ny resultatindikator fra 2022.

*** Resultatindikatoren om klimakonsekvenser betyr at klimakriteriene skal være vurdert i etatens saksfremlegg eller vedtak.

Klimakriteriene er tatt i bruk i alle innsendte detaljplaner. Kriteriene ble i 2021 lagt inn i malen for områdereguleringer og ble i 2022 tatt i bruk for denne plantypen. Arbeidet med å implementere kriteriene i byggesaksbehandlingen er startet opp, etaten har prioritert å innarbeide det i overordnede planer hvor klimaeffekten vil være størst.

Tilrettelegg for økt boligbygging

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Følgende saker vurderes egnet for boligformål; innsendte reg.planer og søknad om tiltak på min 5 000 m2 BRA i indre by **		100 %	100 %	100 %
Resterende boligpotensial i utviklingsområder som har en vedtatt områdeplan*		37 746	36 000	44 947
Antall områdeplaner som oversendes til politisk behandling*		1	2	0

* Ny resultatindikator fra 2021.

** Resultatindikatoren «vurderes egnet for boligformål» betyr at Plan- og bygningsetaten skal ha vurdert boligformål i etatens saksfremlegg

Saksbehandlingen skal være effektiv, brukertilpasset og sikre involvering på tvers av sektorene

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Etablere/videreføre samarbeidsarenaer ved behov	regelmessig	regelmessig	regelmessig	regelmessig
Byggesak - lovbestemt frist 3 uker	2,8 uker	2,7 uker	3 uker	2,3 uker
Byggesak - lovbestemt frist 12 uker	8,4 uker	7,9 uker	12 uker	7,6 uker
Innsendt plan - offentlig ettersyn - lovbestemt frist 12 uker	10,1 uker	12,4 uker	12 uker	11,3 uker
Deletillatelser - lovbestemt frist 12 uker	7,3 uker	7,3 uker	12 uker	9,0 uker

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet på ordinær drift viser et merforbruk på 15,5 mill. Det skyldes i hovedsak inntektssvikt knyttet til forventede plan- og byggesaksgebyrer og rettsforlik om veisaker. Kapitlet har i tillegg ubrukte øremerkede midler på 38,1 mill., bl.a. til arkeologiske undersøkelser, Oslo-trær-Bykuben, Levende gater, kvalitetsheving av matrikkel, Småhusplanen og Bjørvika, samt FutureBuilt-sekretariatet og regionalt plansamarbeid Oslo-Viken.

Investeringsregnskapet

Det er investert for 10,6 mill. til ulike IKT-tiltak m.v. av et investeringsbudsjett på 26,8 mill. Etaten arbeider med anskaffelse og implementering av nytt fagsystem. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2025.

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for byutvikling

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
Eiendoms- og byfornyelsesetaten, kap. 400	28,5	69,3	87,6	30,9	56,8	19,3
Oslo sør-satsingen, kap. 481	-28,7	28,5	-16,0	-25,3	9,4	0,0
Groruddalsatsingen, kap. 482	-55,0	57,0	-62,6	-65,6	3,0	0,0
Oslo indre øst-satsingen, kap. 483	-23,9	33,3	-17,0	-24,1	7,2	0,0
Bilfritt byliv, kap. 490	0,2	53,5	0,7	-	0,7	0,0
Byantikvaren, kap. 520	34,6	35,5	46,3	32,4	13,9	0,9
Plan- og bygningsetaten, kap. 609	290,9	289,6	372,6	350,0	22,6	-15,5
Sum sektor	246,5	566,7	411,6	298,2	113,5	4,7

* Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for byutvikling

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
Eiendom- og byfornyelsesetaten, kap. 400	320,5	326,9	248,3	363,0	328,5
Oslo sør-satsingen, kap. 481	7,0	6,2	28,5	18,0	9,0
Groruddalsatsingen, kap. 482	17,9	9,6	57,0	25,6	12,1
Oslo indre øst-satsingen, kap. 483	6,9	8,6	33,3	14,9	7,8
Bilfritt byliv, kap. 490	-	0,2	53,5	0,7	-
Byantikvaren, kap. 520	38,8	42,6	38,1	54,3	41,5
Plan- og bygningsetaten, kap. 609	565,1	593,2	489,9	692,1	634,8
Sum sektor	956,2	987,3	948,6	1 168,6	1 033,6

Brutto investeringer i anleggsmidler i virksomheter under Byrådsavdeling for byutvikling

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Eiendoms- og byfornyelsesetaten, kap. 400	-	-	-	-	-
Fornebu-utbyggingen, kap. 416	10,5	-	22,0	-	22,0
Andre utbyggningsformål, kap. 425	337,8	403,0	848,6	96,2	752,4
Oslo sør-satsingen, kap. 481	-	-	-	-	-
Byantikvaren, kap. 520	0,5	-	0,3	0,3	0,0
Plan- og bygningsetaten, kap. 609	7,9	6,0	26,8	10,1	16,7
Sum sektor	356,7	409,0	897,6	106,5	791,2

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Ansvarsområde

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (MOS) har det overordnede ansvaret for områdene miljø, klima, energigjenvinning, enøktiltak og bærekraftig utvikling, biologisk mangfold, friluftsliv, landbruk, kollektivtransport, trafiksikkerhet, offentlig parkering, kommunens veier, parker, friområder og skoger, brann og redning, vann og avløp og renovasjon.

Sektoren omfattet i 2022 seks etater og tre aksjeselskap. Vestfjorden avløpsselskap (Veas AS) ble omdannet til aksjeselskap tilhørende MOS-sektor fra 1. januar 2022.

Sektoren har et samordningsansvar for byrådets mål om en grønnere by med ren luft og rent vann, levende og grønne byrom og nærområder der folk trives, og moderne og bærekraftige transportløsninger.

Tall i mill.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (MOS)	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	10 133,9	10 615,5	7 528,0	9 407,7	-1 207,8
Netto driftsutgifter	3 804,6	3 772,8	2 811,7	4 367,2	594,3
Brutto investeringer i anleggsmidler	5 497,3	8 347,2	8 692,3	10 327,7	1 980,4

Punkter som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- Ruter har i 2022 signert to nye busskontrakter som sikrer at all kollektivtrafikk i Oslo blir nær utslippsfri innen utgangen av 2023.
- Innfasing av nye trikker startet i 2022. 15 er levert, og planen er at 87 nye trikker skal være på plass innen utgangen av 2024.
- Det er gjennomført over 100 trafiksikkerhetstiltak fordelt på alle bydelene.
- Det er etablert 26,1 km ny og oppgradert sykkeltilrettelegging.
- Bymiljøetaten har vinterdriftet 130 km prioritert veinett.
- Det er gjennomført 45 tiltak for bedre belysning på krysningspunkter og gangfelt ved og langs skolevei og skiftet mer enn 4 000 lysarmaturer.
- Fornebubanen har bygget 2,3 km tunnel i 2022.
- Brann- og redningsetaten har foretatt over 15 000 utrykninger og 128 personer er reddet.
- Totalrehabiliteringen av Briskeby brannstasjon ble ferdigstilt høsten 2022.
- Ny vannforsyning Oslo er i rute. Prosjektet vil gi byen en ny, fullgod vannforsyning fra 2028.
- Utvidelsen av Bekkelaget renseanlegg er gjennomført. Kostnadene er blitt 96 mill. lavere enn budsjettet, og har gitt historisk gode rensesall i 2022.
- Rentvannsbassenger Oset er satt i drift. Kostnadene er blitt 166 mill. lavere enn budsjettet.
- Vann- og avløpsetatens anlegg er sikret mot tilsiktede uønskede handlinger. Objektsikringsprosjektet har styrket den fysiske, elektroniske og logiske sikringen av anlegg. Arbeidet med de skjermingsverdige objektene ble avsluttet i 2018. Det har pågått noe sluttarbeid i 2022.
- Trikkeprosjektene er fullført, dvs. "Samlet plan" for oppgradering av trikkeinfrastrukturen. Vann- og avløpsetaten har i disse prosjektene fornyet og lagt seks km vann- og avløpsledninger.
- Ny avtale om materialgjenvinning av blandet trevirke medførte at 9 000 tonn blandet trevirke (48 %) gikk til materialgjenvinning istedenfor forbrenning.
- Åtte tonn innsamlet vintersportsutstyr ble gitt bort under åpningsarrangementet til Ombruksuka

- Avtaler med hjelpeorganisasjonene Støtt Ukraina og PUTE gjorde at 5,6 tonn fra byens gjenbruksstasjoner ble fordelt. Krykker, varmeovner, tepper og andre ombruksvarer ble samlet inn til krigsrammede ukrainere.
- Løren minigjenbruksstasjon er fra 2022 en "meråpen" stasjon med Oslonøkkelen.
- Gjennom Oslos arbeid med nettverket C40 har vårt klimabudsjett og våre utslippsfrie anleggsplasser blitt eksportvare. Ved å bidra til økt innsats fra flere og større byer på prioriterte områder for Oslo, kan vi skape større markeder for løsninger og teknologier som Oslo trenger. Et større marked for klimaløsninger åpner også muligheter for næringslivet i Oslo og Osloregionen.
- Oslo er utpekt som en av EUs klimanøytrale byer. Det er en anerkjennelse av Oslos arbeid og planer på klimaområdet og en status som gir enklere tilgang til EU-finansiering av prosjekter.
- Det er i 2022 gitt tilsagn på 120 mill. til tiltak som reduserer utslipp fra transport og bygg- og anleggssektorene, i tillegg til energibesparende tiltak og lokal energiproduksjon.
- Arbeidet med å gjøre Oslo til en foregangsby for utslippsfri tungtransport gir resultater; nybilsalget av lastebiler på el og biogass har gått fra 5 % i 2020 til 40 % i 2022.

Mål og resultater i virksomheter mv.

Bymiljøetaten (kap. 542)

Bymiljøetaten har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunale byrom i Oslo. I byrommene inngår fellesarealer som veier, gater, sykkelveier, turveier, broer, torg, møteplasser, parker, friområder, bytrær, strender, kommunale friluftsanlegg og kommunaleide områder i Marka og indre Oslofjord.

Nøkkeltall kap. 543 Bymiljøetaten	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall km langrennsløyper oppkjørt	16 051	15 256	2 165	7 568	20 230
Antall daa hogst for fleralderskog	1 368	630	1 825	1 200	1 095
Antall bytrær ¹⁾	15 371	15 689	16 090	17 850	20 274
Antall innvilgede søknader for kommunens tilskuddsordning for landbrukstiltak ²⁾	48	52	63	84	54

1) Bytrær er trær i sentrum og indre by (bydelene Sentrum, Gamle Oslo, Grünerløkka, Frogner, St. Hanshaugen og Sagene).

2) Totalt antall søknader om tilskudd til urbane landbrukstiltak var 110 i 2018, 147 i 2019, 123 i 2020 og 190 i 2021 og 105 i 2022.

Antall km langrennsløyper oppkjørt

Værforholdene er den viktigste faktoren som påvirker antall km oppkjørte løyper, og tallet vil variere fra år til år.

Antall bytrær

Den store økningen i antall bytrær i 2021 (1 760) og 2022 (2 424) skyldes at etaten har hatt en ekstraordinær innsats på registrering av eksisterende trær som ikke tidligere har ligget i etatens trereregister. Etaten har i tillegg drevet nyplanting. Innsatsen for registrering videreføres i 2023.

Mål 1: Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % innen 2023, sammenlignet med 2009

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel nullutslippskjøretøy og kjøretøy på biodrivstoff for tjenestebiler under 3 500 kg, jf. Klimabudsjettet ¹⁾	92 %	92 %	100 %	94 %
Andel nullutslippskjøretøy og kjøretøy på biodrivstoff over 3 500 kg, jf. Klimabudsjettet	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel nye kontrakter som innebærer transport av masser og avfall hvor det stilles krav til utslippsfrie kjøretøy eller kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff, jf. Klimabudsjettet	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel maskiner som er utslippsfrie/går på bærekraftig biodrivstoff av total maskinpark, jf. Klimabudsjettet ²⁾	86 %	88 %	100 %	86 %
Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport, jf. Klimabudsjettet	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel nye kontrakter som innebærer bruk av maskiner hvor det stilles krav til utslippsfrie maskiner eller maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff, jf. Klimabudsjettet	100 %	100 %	100 %	100 %

1) Som følge av en feil i beregningsgrunnlaget er det tidligere rapportert feil resultat for 2020 og 2021 – 97 %. Riktig resultat er 92 %.

2) Som følge av en feil i beregningsgrunnlaget er det tidligere rapportert feil resultat for 2020 – 95 %. Riktig resultat er 86 %.

Andel nullutslippskjøretøy og kjøretøy på biodrivstoff under 3 500 kg

Totalt 63 av 67 kjøretøy under 3 500 kg bruker nullutslippsteknologi eller biodrivstoff. Bymiljøetaten har to hybride scannerbiler der det ikke finnes fossilfritt alternativ i dag. I tillegg har etaten to varebiler med høy nyttelast, som benytter bensin, og vil ha det inntil markedet tilbyr nullutslippsalternativer som kan dekke behovene (firehjulstrekk, høy tilhengertrekk og lang driftstid).

Andel maskiner som er utslippsfrie/går på bærekraftig biodrivstoff av total maskinpark

86 % av etatens maskiner er utslippsfrie/går på bærekraftig biodrivstoff. Årsaken til nedgangen i andel fra 2021 til 2022 er at Bymiljøetaten av driftshensyn har anskaffet flere maskiner. Bymiljøetaten har blant annet ATV'er (all terrain vehicles) og snøskutere som bruker bensin, da det foreløpig ikke finnes fossilfrie alternativer.

Mål 3: Oslo skal være en grønn og levende by

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel innbyggere som er fornøyd med hvordan byrommene fremstår der de bor ¹⁾	84 %	80 %	> 80 %	80 %
Andel innbyggere som er fornøyd med hvordan byrommene fremstår i sentrum ¹⁾	79 %	66 %	> 75 %	72 %
Andel innbyggere som er fornøyd med tilrettelegging for lek, opphold og fysisk aktivitet i byens parker ¹⁾		66 %	> 80 %	64 %
NO ₂ -årsmiddel (lovpålagt grenseverdi er <40 µg/m ³)	28 µg/m ³	29 µg/m ³	< 40 µg/m ³	27 µg/m ³
PM ₁₀ -årsmiddel (lovpålagt grenseverdi er <20 µg/m ³) ²⁾	19 µg/m ³	21 µg/m ³	< 20 µg/m ³	23 µg/m ³
Antall nye kvadratmeter med dyrket urbant landbruksareal som følge av tilskuddsordning for urbant landbruk	29 654 m ²	5 818 m ²	> 1 000 m ²	6 028 m ²
Antall inngrep i naturtypeområder med A-verdi (nasjonal verdi) som har ført til forringelse av kvaliteten i løpet av det siste året		1	0	0

1) Resultatindikatoren tar utgangspunkt i Bymiljøetatens brukerundersøkelse.

2) Staten har skjerpet grenseverdier for svevestøv årsmiddel PM₁₀ fra 1. januar 2022. Måltallet er derfor endret fra 25 til 20 µg/m³

Andel innbyggere som er fornøyd med hvordan byrommene fremstår i sentrum og andel innbyggere som er fornøyd med tilrettelegging for lek, opphold og fysisk aktivitet i byens parker

72 % har svart at de er fornøyd med hvordan byrommene fremstår i sentrum, opp fra 66 % i 2021. 64 % har svart at de er fornøyd med tilrettelegging for lek, opphold og fysisk aktivitet i byens parker. Dette er et avvik på hhv. 3 og 16 prosentpoeng i forhold til måltallet.

Det er grunn til å tro at pandemien har påvirket svar i undersøkelsen ved at det har vært mindre bruk av byen totalt og spesielt sentrale områder. Det er registrert en viss irritasjon fra dem som har svart for at etaten har gjennomført en slik undersøkelse rett etter korona. Bymiljøetaten endret i 2021 utvalgene i brukerundersøkelsen, og utvalget er nå mer representativt for Oslos innbyggere enn tidligere. Dette kan også være med på å påvirke endringene i resultater de to siste årene.

PM10- årsmiddel

Årsmiddel for PM10 i 2022 ble 23 µg/m³. Verdiene ligger over den lovpålagte grenseverdien på 20 µg/m³. Grenseverdien ble brutt ved to kommunale målestasjoner, Alnabru og Bygdøy allé. Dataene kvalitetssikres i løpet av våren.

I 2022 var det uvanlig tørt vær fra januar til mai. Dette medførte store utfordringer med svevestøv helt fra starten av året. Det ble utført tiltak som veirenhold og støvdemping utover ordinær drift. I tillegg ble det for første gang gjennomført en høstvask tilsvarende den årlige vårrengjøringen av veiene. Til tross for avbøtende tiltak, lyktes man ikke med å overholde grenseverdien på 20 µg/m³.

Mål 5: Oslo skal være en trygg by med god beredskap

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel av befolkningen som er tilfreds med belysningen ¹⁾	80 %	75 %	> 75 %	73 %
Antall sandfang som tømmes hvert år	10 267	11 958	6 500	9 560
Antall grunnskoler med hjertesoner ²⁾	1	11	10	11
Antall km vei med gjennomført trafikkisikkerhetsinspeksjon ³⁾			10	11,1
Antall nye trafikkisikkerhetstiltak på veinettet ³⁾			100	101

1) Målt ved gjennomsnittlig score i årlig brukerundersøkelse om opplevd belysning i sentrum og der folk bor.

2) Resultatene for 2020 og 2021 er justert sammenlignet med tidligere rapporteringer til å vise antall skoler der tiltak er ferdigstilt, ikke bare påbegynt, i løpet av det aktuelle året.

3) Nytt måltall fra 2022.

Andel av befolkningen som er tilfreds med belysningen

73 % har svart at de er tilfredse med belysningen. Dette er avvik på 2 prosentpoeng i forhold til måltallet på 75 %. Det er et økende vedlikeholdsetterslep på belysningsanlegg grunnet aldrende infrastruktur, og resultatet viser at andelen som er tilfredse har gått fra 80 % til 73 % de to siste årene. Resultatet kan også ha sammenheng med endringen i utvalget og irritasjon ved at undersøkelsen ble gjennomført like etter koronapandemien, jf. omtale under mål 3.

Antall sandfang som tømmes per år

Etaten forvalter totalt 25 000 sandfang i Oslo. Det er tømt 9 560 sandfang i 2022, hvilket gir et positivt avvik i forhold til måltallet for året. Etaten har prioritert å tømme flere sandfang på sykkelveier, blant annet for å redusere risiko for oversvømmelser i veier og gater.

Antall grunnskoler med hjertesoner

I 2022 er det utført fysiske tiltak på 11 hjertesoneskoler. Skolene er Sagene, Disen, Hasle, Montessori Lyse, Bolteløkka, Bøler, Oppsal, Ila, Bryn, Høyenhall og Haugen. Av disse skolene ble samarbeidet ved to startet opp i 2020, fire i 2021 og fem i 2022. Per 31.12.2022 er det gjennomført tiltak på totalt 25 hjertesoneskoler fra oppstarten av prosjektet i skoleåret 2018/2019. Erfaringen viser at det tar om lag to år å få ferdigstilt en hjertesoneskole fra oppstart til alle tiltak er etablert.

Antall nye trafikksikkerhetstiltak på veinettet

I 2022 er det etablert 101 nye trafikksikkerhetstiltak på veinettet, i tråd med måltallet. Tiltakene består av blant annet kryssoppstramminger, skilting, oppmerking, fortau og fortausutvidelser, innsnevring og fartshumper. Samlet sett har trafikksikkerhetstiltakene overført 3 056,5 m² fra areal for biler til areal for gående, og 493 m² fra areal for biler til grøntareal. 2022 er første året etaten har registrert slike arealendringer.

Driftsregnskapet

På kapittelet blir det ført flere utgifter og inntekter av ren teknisk art. Justert for disse, fond og øremerkede midler, viser regnskapet et mindreforbruk på 30,1 mill., tilsvarende 3,2 %.

Mindreforbruket skyldes i hovedsak økte uforutsette inntekter, blant annet fra utleie av grunn til riggarealer, betaling for drosjeløyver og piggdekkgebyrer, samt lavere faktiske strømkostnader enn forutsatt i regulert budsjett. Lønn og sosiale utgifter har også vært lavere enn forventet på grunn av forsinkede ansettelser. Vinterdriftskostnadene i siste del av 2022 oversteg forventningen og bidrar derfor til lavere mindreforbruk. Det har også vært etterslep og forsinkelser i flere prosjekter som følge av store prisendringer og en utfordrende markedssituasjon. Flere prosjekter og tiltak som startet i 2022 vil måtte fullføres i 2023.

Ubrukte øremerkede midler utgjør 70,5 mill. og er midler som er avsatt til en rekke formål som av ulike årsaker ikke er blitt gjennomført i 2022, herunder tiltakene ren Oslofjord, miljøkvalitet i Oslofjorden, skjøtsel av Oslos elvebredder og grøntområder, redusert materielt forbruk, utbygging av tømmeestasjoner for båtseptikk og vannområde Oslo. Midlene overføres og anvendes til det avsatte formålet i 2023.

Investeringsregnskapet

Det er investert for 661,8 mill. av et regulert budsjett på 1 177,8 mill. Investeringsavviket er på 516 mill., noe som gir en gjennomføringsgrad på 56 %.

Avviket fra budsjett skyldes flere forhold:

Tiltaksplanen for Bilfritt byliv og bevilgninger til områdesatsinger følger ikke den ordinære budsjettprosessen. Bevilgninger gis til prosjekter/tiltak i løpet av hele året. Budsjettmidlene er som regel samlet bevilgning til tiltaket uavhengig av når det kan gjennomføres. For større prosjekter vil hovedregelen være at prosjektene først gjennomføres året etter at bevilgingen er gitt. Dette skyldes blant annet at tiltakene må planlegges, og at det må gjøres anskaffelser. Samlet sett utgjør slike avvik om lag 46 mill. av avviket.

For prosjekter med kostnadsramme vedtatt av bystyret som er avsluttet eller i avslutningsfasen, kan ikke restbudsjett omdisponeres til andre tiltak. Dette utgjør 117 mill. av mindreforbruket på utgiftssiden og gjelder Grefsenveien, Storgata, Thorvald Meyers gate og Bispegata, Olav Vs gate samt Museumsutstikeren ved Munchmuseet. I tillegg er gjenstående budsjett til Røatunnelen/Røkrysset med 15 mill. udisponert i 2022. Disse midlene overføres til 2023 og skal benyttes til planlegging av tiltak i Røkrysset, i tråd med bystyrets vedtak i sak 239/22 av 07.09.2022.

For løpende prosjekter og tiltak har Bymiljøetaten satt av til sammen 36 mill. for å ta høyde for at tiltakene har usikkerhet med tanke på kostnad, tid og kvalitet. Det har ikke vært behov for å benytte denne usikkerhetsavsetningen i 2022. Videre er det, på etatens løpende investeringsprosjekter, avsatt 36 mill. til tiltak som får oppstart i 2023, ut over det som er omtalt i avsnittet om Bilfritt byliv og områdesatsinger.

Periodiseringsavvik, forsinkelser m.m. utgjør 266 mill. av mindreforbruket på utgiftssiden. Av dette gjelder 50 mill. «Byutviklingsprosjekter», som er bundne midler fra kontantbidrag fra private utbyggere i byutviklingsområder med avhengighet til fremdrift i boligprosjekter, regulerings- og ervervsprosesser. Midlene kan ikke omdisponeres til andre tiltak. Det gjenstående mindreforbruket utgjør 216 mill. og

skyldes blant annet forsinkelser som følge av saksbehandlingstiden i kommunens reguleringsplanprosesser og grunnnerverv og kapasitetsutfordringer knyttet til koronapandemien osv.

Bymiljøetaten – parkering (kap. 543)

Kapittel 543 Bymiljøetaten parkering omfatter den budsjettmessige delen av virksomhetsområdet til Bymiljøetaten som defineres som parkeringsvirksomheten. Virksomhetsområdet bidrar med et netto overskudd til bykassen, etter at inntektene finansierer de utgiftene etaten har.

Nøkkeltall kap. 543 Bymiljøetaten - parkering	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall miljøgebyrer	519	607	528	1 185	1 172
Antall P-kort for forflytningshemmede	4 807	4 839	4 868	4 749	4 584
Andel HC-plasser i forhold til alle kommunale P-plasser i prosent	3,5	3,4	3,5	3,6	3,8
Antall HC-plasser	1 329	1 396	1 448	1 482	1 523
Antall p-plasser for næringsparkering i sentrum	84	111	115	117	119
Totalt antall ordinære kommunale ladepunkt	1 279	1 605	2 091	2 174	2 132
Totalt antall hurtiglade punkt med kommunal involvering	150	35	39	39	50
Totalt antall ladepunkt tilrettelagt for drosje	14	9	9	15	44
Totalt antall ladepunkt tilrettelagt for vare- og nyttetransport med kommunal involvering			136	162	180

Antall miljøgebyrer

Bymiljøetaten er delegert myndighet til å håndheve politivedtektens bestemmelser om at gårdeiere og næringslivet har plikt til å sørge for fri ferdsel på fortau og renhold, snørydding og strøing utenfor egen eiendom og/eller virksomhet. Ved overtredelse av disse regler ilegges miljøgebyr. Antall miljøgebyr vil variere fra år til år og er avhengig av faktorer som blant annet snømengde, temperatur og antall gårdeiere og næringsdrivende som ikke overholder sine forpliktelser.

Det er ilagt 996 gebyr for overtredelse av politivedtektens § 4-3 om gårdeiers plikt til renhold på fortau. Det er ilagt 47 gebyr for manglende rydding av tak for snø/is, 10 gebyr for manglende fjerning av avvisere etter syv dager og 85 gebyr for gårdeiers manglende strøing av fortau.

Antall P-kort for forflytningshemmede

Antall gyldige HC-kort vil variere noe fra år til år. Tildeling av parkeringstillatelsene skjer etter regler fastsatt i nasjonal forskrift, og den totale søknadsmassen består både av nye søknader og søknader om fornyelse. I 2022 var 74 % av sakene fornyelsessøknader, sammenlignet med 81 % i 2021.

Totalt antall ordinære kommunale ladepunkt

Antallet er samlet redusert med 42 i 2022. Det er etablert 11 nye kommunale ladepunkt i 2022. Samtidig er 46 ladepunkter omdisponert til bildeling og 7 ladepunkt er fjernet permanent grunnet ulike tiltak, for eksempel sykkelveitbygging.

Mål 1: Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % innen 2023, sammenlignet med 2009

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall nye ordinære kommunale ladepunkt	576	200	200	11
Antall nye etablerte hurtiglade punkt med kommunal involvering	4	0	6	11
Antall nye ladepunkt tilrettelagt for vare- og nyttetransport med kommunal involvering	0	26	14	18
Antall nye ladepunkt tilrettelagt for drosje med kommunal involvering		6	6	29
Antall nye dedikerte parkeringsplasser for utslippsfrie vare- og nyttebiler	25	25	25	24

Antall nye ordinære kommunale ladepunkt

Arbeidet med å finne egnede lokasjoner har vært mer krevende enn ventet. Komponentmangel og forsinkede strømleveranser har bidratt til at 80 bygde ladepunkter ikke har kunnet settes i drift i 2022. I økende grad er det kolliderende hensyn eller tekniske utfordringer på aktuelle steder. Behandlingstid hos Elvia for strømtilkobling har også vært lengre enn antatt. En rekke aktuelle gater er blitt uaktuelle som følge av at sykkeltilrettelegging eller at andre tiltak på gategrunn skal iverksettes. Totalt sett har dette medført at etaten ikke har nådd målet om 200 nye ladepunkter i 2022.

Etaten iverksatte høsten 2022 tiltak for å nå det samlede målet for 2022 og 2023, gitt at forhold utenfor kommunens styring ikke påvirker fremdriften negativt.

Antall nye etablerte hurtiglادepunkt med kommunal involvering

De nye hurtiglادepunktene er etablert på Filipstad parkeringsplass (8 stk.) og i Dælenenggata (3 stk.). For 2021 var målet 8, men resultatet var 0. Samlet for 2021 og 2022 er det således etablert 3 færre hurtiglادepunkt med kommunal involvering enn målet.

Antall nye ladepunkt tilrettelagt for vare- og nyttetransport med kommunal involvering

Der etablert 12 normallادepunkt på Filipstad parkeringsplass og 6 hurtiglادepunkt på Filipstad ved Oslo City Hub.

Antall nye ladepunkt tilrettelagt for drosje med kommunal involvering

2 trådløse hurtiglادepunkt er etablert ved Stovner Senter og 3 hurtiglادepunkt i Tromsøgata. I tillegg er det tilrettelagt for 24 normallادepunkt i garasjeanlegget til Oslo Drosjenes Innkjøpslag i Trondheimsveien 100.

Antall nye dedikerte parkeringsplasser for utslippsfrie vare- og nyttebiler

Det er etablert 24 nye dedikerte parkeringsplasser for utslippsfrie vare- og nyttebiler i 2022. 26 plasser var planlagt skiltet om, men to parkeringsplasser i Akersgata er utilgjengelige grunnet arbeid i gata, og disse skiltes om når arbeidet er ferdigstilt.

Mål 2: I Oslo skal klima-, miljø- og helsevennlige transportløsninger være det naturlige førstevalget

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Gjennomsnittlig responstid ved kollektivstans som følge av feilparkering skal være maks	15 min	13 min	22 min	14 min

Mål 5: Oslo skal være en trygg by med god beredskap

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall timer bybetjentene har vært i aktiv tjeneste, hele døgnet	98 188 t	109 517 t	100 000 t	109 867 t

Antall timer bybetjentene har vært i aktiv tjeneste

Resultat for 2022 har i hovedsak sammenheng med at etaten har ansatt flere bybetjenter.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser en merinntekt på 38,3 mill., tilsvarende 13,8 %. Den viktigste årsaken til merinntekten er at strømutgiftene ble lavere på slutten av året enn lagt til grunn i regulert budsjett. Inntektene fra parkering var i 2022 10,7 mill. høyere enn regulert budsjett, hvorav merinntekt fra lading av elbil sammenlignet med budsjett utgjør om lag 8 mill. Grunnet ekstraordinært høye strømpriser gjennom deler av året, dekker denne inntekten likevel ikke utgiftene kommunen har hatt til strøm på ladeplasser. Det har vært noe større inntekter fra parkeringsgebyr og salg av beboerkort og noe mindre fra kontrollsanksjoner og inntauing, enn budsjettet.

Investeringsregnskapet

Det er investert for 25,4 mill. av et regulert budsjett på 67,4 mill. Investeringsavviket er på 42 mill., noe som gir en gjennomføringsgrad på 38 %. Årsakene er lang leveringstid på tekniske komponenter og elektriske kjøretøy samt utfordringer med plassering av ladestasjoner.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (kap. 647)

Renovasjons- og gjenvinningsetaten – næring skal sikre et godt tilbud til næringsdrivende med mindre mengder avfall til gjenvinning. Tilbudet omfatter innsamling av avfall, papiravfall, og mottak av grovavfall og farlig avfall. Næringsdrivende kan også levere park- og hageavfall på mottaks- og komposteringsanlegget på Grønmo. Etaten har avtale med Oslobygg om henting av 19 ulike avfallstyper fra Osloskolene.

Nøkkeltall Renovasjonsetaten næring (kap. 647)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Totalt næringsavfall i tonn	30 382	32 512	30 051	28 570	28 886
Antall næringsbesøkende på gjenbruksstasjonene	18 683	23 233	23 074	22 424	23 925
Antall tonn restavfall direkte til forbrenning (fra henteordning næring)	10 121	8 523	7 884	7 410	8 505
Antall tonn kildesortert avfall til sortering (henteordning næring)	1 560	1 646	1 707	1 686	1 122

Antall tonn restavfall direkte til forbrenning og antall tonn kildesortert avfall til sortering representerer to forskjellige abonnementstyper hos Renovasjons- og gjenvinningsetaten, og resultatene på nøkkeltallene må derfor ses hver for seg.

Antall tonn restavfall direkte til forbrenning (fra henteordning næring)

Antall næringskunder i denne abonnementstypen er stabil. Avfallsmengden per næringskunde har vært større i 2022 enn i 2021. Årsaken er ikke kartlagt, men det kan ha sammenheng med at flere er tilbake på jobb etter pandemien. Mengden er på nivå med tall fra 2019.

Antall tonn kildesortert avfall til sortering (henteordning næring)

Endringen fra 2021 skyldes en stor prosentvis nedgang i tømmevolum. På denne abonnementstypen er antall beholdere/tømminger redusert med i underkant av 30 % og antall hentesteder redusert med 16 % i løpet av 2022. Renovasjons- og gjenvinningsetaten har omstrukturert en del av henteordningen av kildesortert næringsavfall til egne innsamlingsruter, noe som kan ha medvirket til at noen kunder kan ha valgt andre løsninger.

Mål 4: Oslo skal ha en kretsløpsbasert ressurs håndtering

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel av REGs innsamlete næringsavfall til materialgjenvinning	43 %	44 %	43 %	47 %

Innføring av materialgjenvinning på trevirke i 2022 gjør måloppnåelsen god. Det er etablert kildesortering hos 40 av etatens næringskunder, og det arbeides med å tilby kildesortering for øvrige næringskunder. I samarbeid med Oslobygg og Undervisningsetaten arbeides det kontinuerlig med ulike tiltak for å øke materialgjenvinningsgraden. Totalt ble det samlet inn cirka 3 523 tonn avfall fra Osloskolene i 2022, som er en økning på totalt 10 % fra 2021. Sammenlignet med 2021 har mengden kildesortert matavfall økt med 11 % og kildesortert plastemballasje økt med 16 %.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et netto merforbruk på 5,3 mill., tilsvarende 25,1 %, ekskl. øremerkede midler. Etaten har kostnadsøkning som er høyere enn generell prisstigning på strøm, transporttjenester, drivstoff, plastbeholdere, plastposer og kjemikalier. For 2022 økte etatens priser for næringskunder med

2,5 %. Prisene ble fastsatt før 2022. Den faktiske kostnadsveksten har imidlertid vært vesentlig høyere enn de økte inntektene.

Investeringsregnskapet

Det ble brukt 0,9 mill. av et investeringsbudsjett på 6,3 mill., dvs. et mindreforbruk på 85,7 %.

Mesteparten av dette mindreforbruket skyldes forsinkelse i arbeid knyttet til utskiftning til maskiner og tunge kjøretøy med nullutslipp.

Brann- og redningsetaten (kap. 650)

Brann- og redningsetaten skal verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, samt mot ulykker med farlig stoff eller farlig gods og andre akutte hendelser. Etaten slokker branner, bistår ved andre akutte ulykkessituasjoner og driver brannforebyggende virksomhet, der tilsyn og informasjon er sentrale virkemidler.

Nøkkeltall Kap. 650 Brann og redningsetaten	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall omkomne i brann	6	5	4	5	4
Antall bygningsbranner	379	361	365	398	300
Antall reddede personer i branner og ulykker	160	123	105	107	128
Antall utrykninger	14 700	14 724	12 586	13 771	15 021
Antall unødige utrykninger (tilknyttet alarmanlegg)	5 168	5 214	4 712	5 460	6 574

Om bygningsbranner

Av 300 bygningsbranner i Oslo i 2022 utgjorde brann i boliger ca. 68 %. Det er en stor nedgang i antall registrerte branner i bygninger i Oslo i 2022. Det er ingen enkel forklaring på denne reduksjonen.

Registrerte branner i bygning varierer fra mindre hendelser som brann i søppelkasse i et bygg til en omfattende rekkehusbrann.

Mål 5: Oslo skal være en trygg by med god beredskap

Resultatindikatorer ¹⁾ :	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel bekymringsmeldinger om manglende bokompetanse som er fulgt opp med relevante tiltak innen 6 mnd.		50 %	88 %
Tilsyn i særskilte brannobjekter etter en risikovurdering	58	400	618
Responskvalitet - Kompetanse i henhold til kompetansekrav (andel medarbeidere med nødvendig sertifisering)		100 %	100 %
Responskvalitet - Bemanning i henhold til fastsatt minimumsnivå (andel vakter med forskriftsmessig bemanning)		100 %	57 %
Responskvalitet - Status beredskapsmateriell (andel vakter med foreskrevet førsteinnsatsmateriell disponibelt)		100 %	58 %

1) Alle måltall nye fra 2022, derfor mangler historiske tall. Ett resultat for 2021 er likevel lagt inn.

Andel bekymringsmeldinger fulgt opp med relevante tiltak

Etaten har i 2022 mottatt 786 bekymringsmeldinger via Branntips.no, og resultatet er godt over måltallet. Av disse omhandlet 214 bekymringer om manglende bokompetanse på 197 unike boenheter. Bekymringsmeldinger som gjelder bokompetanse og behov for utdeling av trygghetsteknologi følges også opp i samarbeid med bydelene og helsesektoren.

Brann- og redningsetaten har i 2022 videreført arbeidet med å sikre et bredt engasjement i kommunen for økt brannvern for utsatte grupper og for å bidra til å integrere brannsikkerhet som en naturlig del av særlig helse- og sektorens oppgaver og verktøy.

Tilsyn i særskilte brannobjekter

Etaten har styrket tilsynsarbeidet gjennom rekruttering og kompetanseutvikling. Etaten har gjennomført tilsyn på hoteller, servering- og skjenkesteder, pleieinstitusjoner, kjøpesentre, objekter med farlig stoff, sykehus, tunneler samt kvelds-/nattkontroll. Tilsynene er gjennomført ved en kombinasjon av fysisk besøk, dialogmøter og dokumentgjennomgang.

Responskvalitet - Bemanning

Pandemien har gjennom året gitt til dels store følger for etatens beredskapsarbeid. Koronafraværet i utrykningsstyrken har blitt etterfulgt av en karanteneperiode der mannskapene har måttet avvente bruk av pusteluftutstyr i opptil 30 dager etter friskmelding. Selv med mye overtidsbruk har 57 % av vaktene i 2022 gått med redusert bemanning. Etaten reduserte minimumsbemanningen på innsatsstyrken fra 56 gjennom døgnet til 51/53 dag/natt i sommer.

Det ble i 2022 inngått en ny særtariffavtale for utrykningspersonellet i etaten. Det er gjort permanente unntak fra arbeidsmiljøloven og ny avtale har muliggjort endring av turnusordningen for utrykningspersonellet, som trer i kraft 1. januar 2023. Ny turnusordning innføres for å redusere antall brudd på arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser, redusere overtidsbruk og øke mulighet for øvelser med samlet utrykningslag på dagtid.

Responskvalitet - Beredskapsmateriell

Den lave prosentopptakelsen på beredskapsmateriell skyldes primært gammelt høydemateriell med mye nedetid, samt at brann- og redningsbåten har hatt store tekniske utfordringer grunnet alder. Etaten har likevel opprettholdt beredskapen med flytting av materiell og samarbeid med andre brannvesen. Fra og med 2023 har etaten fått økt sitt investeringsbudsjett for å kunne skifte ut beredskapsmateriell i henhold til nødvendig utskiftingsplan.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 19,8 mill., tilsvarende 3,7 %. Ekskluderes feievirksomheten, utgjør mindreforbruket 16,5 mill. Etaten har 22 mill. i øremerkede midler knyttet til midlertidige brannstasjoner og lokaler. Ekskluderes de øremerkede midlene har etaten et merforbruk på 2,2 mill., tilsvarende 0,4 %.

Investeringsregnskapet

Det ble brukt 17,2 mill. av et investeringsbudsjett på 25,8 mill., et avvik på 33,6 %. Mindreforbruket skyldes forsinkelse i leveranse av både nytt fagsystem til brannforebyggende avdeling og slangevaskemaskin.

Kjøp av transporttjenester (kap. 711)

Kjøp av transporttjenester (kap. 711) omfatter Oslo kommunes kjøp av kollektive transporttjenester gjennom Ruter As som inngår avtaler med operatører om rutegående kollektivtransport i Oslo kommune og Akershus i Viken fylkeskommune.

Mål 2: I Oslo skal klima-, miljø- og helsevennlige transportløsninger være det naturlige førstevalget

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel utslippsfri av antall kjørte kilometer med buss og båt i Ruter-området		9,6 %	17 %	16 %
Andel utslippsfri av antall kjørte kilometer med buss og båt i Oslo (buss- og båtkontrakter i Oslo)	10,6	13,8	36 %	33 %
Markedsandel for kollektivtransporten	45 %	42 %	55 %	51 %

Oslo har vedtatt mål om at kollektivtransporten i Ruter-området skal være utslippsfri innen utgangen av 2028. Andelen utslippsfri av antall kjørte kilometer med buss og båt i 2022 var 16 % i Ruter-området og 33 % i Oslo. Avvik fra mål for 2022 skyldes hovedsakelig forsinket innfasing av elbusser ved rullering av bussanbud Oslo sør og oppstartsproblemer for operatør ved rullering av anbud for Øyåtene. Trikk og T-bane er allerede utslippsfrie. Innfasing av nye trikker startet i 2022 og vil fortsette i takt med overtagelse av nye trikker. Så langt er 15 levert, og planen er at 87 nye trikker skal være på plass innen utgangen av 2024. Ved utgangen av 2022 var det totalt 256 elbusser i trafikk for Ruter (40 % i Oslo og 22 % totalt), og Nesoddbåtene og øyåtene kjører på elektrisk drift. I juni signerte Ruter to nye busskontrakter som sikrer at all kollektivtrafikk i Oslo blir nær utslippsfri innen utgangen av 2023. Gjennom byrådets satsing tas det et stort skritt på veien mot å kunne tilby utslippsfri kollektivtransport i hele Ruters område i løpet av 2028. I august inngikk Ruter en endringsordre om at dagens hurtigbåter skal bygges om fra dieseldrift til batterielektisk drift. Hurtigbåtdriften blir da utslippsfri fra juli 2024.

Trafikkutvikling i 2022. Millioner kollektivreiser

	Sum Ruter			Oslo			Viken		
	2021	2022	Endring	2021	2022	Endring	2021	2022	Endring
Buss	120,3	159,2	32,3 %	75,2	102,3	36 %	45,2	56,9	26 %
Metro	72,6	100,5	38,5 %	72,6	100,5	39 %			
Trikk	27,7	41,5	50,1 %	27,7	41,5	50 %			
Tog	23,0	36,3	57,6 %	4,7	7,4	56 %	18,3	28,9	58 %
Båt	2,6	3,6	36,9 %	0,6	0,8	38 %	2,0	2,7	36 %
Sum	246,2	341,1	38,5 %	180,7	252,5	39,7 %	65,5	88,6	35,3 %

I 2022 har det vært 341,1 millioner kollektivreiser i Ruter-området. Dette er en økning på 38,5 % fra 2021, men 57 millioner færre reiser enn i 2019, året før pandemien. Året 2022 startet med restriksjoner både i samfunnet og i kollektivtrafikken som følge av omikronvarianten av koronaviruset. Etter gjenåpningen av samfunnet i februar, tok antall kollektivreiser seg opp, men ikke til samme nivå som før pandemien. Ved utgangen av året var antallet kollektivreiser per uke omtrent på 93 % av nivået før korona. Muligheten til å arbeide hjemmefra har gitt mange en litt mer fleksibel arbeidshverdag. I 2022 lå kollektivtrafikkens andel av motorisert trafikk i Oslo på 51 %, fire prosentpoeng under målet på 55 %.

I Oslo var det ifølge vegtrafikkindeksen en økning i biltrafikk på 4,9 % fra 2021 til 2022.

Grønne mobilitetsformer har samlet sett styrket seg i 2022 om vi sammenligner med pandemiårene 2020 og 2021, men sammenlignet med før pandemien, er bilandelen noe økt. Utviklingen har derfor ikke gått i ønsket og målsatt retning. Det er bra at andelen nullutslippsbiler øker, men ikke at biltrafikken øker.

Oslo kommune vedtok i revidert budsjett 2022 en avsetning på 70 mill. kr øremerket for tiltak som kan styrke kollektivtransportens attraktivitet og sikre en omstilling til ny normal for grønn mobilitet. Tiltak som er gjennomført i 2022 er en kampanje med redusert pris på 30-dagersbilletten i november–desember, og en test av økt frekvens på busslinjer til innfartsporter til Oslomarka for vintersesongen 2022/2023.

Befolkningens tilfredshet med kollektivsystemet er fortsatt høy. I 2022 oppga 83 % av de spurte (i Oslo) at de var fornøyde med kollektivtilbudet, en nedgang på ett prosentpoeng fra 2021.

I 2022 ble bompenger fra Oslopakke 3 til drift og småinvesteringer (452 mill. i Oslo) og midler til store investeringer i kollektivtransporten (925 mill. i Oslo) kanalisert gjennom Ruter. Gjennom den statlige belønningsordningen for bedre kollektivtilbud mv. i byområdene er Oslo kommune og Viken fylkeskommune tildelt 349,2 mill., hvorav Oslos andel er 209,5 mill.

Midlene er benyttet til investering i og drift av kollektivtransport. For T-banen omfatter dette arbeid med nytt signal- og sikringsanlegg, Ryen base med sporanlegg, oppgradering av T-banenettet inkl. sporvekseltiltak og oppgradering av strekningen Etterstad–Hellerud samt Furuset- og Østensjøbanen. I tillegg fortsatte arbeidet med planlegging av ny T-banetunnel gjennom Oslo sentrum og oppgraderinger og kapasitetsøkende tiltak på Majorstuen stasjon. Det er videre benyttet midler til oppgradering av trikkenettet, holdeplasstiltak og tilpasninger til nye trikker. Det er også gjennomført tiltak etter [Kraftfulle fremkommelighetstiltak](#).

Driftsregnskapet

Oslo kommune bevilget 2 806 mill. som tilskudd til kjøp av transporttjenester gjennom Ruter AS i 2022. Det er i tillegg bevilget 456 mill. som kompensasjon for inntektstap som følge av koronapandemien, og som er dekket av statlig kompensasjon.

Det er et mindreforbruk på 287 mill. i 2022. Mindreforbruket er knyttet til øremerkede midler: Kompensasjon for inntektsbortfall, midler avsatt til attraktivitetstiltak og utvidelse av grupperabatten.

I regulert budsjett 2022 var det avsatt 518,24 mill. på kap. 711 for å opprettholde nivået på kollektivtilbudet til tross for reduserte billettinntekter. Oslo kommune har høsten 2022 mottatt ytterligere statlige midler for inntektsbortfall, noe som har medført et mindreforbruk av egne midler til dette formålet. I tråd med byrådssak 245/22 overføres mindreforbruket til 2023 med samme øremerking.

I revidert budsjett 2022 ble 30 mill. bevilget for å utvide grupperabatten til hele driftsdøgnet. Dette er ikke gjennomført i tråd med vedtaket, da det ikke var mulig å oppnå enighet med Viken fylkeskommune. Ruters generalforsamling vedtok imidlertid å utvide grupperabatten til hverdager etter kl. 18 som en prøveordning fra 19.09.2022. Utvidelsen har hatt en kostnadseffekt på 5 mill. i 2022. I tråd med byrådssak 245/22 overføres mindreforbruket til 2023 for å finansiere grupperabatten i 2023.

I revidert budsjett 2022 vedtok Oslo kommune en øremerket avsetning på 70 mill. for å styrke kollektivtransportens attraktivitet og sikre en omstilling til en ny normal for grønn mobilitet. Avsetningen er gjort overførbart, og er overført i sin helhet til 2023. Se også omtale under klimabudsjettets **Error! Reference source not found.**

Fornebubanen (kap. 712)

Fornebubanen er et felles utbyggingsprosjekt mellom Oslo kommune og Viken fylkeskommune. Den nye T-banestrekningen skal gå mellom Majorstuen og Fornebu og blir omtrent åtte kilometer. Banen vil i sin helhet gå i tunnel. Det er planlagt seks nye stasjoner langs traséen: Skøyen, Vækerø, Lysaker, Fornebuporten, Flytårnet og Fornebu. På Fornebu skal det også bygges en base og verksted. Etaten skal sørge for at Fornebubanen blir realisert på vegne av Oslo kommune og Viken fylkeskommune.

Mål 1: Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % innen 2023, sammenlignet med 2009

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall nye kontrakter som innebærer transport av masser og avfall hvor det stilles krav til utslippsfrie kjøretøy eller kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles krav til utslippsfrie maskiner eller maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel nye kontrakter som innebærer bruk av maskiner hvor det stilles krav til utslippsfrie maskiner eller maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff	100 %	100 %	100 %	100 %

Mål 2: I Oslo skal klima-, miljø- og helsevennlige transportløsninger være det naturlige førstevalget

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Oppstart av og ferdigstillelse av entrepriser i tråd med kontraktstrategi og fremdriftsplan	100 %	100 %	100 %	50 %

Alle entrepriser med planlagt oppstart i 2022 er igangsatt. Avviket er knyttet til entreprisen Råbygg Fornebu stasjon og base, der planlagt oppstart i 2022 ikke ble mulig.

Grunnarbeidene ved Fornebu base ble ferdigstilt som planlagt. Dette klargjør for påfølgende entrepriser som skal bygge betongkonstruksjonen som skal romme T-banestasjonen Fornebu. Entreprisen for forberedende arbeid på Lysaker ble ferdigstilt i mai. Entreprisen omfattet bl.a. klargjøring av riggområdet ved Lysaker stasjon. Oppstart av entreprisen Tunnel Vækerø - Lysaker ble utsatt fire måneder iht. fremdriftsplan i påvente av bystyrets og fylkestingets vedtak av ny kostnads- og styringsramme. Utsettelsen vil ikke påvirke prosjektets ferdigstillingsdato. Forberedende arbeider på Madserud hadde oppstart primo januar, og det meste av arbeidsomfanget ble gjennomført i løpet av 2022.

Mål 3: I Oslo skal være en grønn og levende by

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Alternative og mer miljøvennlige materialer skal dokumenteres vurdert for alle entreprisenes objekter	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel nye entreprisekontrakter skal tilrettelegge for bruk av alternative og mer miljøvennlige materialer i relevante konstruksjoner på stasjoner/base som ikke påvirker driftstid og sikkerhet	100 %	100 %	100 %	100 %

Investeringsregnskap

Det ble brukt 2,14 mrd. av et investeringsbudsjett på 2,56 mrd., et avvik på 16 %. Mindreforbruket på 416 mill. skyldes i hovedsak at noen budsjetterte aktiviteter ikke ble utført i 2022, men disse vil bli utført senere. Dette gjelder i hovedsak grunnverv som ikke ble sluttført i 2022, forsinket fremdrift i entreprisen mellom Fornebu og Lysaker på grunn av uforutsett grunnforhold, og utsettelse av entreprisen mellom Lysaker og Vækerø i påvente av vedtak om ny kostnads- og styringsramme.

Ved bystyrets behandling av byrådssak 148/22 ble styringsrammen (P50) for Fornebubane-prosjektet utvidet til 23,3 mrd. 2021-kroner ekskl. mva. Ny kostnadsramme (P85) er 31,5 mrd. Økningen hadde sammenheng med at lønns- og prisveksten ble vesentlig høyere enn lagt til grunn da den opprinnelige kostnadsrammen ble vedtatt. I tillegg skyldtes økningen økte prosjekteringskostnader, økt usikkerhet, samt endrede og utsatte arbeider.

Sykkelprosjektet (kap. 761)

Bymiljøetaten har ansvaret for å følge opp Sykkelstrategien for 2015–2025 og Plan for sykkelveinettet i Oslo. Bymiljøetaten har også ansvaret for aktiviteter og tiltak for gange i Oslo.

Nøkkeltall kap. 761 Sykkelprosjektet	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Totalt antall km sykkelveinett i Oslo både (kommunalt og statlig)	216	234	242	254	276
Vekst i sykkeltrafikken i forhold til basisåret (sykkelindeks, basisår 2014=100)	130	130	177	150	156
Prosentandel av befolkningen som synes det er trygt å sykle i Oslo ¹⁾	20	n/a	28	n/a	31

Nøkkeltall kap. 761 Sykkelprosjektet	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Prosentandel av befolkningen som syns vedlikeholdet av sykkelveinettet er bra om sommeren ¹⁾	49	n/a	62	n/a	66
Prosentandel av befolkningen som syns vedlikeholdet av sykkelveinettet er bra om vinteren ¹⁾	10	n/a	18	n/a	16
Prosentandel av befolkningen som syns sykkelveinettet i Oslo har god standard ¹⁾	19	n/a	31	n/a	33

1) Hentet fra «Holdningsundersøkelse om sykling i Oslo», som gjennomføres hvert annet år.

Totalt antall km sykkelveinett i Oslo

I 2022 har Oslo kommune etablert 20,2 km ny sykkeltilrettelegging. Statens vegvesen har etablert 1,5 km sykkelinfrastruktur i Oslo i 2022.

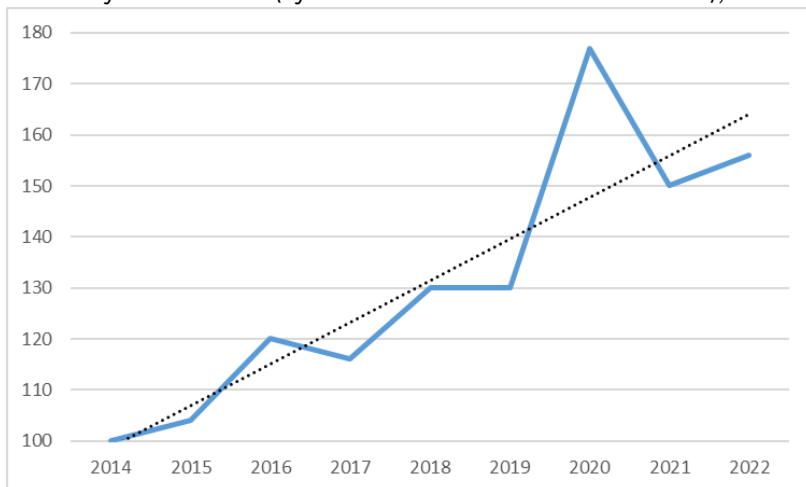
Vekst i sykkeltrafikken i forhold til basisåret

Sykeltrafikken i 2022 var 56 % høyere enn i basisåret 2014. Tallene hentes fra sykkeltellere rundt omkring i byen og gir en indikasjon på utviklingen i sykkeltrafikken. Tallene sier ikke noe om hvor mange sykkelreiser som gjennomføres totalt, eller hvor mange som sykler i Oslo. Toppåret 2020 skyldes trolig endret reisemønster under pandemien. Utvikling siste to år tyder på en normalisering, og veksten følger samme trend som før pandemien, se også figur nedenfor.

Prosentandel av befolkningen som synes det er trygt å sykle i Oslo

31 % synes det er trygt å sykle i Oslo, en økning fra tidligere år. Målet i Sykkelstrategien er 30 % innen 2025 og er nådd.

Vekst i sykkeltrafikken (sykkelindeks ift. basisåret 2014=100), med trendlinje.

Mål 2: I Oslo skal klima-, miljø- og helsevennlige transportløsninger være det naturlige førstevalget

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall km ny og oppgradert sykkelinfrastruktur ¹⁾	11	20,5	25	26,1
Antall km sykkelvei med driftsstandard A (etatens høyeste driftsnivå) i sommerhalvåret	180	120	180	180
Antall km sykkelvei med driftsstandard A (etatens høyeste driftsnivå) i vinterhalvåret	120	180	120	130
Antall nye og oppgraderte sykkelstativ med Oslostandard ²⁾	608	311	300	310

1) Med ny tilrettelegging menes alle strekningsvise tiltak der det ikke fantes sykkeltilrettelegging fra før. Med oppgradering menes kvalitetsheving på strekninger der det allerede finnes sykkeltilrettelegging. Inkluderer både mindre forbedringer som rødt dekke/utvidelse/beskyttelse av eksisterende sykkelstier og ny type løsning for sykkel.

2) Stativer på Bymiljøetatens egen grunn. Med Oslostandard menes sykkelstativer utarbeidet i henhold til Bymiljøetatens veileder for sykkelparkering.

Antall km ny sykkel og oppgradert sykkelinfrastruktur

I 2022 har Bymiljøetaten etablert og oppgradert 26,1 km sykkelinfrastruktur. Av dette er 20,2 km ny tilrettelegging og 5,9 km oppgradert sykkelinfrastruktur. Blant særlig store og omfattende prosjekter er det verdt å trekke frem Ytre ringvei mellom Ulsrud VGS og Eterveien, Tåsenveien og Langbølgen, som alle er tilrettelagt med separat infrastruktur.

Antall km sykkelvei med driftsstandard A (etatens høyeste driftsnivå) i vinterhalvåret

Etaten har oppdatert og laget et mer detaljert kartgrunnlag for det prioriterte veinettet. Det viser seg at dette nettet er mer omfangsrikt enn de 120 km som tidligere er anslått. Det prioriterte nettet er nå beregnet til ca. 130 km.

Driftsregnskapet

Sykkelprosjektets driftsregnskap viser et merforbruk på 3 mill. etter justering for øremerkede midler, tilsvarende 3,5 %. Hovedårsaken til merforbruket er knyttet til økte utgifter til vinterdrift av sykkelinfrastruktur i forbindelse med snø og krevende værforhold i desember 2022.

Investeringsregnskapet

Det er investert for 492,8 mill., et avvik fra regulert budsjett på 5,6 mill., tilsvarende 1 %.

Klimaetaten (kap. 771)

Klimaetaten skal være en pådriver i kommunen for å nå målene om å bli en klimarobust nullutslippsby. Klimaetaten har ansvar for oppfølging av Klimastrategi for Oslo mot 2030, vedtatt av bystyret i sak 109/20, og forvaltning av ordningen Tilskudd til klima- og energitiltak, jf. kap. 770.

Mål 1: Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % innen 2023, sammenlignet med 2009

I 2022 har Klimaetaten fortsatt arbeidet med å iverksette Oslo kommunes klimastrategi mot 2030. Klimastrategien krever kraftfull gjennomføring fra alle virksomheter i kommunen. Den viktigste enkeltbeslutningen for reduksjon i klimagassutslippene var i 2022 bystyrets vedtak om å etablere karbonfangst på avfallsforbrenningsanlegget på Klemetsrud.

Arbeidet med å gjøre Oslo til en foregangsby for utslippsfri tungtransport gir resultater. Næringen investerer i utslippsfrie løsninger, og i 2022 var nesten 40 % av de tunge kjøretøyene som ble solgt i Oslo, elektriske eller biogasskjøretøy.

Gjennom C40-samarbeidet har 13 storbyer, med hjelp fra Oslo, arbeidet med å utvikle sine egne klimabudsjetter. London var den første av disse storbyene til å lansere sitt eget klimabudsjett for 2023.

Klimaetaten har ansvaret for nettverket Næring for klima, som ved utgangen av 2022 har 138 medlemsvirksomheter. I 2022 ble det lansert en partnermodell i Næring for klima. Partnerskap innebærer tettere samarbeid og en sterkere forpliktelse til å innføre god klimaledelse, inkludert rapportering på klimaregnskap.

Klimaetaten har i 2022 videreført satsingen «Klimaløft i Osloskolen» i samarbeid med Utdanningsetaten. Arbeidet består av klimapiloter som holder foredrag på skoler, og undervisningsportalen klimaoslo.no. Siden oppstarten i 2019 har 32 000 elever på ca. 90 % av alle ungdoms- og videregående skoler i Oslo fått foredrag av en klimapilot. En evalueringsrapport fra 2022 viser at lærerne er veldig fornøyde med tilbudet, klimapilotenes kompetanse og formidlingsevne, og tilbudets relevans for læreplan og undervisning.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Utslippsreduksjon i prosent sammenlignet med utslippsnivået i 2009	26,5 %	30 %	43 %	1)
Kvantifiserte utslippsreduksjoner presentert i Klimaetatens innspill til klimabudsjett 2022 (prosent av nødvendige kutt for å nå målet/utslippsrammen)	61 %	65 %	100 %	64 %
Antall gjennomførte klimatiltak (tabell 2.2a og 2.2b i klimabudsjett 2020) i samarbeid med Oslo kommunes virksomheter	17	21	27	24
Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer direkte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)	47 %	48 %	55 %	48 %
Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer indirekte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)	25 %	29 %	35 %	30 %
Andel bedrifter som har satt egne mål for reduksjon av klimagassutslipp (målt i den årlige næringslivsundersøkelsen)	20 %	22 %	25 %	23 %
Andel bedrifter som stiller klima- og miljøkrav til sine underleverandører (målt i den årlige næringslivsundersøkelsen)	53 %	53 %	55 %	53

1)Utslippsregnskapet for 2022 forventes publisert ved årsskiftet 2023/2024.

Klimabudsjettet for 2022 inneholder virkemidler som er beregnet å dekke 64 % av nødvendige utslippsreduksjoner for å nå utslippsrammen i 2023 (sammenlignet med utslippsnivået i 2009). Det reelle tallet er sannsynligvis høyere enn 64 %, men ikke alle virkemidler kan effektberegnes. Det er behov for å styrke og utvikle nye tiltak og virkemidler for å nå målet på 100 %.

24 av 27 tiltak i klimabudsjett for 2022 er vurdert å være helt eller delvis i rute. For en gjennomgang av resultater for de enkelte tiltakene og for en analyse av utslippsutviklingen på ulike sektorer i fravær av tall fra Miljødirektoratet, se Klimaarbeidet i Oslo i 2022.

Klimaundersøkelsen som ble gjennomført våren 2022, viser at andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer direkte utslipp, har et negativt avvik på sju prosentpoeng. Flere reiser miljøvennlig til jobb eller skole, men færre kildesorterer mat og plast. Det gjør at gjennomsnittet er uendret sammenlignet med resultatene fra Klimaundersøkelsen i 2021. Resultatene viser likevel en tydelig, positiv trend; nesten 4 av 5 er positive til å endre atferd som reduserer direkte utslipp. Det er det høyeste som er registrert siden undersøkelsen startet.

Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer indirekte utslipp, viser et negativt avvik på fem prosentpoeng. Resultatet er tilnærmet likt som i Klimaundersøkelsen for 2021.

Sammenlignet med tidligere år har flere energieffektivisert huset, mens de resterende atferdsindikatorerne står på stedet hvil. Resultatene viser likevel en positiv trend; nesten 3 av 4 er positive til å endre atferd som reduserer indirekte utslipp. Det er det høyeste som er registrert siden undersøkelsen startet.

Mål 5: Oslo skal være en trygg by med god beredskap

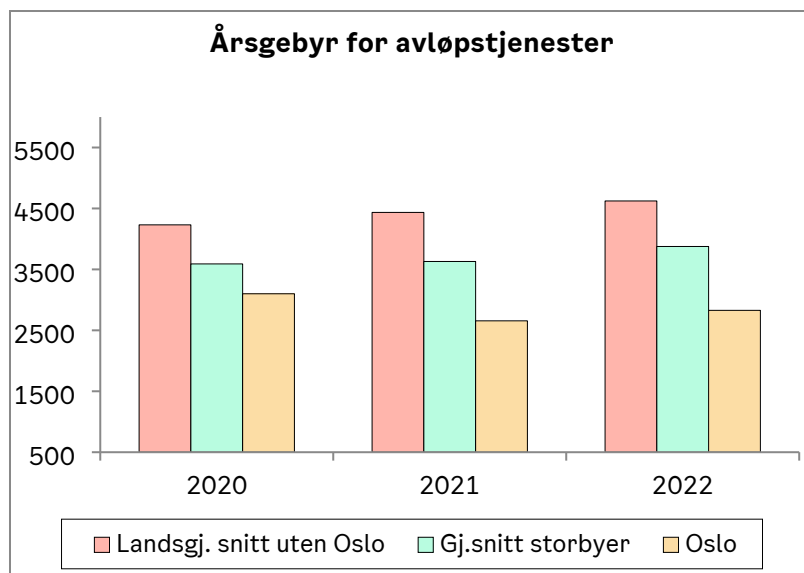
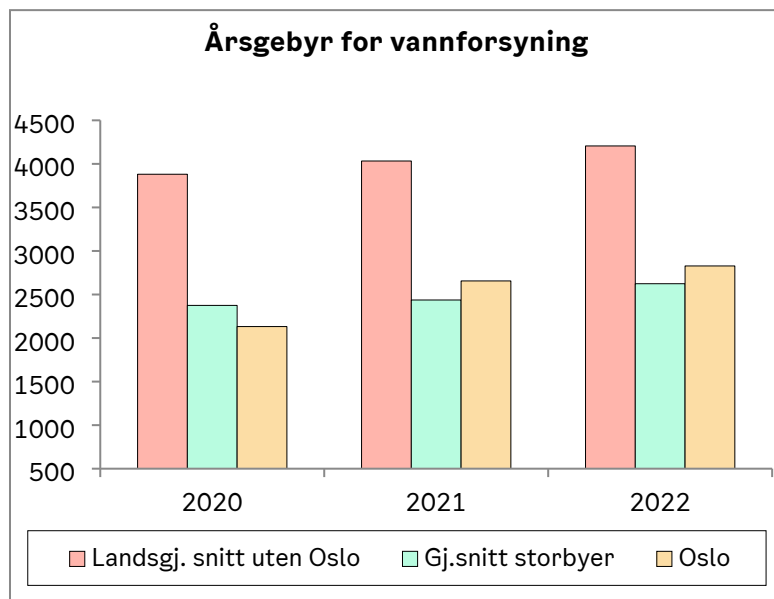
Klimaetaten har i samarbeid med Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og Vann- og avløpsetaten utarbeidet kart som viser karbonlagre og viktige grøntområder og deres naturmangfold. Kartet gir oversikt over hvilke områder som bør ivaretas for å beholde og styrke karbonlagre og egenskaper som bidrar til å gjøre byen klimarobust. Klimaetaten har sammen med Bymiljøetaten plantet ut ålegras på utvalgte steder i Oslofjorden. Utplantingen er forsøk på å reetablere denne planten på steder der den tidligere har forekommet. Ålegras er en sjøplante som er viktig for naturmangfold, som motvirker erosjon og havforsuring, og i tillegg binder karbon. Klimaetaten og Bymiljøetaten har videreført arbeidet med å bygge naturlige barrierer i områder i marka med stor vannføring etter store regnskyll. Trestokker og stein blir brukt til å holde tilbake høy vannføring slik at mer av nedbøren kan infiltrere i skogen og ikke renne ned til tettbebyggelsen.

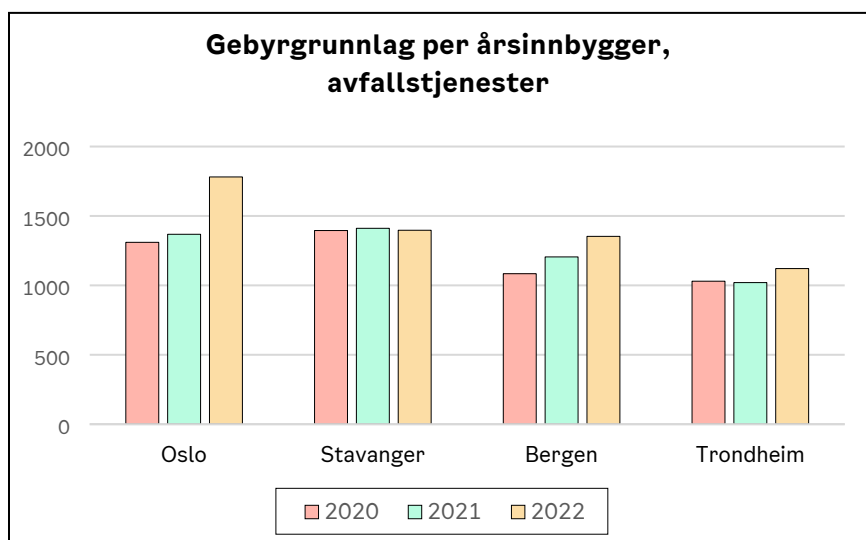
Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 3,2 mill., tilsvarende 3,9 %. Dette skyldes blant annet lavere utgifter til tiltaksutredninger og merinntekt knyttet til at klimasamarbeidet Næring for klima startet med partnerkontingent i 2022.

Det er i tillegg øremerkede ubrukte midler på 13,5 mill. som er knyttet til klimavennlige jobbreiser. En stor del av disse midlene var bundet opp i tilsagn eller inngåtte avtaler ved årsslutt, og det er forventet at de kommer til utbetaling i 2023.

Sektorområde selvfinansierende miljøetater

Årsaken til økningen i 2022 Oslo skyldes nedskrivningen av Romerike biogassanlegg (RBA).

Vann- og avløpsetaten (kap. 620)

Vann- og avløpsetaten (VAV) formål er å dekke befolkningens og næringslivets behov for helsemessig trygt drikkevann og håndtere avløpsvannet på en måte som er til minst mulig belastning for befolkningen og det ytre miljøet. Etaten betjener daglig ca. 700 000 innbyggere og forvalter samfunnskritisk infrastruktur til en verdi av nærmere 100 mrd. Etatens virksomhet finansieres av vann- og avløpsgebyrer etter prinsippet om selvkostdekning.

Vann- og avløpsetaten har ansvar for drift og vedlikehold av Oset og Skullerud vannbehandlingsanlegg, Langlia og Alnsjøen beredskapsanlegg, 1 550 km vannledningsnett, 15 høydebassenger, 24 pumpestasjoner og 39 damanlegg i Marka som er tilknyttet drikkevannsforsyningen. I tillegg kommer Bekkelaget renseanlegg og transportsystemet for avløp. Dette består av ca. 2400 km avløpsledninger, 11 fordryningsbassenger og rundt 70 pumpestasjoner.

Mattilsynet har pålagt Oslo kommune å etablere en fullgod reservevannforsyning innen 01.01.2028. Første del av prosjektet ble vedtatt av bystyret i november 2019. Bystyret vedtok ny kostnadsramme for prosjektet i juni 2021. Anleggsarbeidet ved Holsfjorden, Sollerud, Makrellbekken, Stubberud og på Huseby er godt i gang. Gjennomføring av andre del av prosjektet, som omfatter vannledningsnettet (stamnettet), ble vedtatt av bystyret 15.12.2021. Reguleringsplanen ble vedtatt i samme møte. De to prosjektene Ny vannforsyning til Oslo og Stamnettprosjektet ble slått sammen til ett prosjekt i 2022, med navnet Ny vannforsyning til Oslo. Etablering av en ny uavhengig vannforsyning med ny råvannskilde, vannbehandlingsanlegg og tilhørende nye overføringssystemer vil redusere sårbarheten i Oslos vannforsyning til et akseptabelt risikonivå.

Nøkkeltall Vann- og avløpsetaten (kap. 620)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Vannproduksjon målt i mill. m ³ pr år	92	91,5	92,6	97,0	83,3

Mål 1: Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % innen 2023, sammenlignet med 2009

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel fossilfri massetransport (målt som prosent av totalt kjørte km)	42 %	94 %	70 %	100 %
Andel fossilfritt drivstoff i nye kontrakter om utførelse av anleggsarbeid	84 %	100 %	100 %	100 %

Målrettet anskaffelsesstrategi helt fra 2017, men også raske endringer i markedet, har gjort det mulig å gå fra 42 % andel fossilfri massetransport i 2020 til 100 % i 2022.

Mål 3: Oslo skal være en grønn og levende by

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel vassdrags- og fjordprøver ved tilrettelagte badeplasser i tørrvær innenfor kravene til god badevannskvalitet (målt som TKB/100 ml)	43,5 %	87 %	95 %	90 %

Antall prøver tatt i tørrvær er 127, og 114 av disse var innenfor verdiene for god badevannskvalitet. Prøvene med lav kvalitet er i hovedsak tatt i Bjørvika, på badestedene ved Sørenga, Operastranda og Paulsenkaia.

Prøvene tas fra land i tørrvær, noe som innebærer at prøvene ikke nødvendigvis er representative for avløpssystemets påvirkning på vannkvaliteten. På tørrværsdager er det ofte flere badende, noe som øker risiko for at prøvene inneholder bakterier fra de badende. Prøvetaking fra land innebærer en større sannsynlighet for at prøven tas i relativt stillestående vann.

Mål 4: Oslo skal ha en kretsbasert ressursåndtering

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Mengde vanntap ¹⁾	33 %	35 %	< 30 %	33,5 %
Mengde utnyttelse av rågass til biogass	73 %	83 %	80 %	80,3 %

Mengde vanntap

Vanntapet er estimert til 32,4% av vannproduksjonen for 2022, og 33,5 % som de tre siste års rullerende gjennomsnitt. Intensivert lekkasjearbeid og vannsparing i befolkningen bidro til at vannproduksjonsbehovet i 2022 var klart lavere ved de to vannbehandlingsanleggene Oset og Skullerud enn på mange år.

Mål 5: Oslo skal være en trygg by med god beredskap

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Forsyningssikkerhet	99,98 %	99,99 %	99,99 %	99,99 %

Status for 2022 var opprettholdelse av drikkevannsleveransen med 99,99 %. Dette er i samsvar med måltallet. I praksis er det vanskelig å oppnå 100 % forsyningssikkerhet da akutte ledningsreparasjoner vil oppstå fra tid til annen.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser en netto merinntekt på 171,2 mill., tilsvarende 31,6 %. Merinntekten skyldes at inntektene fra næringskundene er noe høyere enn budsjettet. I tillegg har etaten et mindreforbruk som forklares i at bevilgningene i revidert budsjett og budsjettjusteringsak høsten 2022 la til grunn høyere anslag for strømkostnader enn det som ble tilfellet. Strømkostnaden ble lavere enn forutsatt i regulert budsjett og næringsinntektene noe høyere.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser et brutto mindreforbruk på 874,6 mill., tilsvarende 15,2 %. Av dette utgjør reelle besparelser i ferdigstilte prosjekter 235 mill., særlig utvidelse Bekkelaget renseanlegg (UBRA) og Rentvannsbassenger Oset. Periodiseringsavvik i prosjekt Ny vannforsyning Oslo utgjør 112,6 mill., og i andre prosjekter om lag 33 mill. Reelle forsinkelser utgjør samlet 304 mill. og uforutsigbare avsetninger utgjør til sammen 190 mill.

Renovasjons og gjenvinningsetaten - selvkost (kap. 648)

Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) skal ivareta kommunal renovasjon (innsamling, mottak og behandling av husholdningsavfall) på en miljø- og kostnadseffektiv måte. Dette ansvaret er hjemlet i forurensningsloven. Etaten samler inn kildesortert avfall i poser (matavfall, plastemballasje og restavfall) og papiravfall hjemme hos innbyggerne, tar imot avfall på gjenbruksstasjoner, minigjenbruksstasjoner, hageavfallsmottak, returpunkter for glass- og metallemballasje, miljøstasjoner for farlig avfall og gjennomfører en årlig innsamling av juletrær. I tillegg mottas tekstiler i utplasserte tekstiltårn i samarbeid med eksterne aktører. Innsamlet restavfall, matavfall og plastemballasje leveres til utsorteringsanleggene hvor plast og matavfall blir utsortert. Restavfallet forbrennes og blir til fjernvarme. Plast avhendes til godkjent produsentansvarsselskap og matavfallet gjenvinnes til biogass og biogjødsel.

Mål 1: Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % innen 2023, sammenlignet med 2009

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall tonn fossile CO ₂ ekvivalenter utslipp fra forbrenningsanlegget	48 336	51 299	46 500	46 767
Antall tonn utsortert plastemballasje til materialgjenvinning	2453	2 647	2 900	2 929
Andel lette kjøretøy på nullutslipp/ bærekraftig biodrivstoff (<3500 kg)	100,0 %	94,0 %	100,0 %	98,0 %
Andel tunge kjøretøy på nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff (fortrinnsvis biogass) i egen anleggspark (over 3 500 tonn)	99,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Andel anleggsmaskiner på nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff	79 %	85 %	95 %	96 %
Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	75 %	100 %	100 %	100 %

Mål 4: Oslo skal ha en kretsløpsbasert ressurs håndtering

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Restavfallsmengde (kg) per innbygger totalt som går til energigjenvinning og deponi	189	178	180	163
Andel tonn husholdningsavfall til materialgjenvinning	39 %	39 %	40 %	41 %
Antall Nm ³ solgt biogass	1 162 719	1 247 219	1 800 000	903 262
Antall GWh solgt fjernvarme	210	203	228	226
Antall tonn solgt kompost	32 059	28 471	29 000	25 767
Antall klager på innsamling i % av antall tømminger	0,12 %	0,12 %	0,20 %	0,10 %

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har god måloppnåelse. Det er vesentlige negative avvik på to resultatindikatorer:

Antall Nm³ solgt biogass

Romerike biogassanlegg har kjørt med redusert drift grunnet lav tilgang på matavfall.

Antall tonn solgt kompost

Tørt vær i sommerhalvåret førte til mindre mengder, målt i vekt, av hageavfall inn til hageavfallsmottakene. Salget av torvfrie jordprodukter var 3 233 tonn mindre enn målet på 29 000 tonn.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et merforbruk på 25,1 mill., tilsvarende 18,5 %. Etaten har høyere kostnadsøkning enn budsjettet på noen sentrale innsatsfaktorer, spesielt kjemiske produkter til produksjonsanleggene (om lag 10 mill.) og innkjøp av avfallsposer (om lag 7 mill.). I tillegg har det vært lavere vekst i gebyrinntektene enn budsjettet (7 mill.).

Investeringsregnskapet

Det ble brukt 133,8 mill. av et investeringsbudsjett på 245,8 mill., dvs. et mindreforbruk på 112 mill., tilsvarende 45,6 %. Hoveddelen av investeringene gjelder utskiftninger av renovasjonsbiler, samt utskiftning og oppgraderinger knyttet til produksjonsanleggene. I 2022 delfinansierte etaten i tillegg opprydningen av deponi på Langøyene med 38 mill. I flere av prosjektene som pågikk i 2022, vil større kostnader påløpe i 2023. Det gjelder blant annet prosjekter tilknyttet produksjonsanleggene, «en by, én nøkkel» og utskiftning til utslippsfri maskinpark.

Tilskudd til klima- og energitiltak (kap. 770)

Tilskudd til klima- og energitiltak er en tilskuddsordning som utbetaler støtte fra Klima- og energifondet (tidligere Enøkfondet, opprettet i 1982). Det er Klimaetaten som har ansvar for forvaltning av tilskuddsordningen. Fondet finansierer netto driftsutgifter på kap. 770.

Nøkkeltall Tilskudd til klima- og energitiltak (kap. 770)	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall normalladepunkt muliggjort gjennom tilskudd	7 849	15 572	16 202	10 690	7 642
Antall bedrifter, borettslag og sameier som har tilrettelagt for økt bruk av sykkel eller aktiv jobbreise	57	56	97	129	117
Antall kWp med lokal energiproduksjon som er installert gjennom tilskudd	475	522	1 172	283	750
Antall borettslag, sameier og privatboliger som har gjennomført energiforbedringstiltak	834	683	572	378	81
Antall elektriske motorredskaper som har blitt kjøpt inn til bruk i Oslo ¹⁾				4	4
Antall byggeplasser det blir gjennomført konseptstudie for utslippsfri anleggsplass på ¹⁾				3	2
Antall hurtigladepunkt som muliggjort gjennom tilskudd 1)				3	12
Antall FoU/Pilotprosjekter som har blitt gjennomført	0	1	5	7	5
Samlet gitt tilsagn for året (mill. kroner)	79,3	62,8	61,5	58,5	120
Utbetalt tilskudd for året (mill. kroner)	35,6	52,3	69,4	37,3	26,8

1) Nye tilskuddsordninger i 2020/2021 – tilskudd er derfor ikke utbetalt pt.

Tilsagn til klimatilskudd (akkumulert)

1 000 Kroner

70 000

60 000

50 000

40 000

30 000

20 000

10 000

0

jan feb mar apr mai jun jul aug sep okt nov des

Energi

Mobilitet

Bygg og anlegg

Mål 1: Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % innen 2023, sammenlignet med 2009

Det er i 2022 gitt 120 mill. i tilsagn til klima- og energitiltak. Tilsagnsrammen for året er dermed nådd. Aldri tidligere er det gitt så mye i tilsagn i løpet av et år. Dette betyr at innbyggere og næringsliv i Oslo fremover vil gjøre store investeringer i klima- og energitiltak. Dette vil gjøre Oslo bedre rustet til å nå målene i klimastrategien.

Mål 2: I Oslo skal klima-, miljø- og helsevennlige transportløsninger være førstevalget

Sommeren 2022 ble det lansert to nye tilskuddsordninger innenfor transport: Tilskudd til biogasstasjoner og Tilskudd til offentlig tilgjengelig lading av tunge kjøretøy. Makstilskuddet per søknad for ordningene er henholdsvis 10 og 15 mill. I desember 2022 ble det gitt tilsagn til to aktører for å etablere til sammen 28 nye offentlig tilgjengelige hurtigladere for lastebiler og busser i Oslo. Tilskuddsordningen *Ladeinfrastruktur i borettslag og sameier* har bidratt til å muliggjøre 50 000 ladepunkter for elbiler i borettslag og sameier.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Summen av tilsagnsbeløp gitt i løpet av budsjettåret er lik tilsagnsrammen	51,5 %	48,8 %	100 %	100 %
Andel av gitt tilsagnsbeløp rettet mot transportsektoren	72,8 %	64,2 %	40 %	34 %
Andel av gitt tilsagnsbeløp rettet mot bygg- og anlegg	3,9 %	4,8 %	10 %	15,4 %
Andel av gitt tilsagnsbeløp rettet mot energibesparende tiltak	23,3 %	32 %	30 %	50 %

Andel av gitte tilsagn rettet mot transportsektoren er noe lavere enn måltall. Det har vært særlig stor interesse for energiordningene i 2022, men som nevnt over, er det også gitt mye tilsagn rettet mot transportsektoren. Transportsektoren står for over 50 % av klimagassutslippene i Oslo, og det er viktig at innbyggere og næringsliv gjennomfører tiltak for å få ned utslippene fra transport.

Økte strømpriser har gjort det mer aktuelt for både privatpersoner og bedrifter å investere i energibesparende tiltak. Solcelletilskuddet og Tilskudd til isolasjon og bytte av vinduer og dører ble forenklet, og noen av støttesatsene økt i juni 2022. I tillegg ble alle støttesatser som er rettet mot energibesparende tiltak økt fra 21. september 2022. Antall søknader og tilsagnssum har økt for samtlige av energiordningene sammenliknet med tidligere år. I revidert budsjett for 2022 ble måltallet for andel av gitte tilsagn til energibesparende tiltak økt fra 10 til 30 %. Resultatet viser at halvparten av gitte tilsagn er gitt til energiforbedrende tiltak, noe som er godt over måltallet.

Måltallet for andel av gitt tilsagn rettet mot bygg- og anlegg ble nedjustert fra 20 til 10 % i revidert budsjett. Tidligere i år lanserte Klimaetaten tilskuddsordningen Mobile ladestasjoner på byggeplasser, som det er mottatt flere søknader på. I tillegg er det stadig flere bedrifter som søker om tilskudd til å kjøpe elektriske motorredskaper. Til sammen gjør dette at resultatet er noe høyere enn måltallet.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 56,9 mill., tilsvarende 62,5 %. Dette er hovedsakelig knyttet til lavere utbetalt tilskudd en budsjettet. Avviket skyldes blant annet at gitte tilsagn i 2020 og 2021 var omtrent halvparten av tilsagnsrammen for disse årene. Budsjettet har lagt til grunn at tilsagnsrammen nås hvert år. Erfaringsmessig kommer 2/3 av tilsagnene til utbetaling. Staten vil fremover se nærmere på hva som er årsaken til den lave tilskuddsutbetalingen i 2022. Ettersom tilsagnsrammen er nådd i 2022, forventes det at det vil være en økning i utbetaling av tilskudd fremover.

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
SEKTOROMRÅDE MILJØ OG SAMFERDSEL						
Bymiljøetaten, kap. 542	697,5	700,6	977,7	942,2	35,5	30,1
Bymiljøetaten-parkering, kap. 543	-224,0	-244,5	-277,2	-315,5	38,3	38,3
Renovasjons- og gjenvinningsetaten- næring, kap. 647	-30,1	-27,3	-21,0	-16,9	-4,1	-5,3
Brann- og redningsetaten, kap. 650	464,9	486,2	538,0	518,2	19,8	-2,2
Kjøp av transporttjenester, kap. 711	3 656,0	2 714,0	3 565,0	3 277,6	287,4	0,0
Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel, kap. 752	4,1	3,2	3,2	2,5	0,7	0,7
Sykkelprosjektet, kap. 761	77,4	80,6	85,4	88,3	-2,9	-3,0
Klimaetaten, kap. 771	56,5	60,4	82,2	65,5	16,7	3,2
Sum miljø og samferdsel	4 702,2	3 773,3	4 953,2	4 561,9	391,3	61,7
SELVFINANSIERENDE						
Vann- og avløpsetaten - forvaltning, kap. 620	-744,6	-883,2	-540,5	-711,6	171,2	172,5
Renovasjons- og gjenvinningsetaten- selvkost, kap. 648	-193,8	-169,3	-136,7	-111,5	-25,1	-25,1
Tilskudd til klima- og energiltak, kap. 770	40,8	90,9	91,1	34,2	56,9	56,9
Sum selvfinansierende	-897,6	-961,6	-586,1	-789,0	203,0	204,2
Sum sektor	3 804,6	2 811,7	4 367,2	3 772,8	594,3	265,9

*Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler og korrigert for div. fond på 65 mill.

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
SEKTOROMRÅDE MILJØ OG SAMFERDSEL					
Bymiljøetaten, kap. 542	2 256,4	2 345,9	1 454,2	2 031,0	2 414,8
Bymiljøetaten-parkering, kap. 543	233,1	311,3	265,7	352,3	321,1
Renovasjons- og gjenvinningsetaten-næring, kap. 647	84,7	94,2	73,0	94,5	111,2
Brann- og redningsetaten, kap. 650	666,3	678,3	642,6	684,2	717,8
Kjøp av transporttjenester, kap. 711	3 532,4	3 847,1	2 714,0	3 565,0	3 627,0
Fornebubanen, kap. 712	0,5	-	-	-	-
Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel, kap. 752	3,2	5,0	3,2	3,2	3,3
Sykkelprosjektet, kap. 761	95,2	126,5	98,5	106,8	149,3
Klimaetaten, kap. 771	62,5	65,4	65,5	93,7	76,4
Sum miljø og samferdsel	6 934,2	7 473,7	5 316,8	6 930,7	7 420,9
SELVFINANSIERENDE					
Vann- og avløpsetaten - forvaltning, kap. 620	1 490,2	1 525,1	1 147,5	1 379,9	1 977,1
Renovasjons- og gjenvinningsetaten-selvkost, kap. 648	1 044,1	1 089,4	965,6	998,5	1 172,7
Tilskudd til klima- og energiltak, kap. 770	93,2	45,7	98,1	98,6	44,8
Sum selvfinansierende	2 627,5	2 660,2	2 211,2	2 477,0	3 194,6
Sum sektor	9 561,8	10 133,9	7 528,0	9 407,7	10 615,5

Brutto investeringer i anleggsmidler i virksomheter under Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinneli g budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
SEKTOROMRÅDE MILJØ OG SAMFERDSEL					
Bymiljøetaten, kap. 542	677,2	621,6	1 177,8	661,8	516,0
Bymiljøetaten - parkering, kap. 543	-	44,7	67,4	25,4	42,0
Renovasjons- og gjenvinningsetaten-næring, kap. 647	6,8	-	6,3	0,9	5,4
Brann- og redningsetaten, kap. 650	17,8	17,3	25,8	17,2	8,7
Fornebubanen, kap. 712	1 695,0	2 508,2	2 560,6	2 144,4	416,2
Sykkelprosjektet, kap. 761	426,9	672,8	498,5	492,8	5,6
Sum miljø og samferdsel	2 823,7	3 864,6	4 336,4	3 342,5	993,9
SELVFINANSIERENDE					
Vann- og avløpsetaten - forvaltning, kap. 620	2 574,6	4 540,7	5 745,5	4 871,0	874,6
Renovasjons- og gjenvinningsetaten-selvkost, kap. 648	99,0	287,0	245,8	133,8	112,0
Sum selvfinansierende	2 673,7	4 827,7	5 991,3	5 004,7	986,6
Sum sektor	5 497,3	8 692,3	10 327,7	8 347,2	1 980,4

Byrådsavdeling for næring og eierskap

Ansvarsområde

Sektoransvaret omfatter områdene næringsutvikling og profilering, forvaltning av kommunens serverings-, salgs- og skjenkebevillinger i tillegg til kommunens oppfølging av eierskapet i aksjeselskaper og foretak. Næringsetaten har ansvar for å gjennomføre kommunens søknadsbehandling og kontroll av bevillinger etter serveringsloven og alkoholloven. Eiendomsforetakene er ansvarlig for utbygging, drift og vedlikehold av formålsbygg som kulturbygg, idrettsanlegg, skoler, barnehager, brannstasjoner, sykehjem, øvrige omsorgsbygg, og kommunale boliger. Oslo Havn KF er ansvarlig for havnedrift, oppsyn med trafikken i sjøområdet og forvaltning av havnens eiendommer og innretninger. Sektoren omfatter i 2023 en ordinær etat, tre kommunale foretak og eierskap i 17 aksjeselskap.

Tall i mill.

Byrådsavdeling for næring og eierskap (NOE)*	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	848,2	749,5	197,8	754,1	4,6
Netto driftsutgifter	56,0	564,9	127,4	651,4	86,5
Brutto investeringer i anleggsmidler	217,9	692,7	501,7	1 735,6	1 042,8

*Tallene er eksklusiv kommunale foretak

Punktene som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- Arbeidet med etablering av innovasjonsdistriktene Oslo Science City, Hovinbyen Sirkulære Oslo og Punkt Oslo er godt i gang
- [Welcome to Oslo](#) ble lansert 01.02.2022. Kommunens engelskspråklige nettsider for nyankomne arbeidstagere, medfølgende familie og studenter har hatt mer enn 100 000 unike sidevisninger
- Strategi for Oslo som bærekraftig reisemål er avgitt
- Strategi for kunnskapsbasert utvikling, innovasjon og digital teknologi for Oslo kommune er avgitt
- Bakås og Nøkle vann skoler ble åpnet til skolestart
- Manglerud bad og aktivitetshus ble åpnet i september
- Flerbrukshallene Tokerud, Korsvoll og Majorstuen ble ferdigstilt
- Ny legevakt ferdigstilles i 2023

Mål og resultater i virksomheter mv.

Næringsutvikling (kap. 455)

Aktiviteter finansiert over kap. 455 skal bidra til at Oslo blir en mer attraktiv, kunnskapsbasert og konkurransedyktig næringsregion nasjonalt og internasjonalt. Videre skal Oslo være et foretrukket alternativ for store internasjonale konferanser og et attraktivt besøksmål. Innsatsen på næringsutvikling skal bidra til en innovativ og konkurransedyktig økonomi som bidrar til det grønne skiftet og skaper bærekraftige, trygge og varige arbeidsplasser for hele samfunnet.

Kap. 455 Næringsutvikling og reiseliv	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall bedrifter	88 488	89 324	91 144	95 464	100 459
Sysselsatte*	368 269	375 590	372 443	385 968	NA*
Antall nyetableringer*	13 214	14 322	15362	16 294	NA*
Antall studenter*	77 803	80 983	85 777	88 911	NA*
Antall gjestedøgn	5 170 157	5 610 934	2 287 452	2 764 501	5 704 364
Cruiseanløp, skip	98	124	11	17	161
Antall cruisepassasjerer	187 698	229 068	934	14 146	263 667
Internasjonale kongresser	73	67	14	33**	NA*
Besøk ved turistinformasjonene	433 007	443 000	55 000	45 000	185 000

*Tilgjengelig i juni 2023

**inkl. digitale

Mål 1: Oslo skal være en nasjonalt og internasjonalt attraktiv kunnskapsby som fremmer et grønt og innovativt næringsliv

Næringsutvikling

Oslo kommunes næringspolitikk bygger på bystyrets vedtak i 2015 og Regional plan for innovasjon og nyskaping for Oslo og Viken frem mot 2025. Planen har fem generiske innsatsområder: Klynge- og nettverksutvikling, entreprenørskap og vekstbedrifter, innovative offentlige anskaffelser, samt tidligfasefinansiering og kommersialisering av forskningsresultater. Planen gjennomføres i samarbeid mellom SIVA, Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Viken og Oslo kommune. Gjennom campusstrategien jobbes det nå med et 6. område: Test, demonstrasjon og utvikling.

Pandemien gjorde det viktig å følge opp aktiviteten i innovasjonsmiljøene og selskaper som er i oppstarts- og skaleringsfasen. Det er her de fleste arbeidsplassene skapes. Utlysningene gjennom Innovasjonsprogram Oslo i 2022 var nyttig og var innrettet slik at næringslivet har kunnet styrke konkurranseevnen gjennom klynge- og nettverksutvikling, entreprenørskap, leverandørutvikling, og ikke minst kommersialisering av forskningsresultater.

Det ble i Innovasjonsprogram Oslo 2022 utlyst samlet 23,8 mill. Det var avsatt 13,8 mill. i byrådets budsjettvedtak for 2022. I tillegg ble det ytterligere bevilget 10 mill. revidert budsjett. Det kom inn 80 søknader med et samlet søknadsbeløp på 63,170 mill. Av disse valgte Oslo kommune valgt å støtte 43 prosjekter. 37 prosjekter fikk avslag.

Oslo Business Region AS (OBR) har i 2022 stimulert til vekst og økt internasjonalisering i næringslivet og bidratt til at flere vekstselskaper lykkes gjennom å koble lokalt og internasjonalt næringsliv, deling av informasjon om muligheter og Oslos fortrinn.

Oppstarts- og vekstbedrifter i Osloregionen skapte 15 400 arbeidsplasser i 2022 som bidro til en verdiskapning på 13,1 mrd. Oppstarts- og vekstselskap har stått for 12 av netto jobbvekst i Osloregionen siden 2011 (Menon). Selskapene er en viktig innovasjonsdriver for Oslo som bidrar til eksport og grønn omstilling. Teknologi som løser klimautfordringer, er en av de raskest voksende sektorene i Oslo.

Oslo er avhengig av å eksportere norske produkter og løsninger. Styrking av merkevaren Oslo er derfor viktig. OBR er prosjektleder for et av Nordens største innovasjonsarrangementer, Oslo Innovation Week. Samtlige aktiviteter er knyttet opp mot FNs bærekraftsmål. I 2022 ble OIW gjennomført i samarbeid med 100 virksomheter i Osloregionens innovasjonsmiljø og internasjonale samarbeidspartnere. Av 15 000 deltakere var 33 % internasjonale investorer og næringslivsledere.

Byrådet videreførte satsningen på veilednings- og etablerertjenesten i Oslo i 2022. Gjennom ordningen får man en mulighet til å etablere egen virksomhet. Det jobbes blant annet for at flere gründere med minoritetsbakgrunn skal få mulighet for å skape sin egen arbeidsplass. Tjenesten er rettet inn mot sosialt og grønt entreprenørskap i områder av Oslo med størst sosiale utfordringer. Det er så langt etablert «veilednings- og etablerertjenester» i bydel Søndre Nordstrand, Gamle Oslo og Stovner.

SmartOslo er en tilskuddsordning hvor virksomheter i Oslo kommune kan søke midler i samarbeid med næringslivet for å utvikle og teste nye produkter og tjenester som potensielt kan løse et problem eller møte et behov kommunen står ovenfor. I 2022 det til sammen ble innvilget 12,372 mill. En stor andel av søknadene har ambisjoner om å bidra til kutt i klimagassutslipp og øke biomangfoldet. Antall søknader har tatt seg kraftig opp etter pandemien. Flere av prosjektene har et betydelig skaleringspotensial som kan bidra til effektivisering, mer og bedre samhandling på tvers av sektorer og kostnadsbesparelser for både privat og offentlig sektor. Gjennom pilotering får man raskt testet nye løsninger, trigget innovasjonskultur i offentlig sektor og samtidig stimulert bedriftene med de beste ideene til å skalere og vokse.

Campus Oslo – strategi for utvikling av kunnskapshovedstaden (campusstrategien) er Oslo kommunes næringspolitiske strategi. Strategiens hovedmål er å styrke Oslo som en internasjonalt attraktiv kunnskapshovedstad og som næringsvennlig by. Et bedre samspill mellom byutvikling, utdanning, forskning, næringsliv og offentlig sektor skal bidra til økt verdiskaping, innovasjon, omstilling til nullutslippssamfunnet og flere arbeidsplasser. Etablering av innovasjonsdistrikter er et hovedgrep i strategien, for å stimulere til et slikt samspill.

I 2022 har utvikling av de tre innovasjonsdistriktene Oslo Science City (OSC), Hovinbyen Sirkulære Oslo (HSO) og Punkt Oslo vært høyt prioritert. Innovasjonsdistrikter er områder hvor det i særlig grad skal tilrettelegges for innovasjon og næringsutvikling i nær tilknytning til viktige kunnskapsmiljøer. Innovasjonsdistriktene skal bli attraktive test- og demonstrasjonsarenaer for nye løsninger og ny næring.

OSC består av de største og viktigste aktørene i området som strekker seg fra Majorstuen via Marienlyst og Blindern til Gaustad og Ullevål stadion, samt Campus Radiumhospitalet. Dette er Norges mest kunnskapstette område, med et stort potensial for innovasjon og nye arbeidsplasser innen helse, livsvitenskap, digitalisering, energi, klima og bærekraft. HSO tar utgangspunkt i områdene Økern, Ulven og Haraldrud. Visjonen er å skape et verdensledende innovasjonsdistrikt for sirkulær økonomi - særlig innen bygg, anlegg og produksjonsnæring. Punkt Oslo er innovasjonsdistriktet midt i Oslo sentrum, og her er visjonen å skape en verdensledende arena for urban innovasjon.

Byrådet har i 2022 avgitt «Strategi for kunnskapsbasert utvikling, innovasjon og digitalteknologi for Oslo kommune». Som en oppfølging av byrådsplattformen startet Byrådsavdeling for næring og eierskap med å utvikle en strategi for forskning, utvikling og innovasjon. På grunn av stor grad av overlap er arbeidet slått sammen med «Strategi for digital transformasjon og IKT», og utgjør nå «Strategi for kunnskapsbasert utvikling, innovasjon og digital teknologi for Oslo kommune».

Reiseliv

Målrettet profilering er viktig for å synliggjøre Oslo som ett attraktivt og bærekraftig reisemål. Utlysning av tilskudd til profilering av Oslo som reiselivsdestinasjon er videreført i 2022. Det ble innvilget 15 mill. til dette formålet.

Profileringen ble også i 2022 i stor grad rettet seg mot lokalt, regionalt og nasjonalt marked. Den vesentlige andelen tilreisende var nordmenn som ferierte i eget land, søkte kortreiste opplevelser og utforsket Oslo som kultur og festivalby.

Etter at restriksjoner knyttet til pandemien ble opphevet har byens reiselivsnæringer kunnet ta imot internasjonale reisende, men det var likevel det norske markedet som dominerte i 2022, og Oslo hadde en

god tilstrømning av besøkende. Næringen styrket inntjeningen, og det har vært flere nyetableringer. Dette er positivt i et bærekraftperspektiv ettersom Oslo tradisjonelt har en vesentlig del av inntjeningen fra internasjonale tilreisende. Dette bidrar i tillegg til økt stolthet for byen og det mangfoldige tilbudet som innbyggerne og tilreisende kan benytte seg av. Byrådet avga i 2022 «Strategi for utvikling og profilering av Oslo som bærekraftig reisemål».

Driftsregnskapet

Regnskap for næringsutviklingskapitlet viser et mindreforbruk 20,5 mill. som i hovedsak skyldes redusert aktivitet på enkelte poster gjennom de siste par årene med pandemi. Videre kom flere av søknadene til Smart Oslo tilskuddsordning inn rett før jul som gjør at midlene først blir utbetalt primo 2023. Ubrukte midler i 2022 vil i sin helhet bli overført til 2023.

Kap. 456 Overføring av statlige næringsrettede midler

Oslo kommune har det operative forvaltningsansvar for Regionalt forskningsfond Oslo (RFF Oslo) og midler til utbygging av bredbånd i områder med begrenset dekning. Aktiviteten mobilisering til forskningsbasert innovasjon er samfinansiert med KDD og Oslo kommune. De statlige næringsrettede virkemidlene er bevilget videre med oppdragsbrev til virkemiddelaktørene Innovasjon Norge og SIVA.

RFF Oslo er Oslo kommunes eget langsiktige virkemiddel for å stimulere til økt forskningsbasert innovasjon i næringsliv og offentlig sektor. Fondets prioriterte områder er knyttet til det grønne skiftet, sirkulærøkonomi, digitalisering, helse og klima.

RFF Oslo utlyste til sammen 20 mill. i 2022. Utlysningene er finansiert med midler fra KD samt midler fra RFF Hovedstaden. Det kom inn 52 søknader til kvalifiseringsstøtte. Av disse fikk 15 prosjekter bevilget til sammen 4,982 mill. Til utlysningen av hovedprosjekter høst 2021 kom det inn 29 søknader, og 9 av disse fikk bevilgning vår 2022. Til utlysning av hovedprosjekter høst 2022 kom det inn 22 søknader, og 7 av disse fikk bevilgning. Til sammen ble det bevilget vel 33 mill. til hovedprosjekter i 2022.

Driftsregnskapet

Regnskap for de statlige næringsrettede midlene viser et mindreforbruk på 43,0 mill. som skyldes bl.a. at Regionalt forskningsfond Oslo (RFF) bevilger midler til flerårige prosjekter og som kommer til utbetaling etter hvert som prosjektene ferdigstilles. Ubrukte midler i 2022 vil i sin helhet bli overført til 2023.

Næringsetaten (kap. 459)

Næringsetaten har ansvar for å gjennomføre kommunens søknadsbehandling og kontroll av bevillinger etter serveringsloven og alkoholoven. Etaten gjennomfører også tilsyn etter tobakksskadeloven og deler av tilsynet samordnes med kommunens kontroll av salgs- og skjenkebevillinger etter alkoholoven.

Næringsetatens overordnede mål er å bidra til at Oslo skal ha et trygt, attraktivt og inkluderende by- og uteliv, og at salg- og skjenking av alkohol skal skje på like konkurransevilkår og med seriøse næringsdrivende. Næringsetaten skal utøve profesjonell og brukerorientert forvaltning innenfor sitt myndighetsområde, og skape forutsigbarhet ved at beslutninger og vedtak har god kvalitet.

Utelivsnæringen ble spesielt hardt rammet av flere nedstengingsperioder under pandemien. Også 2022 startet med nedstenging. Store deler av året ble likevel tilnærmet likt et normalår. På tross av dette var det fortsatt stor usikkerhet med mangel på kompetent arbeidskraft, høye strømpriser, betalingsutsettelse mm. Utelivsnæringsens tilbakemelding er at de frykter nedgangstider i 2023, spesielt i første halvår.

Nøkkeltall for Kap. 459 Næringsetaten	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Salgsbevillinger	443	444	458	470	475
Skjenkebevillinger	1 221	1 281	1286	1333	1357
Serveringsbevillinger ¹⁾	2 903	2 944	2988	3061	3084
Vedtak fattet av Næringsetaten	4 177	3 991	3928	4434	4135
Kontroller av salgs- og skjenkebevillinger	4 837	4 828	5111	3787	4886
Inndragninger pga skjenkeovertredelser	8	2	-	3	0
Inndragninger pga vandel	7	20	2	1	1
Klager på vedtak	13	15	16	3	2
Klager på vedtak om prikktildeling	15	8	3	1	1

1) Det kreves serveringsbevilling for å ha skjenkebevilling

Mål 2: Oslo skal ha et trygt og seriøst uteliv som styrker byens attraktivitet

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall kontroller i samarbeid med andre kontrollinstanser	31	62	150	84
Antall samarbeids- og koordineringsmøter med andre kontrollinstanser	12	33	30	31
Forebyggende veiledning i søknadsprosessen, i tillegg til ordinær løpende veiledning	27	50	100	138
Forebyggende veiledning som en del av skjenkekontrollen	0	85	400	1700
Antall veiledningsbesøk ved veiledningsteamet	144	199	600	0
Antall løpende vandelsvurderinger i bevilingsmassen	252	251	250	250
Andel søknader om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger behandlet innen 90 dager 1)	80 %	93 %	90 %	95 %
Antall diskrimineringskontroller		0	40	29

1) Det følger av serveringsloven at søknader om servering skal behandles innen 60 dager, dette kravet ivaretas selv om det samlede måltallet for alle saker er 90 dager

Gjennomførte tiltak

Oslo er blitt en anerkjent utelivs- og kulturby som gjør det attraktivt for både innbyggere og tilreisende å besøke byens serverings- og skjenkesteder. Næringsetatens årlige trygghetsundersøkelse viser at 79 % av byens befolkning synes det er trygt å være ute i Oslo i helgene, en økning på 24 prosentpoeng siden undersøkelsens oppstart i 2012.

2022 har vært et tilnærmet normalt år for Næringsetaten og for skjenkenæringen. Oslo er en by i vekst og endring, og det har vært en økning i antall skjenkesteder. Omkring 83 % av byens skjenkesteder ligger i bydelene Frogner, Gamle Oslo, Grünerløkka og St. Hanshaugen. Etaten ser en trend der større konserner kjøper opp eksisterende steder og etablerer nye. En større del av næringen er på denne måten profesjonalisert, og antallet fusjoner som utløser krav om søknad om eierskifte har økt. Etaten har også fått mange søknader om skjenkebevilling for enkeltarrangementer og innvilget 1901 slike søknader i 2022.

I årets første måneder var byen fortsatt noe preget av pandemien. Næringsetaten foretok observasjoner og kontroller av smitteverntiltak registrert i TRiO. Dette, sammen med bemanningssituasjonen for kontrollører, medførte at etaten ikke oppfylte det lovpålagte kravet til salgs- og skjenkekontroller i 2022.

Etaten har ikke nådd måltallet for antall kontroller i samarbeid med andre kontrollinstanser. Omorganiseringer og pandemien har ført til endrede prioriteringer hos de andre kontrollinstansene. Det har vært behov for å bygge opp samarbeidsrelasjonen med relevante aktører etter pandemien, og det førte til at samarbeidskontroller kom i gang senere enn vanlig. Kontrollene er

gjennomført sammen med Arbeidstilsynet, A-krimsentret, Skattepatruljen og Brann- og redningsetaten. Samarbeidskontrollene med Skattepatruljen og Brann- og redningsetaten er nytt av året.

Etaten har ikke nådd måltallet for antall veiledningsbesøk ved veiledningsteamet, men har foretatt tilsvarende flere forebyggende veiledninger som en del av skjenkekontrollen. Personene i veiledningsteamet har fratrådt sine stillinger under pandemien. Næringsetatens ordinære kontrollører har tilstrekkelig erfaring og kunnskap til å veilede. Etaten har derfor funnet det formålstjenlig å øke antall veiledninger som en del av skjenkekontrollen, og avskaffeveiledningsteamet. Etaten har gjennomført 1700 veiledningssamtaler som del av skjenkekontrollen, som er mer enn måltallet for begge veiledningsmåltallene til sammen. Samtalene har primært funnet sted om ettermiddagen når det er roligere på utestedene.

Næringsetaten har ikke nådd måltallet for antall diskrimineringskontroller. En kombinasjon av valg av kontrollmetode, bemanning, tid og sykdom er årsaken. Etaten har erfart flere uheldige sider med kontrollpraksisen med parvis testing, både etisk, formelt og praktisk. Etaten har derfor brukt tid på å finne et godt alternativ. Det er gjennomført observasjoner av skjenkestedenes håndtering av gjestene ved innslipp, som er mer tidkrevende enn parvis testing. Totalt ble 27 populære steder kontrollert for å avdekke diskriminering i døren. Kontrollobjektene var plukket ut på bakgrunn av tips, størrelse, antatt lengde på køene og plassering i byen. Det ble ikke avdekket noen rapporteringsverdige forhold, utenom ett tilfelle hvor kontrollørene mistenkte kjønnsdiskriminering fordi jenter slapp forbi i køen.

Næringsetaten har gjennomført flere forebyggende veiledninger i søknadsprosessen enn måltallet tilsier. I tillegg har etaten behandlet 5 % mer enn måltallet for søknader om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger innen fristen på 90 dager.

Alkoholpolitisk handlingsplan 2021 – 2024 ble vedtatt høsten 2021. Næringsetaten har brukt året effektivt for å sikre oppfølging og måloppnåelse.

Det er viktig at alkoholpolitikken som vedtas sentralt også er lokalt forankret for å sikre gode demokratiske prosesser. Gjennom 2022 har etaten styrket samarbeidet med bydelene, og tydeliggjort deres sentrale rolle i forvaltningen av regelverket.

Næringsetaten har gjennom årets kontrollvirksomhet hatt særlig oppmerksomhet på veiledning om allmenngjort tarifflønn og diskriminering og trakassering i utelivet. Etaten har besluttet at kontrollørene skal gjennomføre en årlig autorisasjonsprøve. Dette er for å sikre at de til enhver tid har god kunnskap om alkoholloven, gjennomføring av skjenkekontroller og kan gi god veiledning ute på kontroll.

I 2022 har etaten digitalisert Salutt-kurset. Temaene er alkoholloven, prikktildelingssystemet, diskriminering og seksuell trakassering samt rusens virkninger. I alt har 2009 personer meldt seg på de 28 kursene avholdt i 2022. For å imøtekomme behov i utelivet vil det tilbys Salutt-kurs på engelsk i 2023. Kursevalueringene viser at 90 % av respondentene er meget fornøyd eller fornøyd med kursets innhold.

Tilbakemeldingene i den årlige brukerundersøkelsen viser at 97 % er svært tilfredse med servicen på etatens kundetorg. Rundt 90 % fant det de lette etter på internettsidene og syntes det var lett å søke om bevilling. 84 % svarte at saksbehandlingstiden for søknad om skjenkebevilling for arrangementer var i samsvar med informasjonen de fikk, en økning fra 68 % i 2021. 76 % av de som søkte om ordinær bevilling mente at saksbehandlingstiden var i samsvar med informasjonen de fikk, mot 49 % i 2021. Av de som hadde behov for å komme i kontakt med saksbehandler fikk 85 % den hjelpen de trengte, mot 78 % i 2021.

Driftsregnskapet

Næringsetatens driftsregnskap viser et mindreforbruk på 6,7 mill. som i hovedsak skyldes økte gebyrinntekter og vakante stillinger.

Oslo Havn KF (kap. 060)

Oslo Havn KF skal sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift, tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport, samt forvalte havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte. Oslo Havn KF driver forvaltning og myndighetsutøvelse innen havneområdet i medhold av havne- og farvannsloven, samt øvrig gjeldende regelverk.

Nøkkeltall	2018	2019	2020	2021	2022
Godsomsetning totalt (1000 tonn)	6144	6104	5492	5341	5896
Våtbulk	2034	2031	1669	1583	1816
Tørrbulk	1774	1638	1547	1451	1682
Stykkegods	2337	2435	2276	2307	2398
Containere LO/LO (1000 TEU)	238	259	265	291	299
Kjøretøy import/eksport (i 1000 stk)	55	53	48	54	60
Utenrikspassasjerer totalt (i 1000 stk)	2548	2579	644	578	1889
Utenriks bil- og passasjerferger	2361	2345	634	565	1629
Cruise	187	234	1	13	266
Innenrikspassasjerer (i 1000)	4367	4139	2834	2512	3800

Mål 1: Mer transport på sjø

Etter to år preget av Covid-19 er Oslo Havn tilbake i en situasjon som kan sammenlignes med hva den var før Covid-19, både for gods- og passasjertrafikk.

Total godsmengde over Oslo Havn ble 5,9 mill. tonn i 2022, som er en økning på 11,3 % fra 2021. Containervolumet hadde en vekst på 3,9 % og det ble til slutt losset og lastet 299 213 TEU (twenty-foot equivalent).

Cruisesegmentet bidro sterkt til at 2022 ble et godt økonomisk år for Oslo Havn. Antall cruiseanløp økte fra 13 til 266, med totalt 260 000 besøkende til Oslo sentrum. En viktig årsak var at sanksjonene mot Russland førte til at cruiseskip anløp Oslo istedenfor til St. Petersburg og Østersjøen.

Mål 2: Effektiv og veldrevet havn

Samtidig som godsmengden vokser og endrer seg i perioden, har Oslo Havn også fraflyttet, avviklet og tilpasset havnevirksomhet til et mindre areal, slik at arealeffektiviteten er bedret.

Mål 3: Miljøvennlig havn og sjøtransport

Oslo Havn reduserer klimautslipp ved å tilrettelegge for at mer gods kan flyttes fra vei til sjø. Oslo Havn har en miljøpolicy som underbygger byens ambisjon om nullutslipp i 2030. For skip og havn i Oslo er målet å redusere 85 % av totale klimautslipp innen 2030.

Oslo Havns miljøtiltak 2022:

- Oslo Havn igangsatte bygging av hurtigladere til tunge kjøretøy på Grønlia.
- Samarbeidet mellom Oslofjordhavnene fortsetter uten klimasatsstøtte, med mål om å få testet containerskip på like landstrømløsninger.
- Oslofjordhavnene har kartlagt at ombygging av 14 containerskip kan redusere 90% av utslippene på Norges største containerterminal. Det koster godt under en million å bygge om et containerskip for å ta i bruk landstrøm.
- Sementskipene bruker landstrøm, og betongleverandørene bygger lading til elektriske betongbiler for å levere til nullutslippsbyggeplasser i Oslo.
- Oslo Havn startet en Grønt Skipsfartspilot (GSP) om miljøterminal for massehåndtering på Kongshavn. Gjennomføres i 2023.

- Oslo Havn deltar i GSP pilot om å etablere batterielektrisk bulkskip i Oslofjorden for mer massetransport på sjø.
- Landstrøm til cruise og containerskip er planlagt, byggingen starter i 2023. Enova søknad for landstrøm for tankskip er forberedt og sendes i 2023.
- Har hatt nullutslippsutstyr på to byggeplasser i 2022 (Bekkelagsbadet og Skur 38)
- Elektrisk miljøbåt (Pelikan 2) og hybridbåt (Teist) er i full drift.
- Oslo Havn benytter elektrisk lastebil og alle Oslo Havns kjøretøy på sjø og på land er fossilfrie.

Mål 4: Bidra til Oslo som attraktiv by

Fjordbyvedtaket og Fjordbyplanen danner rammen for utviklingen av sjøfronten i Oslo. Gjennom flytting, omstrukturering og effektivisering av havnevirkksomheten legges det til rette for at sentrale havneområder kan by utvikles. Havnestyret har konkludert med at datterselskapet HAV Eiendom AS også skal ha hovedansvaret for å utvikle Filipstad.

Driftsregnskapet

Foretakets netto driftsresultat i 2022 ble etter kommunale regnskapsregler 55,7 mill. bedre enn regulert budsjett. 53 mill. gjelder økt omsetning innenfor lasting og lossing av gods og passasjerer. Regulert budsjett for netto driftsresultat var 116,4 mill. Hele årets netto driftsresultat avsettes til disposisjonsfond.

Årets driftsinntekter ble 448,6 mill.

Årets driftsutgifter summerte seg totalt til 351,8 mill., med et mindreforbruk på vel 1%, som i hovedsak skyldes at planlagte aktiviteter innenfor forvaltning og drift av eiendom har blitt skjøvet til senere år.

Investeringsregnskapet

Det ble investert for 116,6 mill. av et regulert investeringsbudsjett på 255,5 mill. Mindreforbruket på 138,9 mill. skyldes i hovedsak forskjøvet fremdrift, blant annet for prosjektene Egeberg fjellhaller, Kneppeskjær Øst, ladeinfrastruktur for tungtransport, Tankskiputstikkeren og perimetersikring. Det største budsjettavviket gjelder forsinket levering av ny STS-kran med kostnadsramme 101,5 mill, som leveres til Oslo våren 2023.

EIENDOMSFORETAKENE

Oslo kommune har 2 eiendomsforetak som ivaretar kommunens eierrolle for ulike typer bygg. Boligbygg Oslo KF har ansvaret for å anskaffe og forvalte utleieboliger for kommunen. Oslobygg KF forvalter blant annet barnehager, skoler, sykehjem, øvrige omsorgsbygg, brannstasjoner, idrettsanlegg og kulturbygg. Oslobygg har videre ansvaret for utbygging av nye formålsbygg for kommunen. I tillegg har Oslobygg ansvaret for forvaltning av midler til ulike tiltak for universell utforming i kommunen (kap. 185 Forskjellige utbedringstiltak).

Forskjellige utbedringstiltak (kap. 185)

Oslobygg KF forvalter kapittelet som inneholder investeringsmidler til tiltak som forbedrer tilgjengelighet i kommunale eiendommer for orienterings- og bevegelseshemmede. Midler blir tildelt etter søknad til kommunale prosjekter. Tiltakene planlegges og gjennomføres i samarbeid med brukerne og i samsvar med en prioritert arbeidsplan. Det er i 2022 gjennomført kartlegging, tilstandsvurdering, prosjektering og anskaffelser, samt oppfølging og etterarbeid for tidligere bevilgede tiltak.

I 2022 ble 42 prosjekter ferdigstilt og tilskudd utbetalt. Det utgjorde 80,8 mill. av et budsjett på 267,5 mill. Det er utbetalt tilskudd til barnehager, skoler, sykehjem, t-banestasjoner, idrettsbygg og friområder/parker. Investeringene i 2022 gikk hovedsakelig til innvendige heiser, ramper, dørautomatikk, toaletter, uteområder og lekeplasser. Det er bydeler, Ruter, Sporveien, etater og foretak som søker om tilskudd.

Mindreforbruket skyldes at prosjektene løper over flere år og blir utbetalt først ved ferdigstilling. Det er i tillegg gitt tilsagn om tilskudd, men ikke utbetalt, på 236,1 mill. til 104 prosjekter som foreløpig ikke er ferdigstilt.

Oslobygg KF (kap. 063)

Oslobygg sitt vedtektsfestede formål er å eie, forvalte, utvikle og bygge formålsbygg for kommunen slik at de er tilrettelagt for og kan leies ut til effektiv tjenesteproduksjon. Foretaket skal forvalte realverdiene som eiendommene representerer gjennom kostnadseffektivt vedlikehold, drift, forvaltning og utvikling av eiendommene. Foretaket skal være bransjeledende innenfor formålene sine, herunder bærekraft- og miljø, teknologiutvikling og teknisk kvalitet, sambruk og arealeffektivitet.

Oslobygg har ansvar for forvaltning av ca. 2,7 mill. kvadratmeter eiendom, samt for utvikling og bygging av nye formålsbygg. I foretakets portefølje av formålsbygg inngår blant annet barnehager, skoler, sykehjem, øvrige omsorgsbygg, brannstasjoner, idrettsanlegg og kulturbygg. Oslobyggs primære kunder er bydelene og andre kommunale virksomheter i kommunen som leier bygg og anlegg fra foretaket, mens foretakets brukere er alle Oslos innbyggere. Oslobyggs eiendommer er representert i alle nabolag i byen og har betydning for brukerne og naboer til foretakets bygg.

Utfordrende marked

2022 var preget av konsekvensene etter en langvarig pandemi og krig i Europa. Det var utfordrende tider for byggebransjen med ekstraordinær prisvekst på en rekke varer og tjenester, høye energikostnader og usikre leveranser. Det har ført til at usikkerhetsavsetningen har blitt frigitt for flere prosjekter og i enkelte tilfeller også økte kostnadsrammer. Krigen i Ukraina bidrar fortsatt med stor usikkerhet for prisutvikling og tilgjengelighet på kritiske komponenter. Foretaket har derfor fokus på å opprettholde høy produksjon og god kostnadskontroll.

FDV-kostnader 2022, eid bygg. - Regnskap 2022:

Tall i hele tusen kr					
Eiendomstype	Antall kvm	Forvaltning	Drift	Vedlikehold	Sum FDV
Administrasjonslokaler	18 752	214	608	449	1 271
Annet	67 207	205	424	604	1 233
Barnehage	309 638	207	372	318	897
Brannstasjoner	32 341	192	189	40	421
Idrettsanlegg	235 695	226	522	79	827
Kulturbygg	76 598	254	836	92	1 182
Omsorgsbolig	78 075	232	286	258	776
Skolebygg	1 434 083	183	231	147	562
Sykehjem	331 506	200	235	215	650
Gj.snitt FDV pr kvm	2 583 894	197	302	185	683

Tabellen ovenfor viser foretakets kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold pr kvm innenfor ulike formålsbygg i 2022. Gjennomsnittlig FDV-kostnad pr. kvm i hele Oslobyggs eiendomsportefølje er kr. 683 pr. kvm. De viktigste prinsippene og forutsetningene for beregningen er nevnt nedenfor:

Gjennomsnittlig FDV pr kvm er økt med 13 % fra 2021. Økningen er først og fremst knyttet til økte kostnader innen drift (D) og skyldes i hovedsak prisstigning, herunder en kraftig økning i energipriser. De økte driftskostnadene knyttet til kulturbygg-porteføljen, skyldes at de store og komplekse kulturbyggene nytt Munchmuseum og Deichman Bjørvika er satt i drift og skal stabiliseres.

Kostnader til innleide bygg og erstatningslokaler/paviljonger er utelatt fra beregningen. Kostnader til prosjekter som viderefaktureres til andre aktører i Oslo kommune er også utelatt fra beregningen.

Aktiviteter knyttet til drift og vedlikehold som er finansiert med andre inntekter enn husleieinntektene, eksempelvis gjennom statlig tilskudd til vedlikehold i forbindelse med koronapandemien, samt prosjekt for flykninger (34,4 mill.), er inkludert i beregningen for å vise foretakets totale innsats i drift og vedlikehold.

Det gjøres oppmerksom på at FDV kostnadene for 2021 ikke fullt ut er sammenlignbar med 2022 ettersom det var ulik praksis for regnskapsføring før sammenslåingen i 2021.

Eiendomsporteføljen

Oslobyggs eiendomsportefølje besto pr. 31.12.2022 av 849 større og mindre anlegg med et totalareal på ca. 2,7 mill. kvm. Dette gjør foretaket til et av landets største forvaltningsmiljøer innen formålsbygg. Porteføljen består av ca. 1 900 bygg, og foretaket forvalter i overkant av 1 400 leiekontrakter. Endringen i eiendomsporteføljen utgjør en økning på 43 581 kvm fra 2021 til 2022.

Nedenfor følger oversikter over Oslobygg sin eiendomsmasse, fordelt på eiendomstype, antall anlegg og arealer i eide og leide bygninger.

(Tall i m²)

Eiendomstype	Antall anlegg	BTA eid	BTA leid	BTA totalt
Administrasjonslokaler	5	18 752	13 162	31 914
Annet	67	67 207	10 021	77 228
Barnehage	399	309 638	17 639	327 277
Brannstasjon	11	32 341		32 341
Idrettsanlegg	80	235 695	2 314	238 009
Kulturbygg	16	76 598	45	76 643
Omsorgsbolig	45	78 075		78 075
Skole	176	1 434 083	59 889	1 493 972
Sykehjem	50	331 506		331 506
Totalsum	849	2 583 894	103 070	2 686 964

Nøkkeltall for tjenesteproduksjon

Mål 4: Oslo kommune skal bygge, forvalte og drifte kommunale bygg, slik at de er godt egnet til formålet og for brukerne

Resultatindikator	Resultat 2020			Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
	KID	OBY	UBF			
Sluttkostnad delt på samlet styringsramme for samlet portefølje av ferdigstilte bygg ¹⁾	1,00	0,95	0,97	1,01	≤ 1	0,971
Andel prosjekter ferdigstilt innen avtalt tid ²⁾	82 %	50 %	33 %	50 %	100 %	63 %
Andel nye bygg som tilfredsstiller passivhusstandard	100 %			100 %	100 %	100 %
Andel ledighet	0 %	1,70 %	0,93 %	*	1,50 %	4,70 %
Antall fossilfrie byggeplasser/totalt antall byggeplasser, jf. Klimabudsjettet ³⁾	100 %	90 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel nullutslippskjøretøy og kjøretøy på biodrivstoff under 3500 kg, jf. Klimabudsjettet ⁴⁾	100 %	100 %	89 %	91 %	100 %	98,8 %
Andel nullutslippskjøretøy og kjøretøy på biodrivstoff over 3500 kg, jf. Klimabudsjettet ⁴⁾	Ingen kjøretøy			100 %	100 %	Ingen kjøretøy

* KID=0%, OBY=3,2%, UBF=4% (2,47% ekskl. Sogn erstatningslokaler)

1) Samlet sluttkostnad for prosjektene skal ikke overstige samlet styringsramme for porteføljen, det vil si at samlet sluttkostnad delt på samlet styringsramme er <1 for porteføljen. Prognose for sluttkostnad benyttes dersom sluttrapport ikke er ferdig utarbeidet. Resultatindikatoren gjelder overleverte prosjekter siste tre år. Oslobygg har lagt til grunn at styringsramme = vedtatt P50, og at resultatindikatoren gjelder overleverte prosjekter i 2020 og 2021, samt prosjekter som planlegges overlevert i 2022.

2) Det er ikke lagt føringer for beregningen av resultatindikatoren. Oslobygg har tatt utgangspunkt i fremdriftsforutsetninger i gjeldende budsjettvedtak og prosjekter som er planlagt ferdigstilt i 2022.

Prosjektporteføljen

Resultatindikatoren «sluttkostnad delt på samlet styringsramme for samlet portefølje av ferdigstilte bygg» gjelder overleverte prosjekter de 3 siste årene, altså årene 2020, 2021 og 2022. Samlet ble resultatet på 0,97, noe som innebærer at prosjektporteføljen samlet sett ble levert rett under samlet styringsramme (P50). Verdien på samlet styringsramme er 13,42 mrd., mens forventet sluttkostnad er 13,03 mrd.

Resultatindikatoren «andel prosjekter ferdigstilt innen avtalt tid» gjelder prosjekter planlagt ferdigstilt i 2022. Resultatet ble 63 %. Det ble ferdigstilt 8 store og mindre investeringsprosjekter i 2022, hvorav 3 av disse var forsinket. Prosjektene Nøkle vann skole, Tokerud Flerbrukshall, Jordal ungdomshall, bygg ved Ullern kunstisbane og Østensjøveien 56 ble levert som avtalt, mens prosjektene Bakås skole, Korsvoll flerbrukshall og Manglerud bad ble levert noe forsinket.

Andel ledighet

Oslobygg har i 2022 kartlagt alt ledig areal i eiendomsporteføljen. De tre tidligere foretakene opererte med til dels ulik definisjon på hva som regnes som ledig areal. Det medførte at det samlede areal ledighet fremstod som økt fra 1,5 % ved opprettelsen av Oslobygg til 5,5 % etter kvalitetssikring våren 2022. Andel ledighet har imidlertid gått ned gjennom året og var ved utgangen av 2022 på 4,7 %. Av denne andelen ledig eiendomsmasse utgjør Veterinærhøyskolen og istandsatte lokaler for å huse flyktninger ca. 1/3. Foretaket har i løpet av året kategorisert ledighetsporteføljen i bygg som egner seg for utleie, bygg som må rehabiliteres, bygg som bør rives og bygg som kommunen selv ikke har behov for.

Eiendomsportefølje	Andel ledighet av total portefølje
Skole	1,40 %
Barnehage	0,80 %
Kultur- og beredskapsbygg	1,20 %
Idrettsbygg	0 %
Helse- og omsorgsbygg	1,30 %
Totalt	4,70 %

Andel ledighet per portefølje

For å redusere andel ledighet har Oslobygg i 2022 etablert et eget prosjekt for oppfølging av ledige arealer. I prosjektet deltar ulike divisjoner som har arbeidet med å kartlegge status og tilstand på alle de ledige byggene. Videre har prosjektet kommet med en anbefaling om hvilke bygg som bør selges, rives, rehabiliteres eller leies ut midlertidig.

Driftsregnskapet

Foretakets netto driftsresultat i 2022 etter kommunale regnskapsregler ble 201,1 mill. bedre enn regulert budsjett, etter at det ble overført 1,387 mrd. i konsernbidrag til bykassen. Regnskapet for netto driftsresultatet er negativt med 82,8 mill. og regulert budsjett for netto driftsresultat er negativt med 283,9 mill.

Regnskapet viser et negativt avvik for driftsutgifter på 95,4 mill., hvorav avskrivningene utgjør -157,6 mill. Korrigert for avsetningene viser driftsutgiftene et positivt regnskapsavvik på 62,2 mill. Hovedårsaken til regnskapsavviket er i stor grad besparelser knyttet til lønn og sosiale utgifter, samt avvik mellom budsjettet og faktisk pensjonskostnad. Den største årsaken til avviket når det gjelder lønn, skyldes at planlagte nyansettelser har tatt lengre tid enn planlagt for. Videre er det også et betydelig regnskapsavvik knyttet til pensjonskostnader, hvor faktiske utgifter er 35 mill. lavere enn budsjetterte utgifter. Oslobygg benytter generell sats oppgitt i Sak1 for budsjettering av pensjonskostnader. Denne tar ikke hensyn til eksempelvis alderssammensetning av ansatte og endelig pensjonskostnad avviker derfor fra budsjetterte kostnad.

Finanspostene hadde et merforbruk på 34 mill. som skyldes ekstraordinær nedbetaling av lån for å dekke minste tiltatte låneavdrag.

Investeringsregnskapet

Foretaket investerte totalt for 6,1 mrd. mot en tilgjengelig ramme for året på 9,2 mrd. Avviket på om lag 3,1 mrd. skyldes:

- 2,2 mrd. - periodiseringsavvik hvor utgiftene påløper senere enn forutsatt i budsjettet uten at ferdigstillestidspunktet forskyves.
- 0,6 mrd. - mindreforbruk som følge av at prosjektet er blitt realisert under budsjett.
- 0,3 mrd. - reelle forsinkelser, prosjekter forventes ferdigstilt senere enn forutsatt i fremdriftsplanen.
- 0,04 mrd. - spesielle avsetninger hvor tidspunkt for utbetalinger er uforutsigbart (ref. avsetninger til eiendomskjøp).

Mindreforbruket fordeler seg i hovedsak på

- skoleanlegg (511 mill.)
- sykehjem (584 mill.)
- barnehager (577 mill.)
- Nytt Munchmuseum (347 mill.)
- rehabilitering og nybygg av idrettsanlegg (587 mill.)
- nytt Tøyenbad (141 mill.)
- brannstasjoner (47 mill.)
- omsorgsbygg (53 mill.)
- prosjekter i egenregi (160 mill.)
- klimatiltak (29 mill.)

Usikkerhetsavsetningen er utløst på til sammen 403,5 mill. og gjelder følgende prosjekter: Dronning Ingrids hage, Manglerud bad og aktivitetshus, Valle Hovin isbane, Dælenenga flerbrukshall, nytt Tøyenbad med flerbrukshall og Lambertseter sykehjem.

I 2022 har foretaket overført 373,5 mill. fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet, hvorav 118,5 mill. er vedtatt av bystyret. I tillegg har foretaket betalt 327 mill. i ekstra låneavdrag.

Finansieringsbehovet knyttet til investeringer i 2022 på 3,8 mrd. står per 31.12.2022 som udekket. Beløpet vil i tråd med kommunale regnskapsregler bli finansiert ved opptak av langsiktig gjeld i 2023. Udekket fra 2021 på 4,3 mrd. er finansiert ved opptak av lån i Lånefondet per 31.12.2022.

Større pågående investeringsprosjekter

Tabellen under viser alle investeringsprosjekter i Oslobygg med et regulert årsbudsjett i 2022 over 100 mill. Nedenfor følger en kort omtale av prosjektene.

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Bruk av avsetning 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik
12080129	Sentrum brannstasjon	-47 048	100 000	198 978	147 048	51 930
11980001	Ny Storbylegevakt	177 112	989 400	1 166 512	925 330	241 182
11555100	Manglerud bad	28 916	125 000	242 416	181 887	60 529
11681013	Korsvoll flerbrukshall	29 054	74 370	140 351	94 706	45 645
11681015	Majorstuen flerbrukshall	-8 969	108 534	128 065	65 898	62 167
11681016	Valle Hovin Stadion	42 823	261 700	244 623	205 109	39 514
11681017	Dælenenga flerbrukshall	12 283	244 400	142 483	68 048	74 435
11681018	Mortensrud landhockey/kunstsbane	20 211	74 315	123 251	9 512	113 739
11681014	Nytt Tøyenbad	39 796	622 547	758 043	617 188	140 855

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Bruk av avsetning 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik
10652001	Hovseter skole - utvidelse	38 000	210 000	211 000	181 627	29 373
11952020	Bakås skole - tilbygg og rehabilitering	-6 774	109 300	102 606	38 555	64 051
11952030	Voldsløkka skole	-41 295	227 000	241 605	284 710	-43 105
12052010	Refstad skole - rivning og nybygg	127 788	217 000	216 788	234 031	-17 243
12052020	Bentsebrua skole (Treschowsgate 16) - nybygg	28 125	250 000	130 125	197 503	-67 378
11651040	Hartvig Nissen	-2 527	230 000	158 473	174 453	-15 980
11680048	Tåsenhjemmet	49 637	361 100	251 737	266 216	-14 479
11780001	Dronning Ingrid's hage - nybygg	89 273	237 800	224 273	165 417	58 856
11780063	Lambertseter sykehjem	84 593	193 000	284 093	222 889	61 204
11780064	Majorstuhjemmet	9 450	397 800	407 250	354 201	53 049
11880101	Furuset Hageby	69 460	281 200	350 660	353 918	-3 258
Totalt		739 908	5 314 466	5 723 332	4 788 246	935 086

Ny storbylegevakt

Det bygges ny storbylegevakt ved Aker sykehus. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 3,1 mrd. og styringsramme (P50) på 2,9 mrd. I 2022 har det vært stor produksjon og testing mtp. ferdigstillelse og overlevering i 2023. Prosjektet forventes å bli levert til avtalt tid og innenfor vedtatt styringsramme.

Manglerud bad

Manglerud bad og aktivitetshus åpnet september 2022. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 727,5 mill. og styringsramme (P50) på 722,5 mill. Kostnads- og styringsramme inkluderer en økning i 2022 på 1,0 mill. i kompensasjon for merkostnader relatert til korona. Prosjektet forventes avsluttet innenfor siste vedtatte styringsramme.

Korsvoll flerbrukshall

Ny flerbrukshall på Korsvoll med forsamlingslokale og barnehage ble ferdigstilt høsten 2022. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 304,0 mill. og styringsramme (P50) på 265,3 mill. Basert på sluttprognosen er prosjektet innenfor vedtatt styringsramme.

Majorstuen flerbrukshall

Majorstuen flerbrukshall er en ny, nedgravd flerbrukshall mellom Frogner stadion og tennisbane, vegg-i-vegg og med felles inngang med Sonja Henie ishall. Hallen skal benyttes av Majorstuen skole på dagtid og av idrettsforeninger på kveldstid. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 291,0 mill. og styringsramme (P50) på 259,0 mill. Hallen åpnet 30.01.2023.

Valle Hovin stadion

Det etableres ny isflate på Valle Hovin stadion, som erstatter den gamle isflaten fra 1967. I tillegg klargjøres det for eventuell fremtidig ishall. Isflaten er på cirka 10 690 kvm og består av 400 meter-bane for hurtigløp på skøyter, samt en bandybane. I tilknytning til aktivitetsflaten er det lagt opp til en tribune med plass til 1 500 tilskuere. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 465,3 mill. og styringsramme (P50) på 415,3 mill. Deler av usikkerhetsavsetningen ble i 2022 frigitt med en sum på 37,5 mill. Gjeldende investeringsramme inklusive frigitt usikkerhetsavsetning er på 452,8 mill. Byggingen startet opp i 2021. Prosjektet forventes ferdigstilt i årsskiftet 2023/2024.

Dælenenga flerbrukshall

Det bygges ny flerbrukshall på Dælenenga idrettsplass. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 456 mill. og styringsramme (P50) på 386 mill. Deler av usikkerhetsavsetningen ble frigitt i 2022 med 70 mill. Gjeldende investeringsramme inklusive frigitt usikkerhetsavsetning er på 456 mill. Byggingen av

hallen startet opp i 2021 og forventes ferdigstilt i 2025.

Mortensrud Landhockey

Prosjektet er en del av Mortensrud idrettspark. Delprosjektet inkluderer ny landhockeybane, driftsbygg og aktivitetssone. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 138,7 mill. og styringsramme (P50) på 128,4 mill. Grunnet konkurs hos entreprenør, ble oppstart av byggearbeidene forsinket. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2024.

Nytt Tøyenbad med flerbrukshall

Det nye Tøyenbadet vil bli et av landets største badeanlegg med gode fasiliteter til flere brukergrupper. I tillegg til både innendørs- og utendørs badeanlegg inneholder anlegget også en flerbrukshall. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 2,23 mrd. og styringsramme (P50) på 2,06 mrd. Usikkerhetsavsetningen ble frigitt i 2022. Nåværende investeringsramme (styringsramme inkl. frigitt usikkerhetsavsetning) er 2,23 mrd. I 2022 har det i hovedsak pågått betongarbeider, grunnarbeider utebad og stålarbeider. De tekniske entreprenørene hadde oppstart høsten 2022. Prosjektet har forventet ferdigstilling i 2024.

Hovseter skole

Hovseter skole totalrehabiliteres og utvides med ett tilbygg. Skolen utvides fra 6 til 8 paralleller. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 706 mill. og styringsramme (P50) på 606 mill. Byggefaseen startet januar 2022 og overlevering er ventet innen skolestart 2024. Klubbhuset skal rives og alle utomhustiltak er planlagt ferdigstilt våren 2025.

Bakås skole

Skolen ble utvidet fra med en parallell fra B1 til B2, og innebar rehabilitering av eksisterende bygningsmasse, oppføring av et tilbygg, samt rivning og sanering av et eksisterende paviljongbygg. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 345 mill. og styringsramme (P50) på 305 mill. Prosjektet ble ferdigstilt til skolestart 2022.

Voldsløkka skole

Voldsløkka skole skal bli en ny ungdomsskole som i tillegg til skole vil huse en kulturstasjon og en kultursal. Prosjektet omfatter rivning av eksisterende kontorbebyggelse, oppføring av nybygg og totalrehabilitering av verneverdig bygg på tomten (Heidenreich-bygget) samt landskapsarbeider. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 884,0 mill. og styringsramme (P50) på 822,0 mill. Kostnads- og styringsramme inkluderer en økning i 2022 på 0,9 mill. i kompensasjon for merkostnader relatert til korona. Prosjektet forventes ferdigstilt til skolestart 2023.

Refstad skole

Gamle Refstad skole er revet og det oppføres en ny skole over to etasjer på samme tomt. Vegetasjonen på tomten skal bevares og skolen legges inn i terrenget og blir den første skolen i Oslo med skolegård på taket. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 820 mill. og styringsramme (P50) på 716 mill. Prosjektet forventes ferdigstilt til skolestart i 2024.

Bentsebrua skole

Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 698 mill. og styringsramme (P50) på 651 mill. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2024.

Hartvig Nissens skole

Eksisterende skole skal rehabiliteres og utvides. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 1,1 mrd. og styringsramme (P50) på 954 mill. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2025.

Sentrum brannstasjon

Sentrum brannstasjon er oppføring av en ny brannstasjon i Bjørvika som skal ta over brannberedskapen i Oslo sentrum når Hovedbrannstasjonen på Hammersborg legges ned sommeren 2023. Prosjektet har en

opprinnelig vedtatt kostnadsramme (P85) på 314 mill. og styringsramme (P50) på 273 mill. Det er i løpet av 2022 bevilget 61 mill. til tomtekjøp. Ny kostnadsramme (P85) inkludert tomtekjøp er 375 mill. og styringsrammen (P50) er 334 mill. I 2022 har det pågått arbeider med bygging av yttervegger, innvendige bygningsmessige- og tekniske arbeider, utvendig teknisk infrastruktur, oppstart av utomhusarbeider og idriftsettelse av tekniske anlegg. Prosjektet forventes levert ferdigstilt i 2023.

Tåsenhjemmet

Det gamle sykehjemmet på Tåsen er revet og nytt sykehjem oppføres på samme tomt. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 921 mill. og styringsramme (P50) på 837 mill. I 2022 har det pågått grunn- og fundamenteringsarbeider, energibrønner, betongarbeider, arbeider med bærende konstruksjoner av massivtre, takteking, samt oppstart innvendige arbeider og tekniske føringer. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2024.

Dronning Ingrid's hage

Lille Tøyen sykehjem fra 1986/87 er revet og et nytt sykehjem oppføres på samme tomt i landsbyform. Sykehjemmet bygges med solceller på taket. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 988 mill. og styringsramme (P50) på 896 mill. Det ble i løpet av 2022 frigitt en usikkeravsetning på 70 mill. Gjeldende investeringsramme inkludert frigivelse av usikkerhetsavsetning er på 966 mill. I 2022 har det pågått arbeider med ferdigstilling av prosjektet, ferdigstilling av utomhusanlegg og uttesting av tekniske anlegg. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2023.

Lambertseter sykehjem

Det gamle sykehjemmet på Lambertseter er revet og et nytt sykehjem oppføres på samme tomt. Det nye sykehjemmet bygges som plussus. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 842 mill. og styringsramme (P50) på 815 mill. Det ble i løpet av 2022 frigitt en usikkerhetsavsetning på 27 mill. I tillegg er styringsrammen økt med 4,5 mill. som følge av merkostnader tilknyttet pandemien. Gjeldende investeringsramme inkludert frigitt usikkerhetsavsetning er på 846,5 mill., mens gjeldende styringsramme (P50) er på 819,5 mill. I 2022 har prosjektet ferdigstilt og overlevert vei og fortau med teknisk infrastruktur til Bymiljøetaten. I tillegg har det pågått innvendige og tekniske kompletteringsarbeider. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2023.

Majorstuhjemmene

Det gamle sykehjemmet er revet og nytt sykehjem er under bygging. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 1,2 mrd. og styringsramme (P50) på 1,0 mrd. I 2022 har det pågått grunn- og fundamenteringsarbeider, samt montering av råbygg. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2024.

Furuset Hageby

Furuset Hageby blir sammen med Dronning Ingrid's hage det andre sykehjemmet i Oslo utformet som en landsby for personer med kognitiv svikt/demens. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme (P85) på 872 mill. og styringsramme (P50) på 825 mill. I 2022 har det pågått arbeider med ferdigstilling av prosjektet, ferdigstilling av utomhusanlegg og uttesting av tekniske anlegg. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2023.

Boligbygg Oslo KF (kap. 055)

Foretaket skal være et sosialt virkemiddel for å fremskaffe boliger til de målgrupper kommunen til enhver tid ønsker å tilgodese med boliger. Foretaket skal, som beskrevet i tildelingsbrevet, på en kostnadseffektiv og verdibevarende måte eie og forvalte boliger på vegne av Oslo kommune. Foretaket skal ivareta bygningsmassen gjennom forsvarlig drift, forebyggende vedlikehold, kontinuerlig utvikling og god forvaltning.

Per 31.12.2022 forvaltet foretaket 11 603 boliger, inkludert 121 Ungbo-boliger og 15 presteboliger. I tillegg ivaretar foretaket kommunens eierskap og forvaltningsansvar for parkeringsplasser og enkelte næringslokaler tilknyttet boligmassen.

Resultatene for 2022 viser at Boligbygg leverer godt på målene om å fremskaffe flere kommunale boliger og å redusere vedlikeholdsettersteppet gjennom rehabilitering. Det har vært høy aktivitet for planlagte vedlikeholdstiltak og løpende vedlikehold. Markedssituasjonen er utfordrende og forsinkelser har oppstått som følge av at rammeavtalepartnerne har ressursproblemer.

2022 var preget av høy fremskaffelsesaktivitet særlig i første halvår. I andre halvår ble det klart at Husbanktilskuddet som var forutsatt i Boligbyggs budsjett bortfalt. Bortfallet av tilskudd ble kompensert i budsjettjusteringssaken vedtatt av bystyret i desember. Det ble inngått avtaler om kjøp av 134 boliger i løpet av året. Totalt ble det overtatt 97 boliger og solgt 4 uegnede boliger. Alle kjøp og salg er gjort til markedsmessige vilkår.

Som følge av flyktningssituasjonen stanset Boligbygg salg av boliger som kunne vurderes for midlertidig og/eller alternativ bruk tidlig i 2022. Dette skjedde på et tidspunkt hvor omfang og behov for flyktningeboliger var ukjent. Boligbyggs vedtatte budsjett for salg av boliger tilsvarer et salgsmål på ca. 50 boliger, et måltall som det ikke har vært realistisk eller mulig å oppnå. Manglende salgsinntekter har redusert kjøpsaktivitetene i andre halvår noe da salgsinntekter er forutsatt å finansiere kjøpsbudsjettet. Situasjonen rundt boliger til flyktninger ble mer avklart mot slutten av 2022, og Boligbygg intensiverte derfor arbeidet med å avklare og klargjøre salgsobjekter opp mot årsskiftet som ventes å gi resultater i 2023.

For regnskapsåret 2022 har foretaket, til tross for store kostnadsøkninger knyttet til energi, samt prisøkninger innen en rekke innsatsfaktorer knyttet til bygg og anlegg, kunnet opprettholde et forsvarlig nivå innen drift og vedlikehold av eiendomsmassen. En av forklaringene til dette er at årets driftsbudsjett ble styrket med 125 mill. som følge av et mindreforbruk i 2021 knyttet til pandemien. Foretaket ble også gjennom året kompensert for økte kostnader til energi på 44 mill.

Arbeidet med brannforebyggende tiltak og bedret brannsikkerhet er videreført som et høyt prioritert område. I 2022 ble det brukt om lag 54 mill. på målrettede brannsikkerhetstiltak, branndeteksjon og sprinkling i eiendomsmassen. Det har vært 3 dødsbranner i Boligbygg i 2022. To av brannene var i boliger med tilrettelagte tjenester. Begge eiendommene var detektert og sprinklet.

Usikkerhet knyttet til rettsforståelsen vedrørende mva. for boliger

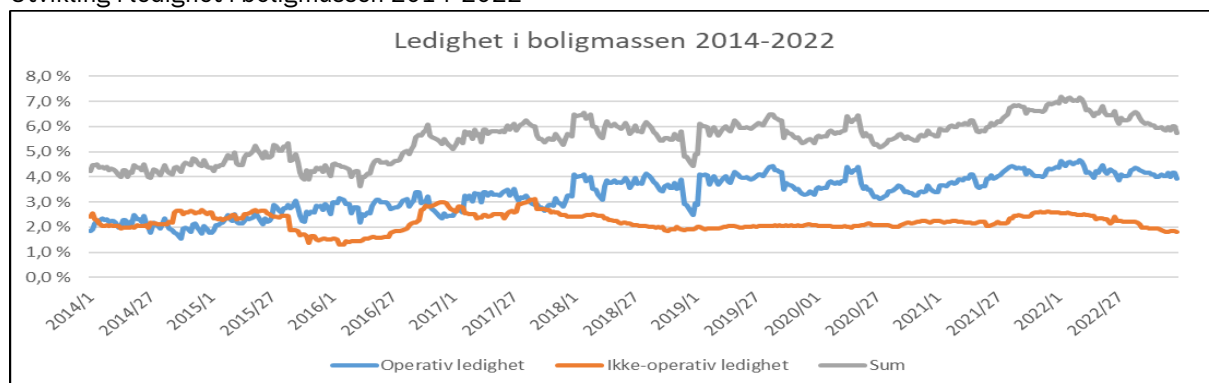
Oslo kommune ved Boligbygg Oslo KF krever merverdiavgiftskompensasjon for utgifter til boliger for helse- og sosiale formål i tråd med kommunens rettslige oppfatning. I 2022 har foretaket krevd til sammen 150,1 mill. i kompensasjon; 109,7 mill. i driftsregnskapet og 40,4 mill. i investeringsregnskapet

Nøkkeltall for kap. 055 Boligbygg Oslo KF	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Forvaltning, drift og vedlikehold pr kvm. (kr)	815	908	921	1 054	1 120
Antall forvaltningsenheter	12 849	13 253	13 681	13 844	13 991
- herav boliger	11 060	11 231	11 355	11 407	11 603
- herav næringslokaler/parkeringsplasser	1 632	1 869	2 180	2 301	2 388
- herav presteboliger	34	29	23	15	15
- herav Ungbo	123	124	123	121	121

Utvikling i ledighet inklusive ulike årsaksfaktorer:

Kostnader til prosjekter som viderefaktureres til andre aktører i Oslo kommune er utelatt fra beregningen.

Utvikling i ledighet i boligmassen 2014-2022

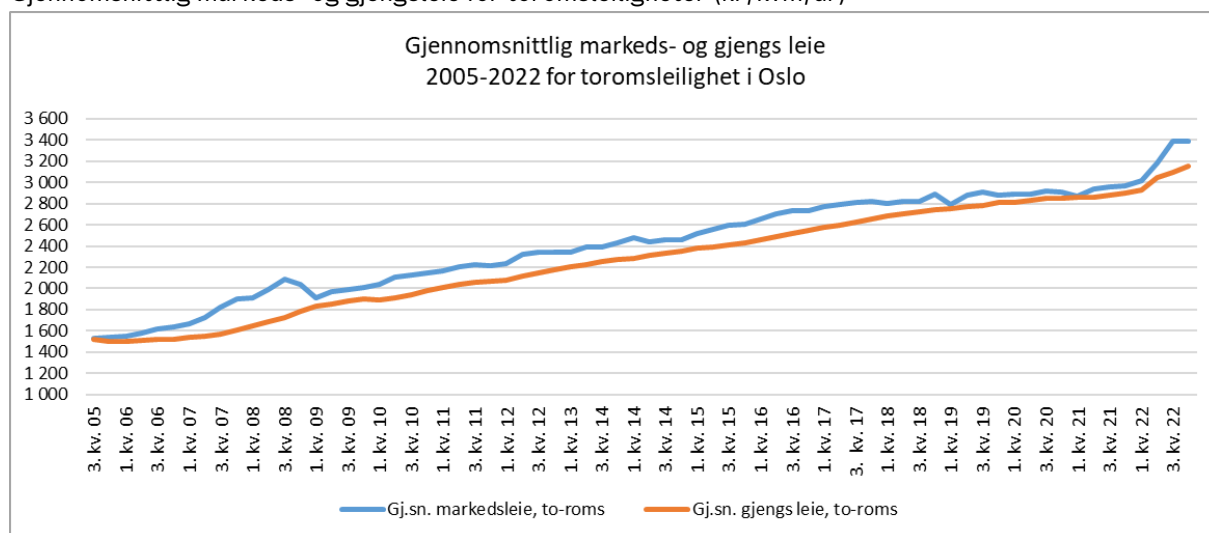

Ledighet og utnyttelse av boligporteføljen

Ledigheten består av operativ ledighet og ikke-operativ ledighet. Gjennomsnittlig ikke operativ ledighet skyldes rehabiliterings-, utviklings- og salgs-caser. Utleiegraden beskriver andelen boliger som til enhver tid er utleid, og har sin motsats i ledighetsprosenten. Den samlede gjennomsnittlige ledigheten for boliger har i 2022 vært 6,5 %, som er 0,2 prosentpoeng høyere enn i 2021. Ledighet som bydelen betaler tomgangsleie for, er ikke med i ledighets-tallet.

Gjennom året har den operative ledigheten stort sett svingt mellom 4,0 % og 4,5 %. Med operativ ledighet menes her ledighet som skyldes at boligene er ledige en periode mellom beboerskifter. Svingningene innenfor dette skyldes i hovedsak tilfeldige variasjoner med hensyn til tidspunkter for utflytting, og de må anses som normale. Foretaket gikk inn i året med en underliggende operativ ledighet rundt 4,5 %. Siden da har ledigheten vist en svakt synkende tendens, slik at den ved utgangen av året ligger rundt 4,1 %. Forbedringen gjennom året kan forklares med at istandsettelsestiden ved beboerskifter har gått ned. Dette har i stor grad sammenheng med at leverandørmarkedet har fått bukt med en del av kapasitetsproblemene som gjorde seg gjeldende under pandemien – pga. smittevernsrestriksjoner og karantene/sykefravær. Boligbygg har som mål at den operative ledigheten skal holdes under 4,0 %.

Gjennomsnittlig markeds- og gjengsleie for toromsleiligheter (kr/kvm/år)

Boligbygg fremskaffer statistikk for markedsleie og gjengsleie hvert kvartal. Figuren ovenfor viser utviklingen gjennom de seneste årene for en gjennomsnittlig toromsleilighet. Ifølge statistikken for 4. kvartal 2022 var gjennomsnittlig gjengsleie 3 156 kr/kvm, mens gjennomsnittlig markedsleie var 3 387 kr/kvm. Gjengsleie lå dermed 6,8 % lavere enn markedsleien. Det seneste året (4. kvartal 2021 – 4.

kvartal 2022) har markedsleien økt med 14,2 % mens gjengs leie har økt med 8,7 %. Til sammenlikning har den gjennomsnittlige KPI-utviklingen det seneste år vært 5,9 %.

Boligbyggs fakturerbare leieinntekter utgjorde i 2022 1 607 mill. Dette innebærer at de fakturerbare leieinntektene har økt med 77 mill., en økning på 5,0 % fra 2021. Av dette er ca. 4,2 % prisvekst og ca. 0,8 % volumeffekt. I tillegg kommer et leieinntektsbortfall på ca. 64 mill. som ble kompensert gjennom redusert overføringskrav. Dels dreier dette seg om effekten av en «fryssituasjon» hva gjelder leiereguleringer. Dels gjelder det innføringen av en særskilt subsidiert leieprissats for samlokaliserte boliger med baser, og at BBY har tatt over forvaltningen av et større antall slike boliger fra bydelene.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Operasjonell ledighet i % (2)	3,6	4,0	4,0	4,3
Andel fossilfrie byggeplasser/totalt antall byggeplasser (3)	100 %	n/a	100 %	n/a
Andel nullutslipps tjenestebiler under 3500 kg.	95 %	95 %	100 %	95 %
Andel nullutslipps kjøretøy på biodrivstoff over 3500 kg.	-	n/a	100 %	n/a

Driftsregnskapet

Foretakets netto driftsresultat i 2022 etter kommunale regnskapsregler ble 46,1 mill. bedre enn regulert budsjett, etter at det ble overført 336,5 mill. i konsernbidrag til bykassen. Regnskapet for netto driftsresultatet er negativt med 54,9 mill. og regulert budsjett for netto driftsresultat var negativt med 100,95 mill. Driftsresultatet ble dekket ved bruk av fond.

Investeringsregnskapet

Foretaket har i 2022 investert for 1 097,1 mill. av et justert budsjett på 1 570,1 mill. Avviket på 473 mill. er relatert til ubrukte kjøpsmidler med 366 mill. Flyktningssituasjonen medførte at foretaket ikke klarte å oppnå salgsmålene for året. Salgsinntekter er en viktig finansieringskilde for Boligbygg, og en svekkelse resulterte i at foretaket måtte redusere kjøpsaktivitetene. Videre er det periodiseringsavvik (70 mill.) og reelle netto besparelser på rehabiliterings-/utviklingsprosjekter (11,2 mill.). Periodiseringsavvik på brannsikring av kommunale gårder (25,4 mill.).

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for næring og eierskap

Tall i mill.kr.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
Oslo Havn KF-overføring, kap. 170	0,0	0,0	14,1	14,1	0,0	0,0
Boligbygg Oslo KF-overføring, kap. 172	21,6	22,0	157,7	157,7	0,0	0,0
Oslobygg KF-overføring, kap. 179	67,5	0,0	135,0	118,6	16,4	16,4
Næringsutvikling, kap. 455	-185,4	73,0	270,3	249,8	20,5	2,0
Overføring av statlige næringsrettede midler, kap. 456	3,7	0,0	42,2	-0,7	43,0	0,0
Næringsetaten, kap. 459	148,6	32,4	32,1	25,4	6,7	6,7
Sum sektor	56,0	127,4	651,4	564,9	86,5	25,1

*Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler

Netto driftsutgifter kommunale foretak

Tall i mill.kr.

Kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
KOMMUNALE FORETAK					
Netto driftsresultat					
Boligbygg Oslo KF, kap. 055	33,8	0,0	101,0	54,9	46,1
Oslo Havn KF, kap. 060	-104,6	-116,4	-116,4	-172,1	55,7
Oslobygg KF, kap. 063	-562,4	-100,0	283,9	82,8	201,1
Sum netto driftsresultat	-633,3	-216,4	268,5	-34,4	302,9

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for næring og eierskap

Tall i mill.kr.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
Oslo Havn KF-overføring, kap. 170	0,0	0,0	0	14,3	14,3
Boligbygg Oslo KF-overføring, kap. 172	91,7	21,6	22,0	157,7	157,7
Undervisningsbygg Oslo KF-overføring, kap. 173	74,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsorgsbygg Oslo KF - overføring, kap. 175	46,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur- og idrettsbygg Oslo KF - overføring, kap. 178	95,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Oslobygg KF-overføring, kap. 179	10,0	92,7	0,0	167,1	150,7
Næringsutvikling, kap. 455	85,7	353,1	73,0	270,3	313,4
Overføring av statlige næringsrettede midler, kap. 456	61,7	63,4	41,4	83,6	48,7
Næringssetaten, kap. 459	73,4	317,4	61,5	61,2	64,7
Sum sektor	539,4	848,2	197,8	754,1	749,5

Brutto driftsutgifter kommunale foretak

Tall i mill.kr.

Kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
KOMMUNALE FORETAK					
Undervisningsbygg Oslo KF, kap. 053	3 054,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Boligbygg Oslo KF, kap. 055	1 760,5	1 936,2	1 912,7	2 043,9	2 082,5
Omsorgsbygg Oslo KF, kap. 059	1 686,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Oslo Havn KF, kap. 060	286,5	305,2	232,5	338,9	351,9
Kultur- og idrettsbygg Oslo KF, kap. 062	541,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Oslobygg KF, kap. 063	9,0	5 547,7	5 511,5	6 087,1	6 182,5
Sum foretak	7 339,0	7 789,1	7 656,7	8 469,8	8 616,9

Brutto investeringer i anleggsmidler i virksomheter under Byrådsavdeling for næring og eierskap

Tall i mill.kr.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Oslo Havn KF - overføring, kap. 170	2,0	0,0	4,5	4,5	0,0
Boligbygg Oslo KF - overføring, kap. 172	131,7	151,6	403,6	274,5	129,1
Oslobygg KF - overføring, kap. 179	0,0	57,5	575,5	332,9	242,6
Usikkerhetsavsetning invest., kap. 180	0,0	200,0	484,4	0,0	484,4
Forskjellige utbedringstiltak, kap. 185	84,2	92,6	267,5	80,8	186,6
Næringsetaten, kap. 459	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Sum sektor	217,9	501,7	1 735,6	692,7	1 042,8

Brutto investeringer i anleggsmidler i kommunale foretak

Tall i mill.kr.

Kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
KOMMUNALE FORETAK					
Boligbygg Oslo KF, kap. 055	1 113,0	1 102,3	1 570,1	1 097,1	473,0
Oslo Havn KF, kap. 060	366,8	314,3	255,5	116,6	138,9
Oslobygg KF, kap. 063	6 106,2	7 803,8	9 234,1	6 088,7	3 145,3
Sum foretak	7 586,0	9 220,4	11 059,7	7 302,4	3 757,3

Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

Ansvarsområde

Sektoren omfatter kultur, idrett og frivillighet (KIF), samt gravferd og tilskudd til Den norske kirke.

Tall i mill.

Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet (KIF)	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	3 064,4	3 289,0	2 738,1	3 482,0	193,1
Netto driftsutgifter	2 449,8	2 525,4	2 304,4	2 924,6	399,2
Brutto investeringer i anleggsmidler	313,3	393,0	407,8	694,4	301,4

Punktene som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- I 2022 satte Deichman besøksrekord med nesten 4,6 mill. besøk
- Manglerud bad og aktivitetshus åpnet høsten 2022
- Kulturstasjonen på Manglerud åpnet høsten 2022
- 851 623 besøkte Munchmuseets utstillinger i 2022
- Alle kunstgressbaner fikk gjennomført tiltak for spredning av gummigranulat
- Gravplassetaten bidro til utslippskutt gjennom ombygging av krematoriet på Alfaset og elektrifisering av maskinparken
- 146 nye verk av 53 kunstnere ble kjøpt inn til Oslo kommunes kunstsamling og har bidratt til å bedre kunstnerøkonomien

Mål og resultater i virksomheter mv.

Kulturtilskudd m.m. (kap. 500)

Kapittelet omfatter tilskudd og andre overføringer til kunst- og kulturfeltet. Kapittelet administreres av Kulturetaten.

Nøkkeltall for: Kap. 500 Kulturtilskudd m.m.	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Driftstilskudd kultur - antall søkere	160	183	191	209	210
Driftstilskudd kultur - antall tildelinger	119	132	148	158	160
Løpende kunst- og kulturtiltak - antall søkere	374	498	596	473	507
Løpende kunst- og kulturtiltak - antall tildelinger	234	275	352	197	225
Kunst- og kulturstipend - antall søkere	222	363	520	287	487
Kunst- og kulturstipend - antall tildelinger	45	68	64	59	92
Tilskudd kor, korps, orkestre - antall org./kor/korps/ork.	248	245	251	256	249
Tilskudd kultur i barnehager, antall søknader		118	100	47	71
Tilskudd kultur i barnehager, antall tildelinger		22	25	22	22
Den kulturelle spaserstokken, antall søknader	140	138	159	117	155
Den kulturelle spaserstokken, antall tildelinger	38	41	46	52	40
Tilskudd til frivilligsentraler - antall søknader		33	33	32	32
Tilskudd til frivilligsentraler - antall tildelinger	32	33	32	31	31

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på kr 12 mill. Justert for øremerkede midler utgjør mindreforbruket 2,9 mill.

Mindreforbruket skyldes blant annet at ekstraordinære midler fra revidert budsjett til sommeraktiviteter foreløpig ikke er disponert i sin helhet. Det har vært utfordrende å tildele alle midler i 2022 ettersom midlene ble bevilget midtveis i året. Midlene vil bli benyttet i 2023.

Særskilte øremerkede midler som overføres gjelder spillemidler til kulturbygg. Midlene kan bli overført over flere år, avhengig av framdriften i kulturbyggprosjektet.

Kulturetaten (kap. 502)

Kulturetatens ansvarsområde omfatter Vigelandmuseet, Øvingshotellet, Popsenteret, kommunens kunstsamling, kunstordningen, nytt arrangementskontor, Byarkivet, Oslo Ladegård, kultureiendommer, Oslo kulturskole, stipend- og tilskuddsordninger innen kunst, kultur og frivillighet (kap. 500) og kulturutvikling. Etaten har også operativt ansvar for deler av frivillighetsfeltet.

Illustrasjon: Økning i antall elevplasser, kulturskolen

Nøkkeltall for: Kap. 502 Kulturetaten	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall leieobjekter ¹	395	465	465	465	402
-herav antall atelier	378	378	378	377	377
-herav antall boliger	7	7	7	7	7
-herav antall fellesverksted	3	3	3	3	3
-herav antall gallerier/visningssteder	7	7	7	7	7
Kultureiendommer bebygd areal m2	80 286	80 478	80 478	80 478	80 478
-herav andel kulturlokaler (%)	37 %	37 %	37 %	37 %	37 %
-herav andel atelier (%)	46 %	46 %	46 %	46 %	46 %
-herav andel museum (%)	17 %	17 %	17 %	17 %	17 %
Kulturminneareal, park og ruiner m2	111 244	110 870	110 870	110 870	110 870
Byarkivet:					
Oppbevart arkiv i hyllemeter	22 533	23 055	23 345	23 214	23 421
Tilvekst papirarkiv, i hyllemeter	369	470	290	116	207
Antall virksomheter tilknyttet Byarkivets dokumentcenter			7	12	24
Antall sider gjort tilgjengelig digitalt					2 726

Nøkkeltall for: Kap. 502 Kulturetaten	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Kunstordningen:					
Størrelse på kunstordninga i 1000 kr	52 000	58 000	62 700	45 000	60 700
Antall kunstprosjekt ferdigstilt	10	11	34	27	14
Antall kunstprosjekt under arbeid	43	36	20	29	29
Kulturskolen:					
Antall elever totalt	7 395	7 898	8 468	9 002	9 255
Antall elevplasser på venteliste	2 150	2 638	2 054	2 390	2 758
Antall elever på venteliste	1 592	2 027	1 542	1 839	1 805
Utleie:					
Antall av etatens lokaler som brukes av frivillige aktører	20	22	30	30	29
Antall leietakere av kunstateliet og -verksted i kultureiendommene	445	415	310	311	312

¹ Trosterudlåven med ti atelierer har blitt tilbakeført til Eiendoms- og byfornyelsesetaten og inngår ikke i Kulturetatens portefølje for 2022. Frysja kunstnersenter har fått en økning med tre nyetablerte atelierer. Toftesgate 69 er i sin helhet leid ut til Grünerløkka lufthavn og regnes som ett leieobjekt, selv om det inneholder 13 atelierer og 25 produksjon/musikkrom. Tallene inkluderer midlertidige atelierer i Waldemar Thranes gate 70 og Myntgata 2. Nordre Trosterud gård, Etterstadgata 6 og Dølastua i Hvervenbukta er i dårlig forfatning og ikke utleiebart, og er derfor ikke telt med. Korttids-leieobjekter som Kjeglebanen og paviljongen på Frogner hovedgård er heller ikke medregnet i antall leieobjekter.

Mål 1: Oslo skal være en attraktiv kunst- og kulturby som er tilgjengelig for alle

For å bedre kunstnernes arbeidsvilkår ble avsetningen til kunst- og kulturstipend doblet i 2022 (kap. 500).

Utleie av atelierer i Myntgata er videreført ut 2023, og Ila pensjonat ligger per nå inne i etatens portefølje frem til sommeren 2023.

Gjennom arrangementskontoret har Kulturetaten bidratt til å støtte det frivillige og profesjonelle kulturfeltet i gjenoppbyggingen etter pandemien. Kontoret har bl.a. drevet utstrakt arrangementsveiledning for byens arrangører, og koordinert møter og befaringer mellom arrangører og offentlige virksomheter.

Gamle Munch, det tidligere Munch-museet på Tøyen, ble tilrettelagt og åpnet for midlertidig aktivitet med lokal forankring og lav terskel, høsten 2022. Dette har bidratt til et stort mangfold av frivillig aktivitet på huset, og profesjonelle kunst- og kulturaktører har fått enkel tilgang til store utstillings-, formidlings- og produksjonslokaler.

Mål 2: Barn og unge skal tilbys gode kulturopplevelser og inspireres til egen kulturaktivitet

Oslo kulturskole er i full gang med å øke antallet elevplasser og videreutvikle fagtilbudet. I 2022 åpnet Manglerud kulturstasjon, og kulturskolen har arbeidet for å rekruttere nye elever og starte grupper og tilbud her. For første gang tilbys kurs innen alle kulturskolens kunsthøgskole ved én kulturstasjon.

I 2022 ble tilbudet om gratis kulturskole i aktivitetsskolen utvidet fra 12 til 20 skoler, og antall elever som fikk delta i ordningen ble nær fordoblet. I tillegg tilbyr kulturskolen også kurs og verksteder med lav eller ingen deltakeravgift.

Kulturetaten har oppdatert kunnskapsgrunnlag for kulturskolens dekningsgrad i bydelene og alders- og kjønnsfordeling innenfor de ulike kunsthøgskolene. Etaten har gjennomført en spørreundersøkelse til grunnskoleelever for å få bedre innsikt i elevenes interesser og ønsker for kulturskoletilbud.

Etaten har videre gjennomført en omorganisering av kulturskolen og forberedt ny styringsmodell som implementeres fra og med 2023. Organiseringen skal bidra til at kulturskolen er rustet for de kommende oppgavene ved å sikre utvikling i tråd med de politiske ambisjonene.

Kulturetaten samarbeider med bydelene for å øke bredden av tilbud til barn og ungdom rundt om i byen. Det ble tilbudt flere gratistilbud til barn og unge i skoleferier, både i regi av kulturskolen og i samarbeid mellom Kulturetaten og utøvende kunstinstitusjoner.

Mål 3: Oslo kommunes kunstsamlinger, kultureiendommer, historie og kilder skal forvaltes og formidles på en god måte

Oslo kommunes kunstsamling har gjennomført mange kunstprosjekter, kjøpt inn nye kunstverk og sørget for god forvaltning og formidling. Flere av kunstprosjektene som ble forsinket på grunn av pandemien, ble endelig ferdigstilt. Et av disse var Tracey Emins skulptur *Moren* utenfor det nye Munchmuseet.

Kunstsamlingen har støttet det profesjonelle kunstfeltet gjennom å kjøpe inn 146 nye verk til samlingen, utført av 53 kunstnere. Kunstnerne har ulik alder og bakgrunn, og de innkjøpte verkene favner et bredt spekter av uttrykk og format. Verkene utplasseres i en rekke offentlige rom.

Kulturetaten gjennomførte i 2022 flere strakstiltak av kritisk karakter i Kirkeristen. Det gjelder nødvendige tiltak som sikring av piper, kompletterende sikring av trappegavler, utskiftning av frostsadet tegl i bæresøyler, fysisk midlertidig sikring av kritiske bæresøyler og sikring av takåser og takflater mot gateplan. Etaten har videre utført en del permanente tiltak, som reetablering av murpuss på balustrader, delvis omlegging av takbelegg, restaurering av vinduer, nedvasking og kalking av branntårn, pussing av piper og korrigerende av trappetrinn mot gateplan. Det er utfordringer i bygget knyttet til naturgassen radon. Det er utført flere provisoriske løsninger av ventiler og utkast. Et omfattende og varig tiltak for sikring av radon må sees i sammenheng med et større rehabiliteringsprosjekt.

Arbeidet med å videreføre rehabiliteringen av Frogner hovedgård er forsinket, og planlegges nå igangsetting tredje kvartal 2023.

Etaten har i 2022 igangsatt en gjennomgang av eiendoms- og kontraktsforvaltningen i etaten. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

Mål 6: Det skal bli enklere å drive frivillig aktivitet og organisasjonsvirksomhet i Oslo

Frivilligheten er en avgjørende del av kulturlivet i Oslo, og 2022 var Frivillighetens år. Oslo kommunes frivillighetskonferanse ble arrangert 11. oktober på Popsenteret og Riksscenen, i samarbeid med en rekke frivillige organisasjoner, Bydel Frogner, Sykehjemetaten og Velferdsetaten. Temaet var inkludering og kampen mot utenforskap. 14 ulike frivillige organisasjoner og kommunale virksomheter deltok med stand, blant annet Frivillighet Norge. Årets frivillighetspris ble tildelt organisasjonen Líf laga.

Det ble satt av 850 000 kr til stimuleringstiltak i forbindelse med Frivillighetens år, samt til aktiviteter for og med flyktninger. Syv bydeler søkte om totalt 1,3 mill. kr, og samtlige fikk tilsagn.

Ny nasjonal forskrift for tilskudd til frivilligsentraler ble vedtatt i august 2022, og Lotteri- og stiftelsestilsynet har overtatt det statlige forvaltningsansvaret for tilskuddsordningen. Kulturetaten har hatt tett dialog med statlig forvalter og KIF rundt implementering av ny forskrift for søknader om tilskudd for 2023. Etaten har, på vegne av Oslo kommune, hatt ansvaret for å kontrollere at sentralene som skal motta statlig tilskudd, oppfyller forskriftens krav.

Kulturetaten har inngått samarbeidsavtale med Origo for innføring av digitale fellesløsninger på utvalgte lokaler i etatens kultureiendommer. En pilotfase for utrulling av bookingløsning og Oslonøkkelen startet opp høsten 2022, og tre lokaler er identifisert for utlån til frivillig aktivitet. Etaten har etablert dialog med leietakere i bydel Alna og bydel Grorud om utrulling av en bookingløsning hvor utlånsadministrasjon inngår i bydelenes drift av de aktuelle lokalene. Lokalene klargjøres for utlån ved årsskiftet 2022/2023.

Kulturetaten har, i samarbeid med Origo, videreutviklet nettsidene for utlån og utleie av kommunale lokaler, for å gjøre det enklere for både innbyggere og frivillige aktører å orientere seg.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall av etatens lokaler som bruker Oslonøkkel		5	5	2
Antall av etatens lokaler som bruker bookingløsning		5	5	7
Andel av etatens kultureiendommer som benyttes til frivillig aktivitet			42 %	42 %
Antall tomme kommunale bygg/eiendommer for øvrig midlertidig utleid til kultur/ kulturnæring	5	4	4	2
Vigelandmuseet, antall besøk	8778	8 778	30 000	21 031
Popsenteret, antall besøk	23 300	20 991	50 000	35 442
Popsenteret, antall arr. i samarbeid m frivillige aktører			25	42
Øvingshotellet, antall besøk	67978	49 723	110 000	89 158
Byarkivet, antall besøk	2225	1 992	5 000	5 660
Ladegårdsarrangement, deltakere	695	1 500	6 000	4 696
Antall deltagende barn og unge på arrangement ved Popsenteret	2 037	2 230	7 000	4 977
Ant. delt. klassebesøk (Popsenteret)	2 170	1 798	5 900	5 411
Ant. delt. klassebesøk (Vigeland-museet)	230	429	1 500	1 272
Ant. delt. klassebesøk (Ladegården)	106	200	500	698
Rommen scene: antall publikum		5 500	28 000	18 760
Rommen scene: Antall arr. for barn og unge			20	22
Rommen scene: antall arr. i regi av frivillige aktører		30	30	35
Antall elevplasser kulturskolen			11 200	10 419

Lokaler

Måltall for eiendommer som er tilgjengelig med Oslonøkkel ble ikke nådd, som følge av forsinket oppstart for samarbeidsavtale med Origo. Per nå er Lakkegata 79 (Slurpen) og Olaus Fjortoftsvei 130 (Øvre Fossum gård) installert med Oslonøkkel.

Når det gjelder bookingløsning er det i 2022 klargjort for tilgjengeliggjøring av ett lokale i Grorudveien 3 og to lokaler på Tveten gård, som vil være tilgjengelige for brukere i løpet av første halvår 2023.

Kommunale bygg utleid midlertidig til kultur/kulturnæring omfatter per 2022 atelierer i Ila hybelhus og Myntgata 2.

Besøk

Generelt ser det ut til at publikums bruk av kulturtilbudet er lavere enn hva det var før pandemien. I tillegg kan økte leveårskostnader også ha påvirket en nedgang i besøket i siste tertial. Dette gjelder resultatene for både Vigelandsmuseet, Øvingshotellet, Popsenteret og Oslo Ladegård. Videre kan åpningen av Munchmuseet høsten 2021 og Nasjonalmuseet i sommeren 2022 ha påvirket besøkstall f.eks. ved Vigelandmuseet. Første halvår 2022 la koronarestriksjoner begrensninger for både besøk og åpningstider. Besøket ved Oslo Ladegård skyldes også at det ikke var kafé der sommeren 2022.

Popsenteret hadde bedre resultat enn forventet når det gjelder arrangementer i samarbeid med frivillige aktører. Det ble etablert et nytt tilbud i Ungdommens kulturbryggeri som samarbeidet med frivillige og vektla tilrettelegging for aktørene både i samarbeidsprosjekter og med å imøtekomme behov for lokaler.

Kulturskolen

Antall elevplasser i kulturskolen økte med 1 417 fra 2021. Avviket på 781 elevplasser skyldes blant annet at det foreløpig ikke er fullbelagt på Manglerud kulturstasjon. I tillegg har kulturskolen et etterslep på bakgrunn av pandemien. Opptrapping av tilbudet vil fortsette i 2023.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 36,1 mill. Justert for effekten av øremerkede midler på 22 mill. utgjør mindreforbruket 14,0 mill. Av mindreforbruket er 5,3 mill. knyttet til Kulturskolen, herunder ca. 2,5 mill. som følge av at kulturskolen pr 31.12.2022 ikke har ansatt alle lærerstillingene som er

budsjettet for Manglerud kulturstasjon. Det er også et etterslep etter pandemien som har medført noe ledig kapasitet i flere fagtilbud generelt i byen. Videre ble større arrangementer på våren ikke gjennomført som planlagt pga. pandemien. 2,1 mill. av mindreforbruket er knyttet til Popsenteret, bl.a. pga. lavere lønnskostnader, restriktive innkjøpsprosesser grunnet usikkerhet om inntekter og lavere vederlag for rettigheter til musikk/filmavspilling pga lavere besøk. 3,8 mill. av mindreforbruket gjelder Byarkivet, herunder prosjekter om utredning av arkivområdet og forprosjekt for nytt byarkiv, som ikke har hatt aktivitet i 2022.

Øremerkede midler utgjør 22 mill. av mindreforbruket og knytter seg i hovedsak til prosjekter som går over flere år. Enkelte prosjekter har forsinket fremdrift, som KVV Lokomotivverkstedet, der hele bevilgningen på 3 mill. overføres til 2023. Prosjektering og reetablering av Middelalderbeltet er forsinket som følge av avhengigheter til Bane NORs fremdrift i parken.

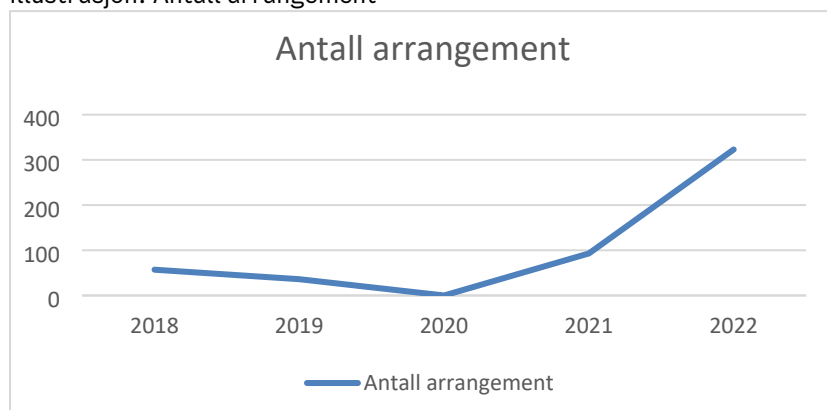
Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser bruttoutgifter på 75,9 mill. av et regulert budsjett på 199 mill. De største andelene av mindreforbruket på 123,1 mill. er knyttet til Kunstnerisk utsmykning med 29,6 mill. Rehabilitering av Frogner hovedgård med 21,5 mill. og Middelalderbeltet – utviklingsplan med 17,6 mill. Prosjektene i Middelalderbeltet er forsinket som følge av forsinkelser knyttet til prosjekteringen, jf. avsnitt over. Mindreforbruket for kunstnerisk utsmykning skyldes at kunstprosjekt normalt tar to til tre år fra de blir vedtatt til de er ferdigstilt. Når det gjelder Frogner hovedgård er anbudsprosessen forsinket.

Munchmuseet (kap. 504)

Etaten forvalter og formidler de testamentariske gavene etter Edvard Munch, Rolf Stenersen, Amaldus Nielsen og Ludvig O. Ravensberg, som omfatter en av verdens største monografiske kunstsamlinger (fra én og samme kunstner) på til sammen om lag 45 000 museumsobjekt. 2022 har vært museets første hele driftsår i nytt museumsbygg.

Illustrasjon: Antall arrangement

Nøkkeltall for: Kap. 504 Munchmuseet	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall arrangement	57	36	0	93	323
Antall unge på omvisninger og verksted (inkl. Den kulturelle skolesekken)	11 981	12 793	7 191	9035	17 116
Antall følgere på sosiale medier	407 614	417 134	451 516	487 424	501 783

Mål 1: Oslo skal være en attraktiv kunst- og kulturby som er tilgjengelig for alle

I tillegg til de fire faste utstillingene som er i museet, åpnet totalt ni nye utstillinger i 2022: SOLO OSLO Sandra Mujinga, Hjernelabyrinten, I villskapens øye, Satyricon & Munch, Kan hende er det vakkert - kunstsamleren Rolf Stenersen, Brikker, Camille Henrot – Munn til munn, MUNCH Triennale Maskinen er oss og SOLO OSLO Apichaya Wanthiang.

Museet har et strategisk mål om å «skape utstillinger som senker terskelen inn på MUNCH gjennom å henvende seg til og representere mangfoldet i befolkningen.» Munchmuseet har etablert et mangfoldsråd, hvis mandat er å bidra til at museet når sine mål og ambisjoner om å være aktuelt, mangfoldig, inkluderende og samfunnsrelevant.

Fire ganger har museet arrangert Naboens kunstdag, et samarbeid med Røde Kors og Flyktninghjelpen for å invitere flyktninggrupper til museet. 25 omvisninger er gjennomført i regi av Den kulturelle spaserstokken, et kulturtilbud for seniorer. For å legge til rette for besøkende med funksjonsvariasjoner, er det bl.a. gjennomført seks omvisninger med tegnspråktolk og fem med synstolk.

Mål 2: Barn og unge skal tilbys gode kulturopplevelser og inspireres til egen kulturaktivitet

I 2022 har museet særlig satset på mange ulike programmer for barn og unge. Bygget tillater en lang rekke nye formidlingsformer, som er tatt i bruk. Blant de mange tiltakene og arrangementene kan nevnes babyforestillinger (0-1 år), Mini Munch Festival og Barnas kunstdager (3-12 år), ulike verksteder i skoleferier og sommerskole (8-12 år). Videre har museet hatt syv arrangementer under paraplyen Munch Ung (14-19 år) To Vinterferieverksteder, Åpningsfest, *Ung samtale*, *Ung Pop Art workshop*, *Ung Feiring*, og en avslutning av året med *Ung Scene*. Fra februar til desember deltok hele 300 ungdommer under museets *MUNCH Ung*-aktiviteter.

Mål 3: Oslo kommunes kunstsamlinger, kultureiendommer, historie og kilder skal forvaltes og formidles på en god måte

Munchmuseet har fire faste utstillinger som til sammen gir et mangesidig innblikk i museets samlinger; Edvard Munch Uendelig, Monumental og Skygger, og Inntil. De inngår som en grunnstamme i museets utstillingsprogram og gir publikum et fast tilbud om å fordype seg i museets samlinger, ikke minst Edvard Munchs kunst og hans liv.

I tillegg til de fire faste utstillingene, åpnet totalt ni nye utstillinger i 2022: SOLO OSLO Sandra Mujinga, Hjernelabyrinten, I villskapens øye, Satyricon & Munch, Kan hende er det vakkert - kunstsamleren Rolf Stenersen, Brikker, Camille Henrot – Munn til munn, MUNCH Triennale Maskinen er oss og SOLO OSLO Apichaya Wanthiang. MUNCH live er museets satsning på kunstnerisk live-programmering; musikk, performance, film og samtaler. I 2022 gjennomførte museet over 100 MUNCH live-arrangement.

Museet har også hatt et aktivt nasjonalt og internasjonalt utstillingssamarbeid. Særlig kan nevnes utstillingen Edvard Munch. Love, Life and Death ved Musée d'Orsay i Paris. Med mer enn 720 000 besøkende er dette den mest besøkte Munch-utstillingen utenfor Norge til dags dato.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall besøkende	44 947	201 765	650 000	851 623
Antall barn og unge som besøker museet	9 096	18 460	30 000	210 923

Ambisjonene som ble satt da det nye museet ble besluttet bygget, var 500 000 besøkende første år. Bystyret oppjusterte måltallet i revidert budsjett til 650 000 etter at erfaringene viste at langt flere besøkte museet. Likevel har museet overoppfylt ambisjonene, og har i 2022 positive avvik på 201 623 besøkende, og 180 923 barn unge. Dette kommer blant annet av god synlighet i media, stor satsing i sosiale medier og et vellykket utstillingsprogram som har truffet både lokalt publikum og turister. Merk at barn opp til 18 år ble regnet med i tallet t.o.m. 2021, mens fra 2022 inkluderer tallet også unge opp til 25 år. Museet har gratis inngang inntil 15 år, og hadde besøk av 94 164 barn opp til 15 år i 2023.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 50,9 mill. Regulert for øremerkede midler på 33,3 mill., er mindreforbruket på 17, 6 mill. De øremerkede midlene skyldes i hovedsak prosjekter som går over flere år, og utstillinger med lang planleggingshorisont. Disse er finansiert gjennom ulike gaver. Budsjettet for

2022 ble i flere omganger justert for å ta høyde for høyt besøk og tilhørende inntekter og kostnader, for korona og for energipriser.

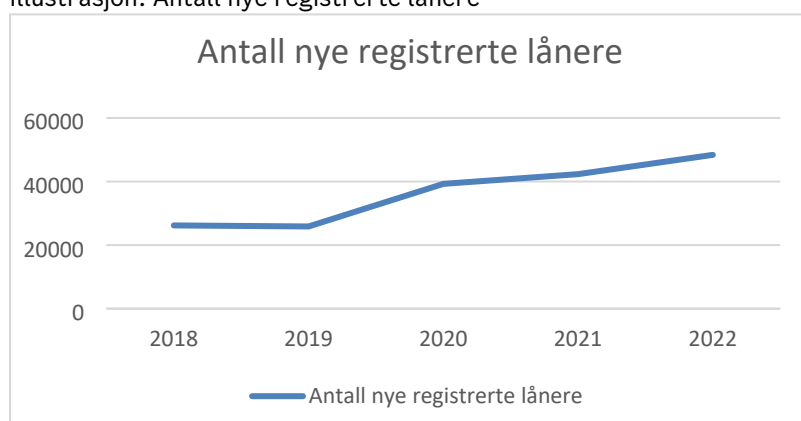
Investeringsregnskapet

Munchmuseet har i 2022 regnskapsført 13,6 mill. i brutto investeringsutgifter. Med et regulert budsjett på 65,6 mill., gir dette et mindreforbruk på 52,4 mill. Avviket skyldes særlig Applikasjonsprosjektet, som har et avvik på 45,3 mill. Bakgrunnen er at det har vært for krevende å gjøre alle investeringene parallelt, uten å bygge en for stor organisasjon til å ta imot systemene. Enkelte systemimplementeringer krever også mer oppfølging fra interne ressurser enn opprinnelig planlagt. Det har videre vært en stor fordel at en vesentlig andel av investeringene er gjort etter at brukerbehovene er definert. I 2023 er det lagt opp til å øke investeringstakten vesentlig.

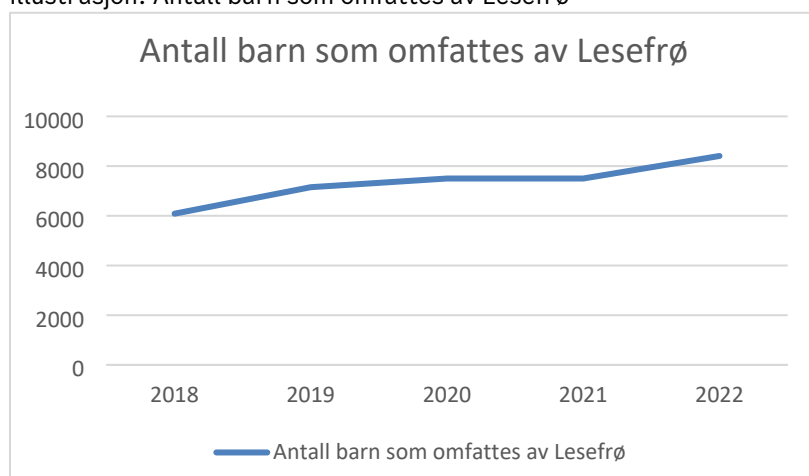
Deichman bibliotek (kap. 505)

Deichman bibliotek er Oslo kommunes folkebibliotek. Folkebiblioteket er en lovpålagt tjeneste som ligger i skjæringspunktet mellom kultur og utdanning, og er forankret i det demokratiske prinsippet om lik og gratis tilgang på informasjon og kunnskap. Deichman bibliotek består av et hovedbibliotek, 14 lokalbiblioteker, 3 kombinasjonsbiblioteker (ligger i tilknytning til skoler) og et eget lokalbibliotek for barn og ungdom, Deichman Biblo Tøyen. Deichman bibliotek driver også spesialavdelingene Deichman OUS Rikshospitalet, Deichman Oslo fengsel og Deichman Bredtveit, som alle er statlig finansiert, og pilotprosjektene Demo Linderud og Demo Mortensrud. I tillegg leveres bibliotekstjenester til barnehager, skoler og andre offentlige institusjoner.

Illustrasjon: Antall nye registrerte lånere

Illustrasjon: Antall barn som omfattes av Lesefrø

Nøkkeltall kap. 505 Deichman bibliotek	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall besøk per innbygger	4,2	4,4	3,5	3,9	6,5
Antall nye registrerte lånere	26 188	25 859	39 265	42 326	48 392
Antall utlån til ungdom, 14-18 år	46 217	39 538	39 734	39 275	38 319
Antall arrangement samlet, inneholder:	9 186	10 548	4 488	3 375	10 224
-Klassebesøk	1 386	1 586	778	571	1 562
-Barnehager	448	565	201	96	567
-Andre arrangement barn og unge	3 731	4 895	2 333	1 850	4 851
-Øvrig arrangement	3 621	3 502	1 176	858	3 244
Antall barn som omfattes av LeseFrø	6 085	7 151	7 500	7 500	8 407

Mål 1: Oslo skal være en attraktiv kunst- og kulturby som er tilgjengelig for alle

Deichman er kommunens best besøkte kulturtilbud, og er helt gratis og tilgjengelig i folks nærmiljø. Meråpent er et populært tilbud. Høsten 2022 åpnet Demo Mortensrud, som er et bibliotektilbud til det permanente biblioteket er på plass. På Romsås er biblioteket oppgradert og aktiviteten økt, noe som har ført til sterk vekst i besøket.

Deichman har tilbakelagt første år med tilnærmet ordinær drift etter to år med pandemi, smittevernrestriksjoner og generelt lav bruk av kulturopplevelser i samfunnet. Deichman satt i 2022 rekord i antall besøk ved byen bibliotek med over 4,5 mill. besøk.

Mål 2: Barn og unge skal tilbys gode kulturopplevelser og inspireres til egen kulturaktivitet

Deichman har et bredt og variert tilbud til barn og unge i alle aldre gjennom LeseFrø, barnehage- og klassebesøk, og andre arrangementer i biblioteket. Selv om antallet deltakere på arrangementer for barn og unge har gått ned, har det vært en stor økning i antall arrangementer. Barnas bokfest er et eksempel. Deichman hadde sommerbibliotek i flere bydeler et bredt og variert tilbud. Lokale ungdommer ble ansatt for å produsere innhold, noe som bidro til at barn og unge i bydelene fikk et mer relevant bibliotektilbud. Ungdomsansettelser, ungdomsråd mv. inngår i Deichmans utstrakte arbeid med ungdommer.

Mål 3: Oslo kommunes kunstsamlinger, kultureiendommer, historie og kilder skal forvaltes og formidles på en god måte

Kunstverket og stillerommet Framtidsbiblioteket/Future Library ble åpnet i Deichman Bjørvika og er forankret etter en avtale mellom Oslo kommune og stiftelsen.

Mål 4: Biblioteket skal være en terskelfri møteplass for litteratur, debatt og kulturopplevelser

Bibliotekene utvikler seg kontinuerlig, i innhold, form og antall. Det gjennomføres mindre arrangementer som forfattersamtaler, lesesirkler, språkkaféer, og ulike verkstedaktiviteter. Bibliotekene har økt fokus på arrangementer og tiltak med fokus på bærekraft. Barnas bokfest, Akerselva litteraturfestival og Groruddalen litteraturfestival er eksempler på arrangementer med et bredt tilbud av kulturopplevelser. Åpningen på Holmlia ble forsinket, men er nå planlagt til november 2023. Dette skyldes økte kostnadsnivåer og noe lenger byggetid enn forutsatt.

Mål 6: Det skal bli enklere å drive frivillig aktivitet og organisasjonsvirksomhet i Oslo

Flere bibliotek låner ut lokaler til frivilligheten og andre aktører med lokal tilhørighet. Et eksempel er Deichman Tøyen som fikk større lokaler og scene i 2022, noe som gir omfattende frivillighetssatsing i nærmiljøet.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Publikumsbesøk	2 441 381	2 693 124	4 500 000	4 583 285
Antall utlån av bøker samlet ¹	1 365 224	1 527 640	1 800 000	1 751 001
Antall digitale arrangement			500	110
Totalt antall deltakere på arrangement samlet ²	92 288	69 734	285 000	240 860
- Klassebesøk med program		14 691	60 000	19 226
- Barnehagebesøk med program		1 662	14 600	9 355
- Andre arrangement barn og unge		39 867	123 000	121 240
- Øvrige arrangement		13 514	88 000	69 491
Antall nye barn omfattet av Lesefrø ³		-	1 000	907
Antall meråpne bibliotek			14	13

¹Bøker er definert som papirbøker, tegneserier, periodika, lydbøker og e-bøker

²Oppsettet og tallene korrigert iht. Nasjonalbibliotekets inndeling og Kostras.

³ Ny resultatindikator. Tidligere resultatindikator er flyttet til nøkkeltall.

Besøk

I 2022 satte Deichman besøksrekord med nær 4,6 mill. besøk. Dette var en økning på 1,5 mill. fra 2019 som var det siste året med ordinær drift før pandemien og åpningen av nytt hovedbibliotek. Besøket i lokalbibliotekene ligger samlet noe under 2019-nivå, men med stor lokal variasjon.

Utlån

Samlet utlån var ca 3 % under måltallet, men er imidlertid en økning på 21 % sammenlignet med 2019. Det har vært stor økning i utlånet i hovedbiblioteket, men samlet noe nedgang i lokalbibliotekene.

Arrangementer

Totalt antall deltakere på arrangementer er ca 15,5 % under måltallet. Det er flere årsaker. Fysiske arrangementer var påvirket av koronarestriksjoner tidlig på året, og det tok noe tid før publikum kom tilbake - tilsvarende som for kultursektoren for øvrig. Høyt sykefravær i befolkningen kan også ha spilt en rolle, ikke minst for barnehage- og klassebesøk.

Måltallet for digitale arrangementer ble satt ut fra aktiviteten under pandemien. Resultatet er 78 % under. Årsaken er høye honorarsatser og produksjonskostnader, kombinert med seerstatistikk.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 32,2 mill. kroner. Korrigert for effekten av øremerkede midler er mindreforbruket på 15,3 mill. kroner.

2002 var det første året med tilnærmet ordinær drift i Deichman Bjørvika. Tiltak for å begrense konsekvenser av koronarestriksjoner for publikums bibliotekbruk har ført til forsinkelser i større driftsprosjekter. Dette har ført til mindreforbruk i prosjekter innenfor IKT, og at planlagt vedlikehold er skjøvet på. Andre grunner til lavere aktivitet er høyt sykefravær, og at det er utfordrende å rekruttere personer med rett kompetanse.

Årsaken til de største avvikene for øremerkede midler er at prosjektene er flerårige eller løpende. Dette gjelder for eksempel Folkeverksted Bjørvika finansiert av Sparebankstifelsen. Midler fra områdesatsingene på Linderud og Romsås løper ut 2023.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser bruttoutgifter på 13,6 mill. av et regulert budsjett for 2022 på 38,7 mill. Dette gir et mindreforbruk på 25 mill. Hovedårsakene til avviket er forsinkelser i etablering av midlertidig bibliotek på Mortensrud og Biblo på Holmlia.

Idrett (kap. 545)

Bymiljøetaten har ansvar for planlegging og utvikling av kommunale idrettsanlegg. Etaten har videre ansvaret for bygging og forvaltning av markaanlegg, snøanlegg, mindre bygg som klubbhus og

garderobeanlegg, samt mindre nærmiljøanlegg til egenorganisert aktivitet. I tillegg har etaten driftsansvaret for idretts- og badeanlegg som forvaltes av Oslobygg KF, samt en andel av driftsansvaret for skolenære idrettshaller. Etaten har ansvaret for forvaltning av tilskudd på idrettsområdet. Dette omfatter både rammetilskuddet til Oslo idrettskrets, tilskudd for å stimulere til bygging av private idrettsanlegg samt tilskudd til store og små idrettsarrangement og -tiltak.

Mål 5: Oslo skal være godt tilrettelagt for fysisk aktivitet, spesielt for barn og unge Det viktigste grepet byrådet gjør for denne målsettingen er å bygge idrettsanlegg og byrådet har opprettholdt takten på anleggsinvesteringene for å bedre anleggsdekningen i Oslo. Bymiljøetaten har rehabilitert åtte kunstgressbaner i 2022, for å sørge for god kvalitet på fotballbanene i byen. Tre nye flerbrukshaller er ferdigstilt, som tilrettelegger for et bredt utvalg av idretter og et nytt kommunalt bad er åpnet på Manglerud. De lave prisene for barn og unge er blitt videreført i 2022 og holdt på samme nivå som foregående år. Byrådet har samtidig prioritert barn og unges deltakelse i fysisk aktivitet ved å legge til rette for gratis sommeraktiviteter i idretten og tilskudd til Oslo idretten.

Mål 6: Det skal bli enklere å drive frivillig aktivitet og organisasjonsvirksomhet i Oslo Byrådet prioriterer å gi tilskudd til målrettede tiltak for å gjøre det lettere for den frivillige idretten i Oslo. Byrådet økte i 2022 rammetilskuddet til Oslo Idrettskrets og har bevilget totalt 88,7 millioner i tilskudd til Oslo idretten i 2022, inkludert tilskudd til idrettstiltak, til rideanlegg og til private idrettsanlegg.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Antall kunstgressbaner	98	99	100	99
Rehabiliterte kunstgressbaner per år	1	1	11	8
Antall kunstgressbaner med granulattiltak	17	17	60	99
Antall kunstgressbaner uten plastholdig løst fyllmateriale	8	9	17	14
Antall flerbrukshaller (håndballflater)	63	65	68	68
Antall besøkende ved publikumsbadene	299 992	297 000	850 000	729 204

Antall kunstgressbaner

Det var opprinnelig planlagt å ferdigstille ny 7'er kunstgressbane på Manglerud i 2022. Oppstart av prosjektet har blitt utsatt grunnet behov for nødvendige avklaringer med Oslobygg KF knyttet til undervarmesentral. Disse avklaringene er nå gjort og ferdigstillelse er ventet å skje i 2023.

Rehabiliterte kunstgressbaner per år

Det er et negativt avvik på tre baner i måltallet, ettersom Bjøråsen, Heming 2 og Manglerud 11'er har forskjøvet ferdigstillelse til 2023.

Antall kunstgressbaner med granulattiltak

Bymiljøetaten har sett behov for å gjennomføre tiltak mot spredning av gummigranulat ved samtlige av kommunens kunstgressbaner i 2022. Dette har gitt et positivt avvik på måltallet. Banene har varierende grad av implementerte tiltak, og ikke alle banene tilfredsstiller kravene i forurensningsforskriften fullt ut. Det jobbes for at alle banene vil ha tilfredsstillende tiltak i løpet av 2023.

Antall kunstgressbaner uten plastholdig løst fyllmateriale

Nordre Åsen, Øvre Foss, Voksen, Jordal og Kjelsåsmyra har gjennomgått rehabilitering i 2022 uten plastholdig løst fyllmateriale. De tre banene som ikke ble rehabilitert som planlagt er Bjøråsen, Heming 2 og Manglerud 11'er.

Antall besøkende ved publikumsbadene

Måltallet for 2022 er ikke nådd. Årsaken til dette må ses i sammenheng med at badene ble driftet i henhold til gjeldende koronarestriksjoner tidlig på året. Restriksjonene førte til begrenset publikumsbesøk og begrensede gruppestørrelser for idrett og skole. I tillegg var det ingen ekstern utleie av bassengtid før i mai. Det var også nedetid på enkelte bad som følge av vedlikehold, blant annet på Bøler bad, Økern bad og Romsås bad.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 250,9 mill. Korrigert for øremerkede midler på 200,2 mill. gir dette et mindreforbruk mot budsjett på 50,7 mill.

Mindreforbruket på driftsregnskapet skyldes blant annet at etaten har spart på drifts- og vedlikeholdsmidler for å kunne dekke opp for forventede økte strømkostnader. Det var frem til slutten av året usikkert om det ville bli gitt strømkompensasjon, samtidig som etaten hadde gjennomført kostnadsreducerende tiltak. Vedtatt strømkompensasjon, lavere strømpriser enn forventet i fjerde kvartal og høye temperaturer, som førte til senere åpning av kunstisanlegg, har bidratt til etatens mindreforbruk.

Avvikene på øremerkede midler for kap. 545 knytter seg i hovedsak til 84,8 mill. kroner som bundet i tilsagn til private idrettsanlegg men som ikke er kommet til utbetaling, samt 72,7 mill. kroner som skyldes utsettelse av midlertidigheter på Mortensrud til 2023 og 24 mill. kroner i tilskudd til fotball-EM som ikke kommer til utbetaling før eventuell tildeling av mesterskapet.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser et mindreforbruk på 45,4 mill. av et samlet regulert investeringsbudsjett på 278,9 mill. Mindreforbruket skyldes i hovedsak kunstgressprosjekter som har forsinket oppstart, eller fremdrift.

Tilskudd til Den norske kirke (kap. 581)

Kapitlet omfatter kommunens lovpålagte tilskudd til Den norske kirke v/Kirkelig fellesråd i Oslo, iht trossamfunnsloven § 14.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et merforbruk på 0, 2 mill. Dette skyldes at Gravferdsetaten har utbetalt tilskudd til tros- og livssynssamfunn som ikke fikk sine medlemstilskudd i 2019 og 2020. Det var ikke avsatt midler til dette i 2022 fordi oppgaven er flyttet til Statsforvalteren.

Investeringsregnskapet

Det er i 2022 investert for 22,2 mill. av et regulert budsjett på 22,5 mill.

Gravferdsetaten (kap. 590)

Etaten ivaretar kommunens lovpålagte ansvar for kirkegårder, kremasjon og gravferd i henhold til avtale mellom Oslo kommune og Kirkelig fellesråd i Oslo av 23.08.2002, og som i 2017 ble fornyet fram til 19.12.2027. Etaten ivaretar i tillegg kommunens ansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn og ved gravferd der ingen påtar seg ansvaret.

Nøkkeltall for: Kap. 590	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Vedlikeholdt areal (dekar)	1 861	1 861	1 861	1 861	1861
Antall kremasjoner	3 593	4 178	3 721	3 303*	3643
Antall nedsatte kister	818	746	693	741	747

* Samlet antall kremasjoner. Pga. ombygging av Alfaset krematorium er antall kremasjoner fordelt slik: Alfaset: 2 151, utenbys: 1 152.

Mål 7: Oslo skal være en livssynsåpen by, og byens innbyggere skal gravlegges med verdighet og med respekt for den enkeltes tro eller livssyn

Befolkningen i Oslo er tilsluttet nesten 800 ulike trossamfunn, og som livssynsåpen by har Oslo kommune i 2022 søkt om å overta gravplassmyndighet fra kirken. Gravferdsetaten bidrar til måloppnåelse ved å utvikle tilbud som er i tråd med hva innbyggerne ønsker.

I 2022 har Gravferdsetaten prioritert etablering av nytt gravfelt på Grefsen etter romtradisjon, og planlegging av minnelunder. Prosjektet Nye graver på eksisterende gravlunder har fokus på klargjøring av områder hvor nye graver kan tas i bruk. Det prioriteres kapasitetsutnyttelse på Klemetsrud, Nordstrand,

Ris, Voksen og andre steder der det også raskere kan oppnås økning av retningsbestemte graver. Etaten har manglet prosjektkompetanse i egen virksomhet, noe som har medført forsinkelse i etableringen av nye retningsbestemte felt og minnelunder.

Ombyggingen av krematoriet er ferdigstilt. Anlegget har vært i prøvedrift siden januar 2022, og resultatene av utslippsmålinger er godt innenfor utslippskravene. Det nye anlegget bruker mindre drivstoff enn forespeilet. I 2022 har krematoriet registrert en innsparing på 140 000 kWh ved forbedret energigjenvinning for oppvarming til krematoriet, Alfaset kapell og driftsbygg.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Kremasjonsprosent	80	79	82	81

Avvik fra måltall på kremasjonsprosenten er -1. Resultat for 2022 er en økning fra 2021, så utviklingen er positiv. Det understrekes at Osloborgere som er gravlagt eller kremert i andre kommuner ikke er med i beregningsgrunnlaget.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 9 mill. Årsaken til mindreforbruket skyldes primært merinntekt relatert til salgsinntekter, samt refusjoner. Etaten har hatt større inntekter knyttet til festeavgifter enn forventet, og har i tillegg inntekter fra salg av driftsmidler, deriblant traktor, hjullaster og graver.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser bruttoutgifter på 34,6 mill. av et regulert budsjett på 89,9 mill. Dette gir et samlet mindreforbruk på 55,3 mill.

Mindreforbruket skyldes forsinket fremdrift i flere prosjekter. Det er et avvik på 19,5 mill. på prosjekt Lager og driftshall Alfaset. Bygget har vært under planlegging i 2022 og forventes utlyst juni 2023. Stor estimatusikkerhet medførte nedskalert omfang for ikke å overskride investeringsrammen, og har sammen med mangel på personalressurser forsinket prosjektet betraktelig.

Prosjekter knyttet til anskaffelse av utslippsfrie maskiner og kjøretøy har mindreforbruk ettersom markedet i 2022 ikke kunne tilby de maskiner som etaten etterspør. Midler overføres til 2023, da nye maskiner er varslet å være tilgjengelige. Videre har etaten ikke fått besatt stilling som anskaffelsesrådgiver. Dette har også hindret fremdrift i prosjektene.

8,505 mill. i gjenstående midler på prosjekt Ombygging av krematoriet overføres til 2023 da prosjektet avsluttes. Prosjektet ble grunnet mangler ikke overtatt før januar 2023, som fører til forsinkelse i sluttoppgjør.

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
Kulturtilskudd m.m., kap. 500	385,0	325,6	361,1	349,1	12,0	2,9
Kulturetaten, kap. 502	277,6	260,2	377,4	341,4	36,1	14,0
Munchmuseet, kap. 504	353,5	302,9	385,9	335,0	50,9	17,6
Deichman bibliotek, kap. 505	413,3	424,6	474,9	442,7	32,2	15,3
Avsetning husleier kulturbygg, kap. 508	0,0	8,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Idrett, kap. 545	794,7	725,1	1 040,6	789,8	250,9	50,7
Avsetning husleie idrettsprosjekter, kap. 548	0,0	26,2	8,4	0,0	8,4	8,4
Tilskudd til Den norske kirke, kap. 581	144,1	152,1	183,7	184,0	-0,2	-0,2
Gravferdsetaten, kap. 590	81,6	79,0	92,5	83,5	9,0	9,0
Sum sektor	2 449,8	2 304,4	2 924,6	2 525,4	399,2	117,6

*Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
Kulturtilskudd m.m., kap. 500	356,7	409,3	331,9	367,4	364,9
Kultureiendommer, kap. 501*	74,4	-	-	-	-
Kulturetaten, kap. 502	233,5	459,6	366,2	525,2	540,1
Oslo kulturskole, kap. 503*	114,7	-	-	-	-
Munchmuseet, kap. 504	252,3	419,8	376,7	525,2	512,9
Deichman bibliotek, kap. 505	479,3	501,9	456,4	514,6	544,3
Avsetning husleier kulturbygg, kap. 508	-	-	8,7	-	-
Idrett, kap. 545	859,1	948,6	852,0	1 173,7	952,9
Avsetning husleie idrettsprosjekter, kap. 548	-	-	26,2	8,4	-
Tilskudd til Den norske kirke, kap. 581	228,3	144,1	152,1	183,7	184,0
Gravferdsetaten, kap. 590	181,9	181,1	167,9	183,8	189,8
Sum sektor	2 780,3	3 064,4	2 738,1	3 482,0	3 289,0

*Kap. 501 Kultureiendommer og kap. 503 Oslo kulturskole er overført til kap. 502 Kulturetaten fra 2021.

Brutto investeringer i anleggsmidler i virksomheter under Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Kulturetaten, kap. 502	115,4	82,1	198,9	75,9	123,1
Munchmuseet, kap. 504	9,6	-	65,6	13,2	52,4
Deichman bibliotek, kap. 505	8,1	10,5	38,7	13,6	25,0
Idrett, kap. 545	72,3	259,5	278,9	233,5	45,4
Tilskudd til Den norske kirke, kap. 581	51,9	21,3	22,5	22,2	0,3
Gravferdsetaten, kap. 590	56,1	34,4	89,9	34,6	55,3
Sum sektor	313,3	407,8	694,4	393,0	301,4

Byrådslederens kontor

Ansvarsområde

Byrådslederens kontor (BLK) har ansvar for sekretariatfunksjon for byrådet, overordnet ansvar for videreutvikling av kommunens politiske og administrative styringssystem, virksomhetsstyring og ledelses- og kompetanseutvikling på strategisk nivå. BLK har videre et overordnet ansvar for topplederrekruttering, koordinering og utvikling av kommunens deltakelse i internasjonalt og regionalt samarbeid, beredskap, kommunikasjon og internrevisjon. Avdelingen ivaretar også internadministrative funksjoner for byrådsavdelingene.

Sektoren omfatter tre etater: Beredskapssetaten, Kommuneadvokaten og Rådhusets forvaltningstjeneste.

Tall i mill.

Byrådslederens kontor (BLK)	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	790,2	857,8	786,5	895,4	37,5
Netto driftsutgifter	656,9	764,2	732,1	846,6	82,4
Brutto investeringer i anleggsmidler	9,6	12,9	81,5	125,6	112,7

Punkter som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- En åpen og demokratisk kommune for innbyggerne
Kommunen har valgt elnnsyn som løsning for publisering av offentlig journal og politiske møter. I 2022 kom alle bydelene med bydelsutvalgene på elnnsyn, i tillegg til bystyret og byrådet. I løpet av året som gikk ble "Nytt fra byrådet" etablert på kommunens hjemmeside, etter mønster fra regjeringens "Offisielt fra statsråd".
- En effektiv, omstillingsdyktig og attraktiv kommune
Både håndteringen av koronapandemien og krigen i Ukraina har krevd at kommunen er omstillingsdyktig og effektiv. Politiske prosesser og endringer tar vanligvis tid, men under disse krisene har dette blitt annerledes. Kommunen har tatt i bruk mange nye teknologiske verktøy for å bedre samhandlingen og effektiviteten, og har etablert nye arbeidsformer som organisasjonen drar nytte av videre.
- En trygg by med god beredskap
Som ledd i kommunens helhetlige, systematiske og tverrsektorielle arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, var det i tildelingsbrevene for 2022 en fellesføring som ba alle virksomheter om å påse at beredskapsplaner og risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) var oppdatert, og tilpasset Oslo kommunes overordnede ROS-analyse. Arbeidet skulle ses i sammenheng med den da pågående evalueringen av pandemihåndteringen. Den oppsummerende rapporten på Oslo kommunes pandemihåndtering ble ferdigstilt i desember 2022.
- Et regionalt og internasjonalt samarbeid som styrker byen
Oslo kommunes regionale og internasjonale arbeide bidrar til å nå Oslo kommunes mål. I løpet av 2022 har kommunen fått innvilget tre nye EU-prosjekter innenfor områdene utvikling av kollektivtrafikk, håndtering av ulykkesrisiko i beredskapssammenheng og utvikling av digital kunstformidling. Oslo kommune deltar i flere internasjonale nettverk som bygger opp under byrådets visjon om en grønnere, varmere og mer skapende by. Dette året har det vært økt fokus på å redusere antall reiser, og flere av møtene har vært holdt som videomøter.

Mål og resultater i virksomheter mv.

Byråd/byrådsavdelingene (kap. 120)

Noen av tiltakene som det ble avsatt midler til i 2022, vil av ulike årsaker bli sluttført i først 2023. Dette gjelder blant annet den sentrale publikumsundersøkelsen, utarbeidelse av E-kurs for skole og helse (LHBT) og kommunal utredning om tillitsreform for Osloskolen.

Det regionale samarbeidet er orientert mot saksfelt som angår vårt felles regionale bo- og arbeidsmarked. Sentrale temaer er areal, transport, klima, miljø, innovasjon og regionens attraktivitet for å tiltrekke investeringer, talenter og besøkende. I 2022 ble det, med statlig støtte fra Klimasats-ordningen, igangsatt prosjekter for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden og for å legge til rette for etablering av energistasjoner for grønn næringstransport på Østlandet. Disse prosjektene gjennomføres i samarbeid mellom Osloregionen og Østlandssamarbeidet.

Oslo kommunes internasjonale samarbeid er forankret i Kommuneplanen og i strategi for Oslo kommunes internasjonale arbeid. Hovedmålene i strategien er at Oslo kommune skal delta i internasjonalt samarbeid for å dele erfaring og for å få ny kunnskap i arbeidet med å videreutvikle tjenestetilbudet til byens innbyggere. Internasjonalt samarbeid skal medvirke til at beslutninger og initiativ på overnasjonalt nivå blir fattet i tråd med Oslo kommunes interesser, at Oslo hevder seg i konkurranse med andre europeiske storbyer, og til at Oslos internasjonale posisjon og konkurranseevne styrkes gjennom internasjonal profilering.

Virkemidlene i det internasjonale arbeidet inkluderer deltakelse i EU-prosjekter, deltakelse i internasjonale organisasjoner og nettverk, by-til-by-samarbeid regulert gjennom samarbeidsavtaler og prosjekter som profilerer Oslo internasjonalt.

I 2022 har Oslo fortsatt satsingen på å delta i EU-finansierte prosjekter som virkemiddel for å nå kommunens mål. Oslo kommune har fått innvilget tre nye EU-prosjekter i Horisont Europa i 2022 på områdene utvikling av kollektivtrafikk, håndtering av ulykkesrisiko i beredskapssammenheng og utvikling av digital kunstformidling.

I 2022 har arbeidet i storbynettverket Eurocities blitt videreført med bred deltakelse fra kommunen. Byrådslederen er valgt som medlem av Eurocities' styre, og de viktigste sakene dette året har vært støtte til ukrainske byer og energisituasjonen i Europa.

Oslo hadde formannskapet i STRING-nettverket i 2022. Hovedmålet har vært å styrke regional utvikling i transportkorridoren fra Oslo til Hamburg, med spesielt fokus på infrastruktur og grønn vekst.

Oslo ble i 2022 valgt ut av EU som en av EUs 100 klimanøytrale byer. Byene skal gå foran i arbeidet med å bli klimanøytrale og bidra til å løse byers klimautfordringer.

Oslo deltar også aktivt i nettverkene Nordic Safe Cities/Strong Cities der byer utveksler erfaringer knyttet til forebygging av hatkriminalitet, radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Deltakelse i C40-nettverk er videreført blant annet gjennom støtte til C40-kontoret i Oslo. Kontoret arbeider med å spre kunnskap om Oslos klimaarbeid til andre byer, og har særlig fokus på klimabudsjett og utslippsfrie byggeplasser.

Byrådet besluttet høsten 2022 at Oslo kommune skulle melde seg ut av Osloregionens Europakontor med virkning fra 1. oktober 2023.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 54,7 mill. på kap. 120. Av dette er 7,7 mill. ubrukte øremerkede midler som er eksternt finansierte prosjekter under Osloregionen, EU-midler og statlig

finansiering. 17,4 mill. er øremerkede kommunale midler der tiltakene videreføres i 2023. Dette gjelder blant annet ferdigstilling av koronaevalueringen, ressurser knyttet til mottak av flyktninger fra Ukraina og arbeidet med fordelingssystemet for kommunen. Det er prosjektmidlene som utgjør den største delen av mindreforbruket på kapittelet.

Kommuneadvokaten (kap. 140)

Kommuneadvokaten (KAO) prosederer kommunens rettssaker og gir etter anmodning råd og betenkninger til bystyrets organer, byrådet og byrådsavdelingene, etater, bydeler og kommunale foretak. Kommuneadvokaten bidrar også med intern opplæring i kommunen innenfor det juridiske fagområdet.

Nøkeltall Kap. 140 Kommuneadvokaten	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Innkomne rettsaker	232	192	191	168	151
Avsluttede rettssaker	211	228	163	233	325
Samlet tvistesum innkomne saker	665,8 mill.	587 mill.	19,9 mrd.	2,094 mrd.	3,126 mrd.
Innkomne rådgivningssaker	430	397	418	316	330
Avsluttede rådgivningssaker	397	473	435	411	540

Antall avsluttede saker er veldig høyt i 2022. Årsaken til dette er overgang til WebSak ZT/ensoneløsning. Alle saker i Kommuneadvokatens gamle system måtte avsluttes. Mange av de nye sakene er imidlertid opprettet og videreført i det nye saksbehandlingssystemet. Av de 325 sakene som ble avsluttet i 2022 vant kommunen 98 (30 %), 13 saker (4 %) ble dels vunnet/dels tapt mens 21 (6 %) ble tapt. I tillegg ble 32 (10 %) saker trukket og 36 (11 %) saker forlikt. 100 (31 %) saker er registret som annet utfall. Antall saker med annet utfall viser et uriktig bilde siden Kommuneadvokaten som nevnt gikk over til ensoneløsning (ZT) i WebSak. Alle pågående saker i gammelt system måtte avsluttes og gjenopprettes i nytt system. Disse sakene fikk status "annet utfall".

Av samme grunn rapporteres det ikke på behandlingstid i 2022, da dette vil gi et ufullstendig bilde for dette året. Rapportering på behandlingstid vil bli gjort i 2023.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 2,0 mill. Dette skyldes at inntektene er høyere enn budsjettet, og overført mindreforbruk fra 2021.

Rådhusets forvaltningstjeneste (kap. 150)

Rådhusets forvaltningstjeneste (RFT) har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av Oslo rådhus som bygning, herunder sikkerhetsoppgaver, servicefunksjoner i rådhuset og i innleide lokaler i nærheten av rådhuset for byrådsavdelingene og bystyrets sekretariat. Dette innebærer også ansvar for IKT infrastruktur og nettverk på rådhuset.

Etaten bistår med saksforberedelser og har ansvar for gjennomføring av representasjonsarrangementer og øvrige arrangementer i rådhuset, på rådhusplassen og i Heftyevillaen. Etaten har også ansvar for å saksbehandle og gjennomføre borgerlige vielser for alle som ønsker å bli viet i Oslo.

For å stimulere til økt aktivitet etter pandemien la byrådet føringer om vederlagsfri leie for alle utendørs arrangementer i 2022. Fra april ble det gjennomført arrangementer i rådhuset uten restriksjoner. For første gang ble det invitert til en påskemiddag i nær dialog med Rusmiddeletaten, Frelsesarmeen og Kirkens bymisjon.

2022 ble første driftsår for møtesenteret med tilnærmet full drift. Alle politiske utvalgsmøter gjennomføres her. RFT har et samarbeid med Nyttig Arbeid, som drifter møtesenteret og auditoriet.

Nøkkeltall Kap. 150 Rådhusets forvaltningstjeneste	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Arrangementer på Rådhusplassen	20	23	5	8	12
Arrangementer i Rådhuset og Heftyevillaen	245	249	67	98	260
Borgerlige velser	1 728	1 855	1 752	1 617	1 968
Antall gjester ved arrangementene	92 538	89 447	12 241	34 380	88 230

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 17,6 mill., inkludert ubrukte øremerkede midler på 2,6 mill. Etaten foretok innsparinger på ordinær drift og vedlikehold gjennom året for å kunne møte de høye strømkostnadene. I desember ble budsjettet styrket med 7,8 mill. for å dekke disse kostnadene. Etaten overførte 3,5 mill. fra fjorårets mindreforbruk, og har videre hatt besparelser innenfor energi (elektrisitet og fjernvarme) og som følge av forsinkelser i driftsprosjektet sikkerhetstiltak på rådhuset.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser et mindreforbruk på 112,7 mill. Av dette er 76 mill. til rehabilitering av rådhusets tårn og fasade, 21,7 mill. til sikkerhetstiltak i rådhuset og 10,5 mill. til diverse rehabiliteringer i rådhuset. Arbeidet med flytting av vaktentralen, etablering av ny personalinngang og adgangskontroll av besøkende til rådhuset er i gang. Når det gjelder rehabilitering av tårn og fasade på rådhuset er det gjennomført konkurranse og inngått samspillsentreprise med leverandør.

Beredskapsetaten (kap. 184)

Beredskapsetaten (BER) skal være en aktiv pådriver i det helhetlige og kunnskapsbaserte beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen. Etaten skal sørge for at kommunens beredskapsmessige plikter i krig og fred blir ivarettatt på en tilfredsstillende måte. Etaten skal bidra til at alle kommunale virksomheter er i best mulig stand til å møte ulykker, katastrofer og uønskede hendelser.

Covid-19-pandemien preget også inngangen til 2022. Beredskapsetaten opprettholdt sin krisestab og rolle i kommunens sentrale kriseledelse for håndteringen av pandemien de første månedene i 2022. Gjennom store deler av året har Beredskapsetaten organisert og koordinert kommunens prosess for evaluering av pandemihåndteringen. Hovedformålet har vært å få kunnskap om styrker og svakheter i krisehåndteringen til bruk for læring og forbedring, slik at virksomhetenes og kommunens samlede evne til krisehåndtering styrkes. Evalueringen har tatt utgangspunkt i kravene om evaluering i forskrift om kommunal beredskapsplikt, men ble utvidet til også å omfatte tematikk i tilknytning til organisasjon, styring og ledelse, innovasjon og krisekommunikasjon.

Egenevalueringene har gjort at alle virksomheter i kommunen har gjennomført systematiske debriefer og identifisert læringspunkter innenfor sine ansvarsområder. Med bistand fra Rambøll AS sammenstilte Beredskapsetaten sentrale funn i en oppsummerende hovedrapport. Arbeidet med å systematisere og følge opp funn, læring og tiltak fra hovedrapporten vil fortsette i 2023, og vil prege etatens arbeid fremover.

Beredskapsetaten har også i 2022 arrangert og organisert øvelser innen beredskap og kriseledelse, og bidratt aktivt til kompetanseheving i kommunen gjennom veiledning og kursopplæring. Etaten opplevde i 2022 en økning i etterspørsel om bistand og rådgivning. Dette kan sees som en konsekvens av blant annet den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa samt oppdatering av Kommunalt risikobilde 2021 og generelt som følge av høyere bevissthet som følge av pandemihåndteringen.

Sikkerhetssituasjonen i Europa har også aktualisert en del av Beredskapsetatens pågående prosesser og arbeid. Blant annet arbeidet med planverk ved bortfall EKOM (elektroniske kommunikasjonsmidler), kommunens overordnede atomberedskapsplan og arbeid knyttet til tilfluktsrom.

Trygg i Oslo (TRiO) er et samvirkenettverk for trygghet og beredskapsarbeid i Oslo. Erfaringer fra piloter, testing og utvikling av rapporteringsverktøy har aktivt blitt benyttet til å videreutvikle rapporteringsverktøyet med ny funksjonalitet.

Kommunenes koordineringssentral (KOSS) skal fremme samhandling og forbedre hendelseshåndtering mellom kommunene Oslo, Bærum og Asker. I 2022 ble KOSS etablert som en permanent enhet. KOSS arbeider med koordinering av kommunal hendelseshåndtering og informasjonsdeling, og omfatter videreutvikling av verktøy for informasjonsanalyse og utvikling av situasjonsoppdateringer i normalsituasjoner og ved uønskede hendelser. Beredskapsetaten og KOSS bidro blant annet med varslings-, koordinerings- og informasjonsdeling i den akutte fasen under terrorangrepet 25. juni.

Beredskapsetaten etablerte i 2022 en fast funksjon knyttet til koordinering av sikringsarbeid i kommunen. Det ble igangsatt et forarbeide for å etablere et permanent, tverrgående utvalg som skal bidra til å koordinere kommunens arbeid med sikring i byrommet og til å heve kompetansen på fagområdet i kommunen.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et regnskapsmessig mindreforbruk på 8,1 mill. Av dette er 5,1 mill. ubrukte øremerkede midler med ekstern finansiering. Etaten har hatt videre hatt vakanser i stillinger, mindre kostnader enn forutsatt i forbindelse med flytting av kontorlokaler og merinntekter på grunn av viderefakturering av kostnader i forbindelse med koronapandemien.

Brukerråd

Oslo kommune har fem sentrale brukerråd. Rådene har rett til å bli hørt og skal gi råd til byrådet og bystyret. Rådene bestemmer selv hvilke saker de uttaler seg om. Rådene kan også ta opp saker på eget initiativ. Uttalelser fra brukerrådene skal følge saksdokumentene til det organet som avgjør saken endelig. Det gjennomføres månedlige rådsmøter. I tillegg settes det ned arbeidsgrupper ved behov. Hvert råd har egen rådssekretær som i hovedsak arbeider med rådene. Rådssekretærene er ansatt i byrådsavdelingene.

Rådet for kjønns- og seksualitetsmangfold:

Råd for kjønns- og seksualitetsmangfold har 13 faste medlemmer og 13 varamedlemmer. Saker som angår kjønns- og seksualitetsmangfoldet, skal forelegges rådet av byrådet og bystyret. Det skal etableres rutiner som sikrer at rådet mottar sakene på et tidlig tidspunkt i saksbehandlingen, slik at rådet har mulighet til å påvirke utfallet i saken. Rådet har rett til å uttale seg i alle saker som angår kjønns- og seksualitetsmangfold. Rådet skal bidra til å øke respekten og skape trygghet for kjønns- og seksuelle minoriteter i Oslo og øke kompetansen om kjønns- og seksualitetsmangfold hos kommunens ansatte. Rådet kan ta opp saker på eget initiativ. Rådets uttalelse skal følge saksdokumentene til det organet som avgjør saken endelig.

I 2022 er det gjennomført 12 rådsmøter, et større antall arbeidsmøter og avgitt 29 skriftlige uttalelser. Rådet har deltatt innspillmøter, holdt taler og deltatt i panelsamtaler i forbindelse med ulike arrangementer. Rådet har hatt særlig fokus på saker som angår Skeivt kulturår 2022, Helsestasjon for kjønn og seksualitet (HKS), behandlingstilbudet til personer med kjønnsinkongruens og oppfølging etter terrorangrepet 25. juni 2022. Rådet har bidratt til rapport fra fagdag om kjønnsinkongruens. Rapporten ble lansert 13. juni 2022, og ligger ute på rådets nettside. Av driftsbudsjettet på 0,660 mill. er disponert 0,630 mill. i 2022. Budsjett og påløpte utgifter gjelder i all hovedsak møtegodtgjørelser i forbindelse med rådsmøter, arbeidsmøter, deputasjoner og innspillmøter samt kompensasjon for deltakelse på diverse arrangementer.

Rådet for flerkulturelle minoriteter:

Rådet for flerkulturelle minoriteter er et medvirkningsforum for byrådet og bystyret i saker som angår innbyggere i Oslo med flerkulturell minoritetsbakgrunn – personer med innvandrerbakgrunn, urfolk og nasjonale minoriteter. Rådet består av ti medlemmer med ti varamedlemmer. Rådet har i sin strategi

vedtatt å prioritere tre strategiske områder: oppfølging av handlingsplan mot hatefulle ytringer og holdninger, arbeid og sysselsetting og barn/unges helse.

Det er gjennomført 11 rådsmøter i 2022. Rådet har avgitt 29 høringsuttalelser til både kommunale og statlige saker. Rådet har organisert en fagdag om hatytringer rettet mot urfolk og nasjonale minoriteter i oktober 2022. Rådet deltok under Arendalsuka med eget arrangement om medvirkningens betydning for demokratiet. Rådet har også bidratt aktivt i innspillmøter, arbeidsgrupper og på aktuelle seminarer. Driftsbudsjettet på 0,660 mill. har i hovedsak gått med til utbetaling av møtegodtgjørelser til rådsmedlemmer for deltakelse i rådsmøter, arbeidsmøter og eksterne møter. På grunn av stor aktivitet og flere arrangementer hadde rådet et merforbruk på 0,040 mill.

Det sentrale eldreråd:

Rådet har hatt elleve rådsmøter i 2022. Rådet har avgitt 30 høringsuttalelser og tatt opp flere saker på eget initiativ. En av sakene rådet har tatt opp er manglende rett til kommunal bostøtte for beboere i Omsorg+-boliger. Videre har representanter fra rådet deltatt på en rekke eksterne møter og holdt innlegg i ulike sammenhenger. Rådet har oppnevnt representanter til ulike utvalg og arbeidsgrupper i etater og byrådsavdelinger. De har arrangert to konferanser for bydeleldrerådene og åpen dag om regnbuetreff. Rådet var vertskap for den årlige storbykonferansen for eldreråd med deltagere fra Bergen, Trondheim, Tromsø, Fredrikstad, Drammen, Kristiansand, Stavanger og Sandnes. De deltok også på konferanse for fylkeseldreråd i Kristiansand og andre eksterne konferanser. Regnskapet for 2022 viser et forbruk på 0,67 mill.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse:

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har hatt ni rådsmøter og to ekstraordinære rådsmøter i 2022. Rådet består av 12 medlemmer med personlige varamedlemmer fra følgende grupperinger: politikere (fem), funksjonshemmedes organisasjoner (fem), medlemmer med kompetanse og spesiell innsikt i funksjonshemmedes stilling i samfunnet (to).

Til sammen har rådet behandlet 113 saker, hvorav 34 høringsuttalelser. Rådet får tilsendt saker fra ulike byrådsavdelinger, og tar også opp saker på eget initiativ. Det har i 2022 vært stort engasjement i saker som eksempelvis Strategi og handlingsplan for universell utforming, Folkehelsestrategien samt helhetlig gjennomgang av spesialundervisning i Oslo Kommune. Rådsmedlemmer har vært aktivt deltagende i ulike utvalg og arbeidsgrupper for innspill og medvirkning. Det har vært avholdt to fellesmøter for bydelsrådene hvor rådet var arrangør. Regnskapet for 2022 viser et forbruk på 0,68 mill.

Sentralt ungdomsråd:

Sentralt ungdomsråd består av medlemmer og varamedlemmer fra lokale ungdomsråd fra Oslos 15 bydeler, og oppnevnes av bystyret. Råd for perioden 2021-2022 ble oppnevnt av Bystyret i februar 2021. I mai 2022 ble 13 nye personer oppnevnt som følge av at flere representanter trakk seg fra sitt verv. Rådet jobber med saker som angår ungdom i hele Oslo, herunder prioriterte saker fra Ungdommens bystyremøte, og er et høringsorgan for byomfattende saker og tiltak.

Det er gjennomført 11 ordinære møter og ett ekstraordinært møte i 2022. I tillegg til dette kommer kontaktmøter med byråden for kultur, idrett og frivillighet, som ivaretar kontakten med rådet for byrådet. Rådet har avgitt 29 hørings svar og skriftlige innspill til Oslo kommune og regjeringen i 2022.

Sentralt ungdomsråd ble tildelt 1,47 mill. i 2022. Midlene er i hovedsak brukt til møtegodtgjørelse ved deltakelse på ordinære rådsmøter for rådsrepresentantene, andre møter og seminarer, samt sekretariatsfunksjonen. Sekretariatsfunksjon for rådet ivaretas av UngOrg – Barne- og ungdomsorganisasjonene i Oslo.

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådslederens kontor

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
Byråd/byrådsavdelingene, kap. 120	474,1	559,1	641,5	586,9	54,7	29,7
Div. avsetn. og tidsbegren. tiltak under byrådsavd., kap. 126**	26,8	-	-		-	-
Kommuneadvokaten, kap. 140	37,7	41,5	43,9	41,8	2,0	2,0
Rådhusets forvaltningstjeneste, kap. 150	89,1	100,0	120,1	102,5	17,6	15,0
Beredskapsetaten, kap. 184	27,7	29,9	39,7	31,5	8,1	3,0
Tilfeldige utg. etter byrådets bestemmelse, kap. 191	1,4	1,5	1,5	1,5	0,0	0,0
Sum sektor	656,9	732,1	846,6	764,2	82,4	49,7

*Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler

**Kap. 126 utgår fra 2022

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådslederens kontor

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
Byråd/byrådsavdelingene, kap. 120	511,3	494,0	577,4	666,1	622,0
Div. avsetn. og tidsbegren. tiltak under byrådsavd., kap. 126*	69,4	90,8	-	-	
Kommuneadvokaten, kap. 140	51,5	53,1	52,0	54,3	60,6
Rådhusets forvaltningstjeneste, kap. 150	106,7	116,5	125,8	132,8	131,5
Beredskapsetaten, kap. 184	38,9	34,3	29,9	40,7	42,2
Tilfeldige utg. etter byrådets bestemmelse, kap. 191	0,3	1,4	1,5	1,5	1,5
Sum sektor	778,1	790,2	786,5	895,4	857,8

Brutto investeringer i anleggsmidler i virksomheter under Byrådslederens kontor

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Rådhusets forvaltningstjeneste, kap. 150	9,6	81,5	125,6	12,9	112,7
Sum sektor	9,6	81,5	125,6	12,9	112,7

Byrådsavdeling for finans

Ansvarsområde

Byrådsavdeling for finans (FIN) har ansvar for å utarbeide kommuneplan, budsjett og økonomiplan, klimabudsjett og å utvikle gode systemer for økonomistyring og rapportering for Oslo kommune. Ansvarsområdet omfatter også overordnet anskaffelsesstrategi og metodikk for gode investeringsprosesser, konsernovergripende IKT og informasjonssikkerhet, kommunens sentrale arbeidsgiverfunksjon, finansforvaltning, konsernregnskap samt Oslo kommunes statistikkproduksjon.

Tall i mill.

Byrådsavdeling for finans (FIN)	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik bud/regn 2022
Brutto driftsutgifter	1 688,9	1 691,3	1 616,1	1 429,1	-262,3
Netto driftsutgifter	595,2	837,0	853,9	927,1	90,1
Brutto investeringsutgifter	61,1	117,4	210,2	378,8	261,3

Punkter som følger er knyttet til realisering av byrådets hovedmål på sektorområdet i 2022:

- Etter innføring av Office for alle virksomheter i kommunen i 2021 fortsatte arbeidet med å hente ut gevinster i 2022, bl.a. knyttet til lagring i skyen og avvikling av egne filservere. Det jobbes også med delingsnettverk der virksomheter oppfordres til å dele kunnskap og forslag til hvordan benytte en ny og moderne kontorstøtteløsning. Dette vil være et kontinuerlig arbeid i årene som kommer.
- Startet et prosjekt for å etablere en felles lønnsjeneste for alle virksomheter i Oslo kommune som ferdigstilles i 2023.
- Igangsatt arbeidet med utvikling av en strategi for digital transformasjon og IKT i Oslo kommune, ledet av FIN, i samarbeid med HEI og NOE.
- Utarbeidet og vedtatt endring av finansieringsmodell for flere av UKEs fellestjenester, fra fakturering til sentral rammefinansiering.
- Rammefinansiering av UKEs drift og forvaltning av fellestjenester er etablert.
- Arbeidet med å skifte ut flere tusen tynnklienter ute i virksomhetene startet i 2022 og vil ferdigstilles i 2023. Et stort og viktig arbeid for bedret sikkerhet og bedre brukeropplevelse.
- Videreført arbeidet med personvern ved å tilrettelegge for kompetanseheving og en helhetlig tilnærming til personvern i kommunen.
- Videreført nettverk for personvern og informasjonssikkerhet for bydelene for å bidra til økt samarbeid og kompetanseheving på tvers av bydelene.
- Videreført arbeid for å standardisere informasjonssikkerhetsarbeidet i kommunen, og ivareta helhetlig risikostyring innenfor området både i byrådsavdelinger, virksomheter og for systemeiere.
- Nye og reviderte standard kravspesifikasjoner for formålsbygg (SKOK) er vedtatt og gjelder for barnehager, flerbrukshaller, omsorgsboliger, omsorg+, skoler, sykehjem og utleieboliger.
- Vegetarmat som standardvalg på kommunale arrangementer ble innført i 2022. Det er videre igangsatt et større arbeid for bærekraftig, sunn og mer plantebasert mat i Oslo kommune.

Mål og resultater i virksomheter mv.

Diverse virksomheter og prosjekter under FIN (kap. 122)

Kapitlet dekker utgifter til diverse virksomheter og prosjekter under Byrådsavdeling for finans herunder utgifter til sentrale IKT-prosjekter.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet på ordinær drift viser et mindreforbruk på 10,1 mill. I tillegg har kapitlet 18,6 mill. i ubrukte øremerkede midler. Av dette utgjør 11,8 mill. kommunalt øremerkede midler som relaterer seg i hovedsak til arbeidet med informasjonssikkerhet i Oslo kommune, samt anskaffelse av verktøy som vil bidra til digitalisering av kommunens sentrale budsjett- og rapporteringsprosesser. De statlige øremerkede midlene utgjør 6,8 mill. som gjelder Program for storbyrettet forskning. Mindreforbruk på kapitlets øremerkede midler er i all hovedsak knyttet til forsinket fremdrift. Øvrig mindreforbruk er relatert til lavere aktivitet enn forutsatt ved budsjettering.

Investeringsregnskapet

Det er i 2022 investert for 3,2 mill. mot et budsjett på 126,5 mill. Dette omfatter prosjekter for oppgradering av sentral IKT-infrastruktur, konsolidering av IKT-systemer, oppgradering av kommunens HR-system, innføring av ny kontorstøtteløsning samt avsetning til Sak-/arkiv system.

Nærmere om prosjektene:

- *Intern låneordning for virksomhetenes innføring av nytt sak/arkivsystem*
Låneordning for kommunens virksomheter for å ta i bruk nytt eArkiv-system hadde i 2022 en budsjetttramme på 249,9 mill., hvorav 169,9 mill. var overført fra 2021, og 192,4 mill. ble redusert i revidert budsjett 2022. Regnskapet viser et mindreforbruk i 2022 på 57,5 mill. som overføres til 2023. Det vil bli benyttet 37,6 mill. netto i 2023, og ordningen vil bli avsluttet i løpet av 1. halvår 2023.
- *Avsetning til konsolidering/sanering av IKT-systemer*
Prosjektet hadde i 2022 en budsjetttramme på 49,0 mill., og fremstår med et mindreforbruk på 37,1 mill, som primært skyldes forsinkelser i diverse prosjekter. De store kostnadene i prosjektet er knyttet til anskaffelse og implementering av nye systemer, samt sanering av gamle systemer. Resterende midler vil bli disponert i 2023 til løsning for tids- og timeregistrering, SKOK, arbeid med integrasjon mot fagsystemer for ny sikker tilgangsstyringsløsning, samt konsolideringsarbeid av e-læringsløsninger i kommunen.
- *Oppgradering av sentral IKT-infrastruktur*
Budsjettet til oppgradering av sentral IKT-infrastruktur utgjorde i 2022 7,2 mill. Det er ikke ført noen kostnader på prosjektet i 2022. Resterende midler vil bli disponert i 2023 til å oppgradere eldre kritisk sentral infrastruktur samt tilpasning av infrastruktur for innrulling av flere virksomheter.
- *Program for storbyrettet forskning*
Oslo kommune leder og administrerer på vegne av KS program for storbyrettet forskning programmets midler kommer fra KS. I 2022 har programmet utgiftsført 4,7 mill. Resterende prosjektmidler ved årsskiftet, 6,8 mill. er behandlet som øremerket tilskudd fra staten og overføres til 2023. Midlene kan kun benyttes til programmets arbeid.

Utviklings- og kompetanseetaten (kap. 125)

Utviklings- og kompetanseetaten (UKE) er kommunens interne tjenesteleverandør. UKE ivaretar konsernovergripende utviklings-, forvaltnings- og driftsoppgaver, som skal understøtte de tjenester kommunes virksomheter leverer til innbyggere og næringsliv. Etaten tilbyr også bistand og kompetanseutvikling innen HR, kommunikasjon, rekruttering, organisasjonsutvikling og lederstøtte. UKE

gir anskaffelsesfaglig rådgivning innen juss, innkjøp, avtaleoppfølging og samfunnsansvar, og har ansvar for kommunens samkjøpsavtaler.

Etaten er også ansvarlig for drift og videreutvikling av en rekke fellestjenester som inkluderer lønns- og regnskapstjenester, portaler for innbyggere og ansatte, kontorstøtte, HR- og økonomisystemstøtte, fakturabehandling og oppgjør, kontroll og avstemming av utbetalinger knyttet opp mot HR- og økonomisystemet, samt kontaktsentertjenester for innbyggerne. Etaten har dessuten ansvar for drift av felles IKT-plattform, samt applikasjons- og integrasjonsplattform for kommunens digitale tjenester.

Mål 1: Effektive og sikre fellestjenester

Gjennomførte tiltak

Modernisering av felles IKT-plattform

Etter en vellykket migrering av kommunes felles IKT-plattform til kommunes driftsleverandør i 2021, gjennomførte UKE avvikling av kommunens egne datasentre i 1. kvartal 2022. Datasentrene ble tømt og overlevert i henhold til avtale. Leieavtalene ble avviklet, data ble destruert på sikker måte, og utstyret ble levert til ombruk. UKE jobber sammen med driftsleverandøren om å hente ut gevinster knyttet lisensoptimalisering, bedre utnyttelse av servere, lagringsløsninger, backup, bedre utnyttelse av infrastruktur og hardware. Det er også gevinster knyttet til redusert antall avvik, redusert leveringstid for bestillinger og endringer samt flere selvbetjeningsløsninger.

UKE har modernisert og forbedret store deler av felles IKT plattform. Dette er et kontinuerlig arbeid, men det er gjort et betydelig løft i 2022 og arbeidet videreføres i 2023.

Antallet egne IKT-driftsmiljøer er ikke redusert. UKE har i 2022 utført en kartleggingsjobb for å lage en realistisk plan for hvordan flytte over virksomheter til nytt driftskonsept. Deretter vil aktuelle virksomheter utføre denne flyttejobben sammen med UKE.

Gjennom hele 2022 har UKE jobbet med å få økt bruk av Office 365 i alle virksomheter gjennom et team med endringsagenter. UKE har etablert et nettverk for erfaringsutveksling og deling av løsninger knyttet til Office 365, de fleste virksomheter deltar i dette nettverket. Arbeidet fortsetter i 2023.

Oslo kommune har stort antall utdaterte tynnklienter som fortsatt er i bruk. Dette utgjør en stor sikkerhetsrisiko for kommunen og oppgaven med å skifte ut disse startet i 2022 og ferdigstilles i 2023.

Fellessystem for tids- og timeregistrering

UKE har i 2022 implementert nytt tids- og timeregistreringssystem for dagtidsansatte. Hele 18 virksomheter har tatt i bruk nye Wintid. Det nye systemet skal gjøre arbeidshverdagen enklere for leder og ansatt, og gi bedre etterlevelse av arbeidsmiljøloven (AML), ferieloven og tariffavtalen.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel som svarer "godt fornøyd" i årlige kundeundersøkelser knyttet til: Fellestjenester, systemdrifttjenester og konsulenttjenester	N/A	80 %	80 %	88 %
Antall virksomheter med egne IKT-driftsmiljøer	11	9	4	9
Andel elektroniske lønsslipper	81,7 %	83 %	98 %	100 %
Andel leverandørfakturaer i EHF-format	92,9 %	94 %	95 %	95 %
Andel utgående e-fakturaer 1)	61,0 %	82 %	85 %	95 %
Antall telefonsamtaler til 2180 2180	562 864	514 067	500 000	474 488
Andel som svarer at de fant det de lette etter på oslo.kommun.no	75 %	74 %	85 %	71 %

1) Mottaker kan velge mellom EHF, eFaktura, Vipps-faktura, faktura via Digi-post

Mål 2: Seriøst og ansvarlig arbeidsliv

Gjennomførte tiltak

HR-forum

I samarbeid med Byrådsavdeling for finans har UKE i 2022 gjennomført fire HR-forum. Arrangementene har dekket tema som sikkerhetskultur i et kompetanseperspektiv, felles lønnstjeneste for Oslo kommune, nyheter og endringer i HR-systemet, vold og trusler som fenomen og erfaringer med å forebygge og håndtere det, krisehåndtering ved brå og traumatiske hendelser, inkluderende rekruttering og midlertidige ansettelser

Mangfoldsarbeid

UKE har på oppdrag fra Byrådsavdeling for finans ledet arbeidet med å utarbeide grunnlaget for en handlingsplan for å styrke rekruttering av ledere, ansatte og styremedlemmer med minoritetsbakgrunn. Planen skal behandles politisk i første halvår 2023.

Felles lønnstjeneste

Det er startet et prosjekt for å etablere en felles lønnstjeneste for alle virksomheter i Oslo kommune. Lønnstjenesten skal legge til rette for å realisere en rekke gevinster, både kvalitative og kvantitative. Når fellestjenesten etableres, vil oppgaver knyttet til personaladministrasjon lønn flyttes til UKE.

Personalomstilling

UKE administrerer Oslo kommunes arbeid med personalomstilling på vegne av Byrådsavdeling for finans. 119 personer ble i 2022 omplassert til annet fast arbeid eller sluttet i kommunen.

Mål 4: Tillitsskapende personvern og informasjonssikkerhet

Gjennomførte tiltak

UKE har i 2022 styrket sitt kompetansenivå innen personvern og informasjonssikkerhet, og samlet ressursene i en ny seksjon. Fagmiljøet består bl.a. ved personvernverdinger knyttet til fellessystemer- og tjenester.

UKE har utviklet et nytt godkjent fellessystem (Behandlingsoversikten) som skal gi Oslo kommune en samlet oversikt over behandling av personopplysninger. Systemet vil bidra til en mer helhetlig oversikt og økt delingskultur i kommunen.

UKE følger med på det digitale trusselbildet og iverksetter tiltak for å redusere teknisk risiko på felles IKT-plattform. Gjennom 2022 har UKE tatt i bruk nye teknologiske verktøy og forbedret arbeidsmetoder for å øke innsikt i potensielle sårbarheter som vil kunne ramme tekniske IKT-miljøer. UKE har også utvidet sitt samarbeidsnettverk i nasjonale beredskapsteam

Mål 5 Samfunnsansvarlige og grønne anskaffelser

Gjennomførte tiltak

På samkjøpsområdet forvalter UKE 90 avtaleområder med 180 leverandører. Avtalene hadde i 2022 en samlet omsetning på om lag 3,4 milliarder kroner, og avtalene for elektrisitet, renhold og vikartjenester er de største målt i omsetning.

I 2022 har veksten i samkjøpsporteføljen først og fremst handlet om nye avtaler som tilrettelegger for et mer bærekraftig forbruk, herunder reparasjonstjenester for møbler og sykler. Avtalen for redesign og reparasjon av møbler har 12 lokale leverandører, hvor de fleste tilbyr tjenester ved hjelp av lærlinger og arbeidsinkludering. Det er inngått nye samkjøpsavtaler for mat og drikke til kommunens virksomheter hvor det er stilt krav om klimavennlig menyplanleggingsverktøy og dyrevelferd. I tillegg ble økologiske produkter, rettferdig-sertifiserte produkter, bærekraftig fisk og matvarer i sesong vektlagt. Videre har UKE i 2022 stilt krav om at siste etappe av transporten på nye samkjøpsavtaler utelukkende skal gjøres med nullutslipps- eller biogasskjøretøy.

UKE har i 2022 påbegynt et arbeid som skal jobbe mot en utslippsfri og delingsbasert maskin- og kjøretøypark i 2025. Det er et stort potensial for å redusere antall kjøretøy og maskiner som eies av kommunen ved å skape større muligheter og kultur for deling både på tvers av og internt i kommunens virksomheter. UKE skal bistå kommunens virksomheter med å utarbeide utskiftningsplaner for hvordan maskin- og kjøretøyparken skal omstilles til nullutslipp eller biogass i løpet av 2025, hvor også lade- og fylleinfrastruktur er et viktig område. UKE skal også ha dialog med markedet og gjennomføre anskaffelser av kjøretøy og maskiner som er på pilotstadiet for å stimulere til serieproduksjon av umodne teknologier. UKE har videre inngått et samarbeid med Bydel Alna for å pilotere bildeling, som skal bidra til at bydelen kan redusere sin kjøretøypark samt skape et marked for bildelingstjenester i en ytre bydel. På den måten kan bydelen opprettholde nødvendig transportdrift, samtidig som innbyggerne kan teste ut et utslippsfritt og delingsbasert transporttilbud, og potensielt oppleve et mindre behov for å eie bil. Bildeling vil dessuten kunne ha en utjevningseffekt, ved å tilgjengeliggjøre biltjenester for personer som har behov for privatbil, men ikke selv har økonomi til å eie eget kjøretøy.

I 2022 vant UKE anskaffelsesprisen for sitt samarbeid med OneMed for avtale om medisinsk forbruksmateriell, utstyr og opprettelse av beredskapslager. Avtalen fikk prisen for markedsutvikling og innovative løsninger, og samarbeid mellom kommunen og leverandør for å redusere miljøbelastning i avtalen.

UKE arbeider for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. I 2022 ble samarbeidet mellom UKE og A-krimssenteret gjenopptatt, og samarbeidet skal sikre samhandling knyttet til kontrollvirksomhet samt erfaringsdeling. I 2022 ble også samarbeidet med flere fagforeninger gjenopptatt for å sikre dialog og erfaringsutveksling. Et viktig verktøy i arbeidet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og sosial dumping er HMSREG, som er kommunens elektroniske mannskapsregister og kontraktsoppfølgingsverktøy. I 2022 ble det innført en ny versjon av HMSREG, som gir flere muligheter for å måle aktiviteten på Oslo kommunes bygge- og anleggsplasser og andre arbeidslokasjoner. I forbindelse med implementering av ny versjon av systemet har UKE gitt opplæring og veiledning til virksomhetene.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel fagarbeidere innen håndverksfagene registrert i HMSREG	31 %	43 %	50 %	46 %
Andel timer i relevante fag utført av lærlinger iht. HMSREG	7 %	7 %	10 %	10 %
Andel nye, relevante vare- og tjenesteanskaffelser der det er stilt krav til klimanøytral transport.	100 %	89 %	100 %	100 %
Avvik på HMS-kort*	5 %		3 %	N/A

*Arbeidstilsynet aggregerer ikke data for avvik/hendelser på samme måte som tidligere. Det pågår et arbeid for å finne en ny måte å hente ut relevante resultater fra HMSREG.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet på ordinær drift viser et mindreforbruk 40,2 mill.

Regnskapet viser et mindreforbruk på lønn, merforbruk på andre utgifter og høyere inntekter i forhold til regulert budsjett 2022. I hovedsak kan underforbruket i 2022 forklares med en kombinasjon av merkostnader på enkelte områder som bla IKT drift og at enkelte planlagte aktiviteter ikke inntraff i henhold til kostnadsestimat, samt merinntekter på refusjon, høyere inntekter som følge av flere oppdrag i selvfinansierte enheter og økte inntekter på enkelte tjenester bla. Acos Websak.

Investeringsregnskapet

Det er i 2022 investert for 114,2 mill. mot et budsjett på 252,2mill.

UKE har i 2022 blant annet fått midler til 2 prosjekter; 122005 Ekstraordinære midler til felles IKT-plattform og 122006 Avsetning til forvaltning av fellessystemer på til sammen 68 mill. Det er påløpt totalt 28,6 mill. i 2022.

Arbeidet med oppgradering, modernisering og livssyklusforvaltning er knyttet til fortløpende aktiviteter og prosjekter i økonomiplanperioden.

Prosjektet Sikker tilgangsstyring viser et underforbruk på kr 18 mill. i 2022. Leveransen slutføres i 2023 innenfor prosjektperioden.

Videre ble det bevilget 32 mill. til utskifting av stasjonære datamaskiner i 2022. På grunn av leveranseproblemer er det her kun påløpt mindre beløp i 2022, arbeidet fortsetter i 2023.

Innkrevingssetaten (kap. 130)

Innkrevingsetatens (INE) ansvarsområde er kommunal inkasso, innkreving av kommunale avgifter og gebyrer, eiendomsskatt og legatforvaltning, samt støttefunksjoner knyttet til disse (dokumentbehandling, IT, økonomi, HR og kundehåndtering).

Mål 1: Effektive og sikre fellestjenester

Gjennomførte tiltak

INE jobber kontinuerlig med faglig oppdatering, slik at Kundesenteret kan besvare så mange henvendelser som mulig.

Etter etableringen av Innkrevingssetaten, har andelen digitale henvendelser falt betydelig. Kemnerområdet sto for mange av de elektroniske skjemahenvendelsene som nå har falt bort. Måltallet er fjernet fra og med 2023 da det ikke hensiktsmessig når det gjelder det overordnede formålet om gode selvbetjeningsløsninger.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Andel telefonsamtaler som besvares innen 20 sekunder	74,0 %	72,6 %	70,0 %	76,0 %
Andel ferdigbehandlede henvendelser i førstelinje		67,2 %	70,0 %	68,8 %
Digitale kontaktskjema/chat som andel av totale skriftlige henvendelser	34,0 %	18,0 %	40,0 %	15,0 %
Andel ferdigbehandlede klager på eiendomsskatt for gjeldende år per årsskifte, første instans	99,0 %	99,5 %	99,5 %	99,5 %

Mål 3: Kunnskapsbasert styring og planlegging

Gjennomførte tiltak

Resultatet for innkreving av kommunale avgifter og eiendomsskatt ble 0,3 prosentpoeng over målkravet for 2022. Digitaliseringsarbeid over tid og bedret datakvalitet påvirker resultatene positivt.

Resultatene for 2022 når det gjelder parkeringsgebyrer og vilkårsparkering er ca. 3 prosentpoeng under målkravene. Bymiljøetaten skrev ut 210 593 illeggelser i 2022 som er en økning på 5,5 % fra året før. Av samtlige illeggelser, ble 10,2 % overført til tvangsinnfordring i 2022 mot 7 % i 2021. Deler av denne økningen kan skyldes at Bymiljøetaten begynte å skrive ut illeggelser på el-sparkesykler i 2022. Disse illeggelsene blir sendt til utleiefirmaet, og INEs erfaring er at det tar lang tid før illeggelsene blir betalt.

Resultatet for barnehagekravene ble 1 prosentpoeng under målekravet. Resultatene for 2022 er noe svakere enn for 2021, men ligger likevel over resultatene for 2020 og tidligere år.

Etter årets utskriving av eiendomsskatt, var antall klager og henvendelser på et normalt nivå. Eiendomsskattekontoret og de to sakkyndige takstnemndene har ferdigbehandlet 99,5 % av 2022-klagene innen årets slutt. Klager som ikke får medhold i underinstans, går videre til behandling i Sakkyndig klagenemnd. Her ble alle årets klager ferdigbehandlet innen årets slutt.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022
Kommunale avgifter og eiendomsskatt, andel innbetalt per årsskifte	99,3 %	99,4 %	99,1 %	99,4 %
Parkeringsgebyr inkl. miljøgebyr, andel innbetalt per årsskifte	88,1 %	95,9 %	90,0 %	87,1 %
Vilkårsparkering, andel innbetalt per årsskifte	89,9 %	89,2 %	90,0 %	87,0 %
Foreldrebetaling barnehage, andel betalt av det som er overført til INE for innfordring per årsskifte	64,4 %	69,9 %	67,0 %	66,1 %

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 19,1 mill. og skyldes blant annet overføring av mindreforbruk fra 2021 og tidsforkyving av utviklingsprosjekter.

Netto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for finans

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022	Avvik ordinær drift 2022*
Diverse virksomheter og prosj. under FIN, kap. 122	76,2	79,9	95,6	66,9	28,7	10,1
Utviklings- og kompetanseetaten, kap. 125	457,6	704,6	754,5	712,1	42,3	40,2
Innkrevningsetaten, kap. 130	61,4	69,5	77,0	57,9	19,1	19,1
Sum sektor	595,2	853,9	927,1	837,0	90,1	69,3

*Avvik når det ses bort fra ubrukte øremerkede midler

Brutto driftsutgifter i virksomheter under Byrådsavdeling for finans

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022
Diverse virksomheter og prosj. under FIN, kap. 122	202,4	204,4	81,4	97,1	153,5
Utviklings- og kompetanseetaten, kap. 125	1 158,4	1 374,7	1 400,0	1 206,1	1 428,9
Innkrevningsetaten, kap. 130	263,7	109,8	134,7	125,8	109,0
Sum sektor	1 624,5	1 688,9	1 616,1	1 429,1	1 691,3

Brutto investeringer i anleggsmidler i virksomheter under Byrådsavdeling for finans

Tall i mill.

Etat/kapittel	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik bud/regn 2022
Diverse virksomheter og prosj. under FIN, kap. 122	42,4	92,7	126,5	3,2	123,2
Utviklings- og kompetanseetaten, kap. 125	18,8	117,6	252,2	114,2	138,0
Innkrevningsetaten, kap. 130	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Sum sektor	61,1	210,2	378,8	117,4	261,3